

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS35910	ImageGroup:	I8LS35912
LCCN:	n/a	ISBN:	987654321

Title:	རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་དེའོ་ན་ཉིད་རབ་རྟུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། གླེགས་བམ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། rgyud bla ma'i 'grel pa de kho na nyid rab tu gsal ba'i me long / glegs bam dang po dang gnyis pa/
Author:	གཙོན་རྩ་དཔལ་ gzhon nu dpal
Descriptor:	copy made from LTWA collection
Original Publication:	mdo sngags gzhung chen brgyad kyi dpe tshogs;/n/a
Place:	Kathmandu, Nepal
Publisher:	nitArtha'i shes rig dpe skrun khang /
Date:	2006
Volume:	1
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

D32687

མདོ་སྔགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

རྒྱད་སྟེ་མའི་འགྲེལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

སྟེ་གསལ་བམ་དང་པོ།

བཀའ་བརྒྱུད་ བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛད་ཁད།

D32687

བཅོད་བྱ། གནས་བཞིའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

མཛད་པ་པོ། འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཞིན་རྒྱ་དཔལ།

ནི་རྒྱལ་འོས་ཤིག་དཔེ་སྤྲུལ་ཁང་།

མདོ་སྤགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

རྒྱད་ལྔ་མའི་འགྲེལ་པ་དེ་ཞོན་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་བའི་མེ་ལོང་།

སྤགས་བམ་དང་པོ།

བརྗོད་བྱ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

མཛད་པ་པོ། འགོས་ལོ་རྩ་བ་གཞོན་ཅུད་པལ།

ནི་རྒྱལ་ཡོད་ཤེས་རིག་དཔེ་སྤྲུལ་ཁང་།

སྟོན་པའི་འདས་ལོ། ༡༩༩༠ གྱི་ལོ། ༡༠༠༥

PUBLISHER'S ACKNOWLEDGEMENT

**The Publisher gratefully acknowledges the generous support of
Eric Colombel & the Tsadra Foundation
for sponsoring the publication of this book.**

- Nitārtha *international*

མདོ་སྟག་སྐུ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཚོགས།
རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བ།

སྤྱི་ཁྱབ་ལམ་སྟོན་པ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཅེན་པོ་ཆེ།
དཔེ་སྤྱི་གཞི་འགན་ལུང་པ། ཨ་ཕུ་རྩ་བ་ཀྱི་ཤིས་དབང་ལྷུག་ བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག
སློག་ཀྱི་དབང་པོ་གཞི་སྤྱི་གཞི་མཐུན། བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག
དཔེ་སྟོན་དང་འགྲེམ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུན། བོད་རྒྱུ་འཕེལ་སྤྱོད་དཔེ་སྟོན་མཐུན།

Nitartha *international* Publications
3902 Woodland Park Avenue North, Seattle, WA 98103 USA

Nitartha Document Input Center
G.P.O. 8974, CPC-150, Kathmandu, Nepal

Tel.: 977-1-4480511
www.nitartha.org

© 2006 by Nitartha *international*

Cover art copyright © 2006 Nalandabodhi and Nitartha *international*.

All rights reserved. No part of this book may be used or reproduced in
any manner whatsoever without written permission from
H. H. the 17th Gyalwa Karmapa, Ogyen Trinley Dorje
and Nitartha *international*.

9 8 7 6 5 4 3 2 1

Printed in India at:
ARCHANA
787, Charch Road, Jangpura, New Delhi-110 014
Tel: 011-24311992

དཀར་ཆག

ཐོན་བཟོད།

སྐྱེང་གཞི།	༡
དཔེ་རྒྱུན་གསལ་བཤད།	༡༤
རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར།	༡༩
སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར།	༢༤
འགོས་ལོ་ཙུ་བ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར།	༣༤

༡ རྒྱུད་བླ་མའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་རབ་རྩ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

ག༡ འབྲེལ་པའི་མཚན་བཟོད་དང་སྐྱེང་གཞི།	1
ག༢ བཤད་བྱ་བ་རྒྱན་བཅས་དངོས་བཤད་པ།	15
ཁ༡ མགོ་སྒྲོམ་པས་གོ་བ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་བཤད་པ།	16
ཁ༢ དབང་པོ་བར་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱིས་བཤད་པ།	28
ག༡ དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་བཤད་པ།	28
ག༢ ལུང་གང་དང་འབྲེལ་བ།	54
ང༡ མདོར་བསྐྱེད་པ།	55
ང༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ།	55
ཅ༡ མདོའི་ཚིག་ཉེ་བར་དགོད་པ།	55
ཅ༢ དེའི་དོན་བཤད་པ།	56
ང༢ དོན་བསྐྱེད་པ།	179

ག༡ རོན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལ་བཤད་པ།.....	180
ཁ༡ དབང་པོ་ཐ་མ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོས་ཏེ་བཤད་པ།	183
ག༡ དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ།	183
ང༡ རོན་དམ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པ།	183
ཅ༡ རོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ།.....	183
ཆ༡ བཤད་པའི་གཞི་དགོད་པ།	183
ཆ༡ དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པ།	187
ཅ༡ རོན་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ།	217
ཅ༡ རོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ།	311
ང༡ གྲུན་རྫོབ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པ།	431
ཅ༡ སྒྲུབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན།	431
ཅ༡ དེ་དག་གྲུན་རྫོབ་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན།	434
ང༡ དཀོན་མཆོག་གི་རྒྱ་རོན་བཤད་པ།	452

THE KARMAPA

༡༩༩༩ ལ་བ་དཀར་ཁ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་གངས་མིའི་ཕྱོད་བས་མཐའ་ཡི་སྤྱུ་བྱུང་བྱས་གིང་། ལྷ་ཡའི་སྤྱན་རློངས་དང་། རྒྱུང་པམིལ་གྱི་རྩ་བོ་སྟགས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་མཛེས་སྟག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པ་ལྟ་བུའི་རོ་མཚར་གྱི་བཀོད་པ་ལུན་སྟུང་ཚོགས་པས་འཛིག་རྟེན་མི་ཡི་ཞིང་ཁམས་གཅིག་ཤར་གྱུར་པ། རང་རེ་ཚོས་ལྷན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་བ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་བོའི་བསྟན་པ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་སྟགས་དང་བཅས་པའི་ཆ་གས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་གསེར་སྤྱངས་བཅོ་མ་ཇི་བཞིན་དག་ཅིང་གཙང་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིག་པ་དང་མཐུན་པ། རྩེ་བོ་ཀུན་གྱི་སྤོ་ཡི་སྤྱན་པ་ཐེལ་ཞིང་ཐར་བའི་འདོད་སྤྱུ་ཡིད་བཞིན་དུ་འཛོལ་བའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མ་རུབ་པར་གནས་པའི་བཀའ་བསྟན་གསུམ་གྱི་རིག་པའི་མཛོད་ཆེན་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་རབ་རི་དབང་རྩུན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་ཆོག་དོན་འཆི་མེད་བདུན་ཅེའི་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ནམས་མི་ཉམས་སྤྱན་སྟེལ་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དང་། ལྷག་པར་གྲུབ་པའི་ཆོང་ཆེན་མཉམ་མེད་མར་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་སྤྱབ་པའི་རྒྱན་བཟང་དབྱར་གྱི་རྩ་བོ་ལྷར་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་དགོས་ཆེད་ལྷན་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མཛའ་བའི་ལྷག་བསམ་རྒྱུ་པར་དག་པ་རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སྟོབ་རིན་པོ་ཆེས་དབུས། དེས་དོན་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་གི་དད་བརྩེན་གསུམ་རབ་ལྷན་པའི་དོན་གཏེར་ཅན་དུ་མས་ལོ་མང་རིང་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་གནང་བ་བརྒྱད། རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་མདོ་སྟགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་ཅེས་པའི་དེབ་ཕྱོད་གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་བའི་འབྲུལ་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་འགྲོའི་བཅས་སུ་སྤྱབ་པའི་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་བཞིན་ཡོད་པར་ཡི་རང་དང་བསྟགས་བརྫོད་ཀྱི་མེ་རྟག་སྤྱིང་དབུས་ནས་འཐོར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཛད་བཟང་འདིས་ཡབ་རྗེ་གོང་མ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་ཞི་དབྱིངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་འདུན་གྱུང་ལྟོལ། །

གམ་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྱིན་ལས་རོ་རྩེས། རང་ལོ་ ༡༩༩༩

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཟླ་༡༡ ཚེས་༡༩ ལ་རྒྱུད་སྟོན་ནས།

གྲེང་གཞི།

ནམ་མང་གདུལ་བྱའི་ལམས་དབང་བསམ་བ་དག །
ནམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་གཟིགས་ནས། །
ནམ་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་མཛད་པའི། །
ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་གུས་བྱས་འཆལ། །
རིམ་གསུམ་ལའོར་ལོའི་དགོངས་དོན་མ་ཁོར་བར། །
རི་བཞིན་གཟིགས་ནས་སྟོན་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱ་རྒྱུ་བོགས་མེད་སོགས། །
འཕགས་ལུལ་རྒྱན་བྱས་མཆོག་གཉིས་ཞབས་ལ་འདུད། །

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་བ། །
རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །
ལུང་རིགས་སྤྱོད་པའི་མེད་གེ་མི་བསྐྱོད་རྗེ། །
རིམ་བྱོན་ཀ་ཡི་ཐེང་བར་སྟིང་ནས་འདུད། །

མད་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་བཟང་པོའི་ཆ་ཟེར་གྱིས། །
མོངས་པའི་གླིང་དུ་ཐབས་ཤེས་སྟོན་མའི་འོད། །
སྟོ་ལ་མི་ངལ་བཤད་རྒྱུ་བསྟན་པའི་ཤོལ། །
གསལ་མཛད་དོན་བརྒྱན་མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་མར་འདུད། །

དེ་ཡང་རང་རེའི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་

མི་མཆོག་དེས། གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་འཆོམས་པར། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟུན། བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
མཐ་གཏམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། བཀའ་བར་པ་
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ཞེས་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་མ་ར་རྒྱ་སི་བྱང་སྤོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་
ནགས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ།
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་
མུད་དུ་བྱུང་བ་ཐོན་ལྷུང་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་
འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར། ཞེས་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས།
སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་།
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྤོང་ཉིད་སྒྲོས་པའི་རྣམ་པས་
ཆོས་མུད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར། ཅེས་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་བརྒྱམས།
སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ནས་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་
བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་
བརྒྱམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་

པ་ནམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མཛད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚས་ཀྱི་ལའོར་
ལོ་བསྐོར་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

གཞན་ཡང་གསུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཀྱིས་པོས་ཁྱེས་པའི་མདོར།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་སྤྱ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་སྤྱ་སྤྱོད་པའི་
ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ནོར་སྤྱ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་
པའི་ནོར་སྤྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་ཏེ་ལན་མཉེ་ཚུ་ནོན་པོས་སྤངས་ནས་སྤྱའི་རེ་བའི་
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་ཁྱ་བརྩོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལྷ་
བའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་
འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྲན་ཆེན་པོའི་ཁྱ་བལ་ཡང་སྤངས་ནས་
རས་སྤབ་མའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་བྱི་མ་དང་བྲལ་
བ་ནི་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱ་དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་
དང་། མི་གཙང་བ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་ལའོར་བལ་དགའ་བའི་སེམས་
ཅན་ནམས་སྤྱོ་བ་སྤྱོད་པར་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་ཚས་འདུལ་བལ་འཇུད་པར་
མཛད་དོ། །

དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་
ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་

ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

བདེན་པ་བཞིན་ཚུལ། ལྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་
ཚུལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་
ཡུང་གིས་ཟིན་པའི་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ཐོགས་མེད་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ནི།

རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་རྒྱུད་སྤྲེལ་མར།

འཛིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །

རབ་ཏུ་སྒྲིན་དང་ཡུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཞུགས། །

ཞེས་དང་པོར་གདུལ་བྱ་འཛིག་རྟེན་པ་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་
གྱིས་བསྐུལ་ནས་ཞི་བ་མཉམ་པའི་ཡུང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། བར་དུ་སྟོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐ་མར་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་
ཡུང་སྟོན་པ་ཆེན་པོས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་
ཞབས་གྱིས་ཀྱང་བསྐུ་བ་སོགས་སུ་བཀྲལ་ལ།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་ཡབ་སྐུས་གྱིས།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་རྫོགས། །

བར་དུ་བདག་ནི་ཚྭ་ག་པ་སྟེ། །

ཐ་མར་ལྷ་གཞི་ཀུན་ཚྭ་ག་པ། །

གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན།

ཅེས་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེས། གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་བ་
རྣམས་ལ་ཐོག་མར་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་ནས་བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཚྭ་ག་པའི་
འཁོར་ལོ་དང་། བར་དུ་བདག་ཚྭ་ག་པ་སྟེ་བདག་མེད་པར་སྟོན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་། ཐ་མ་ལྷ་བར་གྱུར་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཚྭ་ག་པས་ལྷ་བ་ཀུན་ཚྭ་ག་གི་འཁོར་ལོ་
ཞེས་བཀའ་བར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་བཀའི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་དོན་མ་ནོར་
བ་ཇི་བཞིན་དུ་བཀའ་བར་མཛད་པ་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛམ་
མིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དུག་དང་མཆོག་གཉིས། བྱུང་ཐོབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བརྩ་སོགས་ཀྱི་
གསུང་དྲི་མ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྷ་བྱའི་མདོ་སྟགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། འགྲོ་བ་རྣམས་འཕལ་དང་ཕུག་གི་
འཕུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་མ་རིག་པའི་རིམས་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྟན་མཆོག་སྤྱོད་མེད་པ་
དེ་ཉིད། སྤྱིར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅེན། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་ཆེན་ཞི་
བ་འཆོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཟླ་སྟོན་ལ། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་སྟོང་སྟོབས་སྤྱོད་མེད་པས་རྒྱ་
གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ལན་གསུམ་བྱོན་ནས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་པ་
སྟོན་སྟོན་དང་རྒྱལ་བ་མི་ཉི་ལ་སྤྱོད་པར་སྟོན་པའི་དབྱེས་མཛད་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་མར་བཞུགས་ཀྱི་སྟོ་
གོས་སོགས། སྤྱིར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་སྟོན་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སྤྱིར་པའི་སྟོབས་
ལས། མདོ་རྒྱད་མན་དག་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བསྟན་མ་ལུས་པ་ལེགས་སྤྱོད་ལྷ་ཡི་སྤྱད་ནས་
བོད་ཆེན་པོའི་སྤྱད་དུ་འགྱུར་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེ་དག་སོ་སོའི་བཤད་རྒྱུ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་
སུ་རྟོགས་པ་གངས་ལྟོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་བྱོན་ལ། རིམ་བཞིན་རྒྱུ་བ་བརྒྱད་གིང་དྲ་

ཆེན་པོའི་མཁས་བླུ་བ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསན་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས། འདུལ་མདོ་
 མདོན་པ་གསང་བ་སྐྱགས་དང་བཅས་པའི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་
 རྟོགས་པ་མདོན་དུ་མཛད་ནས། མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་དང་གཤིས་དང་མ་བུལ་པའི་སྒོ་ནས་
 འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་མཛད་འཕྲིན་མཐར་ཐུན་པར་བརྒྱུད་པ་བཀྲུངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཞིག་
 ཕྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྤལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་དུག་པ་མེད་གཤེད་རྣམ་འཕྲུལ་འཕགས་པ་
 རྒྱན་རས་གཟིགས་དང་རྣམ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ། འཕགས་བོད་འཛམ་གླིང་ཀུན་ཏུ་དབལ་ལྡན་ས་
 ར་ཏུ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤལ་པའི་མཛད་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲལ་བ་སྟོན་པའི་སྤྲེལ་བྱ་ཆེན་པོ།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་དང་གཟུགས། བོད་གངས་ཅན་
 རྫོངས་ཀྱི་སྤལ་སྤྱིའི་ཐོག་མ། ལྷ་ལྷ་པོའི་དབང་བོད་དབལ་ཀུམ་པ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 པའི་སྤལ་པའི་ཐོང་བ་རིམ་པར་ཕྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་དུས་གསུམ་མཁའ་པ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་
 དབང་རིམ་ཕྱོན་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསན་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མཐར་ཐུན་པར་
 མཛད་དེ་བཤད་སྐྱབ་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་མ་མེད་པར་སྒྱུར་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་
 འཕྲིན་ལས་འགྲན་དུ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་མཆིས་པ་ལས། བྱད་པར་དུ་སྐྱབ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་
 བཤད་པའི་སྡེ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་རྗེ་དུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་དུས་ནས་བཟུང་བྱུང་ཡོད་པར་གསུངས་
 ཏི།

གཤམ་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས།

མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་གྲུ་སྟོན་དུས་སྐྱབ་བརྒྱད་འདིར་ཆེར་མ་ཕྱོན་པ་ལ་
 རྗེ་དུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱིས་ཀུན་མཁའ་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་ལས་གཞུང་
 ལུགས་དུ་མ་གསན། [ཀུན་མཁའ་རོང་སྟོན་]དེས་ཀྱང་ད་ལ་སངས་རྒྱས་སྐོབ་
 མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅེས་མེད་གཤེད་སྒྲ་བསྐྱགས། རྗེ་བཙུན་པས་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་
 རྒྱ་མཚོ་མཛད་ཅིང་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བའི་སྒོ་བ་མ་མང་དུ་བྱུང་།
 ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

རྩེ་བདུན་ལ་དང་བརྒྱད་པའི་དུས་ནས་བཟུང་དུགས་པོ་ལེགས་བཤད་གྲིང་སོགས་བཤད་
གྲ་རྣམས་རིམ་པར་དར་བྱུང་བྱ་ཆེན་བྱུང་ནས། རྩེ་དགུ་པའི་རྩེས་ལ་ཟ་དམ་ཉིན་བྱེད་གྲིང་སོགས་
སྤྱ་འཆད་ཚོད་ཀྱི་སྒོལ་གིན་ཏུ་བྱ་ཆེར་དར་ནས་བཤད་སྒྲུབ་སྒྱི་དང་ལྷག་པར་བཤད་པའི་འཕྲིན་
ལས་འགུན་སྒྲ་དང་བྲལ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

དེ་ལྟར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བྱ་
བོད་མཁས་གྲུབ་དག་གི་བསྟན་བཙུམ་བཅས་བཀའ་དང་གིས་མི་ལངས་པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས། སྒྲུབ་བརྒྱད་རང་ལུགས་ལ་གཙོ་བོའི་སྤྱིང་དོན་གཞན་དུ་བྲིལ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་
གཏོན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ནི། ༡ འདུལ་བ། ༢ མངོན་བ། ༣ ཆད་མ། ༤ ཤར་བྱིན། ༥ དཔ་
མ་སྟེ། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཀའ་བོད་ལྔ་དང་། ༦ རྒྱད་སྒྲ་མ། ༧ ཟབ་མོ་ནང་དོན། ༨ རྒྱད་
བརྟག་གཉིས་བཅས། སྒྲགས་སྒྲིགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་གསུམ་སྟེ་མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་
ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

《མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་》ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་འདི་འདྲ། སྟོན་ལྟུལ་པའི་དབང་བོ་ལ
དཔལ་ཀུན་པ་བརྟུན་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་བྱུང་བདག་རིག་པའི་རྩོམ་རྩིས། མཁན་ཆེན་རྩོམ་རྩིས་
ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་སྒྲུབ་བརྒྱད་རང་རྟེན་གི་འཆད་ཉན་བྱེད་རྒྱ་དེ། བོད་གསལ་ཀྱི་མདོ་
སྒྲིགས་ཀྱི་གཞུང་བཀའ་བོད་ལྔ་དང་། སྒྲགས་སྒྲིགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་གསུམ་སྟེ་མདོ་སྒྲགས་
གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་ཡིན་ཅེས་ཆབ་ཤོག་ཐེབས་པའི་ཚུལ་བདག་སོགས་ཀུན་གྱི་ནུ་ལ་རྒྱུའི་ཆེས་
མཐོའི་བཤད་གྲ་ཆེན་པོའི་ཐོན་རིམ་དང་བོའི་སྒྲོབ་སྒྲུག་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྟུལ་པ་ལྟར། ད་ལན་
ནི་རྩེ་(རིས་དོན་)ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་འདིར་སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་གཤམ་
གསལ་ལྟར་ལགས།

མདོ་ཐོག་སྒྲིག་ཁུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལྔ།

དེའང་ཀར་རྒྱུ་རང་ལུགས་མདོ་ཐོག་སྒྲིག་ཁུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ལྔ། རྩེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་
 རྩེ་རྩེ། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ནས་ཉེར་དྲུག་བར་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་གསུང་འདུལ་བ་
 མདོ་རྩེ་ལྷོ་ཀ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 ཞབས་གྱི་གསུང་ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་གྱི་རྒྱུ་བ་བདེའི་དབྱིད་འཛོད་དང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་
 ལ་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་གསུང་སྤྲུལ་དོན་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་རྩེ་བཙུན་ངལ་གསོ་
 དང་། དགྲུང་ལོ་སོ་དགུ་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་འཛིགས་བྲལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་
 པའི་གསུང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དྲུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་བའི་གིང་རྟ་བཙུང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་
 བཞེས་སོ་སོར་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པའི་དཀའ་གནད་དང་། སྤྱི་མཐའ་དབྱིད་
 དགག་བཞག་དང་བཙས་པ་གསལ་པོར་སྟོན་པ་གཞན་ལ་མ་སྟོན་པའི་རྣམ་བཤད་བྱུང་ཆོས་ཅན་
 མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས།

གཞུང་ཆེན་བཀའ་བཞེས་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་ལ་བབས། །

ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་པར།

བྱུང་པར་ས་ཀར་གཉིས་གྱི་སྤེ་སྟོད་འཛོན་པ་ཆེན་པོ་དྲུགས་པོ་རབ་འབྱམས་པ་
 གསུམ་པ་ཀམ་འཕྲིན་ལས་པ་དང་པོ་ཐོག་སྒྲིག་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྩ་ལ།
 རྩེ་བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་དཀའ་བས་གཞུང་ལུགས་
 མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་། གཞན་ལ་མ་སྟོན་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གྱིས་གིང་རྟའི་སྟོལ་གསར་དུ་བྱེས་ཏེ། འདུལ་བའི་རྣམ་འགྲེལ་ཉི་མའི་
 དགྱིལ་འཁོར་། མཛོད་འགྲེལ་གྱུ་བ་བདེའི་དབྱིད་འཛོད་ལེགས་བཤད་ཡོངས་གྱི་
 རྒྱལ་པོ། མདོན་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་རྩེ་བཙུན་ངལ་གསོ། འཇུག་རྒྱུ་དྲུགས་བརྒྱུད་

ཐུབ་པའི་གིང་རྟ་བདེ་བར་འདྲན་པའི་བྱལ་ལམ། ཚད་མ་རིགས་གཞུང་གི་
འགྲེལ་བ་སོགས་མཛད་ཅིང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་བཞིའི་ལམ་གསལ་བར་
མཛད་པ་ནས་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་བཀའ་བབས་བ་ལྟར་གྱུར་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་ཚྭ་གས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་པ་ནི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་
པའི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་དཔལ་ཚྭ་གས་ཀྱི་གྲང་པོའི་གསུང་ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་དང་། དེའི་
དགོངས་འགྲེལ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་
མ་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ཚད་མ་སྟེ་བརྟན་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
བཀྲལ་བའི་རྒྱས་འགྲེལ་ཚད་ལ་མ་ནོར་བ་གཞུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདུས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱས་
འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འཆད་པའི་སྟོལ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པའི་གཞུང་། རྩེ་བརྟན་པ་
ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མྱེད་ས་ལ་
ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་ལྔ་འགྲེལ་ཀྱན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།

གེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛད་ལས།

ལྷག་པར་འཇིག་རྟེན་དབང་། །

རྒྱལ་མཆོག་བརྟན་པས་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱེལ། །

ཆོས་གྲགས་དགོངས་པའི་རྒྱ་པོ་ཀྱན་འདུས་སོ། །

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བར།

[རིགས་པའི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་དཔལ་ཚྭ་གས་ཀྱི་གྲང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་
རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གི་]རྒྱལ་མ་ནོར་བར་ལྷག་
པར་གསལ་བར་མཛད་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཐུག་སྟུན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་
མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བརྟན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོས་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་

གཤམ་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་བག་ཆགས་སད་དེ་ཐུགས་ནས་ཤར་གྱིས་གསུང་
བ་ཉིད་ཡི་གེ་པས་འབྲི་བ་ཁོ་ན་ལས་ཚུམ་གཞི་དང་བྱུག་དཔེ་གཟིགས་རྟོག་གི་
ཚུལ་བ་གང་ཡང་མ་མཛད་པ་སོགས་ཁྱུང་འཕགས་ངོ་མཚར་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་
ཆད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པ་སློ་ལྷན་རྒྱལ་གྱི་ཉེར་འཛོར་
བསྐྱེལ་བར་མཛད་དེ། ཆོས་གྲགས་[སློབ་དཔོན་ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་ཆད་མ་ལྷེ་
བདུན་གྱི་]དགོངས་པའི་རྒྱ་བོ་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ཀྱན་འདུས་པའི་
འཇུག་ངོགས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་མཛོད་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ལས།

རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་དང་།

ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་པར།

རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་བོད་གཉིས་
ཀའི་བཤད་སློབ་དང་འགྲེལ་ཁྲིཀ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྷེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་
དབྱིས་ཕྱིན་པ་རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་བསྐྱེས་ཤིང་བཀྲལ་བ་ཐུན་མེན་གྱི་བསྟན་
བཅོས་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་རིགས་པའི་རྒྱལ་ལྷན་མེད་པའི་ཤིང་རྟའི་
ལམ་སློབ་གཉིས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩ་བའི་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྟེ་ཀར་ཁྲིཀ་ཆེན་མོ་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་
དོན་ལྷུང་སྟེ་བཀྲལ་བའི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་བསྐྱེས་གཞན་ཡང་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས།

སྐས་བཅས་ལེགས་བཤད་ཉི་འོད་བདེལ་བའི་རྒྱན། །

དེང་སང་ན་ཡང་དོན་གྱིས་མ་ཆད་བཞུགས། །

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

[རྗེ་བརྒྱད་པའི་]སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་པ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག །དཔལ་བོ་
གཙུག་ལག་ཐེང་བ། གཤམ་འཕྲིན་ལས་པ་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་སྔར་རབ་ཏུ་བདལ་བར་མཛད་ལ། བྱད་པར་རྗེ་
དགུ་པས་མཛོན་མཛོད་དང་འཇུག་ལྷོག་གར་དབང་ལྡན་པས་མཛོན་རྒྱན། དུག་
པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་གིས་འདུལ་ལྷོག་བཅས། གར་ལྷོག་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་
སྤྲིང་བོ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་མཛད་ཅིང་། ཟ་དམ་ཉིན་ཕྱེད་གླིང་སོགས་སུ་འཆད་
ཅོད་ཀྱི་སྒོལ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འགྲེལ་པ་དེ་དག་གི་བཤད་ལུང་
གི་རྒྱན་བཞུགས་པས་དེང་སང་གི་སྐྱབས་ནའང་བཤད་གྲུ་དམིགས་སུ་བསལ་
བ་མེད་ཀྱང་བཤད་རྒྱན་དེ་དག་དོན་གྱིས་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
གར་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྒོལ་འདི་དག་གི་ཁྱད་སྤངས་ལལ་ཆེར་ས་ལུགས་དང་དེ་ལས་
རིང་སྟོན་ཆེན་པོའི་བཤད་སྒོལ་ཡིན་ལ། བྱིས་ནས་རང་ལུགས་འབྱུང་དོད་ཀྱི་
བཤད་སྒོལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའང་གཤམ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོ་མཛོན་མཛོད་མེག་གསུམ།

སྤྲུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་དཔལ་གཤམ་པ་གསུམ་པ་
རང་བྱུང་དོན་རྣམས་བཟུང་ནང་བརྟག་རྒྱུད་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད་དེ། ཀུན་མཁུན་
རང་བྱུང་ཞབས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ། རྟོན་པ་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་ཞལ་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱད་བརྟག་པ་གཉིས་པ། རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་མགོན་
པོས་མཛད་པའི་རྒྱད་སྒྲ་མ་བཅས་ཡིན་ཏེ།

གཤམ་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས།

རང་ལུགས་ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་རྒྱལ་པ་ནས། །

ནང་བརྟག་རྒྱུད་སྒྲེའི་བཤད་བཀའ་གཙོ་བོར་མཛད།

ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

ཀྱུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱོན་པ་ནས་ནང་བརྟག་རྒྱུད་གསུམ་
 ཞེས་གྲགས་པའི་བཤད་བཀའ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྲུང་དུགས་
 བོ་བཀའ་བརྒྱད་ཆེ་བཞི་རྒྱུད་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་མེས་རྒྱལ་མཚུར་གསུམ་
 ལས་བརྒྱད་པའི་རྒྱུད་ལྟེང་དབང་བཀའ་ཅི་རིགས་སྒྲེལ་བ་ཙམ་ལས། རྩེ་བཙུན་
 མི་ལའི་རྒྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་
 བཤད་ཉན་ཆེར་མི་མཛད་པ་རྒྱལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར་བཞེས་པ་ཡིན་ལ།
 བརྒྱལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གོང་གི་
 གཞུང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེས་ཆོག་ཅིང་དེ་དག་མ་གཤེས་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གནས་བཅུ་གཅིག་པ་འདི་ནི། སྒྲ་མེད་རྒྱུད་ལྟེ་མཐའ་དག་
 གི་སྒྲིཊ་འགྲེལ། ལྷོ་ནང་གཞན་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རྣམ་གཞག་
 རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཆོས་དུག་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན།
 བརྟག་པ་གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མེད་མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་མངའ་བདག་མར་
 པས་རྩལ་དུ་བརྟོན་པའི་ཟབ་ཆོས་ཁྱིད་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་ཅིང་རྒྱུད་ལྟེ་རྣམས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་རྩོགས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་འདི་ཉིད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་
 བོ། རྩེ་རྒྱལ་བོ་པའི་ཞལ་ནས། འོ་སྒྲོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་འདིའི་
 གཞུང་ནི་བཙུམ་ལྟན་འདས་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་
 བསྟན་བཙུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་གཤེགས་ལག་མོ་བྱུ་བ།
 རྒྱུ་བ་པ་འཛིན་ཏེན་གསུམ་མགོན་པོ་གསུམ་གྱིས་གྲུང་ལུགས་དེའི་བྱུ་བ་མཐའ་
 འཆང་ཞིང་། རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ན་རིམ་གྱིས་གྲུང་
 དེའི་དགོངས་པ་རྩ་བའི་དོན་དུ་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་

སྒྲོམ་པ་ལའང་འདི་ཉིད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེས་ན་གཞུང་འདི་གསུམ་ནི་
ཁ་བཤད་དང་ཚུད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་སྟོ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་
པས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་བརྩུང་བ་
ཅི་ནས་ཀྱང་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་སྒྲགས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་ལ། རྒྱལ་
དབང་ཀམ་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་ཚོམ་ཀར་འྲེག་ཆེན་མོ་རྣམས་གཞི་རུ་གཟུང་སྟེ། རྣམས་སྒྲུབ་
སྒོའ་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱས་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་མཆིས་པ་རྣམས་ལས།
ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ལག་རྒྱ་གསོན་པའི་བྱག་དཔེ་རྣམས་《མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་》ཅེས་པའི་
དེབ་ཐེང་ཕྱོགས་བརྒྱུགས་ཞུས་ཏེ་རིམ་བཞིན་དཔེ་དེབ་གསར་བསྐྱུན་ཞུ་རྒྱུ་ལགས།

ཡིག་རྙིང་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བའི་ཀར་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བའི་དབང་
པོ་དཔལ་ཀམ་པ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་གསུང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་ས་བཅད་
ཅིག་ཡོད་པ་རྗེ་འཕྲིན་ལས་པའི་པར་ཐུན་འགྲེལ་པར་གསལ་ལ། དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ཐེང་བའི་
གསུང་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་རྗེ་བརྒྱུད་པའི་གསུང་། རྒྱ་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་
དང་དེ་ལ་དྲོགས་གཅོད་ཁག་གསུམ། དུག་ཆེན་གསལ་བ་སྒྲོར་གསུམ། རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་ཆེན་
མོ། ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཆེན། ཐིག་ཅུ་ཉི་མ་ཆེན་པོའི་མེ་ལོང་སོགས་ཡོད་པར་གསལ་ལ། གཞན་
ཡང་ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོན་རྗེའི་གསུང་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པ། དེའི་གསལ་བྱེད་རྒྱས་
འགྲེལ་ཀམ་ཐོན་ལས་པའི་གསུང་། གར་དབང་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིགས། ལྷ་དམར་དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་
དབང་ཕྱག་གི་འདུལ་འྲེག་ ཀམ་འཕྲིན་ལས་པའི་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲེལ་པ། མཚུར་སྤུ་འཇམ་དབྱངས་
ཆེན་པོ། སོག་དཔོན་རིག་པའི་རལ་གྱི། ཀམ་འཕྲིན་ལས་པ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཟབ་མོ་
ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས། མདོར་ན་ཀམ་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་ཚོམ་རིམ་སྟེང་ཅིག་ད་ལྟ་ལག་
རྒྱ་མ་སོན་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཛོལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འདིའི་དེབ་ཐེང་ནང་དུ་བར་བསྐྱུན་ཞུ་འཆར་ཡིན།

ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་།

དེའང་རང་རེ་ཁ་བ་ཅན་པ་འདི་ལ་ཡུན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་ཞིང་མཐུན་མིན་གྱི་རིག་གནས་
 ལུན་སྤུལ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བར་དུ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཚོས་དང་
 རིགས་གནས་གྱི་གཞུང་ལུགས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པ་བོད་གྲངས་ཁྱི་ཚོ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 བར་ལམ་དུས་གྱི་རྒྱུན་དབང་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་ཆག་དང་གཏོར་བརྒྱག་ཆབས་ཆེན་སོང་བ་དང་།
 རྒྱུན་ཤིང་པར་དུ་འཁོད་ཚུང་བའམ་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་སུ་གཞུང་དང་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་དཔེ་སྐྱོན་
 བྱས་པ་ལྟར། དེ་བྱིངས་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་ཡིག་རྟིང་བྲིས་མ་གྱིས་སྤྲུག་
 པ་དང་། དེ་དག་གྱང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་སྒྲིལ་བའི་གསུང་ལྟ་བུར་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་
 དཔེ་གཅིག་བརྒྱགས་ན་དེའི་དཔེ་རྒྱུན་གྱང་ཆད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་གྱི་ལྷག་བསམ་དོན་གཉེར་ཅན་
 ཕལ་མོ་ཆེ་ཡིས་མཇལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དང་བྲལ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། ཁོ་བོ་རྒྱ་གསལ་ཆེན་པ་རྒྱ་
 དབོན་དབོན་སྒོ་བ་དུ་འབོད་པ་དེས། ཟ࿳་ལོ། ༡༩༩༩ ལོར་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ནི་ཏུ་ཡོག་ཏུ། བོ་རྒྱ་
 (ངེས་དོན་)ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་(Nitartha international: A Non-profit
 Educational Corporation) ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ། ཨ་རིའི་གཞུང་ནས་
 ཤེས་རིག་ཉམས་གསོའི་ལག་ཁྱེར་ཆད་ལྡན་ཞུས་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་ཁུངས་བལ་
 ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་ལ་བཙུགས་ཏེ་བོད་རིགས་གཞན་སྤྱི་མང་པོ་གསོ་སྦྱང་དང་འབྲེལ། རྒྱུན་ལ་
 རྒྱབ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆད་དང་ལྷ་འཇུག་རྒྱུ་མའི་གསུང་རབ་རྣམས་སྒྲིག་སྒྲུབ་དམ་འཁུར་དུ་བཙུག་
 པ་ལ། ད་ཆར་མདོ་སྤགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་དང་ཀུན་མཁྱེན་རིང་ལྗོངས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་
 འཁུམ་གཙོས་པའི་གསུང་རབ་བོད་སྐད་བརྒྱུད་བཞི་ཙུ་ལྷག་བཙུག་བྱེད་པ་དང་། རིམ་བཤར་ལུ་དག་
 དང་དཔེ་སྐྱོན་གང་ཐུབ་ཀྱིས་དེ་བ་དང་འོད་སྡེར་(CD)སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཔེ་སྐྱོན་འགྲེམ་སྤེལ་
 ཞུས་དང་ལུ་བཞེན་ཡོད།

འདི་དག་གི་མ་ཕྱི་ཡང་ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གིས་འབད་པ་དུ་མས་བོད་དང་ཁྱ་
གར་བལ་འབྲུག་སོགས་ཀྱི་དགོན་མེ་དང་གར་ཁུབ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་ནས་
འཛོལ་སྒྲུབ་ཞུས་པ་དང་། མ་ཕྱི་འགའ་ཞིག་ནི་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་པལ་ཀུམ་པ་ཆེན་པོས་
གཙོས་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་རྗེ་ཀུམ་པ་བརྩ་པ་ཆོས་དབྱིངས་དོ་རྗེའི་སྐབས་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུས་དབང་གིས་
འཕྲིན་ལས་སྒྲིག་ཏུ་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་མང་དག་ཅིག་ཐོག་མར་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ཀུམ་
པ་བརྩ་དུག་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་ཐེབས་པའི་སྐབས། གསུང་རབ་རྣམས་མཚུར་ལུའི་
གདན་ས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱམས་ཤིང་སྐྱེད་པ་འདྲེམས་མེད་ཀྱིས་སྐྱེད་སྐྱོབས་ཆེད་དུ། གདན་ས་
ཆེན་པོ་རུ་བཏོགས་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གྱི་དུ་ཀུམ་པའི་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་དང་། རྒྱ་
གར་རྒྱལ་ས་ཕྱི་ཕྱིར་ཀུམ་པའི་ཆོས་མེ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་ཤིང་པར་དང་སྒྲོག་པར་ཀྱི་སྤྱིན་ཤོག་
ཐོག་ནས་བཀའ་བསྟན་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཙས་པ་དཔེ་སྐྱེད་འགྲེམ་སྟེལ་གནང་། ཟུང་པར་རྒྱ་
བོད་གར་དུ་ཡང་སྐར་བྱུང་མ་ཕྱོད་བའི་འཕྲིན་ལས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་
རིན་པོ་ཆེ་མེད་དགའི་པར་མ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་མེ་ལག་ལ་ཆོས་སྤྱིན་དུ་བསྐྱུལ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་བསྟན་འགྱུར་མེད་དགའི་པར་མ་ཡང་མ་གནས་ཀྱི་ཐོག་ཆོས་མེ་རིས་མེད་ལ་གནང་བ་དང་།
དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་རང་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་བ་ལལ་མོ་ཆེ་ཡང་ཕྱི་ཕྱིར་སྒྲོག་
པར་མཛད། དེ་མཚུངས་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་པལ་ཀུམ་པ་བརྩ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཁྱ་རྒྱ་འགྲོ་
འདུལ་འཕྲིན་ལས་དོ་རྗེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་གཟིགས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་
ཐུགས་མཐའ་དག་ནས་འཛོལ་སྐྱེད་མཛད་པའི་རང་གཞུང་རྟེན་པ་མང་དག་ཅིག་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་དུ་
བྱོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་རྗེ་ཨ་ལག་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གི་
ཐུགས་བསྐྱེད་འགན་ལྷན་དང་བལ་བའི་མཛད་བཟང་མཐའ་ཡས་པའི་རོགས་སྐྱོང་གནང་བ་སོགས་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའོ། །

གཞན་ཡང་ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གིས་གཅིག་ནས་དུ་མ་འཆར་བའི་འཕྲིན་

ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་སློག་ཀླུང་གི་བོད་ཡིག་གཉེན་ཆས་(Tibetan Software)དང་ཡིག་གཟུགས་སམ་རྩོམ་གསར་དུ་བཞེས་ཤིང་། འཛམ་གླིང་ཤར་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་མེད་དང་རིན་ཆུང་གི་སློན་སྐུ་ལྟེ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དང་། ད་དུང་འདིའི་སློང་ལ་སྤྱི་འཐུན་ཕྱགས་བརྒྱབ་སྟེ་དབུ་མེད་དང་འབྲུ་ཆ་སོགས་ཡིག་གཟུགས་སྤུན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་དང་གཉེན་ཆས་ཀྱི་སྨྱོད་སློང་དང་རྩས་པ་རེ་ཆེར་གཏོང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་དང་དར་ཁྱེས་ལ་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱི་ལས་ཀ་ལ་ཞུགས་རྒྱ་བཅས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེབ་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་རིམ་ཞིབ་ཕྱུ་མས་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་སློགས་ནས་བོད་རིགས་གཞིན་སླེས་རྣམས་ནས་སྐྱབ་བཞིན་པ་དང་། བདག་གི་བཀའ་བློན་སྤུན་ལྷན་གྱི་སྒྲ་མ་སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་སོགས་གང་སྤྱིའི་ཐོག་རོགས་སྐྱོར་བཀའ་བློན་གཞུང་དུ་མེད་པ་གནང་བཞིན་པ་ལགས།

དེ་ལན་མདོ་སྐྱགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་གལ་ཆེའི་གསུང་རབ་རྣམས་དེར་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་ལྡན་པ་གསར་བསྐྱབ་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་གི་འཕྱིན་ལས་སྤྱོད་མཐའ་སྤེལ་བའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་རྣམས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་འདི། ཐོག་མར་ཐུན་ནས་ནི་དུས་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བདག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་རིགས་བརྒྱའི་བྱེད་བདག་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སློས་ན་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ཀུན་པ་ཁྱབ་བདག་རང་བྱུང་རིག་པའི་དོ་རྗེ་མཚོག་སྤྱན་པ་བའི་དུས་ནས་བཟུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ཁག་དང་དེ་དག་གི་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུན་སྒར་གསོ་དང་ཁྱབ་སྤེལ་གྱི་དགོངས་བཞེད་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་སློན་སྐུ་ཀུན་གྱི་ལྷན་ལྷན་འཛུའི་ཆེས་མཐོའི་བཤད་གྲུ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་གི་འཆང་ཉན་སློམ་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐྱབས་བདག་སོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་བློན་སྤྱད་གསོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་

བཤད་རྒྱུ་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་མེ་རོ་སྐར་ཡང་ལེགས་པར་གསོ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོའི་ཞབས་
 འདེགས་ཕྱོགས་ཙམ་སྐབ་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་འདི་ལ་གིན་ཏུ་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་དང་བཅས།
 ཨ་རི་དང་བལ་ཡུལ་རྒྱ་གར་བཅས་ཀྱི་ནི་ཏུ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་དང་།
 དེ་བཞིན་སྐབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཕྱག་དཔེའི་མ་ཕྱི་ཁག་གཅིག་གཡར་
 གནང་བ་དང་། མཁས་དབང་ཆེན་པོ་སྐབས་རྗེ་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆོས་ཀྱོགས་སྐབས་
 རྗེ་སངས་རྒྱལ་མཉན་པ་རིན་པོ་ཆེ། དེ་མཆོངས་སྤྱི་ཀླའི་ན་ལ་རྒྱའི་མཁན་པོ་དང་ཨ་རྒྱུ་རྒྱལ་པ་
 བཅས་ནས་ཁྱ་དག་དང་དྲོགས་གཅོད་སོགས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོར་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བདག་
 གི་སྤྱན་མཆོད་དེལ་ཡག་སྐབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་བསྐབ་བྱ་དང་
 ཐུགས་རོགས་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བལ་ཡུལ་དེལ་ཡག་དགོན་གྱི་བླ་བླ་རྣམས་ནས་
 གྲང་རྣམ་དཀར་གྱི་རོགས་འདེགས་ཆད་མེད་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མཁྱེན་ལྡན་མ་སྤྱན་
 ལགས་ (Ms. Sun) དང་། སྤྱ་ཞབས་ཁྲན་ལགས་ཞལ་སྐས་འཁོར་ཡོངས་ (Mr. Chen and
 family) དྲུ་ཡུས་ཐེབས་ཙུ་ཆོགས་པ་ (Hwa Yu Foundation) ཨ་ནི་ཏུ་ནོ་ནང་མི་ (Anita
 and Albert Ho family) ཨེ་རིག་ཁོ་ལམ་རྟེལ། (Eric Columbel) དང་ཅུ་ཐེབས་ཙུ་
 ཆོགས་པ། (Tsandra Foundation) མོ་དུ་མཉྱ་ཉྱ་སྤྱ་ (Mohammed Bsat) རྒྱུ་ཡོག་
 སྤྱི་ (How Yok Bee) སོགས་ཀྱི་གཙོས་མཐུན་སྦྱོར་གནང་བའི་སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་འཁོར་བཅས་
 ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

འདི་ཡི་དགོ་བས་མདོ་སྤྱོད་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་རྒྱལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
 པས་འཛིན་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱད་པར་དེ་
 འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དམ་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་ཡད་པལ་ཀླུ་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱུན་འགོ་
 འདུལ་འཕྲིན་ལས་དོ་རྗེ་མཆོག་སྤྱི་ཆེ་བསྐལ་པར་བརྟན་ཅིང་རིམ་བྱོན་སྤྱིས་རབས་ཀྱི་མཛད་པ་
 བདག་གིར་བཞེས་ནས་སྐབ་བརྒྱད་གོང་མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོ་བ་དང་།
 བདག་གི་ཆེ་འདིའི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་མར་གྱུར་འགོ་བརྒྱམས་གནས་སྐབས་བདེ་སྦྱིད་སྤུན་

ཐུམ་ཚོགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་ནམ་མཁེན་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་མཐའ་ཡས་པར་
ཡོངས་སྟོན་པའི་རྒྱར་ཡུར་ཅིག །

དེ་ལྟར་མདོ་སྡགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་སྤར་
བསྐྱེན་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་ངོ་སྟོན་ཀྱི་གཏམ་སྟེང་སྟོང་བའི་ཚུལ་དུ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་
གསུང་རབ་ངེས་དོན་བསྐྱེན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འཕོད་པ་དེས།

སྤྱི་ལོ། ༡༩༩༤ ལྷ་པ། ༡༠ ཚེས། ༡༠ ལ་ཨ་རིའི་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་བྲིས་པ་དགེ་
ལེགས་འཕེལ། སར་མཛུ་ལོ།

Dzogchen Ponlop Rinpoche
Nalanda West
Seattle, Washington
October 10, 2006

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཆོན་འགོས་ལོ་རྩ་བ་གཞོན་ཅུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་
པའི་རྒྱད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རབ་རྟུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདིའི་མ་ཕྱིན་གྱིས་མ་དབུ་མེད་དང་སྟོན་སྣང་མཁར་གྱི་པར་མ་
དབུ་ཅན་གཉིས་བསྟར་ནས། འདིར་དབུ་ཅན་པར་མ་གཞིར་བབྱང་སྟེ་ནི་དྲུག་ནས་ཁྱིའི་ཕྱི་ལྟར་
གྱིས་པར་གཞི་བསྒྲིགས་ཏེ་འདིར་པར་བསྟན་ཞུས་པ་ལགས།

ལ་རྩུ་སྒྲ་མ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་བཅས་ནས་གཞུང་འདིའི་མ་
ཕྱིའི་ཡིག་གཞི་དང་སྟོག་སྟངས་རབ་རྟུ་གཉིས་གྱི་དཔེ་བསྟར་གནང་བར་ནི་དྲུག་འེམ་གྱིས་རིག་
ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱུང།

གསར་བརྒྱལ་དང་ཁྱད་གསུང་གི་རིམ་པ།

དེའང་མ་ཕྱི་དེ་དག་ཐོག་མར་ཡིག་བརྒྱལ་པ་མི་གཉིས་གྱིས་བཞོ་བཅོས་གང་ཡང་མ་བྱས་
པར་ཁྱིའི་ཕྱི་ལྟར་གྱི་ནང་དུ་ལན་གཉིས་གསར་བརྒྱལ་ཞུས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཞིབ་ཅིང་
ཆགས་པའི་ཁྱད་གསུང་གི་རིམ་པ་རྣམས་ལགས་པར་བཀྲིས་པ་སྟེ།

ཁྱད་གསུང་གི་རིམ་པ་དང་པོ་ནི། གསར་བརྒྱལ་བྱས་པའི་བྱ་དཔེ་དེ་གཉིས་ཁྱིའི་ཕྱི་ལྟར་གྱིས་
བསྟར་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱལ་ཞོར་སོང་བ་རྣམས་ཁྱད་གསུང་པས་མ་དཔེ་དང་བསྟར་ནས་དག་བཅོས་ཞུས།

ཁྱད་གསུང་གི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་གསུང་གཅིག་གིས་མ་དཔེ་སྟོག་པ་དང་གཅིག་གིས་ཁྱ

དག་དང་པོ་སོང་བའི་བྱ་དཔེ་ལ་བལྟས་ཏེ་བསྐྱགས་བསྐྱར་གྱིས་མ་དཔེ་ལྟར་དག་བཙུང་ཞུས།

ལྷ་དག་ཟིམ་པ་གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཆེན་པ་ཞིག་གིས་ལྷ་དག་གཉིས་པ་སོང་བའི་བྱ་དཔེར་
སྒྲོག་སྒྲེ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ནོར་བ་རྣམས་དག་བཙུང་ཞུས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ས་བཙད་རྒྱར་
བཞོལ་དང་དཀར་ཆག་གསར་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱང་བྱ་དཔེ་ལ་གང་ཞུས་ཀྱིས་དག་བཙུང་
ཞུས་ཡོད།

དཔེ་སྒྲིག་ཇི་ལྟར་བྱས་ཚུལ།

• ཐོག་མར་ལེའུ་དང་ནང་གསེས་ས་བཙད་ལ་རགས་བསྐྱས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བཞོད་ཡོད།

• ལྷེབ་མདུན་ངོས་ཀྱི་ཐོད་ཡིག་ལ་ལེའུ་སོགས་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོའི་ས་བཙད་རྣམས་བཞོད་
པ་དང་། ལྷེབ་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་ཐོད་ཡིག་ལ་“མདོ་སྔགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད། ལྷ་སྐྱ་མའི་འགྲེལ་པ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་”བཙས་བཞོད་ཡོད།

• གཟིགས་སྒྲོག་བདེ་བའི་ཕྱིར་ལེའུ་རེའི་མཆོམས་ནས་ལྷེབ་ངོས་གསར་དུ་བརྒྱུད་ཞིང་།
ཙ་བ་དང་། ལུང་འབྲེན། ས་བཙད། གཞུང་དོན་སོ་སོའི་བརྗོད་མཆོམས་བཙས་ལ་ཐིག་ཕྱེད་བྱས་
ཡོད།

• ཡང་ཆོག་ཆད་པ་ཁ་བསྐྱང་བྱས་པ་རྣམས་གྲུག་རྟགས་[]འདིའི་ནང་བཞོད་ཡོད།

• དེབ་འདིའི་མ་ཕྱིར་ཐོན་གིང་པར་ཤོ་སྐབས་དང་རྗེས་ནས་སྒྲོག་གིས་བསྐྱར་པར་བྱེད་
སྐབས་སོགས་ལ་ལུས་ནོར་སོང་བའི་དོགས་གཞི་ཅན་གྱི་ནོར་བཙུང་དང་། མ་ཕྱིར་གིང་པར་གྱི་
ལྷེབ་གྲངས་རྣམས་གྲུག་རྟགས་()འདིའི་ནང་བཞོད་པ་དང་། དེའང་གིང་པར་གྱི་ལྷེབ་ངོས་
མདུན་རྒྱབ་གསལ་བྱེད་“ན”དང་“བ”ཡིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད།

• གཞན་ཡང་དཀར་གནད་དང་དོགས་གནད་ཡོད་རིགས་ཆད་ལྡན་གྱི་མཁས་དབང་དམ་

པ་ནམས་ལ་བཀའ་འདྲི་དང་དོགས་གཅོད་གང་ལྟོགས་ཞུས་པ་ལྟེ། མདོར་ན་མ་དཔེ་དངོས་ལ་
བཟོ་བཅོས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ངཙམ་དག་བཅོས་དང་ཁ་བསྐྱང་ཞུས་པ་ནམས་གྲག་རྟགས་
ནང་དུ་བཀོད་པ་དང་། དེབ་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་དང་མཛེས་ཆ་སོགས་ཀྱང་དེད་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་དང་
ལྷན་པ་པར་བསྒྲུན་ཞུས་པ་ལགས།

འོན་ཀྱང་དེད་ཅག་ལ་དཔེ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྤྱི་དཔེ་སྤྱི་ག་དང་ལྷ་དག་གི་ཉམས་སྤྱོད་མེད་པ་
དང་། མ་ཕྱི་མི་གསལ་བ་དང་ཡིག་སྐྱོན་ཡང་མི་ཉུང་བ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱིས། ད་དུང་ཆད་
ལྷག་འཛོལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མང་དུ་མཆིས་ངེས་པས། གཟུར་གནས་ཀྱི་དཔྱོད་ལྷན་མཁས་དབང་
ནམས་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱོན་བསངས་དག་སྟེལ་ལ་སྤྱིན་པའི་དགོངས་འཆར་གང་
ཡོད་ངེས་པར་སྟོལ་གནང་ཡོང་བ་ལྟ།

ནི་དུ་སྤྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྤྱོད་ཁང་ནས།

བྱི་ལོ། ༡༠༠༥ ཟླ་བ། ༡ ཚེས། ༡ ལ།

༥ རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར།

རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ནི། མཉམ་མེད་སྤངས་པའི་དབང་པོ་དགའ་ལྡན་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྤྱལ་
 སྤྱིའི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་འོད་སྤྲངས་ཀྱི་ཏུས་ནས་ཁིང་འདིར་འབྱོན་པ་ལ་ཉེ་བའི་བར་
 དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྒྱལ་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་འཇམ་བུའི་གྲིང་ཏུ་འབྱོན་པ་ལ་ཉེ་བར་སྟུགས་པའི་
 ཆོ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་ཤོག་ལུ་བསྐོན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བས། དེ་ནས་
 བཟུང་རྒྱལ་ཁབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཐོན་སྟགས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
 བྱི།

མདོ་ཐེ་སྐལ་བཟང་ལས།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཡི།

ཀླུ་པོ་རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཅེས་བྱུང་གྱུར་པ་ན། །

བདེ་གཤེགས་མཐུ་ཆེན་གདུགས་ཚོད་དག་ལ་སྒྲུབ་བྱངས་ནས།

དང་པོར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོན་བསྐལ་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་
བའི་རྩོན་རོལ་དུ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནམ་པར་སྤང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མཇུག་ཏུ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་ལ་གདུགས་ཆོད་ལུལ་ནས་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་

སྤྱིར་རྩི་ཆེན་པོས་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་པོ་ལའོར་བ་འཛིག་ནས་ཐ་མ་མོས་པ་སྤང་མཛད་ཀྱི་བར་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གདུལ་སྤྱོད་བ་དང་ཞིང་དག་པ་ག་སྟག་བཟུང་ནས། ཚུད་
ལྡན་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདི་དང་། མ་འོངས་པའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་དུས་གཉིས་པོ་འདི་ལུས་
ཏེ། དེ་ཡང་ཚུད་ལྡན་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདི་ནི་དུས་ཀྱི་སྟླུགས་མར་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཆོ་བུང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་ལ་ནད་མང་ཞིང་ཕལ་ཆེར་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་གྱིས་འཆི་
བར་འགྱུར་བ་མ་རུངས་པ་དམ་ཆོད་པ། དྲིན་ལན་ལོག་པར་འཇལ་བས་གང་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྟག་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་ངན་པ་མ་རུངས་པ་འདི་དག་གི་ཁྲོད་དུ་སྒྲུ་ཞིག་འཇུག་
ཅིས་ཡལ་བར་བོར་བ་ན་བྲས་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་བྱགས་རྩེས་མ་བཟོད་པར་དུས་འདིར་འབྱོན་
པའི་བྱགས་བསྐྱེད། མ་འོངས་པ་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་དུས་དེ་ནི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལུན་སྤྲུམ་
ཆོགས་པས་གང་བ། སྟོད་རྣམས་ལྟའི་ཡུལ་དང་མཚུངས་པ། མི་རྣམས་ཆོ་མེད་ཞིང་གཟུགས་
བཟང་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ལན་ཚུན་འཆོ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་
གནས་པ་ག་སྟག་འབྱུང་བས་འདི་དག་ནི་གིན་ཏུ་བཟང་ངོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཏང་སྟོམས་སུ་
བཞག་སྟེ་ལུས་པ་ན། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན་འདི་ཉིད་དེའི་ཆོ་རིག་བྱེད་ཀྲོག་པ་སྟོང་གི་ལྟ་པ་དེ་
མེད་འོད་ཅིས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེས་བྱགས་རྩེས་མ་བཟོད་ནས་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་དུས་ཀྱི་འགོ་བ་
འདི་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པས། འདི་དག་ལ་
ཆོས་སྟོན་པ་པོ་མེད་པས། འདི་དག་ལ་གནས་སྐབས་སུ་འའོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ཅུང་ཟད་ཡོད་
ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པས་འའོར་བ་ལས་མ་འདས་གིང་། སྤྱར་ཡང་འའོར་བ་མཐའ་མེད་
དུ་འབྱམས་ནས་སྟག་བསྐྱེད་ལ་བརྒྱད་མར་ཐོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་རྣམས་སྤྱིར་རྩི་ཆེ་རྩི་ཆེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་
མགོན་དུང་ཉིད་ཞིང་དེར་འཆང་རྒྱ་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རིན་ཆེན་སྤྱིར་པོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དུ་སྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་པར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུས་མང་པོའི་སྤྱན་རླབས་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་ཅིང་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱུས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱལ་པ་
 བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་
 པོས་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱལ་པ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པར་ཆོགས་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་
 བསགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པས་མི་སྦྱི་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་བརྟེན་པ་ནས་བཟུང་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་དབུའི་གཙུག་ཏུ་འབྲལ་མེད་དུ་
 བསྐྱོམས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམས་མགོན་གྱི་དབུའི་གཙུག་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ཡོད་
 པར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུམས་མགོན་གྱི་སྒྲུ་ལ་དབུའི་གཙུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་རེ་བྱེད་སྟོལ་
 ཡོད་པ་འདི་ཡང་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་
 བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ཐུ་མེད་པར་ཆོགས་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་བསགས་ནས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་གདུགས་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ། བྱམས་མགོན་འདི་ཉིད་དག་
 སྒོར་སྒོ་གྲོས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་
 ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་བསྐྱལ་བའི་གཞི་ལྟ་
 ལ་བཀོད་དོ། །ཐ་ན་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཆོང་དུས་དང་ལུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་
 དུ་བྱོན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། གསུང་ཐོས་པ་དང་། བུག་གིས་
 རེག་པ་དང་། གང་དུ་ཞབས་བཞག་པའི་ས་དེ་དང་། དེ་དག་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐབས་
 ཅད་ཀྱང་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཀོད་པས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་པ་
 སས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་ལ་འགོད་པ་ངོ་
 མཚར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་གིང་། དེའི་ཆེད་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རིན་ཆེན་གདུགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འདི་དུ་ནས་བཟུང་
 རྟེ་སྦྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པའི་མཚན་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་ཞིང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་

སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ལུང་བསྟན་ཏོ། །

མ་འོངས་པ་ན་ཇི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་འཛིན་པོ་ནས་འཆང་བྱ་བའི་མཛད་པ་
སྟོན་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ལྟ་སྟོང་དུ་གནས་པ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་ནས་མཐར་ཉག་ས་ཙམ་
འཛིན་པ་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་དང་། དེ་ནས་དེ་ཡང་རྒྱལ་སྟེ་ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འཆོ་ཞིང་སྟེག་པ་ཁོ་
ན་སྟོན་པས་བསོད་ནམས་ཇི་དམན་ཇི་དམན་ལ་སོང་སྟེ་ཆོ་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་། དེ་ཡང་རིམ་བུ་རིམ་བུ་
ལ་སོང་སྟེ་མཐར་ཆོ་ལོ་བཅུ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་པའི་དུས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་སྤྱི་གཤེད་བསྐྱལ་པ་
དང་། བད་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་དང་། མཚོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་ནམས་རིམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ནམས་
ལན་ཚུན་འཐབ་ཚོད་གྱིས་སྟུག་བསྐྱལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པ་དཔལ་བར་གནས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ།
དེའི་དུས་སུ་ཇི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་འཛིན་སྐུ་ལ་འཁོར་པ་སྐུ་ལ་འཁོར་གོས་དུར་སྟེག་གསོལ་བ།
གཟི་བུ་དེ་འབར་ཞིང་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་བྱོན་པ་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་གྱིས་མཐོང་ནས་རོ་མཆར་
ཞིང་དད་པ་སྟེས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐུ་གཟུགས་མཛེས་པ་ཅི་ལས་བྱུང་ཞེས་གསོལ་བས། སྐུ་ལ་པའི་
བྱམས་མགོན་དེས་ངས་བཞེད་པ་བསྟོམས་པས་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། ཁྱེད་ནམས་ཀྱང་འཐབ་
ཚོད་སྟོངས་ལ་བཞེད་པ་སྟོམས་ཤིག ཁྱེད་ལྟར་བྱས་ན་དང་དང་འདྲ་བར་འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
པས། བྱམས་མགོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་གྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་བཞེད་པ་བསྟོམས་པས་
རིམ་གྱིས་བསོད་ནམས་རྒྱས་ནས་ཆོ་རིང་དུ་འཕེལ་ཏེ་ཆོ་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་དང་། སྐུ་ལྟ་བུ་སོགས་ཆོ་རི་
རིང་དུ་གྱུར་ཅིང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱང་རིམ་བུ་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་འདི་
ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་ཞིང་ཡངས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྫོད་གྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་
འབྱུང་རོ། ཁྱོན་པའི་བསྟན་པ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་འདི་རྒྱལ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་བསྐྱལ་པ་ཡ་ཐོག་
རིང་མོ་རྫོགས་པ། དེ་ནས་ཇི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་མ་བྱོན་གྱི་བར་ལ་ངང་སངས་རྒྱལ་མང་དུ་
འབྱུང་ཞིང་། བར་གྱི་ཁྱུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་འགོར་ཇི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་འཛིན་པར་
གསུངས་སོ། །

རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བའི་ཆེ་ཡབ་ཡུམ་དང་།
འཁོར་འདུས་པ་དང་། སྐྱ་ཆེའི་ཆད་ལ་སོགས་པ་ནི།

མདོ་སྔགས་ལ་བཟང་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་སྟེ་བའི་ཡུལ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གྲོང་ཁྱེར་རྟག་
གི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ནི་བྲམ་ཟེའོ། །འོད་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག་གོ། །
ཡབ་ནི་ཆངས་བཟང་ཞེས་བྱའོ། །ཡུམ་ནི་ཆངས་བདག་མ་ཞེས་བྱའོ། །སྲས་ནི་
བསོད་ནམས་སྟོབས་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །རིམ་གོ་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་
རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅིས་བྱའོ། །རྩེ་འཕྲུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་ནི་བཙུན་འགྲུས་བརྟན་ཞེས་བྱའོ། །འདུས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པ་དྲུང་ཕྱར་ཕྱག་དགྲུ་དང་བྱེ་བ་ཕྱག་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུང་ཕྱར་
ཕྱག་དགྲུ་དང་བྱེ་བ་ཕྱག་བཞིའོ། །སྐྱ་ཆེའི་ཆད་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་རོ། །
དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཁྱིའི་བར་དུ་གནས་སོ། །སྐྱ་གདུང་ནི་རིལ་པོ་གཅིག་
ཏུ་འདུག་གོ། །མཆོད་རྟེན་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྟོན་པ་ཤུག་འཁྱུག་པོ་འདིའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བསྐབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལེགས་
པར་བསྐྱུང་ཞིང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་འབད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་
རྣམས་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་རྩེས་སུ་
འཛིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས་ཤིང་བྱམས་པ་མགོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དེ།

བྱམས་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།

ཤུག་མེད་གཏི་བསྟན་པ་ལ། །

བསྐབ་གཞི་ཡང་དག་སྒྲངས་ནས་ནི། །

རི་ལྟར་གསུངས་བཞིན་རབ་བསྐྱབས་ན། །

ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན། །

དག་འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་། །
 ཞལ་ཟས་དང་ནི་བཏུང་བ་དང་། །
 བསྐྱུན་གསོས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲིན་པ་རྣམས། །
 སུལ་ན་ང་ཡི་བསྐྱུན་ལ་ལྟགས། །
 བཅུ་བཞི་དང་ནི་བཙོ་ལྟ་དང་། །
 དེ་བཞིན་སྒྲ་བྱེད་ཆོས་བཟུང་དང་། །
 ཆོ་འཕུལ་གྱི་ནི་སྒྲ་བ་ལ། །
 བསྐྱུན་གནས་ཡན་ལག་བཟུང་བསྐྱུངས་ཤིང་། །
 མཆོད་དང་གསོ་སྦྱོང་ལེགས་བྱས་ན། །
 ང་ཡི་བསྐྱུན་ལ་ལྟགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དག་འདུན་ཏུ་རྩི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་འཛུགས་བྱུང་ཏུ་སྒྲིས་ནས་བྱམས་མགོན་ལས་
 བྱང་ལྟུང་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་ཐོས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩི་བཅུན་བྱམས་པ་
 མགོན་པོ་འཛུགས་ཏེ་ཡན་ལག་བཟུང་བ་མཆོད་དང་བཙས་པ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འཕུལ་བ་
 དང་། ཁས་སྐྱུངས་པའི་བསྐྱུངས་ཁྲིམས་དག་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། སྒྲིན་པ་སྐྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་
 མགོན་པོ་བྱམས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་རི་ལྟར་སྒྲིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འགྲུབ་པར་མདོ་
 ལས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ལྟུང་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དགམས་དག་གི་གཞུང་ཅ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
 སྒྲེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྒྲེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་རྣམས་བྱང་ལྟུང་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 མན་དག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་སྒྲིན་པའི་གཞུང་ནི། ༡ རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཤིས་རབ་གྱི་
 ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་དག་མཛོད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རྟོགས་རྒྱུན་གྱིས་ཤིང་
 ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྒྲེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་རྣམས་ཅད་བཛོད་བྱ་དངོས་པོ་བཟུང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་བྱེ་
 བས་དོན་བཟུང་ཅུར་གཏན་ལ་ཕབ། དེའི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐ་མ་ཕྱིན་ལས་གྱི་བར་

ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ནམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་ངག་གི་
 གཞུང་ཅུ་བ་མངོན་ཏོགས་བྱུང་དང་། ༡ དེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་རྣམས་མདོ་མང་པོ་ནས་
 བཏུས་ཏེ། རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མདོ་སྟེ་བྱུང་དང་། ༡ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་ཟུར་དུ་བཀར་ནས་སྟོན་པ་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང་། ༢ ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་
 རྣམ་འབྱེད་གཉིས། ༣ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ལྟ་བུའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་བ་
 ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོན་
 པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཏན་ལ་ལབ་སྟེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་རྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་མཛད་དེ། དེ་དག་ལ་བྱམས་ཆོས་སྟེ་ལྟ་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 བྲགས་སོ། །

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཉམས་ལེན་སྟིང་པོར་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་
 བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བྱམས་མགོན་གྱི་གཞུང་འདི་དག་ལ་
 གཅིས་པོ་ཆེར་བཟུང་ནས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡོངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཙུམས་པའི་ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་
 ལས་ཨ་རྒྱུ་བཀའ་གིས་ཁོལ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཐོགས་སྟོག་ཞུས་པའོ། །

༥ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི།

དེའང་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས།

ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ།

ལོ་ནི་དགྲ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན།

ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི།

བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་དོན་ལ་མ་ཁས།

མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་བྱང་བའི་དོན།

རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད།

འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད།

གཞུང་བྱེད་ངང་རྒྱལ་ཅན་དུ་འགྱུར།

ཞེས་ལུང་བསྟན་ཅིང་ས་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེས་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི། སྟོན་
རྒྱལ་པོ་གོ་ཅ་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་དུས་དགེ་སློང་སྡེ་སྟོན་གསུམ་འཛིན་པ་འཕགས་པ་སྟོན་རས་གཟིགས་
ཡི་དམ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པས་དུས་ལན་ཅིག་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་དང་གལ་བཟུང་བ་དང་།
གཞུང་གཟུག་པ་དང་། བརྒྱལ་བརྟག་བྱེད་པའི་ཚེ། ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་གྱིས་དེ་ལ་བྱང་མེད་ཀྱི་རིག་པ་
ཅན་འདི་ཞེས་སྟེད་དོ། །དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་སྟོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་
འདིས་སྟེ་བ་མང་པོར་བྱང་མེད་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་དུས་

ཙམ་ན་སྒྲེ་བ་སྒྲངས་པ་ནི། བཅའ་ཟེ་མོ་བྲ་ཀྱ་ཤི་ལ་ཞེས་པ་རབ་རྟུགས་ལ་བའི་ངང་རྩལ་མ་ཞེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲེ་བ་བྲན་ཅིང་རྒྱུད་རྩལ་མདོ་སྨྱེ་དང་། མདོན་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་མཐོང་ཞིང་
 ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གིས་པ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་རྟག་རྟུ་མཆོད་པ། དགོ་བ་བརྩའི་
 ལམ་ལ་ངང་གིས་གནས་པ། དྲང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་དག་སྒྲོང་མར་
 འདོད་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན། ཆེར་སྒྲེས་པ་ན། དེ་རྩལ་རིགས་ཞིག་དང་འདུས་པ་ལས་ཁྱེད་མཆོད་དང་
 ལྷན་པ་བཅས་ཏེ་སྒྲོ་རྩོམ་པའི་ཆོག་བྱས། རྩལ་ཟད་ཆེར་སྒྲེས་པ་ན་ཡི་གེ་དང་རྩིས་དང་། བརྟག་པ་
 བརྒྱད་དང་། བརྟུག་པ་དང་། རྟོག་གེ་དང་། ལྷན་དབྱེད་དང་། བཟོའི་གནས་རྣམས་དང་། རིག་
 པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མ་ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་གིན་རྟུ་བྱང་ཞིང་གསལ་
 པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་རང་གི་རིགས་གྱི་ཆོས་འདྲི་བ་ན། མས་སུ་ཁྱོད་རིགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རབ་རྟུ་བྱང་ནས་མང་
 རྟུ་ཐོས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་རྟུ་བྱང་། རབ་རྟུ་བྱང་
 བས་མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ཞབས་འབྲིང་གི་བྱ་བས་རྟུས་འདའ་བ་ལོ་
 གཅིག་རྟུ་མཛད་ནས། བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔའི་བར་རྟུ་གྲོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་གནས་ཏེ།
 ལོ་རེ་རེར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འབྲུམ་འབྲུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ཐམས་ཅད་རྩལ་པར་བྱས།

དེ་ལྟར་ལྷན་མོང་གི་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྨྱེ་ལམ་ཆེར་ནི་རྟོགས་པར་
 སྒྲ་ཡང་། གེས་རབ་གྱི་མ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་བརྟོད་བྱ་མ་སྒྲོས་གིང་མ་འཛིངས་པ་ནི་རྟོགས་
 པར་དཀའ་བར་དགོངས་ནས། དེའི་དོན་རྟུ་ལྟག་པའི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གཅིག་རྟུ་
 བརྟགས་པས། རི་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཅན་རྟུ་གྲགས་པ་དེའི་སྤྱུག་ཅིག་རྟུ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་
 ལོ་གསུམ་རྟུ་ལྟས་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བས་སྤྱུགས་སྤྱུག་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པས། བྲག་གི་ངོས་ལ་བྱའི་ཆང་
 བཅས་སྒྲོ་ཟན་འཛོལ་བ་ལ་འཕུར་བ་དང་། དགོངས་ཀ་ཆང་རྟུ་ལོག་ཡོངས་པ་བྲག་གི་ངོས་ལ་
 གཤོག་པ་རེག་ཙམ་དེ་བྱུང་བ་ལ། ལུན་རིང་བས་བྲག་ཟད་པར་གཟིགས་ནས་ངའི་བརྩོན་འགྲུས་
 རྒྱུད་ལོ་སྤྱུམ་ནས་སྒྲར་ལོག་སྟེ་ལོ་གསུམ་སྐྱབ་པ་མཛད། དེ་བཞིན་རྟུ་ཡང་ཐོན་པ་ན། རྩུ་ཐིགས་

ཀྱིས་བཀ་ཟད་པ་གཟིགས། ཡང་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོན་པ་ན། མི་ཆེན་པོ་ཞིག་རས་བལ་
 འཇམ་པོས་ལྷགས་འབྱིད་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལས་སྤྱ་ཁབ་བྱེད་པ་ཡིན། སྤར་ཡང་རས་བལ་
 ཀྱིས་ཕྱིས་ཏེ་ལྷགས་ཟད་པ་ལས་ཁབ་འདི་ཙམ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོང་ཅིག་ཁབ་ཀྱིས་གང་བ་བསྟན་ནོ།
 ཡང་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོ་བརྩ་གཉིས་སུ་ལྟས་མ་བྱུང་བས་སྤྱགས་སྟོན་སྟེ་ཐོན་ནས་
 ཕྱིན་པས། གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་ན་ཁྱི་མོ་མི་ལ་ཟུག་ཅིང་ཟ་བ། སྤྱད་འབྲས་ཁྱེར་བ་ཞིག་གཟིགས་ནས་
 སྟིང་རྩེ་ལྷག་པར་སྐྱེས་ཏེ། འཕུ་འདི་རྒྱམས་མ་བསལ་ན་ཁྱི་འདི་འཆི་ལ། བསལ་ནས་པོར་ན་འཕུ་
 རྒྱམས་འཆི་བས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ག་རྒྱམས་བཅད་ནས་དེར་འཕུ་རྒྱམས་གཞུག་པར་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ།
 ཡ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་སྤྱི་བྱངས། ལྷུང་བཟེད་དང་འཁར་གསལ་གཏོང་བར་བཞག
 སྤྱི་བྱངས་སྤྱི་བཟུང་ག་ནས་སྤལ་ཏེ། སྤྱན་བརྩམས་ནས་འཕུ་རྒྱམས་སྤང་བར་བརྩམས་པ་ན། ཕྱག་
 གིས་ཡུལ་བ་ལས་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་ནས་སྤྱན་ཏེ་བ་ན། ཁྱི་དང་འཕུ་མེད་པར་རྩེ་བརྩན་བྱམས་པ་
 མཆོད་དཔེ་འོད་དུ་འབར་བ་གཟིགས་ནས།

ཀྱི་མ་ཡབ་གཅིག་བདག་གི་སྐྱབས། །

ངལ་བརྒྱས་འབད་ཀྱང་འབྲས་མ་མཆིས། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཆར་སྤྱིན་རྒྱ་མཆོའི་དཔུང་། །

གདུང་བས་བསྐྱགས་ཏེ་སྟོམ་ཆད་འབབ། །

བདག་གིས་དེ་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཞལ་མི་སྟོན་པ་ཞེས་སྤྱན་ཆབ་བྱུང་བས།

ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ལབ་ཀྱང་། །

ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྲངས་ལྟར། །

སངས་རྒྱས་རྒྱམས་ནི་ཁྱོན་གྱུང་ཀྱང་། །

སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་། །

རང་གི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པས་བསྐྱབས་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱིས། ངན་ཉག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱུང་ན་

གནས་སོ། །སྤར་རིག་ཐུགས་པ་རྒྱས་པའི་རྩམ་པ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་པའི་དགའ་བ་དེས་ཐིག་སྤྱིབ་དག་སྟེ་མཐོང་བ་ཡིན་གསུང་། ད་ལྟར་ཐུག་པར་
ཁུར་ལ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཅིག་གསུང་། བརྟན་པས་གཞན་སྤྱད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་
མཐོང་། ཆང་འཆོང་མ་ཞིག་གིས་ཁྱི་གྱུ་ཞིག་ཁུར་བར་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཕྱིས་ལོངས་སྟོན་ཟད་མི་
གིས་པ་བྱུང་། དཔལ་པོ་ཁུར་བསྟེན་པས་འཆོང་མ་ཞིག་གིས་ཞབས་མགོ་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཉིང་
རེ་འཛིན་བརྟེས་གིང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པོ། །

རུས་དེ་ཉིད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ། ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུང་པ་
ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བར་ཁྱེལ་ཁྱེས་པས། རང་གོས་ཀྱི་མཐའ་ལ་འཇུས་ཤིག་གསུངས།
འཇུས་པས་དེ་མ་ཐག་དགའ་ལྡན་དུ་བསྐྱེདས། མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་བཞུགས་ནས་མགོན་པོ་མི་པམ་པ་
ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་མཐའ་དག་གསན་ཏེ། མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཐུགས་སུ་
རྟུན། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྟ་གསན་པ་ན་དོན་ཆོན་རེ་རེ་གསན་པ་ཙམ་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་
འདྲ་བ་རེ་རེ་ཐོབ། སྤར་ཡང་མའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། མདོན་པར་གིས་པ་
སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གྱུར། སྟོབ་དཔོན་དེས་བྱམས་པའི་
ཆོས་ལྟ་ཡང་ཡི་གེར་བཀོད། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྟུས་པ། ལ་སྟེ་
ལྟ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་བཙོས་པལ་ཆར་
མཛད། སྟོབ་མའི་ཆོགས་མང་པོར་སོ་སོའི་སྟོ་དང་འཆོམས་པར་ཆོས་མང་དུ་བརྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཙམ་བཤད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་
དག་པའི་དོན་ལ་བཀོད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིགས་སད་ཅིང་མདོ་སྟེ་དོན་ལ་སྟོ་གོས་རྒྱས་པ་
སྟོང་ཐུག་བཞལ་བ་ཙམ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གིན་ཏུ་དར་བ་ལས། ཕྱིས་རུས་ཀྱི་
དབང་གིས་སྟོ་གོས་རྒྱུང་ཅུར་གྱུར་བ་དང་། དག་ལན་གསུམ་གྱིས་རིམ་པས་ཉམས་ཏེ། སྟོབ་
དཔོན་འདི་བྱོན་པའི་རུས་ཀྱི་ཐོག་མ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱོགས་འཛིན་པའི་དག་སྟོང་མང་པོ་
ཡོད་ནའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོན་པར་གིས་པ་ནི་ཡི་མེད་ཅིང་། མདོ་སྟེ་རེ་རེ་ནས་འདོན་པ་དར་

པོ་ཡོད་ཀྱང་། མདོ་དོན་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་དེར་སློབ་མའི་མཆོག་བརྒྱད་དང་
བཅས་པས་ཆོས་བསྟན་པས། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་བར་སྐྱབས་སུ་བྱུང་
པ་ལས་སྤར་ཡང་དར་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་གྲགས་སོ། །སྤྱིར་ཆོས་ཉན་པའི་སློབ་མའི་
ཆོག་སྐད་བཟང་དུ་མེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོག་དུ་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་དེ་ལྟར་
འཛིན་ལ། ས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེས་པ་དང་། སྤྱིར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེས་པ་སོགས་སྟོང་ཕྱག་
མང་པོ་ཡང་བྱུང་ཞིང་། མདོ་སྟེ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་
གསུངས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་གྲགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱི་མངོན་པ་དང་། མདོ་སྟེ་ཉན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་སྟོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དར་པའི་ཆོ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་སྟོང་ཁྱིམ་ལྷན་དུ་
ལོངས་པ་ནི་མེད། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོ་ཡང་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་འདིའི་
དུས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་སྟོང་ཁྱིམ་ལྷན་མང་པོ་བྱུང་བ་སོགས་སྐྱེ་མཆོད་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །འོན་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་
ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་སློབ་མ་ནི་དགེ་སྟོང་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཙུ་ཙུ་ཙུ་ལས་མེད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུལ་
ཁྱིམ་སྐད་ལྟར་པ། སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་ཅིང་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ག་
ལྷག་གོ། །སྤྱི་ཆོད་ལྷན་གྱི་དུས་ན་ན་ལེ་རྒྱར་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས། དཀྱན་གྱི་དུས་ཉིན་རེ་བཞིན་
སྤྲེལ་སྟེ་ཆོས་ཆོལ་བ་རེ་ཡོང་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་རིག་པ་སྟོ་ཆོག་སྤྱིས་སུ་ན་ལྷན་སྟེ་ཆོས་བསྟན་
པས་སྤྲེལ་སྟེ་སྟོང་དུ་ཉི་ལ་ཙུ་ཙུ་ཙུ་ཙུ་ལྟར་གྲུབ་དགེ་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་། ཚུལ་
ཁྱིམ་སྐད་དང་། སྟོང་བ་དང་། ཆོག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་ཆར་གཅོད་པར་མཛོད་པས་
དགེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་དག་པར་མཛོད་དོ། །མཐའ་གོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་སྐྱེ་འདས་ཏེ། དེའི་ལུལ་
དུ་སྟོམ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། །

རྒྱར་ན་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་དང་། རྟོ་སྟོ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ཁྱབ་གཉིས་ལ་གཞིར་བཟུང་
ནས་ཨ་རྒྱུ་བྲག་ཤིས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུས།

འགོས་ལོ་ཙུ་བ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར།

༡ འགོས་ལོ་གཞོན་ལུ་དཔལ། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་བརྒྱུད་པའི་རྩ་ལོ་སྤེལ་ལོ་སྤེལ་གྱི་ལོ། ༡༣༩
 ལོར་སྟོ་ཁ་འཕྱོངས་རྒྱས་ཁུལ་དུ་ཡབ་འགོས་སྟོན་འབྱུང་གནས་རྡོ་རྗེ་དང་། ཡུམ་སྤྱིད་ཐར་སྤྱིད་
 གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། རབ་བྱུང་བརྒྱུད་པའི་རྩ་གས་མོ་གླང་ལོ་སྤེལ་གྱི་ལོ། ༡༤༡ ལོར་སྐྱེ་
 གཤེགས། དགུང་ལོ་དགུ་པར་སྐྱེན་གཡས་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བའི་བྱང་ཏུ་རབ་བྱུང་
 མཛད། སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ནས་སྟོན་འབྱུང་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བརྒྱ་
 གཉིས་ནས་ཉེར་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཕྱིད་ཐང་གི་མཁན་པོ་བསམ་ཟངས་པ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་དང་།
 སྟོན་པ་ལྷ་ཀྱུ་པ་ལས་པར་ཕྱིན་དང་བུམས་ཆོས་སྤྱེ་ལ། འཕན་པོ་ཐང་སག་གི་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱལ་མཚན་ལས་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་དུག་གི་སྟོར། སྟོར་མོ་ལུང་དུ་དགོ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་
 དོན་གྲུབ་ལས་འདུལ་བ་དང་མཛོན་པ་གོང་འོག རྒྱལ་བ་ཀམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་
 སེམས་ཁྱིད་དང་ནུ་རོ་ཆོས་དུག སྤྱང་སྤྱང་ཆོས་རྗེ་མཛེས་པ་དཔལ་ལས་བདེ་མཆོག་གི་སྟོར་
 གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལས་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་དང་། དབུ་མ། ལྷ་
 རོ་ཆོས་དུག་བཅས་གསན། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོར་བརྟེན་ཏེ། ཏྲ་
 བག་གི་ཆོས་རྗེ་སྟོལ་བ་དང་། བོད་སྤྱུག་རས་པ་གཉིས་ལས་རྟིག་མའི་ཆོས་སྟོར་མང་པོ་དང་།
 རོང་སྟོན་ལྷ་ཀྱུ་རྒྱལ་མཚན་ལས་ས་སྐྱེའི་ཆོས་སྟོར། ཀམ་པ་ལྷ་དམའ་ནག་གཉིས་ལས་དུགས་པོ་
 བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་བཅས་གསན། སྤྱང་ཆེན་པ་ལྷ་ཀྱུ་གྱི་ལས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་སྐར་
 ཕྱིས་དང་། སྤར་ཐང་ལོ་ཙུ་བ་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་རིག་པ་གསན། མདོར་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བླ་
 མ་དུག་ཕྱི་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྤྱུགས་རིག་གནས་བཅས་བདག་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཞེ་

གཉིས་པར་རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྒྱུ་ཏ་ཆེན་པོ་ནགས་གྱི་རིན་ཆེན་ལས་ལོ་ལཱ་ཙམ་རིང་མདོ་སྐགས་གྱི་ཆོས་
མང་དུ་གསན་ནས་སྒྲིག་བསྒྱུར་ཡང་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་སུ་
ཐེབས་མ་མྱོང་ཡང་པོད་དུ་བཞུགས་ནས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདུལ་བར་མཛད།
ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་ནི་ཁྱོད་པོད་བཅུ་བཞུགས་པ་ལས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་«དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་
ཆེན་»དང་། «ཆིས་གྱི་བསྟན་བཅོས་འབྲུལ་སེལ།» «རྒྱུད་བྲམ་མའི་འགྲེལ་བཤད་ཆེན་མོ།»
«ཡར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད།» «དེབ་ཐེར་ཐོན་པོ་»བཅས་ཡིན། བསྒྱུར་
ཚོམ་ནི་བསྟན་འགྱུར་ལས་«བསྟན་པའི་གཏད་རབས་»ཆ་མི་ཆང་བ་དང་། «དཔལ་གྱི་དོ་རྩའི་
རྒྱུ་ཐབས་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་»བཅས་ཡིན།

ཀོ་ལུ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་དང་རྒྱལ་བ་སློ་བཟང་མཁས་གྲུབ་གཉིས་གྱིས་བརྩམས་པའི་«གངས་ཅན་
མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་མིང་མཛོད་»ལས་བཞུགས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མཐོང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

འགྲེལ་བ་མཛད་བཤོ།
འགོས་ལོ་རྩ་བ་གཞོན་ལུ་དཔལ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱུ་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །

རྒྱལ་རྣམས་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲུགས་དང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་རྣམས་ལས།
མི་ཡི་གཞུགས་ཀྱིས་ཐོས་དང་བསམ་པའི་ཕྱི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་།
བདུད་རྗེའི་དཔུང་རྣམས་རྣམ་པར་པམ་བྱེད་དོ་མཚར་རྒྱ་མའི་དཔུང་།
མཁས་པའི་དོན་མཐུན་རྣམས་ཀྱི་འབྲེན་མཛད་སྤྱོད་རྣམས་ལ་འདུད།
བྱམས་པའི་སྤྱིན་གྱིས་མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་བྱབ་མཛད་དེ།
ཆོས་རྒྱུའི་ཆར་གྱིས་མཐའ་ཡས་ཞིང་རྣམས་ཀྱན་ནས་བསྟན་གྱུར་ལ།
དག་ལེགས་འབྲས་བུའི་མཚོག་གིས་རབ་རྒྱུ་འགོངས་མཛད་རྒྱལ་བ་ཡི།
སྤྲུག་ཀྱི་བྱུ་པོ་གང་ལགས་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱིས་འདུད། །

དཔལ་ལྷན་གྱི་བ་རི་དབང་གི།
དྲིན་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བརྟེན་བས།
གང་དུ་སྤྱོད་མའི་བསྟན་བཅོས་ནི།
འབར་གྱུར་མི་ཉི་པ་ལ་འདུད།
གངས་ཅན་རི་ཡི་སྤུལ་ནང་དུ།
སྤྱོད་ཉིད་སངས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྟན་གསལ་། (གཏམ་)
ཀྱན་ལས་རྒྱལ་བའི་མི་པམ་མགོན།
དམ་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་འདུད་དོ།
ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གཞོན་ནུ་ནི།
སྤུལ་ལྷན་རི་བོའི་ཕྱིར་གར་བས།
རྒྱལ་བའི་ལུང་བསྟན་མཛོན་མཛད་པ།
སྤྱོད་མ་རིན་ཆེན་ཞབས་ལ་འདུད། །

སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་གཏེར།

གང་ལས་རེན་ཆེན་སེམས་ཐོབ་པས།

རྒྱལ་སྐས་དཔའ་བོའི་དགའ་བ་མཆོག།

སྤྱིད་མཛད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདུད།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་གསུང་མཐའ་ཡས།

ཀྱན་ཀྱང་འགོ་ན་ཚད་མའི་མཆོག་ཡིན་ཕྱིར།

མ་ལུས་ཆེན་པོའི་དག་གིས་བསྐྱས་ཀྱུར་པ།

བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆེ་ལའང་བདག་ཕྱག་འཆོལ།

དེ་ལ་བཅོམ་ཕྱན་འདས་མ་ལམ་པའི་ཞལ་སྤྱན་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་
མའི་བསྟན་བཅོས་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་
དག་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་དེའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཉི་
པར་གཟུང་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། ཐོག་མར་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
བཛྲོད་དེ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་དུ་སྟོན་པ་སྣ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི།

དཔལ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་མངོན་པར་ཚོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་རྒྱུད་ལས།

གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་ཕྱགས་དང་
མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱ་ལམ་ན་རེས་འགའ་ཞིག་ལ་ལ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསྐྱེད་བར་གནས་པ་ལ་གནས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དེ་ཙམ་ཞིག་སེམས་ལ་བྱས་ནས་མགུ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱི་བྱིར་
དེ་ཉིད་ལ་གོ་མས་པར་བྱེད་དེ། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་དེ་ནི་དགེ་བའི་
ལས་སྤྱོ་བའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་སེམས་དང་བྲོ། །དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་
མ་དང་བཅས་པའི་ཉི་མ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཕ་མ་དང་བྱ་དང་བྱ་མོ་དང་
མཛའ་བཤེས་དང་ཉེ་དྲག་ལ་སྤྱིན་པ་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་སྤྱུ་གྱ་

ལྷ་བྱ་སྟེ་གཉེས་པའོ། །ཡང་སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་མི་བཤེས་པ་དག་ལ་ཡང་སྦྱིན་
པར་བྱེད་དེ། (༡༡བ)འདི་ནི་སྦོང་བྱ་ལྷ་བྱ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །གཞན་ཡང་
སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་སྦོང་དུ་རུང་བ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་ཞིང་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ་འདི་ནི་
ལོ་མ་ལྷ་བྱ་སྟེ་བཞི་པའོ། །གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་བྲ་མའམ་རོལ་མོ་
མཁན་དག་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ་འདི་ནི་མེ་ཉླ་ལྷ་བྱ་སྟེ་
ལྷ་པའོ། །གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་དགའ་བ་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
དེ། འདི་ནི་འབྲས་བུ་ལྷ་བྱ་སྟེ་དུག་པའོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་
ཡང་མཐོ་རིས་སུ་སྦྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་སྟེ་འདི་ནི་གསོས་
སུ་ཡུར་བ་ལྷ་བྱ་སྟེ་བདུན་པའོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་
སེམས་དེ་ལྷ་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བར་རྒྱ་བ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
ལ་ཞིག་ལས་ཆོག་འདི་སྐད་ཐོས་ཏེ།

ལྷ་འདི་དག་ནི་ལྷ་ཆེན་ཏེ། །

ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བདེ་བ་སྟེར། །

དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུས་མཆོད་དང་། །

ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

དེ་དག་གྲུང་འདི་ལྷ་སྟེ།

དབང་ཚུགས་དང་ནི་ཆངས་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་ཁྱབ་འཇུག་བདེ་བྱེད་དང་། །

དག་པོ་སྐྱེམ་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །

ཉི་མ་ཟླ་བ་རྒྱ་ལྷ་ཉིད། །

ཀྱ་པེར་ཞོར་སྦྱིན་བརྒྱ་བྱིན་དང་། །

མིག་མི་བཟང་དང་སྒྲ་ཚྭ་ས་འབྱུང་། །

གཤིན་རྗེ་དུས་མཆོམས་ལྟ་བུ་འདས། །

འཛིག་རྟེན་གཙོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །
 མེ་དང་རྣམ་པར་འདུད་པའི་བྲ། །
 དེ་བཞིན་ལྷ་མོ་དཀའ་ཐུབ་སྒྲོག། །
 བསྐྱ་དང་ནི་འཛིག་པའི་སྒྲ། །
 རོར་ལྷན་དང་ནི་རྒྱུད་ཞེས་བྲ། །
 ཀར་གོ་ཉ་ཀ་བསྐྱ་ཆེ། །
 རིགས་ཅན་དང་ནི་གདེངས་ཀ་མང་། །
 རྟག་རྒྱ་མཐའ་ཡས་ཐོག་མའི་ལྷ། །
 དེ་བཞིན་ལྷ་དང་དྲང་སྤྱོད་མཆོག། །
 རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་སྒྲིམ་བྱ་ཡིན། །
 མཁས་པས་མཆོད་པ་གྲིས་གིག་ཅེས། །
 དེ་ལས་དེ་ཡི་ཆོག་ཐོས་ནས། །
 ཡིད་ནི་ཡང་དག་མཁུ་གྱུར་རྟེ། །
 དེ་ཆེ་རབ་རྒྱལ་སྐུ་ལྷན་པས། །
 དེ་དག་ལ་ནི་ནན་ཉན་བྱེད། །

གསང་བ་པའི་བདག་པོ་འདི་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་འཁོར་བ་ན་ཀུན་རྒྱ་
 འབྲམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུགས་སྤྱིན་པའི་མཆོག་ཡིན་རྟེ། འདི་ནི་སྟོབས་སྒྲུ་
 གྱུར་པ་སྟེ་སེམས་བརྒྱུད་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བརྒྱུད་པ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་སྟོན་པ་སྣ་
 ཆོགས་ལ་བརྟེན་མོད་ཀྱི། སྟོན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་སྟོན་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཁོན་སྟོན་མེད་པའི་སྟོན་པ་སྟེ།

ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།

བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །(༡༣)

བཅོམ་ལྷན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་མཆིས་བ། །

དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན་ཁྱོད། །

སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན། །

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྐྱོན་ལ་དགའ། །

ཡོན་ཏན་འཇིན་ལ་ཞན་པས་ན། །

སྐྱོན་ཡང་ཡོན་ཏན་ལྟར་མཐོང་ནས། །

གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས་པར་གྱུར། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་
པས་དེ་དག་གིས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་པ་ལྷག་པར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་གྱུས་པ་
སྐྱེ་བར་དགའ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི། །

གྲུབ་མཐའི་སྐྱོན་གྱིས་ལྷག་སེམས་ལྷན། །

བསམ་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་མེད་པའི། །

སྐྱོན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱོན་པ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་དབྱེད་པ་ན།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

འདི་ནི་འདི་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེས། །

གཞན་ལ་སྐྱོན་ལྷན་སྐྱོན་མེད་པའང་། །

ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྟེན་དགའི་བྱིར། །

རྟོགས་དགའ་ཞེས་ནི་གཞན་གྱིས་ཤེས། །

ཞེས་བྱ་བས་པ་རོལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་དགའ་

མོད་ཀྱི།

ལྟ་ལས་ལུལ་བྱུང་དུ།

བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །

སེར་སྒྱུ་སོགས་ལ་མི་སྤང་ཡང་། །

གང་ཞིག་རིགས་བར་ལྷན་བའི་ཆོག །

དེ་ཉིད་སྟོན་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་གང་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་བའི་གནོད་པ་
མེད་ཅིང་གིན་རྒྱ་ཤོག་རྒྱ་ཐུར་བའི་དོན་སྟོན་པ་དག་ལ་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་པ་ནི་
ལུང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས་དེ་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོད་མའི་སྒྲེས་བུའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་དེ།

ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།

རྒྱས་པས་དྲན་པའི་རྒྱ་འབྱེད་པས། །

མང་པོ་བགྱིས་པའི་ཆོག་དག་ནི། །

ལྟག་འོག་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཐོས། །

ཐུབ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཀྱན་ཀྱང་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འཛིན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་ངེས་པན་ཆད་ལུང་ཆད་མར་མཛད་མོད་ཀྱི། གངས་ཅན་ཀྱི་ཕྱོགས་
འདི་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་གིན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མ་དང་མི་ལྷན་བར་གསུངས་པ་ནི་གིན་
རྒྱུའང་ལ། དྲང་པོར་གསུངས་པ་ནི་ཉུང་གས་གིག་རྒྱ་འཛིན་ཏོ། །

འདི་འདྲ་བས་ནི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་བརྟམ་གིང་གནོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་འདིར།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་(གཞུང་)ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་
མིན་ཏེ། །

མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་རྩུལ་བཞིན་ཀླན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ།

དེ་ཕྱིར་བྱང་སྤོང་རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུག །

ཐུབ་རྩུལ་བཤིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིས་ནི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་དང་ལྷན་པར་
 ལྷོན་ཞིང་། དེ་དག་གི་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ལྷོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བུམས་པས་མཛད་པ་ལས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་། མདོ་
 སྡེའི་རྒྱན་དང་། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་དག་བསྟན་པ་སྡེ་དར་གྱི་
 དུས་སུ་ལོ་རྒྱུ་བ་དཔལ་ཅེགས་དང་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱར་ཞིང་བཤད་པ་ཡང་བྱུང་
 རོ། །རྒྱུད་སྤྱི་མ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གཉིས་པོ་འགྲེལ་པ་དང་
 བཅས་པ་ནི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གི་བྱག་པ་ལས་འོད་འབྱུང་བ་མངའ་བདག་མི་ཉི་ལས་གཟིགས་
 ཏེ་འོད་འབྱུང་ས་ནས་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་དུ་བཅའ་བས་བསྟན་བཅོས་གཉིས་པོའི་དཔེ་བྱུང་སྟེ།
 དབྱེས་ནས་རྗེ་བཙུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་སྤྱིན་གྱི་མཐོངས་སུ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱོན་ཏེ་
 ལུང་ལེགས་པར་སྟུལ་ཏེ་ཞེས་གྲག་གོ། །དེ་ནས་པརྟེ་ཏ་དགའ་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་
 མངའ་བདག་ལས་མཉན་ཏེ་དཔེ་ཁྱིམ་ནས་སྤྱང་པོའི་ཆས་ཀྱིས་ཁ་ཆེར་བྱོན་པ་ན་པརྟེ་ཏ་ཆེན་
 པོ་སརྟེ་ནས་མཁའ་པ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ཏེ་རང་གི་གནས་སུ་སྤྱོད་བྱངས་ནས་བསྟན་བཅོས་
 གཉིས་པོ་གསན་ཞིང་དཔེ་ཡང་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྟོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 གསན་ནས་ཁ་ཆེའི་གྲོང་ཁྱིམ་དཔེ་མེད་དུ་བསྐྱར་ཞིང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
 མཛད་དོ། །གྲ་པ་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་མཁན་བྱ་བཅའ་ཁ་བོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་པས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུ་བ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཁ་ཆེར་བྱོན་ཏེ། སརྟེ་ན་ལ་ཁོ་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བུམས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་འཆི་ཆོས་བགྱིད་པས་གདམས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྲག་ལ་གདགས་པར་ཞུས་
 པ་ལས་ལོ་རྒྱུ་བ་གཟུང་གའ་བ་དོ་རྗེས་ལོ་རྒྱུ་བས་ནས་ཆོས་ལྡོ་ཐམས་ཅད་གསུངས་ཤིང་།
 རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལ་གདམས་པ་ཡང་ལེགས་པར་གནང་ནས་བཅའ་གྱིས་བོད་དུ་འོངས་ཏེ་དབུས་

གཙང་དུ་དུ་མ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་མཛད་དོ། །ལོ་རྩ་བ་གཟུང་དགའ་བ་དོ་རྗེས་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལ་
སརྩ་ནའི་(གཞུང་)གསུང་དང་མཐུན་པར་ཁྲི་ཀ་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ཅུ་འགྲེལ་
ཀྱང་བསྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མ་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་གཉིས་པོ་མངའ་བདག་མི་ཉི་
ལྔ་རོ་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་དར་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡང་གཉིས་པོ་བྱུང་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་ངོ་། །ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོས་འགྱུར་
མཛད་པ་ལས་ཆེས་སྤྱི་བར་ཐོ་བོ་ཆེན་པོ་དྲི་པུ་ཀ་ར་དང་ནག་ཆོས་འགྱུར་མཛད་དེ། འགྱུར་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་བ་བ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་མཛད་སྤྱད་སྟེ་ཕྱིས་སློབ་མ་ལལ་ཆེར་རྟོག་
འགྱུར་ལ་དགའ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྟོག་གི་འགྱུར་ལ་བཤད་པ་ཆེར་གཉིས་སུ་མཛད་
དོ། །རྟོག་གིས་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལ་ཁྲི་ཀ་རྒྱུང་ཡང་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་
ཡང་བ་དང་། ཞང་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྲི་ཀ་མཛད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉང་བྲན་གྱིས་
ཀྱང་ཁྲི་ཀ་མཛད་ལ། ཕྱི་ནས་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་དང་། གཙང་ནག་བ་དང་། དན་བག་བ་ལ་
སོགས་པ་མང་པོས་ཁྲི་ཀ་མཛད་དེ་ལུགས་དེ་ཤིན་ཏུ་དར་རོ། །

དེ་ལ་སྤྱི་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུ་བ་ཡིན་པ་རང་རང་གི་འདོད་པ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་གཞི་འཆར་བ་ཡིན་ལོ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཡང་གསུང་རབ་དག་ལས་སྟོང་བ་ཉིད་མེད་པར་དགག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་། ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་
པར་མཐོང་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
རིགས་ཉི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། ཕྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ་དོན་རྣམ་
པ་བཞི་ལ་བཤད་དོ། །ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བཅས་པས་ནི་རིགས་པའི་
ཆོགས་ལས་བཤད་པའི་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དམ་དོན་དམ་
པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོར་ཁས་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པའི་
དོན་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པོས་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བས་རང་

བཞེན་གྱིས་ལྷན་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་དམིགས་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་གསར་(༡༥བ)དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་
 བདག་ལ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་དམིགས་པ་དེ་གཏན་མ་གྲུབ་པས་སྤར་ཡོད་བསལ་དུ་
 མེད་པ་ལ་འཆད་ཅིང་། ཚོས་གྱི་སྒྲུབ་ཁྲུབ་པའི་དོན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱིས་ཚོས་གྱི་སྒྲུ་དེ་ཐོབ་
 ཏུ་རུང་བའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

དེ་ལ་རྗེ་སྒྲུམ་པོ་པའི་ཞལ་ནས།

འོ་སྒྲོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིའི་གཞུང་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་བྱམས་པས་
 མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཙུག་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། རྗེ་ཁམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་རྣམས་འབྲང་ཞིང་བཞེད་པར་སྤང་དོ། །

དེ་ལ་ཚོས་རྗེ་ཆོད་ཚང་པའི་ཞལ་ནས།

སྤྱིར་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཕྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་ལམ་སྟལ་དུ་
 བྱང་བར་མགོ་འདོན་མཁན་དེ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ་མེ། དེའི་ལྷགས་
 འཛིན་པ་རྒྱ་གར་ན་རྗེ་རི་ཁྲོད་ཞབས་ཡབ་སྤྱུང་ཡིན་ལ་པོད་དུ་བྱུན་པོ་བ་
 ཡང་རྗེ་ལ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཞོགས་པ་འདི་རྗེ་སྒྲུམ་པོ་པའི་སྒྲུ་
 དྲིན་དུ་གདོམ་ཞེས་གསུང་དོ། །

དེ་ཡང་ཡབ་སྤྱུང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱུང་ནི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་མི་ཉི་ཤ་མེ། དེའི་
 གཞུང་རྒྱུད་མང་དུ་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ཁོན་ཉིད་བརྩུ་བ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་པརྗོད་ཏེ་ལྷན་
 ཅིག་སྒྲུལ་པའི་དོན་རྗེས་མཛད་པ་ནི་ཚོས་གསལ་བར་སྤང་དོ། །གཞན་ཡང་མི་ཉི་ཤ་པའི་དངོས་
 གྱི་སྒྲོབ་མ་པརྗོད་ཏེ་བརྩུ་བ་ཉིས་པོད་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་ལ་ལྷགས་དེ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ལ། མི་
 ཉི་པའི་དངོས་སྒྲོབ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དོ་བོ་མ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ། གསང་སྤྱུགས་དང་

ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྔག་བསྐལ་ནི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་མཚན་གསོལ་
ནས་བོད་དུ་སློབ་མ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །བཙན་ཁ་བོ་ཆེ་ལས་བརྒྱད་པའི་
མན་ངག་གི་ཡི་གེ་དང་གཞུང་བཤད་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མངའ་བདག་མི་ཉི་ཤ་དང་
མཐུན་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་ངོ་། །

ད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོ་རིམ་པ་བརྒྱད་བོ་དེ་དག་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་པ་
བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་ལྷོག་པ་བསྐྱས་པ་ལས།

དགག་པའི་རྣམ་གྲངས་རི་སྟེད་པ། །

མེད་དང་མ་ཡིན་གཉིས་སུ་འདུ། །

ཞེས་བཤད་པ་ལས་མེད་པར་དགག་པ་ནི།

ལྷོག་པ་བསྐྱས་པར།

མེད་པའི་བསྟན་བྱ་དོན་མེད་དེ། །ཞེས་བཤད་ལ།

མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི། (གཤམ་ན)

མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་ཡོད་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་།

འགྲེལ་པར།

དེ་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་རི་ལྟར་མེད་ཅེན།

འདི་ལྟར་མེད་པ་ཅམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གང་

ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་ངོ། །མ་ཡིན་པར་

དགག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་འམ་དངོས་པོ་མེད་

པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དམ་འཆའ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་དོན་ཡོད་

པས་དམིགས་སུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ།

དེ་བཞིན་མེད་པ་དངོས་སུ་འཇུག །

མ་ཡིན་པ་ནི་བརྒྱད་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ།

དེའི་འགྲེལ་པར།

མེད་པར་དགག་པ་ནི་སྤྲིའི་འཇུག་ཚུལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་རི་
བོང་ལ་རྩ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དམུས་ཡོང་དག་ལ། འདི་སྟོན་ཏུ།
མགོ་ལ་ཚྭ་བ་ཚྭ་བའི་རང་བཞིན་མ་སྦྱེས་པས་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་ཅེས་
བཟོད་ན་རྩ་མེད་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་ཞིག་གོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །
མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་
རིགས་ལ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བཟོད་ན་དེ་བྲམ་ཟེ་བཀག་
པས་གོ་བར་བྱ་བ་གཞན་རྒྱལ་རིགས་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ལ།

གཞུང་དེ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།

འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག །

དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བ་ཡི། །

ངོ་བོ་ཉིད་མིན།

ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར།

མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པ་སྟོན་པའི་སྦྱོར་སྟེ། མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །
གང་ཞིག་ཅི་ཞིག་མ་ཡིན་ཞེན། ས་ལ་སོགས་པ་དག་དོན་དམ་པར་ན་
འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འདིར་མིན་ཞེས་
བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་གཞུང་གི་མ་ཡིན་
པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་ནི་མི་གཞུང་ངོ། །མེད་པར་དགག་པ་དང་མ་ཡིན་

པར་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། མ་ཡིན་པར་
 དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་
 ཡིན་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་
 རིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་(ཀལ་བ)དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་
 གཞན་ཀྱི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་
 བརྩར་བར་མི་བྱེད། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་བརྩར་བ་བརྩར་ངོ་ཞེའམ་མི་བརྩར་ངོ་ཞེས་མི་བརྩོད་པ་ལྟ་
 བུའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དགག་བྱ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་བཀག་
 ཙམ་ལས་དོན་གཞན་མི་སྐྱབ་པ་རིམ་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་མེད་ཙམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བྱི་རོལ་པ་
 དང་སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་པའི་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ས་སོགས་
 དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དགག་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དམ་ནི་
 འཕགས་པའི་སྒྲོས་མེད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲོས་བཙས་
 དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།

དེ་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བར།

འོ་ན་དོན་དམ་པ་ནི་གང་དག་སྟོ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ།
 དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་ནི་ཡི་གེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དགག་
 པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་
 གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྒྲོས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་

བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གྱི་
རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་པ་དང་
བཅས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་དམ་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་གཟུང་བས་ཉེས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བས་ཀྱང་བརྒྱུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩུ་བུག་པའི་འགྲེལ་པར།

དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་དངོས་མེད་ལ། །

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། །

རྗེས་རྣམས་ཀྱན་ལ་གང་མཐོང་བ། །

དེ་ནི་རྣམ་དབྱེར་མི་འགྱུར་རོ། །

རྒྱ་དང་རྟེན་ལས་སྒྲིས་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་
བའི་བྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་
པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པས་མེད་
པར་དགག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་རང་བཞིན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་མེད་
པར་དགག་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྗོད་དེ།

རྟོག་གོ་འབར་བར།

ཉན་ཐོས་(ཀུན་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟིང་པོ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བརྟན་པས་བདག་མེད་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་
པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྒྲོན་པ་མེད་

མདོ་སྐྱེས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱལ་པ་པའི་མེ་ཡོང་།

པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཡིན་གྱི། བད་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་
སྟོན་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་འོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་
སྟོན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་འོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་འཇུག་འགྲེལ་དུ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་
ཀྱང་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་བུ་རྟག་པ་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཀྱང་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པར་ལང་གཤེགས་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་
འདིས་མ་གཟིགས་པ་མི་སྲིད་པས་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟིང་
པོར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མཚན་དང་དབེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་
སངས་རྒྱུ་སྤྱུ་བཤད་པ་དེ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་པར་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་
བཤད་པ་དེ་མཐོང་ནས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་
ཅས་གསུང་བ་ཡོད་དེ། ཆ་རྒྱུད་ཟད་མ་བྱེས་པར་གསལ་ལོ། །སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་རྣམ་
གྲོལ་སྟེ་དང་སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོས་མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རིགས་དང་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐར་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོས་ཆོས་སྐར་ཡང་བཤད་པས་
དོན་གྱིས་ན་སྟིང་པོར་ཡང་བཞེད་དོ། །

བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ནས།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་བཤད་པ་དང་།

མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།

ཚེས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་ནི། །

འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་རིག་པའི་ཁམས་ལ་སྡིང་པོར་བཤད་
དེ་འདི་ནི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟོ་རྗེའི་བསྟོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
(ཀུཔ)སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ནས་
བཤད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་བྱི་མའི་མདོ་སྡེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་གྲུང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྡིང་པོར་བཤད་པ་ནི་ལང་ཀར་
གསལ་གསལ་པ་དང་། རྒྱན་སྒྲུབ་པོ་དག་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་བྱེད་གིས་ཞུས་པ་
དང་། རྟོ་རྗེ་གྲུར་ལ་སོགས་པས་གྲུང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཅན་སྡིང་པོར་བཤད་པ་ཡང་རྒྱོན་གསལ་ལས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྡིང་པོ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདི་ཉིད་དུ་ཡང་།

ཁམས་ནི་གནས་སྐྱབས་གསུམ་དག་ཏུ། །

མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་དོ།

བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་སྡིང་པོའི་བཞི་ཚན་ནི་བྱི་ནས་མང་དུ་འཆད་དེ་
འདིར་མི་སྟོལ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་པོ་
གང་གིས་མཛད་པ་དང་། དེ་སྟོབ་དཔོན་གང་གིས་རྟོད་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱུ་མའི་གཞུང་ལ་
བརྟེན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལམ་གྱིས་བཤད་པ་དང་། སྡིང་པོའི་དོན་མདོན་སུམ་གྱི་ལམ་
གྱིས་བཤད་པ་སྟེ་བཤད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རི་ལྷར་བྱུང་བ་མདོ་ཙམ་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་བསྟན་བཅོས་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། རིམ་པ་གསུམ་སྟེ། མགོ་སྒྲིམ་པས་གོ་
བའི་དབང་པོ་རྣམ་པོ་རྣམས་ལ་མཆན་བཤད་པ་དང་། དབང་པོ་བར་མ་རྣམས་ལ་བསྟན་
པའི་དོན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲིམ་ཏེ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་ལྟ། མ་རྩ་ཡུན་ཡུན་ར་ཏར་ཤུགས། བོད་སྐད་ལྟ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆན་ནོ། །

མཆན་འདི་ཙམ་ཐོས་པས་དབང་པོ་རྣམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་སལ་ཆེར་
རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་ཉིད་ནོ། ། ཁི་ལྷར་ཞེན། བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རྫོང་པར་
བྱེད་པའི་གཞུང་གི་སྤྱི་འཇམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་སྒོ་གྲོས་བརྟན་པས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་
བཤད་བྱ།

ད་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཤད་པར་བྱའོ། ། མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་སུ་
སྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་(གཡན་)རྣམས་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། ། ཡང་ན་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིའི་བྱང་པར་བྱ་
སྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་སོ། ། རྣམ་པར་རིག་པ་
རྣམས་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅིང་བརྗོད་ཅེ་ན། མཛད་པ་དང་འཆད་པའི་རྣམ་
པར་རིག་པ་ལས་ཉན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་སྟེ་བས་འདི་ལ་ཉེས་
པ་མེད་དོ། ། སྒྲོབ་མ་འཆོས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཏེ། སྒྲོབ་མ་འཆོས་པ་
ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་སྟེད་
པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཆོགས་པར་མི་འབྱུང་བའི་ལས་ལས་བ་
སྒྲོག་པ་དང་། ཆོགས་པར་འབྱུང་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པའོ། ། ཡང་ན་

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཏེ། ལུང་
མཐོས་པ་གོ་མས་པར་བྱས་པས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་ཡུན་རིང་བ་སྤྲུག་བསྡུ་ལ་
དག་པོ་སྤྲ་ཆོག་ཀྱིས་འཛིགས་པའི་རན་སོང་རྣམས་དང་། སྲིད་པ་ལས་
སྦྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་
མོངས་པའི་དག་འཛོམས་པ་དང་། རན་འགོ་དང་སྲིད་པ་ལས་སྦྱོབ་པས་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་
ཅད་དང་དེ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་
འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །

དེ་ལ་སྒྲུས་པ།

ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཛོམས་པ་དང་། །

རན་འགོ་སྲིད་ལས་སྦྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །

འཛོམས་སྦྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །

གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་སྦོབ་དཔོན་འདིས་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁོ་ན་ལ་
གཟུང་གི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་ནི་རན་འགོ་དང་སྲིད་པ་གཉི་ག་ལས་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་
ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་སོ། །མིང་ཆོག་གམ་སྒྲར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་བསྟན་
བཅོས་སུ་གཟུང་བ་འདི་ནི་བརྟག་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དོན་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལས་ཡིན་
ཀྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པས་ནི་སྒྲའི་རང་བཞིན་གྱི་རག་ཆེན་པོ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངོ་
བོར་གཟུང་བར་བྱའོ། །འཛོམས་སྦྱོབ་ཅེས་བྱ་བ་ཤུས་འཛོམས་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་དང་། ཏ་ལ་
ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་སྦོབ་པ་སྟེ་སྦྱོར་ཏ་ལ་དེའི་མིང་གི་དང་པོ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །
(༡༥)དེ་ཡང་སྟོན་པས་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོབས་བརྩའི་ཤེས་རབ་དང་། མི་

འཛིགས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྟོབས་པས་འཆད་པ་ཡིན་པ་
ལས། འདི་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བས་ན་གནས་
དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། རྣམ་པ་ཀྱུན་མཁུན་པའི་མི་འཛིགས་པ་དང་།
ཆོག་དང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བཅོམ་ལྷན་འདུས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཐེག་པ་དམན་པ་ཉིད་གཟུགས་པོར་རྫོད་པར་བྱེད་
པའི་གསུང་། ལས་བརྒྱུ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བརྫོད་པའི་ཆོམས་དང་། ལུང་སྒྲེ་བཞི་པོ་དག་དང་།
མདོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་བསྐྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་དོན་རྫོད་པར་
བྱེད་པའི་བྱིར་ཐེག་པ་དམན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོ་དང་།
མ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྫོད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཐམས་ཅད་བསྐྱེན་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་གོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྒྲེ་སྟོད་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སྒྲེ་སྟོད་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རྒྱུད་སྒྲ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་བྲོགས་ལས་བྱུང་དང་། ཡོན་ཏན་ལས་
མཆོག་དང་། རྣམ་ལས་གཞན་དང་། དུས་ལས་བྱི་མ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ནི་བྱི་
མ་སྟེ། སྒྲ་མ་ཞེས་པ་ཡང་བྱི་མ་དང་སྒྲ་རྣམ་གངས་པའོ། །རྒྱུད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པ་ལ་
འཇུག་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་གཞིའི་སྒྲ་ལ་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཉོག་གཅིག་ཅེས་བརྫོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུད་ཆགས་
གསུམ་པ་ལ་དབྱེད་པའི་བྱིས་ང་རོ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་པོར་བསྟོད་པའི་རྒྱུད་དང་། བར་དུ་
མདོའི་རྒྱུད་དང་། ཐ་མར་བསྟོད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བརྫོད་པ་ལྟར་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་ཡང་གང་
ཟག་རིམ་པར་བཀྱི་བའི་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་དག་ལས་བྱི་མ་འམ་སྒྲ་
མ་འམ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས།

དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚུལ་འདི་ནི། །

བྱང་སྤང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན། །

ཅེས་བྱ་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུང་རབ་ལ་བཤད་ན། དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་(༡༥ན)
བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོའི་ལྷན་བྱངས་པ་ནི་དམན་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་སྟེ།

མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།

མ་ཚང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། །

ཐབས་མིན་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཕྱིར། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་ཐེག་པ་འདི། །

ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་མིན། །

ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བར།

མ་ཚང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བདག་ཉིད་སྟོང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐབས་ཤིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་
དོན་དུ་བསྟན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། རང་གི་དོན་ཁོ་ན་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ནི་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞན་རང་གི་དོན་ལ་སྟོར་བ་ན་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ཡིན་
ལ། བདག་ཉིད་ལྷ་རྣམས་འདས་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་དེ་སྤྱོད་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འགལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁོ་

ནས་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱིར་རིང་མོ་ཞིག་རྒྱ་འབད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་ནི་རིང་
མོ་ཞིག་རྒྱ་བཅལ་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྩ་ལ་
སོགས་པ་ལ་འཛོལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འདིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཇི་
ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཞན་དུ་ཡང་བསྟན་ཏོ་ཞེན། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ནི་མི་འོས་ཏེ།
འདི་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་མི་དམིགས་སོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་པན་རྩྭ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་པན་རྩྭ་འགལ་བར་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ།

བསམ་པ་དང་ནི་བསྟན་པ་དང་། །

སྦྱོར་བ་དང་ནི་རྟོན་པ་དང་། །

དུས་འགལ་ཕྱིར་ན་དམན་པ་གང་། །

དེ་ནི་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །

ཇི་ལྟར་འགལ་ཞེན། འགལ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། བསམ་པ་དང་། བསྟན་པ་
དང་། སྦྱོར་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། དུས་འགལ་བ་དག་གིས་སོ། །ཉན་
ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་བདག་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་བསམ་
པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་།
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་པ་ཡང་རྒྱུད་ལ།
དུས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། ཆོ་ག་སྤྲུལ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེའི་དོན་འཐོབ་པོ། །
(༡༥བ)ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
བས་ན་པན་རྩྭ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་དམན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མི་འོས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
 ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་དག་
 བཅོམ་པ་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་བའི་ལུས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲས་ནས་སྐྱུལ་པའི་
 ལུས་ཀྱིས་ཆོས་མཐུན་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ཡོད་པར་བཤད་མོད་སྟེ། ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་མིད་ཏུ་རྒྱག་
 ན་ཡང་སྐྱུལ་པའི་ལུས་དེས་སྒྲེ་བ་དང་འཆི་བ་ལན་གངས་མང་ཏུ་སྟོན་པས་འདི་ལ་ཆོག་ཅིག་
 ཅས་རི་ལྟར་བྱ་སྟེ་གངས་མེད་པ་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །བསམ་པ་དང་སྒྱུར་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལྟ་བོ་དམན་པ་མ་ཡིན་པར་ཆེན་པོ་ཞོན་ར་འགྱུར་བའི་ཐེག་པ་ལ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ། ཡུ་ནའམ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ།
 བྱེད་པར་སྐྱབ་པས་འདིས་འགྲོ་བ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནས་ས་བཙུ་བའི་བར་གྱི་ལམ་
 རྣམས་དང་། ལས་སུ་སྐྱབ་པས་འདིར་འགྲོ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་རྒྱ་
 གཉི་ག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ཐ་དད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་ཡང་བྱེད་པར་སྐྱབ་པས་ཀྱང་རྒྱ་འཇུག་ཏུ་རུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་སྐྱད་པ་ཆོག་པ་སུ་བཅད་པ་ལས།

ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་ཅེས་བྱ་ཞེན། །

དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་རྟོག་སྟོ། །

ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། །

དགའ་སྦྱིད་བདེ་བ་མངོན་པར་འཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག་ །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པའི་རྒྱ་བཞོན་པའི་ཡང་རྣམ་གངས་ཡིན་པས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་ཁང་བ་ཆེན་པོར་བྱེད་པར་བྱེད་པས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དག་ལ་ཁུར་ཁུར་བ་དེ་མེད་པས་

¹ཆེན་ དབུ་མེད་མ་དཔེ། རྟོག་གངས། ༡༡༡བ

²ཅེས་ དབུ་མེད་མ་དཔེ། རྟོག་གངས། ༡༡༡བ

བཞོན་པ་དམན་པ་ཞེས་བྱའོ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་དག་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པ་
ཅམ་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
ལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐལ་བ་རེ་ཤིག་ཅམ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བླ་ཡང་སྐལ་བ་མེད་
པར་འདོད་ཅིང་། ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་པོའི་དག་བཅོམ་(ཀའན)པ་ལྷག་མེད་ཏུ་ཞུགས་
ནས་ཐེག་ཆེན་ཏུ་འཁྱུར་བ་གཏན་མི་སྤིང་པར་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་མངའ་བདག་མི་ཉི་ཤས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་པོ་ཆའི་ཐོང་བར།

དེ་ལ་ཐེག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། གནས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བྱེ་
བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། མདོ་སྟེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པ་དང་། དབུ་
མའི་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གནས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་རྣམ་
པ་གཉིས་ཏེ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་
དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་གནས་པས་བཤད་པའོ། །

ཞེས་བྱ་བས་མདོ་སྟེ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཕྱི་མའི་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་
འགྲེལ་བར།

མདོ་སྟེ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་པོ། །

ཞེས་མི་ཉི་ཤ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་སྦོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རིན་པོ་ཆའི་ཐོང་བར།

རི་སྤིང་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །

¹འཇུག་པ་ དབུ་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གུང་སྟེ། ༣༡༩ན

གང་དུ་མ་གྲོལ་དེ་སྤྲིད་དུ། །
 དེ་སྤྲིད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡི། །
 བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་གྱུར་ཅིག། །
 དེ་སྐྱོད་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་གང། །
 གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱུར། །
 གཞུང་གི་མ་སྤྲོད་ཀྱི་ནི། །
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འགྱུར། །
 དེ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། །
 གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྣང། །
 སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་ལ། །
 ཡན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །

ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པ་བཞེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་བ་དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་རིགས་
 དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ལ་སྤྲོད་པར་བཞེད་པ་ན་དེ་ལ་རིགས་དང་
 ལྷན་པ་ཡང་གངས་ཀྱིས་བགྱང་བར་མི་རྣམས་པས་ཚད་མེད་ཀྱང་རིགས་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་
 དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་གངས་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་ལ། ཞི་བ་ཚྭ་གས་གཅིག་པ་ཡང་གངས་མེད་
 ཅིང་ཚད་མེད་པས་དེ་དག་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྲོད་པའི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་
 དང་བུལ་བའི་བྱིར་དབུ་མ་བ་རྣམས་པས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱུད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་ཡོ། །

རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་བས་དེ་ལྟར་(གཏམ་)འདོད་པར་ནི་དབུ་མ་སྣང་བར།

རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་བ་དག་གི་ཚྭ་གས་སྒྲ་མ་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་ཆེས་
 གསལ་བར་བཤད་ལ། མདོ་སྤེལ་བ་དག་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འདོད་དམ་
 སྟུམ་པ་ཙམ་མོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

རྒྱན་ལས།

དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །
དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །
ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །
ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །
ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །
སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །
ཆེན་པོ་འདི་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། །
ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །

ཅེས་ཆེན་པོ་བརྟན་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པ་ལ།

བརྟན་པོ་མཐའ་དག་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་མཆོག་
ཡིན་དེའི་གཞི་ནི། ཁོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག་ ཅེས་བྱ་བས་དམིགས་པ་ཆེ་བ་བསྟན་ཏོ།

བདག་སྲིད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། སེམས་ཅན་སྲིད་ཕྱིར་བརྩེ་ལྡན་ཞི་
ཐོབ་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །

གང་དག་འགྲོ་ཀྱན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་མེད་པ་
གཉི་གཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །

རྒྱ་མཐའ་ལས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། ཁཛུ་དང་འབྲུལ་དང་མཁྱེན་དང་
ལུན་ཆོགས་ལྡན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
བསྟན་ལ།

ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུས་བསྟན་ཞིང་། ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་
ནི་ལེའུ་བཞི་པས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ལས།

ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཉིད། །

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །

སྤོང་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །

ཞེས་བཤད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་རྩ་ལོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཅན་ཀུན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་རྩ་བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ནི་
ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། ཞེས་བྱ་བས་
བསྟན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིན་གྱི་བྱ་བ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་གས་རྗེའི་རྒྱུད་གིས་
རྣམ་པར་གཏོར། ཞེས་བྱ་བས་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་ལ། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །

ལམ་ལོ་གསུམ་གྱི་གཏམ་རྒྱུ་ཆགས་པ་ནི་རྗེ་དང་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན། བརྗོད་
པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་རྒྱུད་རི་ལྗ་བུ་ཞེ་ན།

བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་ནི།

སེམས་ཅན་ཁམས་¹ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱབས། །

མ་འབྲེལ་(༡༡༠ན)ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་ནི། །

ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད། །

ཅས་བྱ་བས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་གཉིས་དང་། འགོ་སྐྱབས་ཕྱི་
མའི་མཐའ་མེད་མུར་བྱག་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐ་མ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཏེ་རྒྱུད་བཞི་བསྟན་ཏོ། །

¹རྣམས་ དབུ་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གཤངས། ༣༡༡བ

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར།

རྒྱུད་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཞེས་བྱར་བརྗོད། །

རྒྱན་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་འགྱུར་ཏེ། །

གཞི་དང་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་དང་། །

མི་འཕྲོགས་པ་ཡི་རབ་དབྱེ་བས། །

རང་བཞིན་རྣམ་པ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །

གཞི་ནི་ཐབས་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན། །

དེ་བཞིན་མི་འཕྲོགས་འབྲས་བུ་སྟེ། །

གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྐྱས་པ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདིར།

ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ། །

མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་དག་ནི་དོ་རྩེ་ཅེ་མོའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།

ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། །

རྒྱུད་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །

ལམ་རབ་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །

ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཏེ། །

རྒྱུད་ནི་ཕྱི་མར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

རྒྱུད་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

ཕྱི་མ་ལྔ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །

དེ་ཉིད་གསང་བ་སྤྲུལ་ཤེས་པའི། །

རྒྱུད་ནི་ཕྱི་མར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཅི་ཕྱིར་རྒྱུད་དང་ཕྱི་མ་ལགས། །

ས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བའི་མཆོག །

སྤྱི་པའི་བཙོན་ར་ལས་ཀྱལ་ཡིན། །

ཡང་ན་གང་ཞིག་ཀྱལ་གྱུར་པ། །

རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་ཡང་སྤྱི་བ་མདོར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཅི་
ཕྱིར་རྒྱུད་དང་ཕྱི་མ་ལགས། །ཞེས་དང་གི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་
ཆགས་པ་ཡིན་ལ། ཇི་སྤྱི་ས་རབ་རྟུན་གཤམ་བ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྤྱི་དུ་འཁོར་བ་རྒྱུ་ཆགས་
པས་རྒྱུད་དུ་བརྟེན་ལ། ཡང་ས་རབ་རྟུན་གཤམ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱི་པར་
སྤོང་ལས་འཕྱག་པ་ནི་རྒྱུ་ཆགས་པས་རྒྱུད་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་ལས་པ་རོལ་རྟེན་སོང་བས་ཕྱི་
མ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་བསྟོམས་པས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་རྟུན་འབྱུར་ཏེ།
ཕྱི་མ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་སྤྱི་མ་འཁོར་བ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་
ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཅིག་རྟུན་སྤྱི་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་སྤྱི་པ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པས་གསང་
བའི་གཏེར་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ། (ག༡༠བ)ཞེས་པས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུད་དུ་འབྱུར་
ཞེས་པའོ། །

སྤྱི་ཕྱི་མའི་དོན་པ་རོལ་ལ་བཤད་ན།

ཇི་ལྟར་པ་རོལ་རྟུན་གྱུར་པ། །

ཅི་ཕྱིར་རྒྱུད་དང་ཕྱི་མ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བས་དྲིས་ཏེ། ལན་ནི་ཏར་ཞེས་བྱ་བ་བཀལ་བ་འཇམ་བསྐལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ།
ལྟན་ནི་ལྟག་མའམ་སྟེང་ངམ་ཕྱི་མ་དང་རབ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་འཕྱག་པས་སའི་མཐར་
ཕྱིན་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་བའི་པ་རོལ་ས་རབ་རྟུན་གཤམ་བར་ཕྱིན་ཞིང་། ས་
བརྩེ་པོ་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་མ་བཀལ་བ་ལས་ས་མཐར་ཕྱིན་ །ས་ནི་
དེ་ལས་ཀྱང་བཀལ་བའི་ཕྱིར་བཀལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་རྟོགས་པའི་ཆོག་གིས་བརྟན་ཏོ། །

བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། །

གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་རྒྱར་པ། །

དེ་ཉིད་རྒྱར་བ་བྱས་པ་ལས། །

དག་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །

ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་འདི་ནི་གིན་རྩ་དོ་མཚར་རྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡུན་དེ་ཙམ་ཞིག་རྩ་
རིགས་དུག་གི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་དབག་རྩ་མེད་པའི་སྟུག་བསྟུལ་མྱོང་མྱོང་བ་ལས་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་མ་རུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལས་རིགས་སད་དེ་འཁོར་བ་ལ་གིན་རྩ་ཡང་
སྒྲོ་བར་རྒྱར་ནས་འབད་པས་བྱང་རྒྱབ་བརྟེས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་རྒྱན་
ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་རྩ་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པས་
སོ། །རྫོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདིས་ཐེག་པ་
མཐའ་དག་གི་དོན་སྟོན་མོད། གཙོ་བོའི་དོན་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མའམ་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་པ་ནི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་བཀྲ་གིས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ་རྩ་བས་བཀོད་པའོ། །

[གཉིས་པ་]ད་ནི་དབང་པོ་བར་མ་རྣམས་ལ་བསྟུས་པའི་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་བཤད་པ། ལུང་གང་དང་འབྲེལ་བ། དོན་གྱི་སྒྲ་
ཕྱིའི་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྗེ་བརྩན་གྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་ལས།

གང་ཞིག་བདག་པས་སྒོ་དམན་པ། །

མདོ་རྣམས་འཆད་འདོད་དེ་དག་ལ། །

མན་ངག་རྩུང་ཞིག་སྒྲིན་པར་བྱ། །

དགོས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བཅས་དང་། །

ཆོག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །

བཀལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྐྱད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

བསྐྱེད་བཅོས་(༡༡༡ན)ཀྱི་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྟོག་པ་དང་ལྷན་པ་བསྐྱེད་བཅོས་འདིའི་
བརྟེན་པར་བྱ་བ་ནི་གང་། བརྟེན་པར་བྱ་བ་དེའི་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་ནི་ཅི་ཞིག་
བརྟེན་པར་བྱ་བ་དང་རྟེན་པར་བྱེད་པ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ནི་རྩ་བུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐེ་མོ་སྟོན་ཏེ་
འགྲོ་བའི་དབྱེད་པ་འཇུག་པ་དག་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་གསུང་བར་མཛད་
ལ། དད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་ལྷན་པ་གཉི་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལེའུ་ལྷ་
པས་དེ་དག་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །

ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྐྱེད་ཏོ། །

བརྟེན་པར་བྱ་བ་དེའི་དགོས་པ་ནི་དོན་བརྟེན་བྱ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི།
བརྟེན་བྱ་དེ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར།

རྟོ་རྟེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། །

ཞེས་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་དོན་བདུན་པོ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་
བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོ་རྟེ་ཞེས་བརྟེན་པར་བྱ། བསྐྱེད་བཅོས་ནི་དེའི་གནས་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པས་བརྟེན་བྱ་
དང་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རང་གི་བརྟེན་བྱ་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མོང་བ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གྱི་དགོས་པར་མི་
འཐད་ལ། དེ་ཡང་དབྱེད་དཀའ་བའི་རྟོ་རྟེ་སྟེ་བྱའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་གསུང་བ་ནི་པེས་པའི་དོན་
ཅན་སྟེང་པོའི་གཏམ་ཡིན་པར་གསུང་བ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྟེང་པོའི་དོན་དེ་ཡང་ཐོས་

བསམ་གྱིས་དབྱེ་དཀའ་བར་བརྗོད་པས་དད་པ་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རིམ་པས་བསྒྲོམ་པ་
གོམས་པའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནོ། །དོན་བདུན་བཤད་པ་
དེ་ལ་ངག་ཆེན་པོར་གྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་འདིས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་བཤད་ནས་གཞན་
རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲེལ་ན་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའི་དགོས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
འགྱུར་བས། འདིར་དོན་བདུན་པོ་དེ་ལས་སུ་ཞིག་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེན། སངས་རྒྱས་ནི་གཙོ་
བོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་དོན་གཞན་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་།

སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་ཆོག་ས། །

ཆོག་ས་ལས་སྤྱིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར། །

ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་རྒྱབ་མཆོག་སྟོབས་སོགས། །

སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན། །

ཞེས་བྱ་བ་བདུན་པོའི་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའི་ཆོག་འདིས་བསྟན་(༡༡༡བ)པ་
ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་དོན་བདུན་པོ་དེ་དག་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་
ནི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེད་དཔོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ།

འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས།

འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལུས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་གསལ་བའི་གོས་བགོས་

ནས་སྤྲང་འཛོང་མའི་བྱ་མོ་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ་འོང་བའི་ལམ་དུ་

འདུག་པ་ན། བྱ་མོ་དེ་རང་གི་ཤིང་རྩ་ལས་བབས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་ལས་

གོས་བསྐངས་སོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཁྱོད་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་ཞུགས་ན་གོས་

བྱིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། བུ་མོས་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་བྲིས་སོ། །
 འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་
 བརྗོད་པ་ན་དེ་ཆོས་ལ་སྒྲུང་བ་སྦྱེས་ཏེ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་འཇམ་དཔལ་
 གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་གཏུགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་
 དང་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ནས་ཆངས་པར་སྦྱང་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བྲུངས་ཏེ་ལྟག་པའི་བསམ་པས་བྲུ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་
 གྲུ་སོ། །འཇམ་དཔལ་བདག་གུང་ཁྱོད་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་བརྗེ་བ་དང་། སྟིང་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཏུང་མི་འཆད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏུང་མི་འཆད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་
 གཏུང་མི་འཆད་པའི་སྐད་དུ་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་པ་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འདི་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་
 ལ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པ་ལས། གཞན་ནི་
 གང་གི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་བཞིན་ཉིད་བྲི་མ་
 དང་བཅས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །

ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམས་བཞིན། །

སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་མ་དག་པའི་ཁམས་སེམས་ཅན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་གྱི་དོན་ནི་ཕྱིན་ལས་གྱིས་བསྟན་ལ། དེའི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་ནི་བྱང་ཆུབ་པའི་ལེ་

བསྟན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་འཇམ་(ག། ༡ན)ལག་ཆའོ།

བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་
དམ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི།

དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། །

སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །

བྱབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་ཕྱིར། །

ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་བུག་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བས་བཤད་ལ།

འོག་ནས་གཞན་དོན་ཀྱང་རྫོང་གི་སྐྱ་བཤད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་རྫོང་པ་དང་།

སྤང་ཕྱིར་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །

མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །

ཆོས་རྒྱམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །

གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཀྱན་རྫོང་པ་བསྟན་ནོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་བསྟན་པས་དོན་
དམ་པའི་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །

སྐྱག་ལ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རིགས་བཤད་པས་དེ་ཀྱན་རྫོང་
པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ན་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་།
གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོང་པའི་བྱང་ཆུབ་བཤད་དོ། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་
གཉིས་ནི་དོན་དམ་པ་དང་། རྒྱལ་པར་སྤྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ནི་ཀྱན་རྫོང་པའོ། །ཐིན་
ལས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཀྱན་རྫོང་པ་སྟེ། དེ་

ལྷར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བཤད་པས་རྣམ་པ་བརྟུ་བཞིའོ། །

འདི་དག་ལས་ཁམས་ཉིད་ཐོག་མར་འཆད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཁམས་ནི་སྟོང་པ་
ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བརྟུན་པས་བརྟུན་པོ་དོན་དམ་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲི་
མ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་བྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་
འདྲེས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བརྟུན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་གཏན་མ་
བསྐྱེད་པར་བརྟུན་དེ།

བདེན་གཉིས་འབྲེལ་པར།

རྩལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་
ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །(༡༡༡བ)དེས་གཏན་
ལ་ཡབ་པའི་དོན་ཀྱང་དོན་དམ་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་
བརྟུན་དོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་།

ཆོག་གསལ་དུ།

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར། །

རི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །

བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལན་རྩལ་
འགལ་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོ། །འདི་ལྟར་འདིར་རང་གི་ངོ་
བོ་ནི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ན་དངོས་པོ་
བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རང་བཞིན་ཞེས་མི་བརྟུན་དེ།
དཔེར་ན་རྩལ་ཆ་བཤམ། ཀེ་ཀེ་རུ་ལ་སོགས་པ་དག་ནོར་སྒྲུར་མ་ཁན་གྱིས་

འབད་པས་པདྨ་རྩ་ག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་
ཞིག་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་མ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེའི་ཆ་བ་ཉིད་དམ་
པདྨ་རྩ་ག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མ་རྣམས་ཀྱི་པདྨ་རྩ་ག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
བོ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་དང་ཕྱད་པས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་
དག་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །

འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱི་ཕྱན་དུ་བྱས་ནས། སྟིང་པོར་གྱུར་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་དགག་མ་ཡིན་གྱི།
རིག་ཁམས་སྤང་ཅི་དང་འདྲ་འདི་གཟིགས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་ཁམས་
སོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་
གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གཏན་མ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བམ་མཁའ་ཁམས་རང་གི་རང་གིས་
འབྲུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་ལ་ཆོས་གཞན་དང་ཕྱད་པའི་འབྱུར་བ་མི་བསྟེན་པའོ། །

དཔུ་མའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མའི་མདོ་རྣམས་ཚད་མར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་གིང་སྟིང་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་བསྟན་པས་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་དོན་དམ་པ་སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན། སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་
ལེགས་པར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་གཅིག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ། ཞི་བ་སོ་སོ་རང་
རིག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་
ཡང་རན་རྟོག་རྣམས་དད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་
ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཁོར་ལོ་ཕྱི་(གྲ) ༣ན)མ་འདིར་ཡང་མེའི་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་ལེན་ཏེ།

བྱང་རྒྱུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ།

རི་ལྟར་བྱ་རམ་མངར་བ་དང་། །

མེའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་བཞིན། །

དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

གང་གིས་སྟོང་པའི་དགག་པར་བྱ་བ་ཡང་ལམ་ལོ་བར་པ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ།
སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། མ་བཅོས་པའི་སྐྱོ་
ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་ཡོད་ལ། དེ་བཅོས་མ་གྲོ་བུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲོ་བུར་བ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་གང་ཡུལ་གྱིས་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཁ་བསྐྱར་བའི་
སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་།
མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤར་
བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དབུ་མ་ནས་བཤད་པའི་
རྗེས་སུ་དབག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱེ་ཤད་དང་དུང་
སེར་པོར་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དབང་པོ་བསྐྱེད་པས་བྱས་པ་དང་། དེའི་འཛིན་པའི་
རྣམ་པ་དང་། མི་ལམ་གསལ་བར་སྒྲིབ་པ་དང་། ཀེང་རུས་དང་ཟད་པར་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་
དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་
པ་སྟེ་འདི་མཐའ་དག་ནི་རི་རྩེ་རིགས་པར་ཡུལ་དང་། བག་ཆགས་དང་། དབང་པོ་བསྐྱེད་
པས་བཅོས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་གཏུག་མའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་སྟོང་ཞེས་བྱའི།
དེ་དག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱིན་དང་རི་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོང་པར་བརྟེན་ཀྱང་སྤྱིན་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལས་གཞན་དུ་གནས་མི་ཐོད་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་གྱི་འཛིན་རྟོག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱང་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་
བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གིས་སྟོང་པའི་དགག་བྱ་ཉིད་དོ། །རིག་

བའི་ཁམས་དེ་ཡང་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་ཏེ།

བྱང་རྒྱལ་(༣༡-༣༦)སེམས་འགྲེལ་དུ།

མདོར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །

གཟིགས་པར་མ་གྱུར་གཟིགས་མི་འགྱུར། །

རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །

ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཟིགས་པར་འགྱུར། །

དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་རྣམ་རྟོག་ཡིན། །

རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །

གང་དུ་རྣམ་རྟོག་སྤང་འགྱུར་བ། །

དེར་ནི་སྟོང་པ་ག་ལ་ཡོད། །

རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་རྣམ་པའི་སེམས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས། །

གང་ན་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡོད། །

དེར་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་སྟེ་བ་མེད། །

ཡོད་གྱུར་མ་ཡིན་ངག་ལམ་བྱལ། །

མཁའ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་ནི། །

བྱང་རྒྱལ་གཉིས་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །

མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །

དེ་ལགགས་འཕགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་དང་། །

འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །

རྣམ་གངས་དོན་དེ་གོ་རིམས་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་གངས་དག་ཀྱང་མེད་པར་དགག་པ་དང་རིག་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་གཉིག་ལ་སྒྱར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་འདིའི་བདག་པོ་རྗེ་བཙུན་མི་ཉི་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་ནི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་
གསུངས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དབུ་མ་འབྲིང་པོ་དང་། རིག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དབུ་མ་མཆོག་
གི་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །

དབུ་མ་པ་དག་གིས་ནི། དང་པོར་རྗེས་སུ་དབག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་
ནས་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གིང་དུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེས་གིང་དེ་ཉིད་སྲིག་པ་བཞིན་
དུ། རྗེས་དབག་ལས་བྱུང་བའི་གོམས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟོག་པ་ལྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་མངོན་
སུམ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ན། འཁོར་ལོ་བྱི་མའི་རིག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ལ་མངོན་སུམ་
ཐལ་བྱུང་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ནམ། འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཡང་ཅི་
འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ནི་མན་ངག་པ་དག་གི་ལྷགས་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རི་
ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉིན་དང་མཚན་དུ་ལེགས་པར་ཆོལ་ཞིག་ཅེས་གདམས་ནས་ཆོལ་བའི་རྟོག་པ་
སྟོན་དུ་གཏོང་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དོར་ནས་གཡོ་བ་མེད་པར་
བཞག་པ་ཉིད་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱོག་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ།
དེ་སྟེས་པ་ན་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཁ་ནང་དུ་ཕྱྱགས་པའི་(ག༡༧ན)ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པའི་སེམས་
ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ནས་བལྟ་བ་ཙམ་འབའ་ཞིག་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་ལ་
སྟོག་ཆགས་ཡོད་མེད་རྟོག་པ་ན་མིག་བསྐྱེམས་ཏེ་བལྟ་བ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།

འདི་ནི་རྟོག་པ་མེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཆོལ་བའི་རྩ་ལ་ཏེ། དེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྟེ་སྟེ། འདིར་ཡང་རྩ་ལ་རྩ་བའི་མིག་གི་དབང་པོ་

ལྷ་བྱ་ནི་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་བླ་མ་ལ་མོས་ཤིང་གྲུས་པ་ཡིན་ལ། མིག་དེའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩལ་འདི་ཡང་འདི་ཉིད་
ཀྱིས། སེམས་དེའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །
ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཚེ་གཅིག་བརྟན་ལ། གང་དག་འགྲོ་ཀྱན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་
རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བརྟན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་
སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་མིང་འདོགས་བྱེད་དོ། །སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཡང་མེད་པར་དགག་པ་
འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། མཚན་མ་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རིག་པའི་ཆོས་ཏེ། ལྷང་སྟོང་གང་གི་
ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཛུགས་གྲུ་འཇུགས་སོ། །
ཞེས་མན་དག་རིག་པ་དག་གསུངས་ཏེ། ལྷགས་འདི་ཡ་ངོ་ལ་རྩ་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཡང་
བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མིང་འདོགས་སོ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུ་བའི་འགྲེལ་པར་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་
པའི་དོ་རྗེས་བཤད་ལ། ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་
གྱིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

དེ་ལྷར་ན་གྲོལ་ལམ་དངོས་ནི་རིག་སྟོང་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། རྣམ་
པར་དབྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

སྒོ་བྲས་སྟོང་པ་བརྒྱལ་པར་བསྒོམས་གྱུར་ཀྱང་། །

གསེར་གྱི་སྒྲོག་རྩ་རྒྱུད་པས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་བས་མི་མིད། །

ཅེས་དཔལ་ལག་མོ་གྲུ་བས་གསུངས་ལ།

དེའི་སྒྲོབ་མ་མཆོག་དག་གིས་ནི།

གཞན་སྦྱེན་བླ་མ་དམ་པ་དེས། །

རང་ཉིད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་། །

ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་རམ། །

ས་པོན་འབྲས་བུ་ཇི་བཞིན་དུ། །

རྟེན་འགྲེལ་ཟབ་མོས་འགྲུབ་པས་ན། །

མོས་གྲུས་རྟེན་འབྲེལ་ངོ་མཚར་ཆ། །
 མོས་གྲུས་ཚད་དུ་སྒྲེལ་ལགས་ན། །
 རྟོགས་པ་ཚད་དུ་ཕྱིན་ནས་མཆི། །
 མོས་གྲུས་ཚད་དུ་མ་ཕྱིན་པར། །(༡༡༧བ)
 ཐོས་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །
 བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་། །
 སློ་བུས་སྟོང་པར་བྲེལ་བཞེད། །
 ཉམས་དང་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། །
 རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་དང་། །
 གྲུབ་ཐོབ་གོང་མའི་མགྱར་རྣམས་དང་། །
 རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡི་ཡི་གེ་ཡིས། །
 སེམས་ལ་བཀའ་པའི་རྟོགས་པ་འདི། །
 མོས་གྲུས་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ། །
 སྒྲེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ན་ཡང་། །
 ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་མི་སྟོང་བས། །
 འཁོར་པའི་རྒྱ་མཚོ་ག་ལ་བརྒྱལ། །
 སྟོས་དང་བྲལ་བ་མི་ཤེས་པས། །
 སྟོས་པའི་མཚན་མ་ངེ་ལྟར་སྟོང་། །
 སྒྲེ་མེད་འོད་གསལ་མ་རྟོགས་པར། །
 སྒྲེ་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ངེ་ལྟར་གཙོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་པས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཁྱོར་བ་གང་འབྱུངས་པས་མ་འབྱུངས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་གྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ན་མནར་མེད་ཡན་

ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མན་ཆད་
གནས་བརྟན་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པར་འགྲུར་རྟེ།

ལྟ་མོད་པལ་ཤེང་གིས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱབས་ཀྱི་མཐས་
དགྱིས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱབས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱེ་སྐྱོར་བྱ་བ་པོ་གཉིས་པར་སྤོན་གྱི་མཐན་པོ་དག་གིས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ལ། བརྒྱ་ ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་ལས་དངས་ན་གཅིག་ཏུ་ན། མོ་ཉ་ནི་
དྲུ་བ་མཉ་བ་བརྒྱ་བྱ་དུ་ཁ་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཏི་ལུག་གི་གཉིད་སངས་པས་ན་མི་གཉིད་
སངས་པ་བཞིན་རྟེ། སངས་པ་ལ་སྟེག ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བརྟུན་པོ་ཀླ་ས་རྣུ་བརྟུན་བི་
བརྟུན་པ་ལྟ་བུ། སྟོ་བྱེ་ཞིང་རྒྱས་པས་ན་བརྟུན་པོ་བྱེ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་འབྲ་བར་བཤད་དེ་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བྱ། ཆོག་གི་དོན་སྤྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྟུང་ཅིང་མ་ལུས་པར་བྱང་
རྒྱུ་བ་ལ་བྱ། ཞེས་འབྲུང་བ་ཉིད་ཆད་མར་བྱའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་དང་བཏགས་པས་ཅི་རིགས་པར་འཇུག་པ་ནི།

ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས།

རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་
སངས་རྒྱས་ཁོང་དུ་རྟུང་བར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེན། (གྲགས་པའི་ལྟ་སྟེ།
རྒྱ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལས་བྱང་བའི་སངས་
རྒྱས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། སྟོན་ལལ་གྱིས་སངས་
རྒྱས་དང་། སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་།

ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་།
བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། མདུན་དུ་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །
དེ་ལ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེན། གང་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་དང་། ལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་གཉིས་ལས་གང་གྲུབ་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་
མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེན། རྒྱ་མཐུན་པ་
ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དེ་
ལས་གང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་
ཡང་སེམས་ཅན་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་
ཕྱིར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱའོ། །

དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་
ཉིང་འབྱུང་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་དེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ལས་བྱུང་བས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེན། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་གང་
སེམས་ཅན་གང་དང་། གང་གཟུགས་དང་། ཁ་དོག་དང་། སྟོན་ལམ་རི་
ལྟ་རི་ལྟ་བུ་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་ལ་དེ་ལྟ་
བུའི་གཟུགས་དང་། ཁ་དོག་དང་། སྟོན་ལམ་གྱིས་འདུལ་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ནི་སངས་

རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་གྱིས་འདུལ་རྟེ། སློན་ལམ་དེ་ལས་བྱུང་བས་སློན་ལམ་
 གྱི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སློན་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ལ་སེམས་གྱི་སངས་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་
 སེམས་ལ་དབང་རབ་རྟུ་ཐོབ་ནས། དེ་སེམས་ལ་དབང་བ་དེས་གང་དང་
 གང་བསམས་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྟེ། དེ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་(ག/༡༥བ)
 འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོང་ནས་བདག་སངས་རྒྱལ་གྱིས་
 གཞུགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མོས་པར་བྱེད་དེ། དེ་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ན་
 སེམས་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་རྟེ། འདུལ་བ་དེ་དག་གྱང་རང་གི་སེམས་
 ཡོངས་སུ་དག་པས་སངས་རྒྱལ་མཐོང་ཞིང་ཤེས་རྟེ། འདི་ནི་སེམས་གྱི་
 སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སངས་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སངས་རྒྱལ་ནི་
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་གནས་གྱུར་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། དྲི་མ་མེད་པ།
 གཞུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཅན། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ། གཞུགས་
 དང་བྱང་དང་དབྱིབས་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཅ་
 གཉིས་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་སྒྲ་བ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་
 སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ལོངས་སྟོང་དང་། ཀུན་སྟོང་པ་མཚུངས་པ་
 དང་། རྣམ་པ་དང་། ཟས་དང་། སྤྱ་བ་དང་། ཆོ་ག་དང་། སྟོང་པ་མཚུངས་
 པ་འདི་ནི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་སྤྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་གཞུགས་ཐམས་ཅད་སློན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་དག་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་རྟེ། དབང་པོ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་

པོས་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱུ་གི་གཟུགས་སུ་སྐྱེལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
འདུལ་བ་འདི་ནི་སྐྱེལ་པའི་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བཤད། །

དེ་ལ་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གང་ཞེན། འདི་ལ་ལ་ལ་ཞིག་སྒོ་བ་དཔོན་
ནམ་མཁན་པོ་ལ་སངས་རྒྱུ་བཞིན་དུ་ལྟ། སངས་རྒྱུ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
བཀྲར་བྱེད་དེ། དེ་སྒོ་བ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་བཞིན་དུ་
ལྟ་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་བཞིན་དུ་བསྟེན་བཀྲར་བས་དེ་སངས་རྒྱུ་གི་
ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་འཛིན་ལ། ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་
སྐྱབ་པ་འདི་ནི་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བཤད། །

དེ་ལ་མདུན་དུ་བཞག་པའི་སངས་རྒྱུ་གང་ཞེན། འདི་ལ་ལ་ལ་ཞིག་
གིས་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱ་གཟུགས་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། མཆོད་ཅིང་
རིམ་གྱོ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེ་སྟར་དུ་བྱེད། སྒྲ་མར་བྱེད། རི་མོར་
བྱེད་ཅིང་དེ་སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་འཛིན་ལ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པ་འདི་ནི་མདུན་དུ་བཞག་པའི་(གཏུ་༤)
སངས་རྒྱུ་ཞེས་བཤད། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔམ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་
ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བཤད། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལས་རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་ལང་ཀར་གསལ་གསུངས་པར། རྒྱ་ལྷ་
པའི་སངས་རྒྱུ་སུ་བསྐྱར་ཏེ་ཡོངས་སྒོ་བ་རྩོགས་པའི་སྐྱེད། རྣམ་པར་སྟོན་པའི་སྐྱ་ནི་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་རྣམ་སྟོན་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱར་སྒྲུང་བ་སྟེ། རྒྱ་དེ་ག་མའི་མཛོན་པར་
རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡུམ་གྱི་སྒྲིང་གཞིར་སྟོན་པས་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྩེས་ལ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཀྲམ་པ་ལས་བྱུང་
པའི་འོད་ཀྱི་ཕེ་མོར་རིན་པོ་ཆའི་པདྨ་མང་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པ་ཆོས་
སྟོན་པའི་ཆོགས་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔམ་ཆོས་
ལམ་གྱིས་གཞན་ལ་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱར་སྒྲུང་བ་དག་གོ། །སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ནི་སེམས་

ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་སུ་བསྐྱར་ན་
གཞན་འདུལ་ནུས་པར་མཐོང་ནས་བདག་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ཟླ། འདི་དག་ལས་
སྐྱ་མ་གསུམ་པོ་ས་བརྩ་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་སུ་བཞེད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་
ནི་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་ནོ། འོ་པོ་ཉིད་དང་། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་
དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་
སྟོབ་དཔོན་དང་སྐྱ་གཞུགས་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱལ་དང་འབྲ་བས་སངས་
རྒྱལ་སུ་བཏགས་པ་ལོ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ནི་མི་སྟོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་
དང་། ས་བརྩ་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་སུ་བཞེད་པ་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ས་བརྒྱད་པ་
ནས་སངས་རྒྱལ་སུ་བཞེད་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་ཙམ་ནས་བཞེད་པ་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བར་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་སུ་བཞེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཟུང་
རྣམས་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དོན་བྱུང་པར་ཅན་
ཡོད་ཅིང་། གཞན་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་མི་དང་སྤྲན་འགའ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱལ་སུ་བཏགས་པ་
དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་འདིར་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་སངས་རྒྱལ་སུ་བཞེད་པ་གཟུང་
བར་བྱའོ། །

ཆོས་ནི། རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལས།

ཆོས་ནི་(༡༡༥)ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །

མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །

བསོད་ནམས་ཆེ་དང་གསུང་རབ་དང་། །

འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། །

ཞེས་དོན་བརྩ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་འདིར་
ནི་ལམ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་གསུང་རབ་དག་ལ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

ཆོགས་ནི། འདུས་པ་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འདིར་ནི་དོན་དམ་པ་གོལ་བ་
འགོག་པའི་དགོ་འདུན་དང་། དེའི་རྟེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕགས་པ་དག་ལ་ཡང་བཟོད་དོ།

ཁམས་ནི། འབྲས་བུའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐལ་བ་
འདིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་འཁོར་བ་འབྱུང་བའི་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་
རིགས་རིགས་སུ་བཤད་དོ། །

བྱང་ཆུབ་ནི། བོད་ཉེས་བྱ་བ་སྟོན་དག་ཅིང་བྱང་བ་དང་ཚོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་
པས་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བར་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང་།

ཡོན་ཏན་ནི། སྤྱིར་ཚོས་དེ་ཚོས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལ་
བྱ་བ་ལས་འདིར་ནི་སྟོན་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཉེ། དེ་དག་ཀྱང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ནི། ཕྱིན་ནི་ཞེས་འཛིན་གྱི་ཉམས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཉིད་དེ།
འདིར་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམས་སངས་རྒྱས་གཞན་
གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་ཡི་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཡང་འབྲས་
མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱིན་ལས་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཐ་མ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་
ལས་ནི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནས་བརྒྱམས་པའི་ཐ་མ་བདུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
ལ། དོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་མའོ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཆོག་གིས་རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་
འགེལ་པར་དོན་གྱི་ལུས་དང་ཚོག་གི་ལུས་ཉེ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ན། རོ་རྗེ་བདུན་ནི་
དོན་གྱི་ལུས་དང་། དེ་དག་རྗེད་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་ཚོགས་ནི་ཚོག་གམ་སྒྲིའི་ལུས་སྟེ་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་དོ། །

བསྟན་བཅོས་འདིར།

གང་ཞིག་ཐོག་མ། ཞེས་བྱ་བ་ནས།

མདོར་(ག༡༡)ན་འབྲས་བུ་རྣམ་གཉིས་ནི། །

ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ཡིན་ལ། འདི་མཐའ་དག་གི་ལུས་ནི་བདུན་པོ་
འདི་དག་ཡིན་ཞིང་། འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་ནི་བྱའི་མ་ལྟར་ལུས་དེའི་འབྱུང་ལུངས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་ནི་ལུས་དེ་གང་གིས་སྒྲེལ་བའི་རྩ་དང་རྒྱས་
པ་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་དོ་རྗེའི་གནས་
ཀྱི་དག་བཤད་པ་དང་། རྗེ་རྗེའི་དོན་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ལུང་དགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་བདུན་པོ་དོན་དམ་ཏུ་སྤྱར་པ་
རྣམས་ནི་རྟོ་རྟུ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ནི་གནས་ཏེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོག་བདུན་པོ་འདི་དག་ལ་རྟོ་རྟུ་འཁྱུར་གནས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཉིད་སྤྱར་ཡང་
བཤད་པ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏ་ཏ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བདུན་པ་ཡིན་པས་དེ་ན་ཞེས་
ཀྱང་སྤྱར་ཏེ། རྟོ་རྟུ་འཁྱུར་གནས་དེ་བཤད་ན་ཞེས་པའོ། །ཐོས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་
སྟེ། དོན་ལུང་ལས་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། གཏན་
ཆོགས་སམ་རིགས་པ་བསམས་པ་ལས་དོན་ཤེས་པའོ། །ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིགས་པ་
ནི་དོན་མངོན་སུམ་ཏུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ན། གཉིས་པོ་དེ་དག་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཏུ་
བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཏེ་བར་གཟུང་ནས་དོན་དམ་པ་བདུན་པོ་ནི་
རྟོ་རྟུ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གིས་ཡིགས་པ་བརྗོད་པ་རྣམ་རྟོག་ལ་བྱ་བས་དེའི་དངོས་
ཀྱི་ལུལ་ཏུ་བྱར་མེད་པའི་དོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་གང་མངོན་སུམ་གྱི་ནང་ནས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
པ་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་རང་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ན་དོན་བདུན་པོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་
ཡིན་ན་དོན་བདུན་པོ་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་

བརྟན་བཅོས་བརྗོད་པར་བྱ་བས་སྤོང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དོན་བདུན་པོ་
 རྟོགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ནི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་མི་རྣམས་ཀྱང་
 འབྲས་སུ་(ག། ༥)སོ་སོ་རང་རིག་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཐོས་བསམ་གྱི་
 ཤེས་པ་ནི་རང་རིག་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་རང་གིས་
 རིག་པ་ཡང་བརྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། བ་ཏ་ལི་སུ་ཏྲ་འགྲོ་བའི་ལམ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ན། བ་ཏ་ལི་སུ་ཏྲ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་།

དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །

བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །

གང་དག་མོས་དགེ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་ལྡན་སྟོ། །

དེ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་ཕྱིར་འདིར་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་
 རབ་བསྐྱེད་ལ། རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

སྐབས་འདིར་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ད་དུང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མིང་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་རྣམ་
 བར་རིག་པ་རྟོག་པ། གང་དུ་ཅི་ལས་ཅི་ལྟར་གང་གིས་འབྱུང་བ་ཆོག་གི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་པའི་སྟོན་ལུལ་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོག་འབྱུང་བ་ནི་
 མགོ་དང་བྱང་དང་སྒྲ་དང་མགུལ་དང་རྟ་དང་མཆུ་དང་ཕྱེ་དང་སོ་རྣམས་
 འདུས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། །

ཞེས་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་དེ།

འདི་སྒྲུབ་མོ་ལས།

ཁོག་པ་མགྲིན་པ་རྟན་དང་ཕྱེ། །

སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་པོ་སོ་དང་མཆུ། །

སྒྲུབ་དང་རེ་རེའི་གནས་དག་ལས། །

ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ཏེ། མགོ་བོ་ནི་སྒྲུབ་དང་། བྲང་ནི་ཁོག་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

གཞན་ཡང་སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་མིང་དང་ཆེག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་རབ་རྟུ་
རྟོགས་པ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
དོན་དང་ཆེག་དང་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་ལྷུང་དུ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་མིང་དང་ཆེག་
དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རབ་རྟུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་བློས་ཆེན་
པོ་མིང་གི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་དངོས་པོ་གང་(ཀ།༡༥)ལ་
གནས་ཏེ་མིང་དུ་གདགས་པའོ། །ཆོགས་དེ་ནི་དངོས་པོ་དང་ཆོགས་དང་
ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཐ་མི་དད་དེ། སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མིང་གི་ཆོགས་སོ། །
སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་ཆེག་གི་ཆོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེག་གི་དོན་མང་པོ་བདེན་
པ་དང་། གདོན་མི་ཟ་བ་དང་ཐུག་པ་དང་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཐ་མི་
དད་དེ། སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཆེག་གི་ཆོགས་སུ་ངས་བསྟན་པ་བྱས་སོ། །
ཡང་སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་ཆོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་མིང་དང་ཆེག་
སྒྲུབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་དང་མཆན་དང་མཆན་མ་དང་དམིགས་པ་
དང་འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཐ་མི་དད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོ་བློས་ཆེན་

པོ་ཚོགས་གི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཚོགས་སྤྱད་པའོ། །སློ་བྱོས་ཚེན་པོ་མིང་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མིང་ཐ་དད་པ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཉའི་
བར་དུའོ། །དེ་ལ་སློ་བྱོས་ཚེན་པོ་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་དུ་
དང་འདྲེན་པ་དང་རིང་དུ་འདྲེན་པ་དང་ཡི་གེའི་མཇུག་གོ། །དེ་ལ་སློ་བྱོས་
ཚེན་པོ་ཚོགས་གི་ཚོགས་ནི་སྤྱང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དང་མི་དང་རི་དྲགས་དང་བ་
ལང་དང་མ་ཉེ་དང་ལུག་དང་སྤྱགས་ལ་སོགས་པ་གང་ས་ལ་འགོ་བ་
རྣམས་ནི་ཚོགས་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་པོ། །ཡང་སློ་བྱོས་ཚེན་
པོ་མིང་དེང་ཡི་གེ་ནི་སྤང་པོ་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་རྣམས་མིང་གིས་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་མིང་ངོ། །ཡི་གེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱེད་པས་ན་
ཡི་གེའོ། །སློ་བྱོས་ཚེན་པོ་དེ་ནི་མིང་དང་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་
ཀྱི་མིང་དང་ཚོགས་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ།

དངོས་པོ་གང་ལ་སྒྲ་གང་ཞིག་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བཏགས་པ་དེ་ནི་མིང་ཡིན་
ལ། དེ་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་ཚོགས་དང་ལུས་དང་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོགས་ནི་མིང་དེ་སྒྲིར་
འབྲམ་དུ་མི་གཞུག་པར་རྣམ་དབྱེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་ནས་སྟོན་པས་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡི་གེ་
ནི་མིང་ཚོགས་དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲུ་རྣམས་ཏེ། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་བྱུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་
འབྲུ་དང་དཔེ་བྱད་དང་གསལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་དག་ནི་ཚོགས་གསུམ་གྱི་དོན་བྱང་པོ་
ཡིན་ལ། རྣམ་གངས་གཞན་དུ་བཤད་ན་ཚོགས་ནི་ཐུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་དེ་
ཉིད་ཡིན་ལ། མིང་གི་ཚོགས་ནི་མིང་གི་རྒྱ་སྟེ། ཨ་ནས་ཉའི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ཨ་ལི་བཅུ་དྲུག་
དང་གསལ་བྱེད་སྐུམ་བུ་ཙུ་ཙུ་(ག༡༥བ)གསུམ་མོ། །ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱང་ཡི་གེའི་རྒྱ་སྟེ་རིང་སྤང་
བར་མ་གསུམ་དུ་འདྲེན་པའི་རྒྱུང་ངོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་སྤྱང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ས་ལ་
འགོ་བ་རྣམས་ནི་ཚོགས་གི་ཚོགས་ཏེ། ཚོགས་གི་སྐད་དོད་ལྟ་ད་ཞེས་རྟེན་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །
མིང་གི་ཚོགས་ནི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་སྤང་པོ་བཞི་སྟེ། དོན་ལ་གཞིལ་

བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་གཞིལ་བར་བྱ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལ་བཟངས་ཀྱིས་ནི་རྫོད་པར་བྱེད་
པའི་སྒྲ་རྣམས་མིང་ཡིན་ལ། བརྫོད་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་ནི་ཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
མདོ་འདི་དང་ཆོས་མངོན་པ་དང་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཆོགས་གསུམ་པོ་མཚན་
ཉིད་སོ་སོར་བཤད་ནས་སྤར་ཡང་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གསུམ་ག་འདུབར་འཆད་དོ། །

དེ་ཡང་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས།

ཆོས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གནས། །

དོན་དང་ཡི་གེར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་བཅོས་རིལ་ཡི་གེར་བཤད་དོ། །

འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དོན་བདུན་པོ་དེ་བརྫོད་པའི་ཡི་གེ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་
གི་སྒྲའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དོན་བདུན་པོའི་གནས་ཞེས་བརྫོད་དེ། དོན་བདུན་
པོ་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དོན་བདུན་པོ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་
ཞེས་བྱ་ལ། ཤེས་པ་དེ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བས་སྒྲ་ནི་དེའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཉན་པ་པོ་
ལ་རྟོགས་པ་སྒྲེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ།

འཆད་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །

ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟེན་དང་སྒྲ་བརྟེན་པར་བཞག་སྟེ། དོན་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་
ཤེས་པ་ལས་འཆད་པ་པོའི་སྒྲ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དག་བསྟུན། དེ་ལྟར་ཕྱིགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་གྱིས་དོན་དག་དོ་རྗེ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པར་བྱ་ལ། དོན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཡི་གེ་དག་དོན་གྱི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །དོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་དང་གནས་སུ་བཤད་
པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དོན་ནི་གང་། ཡི་གེ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བདུན་འདི་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་སྟེ་སྐབས་(༡༡༤ན)འདིར།
 རྒྱ་དཔེར། ཉ་ཉ་ཀ་ཉ་མཆོ་ ༡་ཉ་མ་བྱུ་ན་ཞེས་འབྲུང་སྟེ། དེ་ལ་ཀ་ཉ་མ་ནི་དུ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་པས། དེ་ལ་དོན་ནི་དུ། ཡི་གེ་ནི་དུ་ཞེན། ཞེས་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལན་གྱི་
 སྐབས་སུ་ཡང་། རྟོགས་པའི་དོན་ནི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱར་
 འོས་པར་སྤང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱེའི་དོན་ཏེ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་སྦྱར་ངོ་། །ཡི་གེ་གང་དག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་འདི་དག་སྟོན་
 པར་བྱེད། གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་
 ཡོད་པས་ཡི་གེ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱུ་ན་ནི་ཡི་གེ་འཇགས་ལ་བྱེད་དེ། དོན་
 བདུན་པོའི་པོ་སྟོན་ཅིང་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །རྟོ་རྟེན་དོན་ལ་
 བེས་པར་བྱེད་པའི་ལུང་དགོད་པ་ནི། རྟོ་རྟེན་གནས་བཞུན་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྐྱེད་པས་
 བརྗོད་ཟིན་མོད། རྒྱས་པར་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འབྲུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་མདོར།

བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བལྟར་
 མེད་པ་དང་། ཆོས་མཉན་དུ་མེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་
 བྱར་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཞིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ན། བཙམ་ལྟན་འདས་
 ལ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྟན་འདས་ཇི་ལྟར་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བལྟར་མ་མཆིས་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་ཆོས་མཉན་དུ་
 མ་མཆིས་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བཀྱིར་མ་
 མཆིས་པ་ལགས།

ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི།

རྟོ་རྟེན་གཙོད་པ་ལས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །

འདྲོན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་བཟླ། །

ཞེས་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱ་བས་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་མིག་གིས་མཚན་ལུན་སྟུང་
 ཆོགས་པར་བཟླ་བར་མི་རྩུས་སོ། །ཀྱན་དགའ་པོ་ཆོས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱ་བས་དག་
 གིས་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་གསུང་དབངས་དུག་ཅུར་ན་བས་མཉན་པར་མི་རྩུས་སོ། །
 ཀྱན་དགའ་པོ་དགོ་འདུག་ཡང་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱ་བས་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷུས་ཀྱིས་
 རྒྱག་སོགས་དང་། མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ལྡང་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟོན་
 བཀྱར་བྱ་བར་མི་རྩུས་སོ། །(གཤམ་)གསུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀྱན་དགའ་པོས། བཙུམ་
 ལྟན་འདས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་
 བ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། ཞེས་ཞུས་ཤིང་ལེགས་སོ་གནང་བའི་བྱིར་འདིར་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱ་བར་མཛོན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་པའི་དོ་རྒྱུད་གནས་
 དང་པོ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཞུས་པས་
 བ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པའི་མདོ་སྟེ་དེ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཤྭ་རིའི་བྱ་དོན་
 དམ་པའི་དོན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མཁྱེན་པའི་ལུས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ལུས་ཡིན་པས་དོན་
 དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཤྭ་རིའི་བྱ་དོན་འདི་ནི་རེ་ཤིག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའམ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡིན་
 པར་ལྟ་བའམ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིན་པར་བརྟན་པར་མི་རྩུས་ན། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྟང་
 བའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲིལ་པོ་དག་གིས་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དད་པས་དེའི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཙམ་
 ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་རང་དང་སོ་སྟེ་ལ་ཡོད་པས་དེ་ནི་མ་རྟོགས་ཤེས་པའི་ཁོངས་སུ་མ་
 གཏོགས་སོ། །ཤྭ་རིའི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་རྟོགས་དཀའ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་དད་
 པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤྭ་རིའི་བྱ་ལྟོ་བ་ལྟེར་བའི་རྗེས་དང་བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

མིང་ངོ་པོ་ཉིད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ལྟར་འབྲལ་མེད་དུ་འགྲོགས་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་པ་ལང་གིས་ཀྱང་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་མ་ཐག་དུ་བུམ་པའི་སྒྲ་སྒོ་
 འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིང་ཐམས་ཅད་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་ཕྱིས་བཏགས་པ་
 ཡིན་པས་སྒྲ་དྲགས་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡང་སྐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆོག་གི་སྒྲ་དང་སྒྲ་རྣམ་གངས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་
 དྲགས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ནི་སྐབས་ཀྱིས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་(༡༥༠ན)པའི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་པའི་བྱ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཆོག་དང་རྣམ་གངས་པ་སྟེ་ཕྱིས་
 ཉེ་བར་བཏགས་པའི་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོ་མཛད་གནས་བཞི་པ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ལྡ་ལས་འབྱེད་པ་མེད་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོའི་ཐུག་སྤྱི་
 འབྲངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དོ་ཐེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་བྱའོ་སྟེ། དེ་མ་དང་བཅས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འཆད་པ་ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་རྣམ་
 པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོག་ནས།

རྣམ་ཀྱན་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་དང་། །

དེ་མ་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་པ། །

སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་འདས་པ་ནི། །

དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད། །ཅིས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར།

བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བཅས་བཞི་པ་
 འདི་ནི་བྱང་བ་དང་སངས་པ་དོན་གཅིག་ལ། རྒྱས་པ་དང་རྒྱུ་པ་དོན་གཅིག་པས་སངས་
 རྒྱས་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྤངས་པ་
 ནི་འདས་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་ཡང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེས་ན་
 བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་མིང་ནི་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོག་གི་སྒྲ་དྲགས་སོ། །དེས་ན་བྱང་

རྒྱུ་པ་སངས་རྒྱུས་དང་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་གཉིས་གནས་ཀྱིས་པའི་དོན་དམ་ཉིད་
 དང་གཉིས་སྤྱུ་མེད་ཅིང་གཅིག་གོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་
 ཤེས་བཞི་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དུས་ན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསེགས་
 ཤིང་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱི་ཆོག་སྒྲ་
 དུགས་སྤྱུ་འབྱུར་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་གནས་ལྟ་བུ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོ་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་
 ཞིང་། རྩེ་བྲག་ལྷ་མོ་དཔལ་བུང་གི་སངས་ཤེས་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོའི་རྗེས་སྤྱུ་འབྱུངས་ཏེ་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་འདི་ལྟ་སྟེ། གངས་གརྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་
 པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་དག་(༡༩༠བ)དང་
 བདག་ཉིད་གཅིག་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། ཉེན་མོངས་པ་
 བདོ་བའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་མ་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏེ། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་དང་
 ཁམས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བས་སྤྱིའི་སྤྱུ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་གནས་དུག་
 པ་འདི་ནི་འགྲིལ་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོའི་རྗེས་སྤྱུ་འབྱུངས་ཏེ་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཆོ་སྤྱིར་
 རྟོག་པར་མི་མཛད། ལུལ་དུས་སོགས་བྱེ་བྲག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་མཛད་མོད་ཀྱི་རྟོག་
 པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་སྤྱུ་སྟོན་པ་དང་གསུང་དབྱུངས་བསྟན་པ་
 ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་མཛད་པ་འདི་ནི་འབད་ཚུལ་ལ་མི་ལྟོས་པས་མི་
 རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱིས་ཐུབ་ཅིང་ནམ་མཁའ་རི་མིན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
 འཇུག་གོ། ཞེས་བྱ་བས་ཐོན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་རྡོ་རྗེའི་གནས་ཏེ་
 ཆོག་བདུན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་
 པའི་ཡུལ་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་མདོའི་
 རྗེས་སྤྱུ་འབྱུངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་ནས་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་
 འདི་ནི་རྒྱུས་པར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་བདུན་དུ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་ན་བསྟན་བཅོས་

འདིའི་ཡན་ལག་མཐའ་དག་གང་དུ་བསྟུན་གིང་བསགས་པས་ལྷས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །

[གཉིས་པ་ལུང་གང་དང་འབྲེལ་བ་ནི།] ད་ནི་དོན་བདུན་པོ་དེ་མདོ་གཅིག་ཏུ་རྒྱན་
ཆགས་པར་བརྗོད་པའི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་འབྲེལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་རྗེས་འབྲེལ་བའང་། །

གོ་རིམ་རི་བཞིན་གཟུངས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །

སྐྱོང་གཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ། །

བཞི་ནི་སློ་ལྟན་རྒྱལ་ཚོས་དབྱེ་བ་ལས། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེས་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་སྐད་དོད། ཨ་རུ་ག་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་
རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་རྗེས་སུ་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྱངས་པ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་རྗེས་
འབྱང་དུ་བྱས་ན་འཐད་དོ། །

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་འཆད་བ་ན། མདོར་བཤད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་།
དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྗོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་
(གྲགས་པ་)བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུར་འཕགས་པ་གཟུངས་གྱི་དབང་
སྟུག་རྒྱལ་པོའི་མདོར་སྐྱོང་གཞིའི་ལེའུ་ལས་གནས་གསུམ་རིག་པར་བྱ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་
འདིར་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོར་ནས། ལེའུའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་རིག་པར་
བྱ་ལ། འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་དོར་ནས། སྐྱོང་གཞིའི་ལེའུའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་རིག་པར་བྱ་
ཞེས་བརྗོད་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་མདོ་དེ་ལས་
དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཙམ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་བརྗོད་པས་བསྟན་ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་འདི་ལས་ནི་དོན་བདུན་པོ་བདེན་པ་གཉི་གའི་རྣམ་
པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷག་མ་ཁམས་དང་བྱང་རྒྱུབ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱིན་
ལས་བཞི་ནི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་གཅིག་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཚོས་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལས་གསུམ་རིག་པར་བྱའོ། །

[གཉིས་པ་]རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། མདོའི་ཆོག་ཉི་པར་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་
བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལས་རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ། སྒོ་བ་
མའི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པའོ། །

[གཉིས་པ་]དེ་བཤད་པ་ནི། ཅ་བའམ་གཞུང་གི་ཆོག་འདི་གསུམ་གྱིས་ནི་སྟོན་པས་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་
འགྲུབ་པ་ནམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། ལྷག་མ་གནས་བཞི་ལས་གཅིག་གིས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཉི་པར་ལེན་པའི་རྒྱ་འགྲུབ་པ་དང་
གསུམ་གྱིས་ནི་སྟོན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་བྱང་
རྒྱུ་མེད་པ་དཔེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་རྣམ་པ་བཅུ་ཐོབ་
པར་འབྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱུ་བྱི་སྟོང་པོ་མཆོག་ཏུ་གཤེགས་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་རྗེ་རྗེའི་གདན་ཏུ་གཤེགས་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་ས་བརྒྱད་པའི་
གནས་སྐབས་ནས་ཆོས་ཐམས་(༡༡༡༠)ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་རྗེ་རྗེ་གདན་ཏུ་བཞུགས་པ་ན་བདུད་བཅོམ་པས་བྱ་རྒྱུད་ཐུང་པོའི་རི་ལ་
བཞུགས་པའི་ཆེའང་བདུད་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་པར་གྲིད་པ་དང་ནི་
བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོན་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཞིང་དག་པ་དང་ཕྱིན་ལས་ཐུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་བཏགས་སོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་བ་དང་ལྷ་འདས་པ་ལ་བྱ་ལ། དེ་གཉི་ག་རང་བཞིན་མེད་པ་
ལ་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དོན་ཏུ་
ན་སེམས་ཅན་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒོ་ལ་འཆར་བའི་རྣམ་པ་

ལ་ནི་སྤྲིད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་ཅིང་མཚན་མ་མེད་པའི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲ་གསལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པར་དེ་གཉིས་རོག་ཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོར།

ས་བརྒྱད་པར་དེས་ལུས་དང་གཤེས་པ་མདོན་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པས་
བསྐྱེད་པ་བརྟུན་ཏུ་མེད་པའི་ཡང་བརྟུན་ཏུ་མེད་པར་ཆོ་བྱིན་གྱིས་སྐྱབ་
པས་ཆོ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབང་བརྒྱུ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་མཆོག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འག་མིན་དང་། རྟོ་རྟེན་གཤམ་ནོ། །

དེ་ཡང་འོག་མིན་སྐྱེད་པོ་ནི། རྣམ་ཡང་མི་འཛིག་པའི་བྱིར་དང་། རྟོ་རྟེན་གཤམ་ནོ། །
བསྐྱེད་པའི་མཐའི་མེ་ཆུ་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པའི་བྱིར་གྱིན་ཏུ་སྐྱེད་པས་ན་སྤྲིང་པོ་
ཞེས་བྱ་འོ། །གཤེགས་པའི་སྤྲིང་དོད་ག་ཏུ་ནི་གནས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་
པོ་མཆོག་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །

མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་
པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་གཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་
མཆོག་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱི་མཚམས་སྒྱུར་བ་འཛོམས་པ་ལ་མཁའ་པར་འཁྱུར་བ་དེའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་འོ། །

དེ་ཡང་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པ་ན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་(ག༡༩ན)རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་
མོས་པའི་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པ་མང་པོ་ལེགས་པར་གཤེས་པས་ནི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ལ། མོས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་དབང་པོ་དམན་པ་དང་མོས་པ་རྒྱུད་ཡང་དབང་པོ་རྟོ་
བ་སྤྲིད་པས་ཐུགས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་མཆོག་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་

གདུལ་བྱའི་ཡུལ་ཤེས་པ་ལོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཤེས་སོ། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཁམས་གསུམ་རྒྱ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། མདོན་པར་བརྟེན་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལུས་སུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་རྣམས་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་གནས་སྐབས་པ་
དག་དང་། མཐར་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་འབྲས་སུ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡེགས་པར་བསྐྱོར་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོའི་ལྷན་འདས་དེ་ལ།
སྒྲོབ་མའི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་བརྩུ་བ་
ལ་གནས་པ་ན་ས་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་
བསྐྱར་བ་མཛད་ལ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་ལྷར་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་འདིར་མ་
བྱིས་ཉེ་ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་བརྒྱ་བྲངས་མེད་པ་
ལ་གནས་པའི་འཁོར་གངས་མེད་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ས་བརྩུ་བ་ཉིད་རྒྱ་སྒྲོབ་མའི་ཆོགས་
ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོབ་མའི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་འགྲུབ་པ་གསུངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
དག་སྒྲོང་སྒྲོང་ཐག་བརྩུ་བའི་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་
ཉེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཐབས་གཅིག་
གོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིས་སྟོན་ཉེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ལ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་ནི་
ཅང་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྷན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ལ་ཤིན་(ག.ཀ.ཤ.)ཏུ་དུལ་བ་ཐམས་ཅད་མཐེན་
པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་ངེས་པར་བྱུང་བ་ནས། མཐའ་ཡས་པ་བྲག་པ་མེད་པར་
བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྷ་བྱའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་དག་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་སྟེ། ཐབས་གཅིག་

བ་ནི་སྤྱོད་ལམ་མཐུན་པའོ། །དེ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་
 བསྐྱེས་པ་བསྐྱེན་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ། བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་
 ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྐོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡང་
 དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་རྟོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་སྐྱུལ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་སྐྱུལ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྟངས་གི་བར་སྒྲུང་ལ་
 འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་གྱི་བྱམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མངོན་པར་གྲུབ་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེམ་སྐྱས་ཆེན་པོ་དག་འབྱུང་བར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱ་མཆོག་ལ་
 བརྟེན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱམས་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་
 འདས་འཁོར་དང་བཙུམ་པ་འདོད་པའི་ལྷ་རིགས་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་
 ཞབས་འབྲིང་བྱས་ནས་ཐེམ་སྐྱས་དེ་དག་ལས་འཁོར་གྱི་བྱམས་དེར་གཤེགས་སོ། །
 གཤེགས་ནས་སངས་ཐའི་ཁྱིལ་བཞུགས་གིང་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་རང་དང་འཆོམ་པའི་སྟན་ལ་
 འཁོར་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ལ་སངས་
 རྒྱས་རྣམ་པར་ལོལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །དེ་ལས་སྤྱིའི་
 ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་(༡༡༩ན)གཏྟ་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་བྱུང་ནས་ཚུགས་བཅའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣང་བར་མཛད་དོ། །འོད་དེས་ངན་སོང་ཞི་བ་སོགས་མཛད་ནས་འོད་
 དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱུལ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། གང་གིས་བཙོན་འགྲུས་
 སྟོབས་ནི་མཐའ་ཡས་ཡངས་པ་བརྟན་པ་བརྩམས་གུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས།

གང་དག་དད་པ་དང་བ་ཆེ་ཡངས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་དག་དེ་རིང་སྟོན། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གོ་བར་བྱས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེལ་བ་སོགས་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དཔལ་གཙུག་ཏུ་ལུང་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་
ནས་སྟོགས་བརྩེའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མེ་རྟོག་དཔལ་གྱི་སྟིང་
པོ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་འཁོར་གར་གྲུང་བརྩེའི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པ་འཁོར་གྱི་
ཁྱམས་དེར་འོངས་ནས་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པའི་སྒྲིན་གྱི་ཆར་ཕབ་ནས་རང་རང་གི་སྟོགས་
སུ་སྐྱེལ་པའི་སྟན་ལ་འདུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ཆད་མེད་པ་འདུས་པ་དང་གསུང་གསལ་པའི་རྒྱས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཁོར་བཞི་
དང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གྲུང་ཐེམ་སྐྱས་ལས་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་རང་དང་
འཆོམ་པའི་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྲུང་འདུས་པས་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་འཁོར་འདུས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་གྲུབ་པ་དང་། བསྟོད་
པའི་སྒྲིན་གྱི་ཆར་ཕབ་པས་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་
པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་
འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་མཁའ་ནས་སྒྲིན་མཆོམས་ཀྱི་མཛོད་ལུར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
སྟོབས་ཉི་ཤེས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་ལྷུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོགས་ལ་ལན་
བདུན་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་སྒྱི་པོར་ལུང་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་མེ་རྟོག་དཔལ་གྱི་སྟིང་པོ་ལ་འོད་དེས་རིག་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བཀོད་པའི་རྟིང་
རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །དེའི་མཐུས་ཁྱམས་དེའི་དབྱས་ནས་བྱུང་བའི་སངས་ལའི་
ཁྱི་ཏ་ལ་བྱེ་བ་ཁྱག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་དུ་མཐོ་བ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱས་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་(༡༩༥བ)བྱུང་བའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་གདན་གྱི་
བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མེ་རྟོག་དཔལ་གྱི་
སྟིང་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཉི་མ་འོད་ཀྱིས་འགོ་བའི་དགོས་པ་
རབ་རྟུབ་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འོད་ལ་བསྐྱགས་ཤིང་སངས་ལའི་ཁྱི་ཏ་ལ་

བཞུགས་པའི་བར་གྱིས་ནི་འོད་གྱི་བསྐྱགས་པ་བསྟན་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲིབ་
 པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ལ་འབྲུག་པས་ངེས་
 པར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ལམ་བཀོད་པ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་སེང་གའི་ཁྱིལ་བཞུགས་པར་བསྟན་པས་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་དང་ཡོན་ཏན་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་ལ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རིན་ཆེན་སྟག་གིང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ལུལ་
 གི་མཐུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས། རྒྱན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདུས་པའི་ལེའུའི་བར་གྱིས་མན་རྒྱན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ལུལ་གྱི་མཐུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱགས་པ་རྣམ་
 པ་སྣ་ཆོགས་པ་བསྟན་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་ལ། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་
 འདུས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་སྦོང་ཆེན་པོར་གཟིགས་ནས་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོ་ལ་མི་འཛིགས་པས་སྟོབས་གེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་
 སྟོན་པའི་གཙུག་ཉིར་ལས་ལྷུང་སྟེ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལན་བདུན་བསྐྱོར་ཞིང་
 གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོའི་ལུས་ལ་ལན་བརྒྱར་བསྐྱོར་ནས་དེའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རུབ་པར་
 གྱུར་རྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའོ། །འོད་དེས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོ་ལ་རིག་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
 གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་འཁོར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་འོད་དང་སེང་གའི་ཁྱིལ་
 རྣམས་བརྒྱ་འབྱུར་དུ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་(ག ༡༧ན) སྤྱོད་གོས་སྤྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ་
 ལངས་ནས་རྒྱར་སྦྱོང་གསུམ་དང་མཉམ་པའི་གདུགས་དང་མེ་རྟོག་དང་སེལ་སྟན་ལ་སོགས་
 པས་མཆོད་ནས་འོད་ཟེར་ལ་བསྟོན་ཅིང་།

མི་ཡི་འདྲེན་པའི་འོད་ཀྱིས་རེག་པས་ན། །
གང་དག་བདག་གིས་སྟོན་ཐོབ་བྱན་པ་དང་། །
སློ་གྲོས་སྟོབས་པ་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་གཞུངས། །
རྣམ་པ་སྟོང་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་གྱུར། །
བདག་ལུས་རབ་སིམ་སེམས་ནི་རྣམ་པར་དག །
བདག་གི་སློ་གྲོས་དགའ་མགྱུ་མཉམ་པར་གྱུར། །
གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་དང་། །
སྟོབས་པ་བདག་གི་ལུས་ལ་རབ་རྟུགས། །

ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི། སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་ལ་མི་འཇིགས་
པ་དང་སྟོབས་པའི་མཆོག་ཉི་བར་བསྐྱབས་པའོ། །

སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཆེན་བསྟེན་པར་དཀའ་བ་ལ། །
ཉམ་རྒྱུད་དག་གིས་མཉེས་པར་བགྱི་མི་རུས། །
སངས་རྒྱས་གནང་ནས་འགྲོ་ཀྱན་ཕན་སྤྲད་དུ། །
སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཁྱེ་བྱ་བ་ཁྱེ་བར་འཆོལ། ཞེས་བྱ་བ་ནས།
འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་བཤད་དུ་གསོལ། །

ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྟོབས་པ་བསྐྱབས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པའི་བསྟོད་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །

དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གི་རྒྱལ་པོས་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལས་ཀྱི་མཐའ་གདུང་བ་མ་ཆེས་པ་རྣམས་ལགས།
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཆོག་གི་གདམ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉི་བར་བཀོད་པའོ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདུད་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་བཅོམ་ཞིང་
ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྷུང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་འཐོབ་

པར་འགྱུར་བ་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དམ་པ་ཐོབ་པ་བསྟན་པའོ། །ཁོ་རིམ་རིམ་བར་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
སློང་གཞིའི་ལེའུའི་མཐའ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་
གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོ་སྐལ་མཉམ་གཞན་(༡༥༧)རྣམས་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་
ལྷག་པར་གྱུར་ཅིང་སློབས་པའི་མཆོག་ཉི་བར་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟོད་པ་བསྟན་
པས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནོ། །གཏམ་གྱི་དངོས་པོ་ཉི་བར་
བཀོད་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནོ། །དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་
སྤྱོད་བསྟན་པས་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནོ། །ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གསུམ་
པོ་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློང་གཞིའི་ལེའུ་དེའི་དེ་མ་ཐག་བསྟན་པས་མཐའ་
ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གི་རྒྱལ་པོས་བཙམ་ལྷན་
འདས་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད། མདོའི་སློང་གཞིའི་ལེའུའི་རྩེ་
ཐོགས་སུ་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་རྣམ་པ་དུག་ཅུ་བསྟན་པས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡོན་ཏན་
དང་ལྷན་ན། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོར་
སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྫོང་པ་ཙམ་གྱིས་སྟངས་ཀྱི་ཆོས་བརྫོང་པའི་བྱང་པ་ནི་མེད་དེ། འཆར་ནག་
བརྫོང་པས་གསེར་བརྫོང་པར་མ་ངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་རྟོགས་ལྷན་བྱ་བ་ཞིག་ལ་
འབད་བ་མཐོང་བ་ན། དེ་ལ་འབྲས་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ངས་པར་བྱ་བྱས་ནོ།

འདི་ནི།

རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་བར། །

རྩེ་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །

དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན། ཁྱིམ་བྱ་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པར་དཔེར་བརྟེན་པ་ཡང་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་ནམ་
འབྲས་སུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པའི་འབྲེལ་
པར་ལྡན་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་
པར་འདུལ་བ་ལྟས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་རྣམ་བཞག་བརྩུ་ལས་ལྡན་པ་འཆད་པ་ན་
ཡང་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ནམ་འབྲས་སུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་འབྲེལ་བ་
དེ་ཡོད་ན་དེ་སྤྱངས་པས་དག་པའི་འབྲས་སུ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་གསེར་རྟོག་གིས་པས་གསེར་ས་ཤོ་བ་བཞིན་དང་། རོར་བསྐྱར་མ་ལན་
མ་ལས་པས་བེ་རླུའི་རིགས་ཀྱི་རྩོད་བ་སྦྱོར་བ་བཞིན་ནོ། །

དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོས་དྲུག་(༡༥)ལ་རྩུ་པོ་འདི་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན།

བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །

ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་པན་པར་གཟིགས། ཁྱེས་དང་།

གེས་རབ་ཆེན་པོས་གང་བརྟགས་གིང་། །

བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟགས་བརྟགས་པ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྦྱོབ་དཔོན་མ་ལས་པ་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོབ་མ་མ་ལས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་དྲུག་རྩུ་པོ་རྣམས་ལ་འབད་
དུ་བརྟག་ཅིང་བསྐྱལ་བ་པ་པོ་པོ་ཆེ་གསུམ་དཔན་པའི་ཕྱད་བྱས་རྒྱས་ཏེ། སྦྱོའི་ལུས་བརྒྱན་ནས་
དཔན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་མེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཐོགས་ནས་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བརྩུ་དྲུག་གི་ཤུགས་
ལྷུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ལ་ཤོ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྩོད་བ་འགའ་ཞིག་སྦྱོང་བའི་ལས་
སུམ་རྩུ་རྩུ་གཉིས་བྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་
ཅན་འབྱུང་དུ་རྩུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ངེས་ལ། རང་བཞིན་དེ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པས་ཁམས་ཞེས་མིང་འདོགས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཀྱིས་གཞིའམ་རྩོད་བ་ཕྱོགས་

གཅིག་ཙམ་ལ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་རིགས་
ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡང་མེད་ལ། ཞི་བར་ལྷུང་ནས་ལྷུང་མི་སྲིད་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་འདི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ས་བརྩུ་བའི་མདོར་ས་ལེ་སྐྱམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་དབང་འདི་
བརྟེན་བྱར་ཉི་བར་གཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུ་བོ་དག་ལ་ཡང་ས་ལེ་སྐྱམ་
གྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དཔེར་བརྟེན་པ་མཛད་དེ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
མགར་བ་མཁས་པས་གསེར་གྱི་ས་ལེ་སྐྱམ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་མེས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རབ་
རྩ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། ། གྱེ་རྒྱལ་
བའི་སྐྱས་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རི་ལྟ་རི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་བཙུ་བ་
ལྟ་འདས་རྣམས་ལ་མཛོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་
བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་འདི་དག་ཡང་དག་པར་བྱངས་ཏེ་
གནས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་
དེ་དག་རབ་རྩ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་བྱའོ། །
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་(གྲ་ལ་བ)དུ་ས་གཉིས་པར། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་གསེར་གྱི་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་ནག་ཚུར་དུ་བརྩུག་ན་དེ་བས་ཀྱང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱོང་
བའི་ཁྱད་པར་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

གཟུངས་གྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་བའི་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་བེ་རྩུའི་ཁམས་གྱི་དཔེས་བསྟན་ཏེ།
དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་
གྱི་ཐིན་ལས་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་བསྟན་པའི་རྩེས་སོགས་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ་མ་དག་པའི་ཞོར་
བུ་བེ་རྩུའི་དཔེར་མཛད་དེ། རིགས་གྱི་བྱ་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ཐིན་ལས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་གསུང་གི་ཐིན་ལས་ཆོས་གྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དག་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་སོ། ། །འདི་ནི་

གཏམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་གཞི་གདིང་བར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་གི་འབྲེལ་པར། མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱང་པོར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བུ་རྒྱུད་པོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ལས་མ་ངེས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱོང་བར་མཛད་ལ། དྲི་མ་ཡང་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སྟེ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉི་ག་སྟིང་ཅིང་། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་བཅོམ་པའི་ལྷག་མ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་མཛད་དོ། །

དྲི་མའི་གཉེན་པོའི་ཚུགས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཡང་ཀུན་ལས་བདུས་ལས།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེན། ལམ་གང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྦྱོང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྐྱུས་པ་ལོ། ། ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། (༡༥)ཆོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། ཆོམ་པ་དང་། མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་རྣམས་གསུངས་སོ། །སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ག་ལ་ལྟ་ཆོན་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །

ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིམ་པ་ནི་ཕལ་པོ་ཆེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་དགོད་པ་བཅུ་བཅུན་པ་ལས།

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲྭས་པ། ཉམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པས་ཤིན་ཏུ་
 ཡངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པའི་འདས་
 པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྟེ་བ་ཡིན། མ་
 བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྟེ་བ་ཡིན།
 ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྟེ་བ་
 ཡིན། གྱུ་ལྟལ་བའི་སྐྱེས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་བྱེད་པ་
 གང་ལ་བསམས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གང་ཞེན། གྱུ་ལྟལ་བའི་
 སྐྱེས་དག་བཙུག་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་
 སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་
 བཙུག་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། གསུང་བ་དང་། གསུང་
 བར་འགྲུབ་བ་དག་གོ། །བཙུག་པོ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་དང་། ལས་དང་པོ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་དང་། ལྟལ་འབྱོར་སྟེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་དང་། ཆེར་སྐྱེས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་དང་། སྟོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་དང་། བསམ་པ་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་དང་། བྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་དང་། གཞོན་ལུར་གྱུར་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཆ་བྱུང་ལྟར་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པར་དགོད་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་(ག ༡༥བ)པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་པོ་རིགས་ལ་གནས་པར་

གསུངས་པ་ལས།

རིགས་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ལྟ་
 ཡོད་དེ། ལྟ་གང་ཞེན། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། གང་དུ་འང་མ་དེས་པའི་
 རིགས་དང་། རིགས་མེད་པ་དང་ལྟོ།། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་
 ཞེན། གང་ལུང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རང་དང་། སྤྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཤེགས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་བརྟན་ན་ལུས་ཀྱི་
 སྤྱུ་ལྔ་ཞིང་དེའི་སློ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་གཤེགས་པ་ལ་
 འཇུག་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཐ་མི་དད་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་ལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། འདི་
 བེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུས་སྤྱད་དང་ལྟ་དག་
 ཏུ་ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་རྒྱ་སྤངས་ནས་བག་ཆགས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་རབ་རྒྱ་མ་སྤངས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་འཆི་འཕོ་དང་
 ལུན་པ། དེ་ནི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། ཁོངས་པར་སྒྲོད་པ་ལ་གནས་སོ།།
 བྱ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་སངས་བཞུགས་སྐབས་སྒྲོག་ཅིང་། དེ་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱས་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་ནས་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་སྐོར་འགྱུར་པོ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ནི་
 བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་
 ཡོད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོལ་ལོ། སློ་གྲོས་ཆེན་
 པོ་ཡང་གཞན་དག་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་

ནས་མཉམ་པ་ལས་འདས་པ་འདོད་པའི་སྒྲོ་འཁྱར་ཏེ། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་
 ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ནི་མེད་དོ། སྒྲོ་
 གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཁྱར་བ་
 དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རིགས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཅན་ཏེ།
 སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཁྱེད་གྱིས་ལྟ་བ་དན་པ་(༡༧༥)ན་མ་པར་བསྒྲིག་
 པའི་ཕྱིར་བརྟོན་པར་བྱའོ། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཁྱར་བའི་རིགས་ནི་གང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ན། མཆི་མ་དང་སྤྱིང་ཡེར་ཞེས་ལུས་ཀྱི་སྤྱ་
 ལྡང་བར་འཁྱར་ཞིང་འདྲུ་འཛི་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྐྱར་
 བ་དང་། རྒྱང་གི་ཆོ་འབྲུལ་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་བཤད་ན་དགའ་བར་འཁྱར་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 འཁྱར་བའི་རིགས་ཅན་དུ་གྲེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་དུ་
 རྟོགས་པར་འཁྱར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཏམ་བྱའོ། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་
 པོ་འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཁྱར་བའི་
 རིགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཁྱར་བའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
 ལྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་འཁྱར་བའི་རིགས་དང་། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཁྱར་བའི་རིགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་
 རོལ་ཡངས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཁྱར་བའི་རིགས་སོ། སྒྲོ་གྲོས་
 ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྟན་པ་
 དང་། རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་ལུས་དང་། ཀུན་གཞི་དང་། ལོངས་སྤྱོད་

དང་། གནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ན། མི་འཇིགས།
 མི་སྐྱལ། སྐྱལ་པར་མི་འཇུག་ན། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐེག་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཇུག་པའི་རིགས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གྲོ་
 གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་འཇུག་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་དེས་
 བའི་རིགས་ཅན་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་བསྟན་པའི་ཆོག་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་
 ལ་རྗེས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་རིགས་རྣམས་པར་
 དགོད་པ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བའི་ས་སྟེ། སྦྱང་བ་མེད་པའི་ས་ལ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་རྣམས་པར་དགོད་པར་བྱའོ། །སོ་སོ་རང་གི་ཀྲུག་གཞི་ལ་རང་གི་
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དག་ནས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་(༣༩༥)ནས་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྐྱའི་སྐྱེ་ཉིད་རབ་རྟུ་འཐོབ་པར་འཇུག་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་པལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་དང་ལང་ཀར་
 གསེགས་པ་ལས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་ཁྲུངས་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་དབུམ་ལ་འཇུག་པར།

སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགས་པར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པས་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །འོན་
 ཀྱང་ལུང་ཉང་གི་འབྲུ་ལུང་ཉང་གི་སྒྲིང་པོའི་ས་བོན་ཡིན་ཀྱང་། ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན་དེའི་ནང་གི་
 ཆོག་གུ་ཉིད་སྒྲིང་པོའི་ས་བོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་རིགས་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ཞེན། སྒྲིང་པོ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་བྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ།

ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར།

ས་བོན་གྱུར་པ་ཁམས་དེ་ཉིད། །

ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད། ། ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །

གྲགས་པ་ནི་རིགས་དེ་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཆས་ཤེས་བྱ་གཞན་ལས་མཚམས་བྱས་པའོ། །

དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཁོན་ལ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །

མཐོང་བྱིང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད། །

ཅིས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །

ཇི་ལྟར་ཆོག་གྱུ་ལས་འཐོན་པའི་ལྷ་གྱུ་ཡང་སྟོང་བའི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་
ཆོས་སྐྱའི་ས་བོན་དེ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས།

དཀའ་ལྷོད་ལྟ་ཆོགས་སྤྱིན་པ་དང་། །

རྒྱལ་བྱིས་སེམས་ཅན་དོན་སྤྱད་དང་། །

སེམས་ཅན་ཕན་བྱེད་བཟོད་པ་སྟེ། །

འདིས་ནི་ཁམས་རྒྱས་འགྱུར་བར་འདོད། །

ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །

བསམ་གཏན་ལ་སེམས་འཇུག་པ་དང་། །

རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་བརྟེན་པ་སྟེ། །

འདི་ཡང་བྱང་རྒྱལ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན། །

ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །

སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །

སྟོབས་ལ་ངེས་གནས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །

ཁམས་(གཤམ་)རྒྱས་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞིའོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་
བས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པ་འཕམ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཡང་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མོ་སྟེང་ངེས་པའི་རིགས་གསུམ་དང་། རྒྱེན་གང་དང་སྤྲད་པ་
དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཏེ་འཕགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །རིགས་མེད་
པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱས་པའི་རིགས་མེད་པ་སྟེ། ཆོག་ལྷ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །རྒྱས་
པའི་རིགས་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་སུ་འཛོག་སྟམ་ན། རྒྱས་པའི་རིགས་མེད་ཅམ་རིགས་སུ་
མི་སྤྲེལ། ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་སུ་ཞིག་ལ་རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་མེད་
ལ། སེམས་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
མགོ་རིག་ཅས་བརྗོད་པས་སྟེས་བུར་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་
རིགས་མེད་པ་སྒྲི་བཞིན་པར་འདོད་དོ། །

འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས་རིགས་རྒྱས་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཉིད་
ཀྱིས་གང་ཟག་དེའི་ཕུང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་འདྲ་བར་
བྱས་པའི་འདྲ་བ་ནི་རིགས་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་ནི་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །འདྲ་བར་བྱས་པ་
ལས་རང་བཞིན་རྣམ་རང་གིས་དགེ་བ་དེ་དག་སྟོན་པའི་ཆོ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་ཏེ་འབྲས་
བུས་རྒྱ་མཚོན་པའོ། །

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐྱིན་པའི་རིགས་ཀྱི་
རྟགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱིས་སྒྲིན་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་རང་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་བསྟན་ནས་
སྐྱེ་ཟེར་ཞེས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་རིགས་དང་འབྲེལ། ཁོངས་སུ་ཤེས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་མིང་ཡིན་ལ། རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྒྲོ་མཚན་ཉིད་ཁོངས་སུ་འབྲིས་པར་བྱ་བའི་
ཤེས་པ་ལ་འཇུག་(༡༧༥བ)པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་
རིགས་ཅན་གཉི་ག་ལ་ཡོད་པ་ས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཁོངས་སུ་འབྲིས་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་འཇུག་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་ས་
དེ་བཅད་པའི་ཐྱིར་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ལས་འབྲས་སུ་ཉན་ཐོས་མོངས་
པ་མངོན་དུ་རྒྱ་སྒྲངས་ཤིང་བག་ཆགས་མ་སྒྲངས་ཏེ། མངོན་དུ་རྒྱ་སྒྲངས་པ་ས་རྣམ་པར་ཆད་
པའི་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་ཤིང་། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེ་སོགས་ཟེད་པའི་ཡང་
དག་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེང་གའི་སྒྲོ་སྒྲོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཕྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་
གཙོ་བོ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །བག་ཆགས་མ་སྒྲངས་པ་ས་ནི་ལྟག་
མེད་གྱི་ཆོ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་འཕྲོབ་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །
ས་དུག་དང་ལྡ་དག་ཏུ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
རྒྱལ་བའི་ལམ་རིགས་ཡོད་ཅིང་དེས་ས་ལྡ་པར་བདེན་པ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲང་
བར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་འབྲེལ་བཞིག་ལྟོག་ལ། དུག་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་

¹དབྱང་ དཔུ་མེད་མ་དཔེ། ཐོག་གུང་ས། ༣༧༥ན

གཤམ་པས་རང་རྒྱལ་བའི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ཕྱོག་གོ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པར་བཏགས་པ་ཞིག་ལྟར་པ་
ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་དངོས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཉིད་ནས་མེད་དེ། དེར་
ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་སྤངས་རྟོགས་རྟོགས་པར་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བདུན་པ་ནས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དག་སྤོའི་སྤྱོད་ས་
གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་རྟོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་
བཞག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལས་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་གང་
ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་བསྒྲུམས་པས་ཉོན་མོངས་ལྟོག་ཅིང་རྣམ་པར་ཆད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟོག་པ་
ཡིན་ན། བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐུར་པ་གཞན་དག་ནི་གངས་ཅན་བདག་ཡོད་པར་
གཟུང་ནས་དེ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གཤམ་པས་གྲོལ་བར་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ནི་ས་ལ་
སོགས་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅད་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་སོགས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་
ཐར་པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་རང་གི་འདོད་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ། །(༡༧༩ཆ)

ཡང་གཞན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ནས་གོང་མ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ནི་ས་འོག་མའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་དེའི་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་རྟག་ལས་པར་མཐོང་ནས་བསམ་གཏན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དེ་ལྟོག་པས་ཕྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པའི་སྤོར་འབྱུར་ཏེ། རྒྱུད་པར་དུ་ཁ་ཅིག་ལ་བསམ་གཏན་དངོས་
གཞིས་འདོད་ཆགས་ལོག་པ་ན་དག་བཙོམ་པའི་སྒྲུལ་པའི་རྒྱལ་འབྱུང་ཞིང་འཆི་བའི་ཆེ་
སྲིད་པ་གཞན་དུ་མཆོམས་སྤྱོར་བར་མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་དག་བཙོམ་པ་མ་ཡིན་པར་གཤམ་
གིང་གཞན་ལ་ཡང་དག་བཙོམ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་བསམ་གཏན་
པའི་དཔེ་འབྱུང་གི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་བས་ན་ཉན་རང་དང་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་
ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་མེད་པས་ཐར་པ་མཆོག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །

རང་རྒྱལ་བའི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་ཐེག་པ་དེའི་གཏམ་བཤད་པ་ན་སྤྱུ་ལྔ་དང་བ་

སོགས་ཡིན་ལ།

ལམ་ནི་སློབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒོམ་པ་ཁོན་དང་།

དངོས་པོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྒོམས་པས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

ཆོས་བདག་མེད་པར་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པས་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
ཕྱིར་མཆོག་གི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་མདོ་སྡེ་མང་པོ་ལས་
གསུངས་སོ། །

མདོ་ཆེ་བ་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པའི་རིགས་གསུམ་དུ་འབྱུང་ཡང་།
བམ་བརྒྱད་མར། རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འབྱུང་བའི་རིགས་དང་། ཞེས་
རིགས་བཞིར་བྱེ་བ་ནི་ལེགས་པ་འདྲ་སྟེ། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྦྲུ་བའི་
སེམས་ཅམ་པ་དང་། མི་ཉི་པའི་བཞེད་པས་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ཡང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ཉན་
ཐོས་ལས་ལྷག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །རང་
བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་སྟེ།
དེའི་རིགས་ཅན་ནི་དབུ་མར་སྦྲུ་བ་དག་གོ། །

འདི་ཉིད་དུ།

མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །

རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །

ཅེས་(ག ༡༧)གསུངས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ།

འབྱུང་མེད་གཟུགས་དོན་ལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །

གཙང་མ་མ་ཉན་དང་བདེ་གཤེགས་རྩལ་བྱིས་སྟེ། །

དྲི་གཙང་སྒྲོམ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཆོས་རོ། །

མྱོང་དང་ཉིང་འཛིན་རིག་བདེ་ཉམས་མྱོང་དང་། །

ཞེས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་ལ་གཟུགས་
ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཉུང་དུ་དང་མང་པོ་དང་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྣང་བས་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཕྱི་རོལ་
ཡངས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །འདིའི་སྒྲོན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་པ་
མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་བདག་གི་
སོ་སོ་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྦྱི་བ་ལ་རག་ལས་པས་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་སྐྱུས་ཀྱང་
བརྗོད་དོ། །འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རིམ་
པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱི་མ་འདིར་ཡང་། མི་
རྟོག་པ་དང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ངེས་
པའི་རིགས་བཤད་པ་ཡིན་ལ།

མ་ངེས་པ་ནི་སྦྱིང་འཕགས་པའི་རིགས་སུ་ངེས་ཀྱང་ཐོག་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་རིགས་
སུ་མ་ངེས་པའོ། །

འདི་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ།

ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །

ཐོག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བའོ། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་མ་བཏང་བས་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ཀྱང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་
བྱེད་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་སྟོན། །

ད་ནི་པལ་པོ་ཆེ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་རྣམ་

པར་དགོད་པ་བཅུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ལུན་སྐྱུ་
ཚོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་ཚོ་འབྲུལ་མཐོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱུ་
བསྐྱེད་པར་མཐོང་བ་དང་། གསུང་རབ་མཐོང་བ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བ་
ལས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་འདུན་པ་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེས་སྟོབས་བརྩའི་ས་བོན་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་མཚོ་དེ་ལ་བས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པས་
(༡༩༠ན)སྟོ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱུང་བ་ཉིད་ལྟར་ཡོན་པ་སྟེ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དག །

ཚད་མེད་པར་ནི་གསུངས་པ་ལས། །

སེམས་སྐྱུང་བ་ཡི་སྟོན་པ་ནི། །

ངས་བར་དེ་མིད་སྟུང་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤོ། །

ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས།

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔའ་དུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་

རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་ཚོས་འགྲུབ་པར་བྱ་

བའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུན་ལྷན་སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གདམས་
ངག་ལ་སྟོབ་པ་སྟེ། སྟོབ་པའི་རྒྱལ་ཡང་ཐོག་མར་ཁ་ཐོན་ཏེ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་
དཔེན་པར་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་ནས་གཞན་ལ་ཚས་སྟོན་པ་ལ་
མཁས་པ་སོགས་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི།
སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་མང་པོ་བསྐྱེད་

པར་གསུངས་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ནས་བྱེད་པ་མེད་པའི་བར་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་རྣལ་
འབྱོར་ལྟར་ལེན་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་སྒྲན་དང་མངོན་ཤེས་
བསྐྱེད་པའོ། །ཆེར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འགྱུར་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་
སྐད་དོད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་རྣམ་
སྐྱོན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཐོབ་པས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལས་ཆོས་ཉན་པ་ཐོབ་པ་
སྟེ། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཆོས་ཉན་
པར་རྒྱས་པའོ། །

སྒྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
བཞི་པས་གནས་པ་སྟེ། དེས་འབྱེད་ཐོབ་པའི་ཆོ།

དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྟགས། །

ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅི་ཚུམ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྱོར་ཞིང་སེམས་ཅན་དང་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པར་དེས་པར་བྱེད་པའོ། །

བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སོགས་པ་ལ་(ག ༣༠བ)བསམ་པ་གིན་རྒྱ་བརྟན་པས་དེས་པ་སྟེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་ལས་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།

ཀྱུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་མེད་པ། །

སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །

བརྟན་པ་ཞེས་ནི་དེས་པར་བརྟོད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །

འདི་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པ་

སོགས་རྣམ་པ་བརྩུ་ལ་འཇུག་པ་བརྗོད་པས་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །

ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རང་གི་ས་ལ་
ཡིད་ཆེས་པ་ལས་མི་ལྷོག་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ།

སྟུང་པར།

རང་གི་ས་ལ་དོགས་མེད་རྟག་ཏུ་རི་རབ་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་རོ། །གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་གཞོན་ནུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་ནི་སྟོན་ཏེ་དག་ཅུ་བ་དང་བཅས་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་
བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་འདོམས་སོ། །རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཚབ་དེས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་
ལེགས་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱལ་ལ་
མཁས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་བསྐྱར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་གངས་མེད་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རྣམ་པར་དགོད་པ་བརྩུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་རྒྱལ་འཆད་དེ།
དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་དང་། དག་བཙུང་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་རྒྱན་ཅན་དང་རྒྱན་
མེད་དང་སྐྱུ་ལུས་ནད་བྱ་ཅན་དང་ནད་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་གྱིས་ཐ་
དད་པ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
ཡང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་
པའི་རིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པའི་རིགས་ལ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱི་
རིགས་ལ་ནི་རྒྱས་མ་རྒྱས་དང་དག་མ་དག་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་(༡༩༡ན)ཉིད་ཀྱི་ཆ་

ནས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དཔལ་བྱེད་གི་མདོ་ལས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལ་དོགས་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
ལ་དོགས་པ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཙུ་བའི་
ཉི་ཤེས་ལེན་པ་ནི་སྒྲིང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་དང་
སྒྲུལ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྦྱོང་བར་མཛད་དོ། །གཞུངས་ཀྱི་
དབང་ཐུག་ཀྱིས་པོས་ཞུས་པར་བཞུགས་སྦྱོང་བའི་དཔེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་
ནི་སྒོན་ལྷ་མིས་མ་བསྐྱོར་བའི་འཕགས་པའི་གཏམ་ཁོན་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དཔའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དཔེར་ན་འདི་ལྷ་སྟེ། འོར་བུ་མཁན་
མཁས་པ་འོར་བུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལགས་པར་ཤེས་པ་དེས་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་ཏེ། ལན་ཆའི་ཆུ་ཚོན་པོས་སྤངས་ནས་སྤྲི་
རི་བའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅམ་གྱིས་བརྟོན་པ་འདོར་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བས་ཀྱི་ཁུ་བརྟོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལ་བའི་ཡོངས་སུ་
སྦྱོང་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅམ་གྱིས་བརྟོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་ལ་སྤངས་ནས་རས་སྒྲུབ་མའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་
བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་སྟེ་དི་མ་དང་བལ་བ་ནི་བཞུགས་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྟུན་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དྲི་མ་རགས་པ་དང་། འབྲིང་དང་། བྱ་བ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་
གསུམ་ནི་འཕོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོང་བའི་དཔེའོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
ནི་འཛིག་རྟེན་མཁས་པས་བརྟགས་ན་སྦྱང་དུ་རུང་བ་སྟེ། དོན་ནི་རྒྱས་པའི་རིགས་སོ། །
འཛིག་རྟེན་མཁས་པས་དེའི་རིགས་མི་ཤེས་ཤིང་བསམ་གཏན་པའི་མཐུས་སྦྱང་བར་རུས་པ་
ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། ཅི་སྟེ་ཡང་ལ་ལ་འདི་
སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ལུང་ལས། ཤིང་སྤྱང་པོ་འདི་ལ་ཁམས་སྒྲུ་ཆོགས་ཡོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། རྒྱལ་ཡང་ཆ་བ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་རྩ་འབྲུལ་

དང་ལྷན་པའམ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་རྣམ་ཐུབ་མ་དང་ཕྱི་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་
གང་ལ་(༡༧)ཞོར་བྱ་གསེར་དང་དཔལ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་
བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཤིང་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས། ཤིང་སྤོང་པོ་འདི་ལ་
ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་པའི་མཐུས་སྐྱར་མ་
གསེར་དུ་བསྐྱར་རྒྱས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་ཡིན་གྱི། བསམ་
གཏན་པའི་མཐུས་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་སྐྱར་མ་དེའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཉིད་གསེར་དུ་བསྐྱར་བར་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ཁམས་སོ་སོའི་གཤིས་པན་རྩན་བསྐྱར་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཁམས་དེ་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
ཀྱི་དཔེར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཆད་མ་ལ་ནི་མེ་མེ་ལས་སུན་པ་འབྲུག་
པོ་འབྱུང་བར་སྐྱང་བ་མེད་པས། མེ་མེ་ལས་ཀྱང་སུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། ཞེས་
པ་ལ་འདོད་པར་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་རྒྱས་
པ་དང་མི་རྒྱས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟོག་གི་འབར་བར།

གལ་ཏེ་ཐུབ་པའི་མཐུས་རྒྱས་ན། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་འདེམས་ལ། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་
གནས་ལ་བརྟུན་པ་ན་དགེ་བསྟེན་ཉིད་དང་། དགེ་རྒྱལ་ཉིད་དང་། དགེ་སློང་ཉིད་ལ་བཞོད་
ནས་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བསྟེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྫོགས་པར་བརྟེན་ཀྱང་
དགེ་སློང་དེས་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་
འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་བསྐྱོར་བ་ན་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལྷ་འདས་ལས་འདས་པ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེས་རེ་
ཤིག་མཚམས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྦྱར་བའི་རིམ་པ་དང་པོ་ནི། རིགས་གྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། སྦྱག་
བསྐལ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་
ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་སྦྱོབ་སྦྱིད་པར་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་
(༢༡ན)འཇུག་པར་མཛད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་དང་འབྲ་
སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡང་དག་པ་དང་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པའི་བྱིར་རོ། །

འདི་ལ་ཉན་ཐོས་པ་དག་ནི་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པའི་བྱིར་དཔེར་ན།

མེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་སྟེག་འདོད་ལྟར། །

དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་གྱི། །

ཅིག་ཆར་མཁྱེན་བྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རིམ་གྱིས་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཆར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འདོད་མོད།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ནི།

མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །

ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱབ་ཅན། ཞེས་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་བརྗོད་པས་ཅིར་འབྱུང་ཞེན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་ནམས་སུ་
དུས་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ནོར་བུ་མཁན་མཛད་པ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གཏམ་འདི་ལས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིག་ཆར་བསྐྱོར་རམ། རིམ་
གྱིས་བསྐྱོར་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་དོགས་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
མཐའ་ཡས་པར་ནི་ཅིག་ཅར་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་རིམ་
གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ཁོན་ཀྱང་ཐར་

པ་ཆ་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དང་། ཆོས་ཆེ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་ཡོད་དེ། མ་སྒྲིམ་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བ་དང་། དཔལ་པོར་འགྲོ་བའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སོར་མོའི་ཕྱང་བ་ལ་ཕན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་པ་དྲུ་དཀར་པོ་ཆད་མར་བྱས་ན་ལྷ་མོའི་བྲུ་ལ་སོགས་པའི་དག་
 བཙམ་པ་མང་པོ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་གྱི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་དག་
 བའི་རྩ་བས་སྒྲིན་དུ་བཅུག་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཉན་
 ཐོས་གྱི་ལམ་ལ་ཅི་རིགས་པར་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་
 པ་ཡོད་པས་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་
 པའོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་པ་དྲུ་དཀར་པོའི་མདོ་ཉིད་ནས་དེ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་འགྱུར་ཞེན། འདི་ནི་གངས་
 (གཤམ་པ་)བགང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཆོ་ནི་པ་དྲུ་དཀར་པོའི་མདོ་ཡང་
 གཉིས་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་གདམ་གྱི་དབྱེ་
 བ་ལས་ནི་གསུམ་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

རིམ་པ་གསུམ་དུ་བརྟེན་པ་འདི་བསྟན་བཙུག་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་།

འཛིག་རྟེན་ནི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །

རབ་རྩ་སྒྲིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །

གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་རྟག་གནས་ཏེ། །

ཞེས་རིམ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་རིམ་པ་ཐུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་ནས།

དམ་ཆོས་པ་དྲུ་དཀར་ལ་སོགས། །

ཆོས་གྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །

དེ་དག་སྤར་འཛིན་ལས་བསྐྱོག་སྟེ། །

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་གཞུང་བས། །

ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྒྲིན་མཛད་དེ། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །

ཞེས་རིམ་བཤགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་དང་
 བོར་འཕྱག་པའི་ཆེ་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཞིང་འཛིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་།
 རྒྱུད་གིས་དེད་པའི་སྤར་མ་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱུར་པའི་སྟག་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་
 རྟུག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅིང་ལུང་པོ་ཆོགས་པ་ཅམ་ལས་རྩས་སུ་ཡོད་པའི་བདག་
 མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་གཞུང་བས་སྟག་བསྐྱེད་ལབ་འཁེགས་ཏུ་བྱུར་ཏེ། དོན་དུ་བདེ་བའི་དྲི་མེད་
 པའི་མི་གཙང་བའི་འདམ་དུ་ཆུད་པར་མཐོང་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་བྱུང་བ་སྦྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ལྟ་བས་ཆགས་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཐར་པའི་ཆད་མཐུན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆད་མཐུན་པའི་སྐབས་
 སུ་སྦྱིར་སྦྱོར་བ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་
 པ་དེ་དག་དང་བདེན་པ་ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྟུག་ཉིས་པོ་དག་ཀྱང་མདོན་སུམ་དུ་
 ཤེས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཐོབ་ཅིང་སྦྱོར་བ་སྦྱེད་པར་མཛད་དེ། ཉན་ཐོངས་པའི་དངོས་
 ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་
 དོ། །ཡིད་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མི་སྟོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 དེ་ལས་ཟག་པ་དང་བཙས་པའི་ལུང་པོ་ཡང་འགོག་པའི་ལྟག་མ་མེད་(༡༩༩ན)པའི་མུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དེས་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འབྲས་སུ་རེ་ཤིག་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
སྟོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསུངས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གཞན་དུ་འགྲོར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་ཡོད་པ་འགོག་གོ། །

འོན་སྐར་ཅིའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གསུངས་པ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཅན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་ལམ་སྟེ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། །

ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་
དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་ཚུལ་དེ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པོ་དེ་དག་གྱང་ཡུམ་ལས།

རབ་འགྱུར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེན།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
གང་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་སེམས་གནས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་ཡོད། དེ་ལ་མཚན་
མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་
སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས་གནས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་ཡོད། དེ་
ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེན། ཆོས་ཐམས་

(ག ༡༩བ) ཅད་མངོན་པར་འདུ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས་
གནས་པ་ནམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་
སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ལས་
གསུངས་པའི་ལམ་མཐའ་དག་གོ། །འོན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་འདིའི་རང་སའི་འབྲས་བུའི་མཐའ་
ནི་ས་བདུན་པ་བས་ཐོབ་པོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྩོན་
པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་རྒྱ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ།
འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཕྱིར་
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།

རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལས། །

ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །

དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུལ། །ཞེས་བཤད་ལ།

ལང་གསེགས་ལས།

སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ས་བྱུག་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འགོག་པ་

ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་སྟེ།

ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དྲུག་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུའི་ས་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་གཏན་མི་མཚུངས་ཀྱང་ས་དྲུག་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་མིང་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པའི་སྒྲིམས་
 པར་འཇུག་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དག་མིང་
 མཐུན་གྱིས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་རྫོགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དག་བཅོམ་
 པས་དག་བཅོམ་པ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པས་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་བརྒྱད་སྟོང་
 འབྲེལ་པར་གསུངས་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ན་གསར་དུ་སྒྲོབ་མི་དགོས་སམ་སྒྲུལ་ན། དེ་
 ཅུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་(ག ༣༤ན)
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུད་པར་མཛད་དེ། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་ནི་ལྷ་བྱ་ཞེན། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཡང་རང་གིས་འཇུག་པ་སྟེ།

འདི་ཉིད་དུ།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་འདི་ནི། །

རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གསེགས་རྣམས་དང་། །

སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །

འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཐོབ་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ཞེས་གྱང་བྱ་སྟེ།

སྟུང་པར།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །

དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་ཞེས་སངས་རྒྱས་མཚན་གསོལ་རྟོ། །

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་དེ་མ་ཐོབ་པས་ས་
བདུན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ཅེས་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་
དང་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ནི།

ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ཉིད་ལས།

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་བྱ་བ་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་
བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔའ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལས་པལ་ཆེར་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། བྱང་
རྒྱུ་བ་མེམས་དཔའི་ས་རིང་དུ་སོང་བ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་
དཔའ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ། ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་
རྟུ་མི་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་
རྫོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྦྱར་བ་ལ་འབྱུང་བའི་སྦྱོད་
པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་མིང་བཏགས་ནས་དེ་
སྦྱོང་བར་མཛད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྩོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་བརྩོན་པར་མཛད་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་
གིས་མཛད་ལ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་དེ་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་གཏམ་ཡིན་པས་རེ་གིག་བྱ་(ག ༡༤བ)བརྫོགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི། །

འཁོར་གསུམ་གྱིས་ནི་དག་པ་སྟེ། །

དེ་ནི་ཉེས་པ་བརྒྱད་དག་དང་། །

བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

འཁོར་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་སྟོན་པ་སྟེ་དག་དང་ཆོག་དག་དང་།
རི་ལྟར་སྟོན་པ་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། གང་དག་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་མགོ་སྟོས་
པ་དང་རྣམ་པར་སྟོས་ན་གོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་ནལ་རྒྱ་པ་རྣམས་ལ་
གྲགས་པའི་འཆད་པ་པོའི་དག་དག་པ། བཤད་བྱའི་ཆོས་དག་པ། སྟོབ་མའི་རྒྱད་དག་པ་
གསུམ་པོ་ཡིན་ནོ། །

ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་སྟེས་བྱ་འགའ་ཞིག་སྟན་གྱིས་སྟན་ནས་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འདུག་མི་ཐོད་
པ་དེས་སྟན་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་སྤྱར་ཡང་ཡང་བ་ནི་མཉམ་
པར་བཞག་པ་མི་བཟོད་པའོ། །ས་བརྒྱད་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མི་
ཡང་བས་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་ཅེས་བྱ་ལ། སྟེ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མི་ལྡོག་པ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ས་འདི་ཡན་ཆད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གཏམ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་
ཞིང་། དེ་སྟོབ་མའི་རྒྱད་ལ་འཁོར་བར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གསུངས་ཀྱི་དབང་
ལྷག་རྒྱལ་པོའི་མདོ་འདི་ཉིད་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
སོ། །འཁོར་ལོ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡང་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གར་ས་སུ་ཡང་འགྱུར་བས་
རིགས་ལ་བྱ་ལ། སྣ་ཆོགས་པ་ནི་ཐ་དད་པ་སྟེ། རིགས་ཐ་དད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པས་རྒྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཞུགས་པ་རྣམས། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །

འཁོར་ལོ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་།
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་པ་དང་། །

སྤྱབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་(གཤམ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གསཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་སངས་རྒྱུས་ནས་ནི་
ཐེག་པ་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་དགྲ་བཙུམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་བརྩུ་པའི་ས་བརྒྱད་པར། འཇིག་རྟེན་
སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྲམ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྲི་མ་རྣམས་འདག་པའི་རྒྱལ་ནི་ལང་ཀར་གསཤེགས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ།

བཙུམ་ལྷན་འདས་རང་གི་སེམས་སྤྱང་བའི་རྒྱུད་ཅིག་ཆར་རམ། རིམ་
གྱིས་འཇུག་པས་སམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། བཙུམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྤྱང་བའི་རྒྱུད་
ནི་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་རྣམ་པར་འདག་སྟེ་ཅིག་ཆར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལྟ་སྟེ་སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཤིང་ཨ་མའི་འབྲས་སུ་ནི་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
ཀྱི་ཅིག་ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྤྱང་བའི་རྒྱུད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་འདག་སྟེ་ཅིག་
ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་མཁན་ནི་སྤྱོད་རྣམས་
རིམ་གྱིས་བྱེད་དེ་ཅིག་ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གསཤེགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྤྱང་བའི་
རྒྱུད་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱོང་སྟེ་ཅིག་ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ་
འདི་ལྟ་སྟེ། ས་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱ་དང་ཤིང་གེལ་བ་དང་སྤྱན་དང་ནགས་ཆལ་
རྣམས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་སྦྱེའི། ཅིག་ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་
ཀྱིས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གསཤེགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
སེམས་སྤྱང་བའི་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་སྟེ་ཅིག་ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཀྱིས་

ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བཞད་གད་དང་ལོ་ལ་མོ་དང་སྤྱད་དང་པེ་མང་དང་སེལ་
སྟན་དང་། རི་མོ་དག་ལ་མཁས་པ་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་གི་ཅིག་ཆར་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུ་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱོང་
སྟེ་ཅིག་ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་
གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་
ཅིག་ཆར་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་ཅིང་སྣང་བ་(༡༥)(བ)མེད་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་རྣམས་ཅིག་ཆར་རྣམ་པར་
སྦྱོང་ངོ་། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་དབྱིལ་ལའོར་ནི་
འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་མངོན་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་
རང་གི་སྣང་བའི་གནས་རན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་
རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡུལ་དང་སྦྱོང་ཡུལ་ཡང་དག་པར་
སྟོན་རྟོ། །ཞེས་པ་ལོ། །

དེ་ལ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུ་ནི། བེ་རྩུ་རིགས་ཀྱི་དོ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཀྱན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་དང་མཚུངས་ལ། དེ་ལས་རྒྱ་བས་དང་མཚུངས་
པའི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདག་པ་
ན་ནི་རིམ་གྱིས་དག་པར་འབྱུར་རྟེ། ཤིང་ཨ་མའི་འབྲས་ལུ་རིམ་གྱིས་སྦྱིན་པ་ནི། སེམས་
དག་བྱེད་གཉེན་པོའི་ཚུགས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བའི་དཔེ་ལོ། །རྩ་མཁན་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དཔེ་སྟེ། དེས་ཆོས་བསྟན་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ལམ་རིམ་གྱིས་སྟེ་
ཞེས་པ་ལོ། །ས་ཆེན་པོའི་དཔེ་ནི། རི་ལྗང་རྟོག་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། །ས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀྱན་སྟེ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་

མཉམ་པར་བཞག་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲུ་ཞེས་པ་ལོ། །རི་ལྟར་
ཁས་སྒྲུ་དང་བཞད་གད་དང་། ལག་པས་རོལ་མོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་
རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲུ་ཞེས་པ་ལོ། །མེ་ལོང་གི་དཔེས་ནི། དག་པ་སར་གནས་ངན་ལེན་དང་
བལ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཆར་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་འཆར་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལོ། །ནི་
ཟླའི་དཔེས་ནི། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤང་བ་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་ཅིས་
པ་ལོ། །

དེ་བས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོས་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་སྒྲིང་བ་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་
ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ནི་བདག་རྟུ་ལྟ་བུས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་
རྣམས་འཁྱུ་བར་བྱེད་ལ། འཁོར་ལོ་བར་པས་ནི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་རགས་པ་དང་ཐ་བསྐྱོང་བར་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ནི་སེམས་ལ་ཤར་བའི་
ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་(༡༣༥ན)ལེགས་པར་
མཐོང་བའི་གོགས་ཡིན་པས་དེ་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། །

རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་བརྒྱབས་རྣམས། །

རྒྱུད་གི་རྟེན་གྱིས་བྱུང་བ་དག །

གར་ཅིང་རབ་རྟུ་འབྱུང་བ་ནི། །

རྒྱུན་ཀྱང་རྣམ་པར་འཆད་པ་མེད། །

ཀྱན་གཞིའི་རྩ་པོ་དེ་བཞིན་དུ། །

ཏག་རྟུ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད། །

སྤྲོ་ཆོགས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱབས་རྣམས། །

གར་ཅིང་རབ་རྟུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་ཏེ་རྒྱུད་ནི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། རྩ་པོ་རྒྱུད་གིས་

དཀྱུགས་པས་གར་དང་འདྲ་བའི་ཆ་རྒྱལ་ལ་ལྷུང་བ་ལྟར་རྒྱུང་དང་འདྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོན་
 གྱིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ལྷུང་ལ། གར་མཁན་ལྟ་ལ་
 སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་གར་བྱེད་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཡང་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སུ་
 བསྐྱུར་ནས་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱེ་བ་ནི་གར་མཁན་དང་འདྲ་ཞེས་པའོ།

ཐོན་པོ་དམར་པོ་ལན་ཚུ་དང་། །

དུང་དང་འོ་མ་ཁར་དང་། །

བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མེ་ཏོག་དང་། །

རི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་། །

རྒྱ་མཚོ་ཡི་ནི་བ་རྒྱལ་པ་དག །

མི་གཅིག་ཐ་དད་མིན་པར་ཤེས། །

དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་བདུན་པོ་ཡང་། །

སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་ལྟན་པའོ། །

ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལ་གར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་དག་སྐྱེས་ན་ཐོན་པོ་ལ་
 སོགས་པར་སྐྱུང་བ་སྟེ། ཐོན་པོ་དང་དམར་པོ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྐྱུང་བའོ། །
 དུང་དང་འོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱུང་ཞེས་པའོ། །
 ལན་ཚུ་དང་ཁར་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་རུ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་རོའི་རྣམ་པར་སྐྱུང་བའི་མཚོན་
 བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྐྱུང་བར་གྱུར་བའི་ཆེ་རྒྱ་མ་གསལ་བ་ཉིད་རྒྱ་མ་
 ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱན་ལ་རྒྱས་གཅིག་ན་ནི་མུན་ཁུང་དུ་ཡང་རྒྱ་མ་སྐྱུང་བར་
 འབྱུར་བས་གཅིག་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐོན་པོ་
 སྐྱུང་བ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོན་པོར་སྐྱུང་བ་ཡིན་པས་ཐོན་པོའི་སྐྱུང་བ་དེ་ཤེས་
 པ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཤེས་པ་དེའི་རྒྱན་སེར་པོར་སྐྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་ན་ཐོན་
 པོར་སྐྱུང་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་བཞིན་(ག ༣༩བ)དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ཉིད་

རྣམ་ཤེས་བདུན་པོར་འབྱུང་བས་ཀུན་གཞི་ལས་རྒྱས་རིགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ལ་
རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས།

སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་པ་ནི། །

རྟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །

སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །

ཞེས་གནས་སྒྲུབས་གསུམ་ན་མེད་པར་བཤད་ཅིང་།

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་འགོག་པའི་
སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་སྒྲོ་ལྗེ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉི་ག་ཡོད་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ནི་སྒྲུང་བར་
རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱམ་ཆོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། །

བ་སྒྲུབས་སྒྲ་ཆོགས་དེ་དག་སྟེ། །

རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །

ཀུན་གཞི་དེ་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་། །

སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་པ། །

མཚན་ཉིད་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བརྟག། །

བརྒྱད་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་མཚན། །

མཚན་གྱི་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་མེད། །

ཅེས་ཏེ། རྒྱམ་ཆོ་མེར་རེ་གནས་པ་ལས་ལོག་ནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཏེ་བ་སྒྲུབས་སུ་སྒྲུང་།

¹དག་ དབུ་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གྲངས། ༡༧༩བ

བ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ་བདུན་པོ་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསགས་པས་སེམས་དང་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་ཡིད་དང་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པས་འཇུག་པའི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པས་མིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུར་བཏགས་ལ། ཡང་དག་པར་ན་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་གཅིག་གི་རིགས་ཡིན་པས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་མཚན་ཉིད་
དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྒྱར་དུ་མེད་དེ། བརྒྱད་པོ་དེ་རིགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་
ཉིད་དམ་པར་བཞིན་ནོ། །

རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་དབང་རྒྱལ་བས་རྣམས། །

ཇི་ལྟར་བྱད་པར་མེད་པ་བཞིན། །

སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ། །

ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མི་རྟེན་དོ། །

ཞེས་ཏེ། བ་རྒྱལ་བས་རྣམས་ལོག་ཅིང་རྒྱ་མཚོར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན་འདི་ནི་བ་རྒྱལ་
སོ། །འདི་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཞེས་མ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པར་སེམས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དུ་མ་(༡༩༥ན)དམིགས་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་འདི་དག་ནི་ས་ར་ཏས།

གང་ཞིག་སེམས་ལས་རྣམ་འབྲོས་པ། །

དེ་སྲིད་མགོན་པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །

རྒྱ་དང་རྒྱལ་བ་དག་གཞན་ཡིན་ནམ། །

སྲིད་དང་མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ཞང་གིས།

དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རང་ཉིད་ལས། །

རྣམ་རྟོག་ཏོལ་གྱིས་བྱུང་བ་འདི། །

དེ་ཉིད་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ལས། །
གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་སོམས་ཤིག །
གཡོ་མེད་རྒྱ་མཚོ་དངས་པ་ལས། །
བ་རྒྱབས་ཆེལ་གྱིས་ལངས་པ་དེ། །
གཞན་ཞིག་མིན་པ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ཅུ་ཚྲོམ་གྱིས།

གཉིས་སྒྲུང་སྒྲ་ཆོགས་སྒོ་ལ་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་། །
གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་སྟེ། །
རི་ལྟར་རྒྱ་དང་ཁྱག་པ་གཉིས་སྒྲུང་ཡང་། །
ཁྱག་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་རྩུ་རོ་གཅིག་པས། །
རྒྱ་དང་ཁྱག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད། །
གཉིས་སྒྲུང་ཆོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །
རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དབང་རྒྱབས་གཉིས་སྒྲུང་ཡང་། །
དབང་རྒྱབས་རང་བཞིན་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་པས། །
རྒྱ་མཚོ་དབང་རྒྱབས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད། །
གཉིས་སྒྲུང་ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་པོ། །

གསེར་གྱི་དཔེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྒོ་བྱར་གྱིས་བསྐྱིབས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་རིགས་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་ཀྱང་སྦྱར་རྟེ། ཅི་ཞིག་གི་རིགས་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་དང་རིགས་དང་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེའི་ལུང་གི་ཤེས་པར་བྱེད་པ།

རི་ལྟར་དོ་ཡི་བྱེ་མ་ལ། །
ས་ལེ་སྦྱུ་མ་ནི་མི་མཐོང་བ། །

ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་དེ་མཐོང་བཞིན། །

འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས། །ཞེས་རྒྱན་སྒྲུག་པོར་གསུངས་སོ།

མདོ་ཉིད་གྱི་འགྱུར་ནི།

དོ་བ་ཕྱེ་མར་བཏགས་པ་ལས། །

གསེར་ནི་ཡོད་པར་མི་སྣང་སྟེ། །

སྦྱངས་པའི་ལས་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས། །

གསེར་ནི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གསེར་གྱི་དཔེ་འདིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་
སྦྱོང་བར་བསྟན་ཏེ།

འདི་ཉིད་དུ།

རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །

དགེ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར། །

དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །(ག ༣༥)

གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བཤོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོས་དྲི་མ་ཟིམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་
བཤད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་དང་སྟོང་
པ་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ན། ད་ནི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ནི་འཁོར་
ལོ་བྱི་མ་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱིས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་
མ་ནས་ཞིབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་འདས་པའི་རྣམ་པར་གསུངས་
པས་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། ཡང་གཉིས་པ་དྲང་བའི་དོན་དང་། གསུམ་པ་
ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཡང་མཛོན་ན། གཉིས་པོ་འདི་ལ་སྦྱོང་

རྗེའི་སྨྲུགས་ལས་བརྒྱམས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྒྱུད་པ་དག་ཡོད་དམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྨྲུགས་ལས་བརྒྱམས་ནས་ལྷ་བ་མཐོ་བ་དང་དུམ་པའི་ཁྱད་པར་རམ། རྫོམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དག་གམ། ས་ཡོངས་སུ་རྗེས་པ་དང་མ་རྗེས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་ན་ནི་གསུམ་པར་གཏམ་གྱི་འཁོར་གསུམ་དག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཙོན་འགྲུས་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་པ་རི་ལྷར་ནར་འོང་བར་འགྱུར། ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ནི་དེ་དག་སྒྲོས་ཤིག་ཅེན། དྲི་བ་འདི་ནི་དྲི་བར་འོས་པ་ལེགས་པར་དྲིས་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་དག་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྦྱབ་སྒྲོབ་མ་དང་བཅས་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཙུན་ལ་སྨྲུགས་ཅམ་སྦྱངས་པ་དག་དང་བར་ནི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་མོས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་མང་དུ་སྤྱང་བས་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས།

བཙོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྒྱམས་ནས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཐོས་ནས་མོས་པར་བབྱིད་པ་དང་། ཡི་གེར་འབྲིར་སྦྱོལ་བ་དང་། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ཀྱང་འཆང་བ་དང་། རྒྱུག་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འགོད་པ་དང་། ལུང་ཞོད་པ་དང་། ཁ་ཐོན་བབྱིད་(ཀ་ན་ལ་)པ་དང་། སེམས་པ་དང་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་བབྱིད་པ་དེ་བསོད་ནམས་རི་ཅམ་ཞིག་སྦྱེས་པར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད། གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནི་དཔེ་བྱ་བར་

སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྐྱེད་ཏེ་ཁྱེད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ།
 དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སེན་མོའི་ཕེ་མོ་ལ་
 གནས་པའི་སའི་རྩལ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ས་ལ་གནས་པའི་སའི་
 རྩལ་རྣམས་དང་བསྐྱེད་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞིང་། རྟོང་གི་
 ཆ་དང་། འབྲུམ་གྱི་ཆ་དང་། གངས་དང་། ཆ་དང་། བགྲང་བ་དང་། དཔེ་
 དང་། རྒྱར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །པ་ལང་གི་རྩེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོ་བཞིའི་རྒྱ་དང་བསྐྱེད་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱའི་
 བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་བཞིན་དུ་
 ངས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་མོས་པ་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་
 བར་བྱེད་པའི་བར་གྱི་བསོད་ནམས་གང་བཤད་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་
 བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་པས་ས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་
 པས་སྦྱོར་བ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་བསོད་ནམས་འདི་དང་
 བསྐྱེད་ན། བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་
 བར་མི་འགྲོ་འོ། །

ཞེས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བྱུང་པར་དེ་ཙམ་དུ་ཆེ་བའི་
 བྱིར་འཁོར་ལོ་གྱི་མའི་དོན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱུང་པར་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་པར་
 བྱའོ། །

སྟིང་རྩེའི་བྱུང་པར་ལས་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྩེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་དང་། མི་རྟག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ཅན་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་
 འདིར་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། དམ་པའི་བདག་དང་། རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལས་གྲོ་བྱུང་དུ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པས་སྤྲུག་

བསྐལ་ཅན་ལྟ་བུར་སྤང་བ་(༡༩༥བ)འདི་ནི་དོ་མཚར་རོ་སྒྲམ་ནས་འབྱུལ་བ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་སྤྱོད་རྗེས་ཀྱི་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་གྲེས་པས་མཛའ་
 བ་དང་བྱམས་པ་སྦྱེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་མཐོང་བས་དགའ་ཞིང་སྟོན་པ་དང་
 འདྲ་བར་གྲུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་བཏང་སྟོམས་
 རྣམས་སྦྱེས་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཆེས་སྤྱར་བར་འཇགས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་བར་གྱི་ཚད་མེད་པ་
 བཞིན་པ་བར་བལྟ་སྟེ། དོན་འདི་ནི། སྤར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ལྷ་རྒྱུ་དུ་འཕྱོང་། ཅིས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚད་མེད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་བྱུང་རྒྱུ་བ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ། །

སྤང་བོ་ཐམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དང་། །

གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམས་སྤངས་པ། །

ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས། །

རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྦྱེས་པ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་དང་། བྱུང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོར་བྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་ཀླལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་
 བ་རྣམས་གྲོལ་བ་དང་། དབྱགས་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་།
 ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བའི་ཕྱིར་དུས་འདི་ནས་གཟུང་སྟེ་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་
 བྱུང་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིདོ། ཞེས་དང་།

དེ་ལྟར་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་རྣམ་པས་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྐྱེད་
 བས་དོན་དམ་པའི་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་པས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་བསྐྱབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་འོད་གསལ་བ་དོན་འབྲེལ་བར་
མཐོང་བའི་མཐུ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ལྷག་པ་ཡིན་ལ།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །

མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་ཉིད། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚན་དེ་ཉིད་དང་། །

སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

(༡༧༧)སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ལ་སྟོབ་
པ་ན་ཡང་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དེ་གོམས་
པར་བྱེད་པ་ན་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རྒྱག་གི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཏེ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། །

མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །

དྲི་མེད་པ་ཡི་སྣང་བ་འབྱུང་། །

སྦྱི་མེད་འགག་པ་མེད་ཉིད་ལས། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་ཤེས། །

སྒྲ་དང་ན་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས། །

མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །

ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པས་ཐོབ་འགྱུར། །

སྒྲ་དང་དྲི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །

སྒྲ་ཡི་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉིད། །

གཟུགས་མེད་བརྟན་རྟུ་མེད་པ་ཡི། །
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །
 ལྷེ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །
 རོ་ཡི་ཁམས་ཀྱང་དབེན་པ་སྟེ། །
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིས། །
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་མེད་པ། །
 རྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རེག་བྱ་དག། །
 དག་པའི་ལུས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིས། །
 རྟེན་དག་ལས་ནི་གྲོལ་གྱུར་པ། །
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤངས་སྒྲོལ། །
 ཡིད་གཙོར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །
 རྟོག་དང་བརྟག་པ་རྣམ་སྤངས་ནས། །
 ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ལས། །
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤངས་སྒྲོལ་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དྲུག་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་དབང་པོ་
 དྲུག་དང་། ལུས་དྲུག་སྟེ་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་པོ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཉི་བར་རྒྱ་བ་བཙེན་བརྒྱད་འབྱུང་པ་
 ན་ཉི་བར་རྒྱ་བ་དེ་དག་འོད་གསལ་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་དེ་གོམས་པ་ལས་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་པོ་
 ཉིད་ཀྱང་འོད་གསལ་པར་འཆར་རོ། །དེ་ཤར་བ་ན་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དམ་པའི་ཆོས་བདུད་ཀར་པོ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲེ་མཆོད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
 སྟེ། སྒྲེ་མཆོད་རེ་རེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སམ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱད་འབྱུང་པར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་གནས་རིགས་ཉི་ཤུ། གཟུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་
 གཟུགས་མེད་པའི་གནས་རིགས་བཞི་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་དབྱེ་བས་བཞི་
 བརྒྱར་འབྱུར་ཞིང་། དེ་དུས་གསུམ་གྱིས་སྟེ་བས་སྟོང་ཉི་བརྒྱར་འབྱུར་རོ། །(༡༩༥བ)དེ་ལ་

ད་ལྟར་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་བཞི་བརྒྱ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ཞིང་དེ་
 ཡང་མིག་གི་སྒྲོར་འདུས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་དེ་དག་གི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་དང་པོར་མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
 མདོ་ཉིད་ལས་བཤད་ལ། དེས་དབང་པོ་གཞན་དག་ལ་ཡང་འགྲེལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཐ་
 དད་པ་མཐོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ།
 ཤེས་སྒྲུན་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་འདིས་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པས་
 བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་རྩལ་ཏེ།

དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་གྱིས།

མངོན་ཤེས་ལྡན་པའི་ཉིན་མཛན་གྱི།

བསོད་ནམས་དག་ནི་གང་ཡིན་དེ།

མངོན་ཤེས་དག་དང་བྲལ་གྱུར་ལ།

སྤྱི་བ་བརྒྱར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ལྟ་བུས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཞུགས་ཏེ། སྤིང་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྐྱེད་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། སྤྱོད་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲིར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས།

རི་ལྟར་རི་བོར་མགོ་ཡི་རྩ།

བརྟགས་པ་ཉིད་དེ་མེད་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ།

བརྟགས་པ་ཉིད་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།

སྤྱ་རབ་རྩལ་དུ་བྱེ་བ་ན།

སྤྱང་གི་རྩ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

རི་ལྟར་སྒར་བཞིན་བྱིས་དེ་བཞིན། །
དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ། །
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དང་། །
བརྟེན་ནས་འགག་པར་འབྱུར་བ་ན། །
གཅིག་ཤུ་འབྱུང་བ་ཡོད་མིན་ན། །
བྱིས་པས་རི་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད། །
སྒྲེ་བར་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག །
རི་བོང་བ་ལང་རྩ་ཡི་དཔེས། །
དཔེ་མ་རུ་ནི་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །
བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཉིད་རི་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱིས་ཆོས་
ནམས་གཅིག་ཤུའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པའི་ཆོག་ས་རི་ལྟར་བ་བཞིན་འདིར་
ཡང་ཡིན་ལ།

འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་བརྟགས་གྱང་།

དྲི་མེད་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཡང་། །
སྟེན་དང་ལྷག་ན་དུ་བ་དང་། །
སྒྲེ་གཅན་གདོང་དང་རྩལ་ལ་སོགས། །
སྟེབ་པ་ལྟ་ཡིས་བསྟེན་པར་གྱུར། །(༤༠ན)
དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །
འདོད་དང་གཞོད་སེམས་ལེ་ལོ་དང་། །
གོད་པ་དང་ནི་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །
སྟེབ་པ་ལྟ་ཡིས་བསྟེན་པར་གྱུར། །
རི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །

སྤྱ་ཚོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། །
 ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །
 དྲི་མ་ཚོག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སེམས། །
 ཆགས་སྦྱེས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། །
 ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་བསྐྱེད་ན། །
 འོད་གསལ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །
 སྦྱང་བ་ཉིད་ནི་སྦྱོན་པའི་མདོ། །
 རྒྱལ་བས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་དག། །
 དེ་དག་ཀྱང་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྟོག། །
 ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་དང་འགྲོགས་ཀྱང་ཆད་པ་མེད་པའི་འོད་གསལ་
 དེ་སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་སྦྱོན་པའི་མདོ་དང་རིགས་པ་དུ་མས་འགོག་པར་ཡང་མི་རྒྱས་སོ། །

དེ་བས་ན་འདིར་ལྟ་བུ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་མ་བསམས་པར་སྦྱང་རྒྱལ་ཉིད་
 ཆད་མར་བྱས་ན་འཁོར་བ་དང་ལྷུང་འདས་དང་། བེམས་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།
 སྦྱོད་དང་བཅུད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ངང་རྒྱལ་ཆད་མར་བྱས་ན་སེམས་ལས་
 གཞན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། སེམས་ཉིད་ཀྱང་མཚན་མའི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཐ་
 མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། རིགས་པས་དབྱུད་པའི་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་
 འོད་གསལ་བར་གནས་ཤིང་། གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་དུ་མེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྦྱིང་པོའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། སེམས་འོད་གསལ་བའི་
 རྒྱལ་དུ་གནས་པ་ནི་གསུང་རབ་མང་པོ་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ལྷན་པར་དུ་རྒྱན་སྦྱག་པོ་དང་
 ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །དབྱ་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་ལས་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྦྱང་པར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་

དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་རི་བོ་ལྟར་སྤང་
བའི་སྤྱིན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ན་དེ་ལྟར་མེད་པ་དང་། སྤྱིག་རྒྱ་གཡོ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ན་
མ་དམིགས་པ་དང་། མཐོ་ཡོར་ལ་ཉེ་བར་ཕྱིན་ན་སྤྱིན་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཏན་ཆོག་ས་ལ་
མི་ལྟོས་པར་མངོན་སྲུང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་པོར་བརྟགས་ན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་
དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀླན་རྫོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་(༧༠བ)ཡང་དབྱེ་བར་དཀའ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པ་
ཉིད་ཆད་མར་བྱས་ན་ནི་དབྱེ་བར་ཡང་རྩུས་སོ། །དོན་འདི་དག་ནི་སྤྲུལ་གྱིང་མ་དག་གིས་
ཀྱང་གསུངས་ཏེ།

ཞང་གིས།

རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་མ་ལུས་སྦྱེད་པའི་ཡུམ། །
སྤྱངས་ཅན་སྐྱལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་བ། །
རྩེ་བཙུན་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་མཛོད། །
ལུང་རིགས་མན་ངག་མ་ལུས་ཐེག་པའི་བརྟན། །
ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་སྟིང་བོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་དག་འོད་གསལ་བཤུངས། །
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་བྱོན་རུང་མ་བྱོན་རུང་། །
འཕགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་རྟོགས་རུང་མ་རྟོགས་རུང་། །
ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་རུང་མ་གསུངས་རུང་། །
དགོངས་འགྲེལ་མཁན་ངོས་བཀྲོལ་རུང་མ་བཀྲོལ་རུང་། །
ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་སྒྲོས་ཐུལ་རྣམ་དག་འདི། །
ཡེ་ནས་རྩུན་གྲུབ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་གནས། །
ནམ་མཁའ་དག་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆགས་འཛིག་གིས། །
མེ་ཡིས་བསྐྱེད་དང་རྒྱུད་གིས་གཏོར་ལ་སོགས། །
བསྐྱལ་བ་དབག་མེད་མང་པོར་གཞོད་སྒྲུལ་ཡང་། །

མ་ཁའ་ལ་མ་གཞོད་འགྱུར་མེད་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། །
 ཉི་འོད་ཡེ་གསལ་སྤྲིན་གྱིས་རབ་བསྐྱེད་ས་པས། །
 ལུན་པར་འཐིབས་དང་སྤྲིན་ཚོགས་སངས་པའི་ཚེ། །
 གསལ་བར་གྱུར་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལྟར་སྤང་གི། །
 ཉི་མའི་སྤྲིང་པོ་འཕེལ་དང་འགྲིབ་མི་སྤིད། །
 དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཚོས་སྤྱུ་འགྱུར་མེད་འདི། །
 རང་གི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་གཞན་ན་མེད། །
 སྤྱེ་ཚོགས་འཁོར་འདས་མ་ལུས་སེམས་ལ་ཤར། །
 རང་སེམས་མ་རྟོགས་ཕྱིན་ལོག་འབྲུལ་དབང་གིས། །
 དཀྲུགས་པས་འཁོར་བའི་སྤོད་བཅུད་དུ་མས་ཤར། །
 རང་སེམས་ངེས་རྟོགས་མུ་ངན་འདས་པ་ཡི། །
 ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཤར། །
 དེ་ཕྱིར་མ་ལུས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལས། །
 འཕྲོས་ཕྱིར་རང་སེམས་ཚོས་ཉིད་ངོ་ཤེས་ནས། །
 སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་པར་འགྱུར། །
 དེ་ཤེས་མུ་ངན་འདས་སོགས་ཚོས་ཉིད་ཤེས། །
 ཚོས་ཀྱན་ཡོངས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་ཀྱན་ལས་འདས། །
 གཅིག་ཤེས་པས་ནི་ཀྱན་ལ་མ་ཁས་པར་འགྱུར། །
 ལྷ་བ་འགྲེལ་བའི་ལོ་འདབ་རང་གིས་འགྲེལ། །
 དེ་ཕྱིར་རང་སེམས་གཅིག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ། །
 ཀྱན་གྱི་ས་པོན་རང་སེམས་གནས་ལུགས་ནི། །(༡༧༡)ན།
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་དང་ནི། །
 ཡེ་ནས་བྱད་མེད་སྤྱེ་མེད་ཚོས་སྤྱར་སྤྱང། །

བེམས་པོ་མ་ཡིན་རང་རིག་རང་གིས་གསལ། །
 དངོས་པོར་མ་གྲུབ་མདོག་དབྱིབས་ཚད་གྱིས་སྟོང་། །
 དངོས་མེད་མ་ཡིན་ཀྱིན་གྱིས་ཅིར་ཡང་གར། །
 ཉག་པར་མི་འགྱུར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་། །
 ཆད་པར་མི་འགྱུར་རང་གསལ་ངོ་བོས་སྟོང་། །
 བདག་རྒྱུ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ན་སྟིང་པོ་མེད། །
 བདག་མེད་མ་ཡིན་སྟོས་བྲལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །
 མཐའ་རྣམས་མ་གྲུབ་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད། །
 དབུ་མར་མ་གྲུབ་ལྟོས་པ་ཀྱན་ལས་འདས། །
 དཔེ་ཡིས་མི་མཚོན་ཆ་ཡི་མིང་ཡང་མེད། །
 དཔེ་མེད་མ་ཡིན་ནམ་མཐའ་ལྟ་བུའོ། །
 ཆོག་རྒྱུ་མ་གྲུབ་བརྟོད་པས་བསྟན་རྒྱ་མེད། །
 ཆོག་བྲལ་མ་ཡིན་བརྟོད་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ། །
 ཡོད་དང་མེད་དང་བདེན་དང་བརྟུན་པ་དང་། །
 སྟོང་དང་མི་སྟོང་ཞི་དང་མ་ཞི་དང་། །
 སྟོས་པ་ཡོད་དང་སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། །
 བསམ་རྒྱ་ཡོད་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་དང་། །
 བདེ་དང་རྒྱལ་ཁ་དམིགས་སུ་ཡོད་མེད་དང་། །
 གཉིས་དང་གཉིས་མེད་སྟོ་ལས་འདས་མ་འདས། །
 དབེན་དང་མི་དབེན་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་དང་། །
 དག་དང་མ་དག་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ། །
 དེ་འདྲའི་ཆོག་ཆོགས་བརྟོད་པས་བྱག་པ་མེད། །
 རི་ཙམ་ཟབ་ཅིང་རྣོ་བའི་ཆོག་ཆོགས་གྱིས། །

རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བརྗོད་པར་བྱས་ལྟར་གྱང་། །
 སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་མི་སྲིད། །
 རི་ཙམ་མཁས་ཤིང་ཟབ་པའི་བརྟགས་དབྱེད་ཀྱིས། །
 བསྐྱལ་པ་མང་པོར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་བྱས་གྱང་། །
 རང་བཞིན་གཞུག་མ་བརྟགས་པའི་ལུལ་མིན་གྱིར། །
 སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དེ། །
 དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོར་ཤར་བའི་གཟེངས་སྐར་དེ། །
 དར་ཆགས་རི་ཙམ་ཞིབ་པས་བཙགས་བྱས་གྱང་། །
 གཟེངས་སྐར་དངོས་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་གྱིར། །
 མཐའ་སྐར་གཅིག་གྱང་ཟིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །
 རི་སྲིད་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་ཅུས་དེ་སྲིད་དུ། །
 མིང་འདོགས་རི་ཙམ་ལེགས་གྱང་གནས་ལུགས་མིན། །
 བལ་བྱ་ལྟ་བུའི་གཉིས་འཛིན་དེ་སྲིད་དུ། །
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་མི་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་ལ།

ཕྱེ་སྒྲོམ་གྱིས་གྱང་།

ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་ལ་མ་འགགས་པས། །
 སེམས་(གཡང་)ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་གྱང་། །
 སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། །
 ཡེ་ནས་སྟོང་བ་བདག་མེད་སྒྲོས་དང་བལ། །
 སྒྲོས་བལ་ལྟན་སྒྲེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། །
 མཚན་མའི་ཟུག་རྩ་དུལ་བལ་དི་མ་མེད། །
 གདོད་ནས་མ་སྒྲེས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག། །

སྤྱི་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །
 རྣམ་ཤེས་སེམས་ཡིད་སློ་ཡི་དྲན་ཡུལ་མིན། །
 ཆོས་ཉིད་རི་བཞིན་མཚན་པའི་དཔེ་མེད་དེ། །
 རེ་ཤིག་ཕྱོགས་མཐུན་དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ། །
 དངོས་པོ་མཚན་མའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མེད། །
 མཐའ་དབུས་མེད་ཅིང་ཕྱོགས་ཆ་ཀུན་ལས་འདས། །
 ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཅིང་ཟད་འཕེལ་མེད། །
 འགོ་འོང་མེད་ཅིང་ཀུན་ཁྱབ་བརྒྱལ་བའི་ངང་། །
 ཏུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་གང་སྟོང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། །
 འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་ཏུས་གསུམ་མེད། །
 ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་བདེན་བརྟུན་མཐའ་ལས་འདས། །
 བཟང་ངན་ཡིན་མིན་སྒྲོ་སྒྲུར་ཡེ་ནས་བུལ། །
 སྤྱི་འཛིག་འཕོ་འགྱུར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་འདས། །
 རྒྱུན་གྱིས་རབ་རྟུ་དྲགས་ཤིང་བསྐྱེད་ལྱུར་ཁྱུང་། །
 སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གཡོས་པ་མེད། །
 རི་སྟེང་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོང་པའི་ངང་དུ་གཅིག །
 བདག་སྟོང་གཞན་སྟོང་སྟོང་པ་མཉམ་པའི་ངང་། །
 ཁ་སྟོང་གཏིང་སྟོང་སྟོང་པ་ཟབ་པའི་དབྱིངས། །
 ཕྱི་སྟོང་ནང་སྟོང་སྟོང་པ་རྒྱ་བོ་ཆེ། །
 དེ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཁའ་འདྲ་སྟེ། །
 ཀུན་ལ་ཁྱབ་ལ་འདི་ཞེས་མཚན་དུ་མེད། །
 སེམས་ནི་ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཁྱུང་། །
 མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ན། །

བྱང་སེམས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་སྟོན་ཅི་དགོས། །
 དེ་བས་སོ་སོ་སྟེ་བོས་ལྟ་ཅི་སྟོན། །
 སེམས་ལ་གཉིས་མེད་གཅིག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས། །
 སྟོང་པས་སྟོང་པ་མཐོང་བ་ག་ལ་སྤིད། །
 གལ་ཏེ་སེམས་ལ་མཐོང་རྟོགས་བྱུང་བྱུར་ན། །
 རྣམ་རྟོག་ཡིན་མྱོང་སེམས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན། །
 རི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་མི་རིག།
 རིག་རྒྱ་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་མ་རིག་ཡིན། །
 དེ་བས་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སྟོང་པས་ན། །
 སེམས་ལས་བྱུང་བའང་ཡེ་ནས་སྟོང་ངེས་པས། །
 དངོས་པོར་འདྲིན་དང་སྒྲུ་མར་ཞེན་པའི་གྲོ། །
 ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཤིང་། །
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ལ། །
 སྟོང་དང་མི་སྟོང་ཤེས་པ་རྣམ་རྟོག་ཡིན། །(༡༧༩ན)
 རྣམ་རྟོག་དེ་ཀའི་རང་བཞིན་ཡེ་སྟོང་ལ། །
 ཡེ་སྟོང་ངོ་བོ་གྲོ་འདས་བསམ་བརྟོན་བྲལ། །
 ཤེས་པའི་ཤུགས་སྟོང་ཡིད་ཀྱི་མཐའ་ཟད་པའི། །
 དོན་དེ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་གཉིད་རྟོགས་ན། །
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་། །
 བཀའ་ལུང་མན་ངག་ཀྱན་གྱི་སྟིང་པོ་རྟོགས། །
 དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོན། །
 ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ངོ་སྟོང་དེ་ལ་བྱ། །

སེམས་ཀྱི་ངོ་པོ་མཐོང་བའི་ཉམས་རྟོགས་དེ། །
ཡུང་ཆོས་ཆོག་ལ་མ་ཁས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །
རྟོག་གི་རིག་པ་ལྗོངས་གོ་བ་མིན། །
ཞི་གནས་ཉིང་འཛིན་བཟང་བས་རྟོགས་པ་མིན། །
ཡུས་ངག་རྩབ་རྩབ་མང་བས་འཆར་བ་མིན། །
རང་གི་སྡོན་སྒྲུངས་སྟོབས་ཀྱི་ལས་འཕྲོ་དང་། །
སློ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །
དད་མོས་གུས་པ་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ། །
དུས་གཅིག་འཛོམ་པ་ཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔལ་ལག་མོ་གྲུ་པས་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱན་འདྲ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

སེམས་ལ་མ་གྲུབ་མ་འགག་འོད་གསལ་ལ། །
མ་འགགས་ལྷན་གྲུབ་བྱང་འཇུག་གོ། །
གང་ཟག་བདག་རྒྱ་འཛིན་པ་ཡི། །
གཉེན་པོར་ལྟ་བ་བྱང་འཇུག་བསྟན། །
ཆོས་ཀྱི་བདག་རྒྱ་འཛིན་པ་ཡི། །
རྣམ་དག་འོད་གསལ་འཇུག་ལྷགས་ནི། །
ལའོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས། །
སེམས་གདོད་ནས་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། །
གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པས། །
སེམས་ཡེ་ནས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་དང་བུལ། །
གདོད་ནས་དག་དང་ངོ་པོ་དག །
རིམ་གྱིས་དག་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །
བསམ་བརྗོད་ཐ་དད་མཐའ་དང་བུལ། །

རྒྱན་ཆད་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས། །
 སྐྱེ་འགག་གནས་པ་གསུམ་དང་བྲལ། །
 ཀྱན་ལ་བྱབ་ཅིང་དངོས་མ་གྲུབ། །
 འགྲོ་འོང་མེད་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད། །
 རང་བྱུང་བདེ་ཆེན་ཟག་པ་མེད། །
 དེ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སེམས་ལ་མ་གྲུབ། མ་འགགས་པ་གཉིས་ཀྱི། མ་གྲུབ་པ་ནི།
 མེད་པར་དགག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཚན་མ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དོ། །མ་
 འགགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་དབང་པོའི་ཡུལ་རྩོད་ཆོད་དུ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །གང་ཟག་
 གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་བརྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་
 བཤད་ལ། (༡༧༩བ)དེ་ཡང་སེམས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
 ཡིན་ཞིང་། སྣ་ཚོགས་དེ་མཚན་མེད་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་གི་གཞི་རྩ་
 འཆད་པས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་
 བ་དོ། སེམས་འོད་གསལ་པ་ལ་གཞི་རྩ་མེད་ཅེས་པའོ། །རྒྱན་ཆད་མེད་ཅིང་ཞེས་པ་ནི་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་ཅིང་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པའོ། །རྒྱན་གྱིས་
 འཇུག་ཀྱང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མཚན་མ་རྒྱབ་སྟེ་འགྲོ་བའི་འགག་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་མའི་ཚོས་སུ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །རང་བྱུང་ནི་རྒྱུན་སྣ་
 ཚོགས་མི་དགོས་པར་ཁོ་རང་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བའོ། །ཡིད་ལུས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་
 བདེ་བའོ། །སེམས་མཚན་མེད་དང་སྣང་བ་འགག་མེད་ལྟར་ཅིག་དུ་སྐྱེས་པས་ལྟར་ཅིག་
 སྐྱེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

ཡང་ན།

སེམས་གཉུག་མ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལས། །
 རྒྱ་མ་རིག་རྣམ་གཉིས་བྱུང་ཚུལ་ནི། །

སེམས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་འདྲེས་པ་དེ། །
ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །
དེ་ཉིད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ། །
རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་པ། །
ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་མ་རིག་པའོ། །
གསལ་བ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིས། །
ཤེས་པ་རང་རིག་ང་རྩ་གཟུང་། །
ཡུལ་རང་སྒྲུང་དག་པ་གཞན་དུ་གཟུང་། །
རྟོགས་བྱེད་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས། །
ཆོས་ཉིད་དོན་དེ་མ་རྟོགས་པས། །
ཀྱན་རྒྱ་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པའོ། །
རྒྱུན་གང་གིས་བྱས་ན་གཏུག་མའི་ཡིད། །
ཁ་བྱིར་བལྟས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །
ཁ་ནང་ལྟས་ཏོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཀྱིས། །
ཀྱན་གཞི་གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །
སྒོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །
ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དབྱེན་བཅུགས་ནས། །
ཐད་ཅིང་ཉེ་རུ་མ་བཅུག་གོ། །
ཏོན་མོངས་ཡིད་ཀྱིས་ཁ་ནང་བལྟས། །
གཏུག་མ་ང་མེད་ང་རྩ་གཟུང་། །
སྒོ་ལྗེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ལ། །
ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་མཆོན་མར་གཟུང་། །
ཡུལ་ཤེས་གཉིས་སུ་གཟུང་བ་ཡིས། །

ཆགས་སྒྲུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བསགས། །

དེ་ནི་སྤྱིན་གྱི་ཁ་རྒྱུའམ། །

རྩི་ལམ་དག་གི་ཡུལ་བཞིན་དུ། །

རང་གིས་རང་ཉིད་འཆིང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སེམས་གཏུག་མ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་རང་གི་ངོ་བོའི་
རྒྱལ་(གལ་ལྟར་)ཙམ་ཡིན་གྱི། དང་པོར་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་དེ་ལས་
བྱིས་མ་རིག་པ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དྲི་མེད་ལས་སྤྱར་ཡང་དྲི་བཅས་སུ་འགྱུར་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཁོར་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་འོ། །སེམས་སྤྱི་མ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་བཅས་
ཀྱང་ངོ་བོ་མ་རིག་པས་མ་གོས་པ་དེ་ལས་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་
པོ་དེ་ནི་ཀུན་གཞིས་རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དཔལ་བྱེད་གི་མདོ་ལས་མ་རིག་
བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཞེས་བཤད་པ་དེའོ། །སྤྱང་ལ་མ་རེས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
པར་སྤང་ཡང་རེས་མ་རྒྱས་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་སོགས་
སུ་ཞེན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཙན་གྱི་ཡིད་ནི་ཀུན་གཞི་བདག་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་
ཤིན་ཏུ་ཐ་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁས་པས་ཀྱང་མི་རིག་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་སྒོ་
ལཱའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཙན་གྱི་ཡིད་དེས་ཆོགས་དུག་ལ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་རྒྱུན་བྱེད་པའོ། །

དོན་བསྐྱེན། འཁོར་བ་དང་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
མཚན་མ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡང་ངོ་བོ་མཚན་མ་མེད་པའི་
སེམས་གཅིག་སུ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བའོ། །

དོན་དེ་ཉིད་ནི། ས་ར་ཉ་ས།

ས་བོན་གཅིག་ལ་སྤོང་བོ་གཉིས། །

རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་འབྲས་སུ་གཅིག །
 དེ་ཡང་དབྱེར་མེད་གང་སེམས་པ། །
 ལའོར་དང་ལྷ་ངན་འདས་རྣམ་གྲོལ། །ཞེས་དང་།
 སེམས་ཉིད་གཅིག་སུ་ཀྱན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །
 གང་ལ་སྤྱིད་དང་ལྷ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །
 འདོད་པའི་འབྲས་སུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །
 ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྒྲོམ་པ་ཡང་རྩ་བ་དང་། ཡན་ལག་གཉིས་ལས།
 རྩ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མ་བསྒྲོམ་པ་དང་། སེམས་བསྒྲོམ་པ་ལོ། །

སྒྲ་མ་བསྒྲོམ་པ་ནི། དམ་པ་(༡༧ ནང)སངས་རྒྱས་དང་། རྗེ་སྒྲུབ་པོ་པའི་ལྷགས་ལས་
 གཙོ་བོར་འབྱུང་ལ། གཞན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་
 པ་ལས་གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པ་རྣམས་ཐ་མ་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་
 པ་རྣམས་འབྲིང་དང་། ལམ་ཟབ་པ་ནི་སྒྲ་མ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །སྦྱིར་སྦྱེས་སུ་
 དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ལས་ནི་ལྷག་པར་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་མ་གྲུས་པས་བསྟེན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་
 བསྒྲོམ་པ་ཉིད་ལམ་གྱི་ངོ་ཏྱིར་མཛད་པ་ནི་བརྗོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་པོ་དེ་ཤས་ཆེ་བར་སྣང་
 ངོ་། །

དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ་
 ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས།

འཇམ་དཔལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་རྒྱུབ་
 སེམས་དཔལ་འཛི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་ཐུག་དཔག་རྟེ་མེད་པ་
 དག་ལས་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྟེན་པ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མཚོན་པ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཐད་ནས་བསྐྱབ་པ་གཞུང་བ་ལས་བྱུང་བ་

རྣམས་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཞེས་
གཞེན་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་
ལྡན་པ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྤྱི་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལས་ཆེས་
ལྷག་པ་མེད་ཀྱང་། བྱངས་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་ཐུག་དཔག་མེད་དང་། དེ་དག་
ལ་ཡོ་བྱད་གྱིས་མཆོད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་གཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་སྤྱི་
མས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་གཞོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྱི་མ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་
ལས་དྲུག་པས་པ་ལས་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །

དེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་མགོན་པོས་ཅི་རྒྱུ་མ་ཁི་ལས།

སྤྱིར་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་བྱུ་བ་ཡིས། །

མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །

ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་གདམས་ངག་ནི། །

རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་པའི་མ་པ། །

འགོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་བ་དང་། །

དཔལ་ལྡན་ཉི་ལོ་རྒྱ་རོ་དང་། །

བྱུ་བ་ཐོབ་བརྒྱུད་པ་གོང་མ་རྣམས། །

ལམ་ཟབ་སྤྱི་མའི་མོས་གུས་གྱིས། །

ཆེ་འདིར་མཆོག་གི་དངོས་བྱུ་བ་དང་། །

གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །

རྒྱ་དུ་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་བ་ཡང་། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་ཐུགས་སུ། །

དོ་རྗེ་འཆར་གིས་གསུངས་པ་དང་། །

དུས་(གཡེན)གསུམ་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡང་། །

དཀའ་བ་དྲག་པོ་སྦྱོད་དུས་སྟུ། །
 དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་དོ་རྩེ། །
 ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་བཞིན་བཀང་ནས། །
 བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། །
 འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་སྟེ། །
 བས་མཁའི་ངོས་ལྷར་དག་པ་ཡི། །
 འོད་གསལ་བ་ལ་དམིགས་པར་བྱ། །
 འོད་གསལ་བ་ལ་དམིགས་བྱས་ན། །
 རང་དགའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཅིས། །
 བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས། །
 བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གི་ཤིང་བྱང་དུ། །
 བདུད་རྣམས་བརྟལ་ནས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །
 སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་ཞལ་སྒྲ་ནས། །
 དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
 རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་སྤྱི་པོར་བརྒྱན། །
 རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་སྟོན་པའི། །
 སྒྲ་མ་དམ་པ་བཀྱར་བ་ཡིན། །
 ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀའ་སྟལ་གསུང་། །
 འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
 འདི་ལས་འདི་འབྱུང་དཔག་མེད་རྣམས། །
 ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་མ་གཏོགས་པ། །
 བསོད་ནམས་ཆོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོགས། །
 ས་དང་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས། །

གཞན་ནས་རྟེན་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། །
ཕན་དང་བདེ་བའི་སློག་གཅིག་པོ། །
སྤྲུལ་དམ་པར་ངེས་པས་ན། །
ཅ་ལྟར་དང་པོས་མ་ཐོག་པར། །
རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟར། །
སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་བྱས་ཏེ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་ཀྱང་། །
འདོད་པའི་དོན་ཀྱན་གསོལ་བ་གདབ། །
སྤྱིང་གི་དབྱས་སྤྱོད་འཁྱུགས་ནས་ཀྱང་། །
འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་གྲོས་དྲི། །
འོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་ཉམས་དགའ་བར། །
མི་འཇིགས་སེང་གའི་ཁྱི་སྤྱོད་སྤྱོད། །
པདྨ་རྩ་གཉི་ཟླ་ལ། །
སྤྱོད་མཛད་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། །
མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་པ་དེ། །
མཉམ་བཞག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཏུ་བཞགས། །
ཨ་ང་ཡི་རྣ་བར་ཆོས་རྣམས་གསུངས། །
རང་ཡང་མཉན་ཅིང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། །
ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱ། །
སྤྱོད་གསུང་བྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །
རིན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་དང་། །
དཔལ་ལྷན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་ལྟར། །
ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་། །

སྒྲ་མ་དམ་བས་སྟོན་པར་བྱེད། །
སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི། །
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིན། །
ཆོས་རྗེ་མགོན་པོས་སྟོན་པར་མཛད། ། ཅིས་གསུངས་ལ། (གལ་ལྟར་)

ཁང་གིས་ཀྱང་།

ནང་ནས་ཤར་བའི་གཉིས་མེད་དེ། །
སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་འབའ་ཞིག་ཡིན། །
དད་ལྡན་སྒྲ་མ་ལ་གྱས་དེའི། །
ནང་ནས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ། །
བརྟག་དབྱེད་མཁན་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། །

ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

ཡང་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་དམ་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། རོ་བོ་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་ཡིན་པ་མིང་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ཐུགས་དང་ཤིན་ཏུ་
རྗེས་སུ་མཐུན་པ། ཐུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གདམས་པ། བོད་གྱི་ཡུལ་
འདིར་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དུ་མ་ལ་གསུངས་ཏེ། བལ་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་དང་པོར་ཐོས་པ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། དེ་ནས་དཔེན་པར་གནས་པ་
དང་། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་
ཐོས་པ་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་དུས། རྒྱུ་བ་བྱེད་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་དུས། གཞན་དོན་བྱེད་པ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དུས་ཏེ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ནས་རིམ་པ་དང་པོ་སྒྲ་མ་ལས་གདམས་
པ་མཉན་ཏེ་སྒྲ་མ་སྟོམ་ཞིང་དེའི་ཐུགས་ཀྱང་བསྐྱས་པ་སྒྲ་མའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་
ཞེས་བྱ་བར་མིང་བཏགས་སོ། །དེ་བས་ན་གདམས་པ་དེའི་ཡུགས་ལ་སྒྲ་མ་བསྟོམ་པ་ཉིད་
ལམ་གྱི་རྩ་བ་དང་རོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟ་རྩ་བ་ཡིན་ཞེན།

དམ་པས།

སྒྲ་མས་སྒྲུལ་ན་གང་འདོད་གནས་སྤྱི་བ། །

ཀྱང་སྒྲར་མོས་གྲས་སྤུལ་ཅིག་དེར་རི་བ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་པོ་ལམ་རྩ་བའི་རྒྱ་སྟེ།

རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས།

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་མཚན་དང་ནི། །

དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གང་དག་ཅིག །

ཐུབ་དབང་པོ་ལ་སེམས་དང་བའི། །

ཡན་ལག་གཅིག་ལས་བྱུང་བཤད་པ། །

ཞེས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སེམས་དང་བའི་རྒྱས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འབྲུག་པ་ཡང་ཐུབ་དབང་ལ་སེམས་དང་བའི་ཆོ་སྤྱོད་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར། དེས་སེམས་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྤྱིན་པ་ལས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་མཚན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་གང་ཞིག་བསྒྲོམས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུར་བ་ལ་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་(༡༧༥)དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་མེད་ན་སྟོབ་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་པ་མི་འཆར་བས། དམ་པའི་ཞལ་ནས། ཀོ་ཙོར་ལ་རི་མོ་མེད་ན་འབྱེ་འབྱེ་ཆར་ཆར་མི་འབྱུར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་སྐྱམ་པོ་བས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པར་ལན་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་སྒྲ་མའི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་སྟོབ་མའི་ཡིད་སྒྲ་མ་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བར་བྱུར་པའི་སེམས་དེ་ནི་སྒྲ་མ་དངོས་ཡིན་པར་གོང་མ་ལལ་ཆར་བཞེད་དོ། །དོན་དེ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ཞེས་སྐྱེ་ཁྱེ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས།

རང་རྟོ་རྩེ་འཆར་དུ་མ་གྱུར་པར། །

ཅ་བའི་བླ་མ་མ་གཏོགས་པ། །

རང་འཁོར་ལ་སྒྲོམ་དུ་མ་གཞུག་ཅིག །

འབྲུལ་པ་ལ་ཉིང་འབྲུལ་བསྐྱེད་པར་མཆིའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

དཔལ་ཚོད་ཆང་པས་ཀྱང་།

བླ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་

རྒྱུད་ཐོས་པ་མང་དུ་མཐོང་ཉྩ། བླ་མ་དེ་འདོད་ཆགས་ཅན་ཡིན་ན་སྒྲོབ་

མའི་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རི་ལྷར་མིག་གི་དབང་པོ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་
སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བླ་མས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདག་པོའི་རྟེན་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པ་རྣམས་བླ་མ་དབུལ་བའི་མིག་དང་འབྲུ་བར་བཞེད་པའི་དོན་ཡང་དེ་
ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །ལ་དང་མ་བསད་པའི་རབ་བྱུང་དག་གིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་སྤྱངས་ཏེ་འཁོར་
བསྐྱེད་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲོབ་མས་དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ལུང་ལས་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་དབང་
པོ་ནི་ལུང་ལ་དད་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མན་ངག་པ་རྣམས་ལ་ལུང་གི་བླ་མ་ཞེས་གྲགས་
པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཉིད་དུ་ཡང་།

ལྟ་ལ་འཆེ་འཕོ་མི་ལ་ཡོངས་ཆོལ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །

ཤེས་རབ་ལྟན་པ་ལྟ་མའི་དབང་སྐྱེག་མཆོག་ལ་འང་མངོན་པར་འདོད་མེད་དེ། །

ཤེས་རབ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །

འདི་ནི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་འདི་རྒྱ་འདི་ནི་འགོག་ཅིས་ཤེས་པས་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་(གཡེལ་བ)
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་པོའི་
རྒྱུན་དང་པོའི་དབང་པོས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་པས་རྗེས་སུ་འབྲུང་བ་ཞེས་ཟེར་ལ།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲུང་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

རིམ་པ་གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ནི།

གྲུང་ལས།

སྒྲིལ་དེར་སངས་རྒྱས་མཆོག་ཉིད་དུ། །
སེམས་བསྐྱོམས་པས་ནི་སངས་རྒྱལོ། །
རིན་ཆེན་སེམས་ལས་བྱིར་གྱུར་པ། །
སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །
གནས་པའི་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་དག །
བྱི་རོལ་གྱུར་པ་འགའ་ཡང་མེད། །
ཁམས་གསུམ་ན་ནི་དབང་ལྷག་ཆེ། །
སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་བྱེད། །
ཁམས་གསུམ་ན་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །
སེམས་ཉིད་གཅིག་ཤུས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
གཟུགས་དང་སྒྲིལ་དང་དེ་བཞིན་བྲི། །
རོ་དང་རེག་བྱར་སྒྲིས་པའི་དངོས། །
རིན་ཆེན་སེམས་འདིར་བརྟེན་ཉིད་དེ། །
ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བའོ། །
གཟུགས་དང་ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་དང་། །
འདུ་བྱེད་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད། །
ཐམས་ཅད་སེམས་འདིའི་དངོས་པོ་ལས། །

ཐུབ་པས་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་མང་པོས་དབྱེད་སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གཤམ་པའི་རྒྱན་གོམས་བར་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དེའི་སྒྲོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱིང་དེ་བས་ཆེས་ཟབ་པ་རྟོག་པས་མ་དབྱེད་པའི་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡང་རྗེ་བརྩུན་མི་ཉི་ཤེས་མཛད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་བརྩུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པ་ལས།

དེ་ལྟར་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གནས་པས་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལུས་བསྐང་ཞིང་འདོད་པར་བྱ་བའི་བདེ་བའི་སྟོན་ལ་ཉེ་བར་འདུག་ནས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རེ་གིག་རྣལ་འབྱོར་པས་ཅི་རྣམས་ཀྱིས་ཐུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དམ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སམ། (ཀ༧༩ན)གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བས་གྱིང་རུང་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འདི་དག་ཙམ་མོ་ཞེས་དམིགས་ནས་གཅིག་དང་དུ་མའི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསེས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེ། རི་སྤྱིད་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེད་པ་ཐོབ་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སེམས་གཏད་པར་བྱའོ། །གིན་རྟུ་སྐྱེད་པ་ཐོབ་པ་ན་ནི་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གསུངས་པ།

ཐུང་སོགས་དབྱེ་བས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །

ཡང་དག་དམིགས་ནས་སྟོང་པར་རྣམ་དབྱེད་དེ། །

རི་སྒྲིབ་ཏིང་འཛིན་ལྷན་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ། །

རི་ལྷ་བ་བཞིན་དེ་ལ་ཡིད་རབ་གཞུག་ ཟིས་སོ། །

དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས་སྒྲར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ཚུལ་ཐམས་
ཅད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་དེ། དབྱེད་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
ས་བོན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ལ་དམིགས་པས་སེམས་བརྟན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བསྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ།

མཉམ་བཞག་ཡང་དག་རི་བཞིན་དུ། །

ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ཤེས་རབ་དང་ཞི་གནས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདི་ནི་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་པའི་ལམ་སྒྲིབ་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་ལ་སོགས་
པའི་ཐབས་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་སུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་
རབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་སྒྲར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་རིམ་
བས་ཏྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་སྒྱུར་པའི་
གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པས་སྐྱའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། བྱིན་ས་
བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པས་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་འདི་དག་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་
པར་བསྐྱེས་པ་དང་རྒྱས་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི་
མངས་པའི་འཛིགས་པས་མ་བྱིས་སོ། །

འདི་ལྟ་གྱུར་གྱུར་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་ནི་འདིར་དགོངས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེའི་དེ་ནི་
རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་(གཡང་)རྣམ་པར་མ་
དབྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་

མན་ངག་བླ་མའི་གསུང་གིས་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་པའི་བྱང་རྟུ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ཁོང་རྟུ་རྒྱུད་
པ་དེའི་ཆེ་ཡང་དོན་དམ་པ་རྣམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཁོ་ན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

ཐམས་ཅད་ཆོས་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །

བསྒྲོམ་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲོམ་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེའི་བྱིར་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་རྟུ་འཇུག་པར་གྱུར་བ་ནི་
ལམ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ལ་མོས་པར་གྱུར་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་ནི་འདིར་
བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་གསུངས་པ།

ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྟོང་པ་གཏུ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་ཤེས་པ། །

རྟོགས་པ་འདི་ནི་དབྱུང་ལས་ཡིན། །

བླ་མ་དམ་པའི་དབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་།

གང་གིས་བྱམ་སོགས་འཛིན་པ་ན། །

རྟག་རྟུ་སྟོང་བས་བསམ་གཏན་ཏེ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གཅིག་པ། །

འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རོ། །

འདི་དག་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་

གང་བྱིར་དེའི་གནས་རིག་རྣམས་ལ། །

དེ་ཉིད་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྟེ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པའི་སེམས་དེའི་གནས་བྱང་རྟུ་འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་རིག་པ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་

པ་ཉིད་དང་སྟིང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྩེ་བཅུན་མི་ཉིད་པའི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལྟ་
བྱ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་རྒྱད་སྟེ་མའི་རྒྱལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དེ། ལྟོས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་།
འཐད་པས་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་ལས། ཕྱི་མ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས།

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་
གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར། (༡༧༥)འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་དེ་ཡང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཆད་མར་བྱས་ནས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་
བྱ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་
ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་འདིར་གང་གིས་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་གཞན་
དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་དང་སྟོར་བ་དང་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་
ངེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཉིད་རྟོན་དང་ཆོས་

ཉིད་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་ཆམ་པར་བརྟག་པར་མི་བྱའི། ལྷག་
པར་མོས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པའི་དད་པའམ་མོས་པའི་བདག་སྐྱེན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་དེ་གསལ་ཞིང་ཆེས་གསལ་པར་ལྷུང་བ་ཉིད་གྱིས་
སེམས་དེའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་གིང་འགག་པ་མེད་པའམ་འོད་གསལ་བ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ལྟར་མིག་དང་མར་མེ་མི་གསལ་བས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་
རགས་པ་ཙམ་ལས་མི་མཐོང་ལ། དེ་གཉིས་གསལ་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཡང་གསལ་པར་
རྒྱས་པ་ལྟར་སྒྲ་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་མི་གསལ་བས་ནམ་དུང་སེམས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ལ། དུངས་མའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་
སེམས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པས་གསལ་བའི་ཆོས་དེ་ནི་དེས་སེམས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི།
གཞན་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བའི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ངེས་
གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རྗེས་དཔག་གི་ལམ་དུ་བས་མེ་
རྟོགས་པའི་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་རེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་
ཆོས་ཉིད་ཆད་མར་བྱེད་དེ། ཆད་མ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སེམས་གསལ་བའི་ཆོས་
དེས་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་(གལ་ཡང་)གྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་ཆོགས་དེའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དྲན་པའི་ཤུགས་རི་ཙམ་ཆེ་བ་
དེ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤུགས་ཀྱང་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ། དྲན་པའི་ཤུགས་དེ་ཡང་
གཞན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རག་ཆེས་གསལ་བ་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་
རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱོགས་ལ་སྒྲ་མས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དགོས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆོལ་བ་རང་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་མཐོང་བ་དགོས་པ་དག་
ཀྱང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་རོ། །

ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་ཅན་གོ་མྱིས།

རིགས་པ་ཉིད་ནི་བཅུད་ལེན་མཚོག་ཡིན་ལེན། །

གལ་ཏེ་ཡིད་རྟོན་མེད་ན་དེ་ཡོད་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་དགོས་ལ། བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་
བྲལ་ལམ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པ་ལ་མོས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ།

འཇུག་འགྲེལ་དུ།

འདི་ལྟར་དེང་སང་ཉིད་ན་ཡང་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་
པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱེའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་རྟོགས་པར་སྤང་ལ། སྐྱེའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱ་
སྟོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་འདི་བདེན་པར་མཐོང་བ་རྣམ་པར་
ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་མཐོང་ངོ་།

ཞེས་མོས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་སྟོན་དུ་འགོ་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རང་
བཞིན་གྱིས་འད་གསལ་བའི་ཚོས་འདི་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་
བྱས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ།

སྒྲ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །

བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ད་ལོ་ན་རྗེས་སུ་དབག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་སྟོས་ཤིག་ཅེན། བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ།

དབུ་མའི་རྒྱན་ལས།

འོ་ན་དེ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བས། །

དེ་ཡི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིར། །

མི་མཁས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་རྣམས་ཀྱི།

དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ཅིས་མི་རྟོགས།

དེ་རྟོགས་ན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟོགས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། (༡༥-༥ན) བུམ་པས་
དཔེན་པའི་ས་གཞི་དམིགས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་བུམ་པས་དཔེན་པ་རྟོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་ལྟ་བུ་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ཐ་གལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ལས། སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་སྐད་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་
དང་བུམ་པ་ལོན་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟོགས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་རྟོགས་ཤེ་ན།

མ་ཡིན་ཐོག་མེད་རྒྱུད་ཕྱི་བར།

དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་དབང་བུས་པས།

དེ་ཕྱིར་སྒྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།

མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྱིད་པར་འབྱུང་བ་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དུག་གིས་
དཀྱུགས་པའི་སྒོ་ཅན་དག་གིས་མངོན་སུམ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་
རྣམས་ཏེ། འདྲ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པ་དམིགས་པས་སྒོ་སྒྲུང་བ་དག་གིས་སྐད་ཅིག་
པ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ནི་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་བུམ་པ་དང་བ་
ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པས་དཔེན་པའི་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་གསལ་བར་མཐོང་
ཡང་། སེར་སྒྱུད་དང་། གཟེགས་མ་སྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒོ་གྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དུ་གྱུར་པ་དག་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་
སྒྲོང་བ་ཉིད་མ་དེས་པ་ལས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
བྱུང་བའི་འབྲུལ་བས་དེས་སུ་མི་སྟེར་བ་ནི་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲི་དངོས་པོ་བས་
དཔེན་པའི་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་པ་མི་སྒྲི་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་བརྒྱུད་སྒྲོང་འགྲེལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་

སུ་བཤད་དོ། །

སྟོན་ཚང་པས།

སྟེ་པོ་ཙ་ནའི་ཤེས་པ་དེ། །

ཚེས་ཀྱི་སྐུ་རུ་འདུག་པ་ལ། །

སྒྲ་མས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་པར། །

རང་གིས་རྟོགས་སུ་བཤའ་བ་ལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ་ལ།

དཔལ་ཏོག་ཅེ་བས་ཀྱང་།

མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པས་ཡིས། །

གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ངོ་མཚར་ཆེ། ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །

ཡང་དཔལ་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པས།

ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །

དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྣང་(༡༧༥བ)བའི་སྒོ། །

གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །

གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །

ཀྱན་རྫོབ་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་། །

ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྒྲིབས་པ་ཡིས། །

དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། །

ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། །

དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན། །

སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །

དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀྱན་བརྟགས་པ། །

དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །

ཅེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཅན་དན་དང་ཅུ་ལྟོ་སྟོ་སྟོ་གསུམ་དངོས་པོ་ཐ་དང་པ་མཐོང་
བའི་མཛོན་སྒུམ་གྱིས་དངས་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་དེ་དག་གང་དུ་འདུ་
བའི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཤར་ཞིང་། དེ་ཤར་བ་ན་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་སྟེ་
ནས་དོན་གྱི་སྤྱི་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་ཏོ། །དེ་འདྲའི་དོན་ལ་སྤྱི་གཅིག་པ་མེད་ཀྱང་
མེད་པ་དེ་རྟོག་པ་རང་གི་རྣམ་པས་བསྐྱེད་པས་ནས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིང་གི་སྤྱིའི་
དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐ་མི་དད་པར་མཐོང་ལ། རྟོག་པ་དེ་འདྲ་བ་སེམས་ཅན་གིན་ཏུ་མང་བ་
ལ་ཡོད་པས་མང་པོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྱི་ཡོད་པ་སྐད་དུ་བསྒྲགས་སོ། །དེ་བས་ན་
ཤིང་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་ཀླན་རྩོད་སྟེ་དམ་པའི་དོན་ལ་སྤྱི་བ་ཕྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་ནི་ཐ་སྐད་ཅམ་ལས་དམ་པའི་དོན་ཏུ་མེད་དེ།

དོན་བསྟུན། ཤིང་གི་ཚོགས་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཤིང་གི་སྤྱི་འདོགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དྲུང་མེར་པོར་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཤིང་གི་སྤྱི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པ་འབྱུང་བ་ཡོད།
རྗེས་སྤྱད་པག་པའི་ཤེས་པས་ནི་ཞེན་པ་འབྱུང་བ་སེམས་པར་བྱེད་གྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་མི་སེམས་
ཏེ། རྗེས་དཔག་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བའི་
དངོས་པོ་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་དོ། །ཞེས་ཚཱ་གྱི་ཤུགས་པས་གསུངས་པ་དང་།

ག་མ་ལ་ཤི་ལས་ཀྱང་།

རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས།

མ་རིག་པ་ཡི་རང་བཞིན་ལྟར། །

ཞེས་བཤད་པས་དོན་དམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྒྲུབ་བ་ལྟུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་རྒྱ་དབུ་མ་པས་དགག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པས་གཟུང་བའི་སྤྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཞེན་ཡིན་ཏེ།

ལག་པའི་ཚད་གྱི་འབྲེལ་པར།

ཐག་པ་ལ་ནི་སྐྱུལ་སྒྲིམ་འཛིན། །(༡༥༤ན)

ཐག་པར་མཐོང་ནས་དོན་མེད་དོ། །

འདི་ན་ཡུལ་ཉ་ཅང་བསྐྱུལ་བ་མ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའ་འོད་སྣང་བ་ཞིག་ན་ཐག་པའི་
གཟུགས་སྤྱིའི་ཚོས་ཙམ་དམིགས་པས་འབྲེལ་བ་ལ་འདི་ནི་སྐྱུལ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དེས་པར་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལྟེ། ལྷན་པར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ལྷན་
པར་འཛིན་པ་ན་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་སྒྲོས་པ་ནི་ད་གྱི་
ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡི་ཆ་མཐོང་དེ་ལ་ཡང་། །

སྐྱུལ་བཞིན་ཤེས་པ་འབྲེལ་བ་ཡིན། །

ཐག་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆ་ཤས་སུ་བྱེ་ནས་བརྟགས་ན་ཐག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་
ཏེ། དེ་མ་དམིགས་ན་ཐག་པར་དམིགས་པ་ཡང་སྐྱུལ་ལོ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་
འབའ་ཞིག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆ་ཐད་དང་པ་མཐོང་ནས་གཅིག་གི་ཚོས་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྲེལ་ལུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བཞི་བརྒྱ་པར།

རི་ལྟར་རྒྱན་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །

རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བྱ་འགྱུར་ན། །

དེ་བཞིན་ཚོགས་ལ་མཐོང་ཉེས་ན། །

དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར། །

རི་ལྟར་མར་མའི་མེ་ལྟེ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་ཅིང་ལྟ་མ་དང་བྱི་མའི་སྐྱད་ཅིག་རྒྱ་
དང་འབྲས་ལུའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ཡོད་
ན་ཡོད་པའི་རྒྱན་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་སྒྲིམ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
བདག་ནི་ད་རི་ལྟ་ལུའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྒྱན་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུའི་

འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་རི་ལྷ་ར་
 རྒྱུན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྷ་ར་གནས་པ་དེ་ལྷ་ར་རེས་པར་མ་འབྲིགས་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 རེས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་སྒྲོན་གྱི་གནས་རེས་སུ་དྲན་ཞིང་འདིར་ཡང་སྐད་ཅིག་
 མར་འཛིག་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ཡུང་པོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུན་ལ་
 ཉེས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དང་བདག་གམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། དངོས་བོ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་
 སྟུང་པ་འབྱུང་ཞེས་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོགས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ལ། དེ་དག་
 གྲང་སྟེ་བ་ན་ཆོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞིང་ཆོགས་པ་ཁོ་ན་འགག་པར་འབྱུར་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་
 པ་དེ་རི་ལྷ་ར་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་ཉེས་པས་ཆོལ་བ་དག་ས་ལ་སོགས་(གཡེལ་བ་)
 པའི་སོ་སོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་ལས་རིགས་པ་
 མེད་པའི་དངོས་བོ་ཁོ་ན་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་དངོས་བོའི་ངོ་བོ་ཡོད་སྟུང་ཏུ་
 བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟགས་ཤིང་། བཞིང་གི་མི་དེ་འདིའི་སྟུང་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱིའི་ཆ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྤྱི་དངོས་བོ་བར་བརྟགས་པའི་རྒྱལ་དེ་ཁོ་ན་དབུ་མའི་བསྟན་
 བཙུན་རྣམས་སུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲུར་ནས་དངོས་བོ་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཁབ་བོ། །དེ་ལྷ་ར་ཡིན་པ་ན་ཕ་ཟད་ན་དེའི་གཅིག་ཏུ་
 སྒྲུང་བ་ལ་ཉེ་བར་ཕྱིན་ན་རྩ་ཤིང་དང་རྩོད་པ་སོགས་ཐ་དད་པ་རྣམས་མཐོང་གི་གཅིག་མི་
 མཐོང་ལ། ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟས་པ་ན་རྩའི་རྒྱུན་དབྱུག་པ་ལྷ་ར་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་
 མོད་། དྲུང་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་ཐ་རྒྱབས་སུ་ཕྱིའི་རིམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་འབྱུར་མེད་ཏུ་མི་
 མཐོང་བ་ལྷ་ར་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྟེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སེམས་དང་ཕྱི་རོལ་
 དང་དེ་དག་གི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ལ་ཡང་ལོགས་པར་བརྟགས་པ་ན་དངོས་བོའི་ངོ་བོ་ཅི་
 ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་
 ལོ། །མངོན་སུམ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟོག་ལ། དེ་ལོག་ན་སྒྲུང་
 བ་ལོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྩེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་སྤྱན་ནས། རོན་གྱིས་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱས་བྱུང་

རྟོགས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ལོག་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གོང་མ་དག་གིས་སྣང་བ་སེམས་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱེད་པ་ན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་
འགགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་རྒྱབ་པ་ན་
རྟོག་པ་མེད་པའི་མངོན་སུམ་ཙམ་སྟེ་ཞིང་དེ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་སྟེ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་རིང་བ་དང་ཉི་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །

རིམ་པ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་གྱིས།

ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པས་རྒྱན་ཆགས་སུ། །

བཅའ་བྱ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་མེད་པ། །

རོག་ཅིག་པས་ཀྱང་དབྱེད་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ཀྱང་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་དང་། (ཀ༥༠ན)རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་
འཇུག་པའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དབྱེད་པའི་མཐར་རྟོག་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཁོ་ན་བཤད་དོ། །

རྩོ་བོ་རྗེས་དཔུ་མའི་མན་ངག་ལས་ཀྱང་།

འདི་ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་ཞིག མ་འོངས་པའི་
སེམས་ནི་མ་སྟེས་ཤིང་མ་བྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་ཡང་གིན་
ཏུ་བརྟག་དཀའ་སྟེ། ཁ་དོག་མེད་ཅིང་དབྱིབས་དང་བྲལ་བ། བཅའ་མཁའ་
དང་འདྲ་བས་མ་གྲུབ་པའོ། ཡང་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བས་
སམ། ཡང་ན་མ་སྟེས་པས་སམ། ཡང་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
བ་ལ་སོགས་པས་རིགས་པའི་མཚོན་གྱིས་དབྱེད་ཅིང་གཞིགས་ན་མ་གྲུབ་
པར་རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཅིའི་ངོ་བོ་ཡང་མ་གྲུབ་

¹ སྟེ་དཔུ་མེད་མ་དཔེ། གོག་གུངས། ཡ་ལ་ལ་ན

ཅིང་མེད་ཙམ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་
གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་པན་ཚུན་དྲུད་པས་མེ་བྱུང་བའི་ཀློན་གྱིས་
ཤིང་གཉིས་པོ་ཉིད་ཆོག་ཅིང་མེད་པའི་རྗེས་ལ། གང་གིས་སྟེག་པར་བྱེད་
པའི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་ཞི་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྲུབ་ཙམ་ན་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་མེད་
པ་འོད་གསལ་བ་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་བྱིང་བ་དང་རྟོན་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཏེ་བར་སྐབས་དེར་ཤེས་པ་
ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ ཅིར་ཡང་མི་འཛིན། དན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་སྒྲངས་ཏེ་རི་སྤྱིད་དུ་མཆན་མའམ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དགའ་མ།
ཆོམ་རྒྱུ་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་གནས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་དབྱེད་མཐར་ཅིར་ཡང་མི་བསམ་པ་དང་དན་པ་དང་ཡིད་བྱེད་མེད་པ་བསྟོམ་པ་
གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

འདིར་རྟོན་ཆང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས།

བརྗེ་ཏའི་དབྱེད་བསྟོམ་དང་། ཀྱ་སུ་ལའི་འཛིག་བསྟོམ་གཉིས་པོ་མཐའི་
སྒྲིལ་སོ་ནི་གཅིག་ལ། ལམ་ནི་ཀྱ་སུ་ལའི་ལུགས་དེ་སྒྲུར་བ་ཡིན་ཞེས་
གསུང་ངོ་། །

འདི་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་ན་རིམ་པ་ལྟའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོམ་པར་ཡང་ལང་ཀར་
གཤེགས་པ་ལས་བཤད་དེ།

དེ་ལས་རི་རྒྱད་དུ།

སྒོ་གོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་སྟེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀློན་རྣམ་
པར་ལོག་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ། སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་(༡༧༠བ)སྟེག་བསྐལ་
རྣམ་པར་སྟོག་པ། རང་གི་སེམས་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་སྐྱུ་མ་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་

བཤད་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དག་སྤྱད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་མ་བྱུང་
བའམ། ཡོད་པ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་མའོན་པ་དང་། དཔོན་པོ་ཡུན་རྒྱ་
གནས་པ་དང་། རྒྱེན་རྣམས་ལས་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སློ་མཆོད་
རྣམས་སློ་བ་དང་གནས་པ་དང་བྱུང་ནས་ཀྱང་འཛིག་པར་འདོད་དེ། སློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་རྒྱན་དང་བྱ་བ་དང་སློ་བ་དང་སྤྱིད་པ་དང་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་དང་ལམ་དང་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་བདེན་པ་དང་རྣམ་
པར་འཛིག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མའོན་
སྤྱུལ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་། ཐོག་མ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་རིང་
པོར་མི་ཐོགས་པར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆད་པར་ལྟ་བ་ལས་སློག་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་
ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་
པ་ཉིད་རྒྱ་བསྐྱོམ་པ་གསུངས་ནས།

དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་ལྟན་
གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་སྟོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་དང་།
གཟུགས་བརྟན་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཡུལ་རྣམ་པར་དབེན་པ་བསྟན་རྟོ།
རྒྱེན་གྱིས་མ་བརྩམས་པ་དང་། ཕྱིན་དགོ་ཡུལ་རྣམ་པར་དབེན་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བས་ནི་
སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པ་བསྟན་རྟོ། །

དེའི་རྗེས་ལ། སེམས་སྤྱི་ལོ་དུ་ལྟ་བས་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དང་
ལྟན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སའི་རིམ་པའི་ཉིང་པའི་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་།
ཁམས་གསུམ་དག་གི་སེམས་རྒྱུ་མར་གྱིན་རྒྱ་མོས་པས་རབ་རྒྱ་བསྐྱོམ་པ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
པའི་འཛིན་རབ་རྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་བདག་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྒྱུ་མ་ལྟ་

ཐུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟན་རྟོ། །

དེའི་རྗེས་ལ། བདག་གི་སེམས་སྤང་བ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་
རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྤང་མེད་འོད་གསལ་བ་བསྟན་
རྟོ། །

སྟེ་བ་དང་བྱ་བ་དང་བུལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་(༡༧)ན)དཔལ་ལྷན་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་
དོ་རྗེའི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེའི་རྗེས་སུ་སོང་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་
སྒྲུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྟོབས་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་དང་སྟོང་བརྩེ་བ་དང་སྟོང་
རྗེ་དང་ཐབས་གྱིས་བརྒྱན་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཞིང་གི་སྤྲུལ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་
ཉེ་བར་འགོ་བ། སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བུལ་ནས་རིམ་གྱིས་
གནས་འཕྲོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེ་རབ་རྟུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བས་
ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བསྟན་རྟོ། །

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །

དཔལ་ལོར་འགོ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །

དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྟེ་བྱ་བ་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །

བསམ་གཏན་ལ་རོལ་ཕྱིན་རྗེས་ཤོག །

ཅས་གསུངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་པོ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་སྤང་བ་མེད་པའི་
ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་འཕྱིན་ལས་ཡིན་རྟེ། འཕྱིན་ལས་དེ་ནི་སྤྲུགས་རྗེའི་སྤྱིན་ལས་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཆུལ་གྱིས་སྟོང་རྗེས་བྱ་དགོས་པས་འདིར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གདུལ་བྱའི་ཐབས་མང་གང་དག་གིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་པ་རྟག་རྟུན་གྱིས་བྱུང་། །ཅས་བྱ་བ་ནི་རྟུན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་འདིས་བསྟན་རྟོ། །ཁྱུང་པའི་སྟོང་བ་ནི་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་འཕྱིན་ལས་དེ་བསྟོམ་

པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟ་ཡོད་ཅིས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
བདག་མེད་ཀྱང་མ་རིག་པའི་སྐྱེས་དང་སྐྱེན་ཅམ་གྱིས་བྱུང་བས་སྦྱུ་མ་དང་། སེམས་ལ་
སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་ནི་ལུས་ལྟ་བུས་དཔེན་པ་བསྟན་ཏོ། །དབྱེད་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་
བརྩམས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐལ་ལ་གྱིས་དཔེན་པའོ། །སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་
དང་ནང་འཛིན་པས་དཔེན་པ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་དཔེན་པའོ། །སེམས་ཀྱི་རོལ་དུ་ལྟ་བའི་
མཚན་མཁའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་བྱིན་གྱིས་(༡༧༡)བ་
བསྐྱབས་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལུས་གྱིས་
གཙང་མའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་མཐུན་པར་ཆེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་དག་གི་སེམས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་སེམས་སྦྱུ་མར་གྱེན་ཏུ་མོས་པས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་
ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །བདག་གི་སེམས་ལ་མཚན་མའི་རྣམ་པའམ་སྤང་བ་མེད་པ་ཅམ་གྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་འཇུག་པས་སྒྲིང་བ་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ལ་གནས་པ་ཆེས་སུ་ཐོབ་པ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ཐོབ་པས་དག་
པའི་ལུས་སུ་སྒྲེ་བའི་འབད་རྩིས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་གཤམ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་འཆར་སྒྲོ་འབྱུང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་དང་
འཆར་སྒྲོ་གཉིས་པོ་རྟོག་པས་མི་བྱེད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྩི་ཆེའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་ལ་རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་ཟུང་འཇུག་ཅིས་བྱའོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཆེས་སུ་སོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་
གཟུགས་སུ་སྤང་བའི་སྒྲུལ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྟན་པའོ། །

དེ་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ནི་སྟོབས་དང་མངོན་པར་གཤམ་
པ་དང་དབང་བཅུད་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲིང་བཅེ་བ་དང་སྒྲིར་སྒྲིང་རྩི་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་

རྒྱམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སྒྲུའོ། །གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཞིང་གི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་སྟེ། ལ་ལའི་སྒྲོབ་མ་དང་། ལ་ལའི་སྒྲོབ་
 དཔོན་ལྟ་བུར་སྟོན་པས་མཛོན་ཏེ། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུགས་སུ་འཇུག་པ་ནི་
 སྒྲུལ་པའོ། །དེ་ཡང་ལམ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སེམས་ཀྱང་གཞི་རྒྱུ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་དང་། ཡིད་གྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱམས་གནས་སྒྱུར་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་
 བྲལ་བ་ས་ནས་སར་འཕོ་བའི་རིམ་གྱིས་གནས་འཕོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 (གཡ་༡ན)སྒྲུ་གསུམ་པོ་རབ་རྒྱ་འཕྲོལ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞུང་འདིས་རིམ་པ་ལྔ་བརྟན་པར་
 སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བྱ་དེ་བས་གསུངས་པས་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་འདིའི་མན་ངག་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་བླ་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྟིང་པོ་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་
 པ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་མིང་གི་ཐ་སྟངས་གསུང་རབ་གང་ན་ཡང་
 མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་མི་རྣམས་ཀྱི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཁོན་ར་ཟད་དོ། །

དོན་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་བཤད་དེ། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་བླ་མ་
 རྒྱམས་ཀྱིས་མཛད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།

ཞང་གིས།

རང་སེམས་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ནི། །

རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པས་ཤེས། །

ཅེ་གཅིག་རྣལ་འབྱོར་ཤར་དུས་སུ། །

རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས། །

བར་སྒྲུང་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ། །

གསལ་སྟོང་མ་འགགས་མཐའ་དབུས་མེད། །

སིང་ངེ་ཡེ་རེ་གནས་པ་དེ། །

རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མཉམ་བཞག་ཡིན། །

དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་འབྲོས་པ་སྟེ། །
མལ་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཡིན། །
གསལ་སྟོང་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་བ། །
གནས་ན་ལབ་ལོབ་འགོ་འདུག་ཀྱང་། །
མཉམ་བཞག་ངང་ལ་གནས་པ་ཡིན། །
སྒྲོས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་ཤར་དུས་སྟེ། །
རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས། །
རིག་པ་སྒྲོས་བྲལ་རྒྱུ་ཆད་མེད། །
སྟེ་འགག་བྱང་དོར་མེད་པ་ཡི། །
རང་སེམས་ཚོས་སྐྱར་གནས་པ་དེ། །
རྣལ་འབྱོར་གཉིས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན། །
མཉམ་བཞག་དེ་ལ་གནས་པ་ན། །
འགོ་དང་ལབ་ལོབ་སྟེ་བྱེད་ཀྱང་། །
མཉམ་བཞག་ངང་ལ་གནས་པ་ཡིན། །
སྒྲོས་པའི་མཚན་མས་གཡངས་གྱུར་ན། །
མལ་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཡིན། །
རོ་གཅིག་རྣལ་འབྱོར་ཤར་དུས་སྟེ། །
རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས། །
རང་སེམས་སྒྲོས་བྲལ་ཚོས་སྐྱུ་ལས། །
འཁོར་འདས་དུ་མར་ཤར་བར་རྟོགས། །
རྣམ་པར་རྟོག་དང་མི་རྟོག་དང་། །
སྤང་དང་སྤང་མེད་གནས་པ་དང་། །
མི་གནས་(༡༥༡བ)སྤང་དང་མི་སྤང་དང་། །

གསལ་དང་མི་གསལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱན། །
 འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱར་རོ་གཅིག་པས། །
 ཆོས་སྐྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་བ་མཐོང་། །
 འོད་གསལ་མིན་པའི་རྟོག་མ་མཐོང་། །
 དེ་སྒྲར་རོ་མཉམ་རྟོགས་པ་དེ། །
 ཡིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དུས་ཆོད་དེ། །
 རྣལ་འབྱོར་གསུམ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན། །
 གཏུག་མའི་ཡིད་ཀྱིས་ཟིན་གྱུར་ན། །
 མཆོང་རྒྱག་ལབ་ལོབ་སྒྲ་བྱེད་ཀྱང་། །
 མཉམ་བཞག་ངང་ལ་གནས་པ་ཡིན། །
 གཏུག་མའི་ཡིད་དང་བྲལ་གྱུར་ན། །
 མལ་ན་བསྐྱམས་ཀྱང་རྗེས་སྐོབ་ཡིན། །
 བསྐྱམ་མེད་རྣལ་འབྱོར་ཤར་དུས་སྟུ། །
 རིག་པའི་ངོ་བོ་རྟེན་དང་བྲལ། །
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྐྱོམ་རྒྱ་མེད། །
 སྐྱོམ་མཁན་མི་འདུག་བྲལ་བར་སོང་། །
 སྒྲ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི། །
 སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཆོང་ངོ་བེར། །
 འདི་རང་ཡིན་པར་ད་གདོད་ཤེས། །
 བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་དེ། །
 འདི་རང་ཡིན་པར་དོན་ཐག་ཆོད། །
 ཡེ་ནས་གནས་པའི་དངོས་གྲུབ་ལ། །
 ཐོབ་བོ་སྒྲུམ་པའི་སྐྱོམ་སེམས་མེད། །

དན་པས་ཟིན་དང་མ་ཟིན་མེད། །
 ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མི་བྱེད་མེད། །
 རོ་གཅིག་ཡིན་དང་མ་ཡིན་མེད། །
 གཉིས་མེད་ཤེས་པ་རང་སོ་ལ། །
 མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་རིམ་པ་མེད། །
 རིག་སྟོང་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ལ། །
 འཆི་བ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད། །
 བྱང་ཅུལ་སྟོང་ཤུན་ནང་ནས་རྫོགས། །
 སྟོང་ཤུན་གྲལ་ནས་ནམ་འཕངས་སྟོང་¹ །
 སྐྱེ་གསུམ་ཡོན་ཏན་སེམས་ལ་རྫོགས། །
 སྐྱེ་ལུས་ཞིག་ནས་གཞན་དོན་འཆར། །
 དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་མེད་ཤར་བ་ལ། །
 མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་རིམ་པ་མེད། །
 རོགས་པ་རི་ལྟར་མཐོ་ཡང་རུང་། །
 རི་སྒྲིད་གོམས་སུ་ཡོད་རིང་ལ། །
 མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད། །
 དན་པས་ཟིན་དང་མ་ཟིན་ཡོད། །
 ཡེངས་དང་མ་ཡེངས་གཉིས་སུ་ཡོད། །
 གོམས་སུ་མེད་པར་ཤར་ཅོམ་ན། །
 སྐྱོམ་དུ་མེད་ཅིས་དེ་ལ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཙུམ་

¹གཙོན་ དེ་ལྟམ་མ་དཔེ། ཤོག་གྲངས། ༥༧༠༧

ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱལ་བ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་(གཤམ་ ༣ན)སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་རང་
གི་སེམས་སྤྲང་བ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་དང་། སྒྲེ་བ་དང་གནས་པ་དང་
འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྒོང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་
མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པར་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྤྲང་བ་བསྒོམ་པ་ལ་
མ་ཁས་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་རང་གི་
སེམས་ཅམ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་གཡོ་བ་མེད་པ། སྤང་
བ་དང་དོར་བ་དང་བྲལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོས་པའི་གནས་ངན་
ལེན་བག་ཆགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བསྒོམས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་
གཞུགས་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་ལ་ཉེ་བར་སྒྱུད་པས་འབྲེལ་བ། ལུས་དང་
ལོངས་སྒྱུད་དང་གནས་དང་འགྲོ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་སོང་
བར་རྣམ་པོ་ཞེས་རབ་རྒྱ་རྟོག་སྟེ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྤྲང་བ་རྣམ་པར་
བསྒོམ་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

འདི་ཡང་། སེམས་ཅམ་དུ་བསྒོམ་པ་དང་། སྤང་དོར་མེད་པ་དང་། སྒྲོས་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ་བྱང་པར་ལྡང་པ་ལྷན་པ་
ཡིན་ཏེ།

དང་པོ་ནི། གསལ་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ཞིང་།
ཁམས་གསུམ་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་གསལ་སྟོང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ལ།
འདི་ཙམ་ཞིག་འཁོར་བར་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་འདི་ནས་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་པོའི་བདག་དང་
དེའི་བདག་གི་བ་ཡང་འདི་ལས་གཞན་པ་མེད་པས་འཛིན་རྟོན་ཕ་རོལ་དུ་འཕོ་ན་ཡང་
སེམས་འདི་ཉིད་འཕོ་བར་(གཡ་༣བ)ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་འཛིན་རྟོན་ཕ་རོལ་དུ་གཡོ་བ་གཞན་
ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསལ་སྟོང་དུ་གནས་པ་འདི་དང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་བར་རྟོག་པ་གཉིས་རྗེས་
རིགས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་དང་གསལ་
བ་ལ་བྲུང་དོར་ཅི་ཡང་མི་དགོས་སོ་སྙམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གསལ་སྟོང་དུ་མཐོང་ཡང་སྒྲུང་ཡང་རྟོག་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ན་སྟོས་
པའི་བག་ཆགས་མ་སྒྲངས་པར་གཤམ་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པའི་བློ་
འདི་དག་ཀྱང་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་ནི་གསལ་སྟོང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གཤམ་པའོ། །

ལྔ་པ་ནི། ལུས་ལོངས་སྟོན་གནས་རྒྱུས་དང་རིགས་དྲུག་གི་འགོ་བར་སྒྲུང་བ་འདི་
ཐམས་ཅད་སེམས་དེ་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་གཤམ་པ་སྟེ།
བསྐྱེད་འཆར་སྟོའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་མེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གཤམ་པ་ཉིད་ཚུལ་དུ་
མས་བརྗོད་པའོ། །

འདི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་ཞིག་ནི་རྒྱུ་འབྲེལ་ལས།

གཤམ་གང་གང་ལ་སྒྲུ་དོན་འཛིན། །

དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །

རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུ་དོན་མིན། །

དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀྱང་མངོན་སུམ། །ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །

མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཀྱན་བརྟགས་སུ་གཏན་ལ་
ཕབ་བས་སེམས་ཅམ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་འདི་ཅམ་མོ། ཆེ་གཅིག་གི་རྣལ་
འབྱོར་འདི་ནི་ཆོགས་ལམ་དང་རྟོད་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཆ་བཞིའི་
ངོ་བོ་ཡིན་པར་རྟོག་ཆང་པ་བཞེད་དོ། །

སྒོ་གོས་ཆེན་པོ་ནི་ལྟར་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྒྲེ་
བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
འདི་ལྟ་སྒྲེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་སྒྲེ་བ་
དང་འབྲེད་བར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲེ་སྒྲེ།
རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་
དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་རྒྱེན་རྣམས་ཀྱང་སྤང་པོ་དང་སྤྲངས་
པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱེན་ལས་བྱུང་
བར་མཐོང་བས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ (ཀཤམ་མི་དམིགས་ཤིང་
རང་བཞིན་མེད་པ་རྗེས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྒྲེ་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་ལོག་
ནས་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པས་མི་སྒྲེ་
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རབ་རྟུ་འཐོབ་སྒྲེ། དེ་ལྟར་ན་སྒོ་གོས་ཆེན་པོ་བྱང་
རྩལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་
པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ།

སྒྲོས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣལ་སྤྲུལ་སྒྲུ། །

རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས། །

རིག་པ་སྒྲོས་བྲལ་རྒྱུན་ཆད་མེད། །

སྒྲེ་འགག་སྤང་དོར་མེད་པ་ཡི། །

རང་སེམས་ཚེས་སྐྱར་གནས་པ་དེ། །

རྣལ་འབྱོར་གཉིས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་འདི་རྩ་ཉེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་གྱི་གཞུགས་
སྒྱེ་བར་སྤང་ཡང་སྒྱེ་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་གར་མ་
གྲུབ་ཅིང་མེད་ན་མི་སྒྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་གཞི་མེད་ཅིང་རྩ་བ་དང་བྲལ་བར་
རྟོགས་པ་ལོ། །

རྟོགས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལྟར་མཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བར་མཐོང་བས་སེམས་བདེ་བ་ན་སྤང་བ་ཡང་བདེ་བར་འཆར་ལ། སེམས་སྐྱག་
བསྐྱེད་ན་སྤང་བ་ཡང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཏེ། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོང་སེམས་ཡིན་པར་རྟོགས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲོར་
མཐོང་བས་སྤང་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་པ་དེ་སྒྱེས་པས་དབང་པོ་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་རྣམ་པར་གཤེས་པ་ལྟ་
རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་གཤེས་སྒྱེ་བའི་རྒྱུན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ་དེ་དག་དང་རྣམ་
རིག་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བརྟུག་ཅིག་པོ་སྤྲངས་པའི་སྤང་བོ་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་།
གང་སྤྲངས་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་བརྟུག་ཅིག་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་གཞི་མེད་པར་མཐོང་ངོ་། །

ལྔ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ནང་དང་བྱིའི་སྤང་བོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
མཐོང་བ་དེ་མཆོད་ནས་ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ནང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
བཅོས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཡང་རྟོགས་ཏེ།

མིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོར་མེད། །(༡༡༤བ)ཅེས་པ་ལོ། །

རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་འགོག་པ་ནི། བྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྗེས་
སྟུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་འཛིན་སྟངས་
འགལ་བས་ལོག་ཅིང་དེ་ལོག་པས་ལྟ་བ་རན་པ་དྲུག་ཅུ་ཙུག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བས་
སྤང་བྱ་རྣམས་སྤངས་པ་ལོ། །

འདུས་བྱས་ནི། སྟུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སྟུ་རྟོགས་པས་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྐྱའི་རྗེས་སྟུ་འགྲོ་བའི་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཞོད་པ་རབ་རྟུ་
འཐོབ་པ་ལོ། །བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་
པ་འདི་ནི་ས་དང་པོར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོད་ཆང་པ་བཞེད་དོ། །

སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་སྐྱེ་རྒྱུ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་མི་
ལམ་དང་སྐྱེ་ཤད་འཛིངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོས་པའི་གནས་རན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་
ཆགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་རྒྱུ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་
པོ་མེད་པར་རབ་རྟུ་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་སྐྱེ་རྒྱུ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རབ་རྟུ་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རོག་ཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

རོག་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་ཤར་དུས་སུ། །

རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས། །
 རང་སེམས་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་སྐྱེ་ལས། །
 ལའོར་འདས་དུ་མར་གར་བར་རྟོགས། །
 རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་དང་། །
 རྣང་དང་སྣང་མེད་གནས་པ་དང་། །
 མི་གནས་སྟོང་དང་མི་སྟོང་དང་། །
 གསལ་དང་མི་གསལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱན། །
 འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱར་རོ་གཅིག་པས། །
 ཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པོའི་སྣང་བ་མཐོང་། །
 འོད་གསལ་མིན་པའི་རྟོག་མ་མཐོང་། །
 དེ་ལྟར་རོ་མཉམ་(༡༥༥)རྟོགས་པ་དེ། །
 ཡིད་གྱིས་ཟིན་པའི་དུས་ཚོད་དེ། །
 རྣལ་འབྱོར་གསུམ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཡུལ་དང་སེམས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིག་
 རྒྱ་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱ་གད་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བརྒྱན་སྣང་ཅམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིག་རྒྱའི་
 རྒྱལ་རྒྱལ་ལོན་མི་དགོས་ཤིང་། མི་ལམ་གྱི་བྱ་ལ་གསོ་བསྐྱར་མི་དགོས་ལ། སྐྱ་གད་ལ་མདུད་
 པ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཐོང་བ་ན་སྣང་བ་བསྒྲིག་ཚུགས་སུ་ལྟ་བུའི་
 རྩོལ་བ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན་དངོས་པོར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཡིན་པའོ་ཞེས་རྟོགས་པས་སྣང་བ་དང་ཆོས་ཉིད་རོ་གཅིག་པར་
 རྟོགས་པའི་བྱིར་སྟོང་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ངོ་བོ་མེད་བཞིན་དུ་སོ་སོར་སྣང་བ་འདི་
 ཅི་ཡིན་སྟེ་མ་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བ་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲོས་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྒྲོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 བག་ཆགས་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་རི་དང་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྟ་

ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ལ་ཡང་རྒྱའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བརྟགས་ནས་བག་ཆགས་སུ་བརྗོད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཉན་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་དུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱོད་ཆོགས་པ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་བག་ཆགས་བཞག་པ་ལས་ཡང་དེ་འདྲ་བ་
བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་དང་རྣམ་རྟོག་རེ་མོས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་འདི་ནི་ཐོག་
མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་ལ།

ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན་གྱི་དབྱིངས། །

ཆས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་བྱ་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་སེམས་ཉིད་དོ། །
དེ་ལྟར་སེམས་དང་སྤང་བ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ན་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ།
འདི་ནི་ས་གནིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡིན་པར་མྱོད་ཆང་བ་བཞེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་རབ་རྒྱུ་རྟོག་པ་ནི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རབ་
རྒྱུ་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱུབ་
སེམས་དཔའ་(༡༧༧༧)སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་
ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མོས་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་རབ་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་དང་ཡིད་དང་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ལྟ་དང་རང་བཞིན་དང་བདག་མེད་པ་
གནིས་རྟོགས་པ་རབ་རྒྱུ་ཁྱུར་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་
རབ་རྒྱུ་འཐོབ་པོ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྐྱོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞུན་ཏེ།

བསྐྱོམ་མེད་རྣལ་འབྱོར་ཤར་དུས་སྟེ། །

རིག་པའི་ངོ་བོ་རྟེན་དང་བྲལ། །

རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་མེད། །
 སྐྱོམ་མཁན་མི་འདུག་ཕྱལ་བར་སོང་། །
 སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྟན་གྱི། །
 སངས་རྒྱལ་རང་ལ་ཆང་ངོ་ཟེར། །
 འདི་རང་ཡིན་པར་ད་གདོད་ཤེས། །
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་དེ། །
 འདི་རང་ཡིན་པར་དོན་ཐག་ཆོད། །
 ཡེ་ནས་གནས་པའི་དངོས་གྲུབ་ལ། །
 ཐོབ་པོ་སྐྱེ་པའི་སྐྱོམ་སེམས་མེད། །
 དྲན་པས་ཟེན་དང་མ་ཟེན་མེད། །
 ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མི་བྱེད་མེད། །
 རོ་གཅིག་ཡིན་དང་མ་ཡིན་མེད། །
 གཉིས་མེད་ཤེས་པ་རང་སོ་ལ། །
 མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་རིམ་པ་མེད། །
 རིག་སྟོང་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ལ། །
 འཆི་བ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད། །
 བྱུང་ཅུལ་སྟོང་ལྱན་ནང་ནས་རྫོགས། །
 སྟོང་ལྱན་བྲལ་ནས་ནམ་འཕངས་སྟོན་། །
 སྐྱུ་གསུམ་ཡོན་ཏན་སེམས་ལ་རྫོགས། །
 ལུས་རྒྱ་ཞིག་ནས་གཞན་དོན་འཆར། །
 དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་མེད་ཤར་བ་ལ། །
 མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་རིམ་པ་མེད། །

¹གཙོད་ དབྱ་མེད་མ་དབེ། ཤོག་གངས། ༥༧༤ན

རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོ་ཡང་རུང་། །
 ཇི་སྲིད་གོམས་སུ་ཡོད་རིང་ལ། །
 མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད། །
 དྲན་པས་ཟིན་དང་མ་ཟིན་ཡོད། །
 ཡངས་དང་མ་ཡངས་གཉིས་སུ་ཡོད། །
 གོམས་སུ་མེད་པར་ཤར་ཅམ་ན། །
 བསྐྱོམ་དུ་མེད་ཅས་དེ་ལ་བྱ། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

འདི་ཉིད་ལས།

གཅིག་ཕྱི་དབུལ་པར་སོང་སྟེ་ཆད་མ་དང་ཡིད་བརྟན་པའི་ཡུང་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པས་སོ་སོ་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་དཔྱོད་དེ། གཞན་གྱི་རིང་ལ་
 མི་འཛིག་ཅིང་ལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་རབ་དུ་འཇུག་པར་འབད་དོ། །སྒོ་གོས་ཆེན་པོ་
 དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་
 (གཤམ་པོ་)དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་ཡུང་ལ་མི་ལྟོས་པས་གང་ཟག་སྲིད་ཡང་ཆད་མ་ལ་མི་
 བརྟན་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གིས་སོ་སོ་རང་གི་ཕྱིར་སོ་སོ་རང་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱོམ་མེད་ཅས་བྱ་སྟེ། བསྐྱོམ་པར་འདོད་པའི་རྩལ་བ་དང་བསྐྱོམ་
 པའི་མཚན་མའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་སྐྱོམ་ཞེས་མིང་དུ་ཐོགས་པས་འདིར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་མོས་སོ་ཞེས་པ་ལ་མོས་
 པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ས་བརྒྱུད་པ་སོགས་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་གཞུང་རོ། །མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཞོད་པ་ཡང་གསུང་རབ་དག་
 ལས་མང་དུ་འབྲུང་སྟེ། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་

གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ས་དང་པོར་ནི་སྐྱེའི་
 རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བཟོད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ས་དྲུག་པར་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ས་ལྔ་མ་རྣམས་སུ་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྟོགས་ནས་དེ་ལས་ལྡང་བ་ཡིན་པ་ལ། ས་བརྒྱད་པར་ནི་མི་
 སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྟོགས་ནས་དེ་ལས་ལྡང་བ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་མཆོག་
 ལ་བཟོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་བཟང་པོ་རྣམས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཕོ་སྐྱེས་པ་
 ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་སྟན་གཅིག་ལ་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་འདུག་
 རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་ཤར་བ་ན་ལྡང་དགོས་ན་དེས་སྟན་དེ་ཅུང་ཟད་མ་བཟོད་པ་ཡིན་པ་
 བཞིན་དུ་ས་ལྔ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །བཟོད་པ་དེས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་
 ཆོ་སེམས་ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་
 བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་རྣམས་གནས་གྱུར་ལ། ཆོས་ལྔ་ལས་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་དང་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་གནས་གྱུར་ཅིང་། རང་བཞིན་གསུམ་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱང་
 འདིར་ལྷག་པར་རྟོགས་ཏེ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་མ་
 ལོག་པས་ཀྱན་བཏགས་མ་ལོག་ལ། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་མ་ལོག་པས་གཞན་
 དབང་མ་ལོག་ཅིང་། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་བདག་གཉིས་སུ་རྟོག་པའི་(གཡང་བ)བག་ཆགས་
 མ་སྤངས་ཀྱང་ས་བརྒྱད་པ་འདིར་དེ་དག་ལོག་པས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་
 དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་གྱི་ལུས་
 འཐོབ་པ་ཡང་ས་འདིར་ཆོས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་གྱི་ལུས་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་ཅན་
 ལ་མིང་དུ་བཏགས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་གྱི་ལུས་རྒྱས་པར་ནི་གཞུང་ཉིད་
 གྱིས་ཡིད་གྱི་ལུས་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་མདོ་འདི་ཉིད་བྲངས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལང་
 ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་འདི་ལ་གསུང་གི་སྟིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་བ་དང་། དེ་ལས་ཆེ་བ་བ
 རྟོན་ན་ལང་ཀའི་བདག་པོ་ལ་གསུངས་པ་དག་དང་། སྤྲད་ན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་བརྒྱ་
 ལྷག་པ་ཞིག་གིས་མང་ཞིང་ཆེ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འདིར་

གཉི་ག་རྩུང་ཟད་འབྲུགས་སྤྲང་སྟེ། རྩུང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་
པ་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་པར་བྱས་ཤིང་ཆེ་བ་ལ་གསུམ་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་དཔལ་
བཟང་གི་འགྲེལ་པ་དང་ཡང་མཐུན་པས་གསུམ་པར་བྱས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །སོ་སོའི་རྒྱས་
བཤད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་ལ་འབྲུགས་ཤིང་། རྩུང་བ་ལ་མ་འབྲུགས་པར་སྤྲང་ངོ་། །
ཡིད་ཀྱི་ལྷས་ཐོབ་པ་ཙམ་ནི་ས་དམའ་མོ་ནས་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དཔལ་ཕྱེད་ལས་
དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་
ལྷས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་སྤང་པའི་ལྷག་མ་
མེད་པའི་སྐབས་སུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལྷས་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
འཇུག་པ་ན་མོས་པས་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ནས་འཇུག་པར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
གསང་བས་བཤད་དེ། དེ་བས་ན་མོས་པས་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་
ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བས་འབྲས་བུ་རྩི་ཙམ་ཞིག་འཐོབ་པ་དང་།
དེ་དག་གི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུར་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་དག་
གིས་བདག་མེད་པ་རིམ་གྱིས་རྩི་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་དང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་བརྒྱ་རྒྱ་ཕྱུག་ལས་འདའ་
བའི་དུས་དང་། (གཡེའན་མོས་པས་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྩི་ལྟར་
ཡོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེ་ན་འབྲས་བུའི་ས་བརྒྱ་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་ཅིང་དེ་དག་གི་ཡན་
ལག་རྒྱ་ཁྱར་པའི་ས་བརྒྱ་པོ་རྩི་ལྟར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་དང་། དའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་
གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་དྲང་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་
བའི་དད་པ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་
པའི་དོན་གྱི་འགྲེལ་པར།

དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་འདི་ལས་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་དབང་པོ་

རྫོན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
 བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་
 འབའ་ཞིག་པའི་ལམ་སྤངས་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ། འོག་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་བརྒྱ་དྲག་ཅུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་རྣམ་
 པར་སུན་སྤང་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ།
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཞེ་སྤང་གི་སེམས་དང་། དུམས་པའི་
 སེམས་དང་། གཏི་སྤྱག་གི་སེམས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱས་
 པར་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་བརྒྱ་དྲག་ཅུ་བསྐྱེལ་བ་གསུམ་གྱིས་
 འདས་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་སྟེ་སྟེ།

འདི་ལྟ་སྟེ།

འདི་ནི་སྤང་པོ་ཙམ་ཉིད་དེ། །
 བདག་ནི་རྣམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 དབང་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁམས་རྣམས་གྱིས། །
 འཛིག་རྟེན་དོན་མེད་རྣམ་པར་ཉམས། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣལ་འབྱོར་པ་དབང་པོ་རྫོན་པོ་ནི། དང་པོ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་།
 སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྟེ་མཆོད་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིག་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་བསལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་བརྒྱ་དྲག་ཅུ་
 ལས་འདས་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ།
 གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་(ཀལ་ཡབ)ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བགྲོད་པ་
 གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིག་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སེམས་སྟེ་འོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་དག་སྒྲོན་སྒྲུང་པ་སྒྲོད་ཅིང་སྤང་བའི་
གནས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་དང་།
སྒྲིག་རྒྱ་དང་། གཞུགས་བརྟན་དང་། བྲག་ཆ་དང་། མགལ་མའི་འཁོར་
ལོ་དང་། སྤྱི་ཆའི་གོང་ཁྱེད་ལྟ་བུའི་སེམས་སྒྲེའོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལྟར་དབང་པོ་བརྟུལ་བོ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་པོ་
དག་ལས་ཅིག་ཤོས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་
པའམ། དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དབང་པོ་རྟུལ་བོ་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་བརྒྱ་དྲག་ཅུ་སྤངས་པ་སྒྲོན་དུ་
འགོ་བ་ཅན་རིམ་གྱིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་ལ་
སོགས་པ་འབྲས་བུ་བརྒྱད་ཐོབ་ནས་ཕྱིས་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ཉིད་ལ་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུར་ཞུགས་ཏེ།
སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲེམ་ཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་ལུས་པར་བྲལ་བས་དེ་
དག་ཞི་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
སྐད་དུ། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
སེམས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤང་བོ་དག་ལ་ཡོད་དོ་ཡོད་དོ་སྟེ།
པའི་སྒྲོ་ཉེ་བར་སྒྲེའོ། །གང་གི་ཆེ་སྤང་བོ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་སྒྲེད་པ་དེའི་ཆེ་དབྱ་བ་དང་རྩའི་རྩ་བུར་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་
འཛིག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྤང་བོ་དང་ཁམས་
དང་སྒྲེམ་ཆེད་དང་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཞི་བའི་དབྱིངས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསང་བ་པའི་

བདག་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་
ཡོག་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱད་པར་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་བ། ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་འབྲུང་བ་ལ། དབང་པོ་(༡༥)ནི་རྣལ་པོ་ནི་ཉན་རང་ཡིན་ལ། རྣམ་པོ་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དང་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་གཞན་ནས་བརྒྱད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་འབའ་ཞིག་པའི་
ལམ་ནི་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་བདག་འབའ་ཞིག་པར་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ལྟ་རྒྱུས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་
ཞེས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ནས་སྟེ་བར་འཇུར་བའི་སེམས་ཀྱི་བར་ཉོན་མོངས་པ་
དུག་ཅུ་འོ། །དུག་ཅུ་པོ་དེ་རེ་རེ་དང་། ཡང་གཉིས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། གསུམ་
གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བཞི་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ལྷ་ལྷ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་
དང་། དུག་དུག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བརྒྱད་བརྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བཅུ་བཅུ་
གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བརྒྱ་དུག་ཅུར་འཇུར་བ་ལས་ཡིན་གྱི་རྩལ་ནི་དུག་ཅུ་པོ་ཉིད་འོ། །ལྟ་བུ་
ཞེས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་གཟུང་ངོ། །རྣམ་པར་སྦྱོར་བྱུང་བ་
ནི་དེ་དག་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་འདས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་སེམས་སྟེ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་ནས་སྦྱར་བ་ཆོ་གསུམ་དང་རིང་བ་
བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་མི་སྦྱོང་བ་དག་བཅོམ་པར་འཇུར་ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་སྤང་བོ་ཙམ་
ཉིད་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣལ་ཏེ། གང་
ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ལ། སྤང་བོ་ཙམ་ཞིག་འཁོར་བར་འབྱུངས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའོ། །
བདག་ལ་སོགས་པ་དང་སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་དང་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དག་བསལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལས་འདས་ནས་གང་ཟག་
དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་སོགས་པས་ནི་

སྦྱིས་བྱ་དང་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྦྱོགས་བྱེད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་ལ།
 སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱི་མཆེད་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཆོས་སུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བས་བསལ་ཞིང་དེས་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་བརྒྱ་དུག་ཏུ་ལས་
 འདས་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་
 ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བས་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་(གཡ་པ་)ལས་འདའ་བར་རུས་པ་
 བཞེན་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དུ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བས་ཀྱང་རུས་ཤིས་པ་སྟེ་
 དབང་པོ་རྣོན་པོས་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་ལས་འདའ་བའི་རུས་བརྟན་ཏོ། །གསང་བ་པའི་
 བདག་པོ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིག་པ་ནི་དབང་པོ་ཆེས་
 རྣོན་པའི་དབུ་མ་པའོ། །སྤང་པོའི་གནས་ནི་སྤང་པོའི་གདགས་གཞི་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་འཛིག་
 ཅིང་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །འདིར་ཆོས་ལ་བདག་མེད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅམ་
 པས་རྟོགས་པ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དོན་དམ་དུ་པས་ལེན་པ་དང་། དབུ་མ་
 པས་དེ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ཆོས་བདག་མེད་དེ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་ནི་གཟུང་
 འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤང་བར་མ་ཟད་ཅས་
 པའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་པ་ནས་ཞི་བའི་དབྱིངས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཁར་ཆོས་བདག་མེད་
 པ་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པས་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་སེམས་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པ་བཞི་དང་གནས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པོའི་ལམ་
 བེ་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དུག་པོ་རྟོགས་པ་ན། འཛིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་དེ་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་བྱ་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པས་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་ནི་
 བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཆོས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ནི་བྱེན་
 ཅི་ལོག་དང་འབྲེལ་ཏེ།

ལང་ཀར་གཤེགས་པར་ཡང་།

རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། །

ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་དེ་བཞིན་ཏེ། །

དེ་བཞིན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། །

དག་བཅོམ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ཏུ་ལྡང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱ་དང་བྲལ་ལ། ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ལས་ཀྱི་བྱ་དང་ཡང་བྲལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ནི་མ་བྲལ་ལོ། །

ཡང་བསྐྱེད་དོན་འགྲེལ་བར།

གོང་དུ་བཤད་པའི་(༡༥༩)ཚུལ་གྱིས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་དབང་པོ་བརྟུལ་པོའི་རིམ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་ཆོས་བམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱར་སྒྲུབ་བ་སེམས་མོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཉི་ག་ཡང་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འབད་པ་རྩོམ་པར་བྱེད་དེ། དེའི་རིམ་བ་ནི་འདིའོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་ལྷར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དེ་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྫོམ་པས་གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་རྒྱལ་པ་རྩོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ན་ས་བརྟུལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཞོ་ན་ལྷར་ཡིན་ནོ་ཞེས་མོས་པ་ནི་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་མོས་པ་སྦྱོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅི་རིགས་པར་རང་དང་གཞན་གྱི་
དོན་རྒྱུ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མོས་པ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། མོས་
པ་སྦྱོད་པ་ཉིད་གཞིའི་དོན་གྱིས་ས་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་སྦྱོད་པའི་ས་དེ་
བསྐྱལ་པ་གཅིག་གིས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྦྱོན་པར་མཛད་དེ།

མོས་པ་ཡིས་ནི་སྦྱོད་པའི་ས། །

སེམས་གསུམ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། །

ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་སྦྱོད་པ་དང་། །

བསྐྱུ་བ་དག་ནི་བཞི་པོ་ཡིས། །

མོས་པའི་ས་ནི་མཚུངས་པ་མེད། །

དཔག་རྒྱ་མེད་ཅིང་བསམ་མི་བྱལ། །

དཔག་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །

སེམས་བརྩུ་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ངས་གང་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ནི། །

ཐམས་ཅད་འདི་ཡིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས། །

མོས་པ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བཤད། །

སྒོ་ལྷན་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གིས་ནི། །

ས་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་གསུམ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པ་མོས་པ་སྦྱོད་པའི་སར་བཤད་པ་འདི་
ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བརྩུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་དག་ལ་མོས་པའི་སའི་སེམས་བརྩུ་
པོ་འདི་དག་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་(གཡེའབ)རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་
ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་གསང་བ་རིམ་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞུང་འདིས་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ།

དེ་ལ་གསང་བ་པའི་བདག་པོ་མོས་པ་སྦྱོད་པའི་སེམས་གསུམ་ཡོངས་

སྤྱེས་པ་གང་ཞེན་གསང་བ་པའི་བདག་པོ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་དང་
 བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྟོག་པའི་
 རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་
 དཔོན་པར་བྱའོ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ནི་འདིའི་སེམས་
 གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་སེམས་གསུམ་སྐྱབ་པས་ས་
 དང་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་དེ་ལ་ས་དང་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་སྐྱབ་པའི་
 སྐྱོར་བ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྐྱད་པ་སྐྱོད་ཅིང་ཐབས་དང་གཤམ་རབ་དང་ལྷན་པ་གང་གི་
 ཆོ་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་དག་གིས་ཡང་དག་པར་
 ཡེན་དུ་བརྟག་སྟེ། ཡིད་རབ་རྒྱ་དགའ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་སྐྱོན་པར་བྱེད་
 པ་འདི་ནི་འདིའི་ས་དང་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །
 གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་རྣམ་
 པར་དག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་དེ་ཉིད་
 སྐྱོན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་
 འགོད་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་འདིའི་ས་
 དང་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །གསང་བ་
 པའི་བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་འོད་གསལ་ཞིང་སེམས་
 ཀྱིས་བྱོགས་བརྩའི་ཆོས་ལ་བྱབ་པ་གང་གི་ཆོ་བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་
 ཆོས་ལ་བཞོད་པ་ཐོབ་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་འདི་
 ནི་དེའི་ས་དང་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །

གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པ་ནི་
 སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ཐྱི་ཐྱིར་ཁིང་གོང་ནས་གོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པའི་
 སྒྲོས་བརྩོན་འགྲུས་(༡༥༠ན)རྩོམ་ཁིང་གཞན་དག་གྲང་དེ་ལ་འགོད་པར་
 བྱེད་དེ། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་འདི་ནི་འདིའི་ས་དང་པ་རོལ་རྩ་ཐྱིན་
 པའི་ཡན་ལག་དག་འགྲུབ་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །གསང་བ་པའི་
 བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལའི་རྒྱུད་པ་སྦྱོད་པ་གང་གི་ཆེ། སེམས་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་
 བསམ་ཅད་ལ་མི་ལྟ་བར་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོས་ངེས་པར་སེམས་གིང་
 གཞན་དག་གྲང་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་འདིའི་ས་དང་
 པ་རོལ་རྩ་ཐྱིན་པའི་ཡན་ལག་འགྲུབ་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །
 གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་
 པའི་སྒྲོས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དག་ལ་མི་ལྟ་བར་བདག་ཉིད་གྲང་དེ་ལ་
 གནས་པར་འགྱུར་ཁིང་། གཞན་དག་གྲང་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་
 འདིའི་ས་དང་པ་རོལ་རྩ་ཐྱིན་པའི་ཡན་ལག་འགྲུབ་པ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །
 གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གསང་སྔགས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་རྒྱུད་པ་སྦྱོད་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་ནི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་
 ལྷན་པའི་སྒྲོས་བདག་ཉིད་གྲང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཁིང་
 གཞན་དག་གྲང་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་རྩ་ཐྱིན་པ་དང་། ས་མརོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་འགྲུབ་པ་ཡིན་
 པར་བལྟའོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་

ཐབས་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་དག་གི་བཞེས་གཉེན་
 གྱིས་ལེགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྟུགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྟོན་ལམ་བཟུང་ནས་སེམས་དང་པོ་ནས་གཟུང་སྟེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་དག་གིས་སྟེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་འདིའི་
 ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བའི་སྦྱར་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་
 པར་བལྟའོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་
 སྟོས་མི་གཡོ་ཞིང་རབ་ཏུ་མི་བསྐྱལ་བ་ནི་ཕས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་།
 བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་དག་གིས་བྱང་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་ཏེ། འདི་ནི་འདིའི་
 ས་(ག༡༠བ)མི་གཡོ་བ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །
 གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་བཞེས་
 གཉེན་གྱིས་ལེགས་པར་ཐེན་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱུ་མའི་ཚོས་
 དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་
 ལྡན་པ་ནི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ཕྱོགས་བཅུར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་དག་ཁྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་མཉམ་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཡང་དག་པར་མཁུ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྤྱུ་ལངས་གིང་དགའ་བ་མང་པོས་
 ཕྱོགས་བཅུན་རྣམས་པར་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཐོང་
 བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
 ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་མཐར་ཐུག་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་དད་པ་དང་བརྩོན་
 འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པ་ན། མི་ལམ་མམ་མངོན་
 སུམ་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པའི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་ཡང་ཐོབ་པར་

འབྱུང་རྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མོས་པའི་དགྲིལ་ལམ་ལ་
ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་དྲངས་ནས་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་རྒྱས་པར་བསྟན་རྟོ། །

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་སེམས་སྒྲོངས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་
དག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་ཆོས་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་པ་ན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་
སྒྲུང་ཞིང་། དབང་རྣམས་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སྒྲུང་བ་དེ་དག་གིས་སེམས་སྒྲོངས་པར་བྱེད་
ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཉན་ཐོས་རང་གི་མི་སྦྱོབ་
པ་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང་མོས་སྦྱོད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་
བར་བསྟན་རྟོ། །རྟོགས་པ་དང་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་
སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་པོ་སྟེ། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལྟག་མཐོང་གི་ངོ་
པོར་གྱུར་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་སེམས་སྦྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་དང་པོ་འཇུག་
པའི་སེམས་རྟེ། འདིས་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་པའི་
སེམས་ནི་སྐྱེད་ཅན་གྱི་(༡༧)ན་རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
པས་ན་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལོ། །ཐམས་ཅད་ལ། །རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་མངའ་བ། །ཞེས་དགེ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་རང་གི་སེམས་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་སྦྱིབ་པ་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ནས་ལམ་ལ་
འགོད་པ་ནི་ལྷང་བའི་སེམས་ཏེ་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
བསམ་གཏན་བཞི་གསུངས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྒྱལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ལམ་མན་ཆད་ནི་བྱིས་པ་ཉེར་སྦྱོད་དོ། །འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དོན་རབ་འབྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་

¹རྟོག་ དབྱེད་མ་དཔེ། རྟོག་གངས། ༡༧༡ན

བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སུ་སྤང་ངོ་། །

ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ས་དངོས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དངོས་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཐོབ་ནས་ཡིན་ལ། འདི་དག་ནི་དོན་དམ་པ་དེའི་ཆ་མཐུན་པའི་རྒྱའི་ཡན་ལག་དང་སྒྲོམ་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར།

ནག་པོའི་གཞི་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས། །

དཀར་པོའི་གཞི་ནི་རབ་གཟུང་བས། །

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ངེས་རྟོགས་པ། །

དགའ་བ་ཞེས་བྱར་མངོན་པར་བརྟོད། །

ཅེས་པ་དང་མཐུན་པར་གཞན་ལ་སྦྱིན་པས་དགའ་བའོ། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་པའི། །

དྲི་མས་རྟག་ཏུ་དྲི་མ་ཅན། །

དྲི་མ་མེད་པས་གང་དག་པ། །

དྲི་མ་མེད་ཅེས་བརྟོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པས་དྲི་མ་མེད་པའོ། །

ཉོན་མོངས་དྲ་བ་རབ་འགགས་ནས། །

དྲི་མེད་ཤེས་རབ་རབ་གསལ་བས། །

ཆོད་མེད་པ་ཡི་སྦྱན་པ་དག །

སེལ་བར་བྱེད་པ་འོད་བྱེད་པའོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་གྱིས་སྦྱགས་བརྩའི་ཆོས་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་པས་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་སྦྱེ་བར་བཤད་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་

བཟོད་བའོ། །

རྟག་རྒྱ་དག་པའི་(༡༧)བའོད་ཀྱིས་གསལ། །

འདྲ་འཛི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡི། །

ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོར་བས། །

ས་དེ་འོད་འཕྲོ་ཅན་དུ་འདོད། །

ཅེས་པ་ལྟར་སེམས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་འཕྲོ་བར་
བྱེད་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན་ནོ། །

རིག་དང་སྒྲུ་རྩལ་བཟོ་གནས་ཀྱན། །

བསམ་གཏན་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱན། །

ཉོན་མོངས་གིན་རྒྱུད་དཀའ་ལས། །

རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་སྤང་དཀའ་འདོད། །

ཅེས་པ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་
བའི་བྱིར་སྤང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

བྱང་རྒྱལ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡི། །

ལུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱན་བསྒྲུབ་དང་། །

སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཟབ་པ་ལ། །

ས་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་བར་འདོད། །

ཅེས་པ་ལྟར་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་མངོན་དུ་
གྱུར་བའི་བྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ལའོར་ལའི་བཀོད་པས་རྣམ་ཀྱན་རྒྱ། །

འོད་ཀྱི་བྱ་བས་རྩེ་བ་དང་། །

འཁོར་བའི་མཚོ་ཡི་འདམ་ཀླལ་བས། །

དེ་ལ་རིང་དུ་སོང་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་བ་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་སེམས་དང་པོ་ནས་གཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བར་དུ་སྐྱད་པའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

སངས་རྒྱས་གྱིས་ངེས་འདི་གཟུང་ཞིང་། །

ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་དང་། །

ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་དབང་ཐོབ་པས། །

བདུད་ཀྱི་ཕོ་ཉས་མི་གཡོས་པའོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་བདུད་དང་པས་ཀྱི་ཚྲོ་ལ་བས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ཀྱན་ལ། །

ཆོས་སྟོན་པ་ཡེ་འབེལ་བའི་གཏམ། །

ནལ་འབྱོར་པ་དེ་མཐར་སོན་པས། །

ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་འདོད། །

ཅེས་པ་ལྟར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལེགས་པར་ཟེན་པས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་སྟིང་
རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །

ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་འདི་ཡི་སྒྲ། །

དྲི་མེད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་འཛོན་པ་ལས། །

ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་། །

ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱའོ། །

མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་ཡང་།

ཐོག་མ་ནས་ནི་ཞི་བའི་ཆོས། །

ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ལ། །

གང་གི་སེམས་ནི་རི་རབ་(གཡ་༡ན)བཞིན། །

གནས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་། །ཞེས་བྱ་བས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཆོག་འགྲེལ་དུ།

བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཤད་པའོ།

ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གནས་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་དང་སྟོས་བྲལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡང་མིང་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་
གྱི་དོན་ནི་གཅིག་སྟེ། གཉི་ག་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
བྱིར་རོ། །

འདིར་ཁང་གིས།

བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོག་ཆོད་ལ། །

མོངས་པ་ས་ལམ་རྩི་བ་འབྲུལ། །

འོན་ཀྱང་མོངས་པ་དག་འབྱའི་བྱིར། །

མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམས། །

འདིར་ཡང་དོད་པོ་བརྩི་བར་བྱ། །

རྟོགས་པ་ལྷག་གིས་ཤར་བ་དེ། །

མཐོང་ལམ་རབ་རྟུང་གའ་བའི་ས། །

རོ་སྟོམས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། །

གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །

བསྒྲོམ་དུ་མེད་ནས་མཐར་བྱིན་ལམ། །

གཉིས་མེད་རྟོགས་མ་ཐོག་ཉིད་དུ། །
སྐྱུག་བསྐྱེད་སངས་བར་མ་གྱུར་ཅིང་། །
ཡིན་ཏན་རྣམས་པ་མ་སྦྱེས་ཀྱང་། །
མཐོང་ལམ་ཡིན་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོང་། །
ནང་བར་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐོག། །
ཆབ་རོམ་ཞུ་བར་མ་རྣམས་ཤིང་། །
ས་རྟོ་རྟོས་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །
ཉི་མ་མིན་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོང་། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆེག་ཆོད་ཡིན་པས་ས་ལམ་བཅི་བར་མི་བྱ་བ་ནི་ས་
རྣམས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེའི་ཆ་
ནས་ས་སོ་སོའི་བགྲང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།

འདུག་པའི་འགྲེལ་བར།

དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་
བ་བྱ་བར་མི་རྣམས་ཏེ།

རི་ལྟར་བར་སྒྲང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །
བརྟོན་པར་རྣམས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །
དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་ས་ཀྱན་ཡང་། །
བརྟོན་མི་རྣམས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་རྣམས། །

ཞེས་ལུང་དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལ།

སྟོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་།

རི་སྐད་བཤད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་
པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པ་དག་ཐ་

དང་དུ་ལྷུར་བ་མེད་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ནི་མེད།

ཅེས་གསུངས་པ་དང་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་མྱོངས་པ་དག་འབྱེད་ཕྱིར། །

མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམས། །(༧༥༡བ)

འདིར་ཡང་དོད་པོར་བརྩི་བར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་གི་བསྐྱེས་དོན་འགྲེལ་པར་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ལུང་བྲངས་
ནས་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱ་དང་ས་བརྒྱར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་
ཉིད་ཆད་མར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་གནས་པའི་སེམས་སམ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་
པོ་དེ་ལ་ས་དང་པོར་བཞག་པ་མི་རུང་སྟེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐུག་བརྒྱ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་ལ་ལ་དག་སྒྲུ་མོད་གྱི། དེ་ལ་ཆོས་རྗེ་འབྲི་ཁུང་པས་ཁྱེད་གྱི་བྱུང་བ་དེ་ངེས་པའི་མདོ་
བསྟན་བཅས་གྱི་ལུང་རྟེན་ན་ཁོ་བོས་ཏྲ་བཟང་པོ་སྟེར་མོད།

ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས།

ས་དང་པོ་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་པལ་ཆེར་འཛམ་
བུའི་གླིང་གི་དབང་པོར་འཁྱུར་ཞིང་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་ལ་དབང་རབ་ཏུ་
ཐོབ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདོད་ན་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་རྣམ་པ་རི་ལྟ་
བུས་ཁྱིམ་དང་རྒྱང་མ་དང་ལོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་
སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་འཐོབ།
སྒྲོམས་པར་ཡང་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་
གི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་གཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་བརྒྱལ་པོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱུར་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་བརྒྱུན་པ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱུད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་
པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱུར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་
བརྒྱལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་འཇུག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་
ལམོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལུན་པར་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པའི་
བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྩོམ་མོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པས་ས་དང་པོ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་
གསུངས་པ་དེ་ཆོ་འདིར་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་བྱི་མ་ལ་ལམོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་སྐུལ་པོར་
ཐུར་ནས་དེའི་ཆོ་སྤྲད་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ནགས་སུ་བསྒྲོམས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟེ་
བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པ་མགོ་
མི་མཉམ་མོ་ཞེས་གསུང་ཞིང་། ཉི་མ་གར་བའི་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་པས་ཉི་མ་མ་གར་བར་
ཐལ་བར་འགྱུར་(ག༥ ༣ན)བ་འདི་ཡང་ཞང་དང་འབྲི་ཁུང་བ་གཉིས་ཀ་མཐུན་བར་སྤང་ངོ་།

གནས་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ས་བརྒྱུར་བཞག་ཏུ་རུང་བར་མ་ཟད། དེས་བར་འབྱེད་
པའི་ཆ་བཞི་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡང་སྐྱར་དུ་རུང་བར་མཐོང་སྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས།
དོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། བརྫོད་དུ་མེད་ཅེས་གསུངས་ལ། ཅུ་གཅིག་གི་སྐྱབས་སུ་ཡང་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་རྣམས་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་སྐྱབས་
སུ། ཤེས་རབ་མཆོད་ནས་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། ཅུ་མའི་
སྐྱབས་སུ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་བརྟགས་ན། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་ངོ་ །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རོ་གཅིག་གི་སྐྱབས་སུ། སེམས་སྟེ་མེད་དེ་དང་སེམས་ཀྱི་
སྤང་བ་རོ་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ཡང་། བརྫོད་པའི་སྐྱབས་སུ། གཟུགས་སོགས་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད། ཅེས་བཤད་པ་དང་འབྱོར་ལ། སྒྲོམ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་
ཡང་སྒྲོམ་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་དེ་སྤྲད་ཅེས་བརྫོད་ཀྱི་སྒྲོམ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་

ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ། ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་
དང་འབྲོར་བའི་བྱིར་རོ། །

འབྲི་ཁུང་པའི་སློབ་མ་གཉིས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་དེའི་སློབ་མ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེས།

སློབ་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་
པ་དང་སྒོ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདིར་ཡང་ལམ་དང་འབྲས་ཁུའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་གཅིག་དྲོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
མངོན་དུ་མཛད། སློས་བྲལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཅེ་མོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཟིགས།
བཟོད་པ་རོ་གཅིག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་མངོན་དུ་གྱུར། འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་མཛད་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པས་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་
ཅད་སློན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་བཞི་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟུར་དུ་རུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་
གནས་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་སྟུར་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ནི་སྐྱད་ཅིག་
མ་གཅིག་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཆང་དུ་ཡང་རུང་ངོ་། །མོས་པས་སྟོད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དཀོན་མཆོག་སྟོན་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་བཤད་ལ། (༡༥༩བ)
སློབ་དཔོན་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་གིན་རྒྱ་ལེགས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །
འོན་ཀྱང་རྣམ་སྟངས་མངོན་བྱང་དུ་མོས་སྟོད་ལས་འདས་ནས་ས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
མིང་ཅན་སྟོར་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་བཞི་ཆས་འཛིག་པར་གསུངས་པས་ཆོགས་ལམ་ཉིད་
ལ་བྱ་བར་མངོན་ནོ། །རྣམ་བཞག་ཐ་དད་པར་གྱུར་བ་ལ་འགལ་བར་ཡང་མི་བསམ་སྟེ།
ལས་དང་པོ་བའི་སྟོན་རོལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ས་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དག་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་བྱི་མ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ནི། འཁོར་ལོ་བྱི་མའི་འབྲས་ཁུའི་ས་དག་པ་ས་དང་།

འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་འབྲས་བུའི་ས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཡིན་པར་བརྟེན་པ་ཁོ་ནའོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱོར་བྱེད་བཤད་པས་སྦྱར་བྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་དྲི་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་
 བེ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡུང་བ་དང་
 རོ་ཐལ་གྱི་སྦྱོར་བས་ཡོན་ཏན་དམར་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བྱེད་དུག་ཅུ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྦྱར་བས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེའི་རྣམ་པའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྗེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐིན་ལས་
 རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་
 ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།

བྱང་རྣམས་ཐིག་པ་རྒྱ་ཡིས་འབྲུ་བར་མི་མཛད་ཅིང་། །

འགོ་བའི་དྲི་མ་ཕྱག་གིས་ཀྱང་ནི་སེལ་མི་མཛད། །

ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཆོས་ཉིད་ཞི་བ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན། །ཅེས་བྱ་བ་དང་།

སྟིང་པའི་འཛིགས་པ་གཙོད་བྱེད་པའི། །

ལམ་ནི་ཁྱེད་ལ་ངས་བཤད་བྱ། །

ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་མཛད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཡང་སྟོན་པ་པོ་གིང་མཁན་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་(༡༥༧)པའི་བྱེད་
 བའམ་ལག་ཆ་སྟེ་འོད་སོག་ལེ་ལྟ་བུ་དང་། བཟོས་པའི་བྱ་བའམ་འབྲས་བུ་སྟེ་ས་ས་དང་
 བྱང་མེད་ཀྱི་གཞུགས་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་དུ་གནས་པ་ལས།

ཆོས་སྟོན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་ནི།

རྒྱན་ལས།

བཤེས་གཉེན་ཞི་བ་དུལ་བ་ཉེར་ཞི་བ། །

ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བྱས་ལུང་གིས་སྤྱད། །

དེ་ཉིད་རབ་རྟུགས་པར་སྒྲུ་མཁས་ལྟན། །

བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྟོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱན་བཞི་པོའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
རབ་ནི། དུལ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ལ། གཟུངས་ནི་དྲན་པ་ལུན་སྤྱུ་
ཆོགས་པས་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་ཤིང་སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར་སྒྲུ་མཁས་
པའོ། །དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་བརྒྱུད་ནི་དེ་ཞོན་ཉིད་རབ་རྟུགས་པ་ཡིན་ལ། སྟིང་
རྩེ་བརྩུ་བཞི་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་འཆད་པ་པོའི་ཆེ་བའོ། །རྒྱལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་ཡིན་པ་ལས། ཤེས་རབ་ནི་དོན་ངེས་པ་
ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྩོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ།
གཟུངས་ནི་རྩོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པའོ། །ལུས་རྒྱན་གྱིས་
བརྒྱན་ན་སྟེ་པོ་རབ་རྟུ་དགའ་བར་འཇུར་པ་ལྟར་རྒྱན་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན་ཡང་
འཁོར་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་རབ་རྟུ་དགའ་བར་འཇུར་པའི་བྱིར་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་སྟོན་པའི་
ལག་ཆ་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྟིང་རྩེ་གཉིས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤང་བ་བརྒྱུད་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ།
སྟིང་རྩེ་བརྩུ་བཞི་སྟིང་རྩེའོ། །

སྤང་བ་བརྒྱུད་ནི། དྲན་པའི་སྤང་བ་དང་། སྟོ་གྲོས་གྱི་སྤང་བ་དང་། རྟུགས་པའི་སྤང་
བ་དང་། ཆོས་གྱི་སྤང་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྤང་བ་དང་། བདེན་པའི་སྤང་བ་དང་། མདོན་
པར་ཤེས་པའི་སྤང་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་སྤང་བ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་དྲན་པའི་སྤང་བ་ནི། བྱང་རྒྱུ་མེས་སྤང་བའི་དགེ་བ་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་ཞིང་མ་
བྱས་པ་གསུང་བུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་དྲན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་ཞིང་མ་སྤངས་

པ་སྒྲོང་པའི་དྲན་པ་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་པའི་རོ་བའོ། །སྒྲོང་པའི་རོ་བོ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཤོང་ཁྱེད་བསྐྱར་རྣམས་
ལ། (༡༩༤)དྲན་པ་ལ་པར་ཉེན་ནས་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱད་བ་ཀྱི་ཚེད་པོ་སྐྱེ་བའོ། །

གྲོ་གྲོ་ས་ནི། མཆོས་རྩོན་པའི་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་ལ་བྱ་ལ། བྱ་བ་དེ་ཡང་རྟོན་པ་
 བཞིའི་གྲོ་གྲོ་ས་དང་ལྷན་པས་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲན་པ་འཛོམས་པའི་
 བྱིར་སྐྱབ་པའོ། །

རྟོགས་པ་ནི། བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དག་རང་གི་དགུང་མའོན་ཏེ་རྟོགས་
པས་གཞན་པ་ཆོས་རྟོན་པའི་ཚུལ་ལ་མ་བས་པའོ།

ཚེས་ཀྱི་སྤྱང་པ་ན། ཚེས་ཁེས་བྱ་པ་ནི་འདིར། ཚེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཁེས་བྱ་པ་འི་ཚུལ་གྱིས་
 ཤེས་བྱ་འི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འི་ཚེས་
 འཇགས་པ་འི་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་ཤིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འི་ཚེས་གྲོ་ལུང་པར་རྟོགས་
 ལ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་རྣམ་པར་བྱང་པ་འི་ཚེས་ལྷ་རན་ལས་འདས་
 པ་ཤེས་པ་འོ། །

ཤེས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཇགས་པ་ནྒྲུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་བའི་
སྒྲུབ་ཤེས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་གྱི་མཆིན་པ་ནྒྲུམ་ཤེས་པ་འོ། །

བདེན་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བདེན་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་དེ་
བསྐྱེམས་པའི་ཡོན་ཏན་གེས་པ་ཡིན་པས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་འཛོལ་
པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་
བྱང་ཆུབ་འཛོལ་པའི་རྒྱའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་སྟོན་ཆུང་སོ་སོར་གེས་པའོ། །

མངོན་པར་གཤམ་པའི་སྒྲུང་པ་ནི། མངོན་གཤམ་རྒྱག་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་
གཉིས་སོག་པའི་ཐབས་གཤམ་པའོ། །

ལྷ་བ་པའི་སྒྲོང་བའི། རང་རྒྱུད་པ་གི་ཡུལ་དང་གློ་ཤོས་སྐྱ་སྐྱ་མོགས་པ་བསྟུབ་

ཅིང་། གཞན་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ཐངས་སྒྲུབ་པའོ། །བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་མཐའ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་སྤང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིར་རྗེ་བཙུ་བྱལ་ནི། ལྟ་བ་སྣ་ཆོགས་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་
དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་ལྟ་དང་། སྤྱི་མཆེད་དུག་གི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་།
ང་རྒྱལ་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་། ཁོང་
ཁྱོད་བ་དང་། སྤྱིག་པའི་བློགས་པོས་ཟིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་མེད་པ་དང་། ལོག་
པར་ལྟ་བ་དང་། མ་རིག་(གཡུ་ཆེན་)པས་བདག་རྟུ་ལྟ་བ་དང་། སྤང་བོའི་གཤེད་མས་ཟིན་པ་
དང་། བདུད་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལས་ཉམས་པ་དག་ལ་
དམིགས་ནས་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །

དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་བ་སྣ་ཆོགས་དང་འདྲེས་པ་ནི། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་
མུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ཡིན་ལ། བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ནི་
ལྟན་སྤྱིས་ཏེ། སྤྱུང་བའི་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་
ཤེས་རབ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་བློགས་སོ། །སྤྱིབ་པ་ལྟས་བསྤྱིབས་པ་དང་། སྤྱི་མཆེད་དུག་གི་
ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་བློགས་ཏེ་འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་སོ། །ང་རྒྱལ་བདུན་ནི། བྱུད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་
མི་མཐུན་པའི་བློགས་ཏེ། འཕགས་ལམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་ངན་ལ་བརྩོན་པ་དང་།
བྱིས་ལ་ཆགས་པས་རང་དབང་མེད་པ་ཡང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྟོོ་བའི་བྱིར་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་མི་
མཐུན་པའི་བློགས་སོ། །ཁོང་ཁྱོད་པའི་སྤང་དང་གནོད་སེམས་ནི། བཟོད་པའི་མི་མཐུན་
པའི་བློགས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྱིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིག་
བློགས་གྱིས་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་བློགས་སོ། །བརྟམ་ཆགས་
གྱིས་ཟིལ་གྱིས་ཅོན་པས་མ་ཆགས་འཕགས་པའི་རིགས་མེད་པ་ནི། བྱིན་པའི་མི་མཐུན་
པའི་བློགས་སོ། །ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་དང་། མ་རིག་པས་བདག་རྟུ་ལྟ་བ་
ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་གོགས་ཡིན་ལ། སྤང་བོའི་

གཤེད་མས་ཟིན་པ་ནི། ལྷག་མེད་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཡོ་
བ་དང་རྫོམ་སེམས་བདུད་གྱི་ཞགས་པ་ཡིན་པས་ལྷག་བཅས་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ།
དེ་ལྷ་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་པོ་དག་ནི་རི་ལྷ་རིགས་པར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོགས་
ཡིན་པས་ལྷག་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྒྱལ་བའི་སྤྱིར་བཏོད་པས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིན་ལས་ནི། རྟེན་སེམས་ཅན་ལ་དགེ་བའི་ལམ་བཟང་པོ་
སྐྱེས་པ་ནི་བྱ་བའི་ངོ་བོའི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ཆོས་རྟོན་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་
ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྤྱིར་བཏོད་པས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །(གཏམ་བཤད་ལ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་སང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་
ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདོད་པ་ཆོས་འདོད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་།
འཆོ་བ་མ་དག་པ་འཆོ་བ་དག་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལྷ་བར་བྱིང་བ་འཕགས་པའི་ཡང་དག་
པའི་ལྷ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། མ་རིག་པས་ཆུལ་མིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ལ་
འགོད་པ་དང་། འོག་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། སེར་རྩ་
ཅན་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཆུལ་ངན་པ་ཆུལ་བྱིས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་
མང་བ་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་
ཅན་བསམ་གཏན་ལ་འགོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པ་དང་། མི་
རིགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་ལ་འགོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་བཅོམ་པ་
ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། འཛིན་ལྷས་བཅིངས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་
སྦྱོར་བ་དང་། མ་དུལ་བ་དུལ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། བྱས་པ་མི་གཞོ་བ་བྱས་པ་གཞོ་བ་ལ་
འགོད་པ་དང་། ཆུ་བོར་ལྷུང་བ་དེ་ལས་འདོན་པ་དང་། བཀའ་ལོ་མི་བདེ་བ་མཐུན་པར་
འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། དགེ་བས་འཕོངས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཕགས་
པའི་ནོར་མེད་པ་འཕགས་པའི་ནོར་འཕྱོང་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཁམས་བཞིའི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་
པ་ནད་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་།
ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་

གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་གཡས་ལམ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ལུས་སྒོག་ལ་ཆགས་པ་དེའི་ཉེས་
དམིགས་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་གདུང་མི་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་དམ་པའི་
ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། རྗེས་དྲན་དུག་དང་བྲལ་བ་རྗེས་དྲན་དུག་ལ་
འགོད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ཅན་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་འགོད་པ་དང་། མི་
དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ་རྣམས་སོ། །
དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྟུ་དུག་པོ་དེ་དག་གི་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས་རི་ལྷར་རིགས་
རིགས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱ་ལ། ཐེག་(གཡུན་)དམན་ལ་མོས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཐེག་
ཆེན་ལ་ལྷོས་ནས་ཐེག་དམན་ལ་མ་ངན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཇིགས་
གོགས་དང་བདུད་གྱིས་ཐེག་དམན་ཏུ་ལྷུང་ཏུ་འཇུག་པའི་བྱིར་སྒྲིང་རྗེ་བདུན་པ་དང་། བརྟུ་
པ་དང་། བཙོ་ལྷ་པའི་བྱེད་ལས་ཉི་གཞན་རྣམས་ནི་རྟོགས་པར་སྤོའོ། །

ལས་སོ་གཉིས་པོ་དེ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་གནུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་
ཡང་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྒྲིང་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙོམ་ལྷན་འདས་རི་ལྷར་སེམས་ཅན་
དག་ལ་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་ཅེས་གསོལ་བའི་
ལན་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲེ་བ་ཡང་མེད། འཇུག་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱང་རྒྱལ་
ཆེན་པོའི་སྒྲིང་རྗེ་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་བརྟུ་དུག་ནི། རྩ་བ་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། ཞི་
བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་བྱིར་བྱང་
རྒྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། སྤང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པར་བྱང་
རྒྱལ་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་
ཡོངས་སུ་ཆད་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། ལུས་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་།
གནས་དང་དབྱེར་མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བྱང་

ཚུབ་པ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་གཞི་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་དུ་བྱང་
 ཚུབ་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་
 བྱང་ཚུབ་པ་དང་། རྒྱུ་པ་ལ་འཕྲུག་པས་རྒྱུ་པ་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་
 དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། དག་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པར་བྱང་ཚུབ་པ་རྒྱམས་མ་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །བྱང་ཚུབ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གྱུང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཤད་པའི་
 (༡༧༧བ)སྐབས་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

བྱང་ཚུབ་དེ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ལས་གང་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ནི་སྲུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་
 གོ། །སྲུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་གང་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡེ་ཤེས་སླ་
 བ་མེད་པས་གནས་ལ་ཡང་གནས་སུ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་རྩ་མཁུན་ཏོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་མ་
 འདྲིས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡོན་ཏན་སྲུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་རྫོགས་པར་བསྟན་
 པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཕྱིན་ལས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཞིང་བཤད་པའི་རྗེས་
 ཐོགས་སུ་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པར་བཤད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་
 ལས་སླ་བ་མེད་པ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱམ་པ་སྲུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་གསལ་
 བར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུན་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་ནི་རྒྱུས་པར་ནི་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གནས་
 བདུན་ལས་གཞན་རྒྱུས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་གྱིང་ཁམས་ནི་ཡོན་ཏན་དུག་རྩ་²

¹ཁོ་ དབུ་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གྲངས། ༢༥༧ན
²བཅུ་དྲུག་ དབུ་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གྲངས། ༢༥༧ན

བསྟན་པའི་སློན་ནས་ཁམས་གིག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རི་
ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། ཉིང་དེ་འདྲོན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འཕགས་པའི་རིགས་བཤད་པ་དང་།
གཤམ་རབ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཁམས་གཤམ་པས་ཁམས་གཤམ་
པར་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་ཁམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་གྱི་སྒྲ་ཕྱིའི་འབྲེལ་ནི། འདི་དག་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ།
འབྲེལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། བརྗོད་
པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་ཉིད་པན་རྒྱུན་རི་ལྟར་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་
པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་དེར་ཉིད་དུ་གཞུངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་རྒྱལ་བའི་མདོར་དོན་བདུན་པ་
རང་གི་མཚན་(གཏམ་ཆེན་ཉིད་བསྟན་པའི་སློན་ནས་དེ་དག་བཤད་པར་བརྗོད་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །

བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བདུན་
པོ་སྐྱེ་མ་དང་ཕྱི་མ་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུང་རྒྱལ་གྱིས་འབྲེལ་བས་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ཙམ་དུ།
སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ན་དེ་ལས་ལྷ་རྒྱ་སི་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐོར་བ་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལས་འཕགས་པའི་ཆོགས་སམ་དགེ་
འདུན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ལས་སྤྲིང་པོ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཁམས་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ལས་མཐར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ལུང་རྟོན་ཞིང་། དེ་ལས་ལུང་བསྟན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་
གསུམ་གྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་ལ། བྱང་རྒྱུ་དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟོགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་། ཡོན་
ཏན་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐོན་ལས་རྣམས་འབྱུང་
བས། དོན་བདུན་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་ཞིང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་
འདིས་ནི་དོན་བདུན་པོ་འདི་དག་གི་འབྲེལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་གོ་རིམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱུ་གྱི་ཕྱིན་ལས་ལ་ཚོས་སུ་བརྟེན་པ་ནི། ཚོས་གྱི་སྦྱོར་ན་བཅུ་ལ་འཇུག་པར་
གསུངས་པ་ལས་ཚོས་ལུགས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུལ་ཚོས་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་
རྒྱུས་ཏེ་ཞག་བཞི་བཅུ་ཅུ་དགུ་ལོན་པ་ན་མ་རྩ་མྱེར་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བས་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་རྩེ་ཅུ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེས་པ་ཐོག་མར་བྱས་ཏེ། གཞན་རྣམས་
ལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་རྣམས་ཐོབ་པ་ན་ལྟ་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོས་ལ་ཡང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་
དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །
འཕགས་པ་དེ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ལ་སྟོན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིམ་གྱིས་
སློན་པར་མཛད་ཅིང་། ཁམས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ན་དམ་(༡༩༥༥)པའི་ཚོས་པདྨ་
དཀར་པོར་གླེང་བའི་བྱུ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་སུ་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་དག་སངས་
རྒྱུས་ནས་ཀྱང་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་གསང་བས་
བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས།

ཉེ་བའི་རྒྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་
ཆུབ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་
མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པས་ལྟར་རིང་མོ་
ནས་འགོ་བ་སྤྱོད་ཆོག་སྟེ། མ་རྩ་བུར་གོམས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་

པ་ཉིད་དུ་གོམས་པ་གཉི་ག་མཛད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སོ་
 སོར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་
 བ་ཡིན་ནོ། །མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་
 སོར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པ་བྱུང་བ་ནི་བྱང་རྒྱུ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་མིང་འཛོལ་བོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་བྱང་རྒྱུ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲིའི་ཉི་མུར་བཤད་པས་ན་འདིར་བྱང་རྒྱུ་དང་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་
 ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་ལོ་ཙྰ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་བཛྲོད་པར་བྱ་བའི་དོན་བདུན་
 པོ་འདི་དག་ལ་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཛད་དེ། མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་འཁོར་ལོ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་འཁོར་ལོའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་
 ཁམས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱེན་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམས་
 པ་ལས་བྱང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གསུམ་པོ་དེས་ཀྱང་
 གདུལ་བྱ་གཞན་འདྲན་ཞིང་། དེས་ཀྱང་གཞན་འདྲན་པའི་བྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་
 གོ་རིམས་ཀྱི་(༡༥ན)ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྒྱར་བྱས་ཤིང་། གཞན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་རྒྱེན་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྲུབ་ནས་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་དཀོན་མཆོག་གི་འཁོར་
 ལོ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ནི།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །

ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །

མདོའི་གྲོང་གཞིར།

ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་ས་བརྒྱད་པར་སངས་རྒྱས་དང་། དགྲ་པར་ཆོས་དང་། བཙུ་པར་
དགེ་འདུན་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དེའི་ཆེ་བཙུ་པ་ཐོབ་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་
པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཁམས་མཐོང་ཞིང་། དེ་ཡོན་ཏན་དུག་
ཅུས་སྦྱངས་པས་བྱང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

[གསུམ་པ་]ད་ནི་དབང་པོ་ཐ་མ་རྣམས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཛྲོད་
པས་ཡན་ལག་གི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།

འདི་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་(ཤེས་)པས་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ།
སྦྱབས་སུ་སོང་ནས་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། ཆོས་དེ་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན།
ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་ཆོས་དེའི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ། བཤད་པའི་དགེ་བ་བསྐྱོ་བ་སྟེ་
དོན་རྣམ་པ་ལྡེ་ལས།

དང་པོ་ལ་དོན་དམ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་པའི་དཀོན་མཆོག་
གསུམ། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲིའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བཤད་པའི་གཞི་དགོད་པ། དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་གསུམ་ལས་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་ཆངས་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་ནི་དབང་ལྷུག་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བྱུང་འཇུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་
ཞིང་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་ལ། (གྲ་པར་)ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
སྟོན་པར་མཐོང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རི་ལྟར་རིགས་པར་འདུལ་བ་དེ་དག་ནི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་སྟེ། སུ་ཡང་རུང་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལས་ནི་
འཇིགས་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ།

འཇིགས་པ་ཡང་།

འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །

ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །

འཇིག་ཆོས་ཐོག་པ་དམན་དག་ལས། །

སྐྱབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །

ཞེས་འཇིགས་པ་ནམ་པ་ལྟ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནད་དང་དག་
ལ་སོགས་པའི་འཆོ་བ་ནམས་བརློག་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་བྱེད་གསུམ་ཞེས་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོག་རྒྱུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །
ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱ་རུང་བའི་སྐྱབས་
འགོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཐག་གི་སྐྱེ་གནས་ལས་བརློག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཐབས་མིན་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སློ་ཡོད་ཀྱང་མེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་
ཐར་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་བརློག་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་ཤེས་རབ་སྟོན་མར།

བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་དང་མི་བདུད་རྩི་ལོ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
ནམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། མཛོན་སུམ་
དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

སྟོན་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །

དག་པ་སྟན་སུམ་ཆོགས་པར་སྟུད། །

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ། །

འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་
ཅི་རིགས་པར་སློབ་པ་ནི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་དང་སློབ་མའི་གསུང་དག་ནི་ཆོག་གི་བསྟན་པ་རྟེ།

སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །

ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །

དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྐྱ་བྱེད་དང་། །

རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ཁོན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་
ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་(གཤམ་ཅན)གཏམ་ཅུང་ཟད་ཙམ་དང་། སྟོན་དབྱེད་དང་། སྐྱ་ལ་
སོགས་པ་དང་། དེ་དག་སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་བར་ལ་སོགས་པས་སྐྱར་བ་ཡང་རུང་རྟེ། ལྷན་གསུམ་
བྱེད་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱུང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པ་ལྷན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་ཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གང་ཟག་ཏུ་ལྷ་བས་འཛིག་ཆོགས་ལ་
ལྷ་བ་དང་ལྷན་པའི་མང་པོས་བཀྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རི་མིད་ལྷ་བ་དེ་མ་བཏང་བ་དེ་
མིད་ཏུ་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་པས་དེ་ལས་ཐར་པའི་བྱིར་རྒྱབས་སུ་འགྲོའོ། །འཛིག་ཆོགས་
ལ་ལྷ་བ་ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པ་སྤངས་ཏེ། རང་གི་མི་སློབ་པ་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་
ཀྱང་ལམ་གོ་ལ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཀྱང་རང་གི་ལམ་དེ་ལས་བསྐྱོག་རྟེ་
ཐེག་ཆེན་ཏུ་འཇུག་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་།

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་ཀྱང་ཅིང་། །

རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །

བྱང་རྒྱལ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་བྱུང་ནས། །

སྒྲིམ་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྒྲེལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་དམན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཛིགས་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལས་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་དེ་དང་དེའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རིམ་པ་གིན་རྒྱ་མང་དུ་ཡོད་པར་གེས་པར་བྱའོ། །སྒོ་བྱར་བའི་ཉེས་པ་
བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་འབྲལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། རི་ལྷར་
འཕགས་པ་ཀྱན་དག་འཁོར་འཁོར་མའི་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་མཐུན་ཉན་པ་ན་སྟོན་པ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཛིགས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉེས་པ་རི་སྟེད་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་
མཐུ་ཡོད་པར་གེས་པའི་དད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གེས་པའི་དོན་དམ་
པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་སྦྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་
ཅམ་དུ་མ་ཟད་དངོས་གཞིར་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །མན་རག་པ་དག་ནི་བླ་མ་དམ་པ་ལ་
སངས་རྒྱས་སུ་འདུ་གེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པས་
(༡༥༧)བྱེད་པར་སྒྲུབ་ངོ་། །

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དད་པས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། མ་ཁོ་ལ་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི། ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཐུན་
གསུང་རབ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར།

ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་དེ། བདག་མེད་པ་དང་བདག་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོའོ། །
དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་ལ་དང་བའི་དད་

པས་ཡོན་ཏན་གཤམ་ནས་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྡོད་དུ་གཤམ་ནས་དག་འདུན་
ལ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོའོ། །

དེས་ན་དད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གསུམ་ལས་དེ་དད་པའི་ཡུལ་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་
སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།

གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱུས། །

སངས་རྒྱུས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཇིགས་མེད་ཏྲག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །

མཁྱེན་བཅུའི་རལ་གྱི་དོ་རྩེ་མཆོག་བསྐྱམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྷུ་གུ་གཙོད་མཛད་ཅིག །

སྒྲ་ཆོགས་ལྟ་ཐེབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཐེ་ཆོམ་ཅིག་པ་འཇིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །

ཅས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པའི་གཞིའོ། །

[གཉིས་པ་]དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི། འདིས་ཅི་བསྟན་ཞེ་ན།

འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །

གཞན་གྱི་སྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །

མཁྱེན་དང་བཅུ་དང་རྣམ་པར་ལྟན། །

དོན་གཉིས་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད། །

འདིས་ནི་མདོར་བསྟར་ན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་བརྟུན་དོ། །
ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་
གྱིས་སྐྱེན་གྱིས་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་གཤམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་དང་། རྣམ་
པ་དང་། རང་གི་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་
སོ། །

རི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། སོ་སོར་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅས་བྱ་བ་
འདིས་ནི་འདུས་མ་བྱས་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་དང་། དབུས་གནས་པ་དང་། མཐའ་
འཇིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྱི་(གལ་ཏན་)གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ན་

འདུས་མ་བྱས་སུ་བརྒྱུད་པར་གོ་སྟེ་གདོང་ལྷ་པ་གོ་བས་སེང་གེར་གོ་བ་ལྷ་བུའོ། །ཞི་བས་ནི་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་བརྒྱུད་དེ། སྒྲོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་སྟེ་དེ་ཡང་སྒྲོས་པ་དང་རྟོག་པ་
མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཙན་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་གྱི་གཏན་ཆོགས་
ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་
རྒྱས་། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཞན་གྱི་རྟོག་གིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱ་
བའི་སྒྲ་ལོགས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ངག་ལ་མ་སྟོན་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་འཕགས་
པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཤིང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གྱི་
གཏན་ཆོགས་ལས་གཞན་གྱི་རྟོག་གིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟངས་གྲུབ་པོ། །སངས་རྒྱས་
ནས་ནི་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མཁྱེན་པ་དང་ལྷན་པ་བསྟན་ཏེ། བཤད་པའི་རྩལ་དེ་ལྷར་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དེ་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་རྩལ་
གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཐ་སྟངས་གྲུབ་པོ། །
མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཛིགས་མེད་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བརྟེ་བ་དང་
ལྷན་པ་བརྒྱུད་དེ། མ་རྟོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་གྱི་གཏན་
ཆོགས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཙན་དུ་གྲུབ་པོ། །

མཁྱེན་བརྟེའི་རལ་གྱི་དོ་རྩེ་མཆོག་བསྐྱེད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལྷ་གྱ་གཙོད་

མཛད་ཅིག། །

སྒྲ་ཆོགས་ལྷ་ཐེངས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཐེ་ཆོམ་ཅིག་པ་འཛིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད།

ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རྩལ་པར་ལྷན་པ་བརྒྱུད་དེ། ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྟེན་འབྲས་སུ་
སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་སྒོར་བའི་ཕྱིར་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལས་རྩལ་པ་དང་ལྷན་
པའི་ཐ་སྟངས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་འགྲེལ་བླ་མེད་པའོ། །ཁྱད་པར་དུག་པོ་དེ་རྣམས་
བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོན་གཉིས་དང་ལྷན་པར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་པོ་
གསུམ་གྱིས་རང་གིས་དོན་བརྒྱུད་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དང་ལྷན་པ་བརྒྱུད་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་སངས་རྒྱས་ནི་འདུད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་
བོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་པ་དུག་པོ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི་བསྟན་
བཅོས་(གཡ་འབ)འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་རྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་པོ་སྒྲོ་བྱར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
གྱིས་འབྲལ་དུ་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རང་གི་རང་གིས་རྗེས་
སུ་ཞུགས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་པདྨའི་སྐབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་རི་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཕྱི་མའི་མཐའི་
བར་དུ་རྟག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་
བཞག་པ་བརྩས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་བསྟན་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེའུ་བསྟན་ལ། མཁའ་པས་ནི་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ནམས་བསྟན་ཞིང་། མཁའ་པ་དང་བརྩེ་བ་དང་ནུས་པ་ཚོགས་པ་དག་གིས་ནི།

སྲིད་ལ་མཁའ་པར་བརྩེ་ཆེན་འཇུར་བ་དང་། །

མི་འཇུར་མ་གོས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་གནས་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་སྲིན་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་
པས་ནི་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ།

ཐུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཕྱིར། །

ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདུད་ཅེས་བྱ་བས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་མཚོན་ནས་དེ་ལ་
མོས་པའི་ཐན་ཡོན་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དུག་པོ་འདི་དག་གང་གི་ཡིན་པའི་
བདག་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལས་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་
སོགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་སངས་
རྒྱས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ།

རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཞིང་། མཁྱེན་པ་དང་། བརྟེ་བ་དང་། རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།

སྐྱུ་གསུམ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །

སྐྱུ་བསྐྱེས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་འདིར་གསུངས་པའི་སྐྱུ་གསུམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱུ་ལ་བྱའོ། །(གཡ།)ན

དེ་ཡང་དབྱེ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་ལས་གསུངས་པར་གྱུར་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ།

བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །

ཡོན་ཏན་ཕུན་ཆོགས་ཀྱན་རྟེན་ཕྱིར། །

རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །

སྐྱུ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུར་འདོད། །

ཅས་འཐད་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ནི་ཤེས་
བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་སྐྱུ་ཞེས་བརྟེན་དེ། རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་རྣམས་སྐྱབས་ཀྱིས་
ལུས་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དེ་སྐྱུར་དུ་བརྟེན་དོ། །རི་ལྷར་ཞེན། རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རུས་པའི་
སྤང་བོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་དེར། རེ་རེའི་ལུས་ཀྱི་རུས་པའི་སྤང་བོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྒྱུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་བདག་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལམ་ལ་འཇུག་པས་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དམིགས་པ་ཡང་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལུས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་སྒྱུད་
པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་རིགས་པ་སྟེ། རིགས་པས་ཆད་པས་གཙོད་ཅིས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་
བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་རོ་བོ་ལམ་སྐྱའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །སྐྱའི་སྐྱད་དོད་ཀྱི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོགས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་འབྲེལ་བར། ཆོས་
རྣམས་འདིར་སྒྲོགས་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་སྐྱ་འཇུག་
པའི་ཡུལ་བཞིན་བཤད་དོ། །

རྟོག་གི་འབར་བར་ཡང་། ཡུམ་ལས་ཆོས་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོབ་པར་འདོད་པས།
ཞེས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་གསུང་རབ་ལ་བཞེད་ལ།

འདི་ཉིད་དུ་ཡང་།

ཆོས་སྐྱ་རྣམ་གཉིས་གེས་བྱ་སྟེ། །

ཆོས་དབྱིངས་གིན་ཏུ་བྱི་མེད་དང་། །

དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །

སྐྱ་ཆོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱང་བ་དང་(གཡ།བ)ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱར་བཞེད་དོ། །

དབུ་མ་ཆོགས་གསལ་བར་ཡང་།

དེ་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་ཡང་དག་

བསྐྱགས་པར་གྱུར། །

དེ་ནི་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱར་འདོད་དེ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བཞེད། །

ཅིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དབུ་མའི་ལམ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གསུངས་ཏེ། བདེན་གཉིས་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བརྒྱུད་པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་བྱེད་པར་
མེད་ཀྱང་དེ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེར་
བཞག་སྟེ།

དཔུ་མ་སྟོང་པོར།

དེ་ལས་དངོས་ཉིད་མི་གཞན་དང་། །

དེས་ནི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་བྱིར། །

དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེར་འདོད་དེ། །

གཞན་གྱི་མ་ཡིན་དེ་མ་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ལ།

གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་ཡང་། བཞི་བརྒྱུ་བར།

སྤུང་བ་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟའི་དངོས། །

དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཡང་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་རིགས་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྟུན་པར་
མཛད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་གཤེས་པ་
སྐྱེ་མ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཐོབ་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་
བཞེད་ཀྱི། གསལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་མི་བཞེད་དོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་སྟོད་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

མདོར་ན་སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེར་བཞེད་ཅིང་། དེ་འདུས་མ་
བྱས་སུ་ཡང་བཞེད་པས་འདིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
ཉིད་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན་ཅོ་སྟེ་ན། སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ལེགས་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་བཤད་པའི་འདུས་མ་

བྱས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་གསེགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འདིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེས་བཟོད་པར་ནི་
འགྲེལ་པ་(༡༧༥ན)འདི་ཉིད་ལས་གྲིན་ཏུ་གསལ་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་སྐྱེ་ལ་བཟོད་པར་ཡང་ཀར་གསེགས་པ་ལས་གྲིན་ཏུ་གསལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ལས་ངེ་སྐྱད་བྱ།

དེ་ནས་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །གང་འདི་བརྟན་པ་
བཟོད་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་
ཞེས་སྒྲོས་པ་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགོག་
པ་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་ཞེས་གྲུང་
གསུངས་ན། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐྱད་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་འདི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་འཇུག། འོན་ཏེ་འདི་
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ལགས། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
ཕྱོགས་མི་མཐོང་བས་ཆོས་པམས་ཅད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའོ་ཞེས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་པམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཞེས་
བཟྱི་ན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་པམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཞེས་
སྒྲོས་སུ་འང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་སྐྱེ་དེར་ཆོས་ལ་ལ་ཞིག་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་
ཞིག་ལགས་ན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཤད་ཏུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེའི་ཕྱིར་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གྲིན་ཏུ་ལེགས་པར་
ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྒྱངས་གིག་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

¹ཕྱོགས་ དབུ་མེད་མ་དཔེ། རྟོག་གྲངས། ༢༧༥༥

པོ་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་སློས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་སློས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའང་མ་ཡིན། དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སློས་པར་བྱ་བ་དོན་མེད་པའང་མ་ཡིན་གྱི། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆོག་སྲ་དྲགས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ས་བདུན་ལ་རབ་རྟུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོག་སྲ་དྲགས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོག་གོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གང་འདི་བསྟན་པ་(ག༡༥བ)བརྗོད་པ་ལས་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་སོ། །བསྟན་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲ་དྲགས་སུ་གསུངས་ན། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཅི་ཡིན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲ་དྲགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། རྟོགས་དང་པོ་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྟོགས་མེད་པས་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཆོག་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཞེས་སློས་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཁས་སྲུངས་ན་དེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་ན་གང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་གསུངས་ཤིག་ཅེས་ཁྱེས་སོ། །

ལན་ནི། ཆོག་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུན་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བསམས་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་བཤད་པའང་མ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཆོག་འདི་དོན་གྱིས་སྦྱང་བའི་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་དོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་

གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་པའི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
བཤད་པ་འདི་ཡང་མུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མ་
ཐོབ་པའི་ལུས་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་འདི་ཉིད་དུ།

དེ་ལ་རིས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་བྱ་བའི་ཡིད་གྱི་ལུས་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་
བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་རིས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་འདུ་བྱེད་
གྱི་བྱ་བའི་ཡིད་གྱི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོ་ལ་ཡང་ཡིད་གྱི་ལུས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདིར་ཡང་འདུས་མ་བྱས་སུ་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ཡིད་ལུས་དེ་
ཉིད་ལ་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོར་ཡང་།

འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྐྱད་ཅིག་པ་སྟེ་མི་ཟད་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། མི་ཟད་པའི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྐྱད་ཅིག་པ་ཡིན་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །(༡༧༥ན)

སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་།

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྟེན་ཐམས་ཅད་བསལ་བ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་འཇུག་པར་གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ། རང་རིག་པ་
ཙམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་རྒྱན་མི་འཆད་པ། སྐྱད་
ཅིག་མའི་རྒྱན་བརྒྱུད་པའི་ཆོགས་ཅན། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་གནས་སྐྱབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི།

འདི་ཉིད་ལས།

འདུ་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །

རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་དུ་མེད། །

ཤེས་པ་རང་རིག་བྱ་བ་འདི། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེད་ཅིག་མ་དང་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །དོན་བསྟན་ན་
སྐྱེད་ཅིག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས་དོན་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་འདིར་རྒྱས་པར་ལྡན་
པ་སྟོས་པས་ཤིན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་པར་བལྟ་བ་ལས་བསྟོན་པར་བྱའོ། །

དེ་ཉིད་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ལས་བསྟོན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་གང་ལ་སྟེ་བ་ཡང་རབ་རྟུགས་ཤིང་། གནས་པ་དང་
འཇིག་པ་ཡང་རབ་རྟུགས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཐོག་མ་དང་དབྱུས་དང་ཐ་མ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་རབ་རྟུགས་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་ཆོས་གཞན་ལས་རབ་རྟུགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་འགྲེལ་གྱི་ཁྱེན་མེད་
ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བས་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་པ་སྟེན་ཏུ་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་པའོ། །

སྟོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བའོ། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གི་
ལྟར་སྟོས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་རང་རང་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བར་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོས་པ་ནི་ལས་སུ་སྐྱབ་པས་འདི་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོས་པ་སྟེ། དག་
དང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
དག་ཆོག་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།

སྤྱི་བརྗོད་ངང་ཚུལ་(༡༧་ཟབ)ཅན་སྐྱོད་དང་། །

རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་
བས་རྒྱ་བག་ཆགས་གཏན་ལོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་རྟོག་པ་དང་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་
བ་ཡིན་ནོ། །

རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རྟོག་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ།

ཐུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། །

རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སྐྱད་ཅིག་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པར་བསྐྱད་པའི་
ཕྱིར་རང་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་བྱང་རྒྱལ་དེ་ལ་རང་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་རྣམ་པའི་སེམས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས། །

གང་ན་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡོད། །

དེར་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་སྦྱི་བ་མེད། །

ཡོད་གྱུར་མ་ཡིན་ངག་ལམ་བྱལ། །

མཁའ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་ནི། །

བྱང་རྒྱལ་གཉིས་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པའི་བྱིར་གཞན་གྱི་ཡུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །

དེ་ལ་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་གྲུས་པས་སྟོན་པོ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ན་རྣམ་པར་གྲུས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ནི་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་
པོ་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བ་ལམ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུམ་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་
བརྗོད་དོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ཉིད་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་།

ཆོས་ཐ་དད་པ་ལས་ལེན་བྱིར། །

དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཐ་དད་པས་བཞག་པའི་བཏགས་པ་
བར་འདོད་དོ། །

བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བཏགས་པ་བ་ཡང་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པས་
རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་པས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པའི་མིང་གི་རྣམ་
གངས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དང་རྟོགས་དང་མཚན་མ་ཞེས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཆེའོ། །དེ་
བས་ན་བྱང་ཆུབ་ནི་སྟོན་(གཡ་༤ན)པོའི་རྣམ་པར་གྲུས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་
མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྟོར་སྤང་དབང་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་
བཏགས་པ་དེ་ཡང་འདིར་མི་འདོད་དོ། །

དེ་བས་ན་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས།

རི་ལྟར་སོར་མོས་རང་ཅེ་དང་། །

རི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་སོ་ལ། །

མི་གཙོད་རིག་པར་མི་བྱེད་པ། །

དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་། །

གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །(༡༧༤བ)

ཡུ་ད་ཡ་ནི། འདིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་ཀྱི་སྦྱོབ་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱུན་གྱི་རྒྱན་དོད་བྱ་བ་ལ་ནི། ཡིད་ཆེས་པ་ལ་འཇུག་པས་གཞན་ལ་
ཡིད་ཆེས་པའི་ཡུང་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །རྒྱུན་གྱིས་
རྟོགས་ཤེས་པའི་རྒྱན་དོད་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཐུབ་ན་བྱ་བ་ཡུ་ད་ཡ་
ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུ་ད་ཡ་ནི་སྦྱིར་སྦྱོབ་བྱེད་དང་། དར་བྱེད་དང་། རྟོགས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་མོད་
ཀྱི། འདིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་ཀྱི་སྦྱོབ་པ་ལ་ནི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་དོན་གསུམ་པོ་
བཤད་པར་གྱུར་པའི་འཇུག་བསྟུ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུག་པོ་དག་གི་ཁྱད་
པར་གྱི་གཞིའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འཇུག་པ་མེད་པ་ནི་རང་གི་རང་ལས་མ་གཏོགས་པར་
འཕྲལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་ཅིང་སྦྱོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་
བཞིན་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རབ་རྟ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་རི་
ཙམ་ཞིག་འཇུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་སྦྱོང་དང་གསུང་དང་བྲགས་ཀྱི་
མཛད་པའོ། །རི་སྤྱི་དུ་འཇུག་ན་འཁོར་བ་རི་སྤྱི་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
འཇུག་གོ། །རི་ལྟ་བུར་འཇུག་ན་འགལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་མེད་པར་འཇུག་
གོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་རྟོགས་པའི་དོན་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེན།

ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་ལགས་ཀྱི།

ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

ཤེས་བྱ་ཁོན་ལྷག་པ་ལགས། །

ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་དཔེར་རུང་བའི་གང་ཟག་གཞན་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་མད་དུ་བྱུང་ཞིང་
རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསམ་དུ་མེད་པའོ། །རྟོགས་པར་
བྱེད་པ་ནི་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་རྟོགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རང་བྱུང་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཡེ་ཤེས་དེ་སྟེ་
བའི་ཐུ་ལོགས་སུ་སྟོབ་དཔོན་མེད་པས་གཞན་ལས་གདམས་པ་མ་ཐོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་
རྟོགས་པས་སོ། །

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་འཆད་དེ། འདི་ལ་དོན་བྱ་བའི་ཡུལ། གང་གིས་
(གཏལ་ན)དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ། བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་ལས།

དོན་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དེ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དཔུས་ལོང་
དུ་བྱུང་བ་གཞན་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དཔུས་ལོང་བཞིན། །

བྱིས་པས་དེ་རྩོན་མཐོང་མ་ཐོང་། །

ཞེས་བྱ་བས་རྟོགས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་
ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ནི་དཔུས་ལོང་དུ་བྱུང་བའོ། །

བཅས་པའི་བྱིམ་ན་བྱ་རྒྱུང་གིས། །

ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་ས་
བརྩ་པ་མན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་ལས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཀྱང་
ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དེས་བྱགས་མ་ཆོམ་སྟེ། གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་མཛད་
ཅས་པའོ། །གང་གིས་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ནི་རང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྟེ་
ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་བཞེད་པའི་བརྩེ་བའོ། །

གཞན་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཚད་
མ་གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་
མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལས་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པར་རྗེས་
སྤྲད་པག་པས་རིག་པར་བྱའོ། །

བརྩེ་བ་ཡང་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་སྤྲགས་རྗེ་ཡིན་གྱི། ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ།

རྒྱན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱིར། །

རྒྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆོས་མཐུན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེི་མ་དང་བཅས་པའི་སྟིང་པོ་ཉིད་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་
མཁྱེན་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་སྟིང་རྗེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཡང་། སྤྲ་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་

ཀྱི་སྤྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སྟེ་བ་ཡང་མེད་འཇུག་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་

པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་

སྤྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་རྟག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཏེ། སྤྲགས་རྗེ་ཆེན་(༡༧༥)པོའི་རིགས་གསར་དུ་སྐྱེ་ཁིང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲག་
བསྐལ་མཐོང་ནས་འབྲལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་མེད་དེ། རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
པའོ། །

ཁྱེད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།

ཁྱེད་ནི་ལམ་གང་ནས་གསེགས་པའི། །

ལམ་དེ་ཉིད་ནས་སྟོབ་མའང་མཆི། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པས་སྤར་གཤེགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་
འཇུག་པ་ན་ལམ་དེ་ལ་དབྱ་དང་གཡང་སའི་འཇིགས་པ་མེད་དེ། དབྱ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་
བདུད་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་བདུད་མེད་དོ། །གཡང་ས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
གྱི་ལམ་དུ་ལྟང་བ་ལས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ལྟོས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་ལ། དྲང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་
རྣམས་ནི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རལ་གྱི་དང་རྩོམ་འཇུག་གི་གོ་རིམས་རི་ལྟ་བར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་འདི་གཉིས་ཉིད་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་རྩ་བ་འཛམས་པར་རྒྱས་པར་བསྟན་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཁུན་བརྩེའི་རལ་གྱི་
རྩོམ་མཚོག་བསྐྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བའི་རལ་གྱི་དང་རྩོམ་འཇུག་གི་སྤྱད་དང་རྩེག་པ་
འཛམས་པའི་ལས་གྱི་གོ་རིམས་རི་ལྟ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་
འདི་གཉིས་ཉིད་རལ་གྱི་དང་འབྲེལ། འདི་གཉིས་ཉིད་རྩོམ་འཇུག་དང་འབྲེལ། རལ་གྱིས་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་འཛམས་པར་བསྟན་ལ། རྩོམ་འཇུག་མོངས་པའི་རྩ་བ་འཛམས་
པར་བསྟན་དོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅན་འཆད་
པར་འཇུག་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཚོག་གི་སྤྱད་དོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྤྱད་བསྐྱེད་ནི་མདོར་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་རྣམས་ལ་གསུམ་མཐུད་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་རི་
ལྟར་སྤྱིད་པ་དག་དང་། དེའི་རྩ་བ་ནི་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་ལས་
འདོད་པ་དང་གཞུགས་སུ་མིང་དང་གཞུགས་མཛོན་པར་བྱུང་བ་སྟེ་མཆོད་(གཞུག)དུག་མ་
དོད་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །གཞུགས་མེད་པའི་སྤྱིད་པར་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་གཞུགས་མེད་པར་
འདོད་པ་ལ་ནི་མིང་འབའ་ཞིག་བྱུང་བ་པོ། །གཞུགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་མིང་དང་

གཟུགས་གཉི་ག་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་མ་དོད་ཚུན་ཆད་ཅེས་སྒྲུར་དུ་ནི་མེད་དོ། །
དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་ཡང་རྟུམ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་མ་
དོད་ཚུན་ཆད་ཅེས་སྒྲུར་དུ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དེ། འདི་ལྟ་བུ་དག་ནི་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་སྒྲུས་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་རང་གི་ལུགས་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་གཟུགས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན།
སྒྲིལ་བའི་དྲང་སྟོང་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་གཤེས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་
ཀྱི་ལྟའི་མིག་གིས་བྱང་བལྟ་བར་མི་རུས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་པའི་
གཟུགས་སུ་བ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དཔལ་ཐེང་གི་མདོའི་དགོངས་པར་རྟོགས་སོ། །

ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་ནི་གང་ཅི་ཡང་རུང་འཇིག་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲོན་
དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་སོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡིན་ལ། དེ་
དག་གི་རྩ་བ་སྟེ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་ནི།

རི་སྟོན་ཐུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །

དེ་སྟོན་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། །

ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་ཚོགས་ཐུང་པོ་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲོན་དུ་
འགོ་བའི་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་
བསྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་
ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འོག་པར་ལྟ་བ་དག་སྒྲིམ་པ་ནི་མ་དེས་སོ། །

དེ་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ནི་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྐྱུ་གྲུ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་རལ་གྱིའི་དབུས་བསྐྱན་ཏོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་མིང་ནི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐུང་པོ་

བཞི་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ལ་འདྲད་པའི་བྲག་ལ་ཡང་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་
 དོན་ནམ་ཡུལ་ལ་གཞོལ་ཞིང་འདྲད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་
 བྱུར་བ་དག་ནི་གཞུགས་ཏེ། སྤུངས་ལ་མཐུན་མོ་གཞུགས་པ་ལྟར་རེག་པ་དང་ཡུལ་དཔྱད་པ་
 གང་ཡང་རུང་བས་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༡༧༥བ)དེ་ལྟར་ན་མུང་པོ་ལྟས་བསྟུས་
 པའི་སྤྱག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་ལས་དང་པོར་འབྲུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་
 བས་མིང་དང་གཞུགས་ཞེས་བྱ་ལ། དང་པོར་མངོན་པར་ཏེ་གསལ་པོར་གྲུབ་པའི་མཚན་
 ཉིད་དམ་མཚུངས་ཆོས་ཀྱིས་ལྡོན་གིང་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་བའི་དང་པོར་དེའི་སྤྱ་གུ་མངོན་པར་
 གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱ་གུ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རལ་གྱིས་སྤྱ་
 གུ་གཙོད་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་མིང་དང་གཞུགས་དེ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་རལ་གྱིའི་དཔེས་བསྟན་ཏེ། རལ་གྱིས་སྤྱ་གུ་
 གཙོད་པའི་རྣམ་པ་རལ་གྱི་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེའི་
 རྣམ་པ་ཡང་དེ་གཉིས་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྡོན་གིང་གི་རྩ་བ་བཅད་
 པས་ཡལ་ག་ཡང་ཆོད་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ཀུན་འབྲུང་བ་སྤངས་པས་སྤྱག་བསྟུལ་སྤངས་པར་
 བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱག་བསྟུལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་མེད་དོ། །

ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་བསྟུས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་ཡིགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ནགས་
 ཐིབས་པོས་བསྐྱོར་བའི་རྩིག་པ་དང་འདྲ་ལ། དེ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་དག་རྫོང་མེད་དཔེ་དང་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་སྟེ་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་རི་ལྟར་ནགས་ཐིབས་པོས་བསྐྱོར་བའི་རྩིག་པ་ནི་
 ནགས་ཐིབས་པོས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་ལ།
 རྩིག་པ་དེ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིགས་པར་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་དང་

པོར་སྤང་བྱར་རྟོགས་པར་དགའ་ཞིང་། ཤེས་ནས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཤིང་སྤོང་བར་དགའ་བ་ཉིད་
 གྱིས་ནགས་ཐིབས་པོས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིག་པ་དང་འདྲོ། །དེ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྲུགས་རྩེ་དག་དོ་རྩེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།
 དེ་ཡང་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་རགས་
 པའི་གཏམ་སྟེ། སྤང་བར་ན་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་དངོས་ཀྱི་སྤང་བྱ་
 (གཡལ་ན་)ཡིན་པས་ཤེས་པར་དགའ་ལ། བྱེ་བྲག་རྒྱ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་
 ཀྲུ་རྒྱ་སྤོང་བ་རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་དགའ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དང་ཡང་རྒྱ་བསགས་ཤིང་བརྟན་པར་གནས་པས་ཕྱིག་པ་
 དང་འདྲ་བ་ལ། ལྟ་བུ་སུམ་བརྒྱ་བྱ་བྱ་དང་། བྱ་བྱ་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ནགས་
 ཐིབས་པོས་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་རིག་པའི་སྤྲོན་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པོ་དེ་དེ་འི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེན། ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 ཡིན་ལ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་དང་ཀྲུན་བརྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་
 བར་མི་འདོད་ཅིང་། བརྒྱ་ལ་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་
 བྲུགས་མཆོག་རྒྱ་འཛིན་པས་ལམ་ལོར་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ནི་ཀྲུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པས་
 གཅིག་རྒྱ་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཐུན་པ་དང་སྤྲུགས་རྩེས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཀྲུན་འབྱུང་བ་འཛོམས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་རྣམས་སྟེ་བར་
 འགྱུར་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་པས་¹དེ་རྣམས་འཛོམས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་གྱིས་འཛོམས་པ་ཡང་སྟེས་ཐིན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ཀྱི།

སྟེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །

གང་ཡང་སྟོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་པ། །

དེས་བསྐྱེད་ལས་ལ་རུས་འགྱུར་གྱི། །

¹‘སྟོན་པས་སྟོན་པས་’ དབུ་མེད་མ་དཔེ། རོག་གྲངས། ༨༡༠༣བ)

ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཅོམ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་བྱ་བས་སྟག་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་ད་ལྟ་སྟེས་མ་ཟེན་ཞིང་སྟེ་བ་ལ་ཕྱོགས་
པའི་མ་འོངས་པ་རྣམས་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པས་ཡིན་ནོ། ། མི་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་
ཡང་མེད་པ་དང་གཞན་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྟེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཉེན་པོ་
ལ་བརྟེན་པས་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། ། མཐུན་པ་དང་བཅུ་བས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་
ཡང་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་ཡིན་ན། འདིར་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་
ཅིའི་ཕྱིར་སྟོས་སྟུམ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་
སྤང་སྟོང་བས་བསྟོམས་སྤང་སྟོང་བ་ཡང་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ན་ཉོན་(༡༧༧)བ་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་
དེ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤངས་སྟོང་བ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་པོ་འདི་རྣམས་
གོ་རིམས་འདི་ཉིད་གྱིས་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་
པོ་འདི་རྣམས་ནི་རང་གཞོར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདིར་བཤད་པའི་གོ་རིམས་འདི་ཉིད་གྱིས་
བསྟན་པ་དང་དོན་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་བས་ལྟག་ཅིང་མང་བར་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོས་བསྟན་པ་དེའི་རྩེས་སུ་
འབྲངས་ནས། འདིར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཞེས་བགྱི་བ་དང་།

དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་མཆིས། འཇམ་

དཔལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་
བཞོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསེས་
པའི་ཡུལ་ནི་ཁམས་ལྔ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་
ཐབས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྟུ་བྱ་བ་ནི་
འདིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེ།

གོ་ཙ་ར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྐད་དོད་དེ།

དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །

ཕུགས་དང་མིག་དང་རྩི་རྩི་དང་། །

མཐོ་རིས་རྒྱ་དང་དོན་དགུ་ལ། །

མཁས་པས་གོ་སྒྲ་རིས་པར་གཟུང་། ། .

ཞེས་པའི་དོན་དགུ་ལས་འདིར་སངས་ཕྱོགས་ཉེ་ཡུལ་ལོ། །ཙ་ར་ནི་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱ་བ་
ཡིན་རྟེ། སངས་རྒྱས་གང་དུ་རྒྱ་ཞིང་གསལ་གསེས་པའི་ཞིང་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་
ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ནི་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཉེ་ཁམས་ལྔ་བོའོ། །ཡུལ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་
དེ་དག་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འམ་སྒྲམ་ན་མ་ཡིན་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་
(གཡལ་ན)ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྩི་གས་
པའི་སྒྲུ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིང་དག་པར་ཡང་འཇུག་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་།
དེའི་མཛད་པ་ཡང་རིམ་རྒྱུར་རིགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གསལ་གསེས་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འགང་མདོ་སྔེ་འདི་
ཐོས་པའི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤང་བར་བྱེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་རྟེ།
དེས་བརྒྱན་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཀྱན་ལ་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་
འཇུག་པའི་བྱིར་མདོ་སྔེའི་མིང་གིས་མདོ་སྔེའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རིམ་རྒྱུར་གོ་རིམས་རིམ་རྒྱུར་བསྟན་སྒྲུལ་ན། དེ་ཉིད་ལས་རིམ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་

སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་རེ་
 ཤིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རེ་ཤིག་ཅེས་
 བྱ་བ་ནི་དང་པོར་འདི་བསྟན་ལ། ཕྱི་ནས་གཞན་བསྟན་ཞེས་པའོ། །གང་ལ་ནི་གང་དུ་འཇམ་
 གང་ལས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་བསྟན་པ་དེའི་རྗེས་ཐོགས་པར་མ་ཆད་པ་ཉིད་ལ་འཇམ་
 དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་བེ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་དུ་ཀྱན་ནས་
 གནས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཡང་རི་ལྟར་བེ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་ལ་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་གནས་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཁང་བཟངས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་ཀྱང་ཏུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 བེ་རྒྱུ་ས་གཞི་དེ་མ་མེད་པའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་ཐོག་མར་བྱས་ཏེ་ངེས་ཏེ།

བརྒྱ་བྱིན་ར་སྤྱོན་ཆངས་པ་དང་། །

ཉི་མ་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་བཞིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བརྟན་བཞིན། །

ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་དགུས་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་
 པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
 འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་ལུས་གཡོ་བར་མི་མཛད། ཐུགས་སེམས་པར་མི་མཛད། གསུང་སློ་བར་
 མི་མཛད། (གྲ་པ་པཎ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ཡང་སྤྱིར་རྟོག་པར་མི་མཛད། རྩེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པར་མི་མཛད་དེ། དེ་བས་ན་རྟོག་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ། སེམས་
 པ་མེད་པ། སེམས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་གཏུང་བ་མེད་
 པས་བསིལ་བར་གྱུར་པ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་
 མེད་པ། མིག་གིས་བལྟར་མེད་པ། རྣ་བས་མཉན་དུ་མེད་པ། ལྷན་བསྐྱམ་དུ་མེད་པ། ལྷས་

མྱུང་དུ་མེད་པ། ལུས་ཀྱིས་རིག་ཏུ་མེད་པ། ཡིད་ལ་གནས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནས་སྒོང་བ་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དགུ་པའི་སྐབས་སུ། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགུ་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། རྟོག་གི་མ་ཡིན། རྟོག་གེའི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན། མི་སྤང་བ། མི་མཐོང་བ། བསམ་དུ་མེད་པ། བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ། སེམས་པ་མེད་པ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་ཞིང་བཅད་སྟོམས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་བྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོག་གི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་པའོ། ། འདིས་ནི་རང་གི་མཛད་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་གཞུང་ལྷག་མ། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་ཞིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལ་བྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འཇམ་དཔལ་གང་ལ་སྐྱེ་བའམ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནམ་མཁའི་དཔེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྟན་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལུས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒོ་ནི་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་སོགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་བསྒོམ་པ་སྟེ་(གཡ་༤ན)མངོན་སུམ་གྱི་ལམ་དེ་ལ་གོམས་པས་འཕོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་ནས་གཞན་ལུང་གི་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། ། གང་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསོལ་བ། བཙོམ་ལྟར་འདས་འོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་ལགས། ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཉེན་པོ་མེད་པའི་བྱིར་གཞོད་མ་ནས་

དག་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་བྱི་མ་མེད་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡིན་
 རོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་བརྟུག་པོ་རྩ་བ་
 མེད་པ་དང་གནས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་།
 སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་
 བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྤང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་
 དམིགས་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཆད་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་།
 ལུས་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། གནས་དང་དབྱེར་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་
 པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་
 གཞི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྤོང་བ་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་མཉམ་
 པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། རྣམ་པ་ལ་འཇུག་
 པས་རྣམ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་བྱང་
 ཆུབ་པ་དང་། དག་པ་དང་བྱི་མ་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 རྣམས་བསྟན་ནས། མཐར་འདི་སྐད་དུ། འཇམ་དབལ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་
 རང་བཞིན་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་མ་དག་པ་
 དང་བྱི་མ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟོན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་རྣམ་པར་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རབ་རྩ་
 འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ལས་གཟིགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་བསྟན་ལ། དེའི་རྗེས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོ་རབ་རྩ་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ། ། སྐབས་
 འདིར་ཡེ་ཤེས་སྒྲུའི་འཇུག་དང་ཆོག་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ཡང་དོན་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །

མདོའི་ཆོག་དེ་ཉིད་འགྲེལ་བས་བཤད་པ་ནི། (གཞུང་བཤད་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་
 བུའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའོ། ། ཁོ་རིམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་

བསྐྱེད་པ་ཞེས་རྟོག་གིས་མཛད་པ་ནི་འགྲུར་ཅུང་ཟད་མི་ལགས་ཏེ། རྒྱུད་པེར་ལ་ཐ་དུས་
 བེདུ་ནི་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་
 དག་པ་རིམ་ལ་བ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་ནས་སོ།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ། རོ་པོ་ཉིད་དེ་སྲུ་ཞིག་གིས་མཐུན་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་ནོ། །
 རི་ལྟར་མཐུན་ན་གཞན་ལ་མ་སྟེས་པར་མདོན་པར་ཏེ་མདོན་སྲུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་
 པའོ། །རྟོགས་པ་ནི་མ་ལུས་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་ཚུལ་ཡང་དག་པ་རིམ་ལ་བ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་མདོན་སྲུམ་ཀྱིས་མཐུན་པས་ལུས་པ་མེད་པའོ། །ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིའི་རིམ་
 པ་སྟོན་པའོ། །སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་
 དུ་ངེས་པའི་བྱང་པོར་གནས་པ་ནམས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་གང་ལ་
 གཟིགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་
 པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་ཅི་
 ཞིག་གཟིགས་པའི་ཆོས་སོ། །གཟིགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་སྒྲུན་སྦྱིབ་པ་མེད་པས་གཟིགས་ནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་དེ་ཤེས་པ་
 གང་གིས་མཐོང་བའོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་པོ་ནམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པས་མ་
 དག་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ནམས་ཀྱི་ནི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པས་བྱི་མ་དང་མ་
 བྲལ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་ནི་དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲག་མས་
 སྟོན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་གཟིགས་པའི་ཆོས་དེའི་བྱུང་པར་རོ། །
 ནམ་པར་བཅེན་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཐབས་ཀྱི་སྟོ་སྟོ་རྟོགས་པ་སྦྱུབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟིགས་ཤིང་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐུགས་རྗེའོ། །སེམས་ཅན་ནམས་ལ་རབ་
 ཏུ་འཇུག་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་
 པར་བྱང་ཆུབ་པས་ན་རང་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐོབ་(༡༥༠ན)པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་རྗེ་དེའི་ཡང་འབྲས་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ནམ་པ་དུག་ལས། དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ན་ལ་

འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྤང་བོ་གསུམ་དུ་གནས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་སྤང་བོ་མ་ལུས་པ་ནི་འདིར་ཆོས་ཅན་ལོ། །

དེ་ཡང་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་རིགས་ལྔ་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་
ཅན་ནི་ངེས་པའི་སྤང་བོ་ལོ། །མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་མ་ངེས་པའི་སྤང་བོ་ལོ། །རིགས་
མེད་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྤང་བོ་སྟེ། སྤང་བོ་དེ་རྣམས་ནི་ཆད་
མས་གནས་ཤིང་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ། །

མཛོད་ལས།

འཕགས་དང་མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་དག །

ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །

ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་འདི་ཉིད་དུ།

གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྤྱིག་གོགས་བརྟེན་པས་སངས་རྒྱས་དན་སེམས་ལྡན་

ལྟར་དང་། །

པ་མ་དག་བཙུམ་གསོད་པ་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཆོག་ཆོགས་འབྱེད་པའི་མི། །

དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམས་ན་ལྟར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་མཆོམས་
མེད་པ་བྱས་པ་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་མཆོམས་མེད་
པ་བྱས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་ཡོད་པས་ན་འདི་ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཐེག་པའི་རྣམས་པའི་
ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་
ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིང་བོ་དེ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཟིགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུན་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྱུན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ར་རི་མེད་པ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གཟིགས་ཞེས་པ་ལོ། །

[བཞི་པ་ནི།] རོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཁྱད་པར་གཞན་ཅི་ཡོད་སྟུང་པ་ལ་བཞི་པ་
འཆད་དེ།

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །

ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་བ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

འགོ་ཀྱན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། །

ཞེས་(གཤམ་བུ)གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཁྱད་པར་
ནི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ཤེད་དང་མི་ལྟན་པའི་བྱིས་པ་སྤྱིད་པ་བརྒྱད་པ་
མངོན་པར་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲིབ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་འཇུག་པའི་
སོ་སོའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སེམས་རྒྱུད་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་བརྟེན་དེ། དེ་མངོན་གྱུར་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
པ་ལ་གཤེགས་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ་ངེས་མ་དག་གོ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ནི་
ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་གཉི་ག་ན་ཡོད་པས་དམན་པའི་
ཐར་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པར་མ་བགྱངས་སོ། ཉོན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་དྲི་མ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟུ་
གསུམ་དང་གཞི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཤེས་པའི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པས་ཤེས་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྒྲིབ་
པ་ལ་གཤེགས་བྱེད་པའི་བྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་ཆུ་ཆཅན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
དེ་དག་གི་བག་ཆགས་རྣམས་སོ། །བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྷག་མས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ས་

དང་པོར་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ལྷག་མ་བདག་ཏུ་ལྷ་པ་ལ་སོགས་པའི་
བག་ཆགས་ནི་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ནི་མེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་
དྲི་མ་དེ་དག་རྩར་བཅས་ཉེ་བར་ནི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ས་རེ་རེ་ལ་སྒྲོངས་པ་གཉིས་དང་
གནས་ངན་ལེན་རེ་རེ་སྟེ་དེ་དག་ལས་ས་དང་པོར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་
ཉོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོངས་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་
ཀྱང་དེའི་ལྷག་མ་དག་ས་བརྒྱུ་པའི་བར་དུ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་པས་དེ་དག་གིས་སྒྲོན་དང་
བཅས་པར་གདགས་ཏེ། སྒྲོན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་ས་རྣམས་སུ་
བཏགས་པ་བར་བཞག་གོ། །

ལྷ་པ་ནི། རྣམ་པར་བརྟེན་བ་དང་བརྟེན་བ་དང་པོལ་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ།
སྟིང་རྗེའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། (༡༥༡ན)དེས་ནི།

བརྟེན་ལྷན་སྤྱག་བསྐྱལ་གཞིམ་པའི་བྱིར་རོ། །

ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྟོར་མཛད་། །

ཅེས་པའི་རྩལ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་ཐབས་རྣམས་གང་ལས་
འདུག་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ཚོས་གསུང་བ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཚོགས་
ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱིར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་དེའི་སྒྲོ་ནི་
སྤྱགས་རྗེའི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་རབ་ཏུ་འདུག་ཅིང་སྟེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་
རང་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སྟུམ་དུ་ཉོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཐོབ་པར་དགོངས་ཤིང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱར་བྱང་རྒྱལ་དེ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་ནས་
ལུང་པོ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་
བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པས་ནོ། །

དེའི་འོག་རྩ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྩི་རབ་རྩ་ཞུགས་པ་ལས་མཚུངས་པ་
མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་རྩ་འཇུག་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་སྦྱར་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་རྩས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལས། དེའི་འོག་རྩ་ཞེས་པ་ཏ་དུ་རྫོགས་པ་དེའི་སྤྱིང་རྩ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ།
མཁྱེན་པ་དང་བརྟེ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཏེ་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ཁྱ་བོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །
བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྩི་རབ་རྩ་ཞུགས་པ་ལས་སྦྱོར་ལྟར་གྱུར་བའམ་མིར་གྱུར་
བ་སྤྱིས་ཀྱང་མ་བསྐྱོར་བས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་རྩ་འཇུག་ཅིང་
བསྐྱོར་བ་ནི་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་པར་བསྐྱབ་
པའི་སྦྱར་བ་ནི་བསྐྱར་བའི་ངོ་བོའི་གསུང་རབ་བོ། །དེ་ལན་ཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་གསུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཏན་ཆོག་སྟེ། དེས་མཁྱེན་པ་དང་བརྟེ་བ་འདི་
གཉིས་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་རྩས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རག་ནི་
མཁྱེན་པ་དང་བརྟེ་བའི་རྩས་པ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བར་
འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ནི་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ཡིན་ལ། (ཀ༤༡བ)ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ནི་གཞན་ཀྱི་དོན་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པའོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས།

གང་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བཞིན་དུ་རིགས་པར་ལྷན་པའི་ཆོག་སྤྱིས་པས།

རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་སྦྱོད་པས་གཞན་དག་ག་དུལ་བར་མི་རྩས་ཞེས།

ཁྱིད་ཀྱིས་དགོངས་ནས་དེ་སྤྱིད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐུགས་ལ་བཞག་མཛད་

ནས། ། །

རེ་གིག་བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་དུལ་བར་མཛད་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ལགས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་འདུལ་བའི་དང་པོར་རང་འདུལ་དགོས་པས་དང་པོ་

གསུམ་རང་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་མཚོག་ཏུ་རྟག་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གནས་རང་ཉིད་མངོན་
པར་བྱང་ཚུབ་པས་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ན་རང་གི་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ལ།
ཐུགས་རྗེ་དང་རྣམ་པ་དག་གིས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཇུག་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་ནོ། །

[གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་བཤད་པ།] སངས་རྒྱལ་དགོན་མཚོག་
དེས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་རིམ་པས་ཚོས་དགོན་
མཚོག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།

གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུ་འང་།

བརྟག་པར་མི་རྣམས་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །

དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྒྲུང་ལྷན་དམིགས་པ་ཀྱན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །

སྒྲུང་དང་རབ་རིབ་རྣམས་པར་འཛོམས་མངོན་དམ་ཚོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་བྱ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཅི་བསྟན་ཞེན།

བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །

དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །

གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །

བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །

འདིས་ནི་མདོར་བསྟན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་བརྗོད་དོ།
ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དག་པ་དང་། མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་རྒྱལོ། །

ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །

ལམ་(ཀ༤༥ན)ཀྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས། །

གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །

ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་བྱ། །

གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དུག་པོ་དེ་རྣམས་ཉིད་ལས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་།
གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་
འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱ་ལ།
དག་པ་དང་མངོན་པར་གསལ་བ་དང་། གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་དེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་གསུམ་
གྱིས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། གང་གིས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་གཉི་ག་མངོན་པར་བསྐྱུས་ཏེ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་རྟོ། །

རི་ལྟར་བསྐྱུན་ཞེན།

བརྟག་མིན་ཕྱིར་དང་བརྟོད་མིན་ཕྱིར། །

འཕགས་པས་མཐུན་ཕྱིར་བསམ་མེད་ཉིད། །

ནི་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །

དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་
དུའང་། །བརྟག་པར་མི་རྣམས་ངེས་ཆོག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ །ཅེས་བྱ་བ་འདིས་
བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུན་ཏེ། གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་
ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུའང་། །བརྟག་པར་མི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བས་མཐའ་བཞིར་བརྟག་པར་
རྣམས་པ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ངེས་ཆོག་དང་བྲལ་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་བསམ་དུ་
མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུན་ཏེ། སྐྱེས་བརྟོད་དུ་མེད་པར་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་དང་། །སོ་སོ་རང་

གིས་རིག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ཀྱང་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། འཇགས་པ་ཁོ་ནའི་
 སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཁྱེན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བའི་ཆོག་ཉིད་
 གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་སྤྱོད་པ་དང་འབྲས་བུ་
 རྒྱག་ཀྱན་སྤངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྤང་ལྷན་དམིགས་པ་
 ཀྱན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྤང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཛོམས་མཛད་དམ་ཆོས་ཉི་མ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདིས་དག་པ་དང་གསལ་བ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། དག་
 པ་ལ་སོགས་(ཀ༡༥བ)པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཉི་མའི་དབེས་ཉི་མ་བཞིན་དུ་མཆོན་ལུས་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྲ་
 ལས་སུ་སྒྲུབ་པས་གང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བྱེད་པར་སྒྲུབ་
 པས་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་
 གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་ཆོག་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཀྱི། ཆགས་བྲལ་གཉིས་
 པོ་ཉིད་འགོག་བདེན་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གིས་
 བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །གོ་རིམ་སངས་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དུག་པོ་དེ་རྣམས་ཉིད་ལས་བསམ་
 དུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་པོ་
 གསུམ་གྱིས་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བསྟུས་པར་
 རིག་པར་བྱ་ལ། དག་པ་དང་། མཛོན་པར་གསལ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་དེ་ཡོན་
 ཏན་ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 རྒྱ་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་བདེན་
 པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ལ། གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ལམ་ཡིན་པས་ཆོས་སུ་བརྗོད་དོ། །དེ་གཉི་ག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བསྟུས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་
 རྣམ་པར་བྱང་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་
 དེ་གཉིས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་

སྟོན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐད་དོད་གྲུ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་
གྲུར་བའམ་འབེལ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་ཏི་གྲུ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེས་འགྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།
།དེ་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བས་བརྗོད་པ་ན་ཡུང་བ་དང་རྩོམ་ལ་གྱི་སྦྱོར་བས་དམར་པོ་
ཉིད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའམ་ཕན་ཡོན་ལ་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱའོ། །བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་
བས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་ལྟར་གཞི་དེའི་སྟེང་གི་བྱེ་བྲག་དང་བྱུང་བར་ཡིན་
པས་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲ་ཅམ་གོ་བའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པས་བསྐྱེད་ཅིག་བྱུང་ཞེས་
པའོ། །དེ་བས་ན་འདིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་སྦྱོབ་པར་མི་རུས་
(ཀུན་ལྷན་)པའི་ཆོས་རྒྱམས་ལས་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་ཅིང་མཆོག་རྟ་གྲུར་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་གི་གངས་སུ་ཆོས་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དེའི་སྐད་དོད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩི་
ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་པའི་བྱིངས་ལས་གྱུར་པ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལ་བསྐྱུབས་པས་
གཟུང་བར་བྱ་བས་ན་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་ཅི་ལས་གཟུང་བར་བྱ་ན་མི་འཆོལ་ས་
གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མི་རིགས་པ་གཞན་ལས་ལྷོག་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྷན་པས་གྱུར་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

བཞི་བརྒྱུ་བར།

མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཆོལ་བར། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་གསུངས། །

དེ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། །

འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་པ་དང་།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོམ་པ་དང་། །

གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱམས་སེམས་གང་། །

དེ་ཆོས་དེ་ནི་འདི་གཞན་དུ། །

འབྲས་བུ་དག་གི་ས་བོན་ཡིན། །ཞེས་ཅུ་ཤེར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ད་ནི་འགྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་

ཞུགས་ནས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་འདི་ཉིད་དུ།

ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །

བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །

སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །

ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །

ཞེས་བདེན་པ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་སུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡང་ཐོབ་བྱར་འདོད་ན་
རི་ལྟར་ནད་པ་སྤྲོན་བསྟེན་པས་ནད་མེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་
འདོད་པ་ཡིན་ན་འདིར་ལམ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལྡོག་སྟེ་མེད་པར་བྱས་པ་ཙམ་
གྱིས་མ་ཚིམ་པར་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་སུ་འདི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ཡིན་སྟམ་པ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བསྟན་ལ། དེའི་ལྷན་མར་གྱུར་པ་གྲུ་ལོ་མ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་སུ་བསྟན་ཞིང་། རེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
འདིས་འབྲས་སུ་དེ་ཏྲག་པར་ཡང་བསྟན་གྲང་ན། གྲུ་ལོ་མ་པ་ཉིད་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན།

སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་སྤྲུབ་གྱིས་ཀྱང་།

བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནད་ན་མེད་ཟད་པའི། །

བདེ་བ་བདག་པོ་བཅུད་པ་རི་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཀུན་གྱི་ནད་དག་ན། །(༡༥༥)

མནར་མེད་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རབ་མི་བཟད། །

ཅས་མེད་པ་ཟད་པའི་བདེ་བ་ཞིག་གྱང་ཡོད་པ་སྤྲད་ན། རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན།
འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་

མ་ཡིན་པར་སྔག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྩ་བོ་བསྐྱོག་པའི་རྩ་ལོན་དུ་གྱུར་པ་སོ་སོར་
བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་གཉིས་འདྲོད་པར་གཞུང་
དག་ལས་འབྱུང་ཞེ།

འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མཛོད་དུ།

སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །

བྲལ་བའོ། །

གང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་
འགོག་པ་འོ། །སྔག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་
ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འགོག་པ་ནི་སོ་
སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་འོ། །བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་
དག་དང་ལྷན་པའི་གིང་རྟ་ལ་བ་ལང་གི་གིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གཅིག་ཁོན་ལམ་ཞེན། སྤྲས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། སོ་སོ་སོ་ཡིན། ལྷན་པའི་རྣམས་རྣམས་རི་སྟེད་པ་བྲལ་བའི་
རྣམས་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྔག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤངས་པའི་ཉོན་
མོངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལྷག་མའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །འོན་འགོག་པ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་འདིའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཞེན། ཆོག་དེའི་དོན་ནི་འདི་འདྲ་བའི་རྒྱ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་གང་གི་འདྲ་
བའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་འབྱུང་ལ།

རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ།

རང་གི་སྟེ་བ་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱེ་བྲག་རྩ་བའི་
གཞུང་གིས་མ་གྲལ་པ་ཉིད་མོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་

པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་
མཐུན་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཐ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
ཡང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་(ཀཤམ་ཅན་)
འདོད་དེ། ཟུང་ར་འབྲས་བུ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡིན་གྱི། དེ་དག་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། མེད་དགག་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་
པས་གུ་ལོ་མ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་འདོད་དོ། །

མངོན་པ་ཀླུ་ལས་བཟུས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
དམིགས་པས་སྟུག་བསྐལ་དང་ཀླུ་འབྲུང་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་མེད་པས་བདེ་བར་བརྟུན་ཅིང་། ཀླུ་འབྲུང་
མེད་པས་གཙང་བར་བརྟུན་དེ། གཉིས་པོ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་
བདེ་བ་དང་གཙང་བར་བཞག་གོ། །དེ་བས་ན་དེ་ནི་གུ་ལོ་མ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་
དག་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པ་དང་སངས་པོ་བཟང་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱའི་དུས་སུ་རིགས་དང་།
འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བཞེད་པས་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་པར་བཞེད་པར་ཡང་
མངོན་ནོ། །

སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བས་ཀྱང་མུ་འཇ་ལས་འདས་པ་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་
བདག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བྱ་ལ། བདག་གི་སྟེ་བ་ཟད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གདོད་མ་ནས་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་
བརྟུན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལྟག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་གཏན་མེད་པ་ཡིན་ན་ཤེས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟར་འདས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་
པར་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

མདོ་སྔེ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་གཉིས་པོ་དག་མེད་པར་དགག་པ་ལ་བཞེད་
པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡང་མེད་པར་དགག་པ་ལ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ནི།

སྤྱག་བསྐུལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི། །

འཆིང་ཡིན་རྟག་ལ་དེ་གང་ལས། །

སྤྱག་བསྐུལ་མི་བསྐྱེད་རྒྱ་ཉིད་ནི། །

ཐར་ཡིན་རྟག་ལ་དེ་གང་ལས། །

ཞེས་བྱ་བས་ཐར་པ་དང་འགོག་པ་འདུས་བྱས་སུ་བཞེད་ཅིང་།

སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ནི་འགོག་
པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

དེ་དག་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་པ་
དང་དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་གཉི་གས་གནོད་པའི་བྱིར་(གཤམ་)མི་འཐད་ལ། མེད་པར་
དགག་པར་བཞེད་པ་དག་ལ་ཡང་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲས་བཏགས་པ་ལྟར་སྒྲུབས་སུ་
གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འདོགས་པ་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་
འགོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སྒྲུབས་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི་འག་ནས། མེད་པ་ནི་
སྒྲུབས་སམ་སྒྲུབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་འགོག་གོ། །

ཆད་མ་ལས་འབྱུང་བའི་སེམས་སམ་ཤེས་པ་འགོག་པར་བརྟེན་པ་ཡང་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་ཉིད་འགོག་པའི་བདེན་པར་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འགགས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་དེ།

རྣམ་འགྲེལ་དུ།

རྣམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཆོས། །

རི་ལྟར་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་དང་། །

ཡོད་པ་ཡིན་པ་དག་ཉིད་། །

འདི་ཡི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་འང་ཡིན། །

ཞེས་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བཞེད་པ་ལ་དབུ་མ་པ་དག་གིས་དངོས་པོ་ཙམ་སྒྲང་
བའི་རང་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་གཏན་མེད་
པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དཔལ་སྤེངས་གིས་ཞུས་པ་དང་འདི་ཉིད་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་སངས་རྒྱས་
གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་བཤད་པས་རིག་པ་ཙམ་དུ་བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་སྒྲིབ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་
པའི་ཆ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་བཞེད་དོ། །

འདིར་ཆོས་དགོན་མཆོག་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་སྒྲོབ་པ་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་སུ་
ཡང་བཞེད་པས་དེ་དག་ནི་ལམ་བདེན་གྱིས་དྲི་མ་དག་པར་བྱས་པའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་
སྒྲིབ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ལྟ་མོ་དཔལ་སྤེངས་གི་མདོ་དང་དམ་བའི་ཆོས་པ་དྲུ་དཀར་པོ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་རྒྱལ་གྱི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བྱང་འདས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཟུང་
པར་དུ་དཔལ་སྤེངས་ལས་འདས་དང་ཉན་ཐོངས་པས་བསྐྱབས་པའི་འཁོར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་
འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་ཅིང་།

རྒྱན་སྒྲུག་པོའི་མདོ་ལས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒྲུག་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་
རྒྱལ་གྱི་བྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒྲུག་པོ་
འོད་དང་གཟི་དང་ལྷ་བ་སྤངས་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བྱ་བའི་རྒྱལ་གྱི་བྱ་ངན་དུ་མི་སྒྲང་གི་གཞན་དུ་བྱ་ངན་ལས་
འདས་(ཀལ་ན)པ་དང་ནམ་མཁའ་དང་མ་བརྟགས་པར་འགོག་པ་ལྟ་བུར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ག་ཞན་དག་ན་སྤྱོད་པའི་
བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་སྤྲུག་པོ་ལ་སོགས་
པའི་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འགོག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པར་ངེས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱུས་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་དག་དང་མོས་པས་སྤྱོད་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་བར་
ཀྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞེད་དམ་སྙམ་སྟེ། ཟབ་མོའི་མདོ་སྔགས་
འབྱུང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏམ་རྣམས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཐེ་ཆོམ་
བཅད་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་རིགས་སོ། །

མདོར་བསྟན་ན། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པོ་གང་དག་གིས་ཤེས་ན། མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་མེད་དང་
གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་ག་ལྟར་ཡང་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་
དང་སྐད་དང་བརྗོད་པ་དང་དག་གི་ཡུལ་དང་ངེས་ཆོག་དང་བད་དང་ཐ་སྙད་དང་མདོན་པར་
བརྗོད་པ་དག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་འགོག་པ་ནི།
སྤྲུག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀྱན་འབྱུང་བ་ཞིག་ཅིང་ཆད་པ་དང་། སྤྲུག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཆད་པའི་མི་རྟག་པའི་འགོག་པ་ལ་འདོད་མོད་ཀྱི།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི། སྤྱོད་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་མཐའ་དག་བཀག་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གང་
ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་
འགོག་པས་རྟོག་པའི་བས་དབེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པར་བརྗོད་ཀྱི། མི་རྟག་
པའི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོ་ལས།

ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

གདོད་ནས་ཟད་པས་དེ་ཕྱིར་ཟད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྟོས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་གིས་(༡༥༥)སྟོང་ཞིང་རིག་པའི་ཚོས་ཙམ་དུ་
གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་
མིང་གིས་བཅུགས་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །

བདག་དང་སྤང་སོགས་རྣམ་རིག་གི། །

རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱིབས་ཤིང་།

རྟག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱད་པར་དུ་གཞུང་འདིར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཉིས་ཡོད་དེ།
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དང་། རང་ཉིད་ལུ་
ཅན་གྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ན་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་
ཀྱི། མཐོང་ན་མཚན་མ་ཅན་གྱི་སྟོ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་རིག་ཚོས་ཙམ་
ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྷུང་ཡང་རུང་མ་ལྷུང་ཡང་རུང་གནས་པ་ཉིད་པས་དེ་ལ་གནས་
ལུགས་ཞེས་བརྗོད་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་ལས་ལྷུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་ལས་
ལྷུང་བའི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་གཤིས་མ་ཡིན་གྱི་མཐོང་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་
རྟོག་གི་རྟེན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ན། གང་ཞིག་གང་གིས་སྟོང་པ་དེ་ནི་
དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། དེ་ལ་ལྷག་མར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉི་ག་ལ་གནས་
པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དབག་པའི་རིག་པས་བཅའ་བས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་
ཞིང་། ལྷག་མ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ལུ་དུ་གནས་སོ། །དེ་མངོན་སུམ་ཡང་དག་པས་

བཙལ་བ་ན་གྲོ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཆོས་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་ལ་ལྷག་
མ་མཚན་མ་མེད་པའི་རིག་ཅམ་ནི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་
ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོར་གནས་པས་དེས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བཤེར་བ་
ཞེས་བྱའོ། །

མེད་པར་དགག་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་
པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་།

དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ། །

དངོས་མེད་ཅེས་ནི་སྒྲུ་བོ་སྤྱ། །

ཞེས་བསམ་སྒྲུར་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་འཕྲོ་ལ་དེ་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་
དངོས་པོར་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ནི་མེད་པའི་གཉི་ག་དང་། དེ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་
པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་(༡༥༦)བཞི་ག་ལྟར་ཡང་མེད་པས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་
དག་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ལྟ་བས་གཞུང་བ་ལྟར་མེད་ཅིང་། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤྱང་བས་ནན་
གིས་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་གའི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་ནི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
བསྐྱུ་ན་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ལྟ་བ་དང་ཀུན་བརྟགས་པའི་རྟོག་གའི་སྒྲོ་གཉི་ག་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །རིག་སྤྱོད་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་སྤང་བོ་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་སྒྲུ་བ་དང་། མེད་པ་
འཛིག་པ་དང་། གཉི་གའི་ཆ་འཛིན་པ་དང་། གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་གནས་པའི་ཆ་འཛིན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྲོ་བྱུང་བ་སྟེ་འཕྲལ་ཐབས་སམ་བཙན་དོད་ཉིད་
ཡིན་པས་གཏུག་མའི་སེམས་ཀྱི་གཤིས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

བསྐྱུ་ན། གཏུག་མའི་སེམས་ནི་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པ་དང་ཀུན་བརྟགས་པའི་རྟོག་གའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་གྲོ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་བསམ་དུ་
མེད་ཅིང་མཚོན་དུ་མེད་དེ། མ་བཙུག་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་

པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མེད་པར་དགག་པའི་སྡོང་པ་ཉིད་ནི།

བརྟེན་པར་བྱ་བ་བསྐྱོག་པ་སྟེ། །

སེམས་ཀྱི་སྡོད་ཡུལ་སྐྱོག་པས་སོ། །

ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིར་སྐྱེ་ཙམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དང་། ཆོག་ཏུ་
བརྟེན་པ་དང་། ཆོག་དུ་མ་ལས་དོན་གྱི་སྤར་ལོངས་པའི་ངག་གི་ཡུལ་དང་སྐྱས་ལག་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་པོ་ཆེ་ནི་ལག་ལུན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རེས་པའི་ཆོག་དང་།
རྩ་ཅན་གྱི་གོང་བྱ་འདི་ལ་བ་ལང་ཞེས་བྱུང་ཞིག་ཅེས་ཆུན་པོས་བད་བཏགས་པ་དང་། བྱེ་
ནས་བ་ལང་གི་མིང་གིས་གོང་བྱ་དེ་ཉིད་གོ་བར་འགྱུར་བའི་བསྟན་དང་། མདོན་པར་བརྟེན་
པའི་རྟོག་པ་དག་གིས་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་དགག་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་
བསམ་དུ་མེད་ལ། གཏུག་མའི་ཡིད་ཀྱང་སྐྱོད་དང་རྟོག་པས་དངོས་སུ་བསམ་དུ་མེད་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །

འདིར་བསམ་དུ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་དང་གཞན་པ་ལ་མི་བརྟེན་གྱི་བསམ་པའི་
གཉེན་པོ་བརྟེན་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ཡུལ་
ལྟར་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འཕགས་པས་རིག་པ་ན་ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་སོ་སོ་རང་རང་གི་མདོན་སུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བསམ་དུ་མེད་པར་རིག་པར་(གཤམ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྟེ།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོ་བྱོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལྟ་
དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཆད་མ་དང་ཡིད་བརྟན་པའི་ལུང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པས་སོ་སོ་རང་གི་སྟོས་རྣམ་པར་དབྱོད་དེ། གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་མི་
འཛིག་ཅིང་། ལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་རབ་རྟ་འཇུག་པར་འབད་དོ། །སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་
དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྟར་ལུང་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྟར་ཆད་མའམ་རིགས་པས་
རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བརྒྱུ་མ་པ་ན་རིགས་པ་དང་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
སྤངས་ནས་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བརྟ་བ་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
བརྟག་མིན་བྱིར་ནི་རིགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ། བརྟོན་མིན་བྱིར་ནི་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའམ་གཏན་ཆོགས་གསུམ་གྱིས་བསམ་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་
དང་བར་བྱའོ། །

འདི་ལ་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དེ་བརྟོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་
འཇུག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ན་སེམས་རྒྱུན་ཆད་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ་
ཞེས་འདོད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །

དེ་འགོག་པའི་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། །

རང་བཞིན་མེད་ཉིད་བརྟོན་པ་མིན། །

དེ་སྐད་བརྟོན་ན་སེམས་ཀྱིས་ནི། །

བདག་གི་གནས་པ་སྤངས་སམ་ཅི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྟོན་པ་ན་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བརྟོན་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་ནི་སེམས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་བརྟོན་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་བའི་
སེམས་ཀྱིས་སེམས་དེ་རང་གི་གནས་པ་སྤངས་སམ་ཅི་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་བཞིན་
མེད་པ་རྟོགས་པས་སེམས་ལྟོག་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་
མེད་པར་གོ་བའི་སེམས་ཉིད་སྤངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པར་ཡང་།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །

རྒྱལ་བས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་དག །

དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྟོག །

ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་ལ། འདིར་བརྟག་ཏུ་མེད་(ཀུམ་ལྷན་པ་དང་བཟོད་
དུ་མེད་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་སོ་སོ་རང་རིག་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་གོ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཇི་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཇི་སྟེད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ།
བྱ་རིའི་བྱ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་སོ་ཞེསོ། ཞེས་བྱ་བས་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་
གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། ཞི་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ་
ཆོག་ཏུ་སྟེབས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། མདོ་འདི་ཡང་འཁེལ་བ་མེད་པ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་
བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །

དེ་ལ་གཉིས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཟོད་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་དོ། །དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པར་སོ་སོར་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་གཉིས་ཀུན་ཏུ་
སྟོད་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟག་བསྟལ་གཏན་འབྱུང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྟག་
བསྟལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའི། ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །

འདི་ལ་འགོག་པ་ཞེས་ནི་བཤད་ན། ཅི་ཞིག་འགོག་སྟུམ་ན། མ་རིག་པ་ནས་ག་གི་ལ་
སྟག་པའི་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་བཅུ་གཉིས་པ་འདི་དངོས་དང་བཏགས་པ་གཉིས་འགོག་
གོ། །ཇི་ལྟར་འགོག་ན་འཁོར་ལོ་དེ་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ལག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པས་འགོག་གོ། །སྐྱོར་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་

ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་གྲེས་པའི་ཁམས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་འབྲུལ་འཁོར་
མཁན་རྣམ་པར་གྲེས་པའི་བརྒྱུད་པ་ལ་རག་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་། །

སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱིན་རྟ་སྣ་ཚོགས་འགོད་། །

འགོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་གསུངས། །

སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་འདི་ཡང་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས།

གང་ཟག་རྒྱན་དང་མུང་པོ་དང་། །

དེ་བཞིན་རྒྱན་དང་རྩལ་དག་དང་། །

གཙོ་བོ་དབང་པོ་བྱེད་པ་དག །

སེམས་ཅམ་པོ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གེས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་སོ། །(གཤམ་)

དེའི་དོན་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྲེལ་པ་ལ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་སྟོན་
པ་པོའི་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་བཞོད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོའི་མིང་རྣམས་ཐོགས་གྲིག་ཅས་པ་འཕམ།
རྣམ་པར་གྲེས་པའི་ཁམས་བྱེད་པ་པོར་མ་གྲེས་པས་འདོད་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡང་གང་ཟག་ནི་གནས་མའི་བུ་པ་རྣམས་དང་། རྒྱན་ནི་ཡིད་གེས་ཀྱི་རྒྱན་ཏེ་མདོ་
སྤྲེལ་རྣམས་དང་། བདག་མེད་པའི་མུང་པོ་ཅམ་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་རྟ་སྣ་བ་རྣམས་དང་། རྒྱན་
ནི་རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱན་ཅན་དུ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་རྟག་པའི་རྩལ་གྱིས་བརྩམས་པ་དང་། བྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། དབང་རྒྱལ་པ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་དང་། རིག་བྱེད་མཐའ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པའི་སྦྱེས་བྱར་འདོད་པ་
རྣམས་ཏེ་དེ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །

ཅུ་པའི་ཤེས་རབ་ལས།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནམ་ཏྲུག་ལས། །

དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །

སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཏྲུག་གི་སྒོར་དུ་སྒྲོས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འགོ་
བར་གསུངས་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་མིའི་ལག་པ་ལྟར་བྱེད་
པ་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་འབྱེལ་བར་མི་འཐད་དོ་སྒྲུལ་ན། འདི་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རེས་
འགའ་ནི་སྒྲོས་པའི་རྣམ་ཏྲུག་ལས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཏྲུག་སྒྲེལ། རེས་འགའ་ནི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཏྲུག་དངོས་སུ་སྒྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་དེ།
འདི་ནི་འོག་ནས་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱུད་གི་དབེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
རྣམ་ཏྲུག་གྲུང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་།
བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གྲུང་གང་སྤངས་པས་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་བའི་གཙོ་བོ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ།

གཉི་ཕྱག་ཉེས་པའི་ཅུ་བ་སྟེ། །

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན། །

གཞན་ལས་འཛིན་ཆོགས་ལྟ་བ་སྟེ། །

དེ་སྤངས་པ་ན་སྒྲོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ཞི་བའི་དགག་བྱ་གཉིས་ནི་ལས་འདུ་བྱེད་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་སྟེ། ཀྱུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྒྲི་སྒྲུ་བྱེད་ཐག་ལ་བཏགས་ནས་(ཀྱུ་མ་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟོད་ལ། དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱུན་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཀྱུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པར་གཏོགས་
ཤིང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མ་རིག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བསྟུན། །ལས་ནི་བསྟན་ནམས་

དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཏེ་འདི་དག་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
ལས་འདུ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

ཙ་ཤེར།

སྲིད་པའི་ཙ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །

ཞེས་ཙ་བར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ནི་དགག་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་བརྒྱ་པོ་
ནམས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་འོ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཞིག་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པར་གདོད་མ་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་གིང་མ་གྲུབ་པར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱུང་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ལོག་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ལས་ཉོན་གཉི་ག་ཀུན་རྒྱ་
སྟོད་པའམ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྦྱུང་གིས་སྟུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་ཡང་གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོབས་པར་འཇུག་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་གིག་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་
མ་ཡིན་པར་གཏན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །འབྱུང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ནི་མེད་པར་
དགག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཁམས་ཉིད་ལ་འགོག་
པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ཕྱི་མ་འདྲེན་པའི་བྱེད་དོ། །ཆོས་འགའ་ཞིག་
ཞིག་པའི་ཕྱིར་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་འགོག་པའི་བདེན་པར་མ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཉན་
ཐོས་ལ་གྲགས་པའི་འཇགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ནམས་ཀྱི་འཇགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་འཇགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་ཀྱི་འགོག་པ་ཡང་
ཆོས་འགའ་ཞིག་ཞིག་པ་ལས་འགོག་པར་བཞག་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིག་པ་ལས་དོན་
དམ་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ནི་མ་བསྟན་ནོ། །

འཇིག་པས་འགོག་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་པས་འདོད་པར་ནི།

རིགས་པ་བྱུག་ཙུ་བ་ལས།

རྣམ་པར་འཇིག་པས་འགོག་འགྱུར་གྱི། །

འདུས་བྱས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་མིན། །ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་
 རྒྱལ་དུ་སྟོན་པར་མཛད་ལ། དཔལ་བྱེད་གི་མདོ་ལས་ནི་གཞན་གྱི་འགོག་པ་དོན་དམ་པ་
 ཡིན་པ་བཀག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རང་(༡༥༥བ)གིས་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ནི། རི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་
 འགག་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ། །གང་ལ་
 སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་གིས་རྒྱལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་
 རིག་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀུན་ནས་
 ལྡང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། མདོ་འདིར་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཛོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤོང་བའི་སྤངས་པ་ལ་
 འཇུག་པས་དོན་ནི་བྱང་བ་དང་རྒྱབ་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་སེམས་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་དངོས་པོ་ཅམ་སྣང་བའི་
 རང་ཅན་དག་མི་འཇུག་སྟེ། བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གང་ལ་རྒྱ་
 སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་ལུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་
 གིས་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །
 ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་མེད་ཅིས་བྱ་བ་ཡང་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་ཡིན་པས་དེ་
 ནི་མ་རིག་པ་དང་འགལ་བ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ལས་ཀུན་ནས་
 ལྡང་བའི་ངོ་བོར་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་རིག་པ་འགགས་ན་འདུ་བྱེད་འགག་པ་
 ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིད་པའི་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་

བསྐྱོན་མེད་པ་དང་། དེས་པའི་དོན་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པའི་དོན་དང་།
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་གྱི་བར་དུ་སྐྲ་མ་སྐྲ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་
སྤྱིར་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་(༡༥ན)མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། །གང་
གིས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷར་ཡོངས་སུ་
ཆོལ་བ་ན་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྷར་མཐོང་ངོ་། །འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་ཅི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ་སེམས་དང་དམིགས་བ་སྟེ། དེས་གང་གི་ཆེ་སེམས་དང་དམིགས་པ་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ན་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ནི་ཆོས་དེ་དག་དེ་ལྷར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་མཛོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས།

བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཉི་བཤད་ལྗོས། །

ཞེས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྟེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་
བའི་མིང་གིས་སྟོས་པས་དེ་མཐོང་ན་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དང་། དེ་མཐོང་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་
ཡིན་ནོ། །ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མེད་པར་དགག་པ་མ་ཡིན་གྱི་དམིགས་བྱ་
དམིགས་བྱེད་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་ཆེ་སེམས་དང་
དེའི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ན་གཉིས་པོ་དེ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ལས་
སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འོ། །

འོ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །

བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །

ཅེས་དམིགས་པ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུན་གཉིས་ག་བཟོད་མོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གཉིས་པོ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་དང་པོར་སྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་
 རྒྱུན་གཉིས་བཟོད་པ་ཡིན་པར་གཞོན་འཛམས་ལས་བཤད་པ། སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས་
 གྲུང་གི་ཉ་ཏུ་གསལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དངོས་པོ་རྗེ་ལྷ་
 ཡོད་པ་དེས་རང་འཛིན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་
 མཐའ་ལོག་མ་སྒྲིབ་བདག་དང་ཚུལ་བཞུན་ནས་གསུངས་པར་ཟད་དེ། གཞན་དུ་ན་གཟུང་
 (གཡུང་བ)པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཙམ་སྒྲུང་པའི་རང་ཅན་གྱི་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དེ་དོན་དམ་པ་མདོར་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་
 པ་ལས་ལོག་པར་སྒོམ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་བོས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ནི་མགོན་པོ་གྲུ་རྒྱུབ་ཀྱི་
 ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །

ད་ནི་གཞན་གྱི་འགོག་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རང་གི་གཞུང་
 འཇུགས་པའི་སྤྱིར་རི་སྐད་དུ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཚེས་འཇིག་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འགོག་པ་
 མ་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་སྤངས་གི་མདོ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །
 དཔལ་སྤངས་གི་མདོ་ལས་དོན་འདི་ཉིད་གཞིར་བྱས་པའི་མདོའི་ཚིག་གཞན་དག་གྲུང་དྲངས་
 ཉི་བཤད་ན་ཚིམ་པར་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་དྲང་བར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལས།

བཙམ་ལྷན་འདས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འཚལ་བ་དང་པོ་ནི་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་ཤེས་པ་མ་ལགས་ཏེ། སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་འཕགས་པའི་
 དོན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་སྒྲུ་དུགས་མ་
 ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ནི་
 ཡོན་ཏན་ཚད་མ་མཆིས་པ་ལགས་ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེའི་ཡན་ལག་

གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྤྲད་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལ་འཕགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
ཞེས་བགྱི་བ་དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་
མ་ལགས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལགས་
ཏེ། བདེན་པ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་མངོན་པར་མཁྱེན་ལ་སོ་སོར་རྫོགས་ནས་དེ་མངོན་
པར་མཁྱེན་པའི་འོག་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་སྒྲོ་
ངའི་སྤྲུབས་སུ་བརྟག་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་ཏེ། དེའི་
སྤྲད་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཤེས་བགྱིའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་
འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་ལ་བཏགས་པར་
དཀའ་སྟེ། ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་དཀའ་ཞིང་བཏགས་མི་རུས་ལ་རྟོག་གའི་སྤྱོད་པ་
མ་ལགས་ཏེ། མཁས་ཤིང་མཛེངས་པས་རིག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་
ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་ལགས་སོ། །(༡༧༠ན)དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། བཙམ་
ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་བཤད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
སྤྱིང་པོ་ལགས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ལགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་
བཤད་པ་འདིའི་གནས་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་གནས་ཟབ་པ་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་
ཡང་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་བ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ། རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་བཏགས་མི་
རུས་ལ། རྟོག་གའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ལགས་ཏེ། མཁས་ཤིང་མཛེངས་པས་

རིག་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཙམ་
 ལུན་འདས་གང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱབས་ཀྱི་མཐས་དཀྱིས་པ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱབས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལུན་འདས་
 གང་གི་ཡིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་དགོངས་
 པའི་མཐར་ཐྱིན་པ་དེ་ནི་བཙམ་ལུན་འདས་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་
 བཤད་པ་རྣམ་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་དད་དེ་མོས་པ་ལགས་སོ། །
 བཙམ་ལུན་འདས་དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་རྣམ་
 པ་གཉིས་ནི་རིག་པར་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལགས་སོ། །
 བཙམ་ལུན་འདས་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
 གང་ཞེན། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་བགྱི་བ་མཆིས་པ་དང་།
 བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལུན་འདས་དེ་ལ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞི་བསྟན་པ་དང་། བཏགས་པ་ཆད་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་
 སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། བཙམ་ལུན་འདས་གཞན་གྱིས་བགྱིད་དུ་སྦྱུལ་ཁྱད་སྦྱུག་
 བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཆལ་བ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེལ་ཀྱན་འབྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེལ་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་མཐོན་སུམ་དུ་
 བགྱི་བ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེལ་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་
 པར་མི་རུས་ཏེ། (ག༡༠༠)བཙམ་ལུན་འདས་དེ་ལྟ་ལག་བས་འཁོར་བ་ལ་
 ཡང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་མཆིས་སོ། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ལ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་མཆིས་སོ། །བཙམ་ལུན་འདས་

འཕགས་པ་འི་བདེན་པ་འི་དོན་བཤད་པ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ། གང་
ལགས་པ་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་འཕགས་པ་འི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་
པ་དང་། བདགས་པ་དག་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་
དུ་ཞེན། བཙམ་ལྷན་འདས་བདག་ཉིད་གྱིས་བཙལ་གྱང་ཟེན་པ་འི་སྤྱག་
བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཆལ་བ་དང་། ཟེན་པ་འི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་
འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་། ཟེན་པ་འི་སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པ་ཐམས་
ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་བགྱི་བ་དང་། ཟེན་པ་འི་སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པར་འགོ་
བའི་ལམ་སྒྲོམ་པར་ནུས་པ་འི་སྲིད་དུ་སྟེ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་འཕགས་པ་འི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པ་བཤད་པ་
གང་ལགས་པ་དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་འི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་
རོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པ་འི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་འི་བདེན་པ་འི་དོན་
བསྟན་པ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་
ལགས་སོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྫོགས་པར་
བགྱིད་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་དུ་ཞེན། བཙམ་ལྷན་འདས་རབ་
འབྱིང་ཐ་མའི་ཆོས་རྟོགས་པས་ལྷ་འདས་པ་འི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་
མ་ལགས་པ་འི་སྲིད་དུ་འོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྲིད་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་འི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
འཕགས་པ་འི་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་བཤད་པ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ་དག་ལ་
རྫོགས་པར་མཛད་པ་ལགས་ཤིན། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་འི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་གྱིས་མ་འོངས་པ་འི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་མཐུན།
བཙམ་ལྷན་འདས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་

འདྲ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤངས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཡིད་ཀྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
འགོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྱག་བསྐྱེད་
འགོག་པ་ནི་ཆོས་ཚུད་གཞིན་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན།
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་(ཀལ)ན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐོག་མ་མ་
མཆིས་པའི་དུས་ནས་མཆིས་པ། མ་བཅིས་པ། མ་སྐྱེས་པ། མི་བས་པ།
བས་པ་མ་མཆིས་པ། ཉག་པ། བཟུང་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་
པ་། ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱབས་ནས་ངེས་པར་གྲོལ་བ། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཐ་དད་དུ་མི་གནས་པ། གྲོལ་བར་ཤེས་པ། བསམ་གྱིས་མི་
ཁུང་བ། གཏུའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ་སྟེད་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེད་འགོག་པའི་མིང་གིས་བརྟན་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཉན་མོངས་པའི་སྤྱབས་
ནས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བཅིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་མ་མཐོང་མ་རྟོགས་
ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནི་སྤྱགས་སུ་ཆུད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་
མཛད་དོ། །

ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་འདི་དང་། ཚུགས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་
གཤམ་པས་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཏེ།

དེ་ལས།

སྤྱངས་ལས་འདས་པ་དང་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ཟད་པའི་ངོ་བོ་
སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་

འཁོར་བ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྲིད་པ་ཡང་ཡོད་
 རོ། །བཤད་པ། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ཡོད་ན་
 བློ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་དག་
 བློ་མེད་དོ། །དེ་གཉི་ག་ཡོད་དོ་ཞེས་བཙམ་ལྟ་ན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
 མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་མེད་
 ན་ནི་དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟ་ན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་
 དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་
 དངོས་པོ་མེད་པ་གྲུབ་བོ། །བཤད་པ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་འདི་གཉིས་སུ་དག་ལ་བསྟན། སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འོ། །
 གལ་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་ན་འོ་ན་ནི་གང་འཕགས་པར་གྱུར་པ་
 (ཀལ་ལ)དེ་རྣམས་ལ་བསྟན་ཏོ་སྤྲུལ་ཏུ་སེམས་པ། བསྟན་པ་གང་གིས་དེ་
 རྣམས་འཕགས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་འོ་ན་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རིམ་པས་འཕགས་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 འདི་ནི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཁོན་ལའོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །
 འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོག་མ་དང་མི་ལྟན་པའི་འཁོར་བ་ན་དངོས་པོར་ལྟ་
 བ་ལ་གོམས་པ་དེ་རྣམས་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་འཁོར་བ་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ཆོས་ཤིན་ཏུ་གྱུ་ལོམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་བསྟན་པར་དངོས་པོ་
 ལ་ཆགས་པ་ལས་བཞེགས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་
 ཆེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་རེ་གིག་
 བདེ་བ་ཙམ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པར་རྒྱས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྟ་སྒྲིམ་
 ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་བྱིས་

ཕའི་ངོ་བོར་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ།
 དེ་ཉིད་མ་མཐོང་འཇིག་རྟེན་དང་། ལྷ་པོ་འདས་པར་རྫོམ་སེམས་ཏེ། །
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 ལྷ་པོ་འདས་པ་དེ་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་
 གཉེན་པོའི་དངོས་པོར་གནས་གིང་གཅིག་ནི་སྤང་བྱ་གཅིག་ནི་དོར་བྱར་
 རྫོམ་སེམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་འཁོར་བ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་བ་རྟེན་
 ཅིང་དེ་ལྷོག་པ་ལ་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟོག་པས་དོར་བར་བྱ་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེ་སྒྲག་
 ཏུ་རྟོགས་པར་རྟུས་ལ། དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལྷ་པོ་འདས་པར་
 བརྟག་ཅིས་ལྷ་པོ་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བདེ་
 སྒྲག་ཏུ་དོར་བར་རྟུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་
 འཕགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་གཟིགས་པ་རྣམས་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་འཇིག་
 རྟེན་དང་ལྷ་པོ་འདས་པར་རྫོམ་སེམས་མེད། འཕགས་པ་རང་
 བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་
 གཉི་གམི་དམིགས་ཏེ་རྟོག་པར་མི་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་བྱིས་པའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་དང་ལྷ་པོ་
 འདས་པ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ལས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
 པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །(༡༧༩ན)
 གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དང་ལྷ་པོ་འདས་པ་དག་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་
 བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འདི་དག་འཕགས་པ་ལ་
 བདེན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་ཏུ་རིགས་པར་

འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཁོ་ནས་
 ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚོ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་རིམ་རིགས་པར་
 འགྲུར་། དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་རིམ་ཞེན།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དེ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གང་གི་རང་
 གི་ངོ་བོ་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མ་འདས་པར་གནས་པ་དེས་ནི་
 འཕགས་པའི་བརྗོད་པ་འཛོལ་བའོ། །ཡང་ན་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་
 བདེན་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་གོ། །ཡང་ན་འཕགས་
 པས་བསྟན་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་སྟེ། གང་
 ལ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པའོ། །དམིགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདག་ཉིད་
 དེར་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་ནི་སྟག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་
 ལྟོས་ནས་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་ཅེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཡུང་དེ་དག་གི་དོན་ཕྱོགས་འདི་ན་མ་གཤགས་པའི་
 གཏམ་གསར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ངེས་པ་སྟེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞུང་མང་རབ་ཞིག་བྱངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །མདོའི་དོན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་བཅོམ་པས་ཤེས་ཤིང་མདོན་སྟུམ་
 དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་སྟག་བསྐལ་དང་ཀུན་འཕྱུང་བ་ནི་འཁོར་བ་དངོས་ཡིན་ཞིང་
 འདུས་བྱས་ཞེས་གྲང་བྱ་ལ། དེ་དག་ལས་སྟག་ཀུན་དུ་མ་ཟད་ལམ་ཡང་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་

སོགས་མ་ཡིན་པར་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་དམན་པའི་ལམ་དུ་འཕགས་པར་
བརྟེན་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་སྐར་ན་འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པས་བྱིས་པའི་
(གཏེ་༡བ)ལམ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ལོར་
བའི་སྐྱུག་ཀྱན་དེ་དག་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ལུས་ལ་སྐྱུག་ཀྱན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པས་འདུས་མ་བྱས་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་
པའི་གྲངས་སུ་བགང་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱ་བ་ཙམ་པས་གང་
སྐངས་པ་དང་རྟོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོས་སངས་ཤིང་རྟོགས་
ཟེན་པས་དེ་མན་ཆད་དུ་བཞག་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཅིག་གོ། །ས་
དང་པོ་ཡན་ཆོད་དུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལུས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་རྣམས་ཀྱན་འབྱུང་དང་
སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེ་དག་རིམ་བྱིས་སྒོར་བའི་གཉེན་པོའི་བྱོགས་ཀྱི་
ལམ་དང་འགོག་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། རོན་འདི་ལས་ནི་དཔལ་ཐེང་གི་མདོ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བརྒྱད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་ཡང་བྱས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བས་གསུངས་པའི་དོན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་རྟོགས་ན་འཕགས་པར་འབྱུར་བའི་བདེན་པ་ནི་
ཡིན་ལ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ལ་པས་མ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པས་
དེ་རྟོགས་ན་ཡང་འཕགས་པའི་མིང་ཙམ་ནི་འཕོབ་ཅས་བཞེད་ཅིང་བྱེ་བྱག་ཏུ་འཕགས་པའི་
མིང་ཅན་དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་བྱ་བར་ཀྱན་འབྱུང་ཟད་པ་ཙམ་
དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་བཞེད་དོ། །

དོན་འདི་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་།

རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ། །

འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་དེ་ཉིད་མཐོང་། །

ཞེས་སྒྲ་ཅིག་མ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྒྱུ་ལྟེ། དེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་
 མལ་པ་ལ་སྟོན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་དང་ཞི་བའི་ལྷ་
 དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བཤད་དེ། སངས་རྒྱུས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 རྩེ་བ་དང་པོ་གཉིས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་དེ། དེ་ཡང་(གཤམ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 བར་བཞེད་ན་ནི་འཕགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཉན་རང་དང་འཕགས་པ་དངོས་སུ་གྱུར་བའི་
 ཉན་རང་གཉིས་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །འཁོར་ལོ་བར་བར་གསུངས་པའི་མེད་པར་དགག་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་གསུངས་པའི་སྟིང་པོའི་བདེན་པ་དག་གོ་བའི་ཡུལ་ལ་བྱུང་
 བར་གཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་མེད་པར་དགག་པ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ལ། སྟིང་པོ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་
 རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་པར་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་དེ། འདི་དག་ཆོག་གི་ཡུལ་ལ་བྱུང་
 བར་ཡོད་ཀྱང་མཛོན་སུམ་པའི་བདེ་བ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མན་
 ངག་མཆོག་འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་མཛོན་
 བར་ཆགས་པ་ལུ་སྟེགས་བྱེད་དང་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལོ། །
 དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་དང་སྟེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་
 ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱུས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཆོག་གི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་
 པའི་ཆོས་ལ་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་འགོག་པ་
 མེད་པར་མཐོང་བ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་ས་བདག་མེད་པ་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་
 བ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་བས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་
 མཐོང་བའི་འཕགས་པ་དེ་བྱིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་དག་ལས་དཔལ་ཐེང་གི་
 མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འཆལ་བ་དང་པོ་ནི་མཐར་ཐུན་པའི་ཤེས་
 བ་མ་ལགས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་བདེན་པས་མཐར་ཐུག་གི་འགོག་པ་མི་
 རྟོགས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འཕགས་པའི་དོན་དེ་ནི་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའི་
 འགོག་པ་མི་རྟོགས་པ་དེ་བས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་ལ་བཏགས་པའི་འཕགས་པ་
 ཡོད་ཀྱི་དོན་དངོས་ཀྱི་འཕགས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་དངོས་དེའི་ཡན་
 ལག་གམ་ཆད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་(༡༧༣བ)འཕགས་པའི་མིང་ནི་འཐོབ་
 བོ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བཟྱ་བ་དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 དངོས་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཉན་རང་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དངོས་མེད་
 ཅེས་པ་སྟེ། དངོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 བསྟན་ཞེས་པའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི་ཟབ་ཅིང་སྒྲ་ལ་བརྟག་པར་
 དཀའ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་སྦྱིར་བཞེད་ཀྱང་འགོག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཉིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གང་
 ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱབས་ཀྱི་མཐས་དགྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་
 ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དྲི་མ་དག་
 མ་དག་གི་ཆ་ལས་གཞན་དུ་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྦྱིང་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱིང་པོ་ཉིད་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་
 བདེན་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པས་སྟོབ་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་དང་མཐར་མ་ཐུག་པ་སྟོབ་པའི་བྱ་

བ་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དབྱེ་དཀའ་བ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཟིན་པའི་སྤང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྤང་པོ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཟིན་པའི་སྟག་བསྐལ་ཡིན་ཞིང་དེས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཅལ་ཀྱང་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྩོན་པས་ཤེས་པར་རུས་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་འདི་ཤེས་པར་སྒྲ་ཞེས་པའོ། །རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་ཆོས་རྟོགས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ལགས་ཞེས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱི། རྒྱུན་ཅན་དང་རྒྱུན་མེད་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་བྱེ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་བའོ། །ཅིའི་སྤྱད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་བཤད་པ་བཟྱི་བ་མ་མཆིས་པ་དག་ལ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ལགས་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(གཏལ་ན)པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་བྱ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པས་འགོག་ཅེས་བྱའི། ཆོས་རྣམ་པར་འཛིག་པའམ་རྒྱུད་གཞོན་པའམ་ཟད་པ་ཙམ་ལ་མཐའི་འགོག་པར་མི་བཞག་ཅེས་པའོ། །

འདི་མན་ཆད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནི་མདོ་དང་འགྲེལ་པའི་འདོན་པ་ཐ་དད་པར་སྤང་བས་མདོའི་འཕྱར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ཏེ་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཆོས་འཛིག་པ་ནི་སྟག་བསྐལ་འགོག་པ་མ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་སྟག་བསྐལ་འགོག་པ་ཞེས་བཟྱི་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་མ་བྱས་པ། མ་སྟེས་པ། མ་བྱུང་པ། ཟད་པ་མེད་པ། ཟད་པ་དང་བཟལ་པ། ཉག་པ། བརྟན་པ། ཞི་བ། མི་འཛིག་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་པ། རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གདམས་ཀྱི་ལྷན་གྱི་བྱེ་བ་ལས་འདས་པ་དང་ལྷན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་པ་སྟེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་

པའི་སྤྱབས་ལས་མགོ་ལ་བཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོང་བོ་ཞེས་བགྱིད་གསུངས་པ་
བཞིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྡུ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་
པ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཚེས་འཛིག་པ་ནི་སྤྱད་བསྡུ་ལ་འགོག་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱན་འབྱུང་བ་འཛིག་ཅིང་། ཟད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱད་བསྡུ་ལ་འགོག་པར་བྱ་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
བཀག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་མི་སྦྱི་བའི་འགོག་པ་གཉིས་བོ་མིང་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་
རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ།

མདོ་སྡེ་པས་སྤྱད་བྱུང་གི་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱན་ཆད་ཅིང་མེད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ལ་
འདོད་པས་དེ་གཉི་ག་མཐར་བུག་གི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་གས་སྤྱབས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མི་
ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྟན་པ་དེས་
སྤྱད་བསྡུ་ལ་མཐའ་དག་ལས་སྦྱོབ་པས་སྤྱབས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་
ཚེས་རྣམས་ཆང་བས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལུན་འདས་སྤྱད་བསྡུ་ལ་འགོག་
པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་མེད་པར་(གཏུགས་)དགག་པ་གཉི་ག་
མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་མེད་
པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་གྲོ་བུར་གྱི་རྒྱས་མ་བྱས་ཤིང་གྲོ་བུར་གྱི་འབྲས་བུར་མ་སྦྱེས་པ། རོན་
དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱི་བའི་རོ་བོར་མ་བྱུང་ཞིང་འགག་པའི་རོ་བོས་ཟད་པ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཟད་པ་ཉིད་
གྲོ་བུར་བ་ཡིན་པས་གདོད་མ་ནས་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དག་གིས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་
པའི་བདེན་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱད་བྱུང་ཟད་པ་རྣམས་
གདོད་མ་ནས་འགགས་པར་བསྟན་ལ། རྟག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་བསྡུ་ཀྱི་རྣམ་
པས་མ་གོས་པར་བསྟན་ཏེ། །

རྟག་པ་བརྟན་པ་ནི་བ་མི་འཛིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

འོག་ནས།

འཇིག་པ་རྣམ་བཞིར་གཤམ་བྱ་སྟེ། །
བརྟན་སོགས་དག་ལས་བརྒྱུག་ཕྱིར་རོ། །
ཐུགས་དང་རྣམ་འགྱུར་ཆད་པ་དང་། །
བསམ་མི་བྱལ་བར་འཕོ་བ་སྟེ། །
དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་ཞི་དང་། །
རྟག་དང་འཕོ་མེད་གཤམ་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་དག་གིས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

འགོག་པ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་དྲི་མ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོ་བར་
བ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་སྟིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་ལ། ལམ་གྱི་
སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཏེ་སྐྱོ་བར་གྱི་དྲི་མ་དང་ཡང་བྲལ་
བས་བྱང་བ་ཡིན་ཞིང་། གངས་དང་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་གཞུང་འཁྲུང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ་དང་ལྷན་ཡང་སྐྱོ་བར་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་
པར་དབྱེར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོ་བར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་
ན་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་
གསལ་གསུངས་པའི་སྟིང་པོ་ཞེས་བཟྱི་སྟེ། གཞུ་ཞེས་བྱ་བ་ནང་ན་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པས་
མངལ་ན་བྱིས་པ་གནས་པ་ལ་གཞི་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་གྱི་སྐད་དོད་གོ་ཁ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྐབས་དང་མཐོང་དང་བྱལ་བས་རྣམས་ལ་འཇུག་གོ། །བསྐྱེད་འགོག་པ་ནི་
འདིར་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་འགོག་པ་ལོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་འདིའི་བྱང་བར་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་རང་གཞོ་
མ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པའི་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེག་བསྐྱེད་འགོག་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་
བཞག་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བསྐྱེད་(ཀལལན)འགོག་པའི་མེད་

ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་དང་འབྲ་བར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་ལམོར་རྣམ་པར་དག་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་ཉི་མའི་ཉོན་མོངས་པའི་
དི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
པས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུན་པའི་
གཉེན་པོར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་གཤེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་
པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཀྱང་ལམ་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན། རོ་བོ་ཉིད་གང་
ཡིན་པ། དེའི་རྣམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་མོ། །

ལམ་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་པོ་དེ་སྟེག་བསྐལ་འགོག་པའི་
མིང་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་རྟོགས་པས་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འདིས་
ཆོལ་བའི་ཕྱིར་ལམ་མོ། །

རོ་བོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སས་བསྐལ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
བྱ་ལ། དེ་ཡང་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མཚན་ཉིད་ལྡན་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ།

དེ་ལས་རི་སྐད་དུ།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་
པར་འདས་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། མཛོན་
རྟགས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ལྡ་སྤངས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །
རེ་ཤིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་

རྟོག་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལས་སྤྱུང་
 དང་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་
 པས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་རང་
 བཞིན་དེ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་
 འཇུག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་མེད་
 པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་(ཀལ་བ)མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་
 བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ཉི་བར་ཞི་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་གཉིད་ལོག་
 པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་བརྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་
 དག་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པས་སོ། །འོན་
 ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཡུལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་
 དག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པས་སོ། །རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་མངོན་ཉགས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་མི་རིགས་
 སོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་
 བྱེད་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་
 བརྟེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟའི་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་
 ལས་གྲོལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པའི་ཆོག་འདི་མེད་པ་
 དང་གཞན་པ་དང་གཉེན་པོ་གསུམ་ལས། མེད་པ་ལ་བྱ་ན་མེད་པ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་

བཞེན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ལ། གཞན་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡེ་ལས་
 འབྲས་བུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་ན་བ་སྤང་གི་སྒོ་ལའི་ཤེས་པ་ཡང་
 དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱ་ན་གཉིད་འཐུག་པོ་
 ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཞིང་། རེ་ཤིག་པའི་གཉེན་པོས་རྣམ་རྟོག་ལས་འདས་
 ཤིང་བུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱ་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་ན་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདྲ་བ་ཙམ་ལ་བྱ་ན་ཁོ་བོ་ནི་དེ་
 བཞེན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱའོ་སྒྲུམ་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ན། སྒྲུམ་བཞེན་ནི་དེ་བཞེན་
 ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་
 དེ་བཞེན་ཉིད་ལ་ཤེས་པའི་ཁ་བྱོལ་གས་ཀྱང་རང་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བ་སྟེ། འདིར་དབྱུད་པ་རྣམ་པ་ལྡེ་ག་སྒྲ་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་དབྱུད་
 པ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་སྤང་གི་
 (གཡལ་ན)དབང་བོའི་ཤེས་པ་ཁམས་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདིར་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲ་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བུལ་བའི་མངོན་སུམ་ཞིག་ལ་བྱ་དགོས་
 པས་སྒྲ་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་དབྱུད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་
 པ་ནི་གཉེན་པོ་སྟེ། མཚན་མར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོའོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་
 རྣམ་པ་བཞེན་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། དེ་བཞེན་ཉིད་དང་། རྟོགས་
 པའི་ཚོས་གྱི་མཚན་མ་སྟེ། མཚན་མ་བཞི་པོ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 ལ་འཇུག་པའི་དོན་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་ལུགས་གཉིས་སྤང་སྟེ།
 སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ནི། སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྤང་བར་བཞེད་དོ། །མི་ཉི་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུ་བའི་འགྲུལ་པར་ནི།

སོ་སོར་རྟོག་པས་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲར་བྱ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་གྲེས་པ་
ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲོང་བར་བཞེད་དོ། །འདིར་ནི་གཞུང་འདི་
གང་གིས་རྟེན་པ་མེ་ཏི་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་སོ། །མི་རྟོག་པ་དེའི་དབྱེ་བ་མཐོང་བ་
དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་ནི་སྒོན་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་གྲགས་ན་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་པས་སྒྲོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བ་ཡོད་པས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་གེས་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་
སྒྲེས་པ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །མཐོང་བ་དེའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་
གེས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། འདིར་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་གཞུང་བ་ནི་མངོན་སུམ་
ཁོ་ན་ལ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ། ལམ།
རིགས་པ། རྒྱབ་པ། དེས་པར་འབྱེན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་
བོ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཁྱེད་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྒྱར་
བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མི་རིགས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་
རིགས་པ་(༡༧༥བ)ཡིན་པ་ནི་འདིར་གཉེན་པོའི་ཚུགས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །
སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྒྱབ་པས་རྒྱབ་པ་ཡིན་པ་ནི་དག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སེམས་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པར་
འབྱིན་པ་ནི་གེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་བྱེད་པས་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་གེས་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་མ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མཐུན་དང་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་
མ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་

ནོ་ཙྰག་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་དང་མ་བྲལ་ཏེ། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་
 ལ་ཉོན་མོངས་པ་རིམ་གྱིས་སྤྲོང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་ཁམས་
 གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་པ་ཉིད་
 དན་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 གཉིས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟའོ།
 གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་ཉི་མ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་ས་ནས་སར་གཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་རྗེ་མང་དང་རྗེ་གསལ་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་མཐར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡི་གེས་ལ་གཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་འཕམ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་པ་ལས་
 མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པར་བལྟའོ། །ལྷན་པའི་གཉེན་པོར་ཚོས་མཐུན་པས་ཉི་མ་དང་འདྲ་བར་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གཤགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་བྱེད་བྱ་བྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏན་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉི་མས་ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ཡང་ལྷན་པ་སྒྲུལ་ཟེན་པ་ཉི་མས་གཞོད་པ་
 བྱས་ཏེ་སེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།

རྟོག་གི་འབར་བར།

ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མར་མེས་ནི། །(༡༧༥ན)

བུམ་པ་སྤྲང་དང་བཅས་པའམ། །

དེ་ཡི་སྒྲོའམ་གཉེན་པོ་དག །

སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། མར་མེས་ལྷན་པ་སེལ་བའི་དོན་མར་མེའི་སྤྲང་པ་
 དང་བཅས་པའི་བུམ་པ་ལ་ཡང་ལྷན་པ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ། བུམ་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལ་ཡང་ལྷན་

པ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ། བུམ་པའི་རིགས་རྒྱན་ལ་མུན་པ་སྦྱེ་བའི་རེ་ཤིག་གཤམ་བྱས་ཏེ་སྦྱེ་བ་
འགོག་པ་ལ་ཡང་མུན་པ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མུན་པ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
དགག་སྦྱ་ནི་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་འཇུག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཀྱན་རྫོང་བུ་ཡང་ལམ་བདེན་གྱིས། །

ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་འཇམ། །

དེ་ཡི་སྒོ་འམ་གཉེན་པོ་དག །

སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །

དོན་དེ་དག་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། གཤམ་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
དངོས་པོའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀྱན་ནས་
ལྡང་བ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུག་སྦྱེ་བའོ། །བག་ལ་ཉལ་
ལས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་
འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པས་ན་ལྷུག་པའི་རྣམ་པར་རམ། ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པས་ན་ཁོང་ཁོ་བའི་
རྣམ་པར་རམ། གཉི་མུག་བསྐྱེད་པས་མ་རིག་པའི་རྣམ་པས་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྱུར་རོ། །
འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
དམིགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཡོངས་སུ་ལེན་རོ། །
སེམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པ་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་
སྤང་དང་གཉི་མུག་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པར་འབྱུར་རོ། །
དེ་དག་གཞི་དེ་ལས་ལྷུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་པའི་ལས་ཀྱང་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད། ཞེ་སྤང་ལས་སྦྱེས་པ་དང་གཉི་མུག་ལས་སྦྱེས་པའི་ལས་ཀྱང་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་ལས་ཀྱང་ཡང་སྦྱེ་བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
བྱིས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཅན་དམིགས་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་དག་
ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀྱན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་འབྱུང་ངོ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་ལས་ཀྱན་འབྱུང་ངོ། ། ལས་ཀྱན་(ཀལལ)འབྱུང་བ་
 ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཀྱན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ། བྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་
 སྐྱེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁམས་གཅིག་ཡང་དག་པ་
 རིལ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། ། དེ་ཡང་རིལ་རྩེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ན་དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ནམ་དམིགས་པ་འགའ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། གང་གི་ཆོ་རྒྱ་
 མཚན་ནམ་དམིགས་པ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཆོས་དེ་
 དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་སོ། ། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དམིགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། ཡོད་པ་ཡང་དག་པ་རིལ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་དེ་གཉི་ག་བསལ་བ་མེད་པ་དང་བཞག་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་དེ་ནི་གང་ཞིག་སྐྱེས་པས་ཅིག་
 ཤོས་གཏན་བྲལ་བ་དང་། མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་གོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་འདི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་རིག་པར་བྱའོ། ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྱོང་པའི་རྒྱ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དེ་ཡང་རྒྱས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་མདོ་རིལ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ།
 གོགས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཁམས་གཅིག་ཡང་དག་པ་རིལ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་
 འཇུག་གོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྒྲིག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བ་
 རིལ་རྩེ་ཡོངས་པ་བསྟན་ནོ། ། དེ་ཡང་རིལ་རྩེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མདོ་རི་
 ལ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་འཁོར་བ་ལྟོག་པའི་རིམ་པ་
 བསྟན་ནོ། །

སྤྱིར་ཡང་བཤད་དེ། གོགས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལས་ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀྱན་འབྱུང་བའི་
 བདེན་པ་བསྟན་ནོ། ། ལས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་བྱ་

བས་ནི་སྨྱུག་བསྡུལ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཁམས་གཅིག་
ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མ་གཤམ་བས་རབ་རྒྱུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཀྱན་
འབྱུང་དང་སྨྱུག་བསྡུལ་གྱི་རིམ་པ་དེ་མདོར་བསྡུས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་བག་ཆགས་
གྱི་ས་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་རྟོ། །(༡༧༥ན)གོགས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོགས་གྱི་གཉེན་པོ་
མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དུ་བཤད་ཟིན་པས་ད་ནི་གོགས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
པའོ། །གོགས་ནི་ཚུལ་བཞེན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བཞེན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ཀྱན་ལ་ཞེས་
པས་བསྟན་རྟོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་སྣང་དང་རབ་རིབ་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་རྟོ། །

ཚུལ་བཞེན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲ་སྒྲོར།

ཚུལ་ནི་འདྲ་དང་བདེན་པ་དང་། །

སྒྲོ་དང་རིགས་པ་དོན་དང་འདོད། །

ལེགས་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་ལས། །

འདྲ་བར་སྒྲོར་བ་ཕྱད་དུ་འདོད། །

ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། ཚུལ་ནི་བདེན་པ་འཇུག་པ་ལ་བྱ་ལ། བསྟན་ནི་དམིགས་པ་
དང་དངོས་པོ་དང་གཞི་ནམས་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ནི་དམིགས་པའོ། །ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་
པ་ཚབ་དང་ནག་ཚོ་དང་རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་སྣང་ངོ་། །འདིར་རྩོག་གི་འགྱུར་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་
ལས་ཉོན་མོངས་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། བག་ལ་ཉལ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྟེ་བར་
བསྐྱར་རྟེ། འདིར་བཤད་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་མཛོད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་
མོངས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་
རྒྱུ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ལ་བྱ་བར་འོག་ནས། ཀྱན་སྣང་དག་དང་ཞེས་བྱ་བའི་
འགྲེལ་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

¹ ཚུལ་གྱི་སྒྲ་ནི་བདེན་པ་དང་། དུས་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གུངས། ༩༡/༣༤བ

དེ་བས་ན་གཤམ་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་བག་ལ་ཉལ་
 དང་ཀྱན་ནས་ལྷང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་། །བག་ལ་ཉལ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་
 ལ་དངོས་པོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྟུག་པའི་རྣམ་པས་འདོད་
 ཆགས་བསྐྱེད་པའམ། སྤྱིར་འཆོ་བའི་རྣམ་པས་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པའམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རྣམ་པས་གཏི་མུག་བསྐྱེད་པས་ན་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་མཚན་
 ཉིད་དེ། དེ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ཁམས་གོང་མའི་
 རྒྱུ་བྱེད་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་གསུམ་དང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་
 ཀྱན་ནས་ལྷང་བ་དག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དུག་འབྱུང་ངོ་། །(༡༧༥བ)བག་
 ལ་ཉལ་ནི་སྤྱ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་ཉོན་
 མོངས་ཉིད་དུ་རྗེ་ལྟར་འབྱུར་སྟམ་ན། ས་བོན་གྱི་ཆོས་སྟག་ནས་པ་ལ་བག་ལ་ཉལ་དུ་བརྗོད་
 པ་བདེན་མོད་ཀྱི། འདིར་ཁམས་གོང་མའི་རྒྱར་བྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ལ་ལྟོས་ན་སྤྱ་བར་གནས་པས་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བརྗོད་ལ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཚུལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ངོ་བོར་བྱུར་པ་སྟེ་
 སྟེ། འདི་ལྟར་བྱིས་པ་བྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་པ་དག་དང་སྤྱིར་མི་འོང་བ་མན་ཆད་ཀྱི་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་སྟོབ་པ་ལ་ཡང་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་སྟེ། ཁམས་གོང་
 མའི་སས་བསྐྱས་པའི་དངོས་པོ་བཙོས་མིན་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཡང་དག་པ་ལྟ་བུར་
 བྱི་སྤང་ལ། གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཉིད་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བས་འདོད་
 ཆགས་བསྐྱེད་པའམ། སྤྱིར་འཆོ་བའི་རྣམ་པས་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པའམ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་
 ཡོད་པར་སྤང་བའི་རྣམ་པས་གཏི་མུག་བསྐྱེད་པས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྱུང་རོ། །འདིར་སྟུག་པ་ཞེས་པའི་རྟེན་དོད་ལྷ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དགེ་བའམ་ལེགས་པ་ཡིན་པས་མངོས་པ་སོགས་སུ་སྤང་བའོ། །རྟོག་གིས་ཁོང་ཁོ་

བ་ཞེས་བསྐྱར་བའི་སྐད་དོད་པ་ཉི་ལྔ་ན་ཞེས་པ་ཡོད་དེ། པ་ཉི་ནི་ཕྱི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ལ་
འཇུག་ཅིང་། ལྔ་ན་ནི་འཆོ་བའམ་གསོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིར་འཆོ་བ་ཞེས་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །མ་དེག་པའི་སྐད་དོད་ཨ་བི་དུ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དང་།
འཇམ་དཔལ་དོན་དུ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་མ་དེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐུན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་
ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་བསྟན་ལ།

ད་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལས་སོག་
པར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ལས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བར་སྐྱར་
ཡང་བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་ཉོན་མོངས་ལ་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་རིམ་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་དོས་(གཤམ་ན)པོར་དམིགས་
པར་བྱེད་པ་ན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་བསྐྱོས་པས་སེམས་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལེན་ཞིང་གཟུང་བས་སེམས་བྱུང་རྟོག་པར་མ་ཟད་སེམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པ་དེ་དག་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རྩད་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་
པར་འབྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བ་བསྟན་ནས།

ད་ནི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་བ་སྟོན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྔ་ན་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་
སེམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའི་གཞིའམ་རྒྱ་མཚན་དེ་
ལས་ལུས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ལས་སྟོག་གཅོད་པ་
དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟེ་མི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ་
དང་། དེ་དག་སྤོང་བའི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་དང་། དག་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཀྱིས་བརྟུན་དང་སྤྲ་མ་དང་ཆོག་རྒྱུའ་དང་ཀྱལ་པ་བཞི་
དང་། དེ་དག་སྤོང་བ་བཞི་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་

གསུམ་གྱིས་བརྒྱབ་སེམས་དང་གཞོན་སེམས་དང་ཡོག་པར་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་། དེ་དག་
སྒོར་བ་གསུམ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་སྐྱེ་བས་ན་ལས་བཅུ་ཕྱག་གསུམ་སྐྱེའོ། །
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་ནི་ལས་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་འདུན་པའོ། །འདུ་
བྱེད་ནི་ཚུ་ལ་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྤྱུག་
བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་ཏོ། །

མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ལས།

སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་
ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། སྐྱེ་འདི་སྤྱུག་བསྐྱེལ། ཞེས་སྐྱེ་བས་མཚོན་ནས་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལས་མེད་པར་
མི་འབྱུང་གིས་ལས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱིས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྟན་པ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཅན་དམིགས་པ་ལ་
དབྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་ཀུན་འབྱུང་ངོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་(ཀལ་ལ་)ནི་ལས་ཀུན་འབྱུང་ངོ། །
ལས་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྤྱུར་བཤད་པ་
དེ་དག་གི་མཐུག་བསྐྱུས་སོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་
རང་སངས་རྒྱུས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འདི་དག་ལས་ཁ་ཅིག་མ་
རིག་པ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་ལ། ཁ་ཅིག་མ་རིག་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཁམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་སྒྲོས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡང་དག་པ་རི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ལས་མཐའ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་
མ་རིག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་མ་རིག་པ་དང་། མཚན་མའི་

ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་རྒྱུ་ལྷང་ཡང་ཞེན་པར་མ་བྱས་པའི་སྤང་བ་ཙམ་དང་། མཚན་མར་ཞེན་ཅིང་
ལྷ་བ་དང་བཙས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྒོན་
གནས་སྒྲུབས། །ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཉེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །

འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པས་རྩ་བ་དག་གི་ཡང་རྩ་བ་ཕྱ་བ་ནི་མ་རིག་བག་
ཆགས་གྱི་ས་སྟེ།

དཔལ་ཐེང་གི་མདོར།

བཙམ་ལྷན་འདས་སྤང་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་གདམས་ཀྱི་བྱེ་མ་ལས་
འདས་པ་སྟེད་གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
གཞོམ་ཞིང་སྤང་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་དང་རྟེན་
ནི་འདི་ལྷ་མ་མ་རིག་པའི་གནས་གྱི་ས་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་
དཔེར་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་པ་གང་ཅི་ལགས་པ་དང་། རྩ་དང་ཤིང་གེལ་པ་
དང་སྒྲན་དང་ནགས་ཚལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་ས་ལ་
བརྟེན་ཅིང་ས་ལ་གནས་ཏེ། སྟེ་ཞིང་འཕེལ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །
བཙམ་ལྷན་འདས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆོག་ཅིང་ཞིག་ལ་མི་གང་འབར་གྱུར་ཏེ།
མ་མཆིས་པར་གྱུར་ན་ནི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་པ་གང་ཅི་ལགས་པ་དག་དང་རྩ་
དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་སྒྲན་དང་ནགས་ཚལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོག་
ཅིང་ཞིག་ལ་མི་གང་འབར་འགྱུར་ཞིང་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །
བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་གདམས་ཀྱི་བྱེ་
མ་ལས་འདས་པ་སྟེད། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
གཞོམ་པར་བགྱི་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གནས་གྱི་
(༡༧༠༠ན)ས་ལ་བརྟེན་ཅིང་མ་རིག་པའི་གནས་གྱི་ས་ལ་གནས་ཏེ། སྟེ་
ཞིང་འཕེལ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

འབྲེལ་¹པ་འདིར། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་བ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་
ལྷོག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་རྒྱུ་པར་མ་གསུངས་ན་ཡང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་སྐབས་ཀྱི་
སྐྱལ་བསྐལ་དང་ཀླན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་རྗེས་སུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མ་དག་པ་གཞག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་
རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་བ་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་དག་པགས་པ་བཤད་ཟིན་མོད་ཀྱི་ཞིབ་པར་
རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས།

འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་
པ་དང་སྦྱོན་མ་ལུས་པ་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི་འཁོར་བ་འདི་ཅིའི་རྩ་བ་ཅན་
ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ན་
འཁོར་བ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་།

ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ལ་སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བདག་པས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཅིས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བ་ལྷོག་
པར་འདོད་པའི་རྩ་བ་ཤ་ཞིང་སྤང་བ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་སྤངས་པའི་བྱང་ཆུབ་
འཕྲོང་པའི་བྱིར་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་རྩ་བ་ཉིད་དུ་ད་ལྟ་བཤད་ལ།

སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་།

གཏི་མུག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྟེ། །

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཇིན་པ་ཡིན། །

ཞེས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་རྩ་བར་བཤད་ཅིང་།

¹མ་དཔེར། འབྲེལ་

གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ཞི་བའི་བློ་གྲོས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གིང་ཙུ་བ་ནས་བཅད་ན་ཡལ་ག་དང་
 ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་སྤོ་ཐམས་ཅད་སྐམ་པར་འགྱུར་རྟེ། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་
 དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ཞི་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
 ཙུ་བར་གསུངས་སོ། །

ཕུ་བའི་ཤེས་རབ་ལས།

ལམ་པ་འཛིན་པ་འདུ་བྱེད་དེ། །

དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་འདྲ་མི་བྱེད། །

ཅེས་འདུ་བྱེད་ཅུ་བར་གསུངས་སོ། །

མཛོད་ལས་ནི།

ཡིད་པའི་ཕ་བ་ཕྱ་རྒྱལ་ཏེ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་ན། རྩ་བ་ཤིང་རྩ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེན། འདི་ནི་
གཉིས་ཡིན་ཏེ་རྟེན་གཞིའི་(ག༡༠༠བ)རྩ་བ་དང་། ས་བོན་གྱི་རྩ་བ་ལོ། །

དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ། གྲེསོ་རྩ་མ་ས་ཅི་ལ་བརྟེན། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་ལོ། གྲེསོ་རྩ་མ་རྒྱུ་ཅི་ལ་བརྟེན། བྲམ་ཟེ་རྒྱུ
 ལ་ལོ། གྲེསོ་རྩ་མ་རྒྱུ་ཅི་ལ་བརྟེན། བྲམ་ཟེ་ནམ་མཁའ་ལ་ལོ། གྲེསོ་རྩ་མ་ནམ་མཁའ་ཅི་
 ལ་བརྟེན། བྲམ་ཟེ་ཁྱོད་ནི་མི་ཅན་འདའ་བར་བྱེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་རྟེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་
 རྟེན། ནམ་མཁའ་ལ་མི་རྟེན་མེད་པ་ལོ། ཁྱེས་འཕྲུང་བ་ལྟར་བྱི་རོལ་སྒྲོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ནི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ལ། བད་གི་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་
 བེ་མ་རིག་པ་གཞགས་གྱི་སའི་མིང་ཅན་ཀུན་གཞིར་བྱམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །

དེའི་རྟེན་ཡང་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་སྒྲིང་པོ་ཚལ་གྱི་དབྱིངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ནི་

མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུགས་ཀྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྟེན་ཡིན་ཏེ།

ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན་གྱི་དབྱིངས། །

ཚས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀྱན་དང་། །

མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་ལོ་རྟག་གི་ས་དང་འདྲ་བར་གཞིའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །
མ་དེག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ལོ་རྟག་གི་ས་བོན་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །

རགས་པར་ནི་སྒྲིང་པོ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དང་
རྟེན་ཡིན་ཏེ།

ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས།

ས་བོན་གྱུར་བ་ཁམས་དེ་ཉིད། །

ཚས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད། །

དེམ་གྱིས་སྒྲུངས་པར་གྱུར་བ་ལས། །

སངས་བྱུང་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲིང་པོ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་
རྟེན་དུ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

འོན་རྣམ་བུར་གི་ཚུགས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ས་བོན་དུ་བརྟེན་ན། སྒྲིང་
ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཉིད་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་གྱི། སའི་འོག་
ཏུ་བཙུད་པའི་འབྲུ་ཇི་ལྟར་ས་བོན་དུ་འགྱུར། འབྲས་ཀྱི་འབྲུ་དེ་ཉིད་ས་བོན་དུ་འགྱུར་ན་རྣམ་
པར་བུང་བའི་ཚུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་སྒྲིང་པོ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་བསམ་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
དྲི་བ་དེ་ནི་དབྱེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུ་རྣམས་ལ་ཡང་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་རགས་པ་

གཉིས་ཡོད་དོ། །

དེ་ལ་སྤྲ་བ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པར།

ཇི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་མཐོང་ཞིང་། །

དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར། །

དེ་བཞིན་རྒྱ་ནི་མ་ཆང་ཕྱིར། །(༡༡༠)ན།

སྤྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། ཇི་ལྟར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས། ཞུགས་གིང་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་འཇུག་པའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱན་ཐོག་མ་དང་མི་ལྟན་པ།
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འབྲས་ཀྱི་འབྱུའི་རྒྱན་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་ནམ་
མཁའ་སྐྱར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཆགས་སུ་རུང་བ་དེ་ལ་སྤྲ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཉིད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲ་བ་ནི་སྟིང་པོ་ལ་བཞག་ལ། རགས་པའི་ས་བོན་ནི་སྤྲ་བ་དེ་ཉིད་འདུས་
བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་བྱས་པའི་རྒྱས་པའི་རིགས་ལ་འདོད་དོ། །

འོ་ན་ཡང་སྟིང་པོ་ས་བོན་དུ་བརྗོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉི་
བར་ལེན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་བཅས་དགོས་ཏེ།

ཉིར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། །

ཉིར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བར་ནི། །

བྱེད་པར་མི་རུས་དཔེར་འཇི་བ། །

འགྱུར་བ་མེད་པར་བུམ་སོགས་བཞེན། །

ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པོ་ཞེན། གསུངས་པ་དེ་ནི་འཇི་བ་དང་རྩ་བུམ་ལྟར་རགས་པའི་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་འདོད་ཀྱི་སྤྲ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་དུ་ཡང་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་
བའི་རྒྱན་སྤྱི་བཞེན་ནོ། །ནམ་མཁའ་གིན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱན་ཇི་ལྟར་

ཡོད་ཅེ་ན། ཉམ་མཁའི་སྐྱེས་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གིན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མིག་གིས་མཐོང་བའི་བར་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བཞེད་ལ། གོ་སྐབས་ཙམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་པ་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བཞེད་དེ། འདིའི་དབང་དུ་བྱས་
 ཉམ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འབྲེལ་པར། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་
 ཡང་ཅི་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཙན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དཔེས་བསྟུངས་པས་གསུངས་
 པ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་གསེར་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གློ་བུར་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་
 སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་མ་རྟོགས་པར་ཟད་ལ། དེ་དག་བྲལ་བ་ལས་ནི་དག་པ་
 ཡིན་ནོ། །མ་དག་པ་ནི་དག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས་དག་པ་ཉིད་སྒྲེ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་དམིགས་པར་ཟད་དོ། །རབ་ཏུ་དག་
 པར་དམིགས་པས་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཙན་དུ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། །(༡༧༠༡༧)དེ་བཞིན་དུ་གསེར་བཟང་བ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་
 མས་ཟེལ་གྱིས་མཉན་པས་དེ་མ་དམིགས་པར་ཟད་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་དམིགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དམིགས་པས་སྒྲེས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ནི་དང་བར་
 གནས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྩ་དེ་ལ་སའི་རྩས་དང་འབྲེལ་བས་དེ་ལ་མི་དམིགས་པར་ཟད་ལ། སའི་
 རྩས་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་ལས་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པའི་རྩའི་
 རྩས་དེར་མ་བྱུང་བ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དང་བ་ཉིད་དམིགས་པས་རྩའི་རྩས་རྣམ་
 པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཙན་དུ་ཁས་སྒྲུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་
 ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་བས་མི་སྒྲུང་བར་ཟད་དེ། མ་དག་པ་དང་བཟང་བ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། མ་དང་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། གང་ལས་ཆོས་
 ཉིད་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྒྲུང་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མེད་པས་
 བློ་ཆོས་ཉིད་དང་དེས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་གནས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གསེར་དང་

རྒྱའི་དཔེས་ནི་རྫས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཅམ་
མ་ཁའི་དཔེས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུན་གྱི་རྫས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གོ་བར་གྱིས་ཤིག འོན་ཏེ་སྤྱིང་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅི་འདྲ་བ་
ཞིག་ས་པོན་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། འདིར་སྤྱིང་པོའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་སེམས་
ཅན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པར་གསུངས་པ་དེ་
ས་པོན་དུ་འདོད་དོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་། འགའ་ཞིག་ནི་འདི་ལ་དམིགས་ཤིང་བསྟོམས་
པས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་དོ། །འགའ་ཞིག་ནི་སྟོབས་
ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཚང་བར་ཡོད་ཅིང་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལུས་དེ་རྫོགས་པར་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འདི་ལ་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེར་རུང་བས་རུང་བ་
ཙམ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྡན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་བར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆོག་ས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རུང་བའི་དོན་ནི་ཆོགས་པ་ཚང་བ་ཁོན་ལ་བྱའི་སྤྱིད་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱའོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །(༡༡༠༣ན)འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས་མའི་མངལ་དུ་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་
འོ་མ་གཤུ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དབང་པོ་དུག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་བའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་དོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དང་། སྟོང་གསུམ་དར་ཡུག་གི་དཔེས་བསྟན་པའི་དོན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཚང་བ་མེད་ཀྱང་ཤིག་རྟུ་ཕྱ་མོར་ཡོད་དེ། ཤིང་གི་སྟོང་
པོ་འདི་ནི་ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་།

དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །

བདག་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །

ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །

མ་མཐོང་ཆགཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་བྱ་བས་མིག་ལས་སྒྲིས་པའི་རྣམ་པར་གྲུས་པ་སྟོན་པོའི་ཡུལ་ཅན་དེས་སྟོན་པོའི་
 ཟུང་པར་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་མ་དེས་སུ་ཟེན་གྱང་མཐོང་བར་བཤད་ལ། མཐོང་བ་དེ་ནི་
 སྟོབས་བརྩའི་ལུས་ཚང་བ་མ་ཡིན་གྱང་སྟོབས་བརྩ་ཕྱོགས་མོ་ནི་ཡིན་ཏེ། ལུང་མེད་ངན་མའི་སྟོང་
 རྩར་རྩར་པོ་ལ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་དབང་པོ་དྲུག་བཞིན་ནོ་ཞེས་ནི་བདག་ཅག་
 འདོད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཕྱོགས་མོ་དེ་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 སྟོབས་བརྩར་འགྱུར་ཏེ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས།

ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་ཕྱོགས་ནི། །

ཉིན་དང་ཉིན་ལ་འཕེལ་བར་མཐོང་། །

དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་གྱང་། །

རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །

ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཙོ་ལྔ་ལ། །

ཟླ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རྫོགས་གིང་གསལ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཇི་ལྟར་མར་མེ་བུམ་ནང་གནས། །

ཅུང་ཞིག་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བ། །

དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་བུམ་ནང་གནས། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གྱང་སྤང་མ་ཡིན། །

ཕྱོགས་ནི་གང་དང་གང་དག་ནས། །

བུམ་པ་བུག་གཏོད་གྱུར་བ། །

དེ་དང་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཉིད་ནས། །

འོད་གྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

གང་ཆེ་ཉིད་འཛིན་དོ་རྩེ་ཡིས། །

ལུས་པ་དེ་ནི་བཅག་གྱུར་པ། །

དེ་ཆེ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡི། །

མཐར་ཐུག་བར་དུ་སྒྲུང་བར་བྱེད། །

ཅེས་སྟོབས་སྒྲ་མ་དེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་འགྱུར་བའི་ཆོས་
ཅན་རི་ལྟར་མ་ཡིན་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྒྲིང་པོའི་ངོ་བོར་ཡང་
རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། སྒྲོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཆས་སྒྲ་བ་དང་འཕེལ་བའི་
བྱུང་བར་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱིམ་གྱི་སྔགས་གྱི་ནམ་
མཁའ་བྱིམ་དེ་བ་པས་ནམ་མཁའ་ཡངས་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་(གྲྭ་༡༠༩བ)ནམ་
མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་བས་ན།

དེ་ཆེ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡི། །

མཐར་ཐུག་བར་དུ་སྒྲུང་བར་བྱེད། །

ཅེས་པའི་མཁུག་ཐོགས་ཉིད་དུ།

ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་སྒྲེ་མ་ཡིན། །

ནམ་ཡང་འགག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །

དུས་ན་མས་རྟག་དུ་ཉོན་མོངས་མེད། །

ཐོག་མ་བར་མཐར་དྲི་མ་བྱལ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁྱེད་གྱི་དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་དང་ལྷ་དང་ལས་འདས་པ་དག་ཅུ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ཉིད་ལས་སྐྱེན་
གྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འཁོར་བ་ནི་འབྲུལ་བའི་རང་བཞིན་མི་བརྟན་པ་ཡིན་

པས་མཐར་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །

དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ས་ར་ཉས།

ས་བོན་གཅིག་ལས་སྒྲོང་པོ་གཉིས། །

རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག །

དེ་ཡང་དབྱེར་མེད་གང་སེམས་པ། །

འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་རྣམ་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྩ་བ་གཉིས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་གཅིག་ཤུའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་གྱི་བརྒྱད་པས་ནི་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

དོན་འདི་ཉིད་ནི་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས།

དེ་ནས་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འེམས་དཔལ་འེམས་ཆེན་པོ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་
པོས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཐུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་བདག་ལ་
བཤད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གསེགས་པས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ།
བདག་མ་མཆིས་ན་གང་ཞིག་འཇུག་པའམ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ན་བྱིས་པ་
རྣམས་ནི་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ལ་གནས་པས་སྟུག་བསྐལ་ཟད་པ་ཁོང་དུ་
མ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བརྟུ་མི་ཤེས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་གིན་ཏུ་ལེགས་པར་
ཞོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཞིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཙུམ་
ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འེམས་ཆེན་
པོ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱར་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བཙུམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་ཏོ། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགྲོ་
 བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་བདག་དང་བདག་གི་སྤངས་པ་ནི་གར་མཁན་
 བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པར་འཇུག་སྟེ། དེ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པས་གསུམ་
 འདུས་(༡༡༠་ནི)པའི་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འཇུག་ན། རྒྱུ་ལ་
 མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁོང་དུ་མི་
 རྒྱུད་དོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོས་པའི་གནས་རན་ལེན་གྱི་བག་
 ཆགས་རྣམ་པ་མང་པོས་བསྒྲོས་པ། གྲུག་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
 བསྒྲགས་པ། མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བདུན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱབས་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་ལུས་
 རྒྱུ་མི་འཆད་པ་མི་རྟག་པའི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བ། བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལས་
 རྣམ་པར་ལོག་པ། ཤིན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཇུག་གོ། །
 དེ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་ནས་འཛིག་པ་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་པོ་སྟོན་ཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ། དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་དང་བྱེ་
 བྲག་ལ་དམིགས་པ། མིང་དང་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ།
 རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་གཟུགས་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ།
 བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་ཕྱིར་བས་ཐར་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ། མིང་དང་
 མཚན་མ་དང་གྲུག་ནས་ལྡང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཟིན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་
 ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་འགགས་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་དག་
 གྲུང་མི་འཇུག་པའི་ཐྱིར་རང་གི་སྤོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་མི་ཕྱིར་བ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་བདེན་པ་དང་རྣམ་

པར་ཐར་པ་ལ་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
 བྱོར་འཕྱར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ། ལྷན་
 གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རབ་རྒྱ་མ་གྱུར་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བདུན་རྣམས་འགག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྣམས་དེའི་རྒྱ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པས་ཞུགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གིས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་
 ཉོགས་པ་དང་ཐུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྦྱིའི་
 མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་འཇུག་སྟེ།
 ཆོས་ལྡ་དང་རང་བཞིན་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་སའི་
 རིམ་(གྟ་༠༣བ)པ་མཚམས་སྒྱུར་བ་གཞན་དུ་འཕོས་ན་ལྟོག་པར་འཕྱུར་
 ཏེ། གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་མི་རུས་སོ།།
 དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པ་ནི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་བདེན་པའི་སྒྲིའི་ལམ་བཅུ་རབ་རྒྱ་འཐོབ་པར་འཕྱུར་ཏེ། ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། རང་གི་སྟོན་ལམ་ལ་
 རྣམ་པར་ལྟ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་བསྐྱོག་
 བས་། བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་གྱིས་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ལམ་
 བཅུ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་མཛོན་པར་འདུ་
 བྱེད་པ་མེད་པ་རབ་རྒྱ་ཐོབ་པར་འཕྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་
 བྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་

ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
 བསྐྱགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་ཀྱུན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྐྱགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ལ་
 མེད་དུ་ཟིན་ན། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཀྱུན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྐྱགས་པ་མེད་པས་འཇུག་པའང་མེད་ལྟོག་
 པའང་མེད་པར་འགྱུར་ན། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་དང་འཕགས་པ་རྣམས་
 ལ་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་བརྩོན་པ་མི་
 འདོར་བ་རྣམས་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་
 རྒྱུད་པས་གནས་སོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་
 ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལུལ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམ་པར་དབྱུང་¹པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་པར་དགའོ། །རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སློ་བྱར་གྱི་
 ཉན་ཐོངས་པས་ཉེ་བར་ཉན་ཐོངས་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ་མ་དག་པ་ལྟར་
 རྒྱང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལག་མཐིལ་དུ་སྦྱར་བའི་འབྲུ་བཞིན་དུ་
 མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུད་ལུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལྟ་མོ་
 དཔལ་གྱི་སྤང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་། སློ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་
 ཞིབ་མོ་ཡངས་པ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
 ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་(༡༡༠༩ན)པའི་སྤྱིང་པོ་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པར་བསྐྱགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་འཇུག་པ་ལ་
 མངོན་པར་ཆགས་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ། ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ལྟ་མོ་དཔལ་གྱི་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུལ་

¹རྒྱུད་ དབྱེད་མ་དབེ། ཤོག་གྲངས། ༥༡༩༣

བཤད་དེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སྤྲུལ་སྤྲེགས་བྱེད་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུན་སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཟློན་ལྷ་ཐུ་ཞིབ་ཅིང་མཁས་པའི་མོས་པ་
 དང་སྟོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 རོན་ལ་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་ཏེ། བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་
 དུ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲེགས་ཅན་གཞན་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་
 ཟློན་དང་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་
 ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་
 བྱ་སྟེ། ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་ནི་མི་བྱའོ། །

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ནི། །
 རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྔན་པར་ཡང་། །
 འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་འབྱུག་སྟེ། །
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར། །
 གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་སེམས་སྤང་སྟེ། །
 ཐོག་མ་མེད་ནས་ཡོངས་སུ་བསྟོས། །
 ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རྣམ་བཞུགས། །
 རོན་དང་འདྲ་ཡང་རོན་མེད་དོ། །
 ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་སོར་མོའི་ཕྱིར། །
 འཛིན་ཅིང་ལྷ་བ་མི་ལྟ་བ། །

དེ་བཞིན་ཡི་གེར་འབྲེལ་བ་རྣམས། །
 ང་ཡི་ཡང་དག་ཉིད་མི་ཤེས། །
 སེམས་ནི་གར་མ་ཁན་བཞིན་དུ་གནས། །
 ཡིད་ནི་བཞད་གད་པ་འདྲ་སྟེ། །
 ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །
 ལྷ་བ་ཆོན་དང་འདྲ་བར་རྟོགས། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་རབ་རྒྱ་མི་
 ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དྲིས་པའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས། ལྷ་བ་ཆོན་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་
 ཅུམ་གྱིས་ཆོག་པར་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ལ་
 སོགས་པས་ནི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དེ་ལ་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས།

བདག་དང་བདག་(གྲྀ་འུལ་)གི་ཆོས་གཉིས་ཡང་དག་མིན་སྟོང་སྟེ། །
 བྱིས་པ་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་མ་ཁའ་ལ་མདུད་པ་བོར། །
 དཔེར་ན་དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་ནི་དུག་ལངས་པ། །
 དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །
 དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བདག་དང་བདག་གིར་ཁས་ལེན་པ། །
 བདག་དེར་འདུ་ཤེས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཡེ་ཞིང་འཆི། །
 རི་ལྷར་འཛིན་པ་དེ་ལྷར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན། །
 བདག་དང་བདག་གིར་མི་དམིགས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས། །

ཞེས་བདག་མེད་པར་བདག་རྒྱ་རྟོག་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདག་མེད་
 པར་ལྷ་བས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། བདག་མེད་ན་མུང་པོ་ལྷ་དང་ཁམས་བཙོ་
 བརྒྱད་དང་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སྤུམ་རྩ་རྩ་པོ་རྣམས་ལ་ཁོར་བར་འདུག་པ་ལས་འོས་

མེད་ལ། དེ་རྒྱལ་ས་ལྷོག་པ་ལས་རྒྱལ་པར་བྱང་བར་བཞག་དགོས་ན། འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་
 ཡང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ན་དེ་བཙུམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིག བྱེད་པ་པོའི་བདག་ནི་མ་མཆིས་པར་བཀའ་སྩལ་ན། ད་བྱེད་པ་
 པོ་གང་ཞིག་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་གསུང་བར་འོས་ཏེ། བྱིས་
 པ་རྒྱལ་ས་ནི་དེ་མ་ཤེས་པར་བདག་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་སྟེ་མ་ནས་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་ལ་
 གནས་ཤིང་ཆགས་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ཟད་པའི་རྒྱལ་པར་བྱང་བ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་བྱིར་བྱ་
 རན་ལས་འདས་པ་རབ་རྩ་མི་ཤེས་སོ། །སློབ་སྟོན་ཆེན་པོ་འཕོར་བར་འཇུག་ལྷོག་གི་བྱ་བ་
 མཐོང་ནས་དེའི་བྱེད་པ་པོ་འདྲི་བ་ནི་ཁྱོད་བདེན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྟོང་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པས་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ལ།
 སྤྱིད་པར་སྟེ་བ་དང་འགྲོ་བ་རིགས་ལྡེ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །བདག་དེ་
 ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་ན། སྟོང་པོ་འདྲི་
 བྱི་བདག་དང་བདག་གི་སྤངས་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་རྒྱལ་གངས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡང་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་སྟོན་གྱི་འགྲོ་བ་ཉམ་ང་བ་རན་སོང་དུ་ཡང་
 འཇུག་སྟེ། རི་ལྟར་འཇུག་ན་ཆས་བསྐྱར་བའི་གར་མཁན་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །ཆས་བསྐྱར་
 བས་བསྐྱིབས་ཏེ་སྟོང་པོ་བདག་མེད་པ་དེ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་མ་རིག་པས་དང་། ཡ་དང་མ་
 དང་བྱི་བ་གསུམ་པོ་སྟོང་པས་ཚོགས་པ་གཅིག་དུ་འདུས་པའི་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པར་
 བདག་མེད་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱ་བདག་ཡིན་པར་མངོན་
 (ག༡༠༥ན)པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཐུ་སྟེགས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ནི་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་དོ། །

བྱེད་པ་པོ་སྟོང་པོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
 བསྐྱགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ཅིས་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྟོན་པའི་གནས་རན་ལེན་
 དང་སྟོང་དང་བརྒྱུད་དུ་སྤྱང་བའི་བག་ཆགས་རྒྱལ་པ་མང་པོས་བསྐྱོས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་
 ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་གྱི་ཆོ་བསྐྱོས་ཤིན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སོ། །བྱེད་པ་པོ་དེ་
 གཅིག་སྤུའམ་གྲོགས་དང་བཅས་སྟེ་མ་ན། རང་རང་ལས་སྤྱི་བའི་མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱིས་

ལས་སྒྲེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པས་གྲོགས་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ། ། རྒྱལ་མོ་ཆེན་པོའི་རྣམས་རྒྱལ་མོ་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་འཇུག་ཀྱང་ཆུང་ལྷོ་རིགས་སུ་
གཅིག་པ་བཞེན་ཏུ་ཀུན་གཞི་འཕེལ་བཤམ་ཆགས་ཀྱིས་དང་རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ། ། བྱེད་
པ་པོ་ཀུན་གཞི་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། དེས་ལས་བྱས་པའི་ཕྱི་ནས་ཞིག་པས་བྱེད་པ་པོས་
འབྲས་བུ་མི་མྱོང་བར་ཐལ་བའི་མི་རྟག་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཉེས་པ་དེ་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་དེའི་ལུས་སམ་རང་བཞེན་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་དང་མྱོང་བ་པོ་གཅིག་པར་ཡང་འདོགས་ཏེ།

རྒྱུན་གཅིག་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །

བྱེད་པོ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱུན་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྱིར་བར་སྒྲུབས་རྟག་པའི་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལས་རྣམ་པར་
ལོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། བཤམ་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་གཞི་དེ་ནི་བཤམ་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲོས་ཀྱང་སྒྲོ་བུར་
བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ལ་མ་རྟེན་སྟེ། རས་ཡུག་དཀར་པོ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རང་བཞེན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་དག་པར་འཇུག་པས།

ཀུན་གཞི་རས་ཡུག་དཀར་པོ་འདྲ། །

བཤམ་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཛེས་སོ། །ཞེས་སྟག་པོར་གསུངས་པ་

ཡིན་ལ།

མདོར་ན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་
དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་སྒྲོས་པ་མེད་ཅིང་མཆན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ད་ལྟ་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་
གནས་པ་དེ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་གསལ་པོར་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཟབ་ཅིང་ལྟ་
བར་ཡང་གསུངས་ཏེ།

འདི་ནི་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལ། །

ས་པོན་ཐམས་ཅད་རྩེ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །

བདག་ཏུ་(གྲྭ་༡༠༥)རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །

ངས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །

ཀུན་གཞི་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། འཇུག་པ་
ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྐྱགས་པས་དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་སྟེ། བདུན་པོ་
ནི་ཀུན་གཞི་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་ལ་བསྟོན་སྟེ་རྒྱན་སྟེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་
སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པས་སྐད་ཅིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ནི་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལྟོག་པར་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་
ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་
ལམ་སྟེས་ནས་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མ་སྟེས་ཀྱི་བར་དེར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་
ཆོ་ཆད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་སྟེས་པའི་ཆོ་འཇུག་གོ། །ཀུན་ཆོག་སྟེས་དུག་པོ་ནི་
སེམས་མེད་པའི་གཉིད་དང་། དག་ཏུ་བརྒྱལ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་སྤྱར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི་དགྲ་བཙུམ་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ན་ལྟོག་ཅིང་། དེའི་སྒྲ་
རོལ་བར་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ནི་ཡེ་མེད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་
ཀུན་གཞི་ནི་དགྲ་བཙུམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྟེན་ནི་ས་བདུན་
པའི་བར་དུ་ཡོད་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བདུན་པོ་དེ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཐུན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་པས་རི་
མིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོ་ལཱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་མིན་དུ་ཐུན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དུག་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་དེ་ལས་སུ་སྤང་བའི་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་ལ། གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་

མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་ཀྱན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཀྱན་གཞི་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་ལུས་དང་གནས་གྱི་རྣམ་པ་ཕྱ་མོར་ཡོད་པས་དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་མིང་གི་རྣམ་པ་དང་དོན་གྱི་མཚན་མཉམ་རྣམ་པ་ལ་མིང་དང་དོན་ནོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པ། ཆོགས་དྲུག་པོ་ལ་རང་དུས་སུ་གང་དང་(༡)༠༥ན་གང་སྤང་བ་དེ་དག་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་རྣམ་པ་གཟུགས་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསལ་བར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱན་གཞི་བརྟན་པོ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིང་དུ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ལས་འབྲས་སུ་བདེ་སྤྱག་གི་ཚོར་བ་ཕྱོད་དོ། །དེ་ལ་བདེ་སྤྱག་གི་ཚོར་བ་ཆོགས་དྲུག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྤྱིང་བ་ཡིན་ཀྱང་ཆོགས་དྲུག་པོའི་བདག་པོ་ཀྱན་གཞི་ཡིན་པས་ཀྱན་གཞིས་སྤྱིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་སུ་རམ་གྱི་རོ་སྤྱིང་བ་ན་ལྟེ་དེ་སུའི་ཡིན་པའི་ལྟ་སྤྱིན་གྱིས་ཀྱང་སུ་རམ་སྤྱིང་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོགས་བརྟན་ནི་བདེ་སྤྱག་སྤྱིང་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད་དམ། ཅེས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སྟོང་བ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཀྱན་གཞི་མེད་ན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་སྟོང་བ་མེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཀྱན་གཞི་བྱེད་པ་པོ་དང་སྤྱིང་བ་པོར་བཞག་པའི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་མཚན་མ་དང་བག་ལ་ཉལ་ལས་ལངས་པའི་ཀྱན་ནས་ལྷང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གང་ལ་བག་ཆགས་བཞག་ཅིང་། བག་ཆགས་བཞག་པ་དེ་ལས་སྤྱར་ཡང་མིང་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱ་ཀྱན་གཞི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པའོ། །

ད་ནི་ཀྱན་གཞི་ཐར་པའི་རྒྱར་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་སྟོན་ཏེ། ཀྱན་གཞི་མ་གྱུར་ན་གཞན་དུ་ཐར་པ་མེད་དོ། །

བསམ་གཏན་པའི་དབེ་འབྱུང་གི་མདོ་ལས།

དེ་ནས་དེ་གང་ཞིག་བདག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱོལ་བར་འགྱུར་
 བ་། འདུ་བྱེད་ནི་མི་རྟག་པའོ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་ཏུ་འབར་
 བའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། རྟོག་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྟོབ་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མཚན་མ་མེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་
 རོ། རྟོག་འདི་སྙམ་དུ་ཆོས་འདི་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སྟག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། རྟོག་འདི་སྙམ་དུ་གང་
 བདག་གིས་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་ཞིང་
 ཆོས་དག་གིས་ཉེན་པར་འགྱུར། ཆེས་ངོ་མཚར་བར་འགྱུར། མི་དགའ་
 བར་འགྱུར། སྟོད་པར་འགྱུར། སྒྲག་ཅིང་དངང་ལ་ཀུན་ཏུ་དངང་བར་
 འགྱུར་རོ། རྟོག་འདི་སྙམ་དུ་གང་ཆོས་འདི་དག་གིས་ཉེན་པ་དེ་ནི་ཆོས་འདི་
 དག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བའོ་སྙམ་དུ་
 སེམས་པར་འགྱུར་རོ། །(ག༡༠༥བ)དེ་འདི་སྙམ་དུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་བཏགས་ནས་འགོག་པ་མངོན་དུ་
 ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། རྟོག་འདི་སྙམ་དུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་འདི་
 ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། རྟོག་འདི་སྙམ་དུ་གང་བདག་གིས་ལམ་སྒྲོམ་མོ་
 སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་གཅིག་ལྟ་དབེན་པར་སོང་ནས་ཆོས་དེ་དག་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ན་ཞིག་ནས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། སྟོབ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིད་
 ལ་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་དེ་ལ་ཞིག་ནས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། རྟོག་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བྱིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་བྱིར་འདྲན་ཅིང་བྱིར་
 རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། རྟོག་དག་གིས་ཉེན་པར་འགྱུར། ཆེས་ངོ་ཆར་བར་
 འགྱུར། མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་སེམས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། དེ་འདི་སྙམ་
 དུ་བདག་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་བྱིས་བྱ་

བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་
ཉིད་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་སྦྱེ་བར་མཐོང་
བས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།
དེ་སོམ་ཉིར་ལྷུང་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་ལྷུང་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

འདི་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ནི་ནང་བ་ནི་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སློབ་
པར་འདོད་ཅིང་། འཕགས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་གཏམ་ཡང་ཕྱི་རྩོལ་པ་ལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
དེས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་མ་ཤེས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་དང་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་
བསྐལ་ལ་སློབ་བ་བསྒྲུམས་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་མཚན་མ་མེད་པ་སྦྱེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འདྲ་བྱེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའི་སྤྲུག་མཐོང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་ཐོན། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་འཐོབ་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྦྱེས། འཆི་བའི་ཆོ་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་
མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་སྦྱེས་
པས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་མ་ཤེས་
པ་ཡིན་པས་མང་པོས་བཀྱར་བ་ལྟ་བུ་ནང་པའི་བདག་ཏུ་སྦྱེ་བ་དག་གོ། །དེ་ལྟ་བུར་བདེན་
པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་ཤེས་པའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ནོན་པ་ན་དེ་ཙམ་
གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་། ཟིན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་པས་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་ཀྱང་དེས་
(གྲ་༡༠༥ན)ཐར་པ་མཆོག་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མ་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟིན་པའི་དབང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནང་གི་ཉི་ཟ་བར་ལེན་པའི་དབང་པོ་ལོ།
སྤྲུག་མ་དང་བཅས་པའི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆུག་ཏུ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་
འགགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟིན་པའི་དབང་པོ་ཕྱི་མ་མི་སྦྱེ་ཞིང་གཞན་ཉོན་མོངས་པ་དག་
ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་རང་གི་སྒྲིབ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདྲ་

ཤེས་འགོག་ཅིང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་མི་སྤྱོད་བས་འདྲུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་
འགོག་པའི་སྒྲུམ་ས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྒྲུམ་ས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། སྒྲུམ་ས་འཇུག་དེ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པ་དེའི་ཚོགས་བདུན་གྱི་སེམས་འགགས་ཟེན་པ་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་
འཕྲོས་པའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། འགོག་པའི་
སྒྲུམ་ས་འཇུག་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་བཟང་སྤྱོད་གི་མདོ་ལས་
བཤད་དེ། དེ་ནི་ལྷག་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་འཕགས་པ་དེ་ནི་ལྷག་བཅས་ལ་གནས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་
བདེན་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཆད་
པའི་སྒྲེ་བ་ཟད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་
པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་སེམས་ནི་རྒྱུན་འཆད་པར་ཤེས། དེ་ལས་གཞན་པའི་མ་རིག་
བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་ཤེས་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱགས་ཆོམ་མོ་ཞེས་པའོ། །དེ་
འདྲ་བའི་ཐར་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་བདག་ཉིད་སྒོ་ཆོམ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་རྣམས་ནི་སྤྱགས་མ་ཆོམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཐར་བ་མཚོག་ཉིད་མ་ཐོབ་པས་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་བ་མཛད་དོ། །རི་ལྷར་མ་ཐོབ་ཅེ་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཡིད་
གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ལྟ་ཞོག་གི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ཡང་མ་
འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་ལས།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་མ་འགགས་ན། །

ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་འདས་མི་འགྱུར། །

གང་ཆེ་སྤང་བོ་འདྲ་འགག་འགྱུར་བ། །

དེ་ཡི་ཆེན་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྷན་
ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པར་མ་རུས་པ་ན། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ན་

དེ་ལྟེན་གོ། །ཞེས་ཀྱན་གཞི་(༡༡༠༥)ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆོ་ཀྱན་གཞི་
གནས་རབ་རྒྱ་མུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་རབ་རྒྱ་མུར་པ་ཡིན་ན་ནི་སྤར་ཉན་
མོངས་པའི་གནས་པོ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་རྒྱ་མུར་ཏེ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་འགྱུར་དགོས་པ་ཞིག་
ན་དག་བཅོམ་པ་འདི་དག་གི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་པོ་ཀྱན་གཞི་ཉིད་ལས་སྦྱེ་
བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་འགག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཇུར་བཞིན་པའི་རྩ་མ་ལོག་པས་མེ་མ་
ལོག་པར་མཆོན་ལུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་བྱབ་པ་སྦྱབ་པ་ནི་དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དྲག་པོ་རྣམས་ཀྱན་གཞི་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་དང་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་དེ་ལ་
དམིགས་པས་ཞུགས་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཀྱན་གཞི་གནས་གྱུར་ན་དང་པོར་ཀྱན་
གཞི་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ན་ཀྱན་གཞི་
དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་བྱེད་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་གྱི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བཟང་སྦྱོང་གིས་ཞུས་པ་ལས། བཟང་སྦྱོང་
བདེན་པ་མ་མཐོང་བས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དེ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་མཐོང་བའི་བྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་མོད་སྟུམ་ན། གང་གིས་གང་ཟག་ལ་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆོད་རྣམས་གྱི་རང་དང་སྦྱིའི་
མཆོན་ཉིད་གྱི་ཆོས་སུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་དེ་མི་ལྟོག་པར་འཇུག་གོ། །འོ་ན་ཅིས་ལྟོག་ཅེན། ཆོས་ལྟ་དང་རང་བཞིན་གསུམ་དང་
ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་ལྟོག་གོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་བརྒྱད་པོའི་རིམ་པ་
གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་མཆོམས་སྤར་པ་ལས་གཞན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སར་འཕྲོས་ན་ལྟོག་
པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སྤང་བའི་བྱིར་སྟེགས་བྱེད་གྱི་
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་རྣམས་
གྱིས་རང་གི་གནས་ལས་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་བསྐྱོད་མི་ལུས་ལ། དེར་མ་བསྐྱོད་པར་ནི་ཀྱན་གཞི་མི་

ཐྱེག་གོ། །

དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་རབ་རྩ་གནས་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
བདེན་པའི་སྒྲེའི་(༡༡༠༥ན)ལམ་བཅུ་རབ་རྩ་འཛོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།

ས་བཅུ་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལས།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞོད་མ་
ནས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །མ་
སྒྲེས་པ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། བྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཇུག་པ་མེད་པ་
ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་དབུས་དང་ཐ་
མ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་འཇུག་
གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དག་གོ། །

ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས།

སངས་རྒྱས་བཅུ་གསུངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
འགོག་པར་བྱིང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་གཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་འདི་
ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་གང་ངེད་ཀྱི་སྟོབས་བརྩ་
དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སུན་སུམ་
ཆོགས་པ་དེ་བྱེད་ལ་མེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་
བཙལ་བའི་ཕྱིར་བཟོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག་བཟོད་པའི་སྟོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་
མ་དོར་ཞིག་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་མ་ཞི་བ། རབ་རྩ་མ་ཞི་བ། ཉན་མོངས་པ་

སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ན་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་
གྱིས་གཡེན་སྒྲོ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རྒྱུ་
ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པས།

སྒྲོབས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
རང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་བརྩམས་པའི་སྒྲོན་ལམ་སྤར་བཏབ་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་
བས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བ་དེ་ལས་བརྒྱུག་ནས་
གནས་ཀྱང་བཟོད་པའི་སྒྲོ་འདི་ཉིད་བདག་གིས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པས་ཤེས་
ཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སྤྲེལ་གསུང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འབྱོར་(ག༡༠༥བ)ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་
འཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ།

དེ་དག་གྱང་།

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ལྷ་མ་འདི་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་ནི་ལུས་གཅིག་གིས་མཛོན་པར་བ་
སྐྱབ་པས་སྒྱུད་པ་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པར་གྱུར་གྱི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟེ་ལུས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་དང་། རྒྱ་སྒྲིབ་
མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་ཆད་
མེད་པ་དང་། སྒྲེ་བ་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སྤྲེལ་
དག་པར་བྱ་བ་ཆད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྲེལ་པར་བྱ་བ་
ཆད་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་ཆད་མེད་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་
མཛོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། འཁོར་གྱིད་ཀྱི་ལ་
འཁོར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཆད་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོབས་ཡང་

དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་
ལས་ཀྱིས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོབས་མི་གཡོ་
བའི་རྩལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་སེམས་དང་། རྟེན་ཡིད་
གྱི་ལུས་ཚད་མེད་པ་དང་། ཚོས་གྱི་རྩལ་ཁོང་དུ་རྩུད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དག་
མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པར་རབ་རྩ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སའི་རིམ་
པ་མཚམས་སྒྱར་བ་གཞན་དུ་འཕོས་ན་ཞེས་པས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ། རྟོན་མོངས་པའི་གནས་
གྱུར་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་གནས་གྱུར་དང་། བག་ཆགས་གྱི་གནས་གྱུར་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་
ལས། རྟོན་མོངས་པའི་གནས་གྱུར་པ་ས་དང་པོར་འཐོབ་ཅེས་བསྟན་ལ། མི་གཡོ་བ་ལ་
རབ་རྩ་གནས་ཞེས་པས་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་གནས་གྱུར་བསྟན་ཞིང་། དེ་ལས་གོང་དུ་སངས་
རྒྱུས་གྱི་སར་བག་ཆགས་གྱི་གནས་གྱུར་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་
ཏེ། ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་ཀུན་གཞི་སྒྱུངས་པས་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པའི་རྩལ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་
བུས་ན་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བར་འདོད་པའི་
བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་
ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་བར་བྱའོ། །
(གཏེན་པེ་འཕྲིན་པ་)

དག་བསྐྱེད་ན། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཡོ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་དེ་ལ་མེད་དུ་ཟེན་ན། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྟིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པས་འཇུག་པའང་
མེད་ལྟོག་པའང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འདོད་པར་ནི་མི་རུས་ཏེ། དེས་པ་རྣམས་ལ་
འཇུག་པ་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །འདིར་འཁོར་བར་འཇུག་པ་
དང་ལྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་བྱའོ། །

དེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

རྒྱ་དབྱེ་གང་གིས་བྱས་ཤིང་། །

སྤར་གྱི་རྒྱ་དབྱེ་ཉིད་ལས་སོ། །

ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་འདོད་ན་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་
མེད་ལས་བྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འཁོར་བའི་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ནི་མེད་དོ། །མཐའ་མེད་
པའི་ཡུན་དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་མཁར་མེད་པ་ནས་སྤྱིད་པའི་ཆེ་མོའི་བར་དུ་འབྲུམས་ཀྱང་རྒྱ་དང་
འབྲས་སུའི་འབྲེལ་བ་གཏན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་རྟེན་བརྟན་པ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིད་ཤིན་རྒྱུ་ལུག་པོ་ལོག་པ་ན་ཆོག་སྤྱད་
དུག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡོག་ཅིང་། ཡང་སང་པ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་
པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ན་ཡང་མེད་ལ། འོན་པ་དང་འོང་བ་
ལ་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་བྱེ་བར་གྱུར་ན་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་
ཀྱི་ཁམས་ན་སྤྱད་དང་སྤྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་ལ། སྤར་ཁམས་འོག་མར་སྒྲུས་པ་ན་ཡོད་པ་དང་། གྲོག་མ་ལ་མིག་མེད་ཅིང་།
སྤར་བུ་ལ་རྣ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་ཆོག་སྤྱད་པ་ཤིན་རྒྱུ་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་། མ་ཟིན་པའི་སྨྱོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡང་བསྐྱལ་
བ་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་ཤིན་རྒྱུ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་འདི་དག་
གི་རྟེན་བརྟན་པ་བ་ཞིག་བཅའ་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྱི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་རྟེན་བརྟན་པ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ལས་འོས་མེད་ལ། (ག༡༠༩བ) སེམས་
ཀྱང་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོ་བུར་བ་ཡིན་པས་སྤར་དུ་རུང་ཞིང་
ཆད་པ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཤིག་བརྟན་པའི་རྟེན་
དུ་བརྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བའི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་རང་

དབང་དུ་གཟུང་དུ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱུ་ཟིན་པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་
བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་བཞིན་འབྱུལ་བ་ནི་མེད་ལ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་
ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཟུང་དུ་མ་རུང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་
དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་སྟོན་པས་མིང་དུ་མཛད་དེ། མིང་དེ་འདོད་དམ་མི་
འདོད་ཀྱང་རུང་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནི་རིགས་པ་ཉན་བཟོད་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བས་འཁོར་བ་འདི་
ཅིའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེས་སེམས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པས་དབྱུད་པར་
དཀའ་ཡང་མི་དབྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །འོན་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རང་ཚུལ་
བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་ནི་མ་ལེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ནས་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་རི་
རབ་བརྟན་བ་ཡིན་པས་གནས་བསྐྱལ་གཅིག་གི་རིང་ལ་རི་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པར་
འགྱུར་རོ། །

སངས་རྒྱུ་བའི་མཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་དབྱུད་པ་ན་དེའི་མཐའ་རྣམ་
ཤེས་ཅམ་དུ་མཐོང་སྟེ།

དེ་ལ་ཡང་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས།

རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ།

ཡོད་པར་མཐས་རྣམས་མི་འདོད་དེ།

གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་།

བྲལ་བྱིར་ནམ་མཁའི་བདེ་བ་ཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་རྟེན་བརྟན་པ་ཞིག་མེད་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བ་རྒྱན་
མི་འཆད་པ་མི་འཐད་ལ། འཁོར་བ་མི་འཐད་ན་དེའི་གཞིན་པོ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་
འཐད་དོ་ཞེས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་བརྟན་པ་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི་དྲི་མར་
གྱུར་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་བ་ན་ལྟོག་ལ། དེ་ལོག་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་བ་ནས་ནམ་མཁའ་མ་

ཞིག་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཡང་རྟེན་བརྟན་པོ་ནི་
མེད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་བཞིན་(གྲ་༡༠ན)གསལ་བའི་སྒྲིང་པོ་དངོས་ནི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། གྲུན་
གཞི་རྣམས་ཤེས་ནི་རྩ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་སྒྲིང་པོ་རྟེན་དང་པོ་དེ་ཉིད་བརྟན་པས་ཆོག་མོད། རྟེན་
གཉིས་པ་གྲུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆེད་དུ་བརྟན་ཅི་དགོས་སྟུན་ན། དེ་བཞིན་
གསལ་བའི་སྒྲིང་པོ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོམ་པས་སྒྲོང་བ་དང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་སྲུག་ནས་
པའི་ཆོས་གཉིས་ལྟན་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པས་སྒྲོང་པའི་ཆ་དེ་ནི་རིགས་པ་ལ་གཞོ་བ་རྣམས་ལ་
རིགས་པའི་ཆོག་སྣམས་ཀྱིས་བརྟན་ཞིང་གོ་བར་ཡང་སྤྲོ། །ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་
ཅམ་ཞིག་ནི་བ་ཡང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས་དེ་ཡང་བརྟན་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བུམ་བ་
ལ་སོགས་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རིགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བརྟན་དུ་རུང་
ཡང་བུམ་བ་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་པོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སྲུང་ལ་སྤྱང་
བ་ན་དེ་མཐོང་བས་སེམས་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་མ་ཟད། དེའི་མཐུ་
ལ་ལའོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དེ་དང་ཚུལ་གྱི་རྩ་མཐུན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ནང་ན་སྤྲ་བ་
གྲུན་གཞི་རྣམས་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་
དོ། །གྲུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་དེ་ཡང་། རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁས་པས་ཀྱང་མྱོང་བས་གཟུང་དུ་མེད་པས་དེའི་འདྲ་སྒྲུ་ཡང་དུས་
གསུམ་གྱི་ཆ་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ། འདི་འདྲའོ་ཞེས་
བརྟོག་པར་དཀའ་བ་དེ་ནི་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མྱོང་དུ་རུང་ངོ་། །དེ་ཅམ་ཞིག་ལ་
འདི་ནི་གྲུན་གཞི་འོ་ཞེས་མན་ངག་རིག་པ་རྣམས་བརྟོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་པའི་
ཁྱོད་ན་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྤང་བུ་ལ་འཇུག་ཏེ་སྤང་བར་བྱས་ཤིག་ཅེས་བརྟོག་པ་ན་འདི་
འདྲ་བའི་སྤང་བུ་ལ་ཅི་ཞིག་རི་ཞེས་འདོར་ཞིང་རྒྱུ་གྱིས་བྱོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་མི་སྤིད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་སྒྲིང་པོའི་སེམས་དེ་མཐོང་བ་ན་མཚན་མའི་ཚོས་ཅིར་ཡང་མི་མཐོང་བས།

ཇི་སྒྲིང་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་གྱི་(གྲག་པོ་)བར། །

ཇི་ཅམ་ཟབ་པར་བཏགས་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན། །

ཞེས་ཞང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིང་པོ་ལ་ཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཅམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
མ་ཡིན་གྱི་སྒྲིང་པོ་དེ་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་རྣམས་བདག་གི་སོ་
སོ་རང་གིས་རིག་པ་སྐྱེས་ནས་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་སྒྲོད་པས་གནས་གྱི། དུས་མ་ཡིན་པར་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་རྟོག་གས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་དགའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲིང་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་
མོད་གྱི། སྒྲོ་བུར་གྱི་ཉན་མོངས་པས་ཉེ་བར་ཉན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པས་པའི་བྱིར་སྒྲིང་པོ་དེ་
མི་སྒྲུང་བར་ཉན་རང་དང་མུ་སྟེགས་དེ་རྣམས་ལ་མ་དག་པ་སྒྲོ་བུར་གྱི་སྒྲོ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་
སྒྲུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དག་པ་དེ་མི་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བྱོས་ཆེན་པོ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལག་མཐིལ་ན་སྒྲུ་རུ་འའི་འབྲུ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོད་
ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །

དོན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །

གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །

སྒྲོད་ དབུ་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གངས། ༢༡༧༥ན

ཞེས་བཤད་པ་འདོན་པ་བསྒྲུར་རྟེ།

གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །

རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །

ཞེས་སྒྲུར་རྟེ། སྙིང་པོ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་གདོང་པ་
བསྒྲིབས་ཏེ་གཞན་གྱི་གདོང་པ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞེས་རྟེ། འདིར་སྒྲ་མང་གསུང་དུ་སྒྲུབ་པོས་
རང་ཉིད་འཆོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དཔེར་མཛད་དོ། །

རང་ཉིད་གཞན་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཡང་དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་རྟེ།

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་ནི། །

རང་གི་ངོ་བོ་གཟུགས་གཞན་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀླན་དགས་དམ་པ་ལ་འཁོར་བ་འདིའི་རྩ་བ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། གཟུང་འཛིན་གྱི་
འཕྲང་ལ་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲ་མ་དོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྙིང་པོ་ཀླན་གཞིར་བསྒྲགས་པའི་
དོན་དེ་ཉིད་ནི་མདོ་འདི་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ལྷ་མོ་དཔལ་གྱི་སྤང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་
པ་བརྗོད་པ་དཔལ་སྤང་སེང་གའི་ང་རོའི་མདོ་དང་སྒྲོ་རྣམ་པར་(གྲྭ་ཉ་)དག་ཅིང་ཞིབ་མོ་
ཡངས་པ་མཁས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་འགཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱུན་སྒྱུག་པོ་སོགས་སུ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀླན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
བདུན་དང་བཅས་པ་འཇུག་པ་ལ། དེ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་
པོར་མཛོན་པར་ཆགས་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་མོ་
དཔལ་གྱི་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་བཤད་དེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོར་གཞུགས་དུ་རུང་བའི་ཆོད་མ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཆོས་བདག་
མེད་པར་བཤད་དེ།

བསྐྱེད་ཀྱང་པོའི་མདོར་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་སྒྲོན་རང་ཉིད་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྐུ་བས་ཀྱི་
བསམ་པ་ཞུས་པ།

བདག་ཉིད་མུ་རན་ལས་ཀྱང་འད་བར་རྟོགས། །
 ཡེ་ཤེས་འདི་ཙམ་ལས་ནི་གཞན་མི་འབྱུང་། །
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་ཐོས་ནས། །
 བདག་ཅག་ནམ་ཡང་དགའ་བར་མ་གྱུར་རྟོ། །
 ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཟད་མེད་ཞི་བ་སྟེ། །
 འགོག་པ་དང་ནི་སྒྲིབ་རྣམས་པར་སྤངས། །
 འདི་ན་ཆོས་རྣམས་གང་ཡང་མ་མཆིས་ཤེས། །
 དེ་ལྟར་བསམས་ན་དད་པར་མ་གྱུར་རྟོ། །
 སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལ། །
 བདག་ཅག་ཡུན་རིང་དུས་ནས་མི་རེ་ཞིང་། །

ཞེས་སྒྲུང་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དེ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་གསལ་ལོ། །

ཉན་ཐོས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 བོ་གླགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །

དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་གྱིས་
 དོན་བསྟུས་ཏེ་བཞེད་ན་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་
 ཤེས་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ནི་འཁོར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པར་འཇུག་པའི་རྩ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རྩ་བ་དེ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་ལྔན་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་འཇུག་པ་ཡིན་
 རོ། ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 འད་མོད་ཀྱི། དང་པོར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་ཡུལ་གཟུང་བར་སྤང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་
 འཛིན་པར་སྤང་བའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་བདག་གི་རྣམ་པ་
 སྤང་(༡༡༡༡)ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་ལ།
 མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྔ་ལ་ཡུལ་ལྔ་པོ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་སྤང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞིའི་
 ལུས་དེ་བདག་དང་ཆོས་དང་ཡུལ་ལྔའི་རྣམ་པ་སྟེ། གོས་སྤྱ་བདུན་ནམ་ཆོན་སྤྱ་བདུན་གྱིས་

ཁ་བརྒྱུར་ནས་རིགས་དྲུག་གི་བྱང་ཁྱེད་དུ་གར་བྱེད་ཅིང་འདུག་གོ་ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་
ཀུན་གཞི་དེས་བྱེད་པ་ཚོགས་བདུན་གྱི་ལག་ཆ་གཟུང་ནས་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །

ཐོག་པའི་གཞི་ཡང་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་དེ། འདི་དེ་ལྟར་གར་བྱེད་པ་ན་རྒྱུན་གང་ཡང་
རུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོས་པ་དེའི་བྱིན་རྒྱུའམ་གྱིས་སངས་
རྒྱས་ལ་དད་པར་འགྱུར་ལ། དད་པ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཐུད་པར་
འགྱུར་རྟེ། དེས་བརྟན་པའི་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གོམས་
པ་ན་ཡིད་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེའི་ཐོ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་ཐོག་སྟེ། གཉིས་སུ་
སྒྲིབ་པ་ལས་གོལ་བ་ན་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཤེས་པའི་འཐོམས་ལ་
མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སུ་མཚན་གསོལ་བ་དེ་རིམ་གྱིས་དག་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་
ལའོར་བ་ཐོག་པར་འགྱུར་རྟེ།

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །

ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་རྟུ་ལྟོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་རྟེ་བག་ཆགས་ཐོ་བྱིར་འོང་དུ་མི་སྟེར་
བས་གཉེན་པོའི་ཐོགས་སུ་རེད་པ་ལ་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་རང་དབང་དུ་བག་ཆགས་དང་བྱེ་ནས་གནས་པ་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེ་སྟོན་པ་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཡོགས་མ་སྒྲབ་མོས་གཡོགས་པ་ཙམ་
གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་སྟོང་པོ་འདྲ་བ་གཞན་སུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོང་པོའི་མིང་བཏགས་ནས་སྟོན་རྟེ་བླ་དྲུགས་སམ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོས་སྐུའི་གི་བ་མ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འདྲ་བའི་རི་མོ་བྲིས་
ནས་ལྷ་ཏྲལ་ཏ་ལ་བརྒྱུར་བ་དང་། དེས་མཐོང་བས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་གཞི་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམ་པས་ཁ་བརྒྱུར་བ་ན་ཚོགས་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་
སྒྲིབ་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སམ་རང་བཞིན་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེ་

བར་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་
བསོད་ནམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ན་དཔལ་ཤེང་གི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་སྤྲིང་པོ་(གྲག་ ༩ན)ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ངའི་སེམས་འདི་སྐྱ་ཚོགས་སུ་
སྤང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཚན་མ་མེད་ཅིང་གཟུང་དུ་མེད་པ་འདི་འདྲ་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་སྤྱི་ཡིད་ཆེས་པ་སྤྲེལ། དེ་ནས་རང་གི་
སེམས་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ལ་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དེ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡང་
དག་པར་ན་ཁྱད་པར་མེད་དོ་སྤྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གཏམ་དུ་བྱེད་དོ། །

དེ་བས་ན་མདོ་འདིར་ཀུན་གཞི་འཇུག་ལྷོག་གི་རྒྱར་གསུངས་པའི་དོན་འཁོར་བར་སྐྱ་
ཚོགས་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ལྟེང་བ་ན་སྐྱག་བསྐལ་དེ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་
འབྲུལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་སྤྲིང་པོ་མ་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་ལས་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་
པའི་སྤྲིང་འབད་དེ་གསུངས་ཤིང་ཤེས་པ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་པས་
བཀའ་སྐུལ་བ་ཡིན་གྱི། ཚོང་པ་དག་ལ་ཡུལ་གཞན་གྱི་རྒྱས་དང་ཚོང་ཟོང་གི་ཁྱད་པར་དྲིས་
ནས་གཏམ་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པའམ་སྤང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
ཤེས་ཤིང་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཀུན་གཞི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྐུལ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཆོགས་བདུན་པོ་དེ་རྣམ་པའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་ཞེས་ནི་བྱ་ན། རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་ཅི་ན།
རྩའི་ནང་དུ་མཐོང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་དེ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་
ཡིན་པ་ལྟར།

དེ་སྤྲིང་ཤེས་དུས་སྤང་བ་ཡི། །

དོན་ནི་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་པ་རང་དུས་ན་བུམ་སྐྱམ་སོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་ཉིད་དོ། །
དེ་བས་ན་སེམས་བདུན་པོ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་གཟུགས་

བརྟན་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། རྣམ་པ་འདི་ཚོན་དང་འབྲ་ན་དེ་སེམས་ལ་ནམ་ཞིག་བསྐྱོས་སྣམ་
ན། ཐོག་མ་མེད་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས། ཞེས་བྱའོ། །

འདི་ལ་སངས་རྒྱུ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྱོད་བ་རྣམས་འདོད་པ་ཐ་དད་དེ། བྱེ་བྲག་རྒྱ་
སྤྱོད་པས་ནི། རོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མ་ཡིན་གྱི་རོན་ཉིད་དེ། ཡུལ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་དུས་
མཉམ་མོ་ཞེས་ཟེར་ལ།

མདོ་སྨེ་པས་ནི། རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡོད་ཡིན་པས་རོན་ནི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་
གིས་སྤྱོད་ཞིང་། དེས་(ག༡)༡༥)མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རོན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་འདི་གཏད་པ་ཡིན་ནོ། །དུང་སེར་པོར་སྤང་བ་དབྱིབས་མ་ལོག་གྲུང་ཁ་དོག་ལོག་
པར་སྤང་བ་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཁ་དོག་མ་ལོག་གྲུང་དབྱིབས་ལོག་པ་དང་། རྟེན་
ཅི་ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་དུ་སྤང་བ་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཉིས་ལོག་པ་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་དག་
ནི་དབང་པོ་བསྐྱད་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བུམ་སྣམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་
སྤང་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

སེམས་ཅམ་པས་ནི། ཐམས་ཅད་གྲུང་རོན་དུ་སྤང་བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྤྲིན་
པ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་ལ།

དབུ་མ་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་དང་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི། རོན་དུ་སྤང་བ་
བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྤྱོད་ལ།

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྲེད་དང་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ནི། ཡུལ་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་
པ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྟེ་སྤྱོད་ཆོགས་པར་འདོད་དོ། །

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་གཞུང་འདིར་ནི། མོ་སའི་སྤྱོད་པོ་ལ་རོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་རྟོགས་གིང་དུ་གྲགས་པ་ལས་བྱུང་བས་མིག་ནད་ཅན་
ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དང་འབྲ་བར་བརྟུན་སྤང་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །རོན་དམ་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་
ལྟ་ཞོག་གི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྤང་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རོན་འཕོབ་མི་འཕོབ་

རྣམ་པར་བརྟམས་ཤིང་བརྟགས་ན་དོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པ་དེ་དོན་དུ་མེད་དོ། །

ཡང་ངེ་ལྟར་ཆུན་པོས་སྒྲ་བའི་ཚུགས་སུ་སོར་མོ་བསྐྱེདས་ཏེ་སྒྲ་བ་འདི་རེ་ཞེས་སྒྲས་
 བ་ན་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུས་སོར་མོའི་ཕྱི་མོ་ཉིད་ལ་ཅི་ཅིག་ཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་ཞིང་། རྣམ་
 མཁའི་སྒྲ་བ་མི་བརྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ལ་ཡིད་འབྲེལ་ཞིང་ཆགས་ནས་སྟོན་པས་ཆོས་
 གསུངས་པ་ན་སྟོན་པས་ཅི་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་སོ་སྒྲམ་ནས་སྒྲ་ངེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་བའི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་མི་མཐོང་སྟེ། དོན་གྱི་སྒྲ་བས་འདིར་དོན་དམ་པའི་སྟིང་པོ་ཉིད་མ་བཙས་པའི་
 དེ་ཁོར་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་གཞི་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་བདུན་དང་།
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་དང་། (ག༡) ༣ན)དེ་ལས་བྱུང་
 བའི་རིགས་དུག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཆད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཁོར་ཉིད་ཡིན་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་
 ཐ་སྙད་པ་མིང་དང་བརྟེན་ཅམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་པའི་ཆས་སྒྲུབས་སུ་ཞུགས་ནས་གཡོ་བས་གར་བྱེད་པ་དང་
 འདྲ་ཞིང་། ‘ཡང་ན་’¹འཁོར་བ་ནི་འདི་འདྲའོ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འདི་འདྲའོ། ཀུན་
 གཞི་ནི་འདི་འདྲའོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྟ་ནི་འདི་འདྲའོ། ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟང་
 འདོགས་པས་གར་མཁན་གྱི་ནང་གི་བཞད་གད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལྟ་དང་བཙས་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་སྟང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གར་མཁན་གྱི་བཞིན་ལ་བསྒྲོ་བའི་ཆོན་དང་འདྲ་བར་
 རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་གོ། །

ས་བརྟུ་བ་ལས།

ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་དང་སྒྲ་བས་སེམས་ཁམས་

¹ཡིད་ནི་དབུ་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གངས་། ག༡༥༥བ

གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཙམ་
གྱི་སྒྲས་མ་སྟོགས་གྱི་འདོད་པ་འཛོམས་པར་བཤད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཉིད་གྱིས་འབྲི་
ཁུང་ཆོས་རྗེས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་གྱི། །

སྟིང་པོ་ས་བརྩ་སྟོན་པའི་མདོ། །

བོད་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས། །

སེམས་ཙམ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །

སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོན་གསུང་གིས། །

དབུ་མ་ལ་ནི་འཇུག་པ་སྟེ། །

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོར་བཀྲལ། །

དེ་དོན་གནད་གྱི་མན་ངག་ཞིག །

ཡོད་དང་ཡོད་དེ་ཁར་མི་ཐོན། །ཞེས་གསུངས་ལ།

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་མདོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟེ་གར་
དང་བོད་དུ་ཡང་མཁས་པ་མང་དག་བཞེད་དེ།

དེ་དག་ལ་ཡང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་གྱི། །

སྟིང་པོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། །

རྒྱ་བོད་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས། །

སེམས་ཙམ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །

སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོན་གསུང་གིས། །

དབུ་མ་ཙམ་གསུང་རབ་ཏུ། །

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོར་བཀྲལ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ཇི་ལྟར་བཀྲལ་ཞེན། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

ཤྱིན་ནམས་འོང་བ་མེད་པ་སྟེ། །

དབང་པོ་དག་ནི་གང་ཡང་མེད། །

ཁམས་ནམས་མེད་ཅིང་ལུང་པོ་མེད། །

འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་(གྲླ་ ༣བ)འདུས་བྱས་མེད། །

ལས་དང་མེ་མེད་སྟོན་ཡང་མེད། །

བྱས་པ་མེད་ཅིང་འདུས་བྱས་མེད། །

མཐའ་ཡང་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་མེད། །

ཐར་པ་མེད་ཅིང་བཅིངས་པ་མེད། །

ལུང་མ་བསྟན་ལ་དངོས་པོ་མེད། །

ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་། །

དུས་མེད་མུ་རན་འདས་པ་མེད། །

ཚོས་ཉིད་དག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན། །

སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་བདེན་ནམས་མེད། །

ལོག་དང་མུ་རན་འདས་པ་མེད། །

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་མེད། །

ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཡོད་མ་ཡིན། །

མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མེད། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་བྱིར། །

སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལྟ་བ་གཉིས་བཤད་ནས། གསུམ་པ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་
བ་ཡིན་ལ། བཞི་བ་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

དང་པོ་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཀྱན་འབྱུང་
བའི་བདེན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རི་སྤྱིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བར་དུའོ། །འཛིག་ཆོགས་
ལ་ལྟ་བུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་སྟེ་སྔག་
བསྐལ་གྱི་རྩ་བའོ། །

སྒོ་བ་དཔོན་གྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཁོར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
བརྩུག་ཉིས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྔག་བསྐལ་གྱི་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་དེ་
དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་བར་གསུངས་ན་ཆེ་གི་ལས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་རི་ལྟར་
ཡིན་སྟུམ་ན།

བཤེས་སྤྱིང་ལས།

སྤྱིག་པའི་ལས་རྣམས་བྱས་པ་འགའ་ཡང་ནམ། །

དེ་ཡི་མདོ་ལ་མཆོན་བཞིན་མི་གཙོད་ཀྱང་། །

འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་སྤྱིག་པ་ཡི། །

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་མདོན་པར་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་དང་།

རང་སྤྱིག་བྱན་པས་གདུངས་པ་དང་། །

དམུལ་བའི་སྒྲ་ནི་ཐོས་པ་ཡིས། །

སྒྲག་པས་མི་གཙོང་ལུས་གོས་ཤིང་། །

ཚུས་པར་གྱུར་ཆེ་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུས་པ་མ་རིག་ཡིན་ཞིང་། ཁམས་རྣམས་ཐིམ་པའི་ཆོ་བདག་ཆད་
པར་དོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་འབྱུང་བ་དག་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་
བའི་དུམ་བུ་གསུམ་པོ་འདིའི་ཉོན་མོངས་(ག༡)༡༤ན)པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲ་བཙུམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལྷོག་ལ། ལས་དང་སྔག་བསྐལ་ལྟག་མེད་དུ་
ཞུགས་པའི་ཆེ་ལྷོག་གོ། །དམན་པའི་ལྟག་མེད་ཀྱི་སྐབས་དེ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་

ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྲུང་བར་དཔལ་ཐེང་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡང་
འདི་དག་གི་ཉེན་སྡིང་པོ་དང་ཀུན་གཞིས་བྱེད་མོད་གྱི། སྐབས་དེའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཉོན་མོངས་
པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་སྟོས་ནས་ནི་ཟག་མེད་དོ།

མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ལས། ཅིག་ཆར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་ས་བརྩུ་པའི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་བཤད་ལ།

སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བས་ནི།

ས་བརྩུད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩར་བཅས་ཏེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །

འཁོར་བ་འགགས་ཤིང་དབང་རྣམས་བརྩུ་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི།

སྤིང་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།

ཞེས་ས་བརྩུད་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་སྤངས་
ཤིང་ཡིད་གྱི་ལུས་ཐོབ་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་ལུས་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པར་བཤད་དོ། །

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོར་ནི། ས་དང་པོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སའི་མཆོན་ཉིང་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་།

བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་
བཤད་པས་ས་བརྩུ་པོ་ཐམས་ཅད་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལྗང་གྱི་
ལུས་དེ་དང་བྲལ་ནས་འབྱུན་ཞིང་སྟེས་ལུ་ར་རོ་བ་ལྟར་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གིས་ཕྱིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དུག་ཁྲི་དང་བརྩུད་ཁྲི་ལ་སོགས་པར་གནས་པར་རྣམ་སྟངས་
མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ཁྲི་མ་ལས་བཤད་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་སྟེ་བ་མི་སྤིང་ཅིང་
ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཡོད་ལ། འཁོར་བར་སྤྱར་མི་ལྷོག་པའི་བྱིར་འདི་དག་ཀྱང་མ་
དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་འཁོར་བ་ལྷོག་པའི་རིམ་པ་འཆད་དེ། དེ་ལ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅུལ་བ་

ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བལྟ་བར་བྱའོ་བར་གྱིས་གཉེན་པོའི་སྦྱོར་བ་(གྲག་ལ་བ)བསྟན་རྟོ། །
གང་གི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་རྟོ། །གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། གཉེན་པོར་རིག་པར་
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རི་ལྟར་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་བསྟན་རྟོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མཆོན་ཉིད་དེ་གང་ལ་གནས་པའི་མཆོན་གཞི་
བསྟན་རྟོ། །

འདིར་འཁོར་བ་ལྟོག་པའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ན།

གང་གིས་སེམས་ཅན་དག་འཕྱར་བའི། །

རྒྱ་གཉིས་དང་ནི་རྒྱུན་གཉིས་ཏེ། །

གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་འདྲ་དང་། །

ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

ཞེས་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། ཐོས་པ་ཡང་གང་
ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དག་ཐོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཐོས་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ངེས་པར་བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་
པ་གཉིས་མདོན་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆེ་སྦྱིན་པ་ནས་རིམ་གྱིས་
སྦྱོབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནས་ཐོག་མར་སྦྱོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད་
ནས་སྦྱོབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་ནི། །

སྒོར་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེའི་གཞི་ནི། །

ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག་ ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་

བསྒྲོམ་པ་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་སྒྲ་གཤམ་མེད་
པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།

བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས།

དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་
འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་དེས་ཅི་ལ་རྣལ་འབྱོར་
དུ་བྱེད་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཀློང་གི་ཀ་གང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་དེས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་
རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀློང་གི་ཀ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པར་སེམས་པ་དེས་ནི་སྒྲ་གཤམ་
མེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལ་མན་ངག་པ་དག་གིས་ནི་སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་ལ། མན་ངག་གི་མིང་
ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་དང་མི་ཉི་ཞབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཐུག་ཆུ་ཆེན་པོའི་མིང་ཅན་བསྒྲོམ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྲགས་པའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་(ག།༡༡༥)འགེལ་པར་ནི་བསྒྲོམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་།

རང་གི་ཆོག་དང་ཚད་མ་དང་། །

ཡུང་དང་གང་ཞིག་མི་འགལ་བ། །

དེའི་དོན་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྟོད་པའི། །

སྒྲ་མས་བཤད་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན། །

སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཆོག་དང་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བ། གསུང་རབ་དང་རབ་

རྟུ་འབྲེལ་བ། སྒྲུ་མ་ནམས་ཀྱིས་རབ་རྟུ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་ཐུན་མོང་དང་དེ་ལས་ཅིག་གོས་སོ། །

དེ་ལ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཉམ་པར་སྒྱོར་བ་བསྒྲོམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུན་མོང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐུན་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
དེ་ལྟ་བུས་ན་འབྲས་སུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྱོར་བ་
བསྒྲོམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

རི་རྒྱུད་དུ་འཕགས་པ་གཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་ལས།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་གཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་
པ་འདི་ཉིད་ལ་མ་ཉན་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྟུ་
ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡུམ་གཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་གཞན་ནི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་
ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་གཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་ལ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པར། མཛད་པ་པོ་དང་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་
པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

དེ་ལ་འདིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ནི་ཆད་མ་དང་དབྱུ་མ་དང་
ལུང་ལས་གྲགས་པའི་རབ་རྟུ་མི་གནས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པས་
འཐད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྒྲགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་
མན་ངག་མདོར་བསྡུས་པ་མཛད་པར་བཞེད་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རབ་རྟུ་
བྱེད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་མིང་གཞན་གཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་།

གཉིན་པོའི་བྱགས་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །

དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཆགས་མིན་གང་། །

གང་གིས་འབྲས་སུ་མི་འདོད་པ། །

དེ་ཡིས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་(༡༡)ལ་པོ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདིར་ཡང་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སྟེ། །ཞེས་མན་
ངག་ལ་ཡང་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་དུ་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྗེ་བཙུན་མེ་ཉི་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་
ན་དེ་ལས་གཡངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱུང་བ་ན་གང་དང་གང་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་གཡོ་
མེད་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ནི་རྟོག་པ་དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཙུག་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཉི་ལང་ཞེ་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
ཞིག་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོམ་ཞིང་གནས་སོ་སྒྲམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་པ་མོ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་
གཅེར་རེ་བལྟས་པ་ན་རྟོག་པ་པ་མོ་དེ་ཡང་འགགས་ཏེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་
བ་ཅི་འདྲ་བའི་སེམས་སྒྲེབ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལ་རྩ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བཞུགས་པ།

སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་།

དམིགས་པ་མེད་པའི་སེམས་སུ་ནི། །

གནས་པ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །

གང་ཞིག་ནམ་མཁའ་བསྐྱོམ་པ་ནི། །

སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་དེ་བརྒྱན་པར་རྟོགས་ཤིང་། །ཡུལ་ཅན་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
དང་དུ་ཐིམ་ཞིང་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་
པ་དང་། ཀྱན་རྟོག་དེའི་དམིགས་པ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་སོགས་འགའ་ཡང་མི་མཐོང་བར་དེ་

ལྷར་བལྟ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །

སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་བརྟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་བྱིས་པའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ལ་སྟོགས་པའི་རྣམ་པར་གྲུག་པ་རྟོག་པ་མེད་
པ་ལ་གཟུགས་ལ་སྟོགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་ལ་
སྟོགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ལ་དོན་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱེ་ལ། ཅེ་གཅིག་
གི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱེས་པ་ལས་རྣམ་པ་དེ་དག་དོན་མ་ཡིན་(ག༡༡༥ན)པར་རྟོགས་པ་སྤྱེ་སྟེ།
སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །སྤྱང་བ་དེ་དག་
སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་གྲེས་པའི་གསལ་སྤྱང་ཅན་གྱི་གྲེས་རབ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་ལ་དྲོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྱང་བ་དེ་དག་འཛིན་པའི་
སེམས་ཀྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སེམས་
ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་གྲེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་
ཀྱི་མཆོག་གོ། །

དེ་ལྟར་ནི་མདོ་སྔའི་རྒྱུན་ལས།

དེ་ནས་དེ་འབྲར་གྱུར་བ་ཡི། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་པས། །

ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། །

དོན་ཀྱན་རབ་རྒྱུ་མི་མཐོང་ངོ་། །

ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཕེལ་བུའི་བྱིར། །

བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཀྱན་རྒྱ་རྩེ་མ། །

ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །

སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །

དེ་ནས་དོན་ཀྱན་སྒྲུང་བ་ནི། །
 སེམས་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །
 དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །
 རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེས་སྒྲོང་འགྱུར། །
 དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །
 རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས། །¹
 དེ་ཆེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལྷུང་དུ་རེག། །
 འདི་ལྷུང་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོག་སྤྱོད། །
 འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྒྲོང་། །
 འདི་དག་གོ་རེམས་བཞིན་དུ་ནི། །
 རྫོབ་པར་ལྷུང་སྒྲིགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

འདི་དག་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་པས་ནི། རེ་རེ་སྐབས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་
 གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་ནས་ལྷུག་མཐོང་གསར་བ་རེ་སྒྲིད་པར་བྱེད་ལ།

སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་བསྐྱོམས་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པའི་གསལ་
 སྒྲུང་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་གསལ་སྒྲུང་གཅིག་སྒྲུ་ཞིང་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གསལ་སྒྲུང་ནི་ས་དང་པོར་སྒྲུབ་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་ཆུ་ཆེན་པོ་བ་དག་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བར་ལ་
 གནས་པའི་མངོན་སུམ་གོམས་པ་གཅིག་སྤྱོད་ལས་སྒྲུང་ལམ་བཞིའི་(༡༡༡༥)གསལ་སྒྲུང་
 རིས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞེད་དོ། །

¹ རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེས་སྒྲོང་འགྱུར། དབུ་མེད་མ་དཔེ། རོག་གུང་སྤྱོད། ༢༡༡༥

འདིར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས།

གང་གི་ཆོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པར་
འཛིག་པ་དེའི་ཆོ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་
ཅེས་བྱའོ། །

ཞེས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་བདེན་པར་བསྒྲོམ་པ་བྱེ་
བྱག་ཏུ་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ་
སྒྲུལ་སྟེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། སྒྲོར་བའི་ལམ་དུ་རྒྱ་མཚན་དང་དམིགས་པ་
འགའ་ཡང་མེད་པར་ལན་མང་དུ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་དངོས་
པོ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་ལ། སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་ཡང་དག་པ་མ་མཐོང་བ་ལས་
གང་གི་ཆོ་རྒྱ་མཚན་དང་དམིགས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་ཅ་
བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱ་མཚན་དང་དམིགས་པ་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། མཐོང་བ་བཀག་
པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གཞི་རྩ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་གཏུག་མ་ནི་སྟེ་བ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པས་
སྟོང་བོ་དེ་ལ་ཡང་དག་པ་འཇམ་བདེན་པ་འཇམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་མང་པོས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་མཐོང་བ་དེ་ལས་ཉམས་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་
གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟེ་མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཉམ་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ཤིང་ཐུགས་སུ་རྟུང་པས།

འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །

ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཐྱིན་ལོག་གིས། །

འབད་དུ་ཐེན་ཀྱང་མི་བསྒྲོགས་ཏེ། །

སྒྲོ་ནི་དེ་ཐུགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །

དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་སངས་རྒྱས་མཆོན་གསོལ་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཙོ། །

གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཆུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་(གྲྲ)ཡན་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་
ལེགས་པར་བརྟགས་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཀྱན་རྩ་རྟོག་པ་དང་
དེའི་དམིགས་པ་དག་མ་མཐོང་སྟེ་གནས་ཆུལ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྟོོ་འདོགས་པ་
མེད་ལ། ཡོད་པ་མཐོང་བས་སྐྱར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དེ། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཡང་དག་
པ་ལ་བརྟོད་ལ། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། རི་ལྟར་སྐྱར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། ཞེས་བྱ་
བའི་ཆུལ་གྱིས་སྐྱར་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བདེན་ཞིང་མི་བསྐྱུ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ་གཉི་ག་མཉམ་
པ་ཉིད་ཡིན་དེ། ཅིས་མཉམ་ན་ཉེས་པ་རྣམས་མེད་ཅིང་མེད་པ་ཡིན་པས་ཅི་ཡང་བསལ་བའི་
སྐྱར་འདེབས་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཅིང་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསར་དུ་བཞག་པའི་སྟོོ་
འདོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་གོགས་ཀྱི་རྣམ་པའམ་བྱེ་བྲག་བརྒྱ་རྩ་བརྩ་གཉིས་སམ་
གརྒྱའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་གྱུར་པ་འདི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་
གང་ཞིག་སྐྱེས་པས་ཅིག་ཤོས་སྤང་བྱ་རྣམས་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། སྐྱར་སྐྱེ་བ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཙོ། །

རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

དེ་དག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི། །

མཐོང་བས་སྤང་བྱ་རྣམས་ལས་གྲོལ། །

དེས་ན་དེ་ཆོ་མཐོང་བའི་ལམ། །

ཐོབ་པ་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད།

ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་པའི་ལམ་སོག་མ་ཉིད་དུ་སྒྲེབ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲུང་།

ཉན་ཐོས་དང་པར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲོང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མི་སྡེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་
པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིན། རྒྱལ་བཟལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་སྡེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤང་བ་གང་
 ཡིན་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་འདིར་དྲི་མ་
 མཐའ་དག་ཅེས་བཟོད་པ་ནི་ཐམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ལ་བྱའི། (གྟ་ཀྱང་ཡབ)
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཡགས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པའི་ནང་ཚན་དུ་གཏོགས་པའི་སྤང་
 བར་བྱ་བ་དག་ནི་ཡིད་དོ། །འདིར་བཤད་པའི་གཉེན་པོ་ཡི་ཤེས་ཀྱང་མཐོང་སྒྲུལ་གཉི་ག་ལ་བྱ་
 ཞིང་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡི་ཤེས་ཀྱང་གཉེན་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གར་ལ་གནས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་
མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་
འགོག་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །མཐོང་
བ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་མ་ངོལ་དུ་སྒྱེན་པ་འབྲུམ་པ་ལ་སྐྱེགས་པ་རྒྱས་པའི་
བསྐྱེས་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མདོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་མཐོང་པའི་ལམ་སྐྱེ་བྱིར་གསུངས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུག་
གི་བདག་ཉིད་དུ་བཤད་ཅིང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་བཤད་དེ། དེ་དག་མདོ་དང་
བསྐྱེན་བཅོས་ལས་ཁོང་དུ་སྐྱེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་གཞན་མང་པོ་དང་མཛོད་ལས་མཐོང་བའི་ལས་སྐད་ཅིག་བཅོ་
ལྔ་དང་། རྩེས་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
འདོད་པ་དག་ལ།

སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་གྱིས་རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་པ་ལས།

གལ་ཏེ་ཆོས་ཤེས་མཐུག་ཐོགས་སུ། །

འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ནི། །

དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལའང་། །

གང་གིས་སྒྲེ་བར་རྣམ་བཟྩགས་པ། །

རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །

ཁྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །

ཞེས་དགག་པ་མཛད་དེ། དེའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་པས་མཐོང་བར་བཤད་པའི་བདེན་
པ་དེ་དག་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་བདེན་པའི་དོན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མི་
མཁས་པའི་བྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་དངོས་མ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་སྒྲོ་བ་
དཔོན་སངས་ཀྱི་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཆ་མེད་པས་མཐོང་ལས་
དངོས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
དྲུག་གི་ཐ་སྐད་བྱེད་དོ་ཞེས་བཞེད་དེ། འདི་དང་མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བའི་
ལས་དངོས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །(གྲ་༡༡༨)

[གསུམ་པ་]དེ་ནི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་འཆད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཕ་ར་རྒྱ་སིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུང་གི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ལས་
ཀྱན་ཤེས་རྟོག་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་ལྔ་སྒྲེ་དང་། ཉེ་བའི་ལྔ་སྒྲེ་དང་། ལྷ་བརྒྱད་ཁྱིལ་སོགས་པ་
རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲེས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་སྒྲེ། དེ་
ལས་བྱིས་སྒྲོན་གྱི་ཆོག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐུན་པར་གྱུར་བའི་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཡན་

ཆད་ལ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་མཛོན་པར་
སངས་རྒྱས་ནས་སྟེ་བོ་ཡོངས་ལ་མཛོན་པ་དང་མི་མཛོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་
གཏམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ནི་ལུང་གི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གོ། །

དེའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བའི་
རིམ་གྱིས།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་གཞུང་སྟེ། །

མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །

དེ་འདིར་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་ས། །

ཞེས་བྱ་བའི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མཛད་མོད་ཀྱི།
འདིར་ནི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐག་པ་མེད་པ་སྟེ་བ་དེ་ནི་འདིར་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེས་པས་རྟེན་གྱི་ལུས་དང་ཡིད་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་
རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཐག་དེ་དག་ལ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཅེས་
བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཆུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དེ་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཀྱང་། རང་གི་ས་ལ་དོགས་མེད་རྟག་ཏུ་རི་རབ་འབྱ། ཞེས་
བྱ་བའི་ཆུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་གཉིས་ལས་ནམ་དུ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་
ཆོགས་སམ་དག་འདུན་གྱི་སྒྲིམ་བཞིན་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་མཆོག་དེ་འབྱུང་བས་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་
ཉིད་། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་
བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་དེའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སོ་སའི་སྟེ་བོ་
དག་ལ་ནི་དོན་དག་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལས་དག་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་

པའི་གསུང་རབ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དོན་(གྲྭ)༥བ་དེ་བདག་པོར་བྱས་པས་ཚོག་
རྣམས་དོན་དེ་དང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་བས་ན་ཚོས་དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་དགེ་འདུན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོགས་སུ་
བཅད་པ།

སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །

གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་སྟོ་མངའ་བ། །

སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་བྱའོ། །འདིས་ཅི་བསྟན་ཞེན།

རི་བཞིན་རི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །

ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །

སྟོ་ལྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། །

སྟེ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་ཉིད། །

འདིས་ནི་མདོར་བསྟར་ན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་རི་སྟེད་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་གཉིས་
ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དགོན་མཚོག་སྟེ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་
ཉིད་བསྟན་ཏོ། །

རི་ལྟ་བུ་བསྟན་ཞེན། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་
གཟིགས་པས། །གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་
འདིས་ནི། མདོར་བསྟར་ན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གཟིགས་པར་བསྟན་ཏེ། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་
ཚོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གཟིགས་པ་དེ་

ཡང་ཕྱི་ན་གཏམ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
བས། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐམས་ཅད་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ཀྱི་གསལ་བཞིགས། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་
རི་སྟེང་ཡོད་པ་གཟིགས་པར་བསྟན་ཏེ།

ཤེས་བྱའི་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་གློ་མ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས། རྒྱ་གཉིས་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བསྟན་ཏེ། རི་ལྗང་(གྲྲ)འཛེས་སྟེང་དེ་ལྟར་རྫོགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོ་སྟོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་རི་ལྗང་པ་ལ་
ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་རི་སྟེང་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཡེ་ཤེས་དེ་དག་པ་ཉིད་རྒྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། གློ་མང་འ་བ། སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་
ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའི་ཆོགས་དཀོན་མཆོག་གྲུ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དག་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྲུ་ན་མེད་པ་དང་མཐུན་པར་
གནས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོན་གྱིས་ན་འཕགས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཀྱང་
ཀྱི་རྒྱབས་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །འདྲུད་ཅེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་
གཟིགས་པས་རྗེ་བཙུན་ལ་དང་བ་འཁྲུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །

ད་ནི་རི་ལྗང་བསྟན་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་འགྲོལ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས་
ཐོག་མར་རི་ལྗང་བཞིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་རི་ལྗང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་

དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 རྟོགས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །གཏན་དུ་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་
 དང་ཆོས་འཇིག་པ་མེད་པའི་རྩལ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྟར་ན་རྒྱ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་སྤེ།
 སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 གདོད་མ་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 འོད་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་
 གཉིས་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་སེམས་དག་ལས་གཅིག་རྒྱ་བས་སེམས་གཉིས་པ་
 མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཚོག་དུ་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་དགོ་བའི་སེམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་སྤེ།
 ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་དགོ་བའི་སེམས་ནི་སྐད་ཅིག་
 མ་སྤེ། སེམས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་དོ། །བཙམ་
 ལྡན་འདས་(ག༡༡༥)ཉོན་མོངས་པས་ནི་སེམས་ལ་མི་རིག་ལ། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་
 ཡང་མ་ལགས་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་ཅི་ལྟར་རིག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ལགས་པའི་
 སེམས་སྤྲན་པས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར། བཙམ་ལྡན་འདས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་
 མཆིས་ལ། ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་བའི་སེམས་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་
 དེ་ལྟ་ལགས་མོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་
 དོན་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ།
 རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་བར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་བྱ་བ་སྤེ།

དེ་ཡང་ཆོས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཤིས་རབ་
 སྦྱོར་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཏོ། །གཏན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཟད་ཅིང་འགགས་པར་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་

བརྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྔགས་པས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་སྒྲེའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཞེས་བྱ་
བ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ནི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
ཡིན་པས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྟོགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ལས་རི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གཟིགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་འདིས་རི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཀུན་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་གང་ཟག་ནི། མི་[རྟག་]པའི་མདོ་ལས།

མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །
གསུམ་འདུས་པ་ནི་རེག་པའོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་
དང་སེམས་པ་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་དེ་
བཞི་དང་། གཟུགས་ཅན་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་སྟེད་ཅིག་ལ་མི་ཉིད་
ཅས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་མི་ཉིད་ཅས་བྱ་བས་མཆོན་ནས་ལྷ་དང་ལྷུ་ལ་སྔགས་པ་ལ་གང་
ཟག་ཅས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་དག་སྟོང་དག་དེ་ལྟར་
ན་འདི་དག་ནི་མིང་ཅམ། འདི་དག་ནི་ཁས་འཆེ་བ་ཅམ། འདི་དག་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། །

གང་ཕྱིར་(གྲ་༡༠ན)ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་རྒྱ་མེ། །

རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ། །

ཁམས་རྒྱག་དང་ནི་མིག་སྔགས་རེག་པ་ཡི། །

རྟེན་རྒྱག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བརྟན་ཞིང་། །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ཉིད་གཟུང་ནས། །

ངེས་གསུངས་དེ་སྦྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་། །

དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཆོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ། །

དེ་སྦྱིར་ངར་འཛིན་སྟོང་རྣམས་ལ་མིན། །

ཞེས་གང་ཟག་ནི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་དོ། །

དངོས་ནི་སྟོབ་དཔོན་པལ་ཆེར་སེམས་སམ་རྣམ་པར་གྲེས་པ་ལ་བདག་དངོས་སུ་
འཛོག་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པ་དང་། སྟོབ་
དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། རྟེན་དེ་དག་སྔ་
མར་བྱས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་གང་ཞིང་སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཟག་པར་
འགྱུར་བས་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་ནི་སྟོབ་དཔོན་སེང་གི་བཟང་པོས་བཤད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས།

ས་པོན་ཀྱན་གཞི་རྣམ་གྲེས་ཀྱི། །

རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བཟོད་དེ། །

མཆོན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་གྲེས་བཟོད། །

ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་ཆད་མར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་གྲེས་པ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཀྱན་
གཞི་རྣམ་པར་གྲེས་པ་ལ་བདག་གམ་གང་ཟག་ཏུ་བཟོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་ནི་ཆོགས་སྟེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བརྒྱུད་འདུས་པ་ལ་
བྱུང་པར་བཏགས་པ་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་སྟེ། དེ་བདེན་པར་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ཡང་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པར་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པ་བཞེད་དོ། །

སྟེ་ཙམ་བཟོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་འཛིན་པ་ལ་ཆོས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ངེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་དེ་དག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་

གང་ག་ཟུང་བས་ལྷ་པར་འགྱུར་བའི་བདག་དེ་ནི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་ཉི་སྟེ།

ལང་ཀར་ག་ཤེགས་པ་ལས།

སྟོ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་ནི། །

ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ངེས་ག་ཟུང་མེད། །

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་མེད་དང་། །

ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

སྟོ་བ་ད་པོན་ཟླ་བས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར།

དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་(ག)༡༥༠བ)པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །

དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ།

དེ་ནི་སྤང་པོ་དག་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་བཅའ་བ་ན་མི་སྤྱིད་དོ། །ཆོས་ནི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆོད་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྦྱེ་བའི་

ཕྱིར་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་ལ་རག་ལས་གིང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་

གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་འདྲིར་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་ལྟ་

སྟེན་དང་མཆོད་སྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་ནི་བ་ལང་རྩི་ནས་འཕགས་པའི་བར་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་ན་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་གཏན་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དང་། གང་གི་ཆོད་དུ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆད་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་པོར་སྤང་བའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་
འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟགས་པའི་བཙོས་མ་ཡིན་ནམ། མ་བརྟགས་ཏེ་
རང་གི་ངོ་བོ་གཙང་མ་ཞིག་ཡོད་སྟུང་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་
གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།
གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ན། ཉེས་པའི་རྩ་བ་ནི་ཡིན་ཏེ། མི་སྤྱེ་བར་བྱ་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་མི་སྤྱེ་
བར་བྱ་བ་ཡང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་སུན་སྤྱང་བ་
ལ་རག་ལས་ཏེ།

སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གཤགས་པས།

འདི་ཡུལ་སུན་སྤྱང་མེད་པར་ནི། །

དེ་སྟོང་བར་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ།

སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་།

ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །

ལྟ་ལས་སྤྱང་བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །

བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་(ག) ༡༡ན)བྱས་ནས། །

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་མང་པོས་བཀྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་བ་འགའ་ཞིག་མ་
གཏོགས་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ནས་དབུ་མ་པའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་མཐོང་སྟེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་གིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་
བར་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ན་རིགས་པས་ཡུལ་བདག་སུན་སྤྱང་ནས་
བདག་མེད་པར་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་གཞན་དག་འོང་བ་སྤྱངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས་དང་པོར་ཡུལ་སུན་འབྱེན་པ་དེ་ནི་ཁྱིའི་བ་ལ་སྟེག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་གྲིས་གཞིག་པ་ནི་སེང་གའོ་འཕེན་པ་པོ་ལ་སྟེག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པས་ཚུལ་བྱི་མ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མངོན་སུམ་གྲིས་བདག་
ལྟ་ཉིད་གཞིག་པར་མཛད་པ་སྟེ་ལྷགས་གཉིས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བ་དག་ནི་ལྷགས་བྱི་མ་
གཟུང་ནས་བདག་རྒྱ་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱེས་པ་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་སྤོང་བ་དང་དེ་ལ་རིགས་
པས་དབྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་བྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པར་སྤྱར་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་སེམས་
དེ་ཉིད་གྲིས་བདག་རྒྱ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ལྟ་བ་ཅམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ལྷགས་དེ་
ལ་མོས་པ་མེད་པ་དང་སྤྱོད་མཐུ་ཡང་མེད་པ་དག་ལ་ནི་བདག་མེད་པར་རྗེས་སུ་དབྱེད་པའི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་གྲིས་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།

གང་ཟག་བདགས་པར་ཡོད་ཉིད་བྱ། །

བརྗོད་བྱ་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །

མི་དཔེགས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །

ཀྲན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་རྒྱ། །

ཉེས་པ་གཉིས་བྱིར་དེ་ལས་འདི། །

གཅིག་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན། །

ཐུང་པོ་བདག་རྒྱ་ཐལ་བ་དང་། །

དེ་རྣམས་ཉིད་དུ་ཐལ་འབྱུར་བྱིར། །

གལ་ཏེ་རྣམས་ཡོད་བརྗོད་མིན་པའི། །

དགོས་པ་ཡང་ནི་བརྗོད་དགོས་སོ། །

གཅིག་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་མིན་པའི། །

དགོས་པ་མེད་པར་མི་རིགས་སོ། །

མཚན་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟོན་ན། །

མཐོང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་སྒོ་ནས་ཀྱང་། །
 བུད་གིང་མེ་བཞིན་གཉིས་སུ་ནི། །
 བརྗོད་མིན་མི་རུང་དམིགས་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་ཡོད་ནམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །
 དེ་རྒྱུན་མ་ཡིན་དོན་མེད་ཕྱིར། །
 དེ་ཕྱིར་ལྟ་བུ་པོ་ནས་ནི། །
 གྲོལ་བའི་བར་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །(༣༡༡༧)
 བདག་པོ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་ནི། །
 མི་རྟག་མི་འདོད་འབྱུང་མི་བྱེད། །
 དེ་ལས་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། །
 རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་གཞོད། །
 ཉེས་པ་གསུམ་ཕྱིར་ལྟ་སོགས་ལ། །
 དེ་ཡི་བྱེད་པ་རང་འབྱུང་མིན། །
 བྱེད་པ་དེ་ཡི་རྒྱུན་ཅན་ཡང་། །
 ལྟ་སོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན། །
 བྱེད་པོ་མིན་ཕྱིར་མི་རྟག་ཕྱིར། །
 ཅིག་ཅར་རྟག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །
 ལྟ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི། །
 རང་བྱུང་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །
 དེ་བཞིན་གནས་དང་ཞིག་པ་ནི། །
 རྒྱ་ནུབ་མེད་དང་མི་རྟག་དང་། །
 རྒྱལ་གསུམ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །

རྒྱུན་ཉིད་དུ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །
 འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །
 བདག་མེད་དམ་པའི་དོན་དུ་ན། །
 རྒྱུན་ཉིད་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི། །
 ཉེས་པར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །
 རྒྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱུང་བའི། །
 གནས་སྐྱབས་གཙོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །
 འབྲུག་དང་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་། །
 གང་ཟག་གིས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན། །
 བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས། །
 གོམས་པ་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། །
 གང་ཟག་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ནི། །
 འབད་མེད་ཐར་པ་འམ་ཐར་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 རྟེན། དེ་ཡང་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
 མཐོང་རྟེན། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་བདག་པོ་ནི་ཟས་གཙང་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་ཆོས་འགའ་ཞིག་
 ལ་དབང་བྱེད་པས་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། བདག་འགྲོ་བ་ལྟར་བྲམ་ཟེ་གཞན་ཡང་
 འགྲོའོ་ཞེས་པ་ལྟར་བདག་གི་སྐྱེ་རང་གི་སྐྱའི་རྣམ་གངས་སུ་བརྗོད་པའོ། །

དབང་བྱེད་པའི་བདག་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་པར།
 འདི་ལྟར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་པའི་ལས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་
 རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཟ་བ་
 པོ་དང་། གང་ཡང་ལུང་པོ་སྐྱ་མ་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་ལུང་པོ་གཞན་ལེན་

པས་ལམོར་བ་པ་དང་། གྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
འདི་ནི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་། རེ། །སྤྲུལ་སྤྱིན་ནོ། །མཚོན་སྤྱིན་ནོ། །སྤྲུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྤྲུལ་བྱ་ལ་སོགས་པར་བརྟེན་དོ། །དེ་
ཡང་རི་ལྷ་ར་འཆམ་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་དབང་བྱེད་པས་འདི་ནི་འདི་དག་གི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་གཞིར་བྱས་ནས་(ག)༡༩ན)འཛིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པ་དག་
གིས་དེའི་བྱེད་པར་རྟག་པ་དང་། གཅིག་སྤྱད་པ་དང་། རང་དབང་ཅན་དུ་བརྟེན་དོ། །དེ་ལ་རྟག་
པའི་དོན་ནི་ངས་ལོ་བརྩའི་བར་དུ་ཞིང་ལས་བྱས་སོ། །ལོ་བརྩ་གཅིག་པ་ལ་ནི་དེ་བཞོལ་ཏེ་
ལོ་ནི་ཤུའི་བར་དུ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆངས་པར་སྤྱོད་
པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཉེར་སྤྲུལ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་དུས་རིང་པོར་བྱ་བ་སྤྲུ་
ཆོགས་བྱེད་པར་འཛིག་པས་དེ་ཅུལ་རྟག་ཅས་བྱའོ། །དང་པོར་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་པོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་གཅིག་པ་དང་། འདི་ན་རྟ་བརྒྱ་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཉེར་སྤྲུལ་གཅིག་ཤུའི་ཡིན་གྱི་ནག་པའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་པོ་གཅིག་གི་
ཡིན་པར་འཛིན་པ་འདི་ནི་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །འདི་དག་ཉེར་སྤྲུལ་ཁོ་ནའི་
ཡིན་གྱི་ནག་པའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དབང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །འདི་ལྟ་བུ་དག་
ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞུགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཆད་མར་
བྱས་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་ངས་པ་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅས་བྱེད་པ་དག་གིས་ལས་བྱེད་པ་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདི་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་མིའི་ཤུང་པོ་ཡོངས་
སྤྱོད་ནས་ལྷའི་ལུས་སྤྱུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ནི་སྤྱོད་པ་ཟད་དེ་ཤུང་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སྤྱོད་ཏེ་ཐར་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་མང་དུ་བརྟེན་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆད་
མ་གཞན་སྤྲུལ་ཀྱང་དེ་འགོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། བཀག་ན་ཡང་མི་ལེགས་སོ། །ཆོས་ཅན་

དེ་ལ་ཕྱིས་ཅི་ཞིག་བརྟགས་ཏེ་གཟུང་བས་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུང་ཉེས་པས་འཁོར་
བར་གྱུར་བ་དེའི་གཉེན་པོ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཞིག་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་ཆོས་རྣམས་ལ། །

འཛིག་རྟེན་ན་ནི་དཔྱོད་པ་འཇུག །

ཅེས་གསུངས་པས་དབྱེད་གཞི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་དེའི་སྟེང་དུ་བྱེད་པར་དཔྱོད་པར་
བྱེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པོའི་འཇུག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མ་ཁས་པ་རྣམས་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པ་
བྱེད་པའི་སྐབས་མཐོང་བ་ན་བྱེད་པར་གྱི་གཞི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པར་ངེས་པར་བྱེད་པས།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དབྱེད་པ་ཉིད་གྱི་སྐབས་གྱིས་ནི། (གྲ་༡༩བ)

རབ་གྲགས་རྟེན་ནི་གྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །

རང་འདོད་བརྟགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན། །

དངོས་པོ་རྣམས་ཚུད་མེད་ཕྱིར་ཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་གྱི་སེམས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
ན་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་མང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ལ། ག་ན། སྤང་པོ་མ་གཏོགས་དེར་
འཛིན་མ་གྲུབ་ཐིམ། །ཞེས་གསུངས་པས་གེས་པས་འཛིན་པ་ན་ཡང་གཞི་སྤང་པོའི་ཆོས་
འགའ་ཞིག་དང་བཅས་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པར་གང་ཡང་སྟོལ་མ་གཟུང་བར་ང་
ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་སྒྲ་ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་
གང་གི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེས་
ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གཟུང་བས་ཉེས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་སྟམ་ན་སྟོལ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་
བར་འགྱུར་བའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡའི་བྱ་ནི་ངའོ། །ང་ནི་ཞག་བདུན་དུ་
ཁྱིམ་འདི་ཉིད་ན་འདུག་གོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པའི་རྒྱ་བ་འདི་ཉིད་ལ་འཛིག་ཆོགས་

སུ་ལྟ་བར་གཟུང་ནས་དེ་ཅི་ཞིག་སུ་བྱེད་པ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཆད་
 པར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་
 དཔལ་འདི་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་གསུངས་པས་དེ་ལ་རར་ལྟ་
 བའི་དོན་བྱེད་པ་པོ་དང་སྦྱང་བ་པོར་མངོན་པའི་ར་དེ་བདག་ས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེའི་རང་
 གི་རོ་བོ་ཉིད་རྟོག་པས་མ་བཅོས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
 དེའི་ར་ཡི་བ་ཡང་མ་བཅོས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ། རར་
 འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་དང་ར་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་དག་ཉེས་
 པའི་གཞིར་གང་ཟག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 སྒྲུབ་བཞེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཞེད་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁིང་དེའི་བདག་པོ་མཆོད་སྦྱོར་ལོ་ཞེས་དབང་
 བྱེད་པ་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། སྟོག་བཅད་པ་ལས་མཐོ་རིས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བདག་ཁོ་ན་སྟེ་བྲམ་ཟེ་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གཞན་གྱི་རྣམས་དྲངས་པའི་བདག་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འཛིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བས་གཟུང་བའི་ཆད་མའི་གཞོན་ཡུལ་ནི་གཞན་གྱི་
 རྣམས་དྲངས་པའི་བདག་གོ། །(༡༡༩༣)

དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་གཞན་གྱི་རྣམས་དྲངས་པའི་བདག་ཅམ་ནི་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་
 འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་གཟུང་བའི་བདག་ནི་གཞན་རྣམས་དྲངས་པ་གང་ཞིག་སུ་དང་ཡང་
 མ་འདྲེས་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དགག་པར་བྱའོ། །གཞན་རྣམས་དྲངས་པའི་
 བདག་ཅམ་ནི་བ་ལང་གིས་ཀྱང་ངེས་སུ་རུང་ལ། དགག་པར་བྱ་བའི་གཞན་རྣམས་དྲངས་པའི་
 བདག་དེ་ཡང་ཆོག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོན་སུ་མི་འཛིན་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟོམ་པས།

བྱོལ་སོང་རྣམས་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལྟ། །

ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་ཡོད་ཞིམ་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
 བདག་གི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ན་ལྟན་ཅིག་

མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་འགྲེལ་པ་དེ་ཞོན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

སྒྲིམ་པ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ཏེ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཅན་གྱིས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་
པ་འགྲུར་རོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

འོ་ན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ལྷ་བ་ལ་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ངེས་
པར་ཡོད་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་གདབ་
པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས།

འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་བོ་ལྷ་བོ་དག་ལ་
བདག་གམ་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བའི་བཟོད་པ་དང་
འདོད་པ་དང་སློ་གྲོས་དང་རྟོག་པ་དང་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །ཞེས་དང་།

འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྒྲུམ་པ་དེ་ལྷ་བའི་རྣམ་པར་
ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

མཛོད་འགྲེལ་དུ།

བདག་གམ་བདག་གིར་ལྷ་བ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའོ། །འཛིག་པས་
ན་འཛིག་པའོ། །བསགས་པས་ན་ཆོགས་ཏེ་མང་པོ་དང་ཡུང་བོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །འདི་ནི་འཛིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོགས་ཀྱང་ཡིན་པས་
འཛིག་ཆོགས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་བོ་ལྷ་བོ། །རྟག་པར་འདུ་གེས་པ་
དང་རིལ་བོར་འདུ་གེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་རྟེན་དུ་བཤད་དེ། དེ་དག་ལ་
བདག་རྒྱ་འཛིན་པ་ནི་དེ་དག་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ལོ། །འཛིག་ཆོགས་
ལ་ལྷ་བས་ན་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའོ། །(༡༡)༡༣བ)ཟག་པ་དང་བཅས་
པ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཅི་ནས་

ཀྱང་འདི་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། བདག་གམ་བདག་གི་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་འཁོར་
འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བུར་འཆད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་དགོས་པ་དག་དགོས་པ་
ངས་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་བདག་གོ་སྐྱམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུར་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲུང་
པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་བར་ལྟ་བུ་ལ་མི་སྐྱག་པས་བཟོད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་
ཡང་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འབྱེད་པས་སློ་གྲོས་དང་། རིག་
པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པས་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉེ་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་སློན་གྱི་སློབ་དཔོན་
དག་གསུང་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲུང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའོ། །
བདག་གམ་བདག་གིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །

ཡང་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་ལས།

ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲུང་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཉེ་བར་ལེན་པ་
དང་ལྷན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲུང་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཉེ་
བར་ལེན་པ་གང་ཞེན། འདིར་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན།
མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་སྲུང་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་མི་
གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། མ་འོངས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་ད་ལྟར་ལ་ལྟག་པར་
ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཉེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྲུང་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་

རྒྱའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདུན་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་མངོན་
 པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ནི་ད་ལྟར་བ་མི་གཏོང་ཞིང་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལོ། རྒྱ་
 དེ་གཉིས་ཀྱན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་རྣམས་སྟུག་བསྐལ་དུ་བརྫོད་པར་བཞེད་
 པས་བྱུང་པར་དེ་རྣམས་སྟོས་སོ། །ཕུང་པོ་ལྟ་བོ་རྣམས་ལ་མཐོ་ཡོར་མཐོང་བ་ན་མིའི་འདུ་
 ཤེས་ལྟར་རའོ་སྟུམ་པ་ཆད་མ་དང་ལྡན་པ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་(ག)༡༩༮)འཆར་
 བས་ར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་འཛིག་ཚུགས་ལ་ལྟ་བ་
 གཅིག་གོ། །དེ་རྣམས་ལས་སེམས་ལ་ང་དངོས་ཡིན་པར་ལྟ་ཞིང་ཕུང་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ང་
 ཡི་བ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་གང་ཞིག་ རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དེ་ནི་འཛིག་ཚུགས་ལ་ལྟ་བ་
 ཡིན་པས་ལྟ་བ་དེའི་ཡང་རར་ལྟ་བ་གཅིག་དང་ང་ཡིར་ལྟ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་
 ཚུགས་ལ་ལྟ་བ་གསུམ་མོ། །སེམས་ལ་རར་འཛིན་པ་ཡང་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་དང་ལྡན་པ་
 གཅིག་དང་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཐྱུར་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་།
 བདག་གི་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རའོ་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་པར་ཡིན་ཐམས་ཅད་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ལོག་པར་རྟོགས་(རྟོག་)པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
 བས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་སངས་རྒྱས་སུ་ཐུར་ཅིག་
 ཅེས་བྱ་བའི་སེམས་དེ་ཡང་ལོག་པར་རྟོགས་(རྟོག་)པ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་འཛིག་ཚུགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། མིག་ལ་
 སོགས་པ་སྟོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུགས་སྟུག་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཚུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱང་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ལས་
 བློ་རྟོག་པ་ཁོ་ན་འོ། །རྟོག་པ་ལ་ཡང་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོག་པ་དང་བདའ་དང་སྦྱར་ཏེ་རྟོག་
 པ་གཉིས་ལས་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་དང་
 མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བདའ་དང་སྦྱར་ཏེ་རྟོག་པ་དང་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོག་པ་གཉི་
 ག་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཚུས་སྟོར་

བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པར་གྱི་གཞིར་ལམ་སྤང་པོ་གསུང་
ནས་དེ་དག་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ལ་བདག་ཏུ་
འདོགས་པར་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པའི་སྤྲས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། སྟོབ་
དཔོན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཁོ་བོ་འདི་སྟམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བས་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་དག་
གིས་བདག་དང་སྤང་པོ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་དཔེར།

གང་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ས་པོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །

བདག་གིས་བྱ་འདི་(༡༡༥༧)བསྐྱེད་སྟམ་རྟོག་བྱེད་ཅིང་། །

གིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྟམ་ཏུ་རྟོག་དེས་ན། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་སྤང་པོའི་ཚོགས་སྦྱིར་གྱུར་པའི་ལྟ་སྦྱོན་དང་ལྟ་སྦྱོན་དེའི་ཁུ་བ་ངོ་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཏུ་མི་འཛིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ལ།

ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པས།

མཚོག་གཞན་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱིར་དང་། །

སྐྱེ་འཛིག་སྟོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །

སྐྱེ་ལོས་འདི་ཡི་དབང་སོགས་ལས། །

བདག་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པར་ཤེས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་གཞུང་དང་ལག་ལ་ལོ་སྟམ་ཏུ་སེམས་པ་དག་
ཀྱང་སྤང་ན། ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པའི་གཞུང་དེ་ནི་སེམས་ལ་བདག་དངོས་སུ་བྱས་པའི་ཆེ་དེས་
ཤའི་གོང་ཁུ་འདི་དོར་ནས་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དོ་སྟམ་ཏུ་སེམས་པ་ལ་
བརྟེན་པས་དོན་དེ་ཙམ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་མོ། །

ཡང་འདིར་སྤང་པོ་ལྟ་དམིགས་པར་བྱས་ནས་བདག་དང་བདག་གི་བ་རྣམ་པར་བྱེད་

པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་ནི་རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དམིགས་པ་དང་
མི་རྟག་པ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲུལ་པ་འདི་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་འདིར་ཁྱགས་ནས་
ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་རྒན་པོ་ཡིན་པས་དེས་ལན་ནམ་སྟུང་མོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས།

བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །

ཞེས་གསུངས་གྱི། བདག་ནི་འདི་ཡི་རྣམ་པར་རྟོགས་བྱས་ནས། ཞེས་ནི་མ་གསུངས་
པས། བདག་དང་བདག་གི་བ་ནི་དམིགས་པའི་ཁོངས་ཉིད་དུ་གཏོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྒྱ་ལྟར་བྱང་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་
ལ། དེའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་གཟུང་བས་གཞི་འདི་ཙམ་ནི་ཆད་མས་
བྱུང་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་ནི་ཆད་མས་གཞོད་པས་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་
མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་པར་མོ། །རྗེས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཡུལ་མེད་ཀྱང་ནན་
གྱིས་ལྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ད་དང་ང་ཡི་ཞེས་སྟུང་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་
བཤད་པས་ང་དང་ང་ཡི་བ་རྣམ་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ན། འདི་ན་སྐུལ་ལོ་སྟུང་པ་
ནི་སྐུལ་འཛིན་དེའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཀུན་ལས་(ག༡༡༥ན)བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་འདིར་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་
བརྗོད་པ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བརྗོད་པར་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་
པོ་ལྟ་བོ་དག་ལ་བདག་གསུང་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་།
སློ་བྱོས་དང་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་བྱོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་
རབ་རྟུ་རྣམ་འབྱེད་དེ་དེ་ཡང་རན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་ལ། རྟོག་པས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་རྟོག་
པ་ཙམ་སྟེ་དོན་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་འདོད་པ་

དང་པན་ཡོན་རྩ་ལྟ་བུ་བ་རྣམས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་སྒྲ་མ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པའི་
རྒྱུ་ལོ། །རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་ལས་སམ་འབས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

མཛོད་འགྲེལ་རྩ་གསུངས་པའི་འཇིག་ལྟའི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲ་མ་གཉིས་དང་མཐུན་ལ།
འཇིག་པས་ན་ཞེས་སོགས་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་སྟེ། རྟེན་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་
བདག་གི་བར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་ལྟ་བུ་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་བ་སྤྲན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྦྱེད་
པའི་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་རིལ་བོར་འཛིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་དང་ཚོགས་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་ལས།

དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་ཚོགས་ལ་ཡིན་གྱི་བདག་
གམ་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་རྩ་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
ལ་དམིགས་པའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་འཇིག་ཚོགས་ཡིན་
བཞིན་རྩ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྤྱུ་ལ་མིང་དེ་འདྲོགས་པ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་རྩ་བ་
བཏགས་པས་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་མེད་པར་གཤམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་འདྲ་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱིས་མི་སྦྱེ་བའི་ཚས་ཅན་རྩ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་
ནི་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད། །

དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བ་དག་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ལ། གཞན་དག་

ནི་རྗེས་སྤྱད་པག་པའི་ཆད་མས་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རྟེན་གཏན་ཆོགས་ལ་ངེས་པར་སྟོན་
(ག) ༡༥(བ) ༥གོས་སོ། །གཏན་ཆོགས་ཀྱང་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བས་སྤང་བའི་ཆོགས་པའི་
སྤྱོད་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པར་གཟུང་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོད་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་འདི་འགོག་པ་ན་
གཅིག་དང་རྩུ་མ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགོ། །

རྗེས་འགོ་གཞན་ནི་སྤང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་།

དབྱ་མ་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ན། །

སྤྱོད་དང་འཇིག་པ་ཅན་རྩུ་འཁྱུར། །

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན། །

སྤང་བོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འཁྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གནས་མ་བྱ་པ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཐུག་
རྒྱ་འདི་ཡང་ཐོས། དེ་ཁས་མ་སྤངས་ན་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་སྤྱི་མི་འཁྱུར་རོ་སྟུམ་ནས། བདག་
མེད་པའི་ཐུག་རྒྱ་འདི་ནི་བདེན་ཏེ། ཅི་ཞིག་མེད་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱུན་བརྟགས་པའི་
ནང་གི་སྟེས་བྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་བདག་རྩུ་མ་དོན་པར་བརྟེན་པའི་
ཡུལ་འདི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་བདག་གི་མིང་ཁར་མི་འབྲིན་པར་གང་ཟག་རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ཅེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་འགྲེལ་པར།

འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མིང་ལ་ཚུད་པ་འབའ་

ཞིག་རྩུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་འདོད་པ་དེ་སྲུང་དབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་ཉིད་དུ། །

བརྗོད་བྱ་རྩལ་སྲུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །

དེའི་དོན་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས།

རྩལ་སྲུམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་བཏགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་

ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་

ཡིན་ནོ་ཞེན་ནི། རྩལ་སྲུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་

བཞིན་དུ་སྲི་ཡིན་ནོ་ཞེན་ནི། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བཏགས་པ་དང་རྩལ་སྲུམ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
སྤྱི་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
ཐམས་ཅད་རྩལ་སྲུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རིམ་ལ་བྱ་བ་
གཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་པའི་ཚིག་ནི་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤར་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་
ཞིག་ཁྱེད་དེ་འོངས་ནས་ལུ་བ་ཏུ་སྤོང་པོ་ཞིག་ལ་བཏགས་པ་ལྟ་སྲུམ་ལ་བྱ་སྟེ། (གྲ་༡༥ན)འདི་
རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ཡུ་བ་ལྟ་རྩལ་སྲུམ་ལ། ཡུ་བ་ནི་འདྲ་བ་དང་། ལྟ་རྩལ་སྲུམ་ཅིང་རྒྱ་བའི་
དོན་ཏེ། དཔེར་ན་སེལ་དེ་དཔའ་ཞིང་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་འདྲ་བར་སློན་
ཞིང་དཔའ་བས་གོགས་ལ་མི་འཛིགས་པའི་བྲམ་ཟེའི་བྲེལ་ལ་སེལ་མིང་དེ་བྲེལ་ཏེ་འོངས་
ནས་བཏགས་པ་ལྟ་སྲུམ་ལ། །འཛིག་རྟེན་ན་ཞིང་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ཐོག་ལ་ཟ་
ཞིང་འོངས་སྟོད་པ་ལ་དབང་བས་བདག་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱི་བ་སྲུམ་ལས་
བྱས་པའི་འབྲས་སུའི་ཚོར་བ་བྱི་མར་སྦྱང་བ་ན་ལས་དེ་དང་འབྲས་སུ་དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་
བདག་པོ་ཞིག་རྟོག་པས་བཏགས་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ལས་དང་
འབྲས་སུ་གཉི་ག་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་ཚོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་སྲུམ་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནས་སྤྱང་པའི་ཚོགས་ལ་བདག་པོ་ལྟ་སྲུམ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་བ་དེ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་གིས་སྒྲིབས་སྒྲོ་དེས་བཏགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མཁན་པོས་
 བྱིས་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་མཐས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡང་ངར་
 གིས་སྒྲིབ་སྒྲོའི་དབྱུང་བ་ཐོན་དུ་བཏང་བ་མ་ཡིན་པས་ཀྱན་ལས་བཏུས་པས་འཛིག་ཚིགས་
 ལ་ལྟ་བུ་མ་དབྱུང་པའི་གཞི་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་པོ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་
 སྒྲིབ་ཞིག་སེམས་ལ་གར་བ་དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པའི་ཡོད་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །
 རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུའི་དོན་ཀྱི་གར་གྱི་སྐད་ལ་རྣམས་ལ་དབྱུ་ཞེས་བཞེད་ལ་དབྱུ་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་
 འགོ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས་དབྱུ་ཞེས་བྱ་བ་འགོ་བར་བྱ་བའམ་བཞེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 བཞེད་པར་བྱ་བ་ཐོན་པར་བྱིན་པས་རྣམས་སོ་ཞེས་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་འབྱུང་ལ།

རོང་ཆོམ་ནི་གཟུང་དུ་རུང་ཞིང་བཅང་དུ་རུང་བས་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཚིག་དོན་
 གཉི་ག་གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱར་རུང་སྟེ། རི་ལྟར་ཆོང་བ་དག་ཀྱི་མཆོར་བྱིན་པ་ན་ནོར་བུ་རྟེན་
 རྟེན་གྱི་བར་དུ་འགོ་དགོས་ལ། རོར་བུ་རྟེན་ནས་དེས་སྒྲོ་ཆོམ་སྟེ་བྱིར་སྒྲོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་དོན་ལ་མཁས་པའི་དབྱུང་བ་ཞུགས་ཏེ་བཅའ་བས་རྣམས་
 བརྒྱུད་པ་ཅམ་དུ་མཐོང་བ་ན་རེ་གི་གདེན་སྒྲོ་ཆོམ་པས་དེ་ལ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཅིག་ངོས་ལ་
 རིན་པོ་ཆེའི་གཟུགས་བརྟན་བྱིས་པ་མཐོང་བ་ན་ནོར་འདོད་པའི་(ག) ༡༥(བ)སྒྲོ་མི་ཆོམ་ལ།
 འོན་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རི་མོས་བྱིམ་མཛེས་པར་བྱས་སོ་སྟུམ་དུ་ཆོམ་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་བུམ་པ་དང་སྟུམ་ལུའི་སྒྲིབ་ཅམ་ལ་དེ་དག་གི་མིང་བཏགས་པ་ན་མིང་དེའི་རྣམས་སུ་ཐ་
 རྟེན་གྱང་མང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཡུལ་ལ་ནི་བཏགས་པར་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཐ་སྟོན་བྱེད་པའི་དོན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུམ་དུ་བཅའ་
 བས་གང་ཞིག་རྟེན་པ་དེ་ལ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །མཐོ་ཡོར་མཐོང་བ་ན་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཉིད་
 བྱིས་མིང་སྟུམ་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།

དབྱིབས་སུ་བཞོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །

མཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་སྒྲོ་བཞིན། །ཞེས་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་གི་དཔོན་བོ་འཇམ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་
 སྤྱར་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྟེ་སྤྱར་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོ་འབྱུང་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་
 ཏེ། སྤང་བའི་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོ་བུར་དུ་མི་འཇམ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་
 འདོགས་གིང་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་བྱེད་མོད།

དེ་ཡང་སྤང་བོ་དེ་ལས་གཞན་ན་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཐ་སྟད་
 དུ་བྱེད་པས་བཏགས་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ།

མཚན་འགྲེལ་ལས།

རེ་གིག་གལ་ཏེ་རྩམ་སུ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་བྱིར་སྤང་བོ་
 རྣམས་ལས་གཞན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སུན་ཚུན་གྱི་སྤང་བོ་བཞིན་
 བོ། །འདིའི་རྒྱ་ཡང་བརྗོད་དགོས་སོ། །འོན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་ནི་
 དེའི་བྱིར་སྤྲེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དགོས་པ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་བཏགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེན་ནི། ཁོ་
 བོ་ཅག་གྲུང་དེ་སྤྲད་ཅེས་སྟེ། ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པའི་སྤྱན་རླུང་སྤྲེགས་བྱེད་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་བདག་ཡོད་དམ་
 མེད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལན་མི་མཛད་པར་བཏགས་པར་ནི་ཡོད། རྩམ་སུ་ནི་
 མེད་ཅེས་གསུངས་པས་དགའ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲུང་གོལ། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཡང་འཕེལ་བར་མི་མཛད་དོ། །

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གྲུང་།

སྤང་བོ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་དེ། །

སྤང་བོ་རྣམས་གྲུང་བདག་ལ་མེད། །

རྣམ་རྟོག་བཞིན་དུ་དེ་དག་མེད། །

དེ་དག་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་རྒྱུ་དང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་ལ། བྱི་མས་གཏུན་མེད་པ་
བཀག་གོ། །

རྒྱས་སུ་མེད་པར་རི་ལྟར་གཤམ་ན། (ཀ༡༡༥)ཆད་མས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དོན་ནི་གནས་མ་བྱ་བ་ཁྱེད་གྱི་བདག་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་དམ་འཆའ་བའི་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ལ་རྒྱས་སུ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར། རི་ལྟར་ཡང་མེད་ཅེ་ན།
མདོན་སུམ་ཡང་མེད་ལ། རྒྱས་སུ་དབག་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།

མདོན་འགྲེལ་ལས།

བདག་རྟུ་མདོན་པར་བརྒྱུད་པ་འདི་ནི་སྤང་པོའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་འབྲུག་གི་
བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རི་ལྟར་ཁོང་དུ་
རྒྱུད་ཅེ་ན། མདོན་སུམ་དང་རྒྱས་སུ་དབག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་གང་
དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད་ན་མདོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་དུག་དང་ཡིད་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་རྒྱས་སུ་དབག་
པས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བུའོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་
རྒྱས་སུ་དབག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གཞན་མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་
པར་མཐོང་ལ། ཡོད་ན་ནི་ཡང་ཡོད་པར་མཐོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲུག་ལྟ་
བུའོ། །ཡུལ་སྤང་བར་གྱུར་པ་དང་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་
འཛིན་པ་མེད་པར་མཐོང་ལ། ཡང་ཡོད་པར་མཐོང་བ་སྟེ། འོང་བ་དང་
འོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དང་། མ་འོང་བ་དང་མ་འོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་
བུའོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་ངེས་ལ། རྒྱ་
གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱས་སུ་དབག་
པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཚད་མས་རྒྱུ་ཡོད་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནས་མ་བྱ་བ་རང་གི་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཚད་མ་ཡིན་མོད་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སེམས་ཉེ་བར་མ་
 ཞི་བར་བྱེད་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ཡང་དག་
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཟུང་བས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་གནས་མ་བྱ་བ་དག་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་དང་བཏགས་པའི་ཆོས་གང་
 ཟག་གཉིས་རྒྱས་སུ་གཅིག་ལ་མིང་ཐ་དད་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱས་ཀྱང་ཐ་དད་ལ་
 མིང་ཡང་ཐ་དད་ཏུ་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་(ག)༡༩ཡབ་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་འདི་
 མིང་རྒྱང་མ་ཡིན་གྱི་དོན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་སུ་ནི་ཡོད་པར་སྟུང་གོས་སོ་སྟུམ་ན།

དེའི་ལན་ནི། སྤང་པོ་དང་གང་ཟག་རྒྱས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་
 ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གཅིག་དང་། དེ་གཉིས་རྒྱས་གཞན་ཡིན་ན་སྤང་པོ་མ་གཏོགས་པར་གང་
 ཟག་རྒྱས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གཅིག་སྟེ། ཉེས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལས་གང་
 ཟག་དང་སྤང་པོ་འདི་གཉིས་རྒྱས་གཅིག་པ་དང་རྒྱས་ཐ་དད་པ་གང་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། །
 ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་གང་ཟག་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྤང་པོ་ལས་རྒྱས་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་ལས་རྒྱས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཅུང་བའི་གཏན་ཆོགས་འདིའི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོས་
 བསྐྱབས་སོ། །ཅུང་བའི་གཏན་ཆོགས་འདིའི་རྩ་པས་གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་རྒྱས་གཅིག་པ་
 དང་རྒྱས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གང་ཡང་སྤང་བར་བརྟུན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་ཐ་
 ཉིད་ཅུམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་གང་ཟག་དེ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཅུམ་ཏུ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་དང་སྟུམ་བུ་སོགས་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་དག་ཐ་དད་ཏུ་བརྟུན་ཏུ་
 ཡོད་པ་ལྟར་གང་ཟག་རྒྱས་སུ་ཡོད་ན་ཐ་དད་ཏུ་བརྟུན་དགོས་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་

པ་དང་འགལ་བའི་བརྗོད་དུ་མེད་ཟེར་བ་འདི་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་ཏེ།
 དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་པར་གཅིག་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ།
 འཛིག་རྟེན་པ་དག་ཏུ་ལ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་དགོས་པ་མེད་པས་མི་བརྗོད་ལ། ག་ལུར་དང་སྒྲ་བ་
 གཉིས་རྣམས་སུ་ན་ཐ་དད་ཀྱང་ག་ལུར་ལ་སྒྲ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པས་ནི་དཀར་བ་དང་
 བསེལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །རྣམས་ཐ་དད་
 ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། བྱད་ཤིང་དང་མེ་བཞིན་ནོ་ཞེན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་གཉིས་སུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བའི་དཔེར་བྱད་ཤིང་བཞིན་ཞེས་སྒྲུངས་པ་ནི་
 དཔེར་མི་རུང་སྟེ། མདོན་སུམ་དང་། གྲགས་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོན་
 སུམ་གྱིས་ཀྱང་ཤིང་སྟོན་པ་མཐོང་ནས་སྒྲར་སྒྲམ་པོ་དག་ལ་མེ་འབར་བར་ཡང་མཐོང་སྟེ།
 དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་མདོན་སུམ་དང་འགལ་ལ། འབར་བཞིན་པའི་ཆེ་ཡང་འདི་རྣམས་
 བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་ཚ་བ་ཉིད་མེ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་བྱད་ཤིང་ཉིད་
 (ག༡༥༥)ཡིན་པས་དེ་དག་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་མེ་
 དང་བྱད་ཤིང་རྣམས་ཐ་དད་པར་མཐོང་བར་གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མེ་དང་བྱད་ཤིང་རྣམས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་གསུངས་པས་བསྟན་
 བཅོམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འགྲུབ་པོ། འཛིག་རྟེན་པས་བྱད་ཤིང་ལས་ཆད་
 དེ་མེ་འཕྲོ་བཞིན་པ་རྒྱུད་ཅིང་དུ་འགྲོ་བ་དམིགས་ལ། དེ་ན་རྒྱུད་བྱད་ཤིང་ཡིན་ཞེན་ཡང་།
 བྱད་ཤིང་དང་རྒྱུད་དག་མེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །མཐོང་བ་པོ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་པོའི་བར་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོ་དང་གྲོལ་བ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གང་
 ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། གསོད་པ་པོ་དང་བསད་བྱ་ཡོད་པས་གསོད་པ་པོ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་
 བཞིན་ནོ་སྟམ་ན། གང་ཟག་འདི་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐོང་བ་པོ་
 ཡིན་ན་མཐོང་བ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེའི་བདག་སྟེན་ནམ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་སྟེན་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་བརྗོད་ན་

མིག་དང་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དེ་རྣམ་
ཤེས་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་བ་དེ་ལ་མཐུའམ་དོན་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཅི་དགར་བྱེད་པའི་བདག་པོ་ཏྟག་པ་གཅིག་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་
ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་མི་ཏྟག་པ་དང་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ན་དེ་
གཉིས་འབྱུང་ཁེང་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་འདི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟས་སྒྲིན་
གྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་མཐོང་བ་པོ་སོགས་
རྣམས་གཞན་དུ་ཡང་མི་རུང་ལ། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་མཐོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཏྟག་པ་གཅིག་
ལུང་ཡང་མི་རུང་ངོ། །གང་ཟག་མིག་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་མཐོང་བ་པོ་ཡིན་ན་མིག་ལ་
ལས་ལྟ་བ་དང་མཆོན་ཉིད་དང་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་དེའི་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་མཆོན་
ཉིད་དང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་དག་ཚད་མས་མ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་མི་རུང་སྟེ།

དོན་ནི་གང་ཟག་ནི་ཡུང་པོ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་འབྲེལ་སྤྱི་ཡང་ཚད་མ་
ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུང་པོ་ལས་རྣམས་གཞན་པ་འདི་གཞན་གྱིས་མ་དམིགས་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། (ག༡ ༩༥བ) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་བྱང་རྒྱུ་དེས་ཟབ་པ་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲིས་པའི་ཚོས་གསུམ་ལ་
དམིགས་པར་གསུངས་ན་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་བ་དང་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དེས་བྱང་རྒྱུ་པར་བྱ་བ་གསུམ་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་
གཞོད་དོ། །

སྤྱེལ་སྒྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་སྒྲིན་དང་མཆོད་སྒྲིན་སོགས་ལ་མི་
བརྗོད་ཀྱི། ཀྱང་གྱིས་མཐོང་བར་དཀའ་བས་ཟབ་པར་གྱུར་པའི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ལ་
བརྗོད་དོ་སྟུམ་ན། འོན་དེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན་བྱེད་པ་དང་བཙས་ཏེ་བྱེད་
དམ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད། རྩོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ཡང་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དབང་ལྷག་གིས་མ་

བྱས་པ་ཞིག་གམ་བྱས་པ་ཞིག་མ་བྱས་པར་བྱེད་པ་དེ་རང་བྱུང་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་ན་
དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ལྷག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དབང་ལྷག་དེ་བྱེད་པ་པོར་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ལྷག་གི་ཆེན་གྱིས་བྱེད་པ་དེ་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་རྟོག་ན་ཡང་མི་
རུང་སྟེ། བྱེད་པ་རྒྱ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་བྱེད་པ་དང་དེའི་ལས་ལྟ་བུ་སོགས་རྟག་ཏུ་
འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
བ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉེས་པ་གསུམ་ནི།

བྱེད་པོ་མིན་ཕྱིར་མི་རྟག་ཕྱིར། །

ཅིག་ཅར་རྟག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །

ཉེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་འཇུག་བྱེད་པ་མེད་པར་དབང་ལྷག་གིས་བྱེད་དོ་ཞེན་ཡང་རྟ་
མེད་པས་རྟ་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པས་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དབང་ལྷག་དེས་མ་བྱས་པར་རང་
བྱུང་བ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དབང་ལྷག་དེ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བར་
ཐལ་བ་ཡིན་ནོ་ཉེས་བྱ་བའི་དོན་འདི། དེ་ཡི་བྱེད་པ་རང་འབྱུང་མིན། །ཉེས་བྱ་བ་དེའི་དོན་
བཤད་པ་ན་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །

ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་ཆེན་ལས་བྱུང་བར་རྟོག་ན། བྱེད་པ་པོ་དེ་རྟག་
ཏུ་གནས་པ་ལས་སམ། ཞིག་པ་ལས་སམ། གཉི་ག་ལས་ཏེ་སྟོགས་གསུམ་པོ་གང་ཁས་
སྒྲངས་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཆེན་ཉིད་དུ་མི་རུང་རོ། །

སྟོགས་དང་པོ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མི་སྟེ་སྟེ། རྟག་པ་ལས་
བྱ་བ་དེ་དག་སྟེ་ན་བྱ་བ་ཡང་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། (ག) ༡༩ན)རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་མིག་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཞིག་པས་རྒྱུ་བྱེད་ན་ནི་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རྟག་
པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཚྭ་གས་གསུམ་པ་གཉི་ག་ཡིན་པ་ནི་གཏན་མི་སྲིད་ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དུ་མི་རུང་རོ།།

དེ་ལྟར་ན། གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་ཉིད་དུ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། གྲོལ་བའི་བར་དུ་
མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རང་གི་སྤྱི་བའི་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ཤིག་ལ།

བདག་པོ་ཉིད་ཅིག་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱུ་ཉིད་དུ་ནི་མི་རུང་རོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་ཕྱི་ལོ་བའི་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ཤིག་གོ། །

དོན་བསྒྲུབ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ད་ལྟར་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལོ་
ན་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་ཅིང་བདག་གིས་སྤོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་བདག་མེད་པས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
བདག་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གནས་མའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
ཆོག་ཏུ་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་སྐད་ཟེར་ཡང་དོན་ལ་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་དམིགས་པ་
ན་དེ་དག་གི་བཤད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ་བས་བཤད་པ་དེ་ཉེས་པར་བཤད་པ་
ཞིན་ཡིན་པས་སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་ཁོངས་སུ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱུ་
ཀྱང་ལྟ་བུ་པས་ནི་ཕྱི་ལོ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གྲུབ་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གྲུབ་པ་དང་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པ་པོ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཁྲིམ་པའི་མདོ་
ལས། རྒྱུ་དང་ལྷུ་ཁྲིམ་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ལྷུ་པོ་ལྷུ་དང་ལྷུ་པོ་དེ་ཁྲིམ་ཏེ་འགོ་
བ་པོ་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། དད་པས་རྫས་སུ་འབྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་གང་
ཟག་ཀྱང་མང་དུ་བཤད་དེ། དེ་དག་གང་ཟག་རྫས་སུ་མེད་ན་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བས་ལུང་
གི་དགོངས་པ་ཡང་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། རྣམ་པའི་གཞན་དེ་དག་གང་ཟག་
རྫས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་སྟོས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་གསེས་པས་

ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་ཁྱར་བྱིར་ཏེ་འགྲོ་བའི་(ག) ༡༩༧༧ འོན་ཡང་སྤར་
པའི་རྒྱུན་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྒྱུན་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་
བཞག་པ་རྣམས་ཀྱང་བདགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་ན་འཛོག་ལྷན་པ་ཡིན་གྱི།
རྩལ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བཞག་དེ་དག་མི་རུང་སྟེ།

མཛོད་ལས།

འགྲོ་མིན་གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ནི། །

རྒྱད་ཅིག་པ་ཡིན་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདིས་ཀྱང་བདགས་པ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་མེད་
པས་ཁྱར་བྱིར་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱིས་སྤར་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་ཅིག་མས་
རྣམ་པར་འཛོག་མི་ལྷན་ན་རི་ལྷར་རྩིས་རྣམ་པར་འཛོག་ཅེས་བྱ་གནས་མ་བྱ་བ་དག་
གིས་དོན་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཙུན་མང་པོ་བྱེད་པ་ནི་ངལ་བ་དོན་མེད་
དེ། འདི་ལྷར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་རྩ་ལྷ་བ་ཞུགས་པས་བདག་རྩ་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་བསྟན་བཙུན་ཚུམ་མི་དགོས་ལ། ཤེས་བཞིན་གོམས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་
རྩ་ལྷ་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཙུན་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་རྩ་ལྷ་བས་ཐར་པ་ཐོབ་ན་ལྷ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་
པ་ཐོབ་ཟེན་པར་འགྱུར་བའམ་སྤར་བདག་རྩ་ལྷ་བ་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་
ཐར་པ་མ་ཐོབ་པས་ཐར་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་རྩེ་
བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལེགས་པར་གསུངས་པས་འདི་དངས་པ་ཡིན་གྱི་
གཞན་གསུང་རབ་དག་ན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ནི་གིན་རྩ་མང་ངོ། །

དེ་བས་ན་སྤར་ཡང་མཁས་པ་བསྐྱེད་པར་རྒྱུ་ཀྱིས་དོ་རྩེ་གཙོད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་
གསུངས་པ་དྲང་བར་བྱ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

སྒོ་གྲོས་ངན་པ་དག་གིས་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པ་ནང་ན་བྱ་བ་དང་ལོངས་
སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་བོ་བྱེད་པའི་སྒྲེས་བྲུ་ཞིག་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་
སེམས་ཅན་དང་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་སྦྲར་ཐ་སྟོད་འདོགས་པ་དང་། གང་
དག་ཡང་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ནི་
སྤང་པོར་གཏོགས་པའི་ཚོས་དང་མཚན་ནིད་མི་འདྲ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་བུགས་ཀྱིས་ན་དོན་གཞན་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི་
ནམ་ཡང་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་མི་(༡༡) ༥༠ན་སྤིད་དོ། །དེ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་ཚད་མ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞོད་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་ལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །གང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་དོན་
དམ་པ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་ལྟར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒོ་གྲོས་ངན་པ་དག་གིས་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པ་ནང་ན་བྱ་བ་དང་
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་བོ་བྱེད་པའི་སྒྲེས་བྲུ་ཞིག་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཕྱི་རོལ་པས་བདག་རི་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ལས་བདག་ཡོད་པར་དོགས་པར་
འགྱུར་བའི་དོགས་པ་ནི།

སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ན། །

ལས་འབྲས་འབྲེལ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། །

ལས་བྱས་ནས་ནི་ཞིག་པས་ན། །

སུ་ཡི་ལས་སུ་འགྱུར་ཞེན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཡོད་ན་ལས་དང་བྱ་བ་ཡང་ཁོ་ལ་འབྲེལ་ལ། འབྲས་བུ་
བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་ཡང་ཁོ་ལ་འབྲེལ་བས་སྤྲུང་བ་ལྟ་བུའི་བདག་གིས་སྤང་རྟོག་ལྟ་བུའི་
ལས་འབྲས་བུ་སྤྲེལ་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་པ་ལས་བདག་མེད་ན་ལས་ནི་བྱས་
ནས་བྱས་མ་ཐག་འཇིག་ དེ་ནས་རིང་དུ་ལོན་པ་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ལས་དེ་སྤྲེལ་བའི་
ཐག་པ་སུའི་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲུམ་པ་འདི་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་
བདག་ཏུ་འདོགས་ལ།

དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་རྟུབ་པ་ལས།

སྔོན་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་ཁྱད་
པར་གྲངས་མེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་བརྟགས་སོ། །

ཞེས་བདག་གི་འདོད་པ་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ན་ཡང་རེ་གིག་གྲངས་ཅན་
པ་རྣམས་ཀྱིས།

ཟ་བོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །

ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །

ཞེས་བྱ་བས། ཟ་བོ་པོ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྡན་དང་ལྡན་པ། རོ་བོ་གེས་པ་ཡིན་པ།
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རིག་པ་དང་སྤྲིས་བྱ་དང་ཁིང་གེས་པ་ཞེས་བརྟེན་ཅིང་། བདེ་སྤྲུག་གི་ཐོབ་
བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟ་བོ་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་སྟག་པ།
ཆོས་གང་ཡང་སྟེད་པར་མི་བྱེད་པ། རུལ་དང་། (ག) ༣༠བ)མུན་པ་དང་། སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་འོང་དང་
བརྒྱུང་བསྐྱུམ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པའོ། ཞེས་འདོད་ལ། བདག་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་མ་
ཡིན་ཀྱང་མས་ཟོས་པས་བྱ་ལ་ཕན་པ་ལྟར་གཙོ་བོས་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཆེད་དུ་
ཡིན་པས་ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་ལོ་སྤྲུམ་པའོ། །གཙོ་བོ་ཡུལ་བསྟེན་དེ་ཡོངས་སྟོན་པ་

དེ་སྤྲིད་དུ་བདག་བཅིངས་ལ། གཙོ་བོས་ལས་གཤོལ་ཏེ་ལས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཆོ་ལོངས་
སྤྲིད་ཀྱིས་མ་བཅིངས་པས་བདག་ཐར་པའོ་ཞེས་རྟོག་གོ། །

བྱེ་བྲག་པས། བེམས་པོར་གྱུར་པའི་བདག་རྟག་པ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་བྱེད་པས་
བྱེད་པ་པོ། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྲིད་པ་པོ། ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པས་རྒྱུ་དང་འགོ་འོང་
གི་བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམས་བདག་ལ་འདུ་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་བཅིངས་
པའི་བདག་ཅེས་ཟེར་ལ། ཡོན་ཏན་བཅད་པ་ན་གྲོལ་པའི་བདག་ཅེས་ཟེར་རོ། །

ཡོན་ཏན་ཡང་། རྫོང་དང་། བདེ་བ་དང་། རླུག་བསྐལ་དང་། འདོད་པ་དང་། རྣང་བ་
དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་པའི་ཤུགས་ཏེ་དགུའོ། །

དེ་ལ་སློ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པ་འོ། །བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་འོ། །རླུག་
བསྐལ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་འོ། །འདོད་པ་ནི་འདོད་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་འཆར་
པ་འོ། །རྣང་བ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱགས་པ་ཉིད་དོ། །འབད་པ་ནི་དོན་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ། །གང་ལས་མངོན་
པར་མཐོ་བ་དང་རེས་པར་ལེགས་པ་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ཆོས་མ་
ཡིན་པ་འོ། །ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ནི་འདུ་བུ་པའི་ཤུགས་སོ། །

དཔྱེད་པ་པའམ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་བེམས་པོ་མ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་
རེས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིང་རེས་རླུག་བསྐལ་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་
ལ་ཡང་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉམས་པ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སེམས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཞུགས་པས་གཏན་བཟུང་པའི་ཐར་པ་ནི་མེད་ལ། སློན་
རྣམས་ཤས་རྒྱུང་བ་དང་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐར་པ་དང་བཅིངས་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

(གྲ་༣༡ན)

གཙུག་བུ་ནི། སེམས་ཁོན་བདག་ཡིན་གྱི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་ལ།
བདེ་རླུག་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་དེ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་རེས་བདེ་བར་འགྱུར། རེས་

སྒྲུག་བསྐྱེལ་བར་གྱུར་ཀྱང་གནས་སྐབས་གཉི་གར་བདག་གི་རོ་བོ་རྟག་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷོན་གིང་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཡོད་ཅིང་། ལྷོན་གིང་དུམ་བྱར་གྱུར་པ་ན་དེ་གཉི་ག་ལ་བདག་ཡོད་ཀྱང་བདག་དུམ་བྱར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ནི་བདག་རྒྱ་སྐྱ་བ་ན་བདག་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ཁོན་ལས་ཆོལ་བར་བྱེད་ལ། གཞན་རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི།

སྐྱེས་སུ་བྱང་སྟངས་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་ །

སུན་པ་ལས་གཞན་གྱུར་པ་དེ་རིག་ན། །

གང་དུ་འཆི་བ་མེད་ཅིང་ཡང་སྲིད་མེད། །

སྐྱེ་མེད་གནས་འགོ་བ་ལ་ལམ་གཞན་མེད། །

ཅེས་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་གྱི་འོག་སུན་པའི་མཐའ་ན་སྐྱེས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་ཡིན་པ། འོད་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བསྐྱེད་ཅིང་། སུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ན་སྐྱེས་སུ་དེ་ལ་ཐིམ་ནས་འགོ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐར་པ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །རང་རང་གི་བདག་དེ་དང་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དང་སྟག་དང་གཉིད་བདག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱར་བ་སྒྲིད་འདོགས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་ཡང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་གནས་མ་སུ་པའི་འདོད་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔས་དེ་དག་གི་བདག་རྒྱ་ཞེན་ན་སེམས་སྤྱིན་ཅི་འོག་རྒྱ་འགྱུར་བས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱའོ་ཞེ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ན་རེ་བདག་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་ཁོང་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་དང་ལས་དང་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་དྲན་པ་དང་རོ་གེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞི་གཅིག་པར་གྲགས་པ་དག་ཡིན་ན་བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ལྷགས་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་གཞི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གང་

ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ན། གཞིར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡིན། རྣམ་པར་གཤམ་
 པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ནི་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟ་སྦྱོར་བཅིངས་ལ་བྱིས་
 མཆོད་(ག། ༡། ༡༧)སྦྱོར་གྲོལ་བར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་དོ། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་སྟེ་གཞན་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡང་མེད་དེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་བྱས་པ་
 རྒྱུད་ཟེའི་མ་བྱས་པ་དང་འབྲད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱེད་པ་པོར་བརྟག་པའི་
 རྣམ་པར་གཤམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གང་ཡིན་དེ་དང་འབྲས་སྟེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་བྱས་
 པ་རྒྱུད་ཟེའི་སྦྱོར་དང་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་དང་འབྲས་སྟེ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་མ་བྱས་པ་
 དང་འབྲད་པའི་སྦྱོར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་གནས་ཐ་
 དད་པར་མ་གྲགས་ཏེ། འོ་ན་རི་ལྟ་ཞེ་ན། གནས་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ལྟ་སྦྱོར་གྱི་སེམས་ཀྱིས་
 སྦྱོར་བ་ནི་མཆོད་སྦྱོར་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དྲན་པ་འཕམ་དོ་གཤམ་པ་མེད་ཀྱི་གང་གིས་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་དྲན་ཞིང་དོ་གཤམ་སོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་བས་ན་སྦྱོར་སྟེ་གཅིག་པ་གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བཅིངས་པ་དང་ཐར་བ་གང་དག་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གཞི་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟ་སྦྱོར་ལྟགས་སྦྱོག་གིས་བཅིངས་པ་
 དང་ཐར་བ་བཞིན་ལ། རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་བ་འདི་གཉིས་ཀྱང་
 བཅིངས་པ་དང་ཐར་བ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏམ་ཆོགས་སོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞི་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུབ་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་བརྟག་པར་བྱའོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་དོན་ནི། བཅིངས་པ་དང་ཐར་བ། ལས་དང་འབྲས་སྟེ། དྲན་པ་
 དང་སྦྱོར་བ། གཤམ་པ་དང་མཐོང་བ་རྣམས་དུས་ལྟན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་སྟེ་
 གྱུར་པ་ཡིན་པས་རྟེན་གཞི་གཅིག་པ་ཡོད་ཅེས་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཞི་གཅིག་གྲུབ་ན་
 བདག་གམ་གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་གྲུབ་སྟེ་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ལན་
 བེ་རིམ་གྱིས་འབྲུང་མོད། རྟེན་གཅིག་པ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་དེ་རྗེས་ཡོད་དུ་མི་འགྲུབ་

ཅེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁྱེད་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་སྐད་ཅིག་མ་
སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་གཅིག་རྟུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་སྟེ་མ་པའོ།
གནས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་དང་རྟེན་དང་གཞི་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་ཡིན་པས་གཞི་གཅིག་པ་སྐྱབ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆིང་བར་(ག། ༡༢༣)བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐར་བར་བྱ་བ་
ཡིན་པས་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་གཉིས་པོའི་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
དོན་རྟུན་རྩ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཐར་བྱ་ཡིན་ཏེ། བཅིང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསམས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདིར་སྤྲེལ་བྱ་རང་དབང་ཅན་དོན་དམ་པ་པ་རྟག་པ་གཅིག་སྤྲེལ་
གཞིར་སྐྱབ་ན་ནི་དེའི་ཆོ་དེ་རྩ་བའི་སྤྲེལ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་རྩ་བ་ཅིག་འབྲེལ་བར་གང་རྟུ་
ཡང་མ་གྲུབ་པས་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་
སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་གཅིག་སྤྲེལ་དེ་པོར་མ་གྲུབ་པས་དཔེ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཆང་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སྤྱིར་གཞི་གཅིག་པ་ཉིད་ཅམ་སྐྱབ་ན་ནི་དེའི་ཆོ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ཏེ། རེད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡོད་པས་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་གཅིག་པར་
འདོད་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་རྒྱུད་གང་ལ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུར་གྱུར་པ་དག་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྒྱུན་རྟུ་འབྲུང་བ་དེའི་ཆོ་ནི་དེ་ལ་བཅིངས་པ་ཞེས་
འདོགས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་སྤྲེལ་ན་
མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འགགས་པས་གནས་གྱུར་པ་ལ་ཐར་པ་ཞེས་འདོགས་ཀྱི། དེ་གཉིས་
དོན་དམ་པ་པ་རྟག་པ་གཅིག་སྤྲེལ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་རྟུ་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་
པའི་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུད་གང་ལ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་སེམས་པ་དང་། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྤྲེལ་པ་དེ་
ཉིད་ལ་རྟུས་གཞན་རྟུ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རྟུ་ལུང་ག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་

སྐྱེགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱབས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་
 བ་དང་སྐྱེག་བསྐྱེལ་དང་བྲན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དགོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གནས་གཅིག་ཏུ་གསལ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་དང་བྲན་པ་པོ་གཅིག་པུ་ནི་གང་
 ཡང་མེད་དེ། །ཐ་སྙད་བཏགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་པོན་ལ་སོགས་པ་རྩས་པ་ངེས་པ་བཞིན་
 དུ་རྒྱའི་རྩས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་(ག) ༡༩བ)གང་གིས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་
 སུའི་དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གཅིག་ཏུ་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ།
 གནས་སྐྱབས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་འདི་ལ་ཡང་དེ་དང་འབྲུ་བར་
 འབྱུར་ན་བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། བདག་ལ་ཡོང་བརྟགས་ཏེ་བྱེད་པ་
 པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐྱབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལོ། །ཟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐྱབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་སུའོ། །ཞེས་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་གདོན་མི་ཟ་བར་
 ཁས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་ལ།

གཞིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་ཚོས་ཅན་ལུས་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །ཚོས་ཀྱིན་
 རྫོབ་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ནི་ཡོད་པས་དོན་དམ་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 གྱི་སྐྱེས་སུ་རྒྱབ་ན་ཀྱན་རྫོབ་པ་ནི་ཡོད་པས་མི་འགོག་ལ། དོན་དམ་པ་རྒྱབ་ན་དེ་དང་བྲན་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དཔེ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་
 བོ། །དཔེ་ལྟ་སྤྱིན་ལྟ་སུའུ་བྱ་ན། དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་རྟག་པ་གཅིག་སུ་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་
 རྟག་པ་གཅིག་སུའི་ཚོས་མེད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པ་ཡིན་པས་ལྟ་སྤྱིན་དེའི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་གཏན་མི་སྤྱིད་པ་དེ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་ལུས་དང་མིག་སོགས་ལ་དོན་དམ་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་ལྟ་སྤྱིན་མེད་
 དེ། ལྟ་སྤྱིན་སྒྲར་བྱུང་བ་བྲན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན། ཡང་དག་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་
 འབྱུར་བས་སྒྲ་མ་དེ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ནི་དོན་

དམ་པའི་བྱད་པར་དང་བྲལ་བའི་མཐོང་བ་དང་དྲན་པ་གཞི་གཅིག་པ་ཙམ་གྱུ་བ་ན་སྐྱབ་མི་
 དགོས་ཏེ། དེད་ཀྱང་འདོད་ཅེས་པའོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ནི་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་འཕོ་
 སྤར་མ་རིག་པས་བཅིངས། བྱིས་ལམ་ཐོབ་པས་གྲོལ་ཞེས་འདོད་པས་བཅིངས་གྲོལ་གཞི་
 གཅིག་པ་ཙམ་འདོད་ལ། དེ་ཙམ་གྱུ་བ་པས་གཞི་དོན་དམ་པ་མི་འབྱུང་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དོན་ནི་གང་ཟག་གསལ་བདག་ཀུན་རྫོབ་པ་འདོད་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་བཞིན་རྒྱ་མ་རྒྱ་ལུང་གའི་གིང་རྩ་བ་རྒྱ་སྒྲིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ལས་བྱིས་འབྲས་ལུ་དམར་
 པོ་མཐོང་བའི་ཆོ་རྩ་བ་དང་འབྲས་ལུ་རྒྱན་(༡༡) ༩༩)འབྲེལ་བ་གདགས་གཞིར་བྱས། རྒྱ་
 སྒྲིགས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་ཡང་སྤོང་པོ་འདི་ཉིད་མ་རྒྱ་ལུང་གའི་འབྲས་ལུ་ཡང་སྤོང་པོ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་འོ་ཞེས་འབྲེལ་བ་ལས་རྟེན་གཅིག་བཏགས་པ་བཞིན་རྒྱ་ལས་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱན་དེ་ཉིད་ལས་འབྲས་ལུ་མྱོང་བའི་སེམས་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་
 འབྲེལ་བ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་མྱོང་བར་བཏགས་པ་
 ཙམ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདོད་ཀྱི། དོན་དམ་པ་མི་བཞེད་པའོ། །འོ་ན་འགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་གོ་ཞེས་གདགས་སུ་རུང་བར་ཡང་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་སྒྲུལ་ན། མི་ཐལ་ཏེ། ཨ་མའི་གིང་
 གིས་ཨ་མའི་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་ལ། མ་རྒྱ་ལུང་གའི་གིང་གིས་མ་རྒྱ་ལུང་ག་བསྐྱེད་ཀྱི། ཨ་
 མའི་འབྲས་ལུ་མི་བསྐྱེད་པས་སྤོང་པོ་བསྐྱེད་ཅེས་ཐ་སྐྱད་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལ་རྟེན་
 གཅིག་པའི་ཐ་སྐྱད་གྲུབ་པ་ན་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྐྱད་ཆད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིད་གྲུབ་དང་ནག་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མིར་ནི་གཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ནི་མི་འགོག་པས་གཅིག་པ་
 དང་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྐྱེས་སུ་འཁེལ་པར་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་
 སྤྱི་སྤྱི། བདག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱི་ལོལ་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུར་མ་ཟད་ཅེས་པ་སྤྱི། དེ་
 བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་མའི་ལྷ་སྐྱོན་དང་གནས་སྐབས་བྱི་མའི་ལྷ་སྐྱོན་
 ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །ཁོས་ཀྱི་གསལ་པས་ནི་ཁྱ་མོ་ཡང་ཏ་ལས་ལྷོག་ལ།
 ཁྱ་ལུ་ཡང་ཏ་ལས་ལྷོག་པས་ལྷོག་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་ཁྱ་མོ་དང་ཁྱ་ལུ་གཉི་ག་བ་

ལང་དུ་གཅིག་གོ་ཞེས་གཅིག་གི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གནས་སྤངས་དེ་གཉིས་སུ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་པུ་འདོགས་པ་མེད་
 ན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་གྱུར་པས་ཟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་ཡང་ཇི་ལྟར་
 འབྱུང་། ལྷན་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སོ་སོར་ངེས་པ་བདག་
 ཉིད་དང་འབྲེལ་བས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་གི་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་བས་ན་དགོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བ་དག་
 (ག) ༡༣༤)ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་ཡིན་ན། བལྟར་མི་སྤྲང་བའི་ངོ་བོར་བདག་ཡོངས་
 སུ་བཏགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
 ལས་བྱེད་པའི་ལྷ་སྦྱིན་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་ལྷ་སྦྱིན་གཏན་ནས་སྦྱེ་བ་མེད་ན་ནི་བྱེད་པོ་
 དང་ཟ་བ་པོར་མི་རུང་ཞིང་། སྦྱེ་ཡང་བྱེད་པ་པོས་ཟ་བ་པོ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ན་རྒྱ་མེད་ཡིན་
 པས་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་འབྱུར་ལ། ལྷ་སྦྱིན་སུ་སྦྱིན་གཉིས་ལ་ཕན་འདོགས་ཅམ་དུ་མ་
 ཟད་ལྷས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་དགོ་བོ་བྱས་པས་བདེ་བ་དེ་མྱོང་གི་ལས་
 བན་བྱེད་པས་མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་སུ་འཛོག་གི། ཆད་མ་ལ་བལྟར་མི་སྤྲང་ཡང་བྱེད་པ་པོར་རྟོག་པ་འདི་ལོག་པ་ཁོ་ན་ལོ་
 ཞེས་པ་ལོ། །

ཇེས་སུ་དབག་པས་བདག་དེ་མ་གྲུབ་དུ་རྩྭ་གྲུང་འོན་གྲུང་རར་གཤེས་པའི་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་བདག་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེར་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དང་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རར་གཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རར་གཤེས་པ་ལ་སྤྲང་བ་ན་གང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་
 རང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་བདག་གཅིག་པུ་རྟག་པ་བྱུང་བ་ནི་མི་
 དམིགས་སོ། །གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་གཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རར་
 གཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆོ་བདག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་རབ་དུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཅོད་

པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་རར་འཛིན་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་རྫོག་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བས་ན་འདྲ་བ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བས་བསྐྱེས་པ་དང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་
 གོམས་པའི་དབང་གིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་བོ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་ལ་གཅིག་ཤུར་རྫོག་
 བཅགས་ཤེས་པ་རོལ་རྣམ་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་བདག་དེ་རྗེས་དབག་གིས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་རར་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མས་གྲུབ་བོ་སྟེ་མ་ན།
 རར་འཛིན་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་ཞིང་རྟོག་པ་ཡིན་(༡༩)པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རར་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན་དུ་རྟག་ཀྱང་སྤྲེགས་པས་བཅགས་པའི་བདག་མི་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་ནོ། །རར་འཛིན་སྤྲེགས་པས་བཅགས་པའི་སྤྲེས་བྱ་རྟག་པ་ལ་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་སྤྲེས་བྱ་རྟག་པ་ཡོད་མེད་ལ་མི་ཚུད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གཉི་གའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །རར་ཤེས་ཅམ་ནི་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་དང་འདྲ་བ་གཞན་བྱུང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཡང་ཐ་
 སྟོང་དུ་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པས་ཐ་སྟོང་ཅམ་དུ་མ་ལོག་པ་ཡང་
 ཡོད་ཅེས་པའོ། །གལ་ཏེ་རར་འཛིན་པ་འདིའི་ཡུལ་ལྟས་ཡིན་ན་རི་ལྗང་བའི་ལྟས་ཞེས་ཐ་
 དད་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ཏེ་གལ་ཏེ་
 བདག་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་རི་ལྗང་བའི་བདག་ཅེས་སེམས་པར་འགྱུར། རི་སྟེ་
 དངོས་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་གཞན་སྤངས་པས་དེ་ཅམ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་མཆི་གྲའི་ལྟས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་བཅགས་པས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་
 འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །བདག་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པ་ཡང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཏེ་འོག་ནས་བཤད་དོ། །རར་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡང་
 བདག་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་མི་རྩུས་ཏེ།

དེ་དག་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་ཉིད་རྟུན་མིགས་པའི་ཕྱིར་
གཅིག་སྤེའི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་དབང་ཅན་རྟུ་མེད་དོ། །

དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།

བདག་ལྟ་ཉིད་ནི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་མིན། །

ཉི་གནས་ཉིད་མིན་མཚན་ཉིད་མི་འདྲའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་དོ། །

མིང་རྟུ་འདོགས་ན་ནི་འདོད་པས་འདི་ལ་བརྩད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
བདག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་
ཚུགས་གཞན་རྟུ་དབྱུང་བྱེད་ཅི་རྒྱུ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་རྟུ་འཛིན་པ་སྤྱད་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྤྱད་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་པར་ཡང་མ་གཟུང་། སྤྱད་པོ་ལས་བདག་
གཞན་རྟུ་ཡང་མ་གཟུང་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐས་ཁྱད་པར་མ་
བྱས་པའི་ངར་འཛིན་ཙམ་པོ་དེ་ཐ་སྟོན་རྟུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་འདོད་པས་
(གྲ) ༣༤བ)སངས་རྒྱས་པའི་འདོད་པ་དེ་ཡིད་ལ་བཞག་སྟེ་ངར་འཛིན་དེས་ལུས་དང་སྤྱད་པོ་
དོན་གཞན་རྟུ་གཟུང་བར་ཐལ་ཏེ། ངའི་ལུས་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྟུག་པ་དང་བཅས་ཏེ་
གཟུང་བའི་ཕྱིར་སྟུ་མ་ན། དེ་ནི་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟུག་པའི་རྣམ་དབྱེས་ཐ་དད་རྟུ་བཅད་ཀྱང་
བདས་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

འདི་ནི།

དེ་ལ་འང་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །

གཞན་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །

སྐྱེད་ངེས་པ་ཉིད་དག་ནི། །

བད་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྟུན། ངར་འཛིན་པ་ཉིད་
བདག་མ་ཡིན། བདག་སྤང་པོ་ལས་གཞན་ན་ཡང་མེད། སྤང་པོ་ཉིད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དོན་དེ་མདོ་སྔའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་ཞིང་།
ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་མེད་པས་དེ་དག་གིས་མ་གྲུབ་ན་མུ་སྟེགས་པའི་བདག་
ཆད་མས་མི་འགྲུབ་ཅེས་མཛད་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོ་གོས་ངན་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་། འདིའི་བར་གྱིས་བདག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་མན་ཆད་རྟེན་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མེད་པར་མ་ཟད་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་
ཅེས་སྟོན་ཏེ། དེའི་གཞུང་ནི། གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡང་གསལ་བ་ཁོ་ནར་དམིགས་ཏེ།
འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བདག་སྤང་པོ་དག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་སྤང་པོ་བཞིན་རྟུག་
ཅིག་མར་འཇུར་བའམ། ཡང་ན་བདག་བཞིན་རྟུ་སྤང་པོ་རྟག་པ་དག་རྟུ་འཇུར་ཏེ། དེ་དང་ཐ་
མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་པོ་བཞིན་རྟུ་མ་ཉིད་རྟུ་ཐལ་པར་འཇུར་བ་ཡང་བསྟོག་པར་
དཀའ་བར་འཇུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཅེས་མིང་འདོགས་པ་ཡིན་
ཏེ། མིང་ལ་བཅད་པ་མེད་དོ། །ཁོན་ཏེ་སྤང་པོ་དག་དང་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དེ་ཟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྲུབ་པར་འཇུར་རོ། །
སྒྲུར་བ་ནི་གང་ཞིག་བྱ་བ་དང་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་
ནི་བྱེད་པ་པོ་འམ་ཟ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའམ་འཁོར་བར་བྱེད་པར་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་མོ་ཤམ་གྱི་སྤ་བཞིན་ལ་བདག་ཀྱང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
འགའ་ཡང་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་དག་རིམ་གྱིས་བཤད་ན།

གཅིག་དང་རྟུ་མ་མ་གཉོགས་པར། །

རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཡི། །(༡༡/༣༧)

དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། །

ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ། སྤང་བོ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྩ་བའི་སྒྱུར་བ་སྟེ། སྒྱུར་བ་དེའི་བྱུང་བ་ལ་ནི་རྩོད་པ་མེད་ལ། བྱུགས་གྱི་ཆོས་ལ་རྩོད་པས་ཤོལ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་དང་སྤང་བོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཁ་ཅིག་ནི་བདག་དང་སྤང་བོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད། དེ་གཉི་ག་ཆད་མས་བསལ་བ་ན་ཆད་མ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་ཉྩ་བ་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་སྤྲུལ་མའི་གཅིག་དང་ཏུ་མར་མ་དམིགས་པས་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་དང་གཞན་ཏུ་མ་དམིགས་པ་ཡང་ཆད་མ་གཉིས་ཆོགས་པ་ལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོར་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་སྟེ་ལ། དེ་ནས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་སྟེ་བསལ་གལ་ཏེ་བདག་སྤང་བོ་དག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་བདག་སྤང་བོ་དང་གཅིག་པ་འཕམ། སྤང་བོ་བདག་དང་གཅིག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན། བདག་ནི་སྤང་བྱིས་མར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྟེ་སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤང་བོ་བཞིན།

ཡང་ན་སྤང་བོ་རྟག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་འབྱེན་པ་གཉིས་སོ། །

དབུ་མ་རྒྱན་དུ།

བདག་དང་གཞན་སྤྲུལ་དངོས་འདི་དག །

ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །

དུ་མའི་རང་བཞིན་བཤུ་བའི་ཕྱིར། །

རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉྩ་བའི་སྒྱུར་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ཡིན་ནམ་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཞེས་

དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཆོས་ཙན་ཆ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་རང་སྤྲེས་ཁས་སྤངས་པའི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་གཉི་གས་ཚད་མས་བྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་དུ་བྱེད་ལ། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
ལྟེང་ཁས་སྤངས་ཙམ་ཆོས་ཙན་དུ་བྱེད་པ་ན་ཐལ་འཕྱུར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་
ལ་ནིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཐལ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཙན་
བདག་དེ་ཡང་ཚོལ་བྱིར་ཚོལ་གཉི་གཉི་མཐུན་སྤར་དུ་བྲུབ་པའི་ལྷ་སྒྲིན་དང་མཚན་སྒྲིན་
སོགས་ལ་བྱ་ན། ཕྱི་རོལ་པས་ལྷ་སྒྲིན་རྒྱུད་ཅིག་མར་མི་འདོད་པས་མི་འདོད་པ་འཕེན་
(ག) ༥(བ)པའི་ཐལ་འཕྱུར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེའི་སྒྲུ་རོལ་དུ་དཔེ་སྤར་པོ་རྒྱུད་ཅིག་མར་བྲུབ་
པ་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མེད་དོ། །རང་གི་སྤྲེ་པ་གནས་མ་བྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་
བདག་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐལ་བ་འདི་བརྗོད་ན་དེ་དག་གིས་སྤར་པོ་རྒྱུད་ཅིག་མར་བྲུབ། བདག་
རྒྱུད་ཅིག་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་མི་འདོད་པ་འཕངས་ཤིང་ཁྱབ་པ་ཡང་དཔེ་སྤར་པོའི་སྤྲེངས་
སྤངས་སུ་རུང་བ་ཞིག་གོ། །འདིར་བྱིར་ཚོལ་བ་ཕལ་ཆེར་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་བྱ་བ་འབྲུག། ཐལ་
བ་དེའི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་སྒྲུལ་ན། རྒྱུད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་འདི་དུས་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་ལ་
ཡང་འཇུག་ལ། མི་ཁོམ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཁོམ་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དུས་རིང་བ་ལ་འཇུག་
པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ལྷ་སྒྲིན་འདི་ནས་ཕྱི་མར་མི་འགོ་བར་ཐལ། ཐུང་པོ་ཕྱི་
མར་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཙན་དུ་འཕང་བར་བྱའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་
འདི་ནིད་ནི་སྒྲི་ཙམ་དུ་ལྷ་སྒྲིན་རྒྱུད་ཅིག་མར་བཞེད་དེ། ལས་བྱེད་པའི་ལྷ་སྒྲིན་དང་འབྲས་
སུ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་སྒྲིན་གཉིས་རྒྱུད་དང་འབྲས་སུར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲུར་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་སྤར་པོ་རྒྱམ་གངས་ཀྱིས་རྟག་པར་གཙེར་བྲུབ་དག་འདོད་པས་
དེ་ལ་མི་འདོད་པ་འཕེན་པར་མི་འཕྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན། ཐུང་པོའི་མི་རྟག་པའི་རྒྱམ་གངས་དེ་ནིད་
ཀྱིས་རྟག་པར་འཕྱུར་རྟེ། བདག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་བྲུ་དག་ནི་
ཚོལ་བ་སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་སྒྲུར་རྟེ་བྱ་དགོས་པས་གཙེར་བྲུ་པས་སེམས་ནི་རྒྱམ་གངས་
ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཐུང་པོ་ནི་རྒྱམ་གངས་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་རྒྱམ་

གངས་གྲིས་མི་རྟག་པ་གཉི་གར་འདོད་པས་གང་མི་འདོད་པའི་ཆ་ནས་ཐལ་བ་འཕང་བར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གངས་ཅན་གྲིས་བདག་ནི་ནམ་ཡང་རྟག་པར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་འགྱུར་
རྣམས་ནི་མངོན་པར་གསལ་བས་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གྲིས་ནི་རྟག་པར་འདོད་དེ། དེ་
ལྟ་བུ་ལ་ནི་མངོན་པར་གསལ་བའི་བྱམ་པ་ནི་དེའི་མངོན་པར་གསལ་བ་ཞེ་(ཞི་)བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་མ་འདྲིར་
ཡང་ཟེ་པོ་རྟག་དངོས་ལ་སོགས་པའི་བདག་དང་གཅིག་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་དེའི་ཆེ་བརྟག་
པའི་མཐའ་གཟུང་བས་བྱབ་པ་ཡོད་ལ། བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་བདག་དང་གཅིག་ཡིན་པ་
གཏན་(གྲ) ༣༩ རྟེན་ཆེགས་སུ་བྱེད་ན་ལྟ་སྤྱིན་གྱི་ལུས་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགོ་བར་ཐལ་ཏེ།
ལྟ་སྤྱིན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐལ་བ་འཕང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་བའི་བསམ་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་
པ་ཡིན་ནོ། །

ལུང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་གྲིས་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་འདི་དོན་སྐྱབ་ཡིན་ནམ་ཐ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཡིན་ཞེན། གཅིག་མ་
ཡིན་པ་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཉི་ག་ཆོགས་པ་འདི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགོད་ན། རྟོགས་ཆོས་
ངེས་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པས་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པོ། །རེ་རེ་རྟགས་སུ་
བཀོད་ན་ཡང་རྟོགས་ཆོས་དང་བྱབ་པ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། རྟོགས་ཆོས་
ངེས་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་མ་གྲུབ་པས་དོན་སྐྱབ་ཡིན་ནོ། །བདག་ལུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་
ན་བདག་གཟུགས་དང་གཅིག་ཡིན། བདག་ཆོར་བ་དང་གཅིག་ཡིན་ཞེས་འདོད་པར་བྱ་
དགོས་པས་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱོད་དགའོ། །དུ་མ་ཉིད་ཡིན་པ་འདོད་མོད་
སྟུམ་ན། ལྟ་སྤྱིན་གཅིག་གིས་གཟུགས་ལྟ་བུ་དང་སྐྱུ་མཉན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
གྲགས་པའི་ཆད་མ་དང་འགལ་ཞིང་ལུང་ལས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་
སྐྱེ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་རང་སྤེལ་ནི་ལུང་གིས་ཀྱང་གནོད་དོ། །

དེ་བས་ན་སྤང་པོ་རྒྱམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཅེས་མིང་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤང་པོ་ལ་བདག་གི་མིང་འདོགས་པས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གི་རྒྱམ་
གངས་སུ་འདྲོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་པོ་ཆོགས་པ་ན་ཆོགས་པ་དེའི་ཆོགས་སྤྱི་ཅིག་སྤོ་ལ་
འཆར་བས་སྤོ་དེའི་ཡུལ་ལ་བདག་ཅེས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྤང་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་
ཞེས་ནི་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་སྤོ་བ་དཔོན་ལྷ་བས།

སྤང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཆོས་སྤང་རྒྱམས་གྱི། །

ཆོགས་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོའི་ངོ་བོ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཏེ་བདག་སྤང་པོ་དང་རྣམ་ཐ་དད་ན་དེའི་ཆོ་བ་དེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་ན་ལྷ་
སྤྱིན་བདེའོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་ལྷ་སྤྱིན་དང་བདེ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་
མེད་པས་དེ་ཟ་བ་པོ་འམ་མྱོང་བ་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །

སྤྱིར་བའི་དོན་ནི། ལས། འབྲས་བུ། བཅིངས་པ། (གྟ་༥༦བ)ཐར་པ་རྒྱམས་བདག་
དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་སོགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། མགོ་བོ་ལྷ་སྤྱིན་ལས་
རྣམ་གཞན་ཡིན་ན་ལྷ་སྤྱིན་མགོ་བསྐྱར་བ་པོར་མི་རུང་བ་བཞིན་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ།
གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་དེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་
བ་ཞིག་ཡིན་ན་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་དམ་ལྷན་པའི་མཆན་ཉིད་དམ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
མཆན་ཉིད་དམ་ཕྱོགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་གང་ན། དེ་གི་གཤམ་དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་
ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྷར་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་པ་ལ་འོག་ཏུ་འགྲོ་
བའི་བགེགས་བྱེད་པས་གཞིར་རྒྱམ་པར་བཞག་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ལུས་མེད་པས་
འོག་ཏུ་འགྲོ་མི་སྤིང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན་གཞིར་འགྱུར། གནས་པར་བྱེད་པས་
ཀྱང་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་དང་གནས་པ་པོ་ཐ་མེད་དཔེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ཡང་དགག་པར་བྱའོ། །གནས་པ་དང་ཐ་དད་ན་ཡང་དེ་གནས་པོ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་

པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། གནས་པ་དོན་གཞན་དུ་ལྷུང་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་གནས་པ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡང་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཐུ་མེད་པར་བསྐྱུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་གྱིས་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་གནས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེས་དེ་བཞིག་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་ཏེ། གནས་པར་བྱས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྟན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྟན་པ་ཅན་གྱི་རྒྱར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་དུ་ལྟན་པར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་གྱི་ཐུར་མ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ལྟན་པའི་སྟོབས་གྱིས་བདག་བདེ་འཇུག་སྟུག་བསྐྱུལ་བར་འཇུག་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ལྟར་པ་གཅིག་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་དེས་པའི་བདག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་མི་འཇུག་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་(ག)༡༩༥ན)གཅིག་གི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཉིད་དམ་སྟུག་བསྐྱུལ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐོང་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེས་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་དེ་ཁོ་ནས་དེས་པ་ཡིན་ན་ལྟན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་གང་དུ་ཡང་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་ཅན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པར་འདོགས་པ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་ནི་དེས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་ན་གང་གིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་རྟག་ལུས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཐ་དད་པར་འཇུག། དེ་ལྟ་བུས་ན་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་སྟོ་སྟོས་རན་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རིས་འགའ་འབྱུང་བའམ་མི་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་གིས་བྱེ་བྲག་དུ་ཐར་མི་རུང་བའམ་

མཐུ་རག་མ་ལས་པ་ཅན་གྱི་བདག་ནི་གང་གིས་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས་རིམ་
 གྱིས་སྒྲེ་བར་འཁྱུར་བ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་སྒྲུག་བསྐལ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་བཅེངས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་དུ་བཅེངས་ནས་ནས་
 ཡང་གྲོལ་བར་མི་འཁྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ནས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡོངས་སུ་གཏོང་ན་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འཁྱུར། རི་སྟེ་སྒྲུག་བསྐལ་མེད་པའི་གནས་
 སྐབས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་གྲོལ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་འཁྱུར་ཏེ། བཅ་
 ཡང་བཅེངས་པར་མི་འཁྱུར་ན་དེའི་གཞི་ཅན་གྱི་བཅེངས་པ་དང་གྲོལ་བ་དག་ཏུ་རི་ལྟར་རབ་
 ཏུ་བརྟག། དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་བསྐྱེད་ནུས་པས་
 བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་པོར་འཁྱུར་གྱི་ཟ་བ་པོར་རི་ལྟར་འཁྱུར།
 འོན་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ཟ་བ་པོ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་
 འཁྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོར་རི་ལྟར་འཁྱུར། ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་
 བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་སྟེ། རྟེན་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་ཅན་དང་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་སྟེ་བདག་དང་སྤང་པོ་ལ་ཚུགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཁས་བླངས་(ག) ༡༧༥
 གྲང་བདག་དེ་སྤང་པོ་ལས་ཇུས་གཞན་པས་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ། རྟག་
 པས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་བདག་སྤང་པོ་ལས་ཇུས་གཞན་དང་རྟག་པ་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་བཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་སྤང་ཞེས་པ་ལོ། །

སེར་སྒྱ་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་བདག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པས་འཁྱུར་བ་མེད་པ་
 བཅ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡང་ཟ་བ་པོར་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འཁྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྱུར་ན་ནི་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །རྒྱ་ཙམ་གྱིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོར་མི་
 འཁྱུར་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 དེའི་གཞི་ཅན་དུ་མི་སྤང་ཞེས་སྒྲུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དང་སྟོང་སེར་སྒྱའི་སྟོབ་མ་
 ཡིན་པས་སྟོན་པ་ལས་མིང་དུ་ཆགས་པ་སེར་སྒྱ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ནི་བྱ་རྩ་ལྟར་འདོད་པས་

གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་མིང་དུ་ཆགས་པ་གངས་ཅན་པའི་བདག་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ནི་གོང་དུ་
བཤོད་ཟེན་ལ།

དེ་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ན།
བཟའ་བྱ་བ་དེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་དེའི་ཟ་བ་པོར་མི་འགྱུར་རྟེ།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཡི་ཤེས་རྟག་ན། །

ཐམས་ཅད་ཆོན་སྐྱེ་འཇིན་འགྱུར། །

ཞེས་བྱ་བའི་རྩལ་གྱིས་བདེ་བ་མེད་པའི་ཆོན་ཡང་བདེ་བ་ཟ་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །བདེ་བས་ཡན་བདགས་པས་བདག་ལ་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་ན་རྟག་པ་
ཉམས་སོ། །བདག་དེས་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་བོས་བདེ་བ་དེ་བསྐྱེད་པ་ན་
བདག་དེའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་བདག་ཟ་བ་པོར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དམིགས་
པའི་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོར་མི་འགྱུར་རྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་མཐོ་ཡོར་ལ་སྐྱེས་
བྱུང་འགྱུལ་རྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་ཟན་བྱས་པ་ན་མཐོ་ཡོར་དེ་ཟན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་གཉི་
གར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །འགྱུར་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །
བདག་དེ་དྲན་པ་པོ་དང་རོ་ཤེས་པ་པོའི་གཞི་ཅན་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། །འདི་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་
ཟོས་པའི་བདག་གིས་ཕྱིས་དེ་དྲན་ན་གཏན་དུ་དྲན་པར་འགྱུར་རྟེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རོ་ཤེས་ན་ཡང་རྟག་ཏུ་ཤེས་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་
མེད་པར་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ཁ་ཁོ་ན་ལ་ཐར་པ་དང་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་
(ག༡༡༥ན)འགས་པ་དང་ལྟར་རྟེ། རྣམས་པར་བཞག་པ་དེ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་བྱེ་བྱག་ཙམ་
གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱིད་
གྱི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་དག་ལ་འབྲས་སུ་གང་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་
མེད་དེ། སྤར་ཇི་སྐྱད་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། ཅིག་ཅར་ཡང་མ་ཡིན་རྟེ། ཡང་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་སྟེ་
འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པའི་མཐུའི་རོ་བོ་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྲར་སྟེ། སྤར་བཞིན་དུ་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པ་

དང་འབྲེལ་བར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་མ་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ། །རིམ་དང་ཅིག་ཅུང་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་
རྣམ་པ་གཞན་ནི་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་པཎ་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྒྲུད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་བྱེད་པའི་
རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་མེད་པར་ཐ་སྟངས་གདགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁའ་པ་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱས་པ་དག་སྤྱོད། །རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པར་ཐ་སྟངས་འདྲགས་པ་ཡང་
དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུའི་བྱིར་རོ། །སྤྲུགས་ཀྱིས་ན་ཡོད་པར་ཐ་སྟངས་
གདགས་པ་ནི་དོན་བྱེད་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཉིད་དེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་པཎ་ཚུན་སྤངས་ཏེ་
གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བ་
རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ཞེས་མིང་དུ་འདྲགས་ན་ནི་
མིང་ལ་ནི་བརྟུན་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དོན་བྱེད་པ་འདོད་པ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ནི་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མོ་ཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལ་
དངོས་པོར་ཐ་སྟངས་འདྲགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཏན་ཆོགས་
མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་མ་
ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
བདག་གི་མཆོན་ཉིད་གཞན་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་མོ་ཤམ་གྱི་བྱ་དང་འབྲེལ། །གང་
ཟག་དག་ཀྱང་གལ་ཏེ་འཇིག་ན་ནི་སྤང་བོ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་འདུས་པ་དང་ཐལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། (ག༡༥)ལྷུང་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བསྐྱས་པའི་བྱིར་རོ། །
འོན་ཏེ་མི་འཇིག་ན་ནི་དེའི་ཆོ་སྤང་བོར་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བས་དེ་ལས་
དོན་གཞན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཉེས་པ་ནི་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེས་ན་

ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སེང་གའི་སྐྱ་ནི་སུ་སྟེགས་
བྱེད་སྤང་བོ་ཆེའི་བྱ་མཐའ་དག་སྐྱག་པར་མཛད་ཅིང་རྩི་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་མང་དུ་མི་
དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་དོན་ནི།

རྟག་ཏུ་དངོས་དང་སྟོ་འདོགས་ལ། །

སེང་གེ་བུ་མ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ། །

དེ་ལྟར་བཅོད་པ་འཛིག་རྟེན་ཡོད། །

ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱ་རྣམས་ནི། ཡང་ན་ནི་དངོས་གིག་ལ་
འཇུག །ཡང་ན་ནི་བཏགས་པ་བཞིག་ལ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་མེད་པས། མེ་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ནི་དངོས་སུ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ནི་བཏགས་པར་ཡོད་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་དེ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ན།
དེས་དོན་བྱེད་དགོས་ལ། དོན་མི་བྱེད་ན་ནི་དེ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རི་བོང་གི་རུ་ལ་
སོགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་རྟག་ཅིང་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
དོན་བྱེད་དགོས་པ་ལ་རྟག་པ་ལ་རྒྱ་བྱེད་རིམ་པ་མེད་པས་རིམ་གྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད། འབྲས་སུ་
རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཅིག་ཆར་ཡང་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །

མདོར་བསྡུ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱི་ལོ་པའི་དབྱེད་པ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་
སྐུ་དུ་ལྟ་སྦྱིན་གྱིས་ཁུར་བ་ཐོས་པས་མཚོད་སྦྱིན་སྒྲོམ་པར་འཇུར་བ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་
ལས་གང་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་སུ་མྱོང་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་མི་དགོས་ན་ནི་ཞིང་
ལས་དང་ཚོར་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་པའི་བྱ་བའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཚོལ་ཞིང་
ཡིད་བརྟན་མེད་པར་འཇུར་བས་ལས་དང་འབྲས་སུའི་རྟེན་སྦྱིས་སུ་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་
ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །མི་མཐུན་པ་ནི་བྱི་ལོ་པ་དང་ནང་གི་ཡང་གནས་མ་
སུ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེས་སུ་དང་གང་ཟག་དངོས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་པ་

གཞན་གྱིས་ནི་བདག་པ་པར་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་བས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་(ག། ༣༧) གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དངོས་སུ་མེད་ཅེས་གསུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རིགས་པའི་བྱུགས་དང་ལྷན་པས་སེང་གེ་ལྷར་འཛིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱ་གཞན་ལ་སྐྱག་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་ལ། དངོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡང་ཐར་པར་འགོ་བའི་ལམ་གཅིག་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་གཤམ་གས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གསུང་ངོ་། །

གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་རྟུ་ཟེན་གྱང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མི་འཐོབ་པས་དེའི་ཆེད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།

ནི་བའི་ལྷས།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །

སུན་པའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བ་ཉིད། །

ལྷར་དུ་ཐམས་ཅད་མཆེན་འདོད་པས། །

དེ་ནི་ཅི་སྟེ་སྒྲོམ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

འོན་ཏེང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལྟོག་ཅིང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་རྟུས་པས་སྤྱིང་རྩེ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་རོལ་རྟུ་བྱིན་པ་ལྟ་དང་། བསྐྱེད་པ་བཞི་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཚུགས་བརྟན་པ་དེ་དག་གྱིས་པ་མ་རབས་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་རྩོན་པོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱའི་བརྩོམ་རྒྱུ་ན་ཞེས་བྱ་བས་བཤད་པ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས། །

སྒོར་བ་ཉིད་ནི་བསྒྲོམས་བྱས་ན། །

སྒོ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བར། །

འགྲུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །

ཅེས་སྒོར་ཉིད་བསྒྲོམས་བས་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲུབ་འགྲུར་ལ། དེས་ཐབས་ལ་སྒྲོད་དོན་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་ལན་གཅིག་གོ། །

སྒོར་བ་ཉིད་བསྒྲོམས་བས་མཐར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཐོབ་པར་མ་བཟད་གནས་
སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲིབ་པར་རགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲུར་མ་ཤེས་བའི་ཤེས་བྱ་མང་པོ་ཤེས་
པར་འགྲུར་ཏེ།

དེའི་ཕྱིར་ནི་བ་ལྟས།

བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་བས་ལ། །

སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡིན་ཕྱིར་བདག་སྒྲུག་བཞིན། །

ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་བས་ལ་བྱ་ཡིན་
པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཚད་མ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་(༡༥) ༡༧བ)དོན་ལ་འཇུག་
པར་གསུངས་ལ། བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་མང་དུ་གར་བ་ན་གཞན་གྱི་དོན་མི་
བྱར་མི་རུང་བ་འདི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་འགྲུར་འོན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གཉིས་པའོ། །

འཁོར་ལོ་ཕྱི་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
ལྷན་པར་གསུངས་པའི་ཁོངས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བླགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་གདོགས་ཏེ།
ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྗེ་གཉིས་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་
གྱི་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མ་བསྐྱལ་བས་ན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྒྲོས་པའི་སྒྲིབ་པ་སེམས་

ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ལ་སྒོངས་པ་འདི་མི་སྤྱིར་བས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་སྤྱིར་པ་མཐའ་
དག་ཟད་པ་ཁོ་ནས་ཐབས་སྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གསུམ་པའོ། །

སྤྱིར་པོ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་མཐོན་པོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་ནས་ཀྱང་གཤེས་བྱ་
ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
གཤེས་གིས་གཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་
རྣམ་པར་དག་པའི་ལུ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཇི་ལྟར་མི་འགའ་ཞིག་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཞུགས་ན་བསྐྱད་པའི་
དབང་མེད་པ་ལྟར་གཤེས་རབ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལ་མཁས་ཀྱི་
དོན་མི་བྱ་བར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་མི་རྟོགས་སོ། །ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་
དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱེ་དང་ནང་གི་ཆོས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པར་
རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ཆད་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཤེས་རབ་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཅིག་གོ། །

ཁམས་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིང་མཚན་མར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཅུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཐོང་ནས་ཐུག་སྒྱུ་ཆེན་པོ་རང་རིག་པའི་ནལ་འབྱོར་
གིས་སྒྲིང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱེ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་ལྷོག་པའི་རྩལ་གིས་
གཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ།
འདི་ལ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་རང་གི་རྒྱུད་སེམས་སྒྲིང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་མང་དུ་
གསུངས་ཤིང་འདི་སྐོམ་པའི་རིམ་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་
དེ་གཉི་ག་(༡༡༤༠ན)ཡང་རྒྱན་སྟུག་པོ་དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་
སོ། །

དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་གང་ལ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་

སོ་སོར་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་རྒྱུ་མ་སོ། །དེའི་བདག་ནི་གཞན་ལས་རྒྱུ་པར་བྱེ་
བའི་ངོ་བོ་ལོ། །དེ་ནི་སྒར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་བྱངས་ཏེ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དེ། རུམ་པའི་
སྤྱང་གི་ཚོས་གཞན་ཀྱང་པ་སོགས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་རུམ་པ་ཉིད་གྱི་དབང་བྱུང་བུར་པ། དག་
འདུན་གྱི་སྤྱི་རྩིས་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་སྒྲོ་བཅན་གྱི་འབྲས་ཟན་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འབྲ་བའི་ཁྱད་
ཚོས་དེ་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་ཁོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པས་དེས་ཚོས་ཅན་དེ་གཞན་ལས་འབྱེད་ཅིང་
མཚོན་པར་བྱེད་པས་མཚན་མ་ཞེས་གྲུང་བྱ་སྟེ། རུམ་ཟེའི་ཚངས་སྐྱེད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
དེས་གཞན་རྒྱུ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པས་དམ་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཚོས་རྒྱུས་ལ་ཁོ་ན་བ་
མེད་ཁོ་ན་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་ལ། ཡང་དགོན་པས་གྲུང་སྟོང་ཉིད་དོ་རྗེའི་ཚིག་དྲུག་མར་དེ་
དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་དེ་འབྲ་བའི་ངོ་བོ་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པ་འཇུག་པར་གྱི་
ཚོས་དེ་རང་གི་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་ཡང་ལྟག་པར་
ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུང་མེད་བདག་ཉིད་གྱི་ཚོས་གཞུགས་མཛེས་པ་
དང་ཚོས་གཞན་རྒྱུ་པ་མཛེས་པ་མཐོང་ནས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྤྱད་པ་ལས།

སེམས་ཅན་རྒྱུས་ནི་གནས་ལ་དགའ་ཞིང་ཡུལ་རྒྱུས་འདོད། །

འཛིན་ལ་གནས་ཤིང་མི་མཁས་སྤུང་མོངས་བྱི་མ་ཅན། །

ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི་གནས་མེད་འཛིན་མེད་དེ། །

དེས་ན་འཛིག་རྟེན་དག་དང་རྩྱུང་པ་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

སེམས་ཅན་རྒྱུས་གྱིས་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་རྩྱུང་ལྟགས་དེ་འབྲ་བ་ཡིན་
པར་མཐོང་ནས་མཁས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཚོས་དུ་བཅུག་ན་རྩྱང་ཟད་གྲུང་མི་རྟེན་
པས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པས་བྱིས་པའི་བྱུང་མེད་གྱི་རི་མོ་
ལ་དངོས་ཡིན་པར་འབྲུལ་བ་ན། ཁྱེད་རང་གི་ལག་པས་ཚོས་ཞིག་ཅེས་བཛྲོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །
དེ་ལ་ཚོས་གང་དང་གང་ཚད་མས་མཐོང་བ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཆ་གས་དང་(གྲླ་༡༠བ)

བཅས་པར་མཐོང་གི་ཆ་གསུམ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཅིག་གྱུར་མཐོང་བ་མེད་པས་བྱམ་པ་ཁ་
དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གསུམ་དང་བཅས་པར་མཐོང་བ་ན་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་མི་
ཉིད་ཅིང་མཐར་རྒྱལ་བྱ་རབ་གྱི་བར་དུ་བཅུལ་བ་ན་ཆ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི།
གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ངོ་ཉི་དེ་མི་ཉིད་དོ། །

དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་སྐབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་
གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་བཀག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་བདག་གི་འདུ་གཤམ་ནི། །

གཤམ་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྦྱོ་སྦྱར་བྱ། །

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །

རྣམ་པར་དག་པ་ན་མ་མཐའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་བདག་མེད་གཉི་ག་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་ནི་བདག་གཞན་
གཉིས་མེད་དང་། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་། དོན་གཅིག་དང་ཐ་དང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དགག་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་སྤང་རུང་མ་དམིགས་
པའི་མཐར་བྲག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་རང་
བཞིན་མེད་པ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། རྩོམ་གཟེགས་མ་
དང་། ཡོད་མེད་སྒྱེ་འགོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་
བའི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་། གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་དང་། གཤམ་བྱ་ཉིད་དང་། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཇི་ཅུམ་ཞིག་གིས་བརྗོད་
པར་རྟུས་པ་རྣམས་སྒྲོའི་ལག་པས་གཟུང་བ་ན་ཆ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཞིག་འཆར་གྱི། ཆ་
མེད་པ་ཡེ་མི་འཆར་བས་སྒྱེ་བ་ཉིད་སྒྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་།

གནས་པ་ཉིད་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་མ་འབྲེས་པ་གཅིག་སུ་དེ་འདྲ་བ་ལ་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་
མེད་ཅིང་། གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་རྣམས་ལས་
དབྱུང་གཞིག་མང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་གྱི། སྒར་ཡོད་པ་ཞིག་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

ཚུངས་བསྐྱོག་ལས། (ག༡༧༡ན)

དེ་ལ་ཆོག་ནི་མེད་ཅེས་པར། །

གོ་བར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་སེལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཅའ་བས་ཆོས་གང་གི་ཡང་ངོ་ཉི་མ་རྟེན་པ་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོག་སུ་འགྱུར་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་ནས་རི་ཞིག་ལྟར་བུམ་པའི་མིང་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་ཟེད་དོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་སོ་ཞེས་
འཆད་དོ། །

རྣམ་འབྱོར་གྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་སྤང་བ་ལ་གཏན་ཆོག་སུ་སྐྱོད་ནས་དབྱུང་
གཞིག་མི་བྱེད་ཀྱི། གང་དང་གང་གི་སྤང་བ་མཐོང་བ་ན་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་
ལེགས་པར་གཟིར་ཏེ་བལྟས་པ་ན་སྤང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟེན་ཅིང་། སྤང་མཁན་གྱི་རིག་པ་
ཞིག་ཀྱང་ཡོད་སྟེ་སྤང་བ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འང་ངོ་བོ་ལ་གཟིར་ཏེ་བལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཟིར་ཏེ་བལྟ་
བ་ཉིད་ལ་ཁ་བལྟས་ན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐར་ནི་
གཡོ་བ་མེད་པ། སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་མེད་པ། ཅམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གནས་པས་སེམས་རི་
ལྟར་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་བཞེད་དོ། །

འདི་རྒྱད་གྲག་མྱེ། ཀྱང་དགས། དམ་པ་ལགས། བདག་ལ་བསྐྱོམས་པའི་ཆེ་སྤྱེའུ་
ཞིག་གིས་པར་ཆད་ཞི་ཆེ་བྱས་ནས་སྐྱོམ་དུ་མ་མྱེར་ཁྱས་པས། འོ་ན་སྤྱེའུ་དེའི་ངོ་ལ་སྤྱེ་མོག་
བྱགས་ལ་ཐོང་ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱེ་མོག་བྱགས་ཏེ་སང་ཉིན་པར་རང་གི་ངོ་ལ་སྤྱེ་མོག་

བྱུགས་པར་མཐོང་ནས་འབྲུལ་པ་སོལ་ཞེས་གྲག་གོ། །དེ་ཡང་གར་མ་ཁན་གྱིས་ཆས་གོས་སྒྲ་
 ཆོགས་ཀྱིན་པ་ན་ལྟ་མོ་བས་རེས་འགའ་ནི་ལྟར་མཐོང་། རེས་འགའ་ནི་སྒྲར་མཐོང་ཡང་
 གར་མ་ཁན་ཉིད་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལྟར་མཆན་མ་མེད་ཅིང་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་པོའི་
 རིག་པ་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆོན་གྱིས་བྱུགས་ཤིང་སྒྲར་བའམ། རྣམ་པའམ་གཟུགས་བརྟན་
 རམ་སོ་སོར་སྒྲར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འདྲ་དེའི་སྒྲུབས་སུ་རྟུང་པས་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲར་ཞིང་།
 ཀྱན་དགས་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྒྲུབ་མཐོང་བ་ལྟར་རང་ཉིད་རང་དུ་ཡང་སྒྲར་། ཡུལ་གཞན་
 དུ་ཡང་སྒྲར་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་པ་ལས་འཁོར་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་འདི་བྱུང་བར་བདེ་
 བར་གཤེགས་པའི་ལུང་དང་། སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

དེ་ནས་ཡང་སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྟན་འདས་སེམས་དང་
 ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ལུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་
 (ག༡༧)བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྗེས་སུ་དོང་
 བ། བདག་གི་སེམས་སྒྲར་བའི་སྟོང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བར་བྱེད་པ།
 བརྗོད་པ་དང་རིགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱིས་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་
 འཇིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཤད་དུ་གསོལ། ལང་ཀར་གྲོང་རྒལ་དང་མ་ལ་
 ཡའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་དུ་ཀྱན་
 གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་
 བཞེན་གཤེགས་པས་རྗེས་སུ་གསུངས་པ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་
 བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྟོང་ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་བཞི་དག་གིས་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་

སྟེ། རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ལ་འཛིན་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དང་། ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ནས་སྒྲོས་པའི་གནས་རན་ལེན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་
ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་། གཟུགས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པ་
ཡིན་ཏེ། ཁྲོ་བློས་ཆེན་པོ་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་ཀླུ་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱབས་འབྱུང་
ངོ་། །ཁྲོ་བློས་ཆེན་པོ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱ་རབ་དང་། སྤྱི་ཁྱེད་ལྟ་རྣམས་ལའང་དེ་
བཞིན་ཏེ་མི་ཡོང་ལ་ཆོག་ཆ་དང་རིམ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སྤང་བ་དང་།
རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བློས་ཆེན་པོ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་དང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་རྒྱའི་བྱ་བ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད།
གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་དང་རིགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པ་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྟ་འཇུག་གོ། ཁྲོ་བློས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཆོགས་ལྟ་པོ་དེ་དག་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་དང་ཡུལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་
པའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་
དང་དེ་འདི་སྟུམ་དུ། བདག་ཅག་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་པན་རྩྭ་རྒྱར་གྱུར་ཅིང་།
རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་(༡༡༤༡ན)མཛོན་པར་ཞེན་
པས་ཞུགས་པའི་སྟུམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡན་རྩྭ་ཐ་མི་དད་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ལ་
འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཆེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཅན་

གྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་གྲུ་བྱ་བར་རྒྱ་བའི་བག་ཆགས་འཇུག་པའི་[རྒྱལ་]
 རྣམས་མི་ཤེས་པར་རྒྱ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བཀག་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་སྟེ་ལྷོ་སེམས་
 ཀྱང་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འགགས་བཞིན་དུ་སྟོམས་པར་འཛིག་
 རྟེ། བག་ཆགས་གྱིས་པོ་ན་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་འགགས་པའོ། །
 ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་འཛིན་པ་མེད་པས་ནི་འགགས་སོ། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་
 ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཞིང་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་གྲུ་བྱ་བས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ས་ལ་རབ་རྟགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་མ་གཏོགས་པར། གཞན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཕ་
 རྟེན་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་
 དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་སྒྲ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་ན་སའི་མཆོན་ཉིད་དང་ཤེས་
 རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་ཤིང་ཆོག་རབ་རྟ་བྱེ་བ་ལ་རྣམ་པར་གདོན་མི་
 ཟ་བ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྟགས་པ། རང་
 གི་སེམས་སྣང་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ། རྟགས་ཚལ་
 རྟག་པོ་དང་སྟག་དང་ཤིང་ཁྲོད་ན་གནས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་རབ་དང་
 འབྲིང་དང་ཐ་མ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱིས་རང་གི་སེམས་གྱི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་སྣང་བའི་རྒྱུད་མཐོང་བ་དང་། ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་དང་སྟོབས་དང་། མདོན་པར་
 ཤེས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱས་སོ། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་
 པོ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟེ་བོ་ལ་དེ་མོར་བྱས་པ་རྣམས་གྱིས་སེམས་

དང་ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རང་
བཞིན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཁོར་བ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ། ལས་
དང་སྲིད་པ་དང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ལས་ཀྣལ་བར་བྱས་སོ། །སྟོ་
གོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྦྱོར་
དང་བསྟེན་པའི་ནམ་ཉན་བརྩམ་པར་བྱའོ། །(༡༡༧-༡བ)

དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་དོ། །

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་དབང་རྒྱབས་རྣམས། །

རྒྱ་གི་སྟེན་གྱིས་འབྱུང་བ་དག །

གར་ཅིང་རབ་རྩ་འབྱུང་བ་ནི། །

རྒྱན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད། །

ཀྱན་གཞིའི་རྒྱ་པོ་དེ་བཞིན་དུ། །

རྟག་རྩ་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་གིས་བསྟོད། །

སྒྲ་ཆོགས་རྣམ་ཤེས་དབང་རྒྱབས་རྣམས། །

གར་ཅིང་རབ་རྩ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

སྟོན་པོ་དམར་པོ་ལན་ལྔ་དང་། །

དུང་དང་ལོ་མ་ཁ་ར་དང་། །

བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་མེ་ཏོག་དང་། །

ཇི་ལྟར་ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་དང་། །

རྒྱ་མཚོ་ཡི་ནི་དབང་རྒྱབས་དག །

མི་གཅིག་ཐ་དད་མིན་པར་ཤེས། །

དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་བདུན་པོ་དང་། །

སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པའོ། །

རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། །
དབང་རྒྱབས་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་སྟེ། །
རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །
ཀྱན་གཞི་དེ་བཞིན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། །
སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་པ། །
མཚན་ཉིད་དོན་དུ་རབ་རྟུ་བརྟག། །
བརྒྱད་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་མཚན། །
མཚན་གྱི་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་མེད། །
རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་དབང་རྒྱབས་རྣམས། །
རི་ལྷོ་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན། །
སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ། །
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མི་རྟེན་དོ། །
སེམས་ནི་ལས་རྣམས་སྣོགས་པར་བྱེད། །
ཡིད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྣོག་པ་སྟེ། །
རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག། །
ལྷ་པོ་སྤྱང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །
སྟོན་པོ་དམར་པོའི་རྣམ་པར་ནི། །
མི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཏང། །
དབང་རྒྱབས་སེམས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས། །
རི་ལྷོ་ཐུབ་ཆེན་བཤད་དུ་གསོལ། །
སྟོན་པོ་དམར་པོའི་རྣམ་པ་རྣམས། །
དབང་རྒྱབས་དག་ལ་མ་མཆིས་ཏེ། །

མཚན་ཉིད་དོན་དུ་བྱིས་པ་ལ། །
སེམས་གྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལོ། །
དེ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་སྟེ། །
རང་གི་སེམས་ནི་གཟུང་བ་སྤངས། །
གཟུང་བ་ཡོད་ན་འཛིན་པ་ཡང་། །
དབང་སྐབས་མཐུན་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར། །
ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་གནས་ལྟ་བུར། །
མི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤང་། །
དེ་སྤྱིར་དེ་ཡི་འཇུག་པ་ནི། །
དབང་སྐབས་དག་དང་འདྲ་བར་སྤང་། །
དབང་སྐབས་དངོས་པོར་སྐྱ་མཆོན་ནི། །
གར་བྱེད་རྣམ་པར་རིག་འགྱུར་ན། །
ཀྱན་གཞི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། །
ཅི་ཡི་སྤྱིར་ནི་སྟོས་མི་རིག། །
བྱིས་པ་སྟོ་དང་མི་ལྟན་པས། །
ཀྱན་གཞི་སྐྱ་མཆོན་ཅི་བཞིན་དུ། །(༡༧༥༣ན)
སྐབས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར། །
དཔེ་ཡིས་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་ཡིན། །
སྟེ་པོ་བཟང་ངན་བར་མ་ལ། །
གདུགས་འཆར་འགྱུར་བ་ཅི་བཞིན་དུ། །
དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་སྟོན་མ་ཁྱོད། །
བསམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་སྟོན། །
ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་མཛད་ཅིང་། །

ཇི་སྒྲ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་གསུང་། །
དེ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུང་ན། །
སེམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་མཆིས། །
ཇི་ལྟར་གྱུ་མཆོའི་དབའ་རྒྱབས་དང་། །
མེ་ལོང་མི་ལམ་ཇི་བཞིན་དུ། །
ཆེག་ཆའི་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་བཞིན། །
སེམས་ཀྱང་རང་གི་སྟོང་ཡུལ་ལ། །
ཡུལ་དང་རྣམ་པར་མི་ལྡན་བས། །
རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་། །
རྣམ་པར་གསུང་བས་རྣམ་པར་རིག་ །
ཡིད་གྱིས་དེ་བཞིན་སྟེམས་པར་བྱེད། །
ལྷ་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བར་མཛོད། །
མཉམ་པར་བཞག་ལ་རིམ་པ་མེད། །
རི་མོའི་མཁན་པོ་ལ་ལའམ། །
རི་མོ་མཁན་གྱི་སྟོབ་མའམ་རུང་། །
རི་མོའི་དོན་དུ་ཆོན་འགྱུད་པ། །
བཤད་པ་འདི་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །
ཆོན་ལ་རི་མོ་ཡོད་པ་མིན། །
སྒྲིག་དང་སྟོང་ལའང་དེ་བཞིན་མེད། །
སེམས་ཅན་དང་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །
ཆོན་གྱིས་རི་མོ་རྣམ་པར་བརྟག་ །
ཡང་དག་ལ་ནི་ཡི་གེ་མེད། །
བཤད་པ་དག་ནི་འབྲུལ་པ་ལོ། །

ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་གནས་བཅས་ཤིང་། །
 རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་ཡང་དག་བརྟན། །
 སོ་སོ་རང་རིག་ཡང་དག་ནི། །
 བརྟག་དང་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས། །
 རྒྱལ་བའི་སྤངས་ལ་འདི་བརྟན་གྱི། །
 བྱིས་བ་རྣམས་ལ་བཤད་མ་ཡིན། །
 ཇི་ལྟར་སྦྱོར་མ་སྦྱོར་ཆོག་པ་དག །
 སྤང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
 དེ་བཞིན་བཤད་པ་སྦྱོར་ཆོག་པ་གྱུང་། །
 བཤད་པ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་ཡིན། །
 གཞན་ལ་གང་ཞིག་བརྟན་པ་དེ། །
 གཞན་ལ་བཤད་པར་མི་རུང་སྟེ། །
 འདི་ལྟར་ནད་པ་གསོ་བ་ལ། །
 སྤོང་བ་སྤོང་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །
 སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །
 སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །
 མགོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུང་བའི། །
 སོ་སོ་རང་རིག་སྟོང་ཡུལ་ནི། །
 རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འང་དེ་བཞིན་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནས་ཡང་སྟོན་གྲོས་ཆེན་པོས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་འདོད་པའི་དོན་

ལྷས་པའོ། །(༡༧)༥༩བ)དེ་ནས་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉན་ཐོས་རྣམས་
 གྱིའང་དེ་བཞིན་མིན། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལན་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་། གློ་བྲོས་ཆེན་པོ་མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྟན་ཅིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ལ་
 འཇུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བའི་ཡིད་
 གྱི་རྒྱ་དང་མཚན་ཉིད་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཆོ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
 བས། སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 རྒྱལ་བས་ཀྱན་གཞི་མི་ཤེས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འགགས་བཞིན་
 དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཉན་རང་གིས་མ་
 རྟོགས་ཤིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་རྟོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །གློ་བྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་ན་
 སའི་མཚན་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉན་ཉན་བརྩམ་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
 བསྟོམས་པས་ཀྱན་གཞི་རྟོགས་ཤིང་སྟོམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པར་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་བརྒྱད་པོ་
 རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

དང་པོ་རྒྱ་བའི་རྒྱབས་འདིར། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་། ཆོས་ལྟ་དང་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་རྗེས་སུ་བཞོད་པའི་སྣང་བ་དག་པའི་ལམ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་རག་དང་གཏན་ཚིགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་སྟིང་པོ་སྟེ་དོན་རྣམ་པ་ལྟ་ལྷས་པ་ལས།

རྒྱ་བར་ལང་ཀའི་གྲོང་རྒྱལ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེས་སུ་
 གསུངས་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལས་སེམས་ཀྱན་གཞི་
 བྱེ་བྲག་རྒྱ་བྱེ་སྟེ་ལྷས་པའོ། །འདིར་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལྷས་པ་
 ལས་ལན་གྱི་ཆོ་མཉམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་བཀའ་སྤུལ་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུང་བ་སྟེ། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །རྒྱ་བཞི་དག་གིས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་དང་དེ་
མ་ཐག་(ག༡༧༧ན)པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་གསུངས་ལ།

འདིར་སྒོ་ལཱ་འཛིན་པར་གེས་པའི་སྤང་བ་འདི་མ་རིག་པའི་མཐུས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་མ་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
མིག་གི་གེས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པར་དེའི་ཡུལ་སྒོ་སེར་སོགས་སྤང་བ་འདི་རང་གི་སེམས་
དེ་ཉིད་ཡུལ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་¹འཛིན་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་བ་སྟེ། སྤང་བ་
ལ་བྱེ་རོལ་དུ་ཞེན་པ་ནི་མ་རིག་པ་གཅིག་གོ། །

མིག་བརྩམས་ན་ཡང་སྒོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་བལ་གྱིས་འཆར་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དེ་ཉིད་ཡུལ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྤང་བའི་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས།

ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །

རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་བསྒྲུབས་པ། །

ཡོད་མེད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི། །

རྒྱ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་པའི་དུས་ནས་སྒྲོས་པ་རྣམ་རྟོག་གིས་ཀྱུན་གཞི་ལ་
བག་ཆགས་བཞག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་གྱང་བྱ། གནས་ངན་ལེན་ཞེས་གྱང་བྱ་
སྟེ། བག་ཆགས་དེའི་རང་གཟུགས་ཡུལ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ལ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་སྟམ་དུ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ནི་མ་རིག་པ་གཉིས་པའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གེས་པ་གཉིས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་འཛིན་

¹གིས་ དབྱེ་མེད་མ་དཔེ། ཐོག་གངས་ཀྱི་མཆོག་ ༣༩༠༥

མདོ་སྒྲགས་གནང་ཆེན་བརྒྱད། ཟུང་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡ་མཚན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་
གསུམ་པའོ། །

གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ངོ་མཚར་
ཞིང་དགའ་བར་འཛིན་པ་ནི་མ་རིག་པ་བཞི་པའོ། །

མདོར་བསྡུ་ན།

བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དགྲ་གསལ་བའི་སེམས། །

དོན་དུ་སྒྲུང་བ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་། །

དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །

ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་དང་
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་བཅས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞི་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་
བཞག་། དེ་ལས་ད་ལྟར་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་མི་
གསལ་བ་ཤར་རོ། །ཤར་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ན་བག་ཆགས་མི་
འཛོག་ཀྱང་དེས་མ་ཟིན་པར་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཞེན་པས་སྒྲར་ཡང་བག་
ཆགས་བཞག་པས་འབྲུལ་འཁོར་ཀྱི་(༡༡༧༧བ)ཚུལ་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་རང་གི་བག་ཆགས་འཛོག་ཅིང་། རྟོག་པའི་ཤེས་
པས་ཀྱང་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་གི། རྟོག་པས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱའི་
བག་ཆགས་ཇི་ལྟར་འཛོག་ཅི་ན། འདི་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྟོག་མེད་དེའི་ཇེས་སུ་ངོ་མཚར་དུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེས་བག་ཆགས་འཛོག་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པའི་ཇེས་སུ་
འབྲང་བ་མེད་ན་བག་ཆགས་མི་འཛོག་ཅིས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས།

མདོ་ཐེའི་རྒྱན་དུ།

དོན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པའི་རྒྱས་བྱུང་རྟོགས། །

དེ་ཡིས་བརྟེན་པ་ཅམ་དུ་དོན་རིག་ནས། །

དེར་སྒྲུང་སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་རྗེས་འབྱུང་པའི་
རྟོག་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱང་མི་སོག་ཅིང་བག་ཆགས་ཀྱང་མི་འཛོག་ཅེས་གསུང་བ་དེ་འཐད་
པར་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །

དམ་པའི་ཞལ་ནས་རྩ་བ་ཆོད་དེ་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་འདོད་
ཆགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ལས་མི་སོག་པ་ནི་ཡོག་མོ་ས་ལས་བྱུང་སྟེ་དོའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་
ན། སྟོ་བྱུང་དེ་འདུག་ཀྱང་རྩ་བ་བྱུང་བས་མི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
མདོ་འགྲེལ་དུ།

བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །

སྟེན་དང་བྲེལ་ལ་ཡང་སྟིད་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུའི་ཁྱུང་ལྟ་བུ་ལས་འཇུག་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱབས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་ན་ཀུན་
གཞི་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུའི་ཁྱུང་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྟ་ནི་རྒྱབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་
དུ་རྣམ་ཤེས་ལྟའི་ཆོགས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རང་རྒྱུལ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུལ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུལ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་

གཞི་ཉིད་བཀ་ཆགས་ཀྱི་གཡའ་དང་བྲལ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅི་སྒྲེས་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱབས་ཇི་འདྲ་ཡང་རུང་ཆུང་འཇུག་པའི་བཞིན་
 ཡིན་ལ། ཆུ་ཇི་འདྲ་ཡང་རུང་ནམ་མཁའི་(ག༡༧)(ན)རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲའོ། །
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལྟར་ལྟག་མ་བཞི་པོ་ཡང་མ་རིག་པས་བྱས་པའི་འབྲེལ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
 པའོ། །དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དང་ཞེས་པ་ནི་རི་ལྟར་ཐག་པ་སྟོམ་པོ་ལ་སྤྱང་
 པོ་འཆིང་བའི་རྩས་པ་ཡོད་པ་ན་དེའི་ཉག་མ་རེ་ལ་ཡང་རྩས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །སྤྱི་ཁྱད་བྱ་ཞེས་པ་
 བྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པར་རྟོན་ཏོ། །
 མེ་ལོང་ལ་རེས་འགའ་སོར་མོ་གཅིག་གི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་ལ། རེས་འགའ་སོར་མོ་
 ལཱའི་གཞུགས་བརྟན་ཅིག་ཆར་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རེས་འགའ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྟ་
 ལས་རེ་རེ་སྟེ། ལ། རེས་འགའ་ནི་ལྟ་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་མེ་ལོང་གིས་ནི་
 ཀྱན་གཞི་མཆོན་ནོ། །རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱབས་གཅིག་
 འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་རྒྱབས་གཅིག་འབྱུང་ལ། རྒྱབས་ལྟ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་རྒྱབས་ལྟ་འབྱུང་བར་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །
 དེ་ལ་རྒྱུད་གི་དབུས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚོས་མཆོན་པའི་དོན་ནི་
 སེམས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་དང་
 རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཀྱན་གཞི་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་པོ་ལས་ཡུལ་འཛིན་པའི་
 རྒྱལ་ཕྱ་དད་པས་གཅིག་ལས་གྲོལ་ལ། རིགས་ནི་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཀྱན་གཞིའི་རིགས་སུ་
 གཅིག་པས་ཐ་དད་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ། ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱན་གཞིའི་རིགས་ལས་རྒྱུན་ཡིན་པས་
 ཤིན་ཏུ་དེ་ལྱུང་དུ་འབྲེལ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་དམ་རིགས་ནི་ཀྱན་གཞི་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཁོང་
 དུ་མ་རྒྱུད་པའི་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་པོ་འཇུག་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་

མན་ངག་པ་དག་རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད་དོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ས་ལྔ་པོ་དེ་དག་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་
 ཞིང་གཅིག་གི་རྒྱུན་གཅིག་གིས་བྱེད་པས་དེའི་ཆོ་ཆོག་ས་པ་གཅིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རང་གི་
 ལས་ལུལ་སོ་སོར་བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་ངེས་པར་ཡང་བྱེད་དེ། རའི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་། རའི་རྣ་
 བས་ཐོས་སོ། །(༡༡༧༥བ)ཞེས་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་འབྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་ནི་མཐོང་ལ་
 རྒྱ་ནི་མ་ཐོས་སོ་ཞེས། རྒྱ་ཐོས་ཀྱང་གཟུགས་ནི་མ་ཐོང་ངོ་ཞེས། གཟུགས་ནི་ལ་ཡང་
 མངོས་པ་དང་མི་མངོས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་རྒྱན་པ་དང་མི་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེ་བྲག་འབྱེད་
 པ་འདི་ནི་ཡིད་ཡིན་གྱི། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལྔ་པོ་དེས་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་པས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་
 པ་འདི་ཡིད་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་པོ་དེ་དག་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་
 དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་འཇུག་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་
 པོ་གཅིག་གི་རྒྱ་གཅིག་གིས་བྱེད་པར་ཡང་མ་ཤེས། མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཡང་མ་ཤེས་ཏེ།

རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །

ཅིག་ཆར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །

འཇུག་པ་ལྟར་ཕྱིར་བློན་པོ་དག །

དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རྒྱག་པོ་དེ་དག་ནི་རང་གི་རང་ཚུལ་མི་
 ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །

འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཤད་ནས་སེམས་དང་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་པོ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོག་ས་རྒྱག་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་ལྟོར་དང་བཅས་པར་ཟད་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་ནི་མེད་དོ་སྟུམ་

པས་སྤྱུ་སྤྱེགས་བྱེད་དག་གཤེས་པ་འགགས་པ་ལ་ཐར་པའི་འདུ་གཤེས་བསྐྱེད་ནས་འདུ་གཤེས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དམན་པའི་འཕགས་པ་དག་ཀྱང་ཆོགས་
དུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སོ་མི་གསོད་དོ་སྟམ་ནས་དེ་དག་བཀག་པས་གཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཁྱེགས་སོ་སྟམ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་གིས་
བརྟན་པའི་གཤེས་པ་གཉིས་པོ་མི་སྣང་བས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་
མ་ཡིན་པས་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོའི་སྐབས་ན་ཡང་ཀུན་གཞི་ནི་ཡོད་དོ། །འདིས་ནི་ཀུན་
གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡུལ་ལ་བྱེགས་པར་གྱུར་པའི་ཁ་བྱིར་བལྟས་ཀྱི་གཤེས་པས་ཀྱང་མི་མྱོང་ལ།
ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཀྱང་མི་གཤེས་པ་དེ་རྒྱ་ཅི་ལས་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་
མ་གཤེས་པའི་མ་རིག་པས་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ཚོར་བ་དང་འདུ་གཤེས་གཉིས་(༡༡༤༥ན)པོ་
སྣང་བོའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གཤེས་ན་དེ་གཉིས་སྟོས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བར་
ཡང་གསེལ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་ཡང་གསེལ་པས་དེ་ལ་སྟོ་བའི་འདུ་གཤེས་
འབྱུང་བར་མི་འཇུག་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་རྒྱ་ཞིང་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་རྒྱན་མི་
འཆད་པས་རྒྱ་ཞིང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྟོན་དང་བཅུད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པས་
འཇུག་སྟེ། བག་ཆགས་ཙམ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་ནི་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དབུས་མཐར།

དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་ །

སྣང་བའི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་ནི། །

རབ་རྒྱ་སྟེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་ཀུན་གཞི་དེ་སྤྱུས་རིག་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
པ་ཡིན་ལ། དད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་

དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉི་ལྔ་བར་བསགས་པའི་སྤྱི་རྩོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 དད་བ་ཙམ་གྱིས་རིག་བར་འབྱུང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སྤང་བ་ཙན་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ལ། གཞན་གྱིས་མི་གཟིགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་མི་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱོད་
 བ་ཙན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ལྷ་
 རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།

ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མི་མཐོང་སྟེ། ཞི་
 གནས་ཤས་ཆེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 མཐོང་ཡང་མི་གསལ་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གསལ་བར་གཟིགས་ཏེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་ཆ་མཉམ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་པའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་སྤྱི་མོ་ཡོད་པས་
 སྦྱོས་བྲལ་རྟོགས་པ་ལ་ཉམས་དེ་འཛིག་དགོས་ཞེས་བྲལ་མ་དག་གསུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཉམས་
 དང་དེ་ལ་ཞེན་པའི་ཞེན་པ་སྤྲ་བ་གཉིས་དབྱེ་བར་(ག)༡༤༦བ)དཀའ་བས་ཞེན་པ་འཛིག་པ་
 ལ་ཉམས་འཛིག་པ་ཞེས་ཐ་དད་མེད་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་པ་
 ཡང་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་རང་གིས་ཞུགས་ནས་དམིགས་པ་དེ་བཏང་མི་
 བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་རིག་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་གཉིས་ལྡན་ཡིན་པས་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཉམས་ལ་ཞེན་པས་སྦྱིབ་ལ། གཏན་གཡོ་
 བ་མེད་པའི་རིག་པའི་ཁམས་ལ་ལྷག་མཐོང་གིས་སྦྱིབ་སྟེ། དེས་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་མང་པོ་འཕྲོ་
 བའི་སྤྱིར་ཏེ།

དོན་དེ་དག་ནི་རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པས།

ཅེ་གཅིག་ཐུན་ལ་བྱི་སྒྲ་འབྱམས། །

སྤྲོས་བྲལ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེས་ཁྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་ཉན་རང་དང་། བྱི་རོལ་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་
སྟོང་པོ་གཏན་མི་མཐོང་ངོ་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་
ཡང་ས་དང་པོ་ཉིད་ནས་གཟིགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བྱ་རྒྱུད་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་དུ་དེའི་མགོ་ལུས་
ཆང་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲང་བའི་རྒྱུད་མཐོང་
བ་དང་། ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ་། །

ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་རོལ་དུ་སའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་དང་རྗེ་ལྟ་བུ་གོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོག་རབ་རྟུ་བྱེ་བ་ལ་རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་
བ་ནི།

མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།

ཆོག་རབ་དབྱེ་ལ་དབྱེད་བྱེད་ཅིང་། །

ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཆོག་དང་ཡི་གེ་རེ་རེའི་སྟོན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་
པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའོ། །དེའི་བྱིར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྒྲེ་པོ་
དང་བསྟེན་པའི་ནན་ཏན་བརྩམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་སའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པ་
ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་གྱིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པས་སྟོང་པོ་རྒྱུར་དུ་
མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། དགེ་སྟོང་དྲི་མ་མེད་པ་ལས་པའི་ལྷང་བས་སྒྲག་པར་གྱུར་པ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

ད་ནི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་དག་ལས།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་དབང་རྒྱབས་རྒྱམས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནས།

ཡོངས་སུ་(གྲུ་༧༥༥)གྱུར་པ་མི་རྟེན་དོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་འདྲིར་ཡང་
དཔེ་བར་བྱའོ། །

སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་བར་གཤམ་པ་སྟེ། ཅི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་བསམགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ངེས་པའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་སོག་ཅེ་ན། ལས་རྒྱམས་སོག་པར་བྱེད་དེ། དག་
བ་དང་མི་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པའི་ལས་རྒྱམས་རྒྱད་མི་ཟ་བར་འཛིན་པས་སོ། །

ཡིད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པས་རྒྱུ་བར་སོག་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོག་ཅེས་
པའོ། །རྒྱུ་བ་གཅིག་ཏུ་ན་པའི་དགག་པའི་སྒྲ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་བརྟན་པོར་
འཇུག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ལས་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་དེ། མི་སོག་ཅེས་པའོ། །

ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བར་གཤམ་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་བར་གཤམ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡུལ་སོ་སོར་རྒྱུ་བ་
བར་རིག་པ་ཡིན་པས་སོ། །

སྟོ་ལྟ་པོའི་གཤམ་པ་ཡང་རྒྱུ་བར་གཤམ་པ་སྟེ་རང་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོར་སྤང་བ་ལ་
འཇུག་པས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་དོན་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་
རྒྱ་ཉིད་རྒྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། མིའི་རྒྱུ་བར་གཤམ་པ་ནི་ཀུན་གཞི་དང་མི་འདྲ་བར་སྟོན་
པོ་དང་དམར་པོའི་རྒྱུ་བར་སྤང་ཞིང་གདའ་བས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ན་ཐུབ་ཆེན་ཞེས་བོས་
ནས། ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་ལ། འཇུག་པའི་གཤམ་པ་རྒྱམས་དབང་རྒྱབས་དང་འདྲ་
ཞེས་གསུང་བ་དེ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཅི་འདྲ་བའི་སྤྲད་དུ་གསུངས་པའི་མཐུན་ཆོས་དེ་བཤད་དུ་
གསོལ་ཞེས་པའོ། །གདའ་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་སྤྲད་དུ་གསུངས་ཞེས་པའོ། །སྟོན་པོ་

དང་དམར་པོའི་སྒྲ་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་ཞིང་ཐ་སྲབས་མཚོ་དང་
འདྲ་བས་ཐ་སྲབས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྗེའི་མཚུངས་པའི་ཆོས་མ་མཆིས་མོད། འོན་ཀྱང་
སྒྲ་བ་དེ་དག་གིས་སྒྲ་བ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚོན་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ཀུན་གཞི་
དང་རིགས་མཚུངས་པས་དེ་ཉོགས་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་བ་རྣམས་བཤད་ཅེས་པ་སྟེ།

དོན་བསྟུན། རྩོན་པོ་སྒྲ་བའི་ངེས་པས་རྩོར་སྒྲ་བ་གི་ཤེས་པ་ངེས་པར་བྱེད་ལ། རྩོར་
སྒྲ་བ་གི་ཤེས་པ་དེ་ཐ་སྲབས་དང་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་ཞེས་པའོ། །སེམས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་སུ་གྱུར་པར་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི།
(ག)༡༥༧བ)བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་གཞི་ཉིད་འཇུག་པའི་ཤེས་པར་གྱུར་
པར་མངོན་སུམ་བྱིས་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀུན་གཞི་ནི་རྩོ་མེར་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་གསལ་
པོར་མེད་པ་སྟེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་
ཡོད་ན་དེའི་འཛིན་པ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བར་ཐ་སྲབས་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། རྒྱ་མཚོ་ཉིད་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྒྲུབས་པར་ནི་མི་
འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པ་གསལ་པོ་མེད་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཀུན་གཞི་
མི་རིག་ལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་དེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་བཤད་པ་སྟེ།
འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་
པ་སྒྲ་མ་རྩོན་དུ་སོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩིས་སུ་
གྱུར་བའི་ཤེས་པ་བཞེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དེ།

དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བས།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་གྱུར་དེ་ལས། །

དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །

དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྟམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་འདིས་ངས་
སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་སྟུང་བའི་ངེས་པ་འདྲིན་ལ། ངེས་པས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཐུར་ཚོས་ཅན་
མིག་གི་ཤེས་པ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་ཤེས་པ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་
སྒྲུ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དཔེ་ལས་འདུ་ཤིང་མེད་པའི་སྟོང་མས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་
ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བར་རྟོགས་ནུས་ལ། ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་དེ་ནི་ཀུན་གཞིའོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་བསྟར། མི་ཡི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལས་དབང་པོ་ལྟ་དང་ཡོངས་
སྟོན་ལྟལ་ལྟ་དང་དེ་དག་གི་གནས་སམ་རྟེན་གང་ཟག་ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ཕྱིར་ནི་དེ་ལས་
ཏེ་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་དེ་ཡི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངེས་པར་བྱེད་ལ། འཇུག་པའི་རྣམ་
ཤེས་དེ་ཐ་སྐབས་དག་དང་འབྲ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དཔེ་དང་གཏན་
ཚིགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རིག་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ན། བྱིས་པས་སྒྲུར་ཀུན་གཞི་
མི་རིག་པ་འདི་(ག།༤༥ན)མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མཚོ་ཐ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོར་སྟེ་ཚོས་སུ་གཡོ་
ཞིང་གར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་མཐོང་ན། འདི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྐབས་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་བ་ལང་ཇིས་
ཀྱང་རིག་པར་འགྱུར་ན་ཀུན་གཞི་ལས་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་སྐབས་ལྟར་
འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་ན་ཐ་སྐབས་རིག་པའི་བྱིས་པ་དེས་རྒྱ་མཚོ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་གཞི་
སྟོས་མི་རིག་པ་ལགས་ཞེས་ཁུས་སོ། །བ་ལང་ཇི་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྐབས་དེ་རྒྱའི་རིགས་ཡིན་
པར་འཕྲིགས་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
རིགས་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་གྲོས་དང་མི་ལྟན་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རང་གི་བཞིན་བསྐྱབས་ཏེ་བྱི་རོལ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མ་རིག་པས་བསྐྱབས་
པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེས་གཞན་
རང་མཚན་གྱི་བུམ་པ་ཡང་གསལ་བར་མི་མཐོང་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
བསྐྱབས་ཏེ་མི་ཤེས་པས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །མིག་གི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་དེས་སྤྱོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པ་ཡིན་
པ་དེ་བསྐྱིབས་ཏེ་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་དོ། །དོན་དུ་ན་བ་ལང་
རྩིས་མ་སྒྲབས་སྒྱའི་རིགས་སུ་ཤེས་གྱི། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་སེམས་གྱི་ངོ་
བོར་མ་ཤེས་པས་སྒོ་དང་མི་ལྡན་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཤེས་པས་ན་ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་སྒྲབས་
སུ་འབྱུང་བ་རི་ཉྩ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀུན་གཞིས་སྒྲབས་འབྱུང་བར་ཚོས་
མཐུན་པའི་བྱིར་དཔེ་དེ་འབྲེལ་བས་དོན་དང་ཉེ་བར་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་དང་ཚོས་གྱི་གསུངས་པས།

ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །

དབྱེ་བས་སྒོ་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །

ཅེས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་
རྣམ་པ་སྟེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འཆར་བས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་སུ་གནས་སོ་
ཞེས་བཞེད་ལ།

སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ནི། ཡུལ་སྟོན་པོའི་རྟོན་གྱིས་ཤེས་པ་སྟོན་པོའི་
ཁ་དོག་དུ་བརྒྱུར་བ་ན་ཤེས་པ་དེ་རིལ་གྱིས་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ཆ་གཅིག་
རྣམ་པས་མ་བརྒྱུར་བར་གནས་པ་ནི་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་འཛིན་རྣམ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་
(གྲགས་པར་)གཟུང་རྣམ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་
ཚུལ་གཉིས་སུ་གནས་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར།

ཡུལ་དུ་སྒྲང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །

སེམས་ཉིད་ཅི་འབྲེལ་བཞིག་སྒྲང་། །

ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲུར་གཞན།

ཡུལ་དུ་སྒྲང་བ་མ་གཏོགས་པར། །

སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ཅི་ཡོད། །

ཅེས་རྟོག་གི་འབར་བར་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གདུགས་ཏེ་ཉི་མའི་དགྱིལ་
 འཁོར་འཆར་བ་ན་སྒྲིབ་བྱ་བ་བཟང་བ་དང་དན་བ་དང་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འཆར་གྱི། དན་བ་
 བོར་ནས་བཟང་པོ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཆར་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། གདུགས་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་
 ཏེན་གྱི་སྒྲོན་མར་གྱུར་པ་བྱིད་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་
 རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོན་པར་རིགས་པ་ལ། ཅིའི་སྤྲད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 མི་གསུང་སྟེ། བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་རྟག་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 སྟེ། རྟག་དུ་ཆོས་གསུང་ཡང་བྱིས་པ་ལ་ཡང་དག་པ་མི་གསུང་བ་ནི་ཅི་ཡིན་སྟུང་དུ་གེ་ཆོམ་
 མཆིས་ལགས་སོ། །དེ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་གཞི་འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེ་མང་དུ་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ན། སེམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ། འདི་ཀྱན་རྫོབ་པ་
 ཡིན་ཞེས་པའོ། །རི་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཞེན། རི་ལྟར་རྒྱ་མཆོའི་བྲ་རྒྱབས་དང་མེ་ལོང་ལ་
 གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་ལམ་འཆར་བ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་འབྱུང་བ་ན་རྒྱབས་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་
 མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ཆེ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ལ། མ་ཆང་བ་འབྱུང་
 བའི་དུས་སུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཀྱང་ཡུལ་ལྷ་ཆར་ཆོགས་ན་
 ཅིག་ཆར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡུལ་ལྷ་ཆང་བ་དང་རྣམ་པར་མི་
 ལྟན་པས་ནི་རང་གི་སྤྱིད་ཡུལ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་རབ་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་སེམས་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་སྐྱེན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དུས་གསུམ་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བདག་
 མེད་ཀྱང་བདག་དུ་སྟེམས་པར་བྱེད་ཅིང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་པོ་
 རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཕྱི་ངོ་ལ་དུ་སྒྲུང་བར་མངོན་(གཏལ་ཅན་)པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ནི་

རྒྱལ་སྤྱི་མེད་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཛིན་ལ་ཉོན་ཡིད་གྱིས་བདག་མེད་པ་བདག་རྒྱ་
སྟེམས་ཤིང་། ལཱ་པོས་རང་གི་སྤྲང་བ་ཕྱི་ལྟ་བུར་སྤྲང་བས་གསུམ་ག་བརྒྱན་པའི་སྤྲང་བ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པ་པོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཤེས་པའི་རིམ་པ་འདི་དག་དོན་དམ་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་མེད་ཅིང་མི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྩེ་བཙུན་གྱི་ལུ་བའོ། །

ལན་དུ་སྟོན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱིས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་
པོར་བཤད་དུ་ནི་མེད་ལ། ཆོག་རྒྱ་མཚོན་པ་ཅམ་དུ་ནི་བཤད་པ་ཡང་ཡིན་པས་གཏན་མ་
གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རི་མོའི་མཁན་པོ་ལ་ལམ་རི་མོ་མཁན་གྱི་སྒྲོབ་མ་
ཡང་རུང་སྟེ། རྟའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རི་མོའི་དོན་དུ་ཚོན་འབྲེད་པ་ན་པོར་ལ་ཆགས་
པའི་ཚོན་ལའང་རྟའི་གཟུགས་གྱི་རི་མོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་གཞི་སྟེ་བྱི་གཞི་
དང་ཚོན་གྱི་སྟོང་ལའང་རི་མོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཆོགས་པ་ལས་རྟའི་རི་མོ་འབྱུང་
ཞིང་དེས་རྟ་ཉིད་གྱི་གཟུགས་མཚོན་རུས་པས་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་
ཞིང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཚོན་གྱིས་རི་མོ་རྣམ་པར་བརྟག་ཅིང་བྱིས་སོ། །རི་མོ་བྱིས་པ་ལྟར་
བའི་བཤད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོག་གི་སྟོང་བྱེད་པ་རྟ་ལྟེ་སོགས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་
རྣམ་པ་མེད་ཅིང་། པོར་ལྟ་བུའི་ཆོག་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་གཞི་ལྟ་བུའི་
གདུལ་བའི་སེམས་གྱི་གཞི་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་རྟེན་དེ་དག་ཆོགས་པས་
གདུལ་བྱའི་སེམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་
པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་འབྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་མཚོན་པ་མ་
གཏོགས་པར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་ཡི་གས་དངོས་སུ་མཚོན་པ་མེད་དེ། དངོས་དེ་ལ་ལྟོས་
ན་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པས་གཟུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་
འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་
གནས་ཤིང་དམིགས་པར་བཅས་ནས་བསྟོམས་པའི་རིམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་ཡང་དག་

པ་བསྟན་པ་གོམས་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཡང་དག་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་(གྲུ་༧༧བ)པ་ནི་
བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་དེ་ལ་ཉོག་པའི་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་སོ། ། རྒྱལ་བའི་
སྤས་རྣམས་ལ་འདི་བསྟན་པ་ན་མདོ་ལ་སོ་སོ་རང་རིག་སྒྲི་བས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བྱིས་པ་
རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྟར་སྒྲུ་
མ་ནི་ཏྲ་དང་གྲང་པོ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་སྤང་ཞིང་དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཀྱང་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་དངོས་
སྒྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་ཡིད་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་སྒྲ་ཚོགས་
བཤད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དངོས་སྒྲ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཞིག་སྒྲུ་
ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་བསྟན། རས་སེམས་ཀྱན་གཞི་བཤད་ཅིང་དེ་ལ་སྒྲིང་པོར་ཡང་བཤད་དེ། སྒྲིང་
པོ་དངོས་ཡིན་ནས་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་པོའི་གཟུགས་བརྟན་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལེགས་པར་ཤེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སྒྲུ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་དུ་སྒྲིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་འཕགས་པ་ལ་ངས་པའི་དོན་གང་ཞིག་བསྟན་པ་དེ། གཞན་བྱིས་པ་ལ་བཤད་པར་མི་
རུང་ལ། གཞན་བྱིས་པ་ལ་བྱང་བའི་དོན་བསྟན་པ་དེ་གཞན་འཕགས་པ་ལ་བཤད་པར་མི་
རུང་ཞེ། དཔེར་ན་འདི་ལྟར་སྒྲུན་པས་ནད་པ་གསོ་བ་ན་སྒྲུན་པ་སྒྲུན་རྣམས་ནད་ཀྱི་དབྱེ་བས་
སྒྲན་ཐ་དད་པ་གཏོང་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཅམ་
གྱི་ཀྱན་གཞི་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས་ལ།

འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཟླ་བས།

ཀྱན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །

སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །

བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །

རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་ཏོ། ། མགོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུང་

བའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་རྟོག་པ་ཅན་རྟོག་གི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། འང་གི་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དྲི་བ་དང་པོ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དྲིས་པའི་ལན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟོག་མའི་དྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི་མདོ་འདི་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་པ་སྤྲང་བ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

ཐེག་པ་(༡༡༥༠ན)ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པ་ལས།

ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སེམས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རམ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མ་བརྟན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་བྲ་མོ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དེ་བརྟན་པ་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པ་རབ་རྟ་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རབ་རྟ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་བརྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དེ་བརྟན་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐེས་གྲང་ཉི་ཁྲི་སྤྲང་བར།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་གྲང་ལེགས་ན། སྟོབ་དཔོན་བཟང་སྟོང་གིས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བརྟན་བསྐྱུས་པའི་སྟིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གིན་རྟ་

ཆེས་ལེགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་ནི་དྲི་མའི་བག་ཆགས་སྤོ་མོ་སྤང་
བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་ཉིད་ལས་གཞན་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་རྣམས་སུ་ཡང་ཀུན་གཞི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།

དེ་ཡང་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས།

གང་ལ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་མཐོང་མེད་པ། །

དེ་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་བདེ་བར་གསེགས་པས་བསྟན།

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདིས་བསྟན་པར་ཡང་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་གཉིས་
རྟོགས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེའི་རྒྱ་ཅི་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཡིན་པ་
དེས་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་རྟོགས་པ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་སྤྱར་ཡོད་འཇིག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་རྣམ་ཡང་མ་
ཡིན་ལ།

འོན་ཀྱང་རྣམ་(༡༡༥)འབྲེལ་ལས།

སྤྱ་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བ། །

ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་བྱས་ཏེ། །

གཅིག་བསྐྱབས་པ་ན་དེ་བརྟེན་དང་། །

གཞན་རྣམས་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དང་། །

འགོག་ན་དེ་ཡིས་དབེན་པ་དང་། །

དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་ལྟ་བུར། །

མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི། །

བ་སྟོད་རི་ལྟར་སྒྲོས་བསྟན་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ན་ཚུར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་
འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ན་ཕར་སེལ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པ་ཡོད་མོད་གྱི། མདོ་སྔགས་གྱི་རྟོགས་པ་
སྒྲིམ་པའི་ཆོ་གང་ཟག་དང་ཆོས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཏན་དུ་གཞི་དམ་ནས་ཞིབ་འཇིགས་
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དེའི་རྟོགས་སྒྲུབ་ཏེ་རྣམ་པ་ལོ། །

རྟོགས་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྐྱབ་ཆུག་ཉིས་ལས་སྒྲེ་སྟེ། བསལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
དང་། བཞག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པས་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བསལ་བཞག་གམ་དགག་སྐྱབ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་
པར་བཞག་པ་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་མཚན་མས་མཚན་དུ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་སྒྲུབ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲེ་བ་ན་ཡང་སྒྲེ་
བསྟེ་ཞིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པས་སྒྲེ་བ་དེ་དག་ཆབ་རོམ་རྒྱུར་ལུ་བ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་དངས་པར་ལྱུར་པ་ན་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་དག་སྒྲོ་བུར་བར་རྟོགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་སྒྲེ་ལོ། །དེ་སྒྲིམ་པ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམས་པའི་ཡུལ་
ཙམ་མ་གཏོགས་དེའི་གཞུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་གིང་དེ་ལས་དེའི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་
རྟོགས་ཏེ། ཅེ་མོ་འམ་དམིགས་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་གཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ།

འདི་ནི་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་པ་ལས།

སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ལགས། གང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་
གཞུགས་བརྟན་དེ་ལ། འདི་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་རབ་རྟོག་
སྟེ། དེ་རྟོགས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དེ་ཡིན་ནོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གཞུགས་བརྟན་ནི་སྒྲུབ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སེམས་རྟོག་
པ་ལ་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་དེ་མི་གསལ་བ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྟོག་པ་མེད་

པ་ཡིན་པས་གསལ་བར་འཆར་བ་དག་ལ་བྱའོ། །(༡༧༧༩)ན་དེ་དག་ནི་སེམས་དེའི་ཉི་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་མཐོང་བ་ནི།

མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།

ཇི་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་དང་བ་ན། །

དང་བ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་སྐྱེ་མིན་གྱི། །

དེ་ནི་དེ་ལ་བྱི་མ་བྲལ་བར་ཟད། །

དེ་བཞིན་རང་སེམས་དག་ལ་འང་རྒྱལ་དེ་ཉིད། །

ཅས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དྲངས་མ་དང་རྟོག་མ་
ཅན་ནོ། །དེ་ལས་དྲངས་མ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་གྱི་རང་བབས་སམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་མ་བཅོས་པ་
སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་དང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་ཡང་དྲངས་པ་དང་
རྟོག་པ་ཅན་ནོ། །དྲངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་བོ་
བ་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའ་ལྟར་སིང་ངེ་གནས་པའོ། །འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་སལ་ཆེར་
སེམས་རྟོག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པས་
དང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་དག་ན་ཡང་རྟོག་པས་བཅོས་པའི་དམིགས་པ་ཉིད་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་གནས་
པ་ན་ཡང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཆགས་པའི་རྟོག་པ་སེལ་ཞིང་།
སྲིད་པ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྟུལ་དུ་བསམས་པས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྟོག་པ་རགས་
པ་སེལ་མོད་གྱི། སེམས་དེ་དག་ཉིད་འབྱུགས་ཤིང་རྟོག་པ་ཅན་དུ་གནས་ཏེ།

དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས།

ཚད་མ་བདུན་དང་བཅའ་སྟོན་རྣམ་པ་བཞི། །

ཡོ་ག་རྩུབ་དང་ནི་མངོན་པའི་ཆོས། །

གཞུང་དུ་བཞོད་པ་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །

མ་མཐོང་མ་ཐོས་མ་མཉམ་མ་བྲིས་ཤེས། །

ཡིད་ལ་གདུང་བ་མ་བསྐྱེད་བཞིན་བཟངས་དག །

ཐམས་ཅད་ཡིད་ནི་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདག་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་འདི་སྟོམ་པར་བྱེད་དེ།
གསུམ་གང་ཞེན། སོ་མ་དང་། རང་དངས་དང་། ལྷག་པའོ། །

དེ་ལ་སོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་ས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་སྦྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། མི་འདོད་པ་སེལ་བའི་རྣམ་རྟོག་ཕྱི་མ་
མི་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་(༡༧)(༡)བ)དང་། མི་འདོད་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་གང་བྱུང་ཡང་རང་
སོར་འཛོག་ཅས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མ་བརྟགས་ན་སྒྲུབ་པ་འདྲ་ཡང་དོན་དུ་ན་དགག་པ་
སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟུང་ཡང་མི་བྱབ་པས་དེ་ལ་སོར་འཛོག་པ་དང་གནས་སུ་འབྲུག་པ་ཅི་
ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་མ་བསྐྱེད་ཅམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་དངས་ནི། རྟོག་པའི་དཀྱུགས་མ་མེད་པར་གནས་པ་ན་རྒྱའི་རྟོག་པ་སེལ་བའི་
ནོར་བུ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་རང་དངས་ཤིང་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པའོ། །

ལྷག་པ་ནི། དེ་ལྟར་གནས་པ་ན་མི་སྦྱིམ་ཞིང་རྩོལ་བའི་ཙབ་ཙུབ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ།
ཉིང་རེ་འཛོལ་བྱིསྟོན་བརྒྱད་ལས་བྱིང་ཞོད་ཞི་བ་ན་རྩོལ་བ་ཉིད་ཉེས་པར་བཤད་པ་འདིར་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སོ་མ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །རང་དང་ས་ནི་སྐྱེས་ཏེ་དང་ལ་གནས་
པའོ། །ལྷག་པ་ནི་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །

དམ་པས་ནི་དང་ས་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གཙུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ།
སེམས་ལུལ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་གཡོ་བ་ན་དེ་གཙུང་ལུར་གྱིས་གཙུང་པ་ལྟ་བུར་མཚན་བཅས་དང་
མཚན་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་སེམས་གཙུང་པའོ། །དེ་གཤིག་པ་ན་དང་ས་མ་
འཆར་བར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་གཙུང་པ་རི་ཅམ་གཙུང་སྟོབས་ཆེ་བ་ན་དེ་གཤིག་པའི་རྗེས་གྱི་
དང་ས་མ་སྟོབས་ཆེ་བར་བཞེད་ལ།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟུང་བ་ལས།

གང་དག་འདྲུ་ཤེས་བྲལ་བ་འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་པ། །

དེ་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་ནས་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་གནས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

སྒྲ་མ་སོ་མ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་སྟོང་ན་གནས་པའི་རྒྱ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་མ་བྱས་པས་
རང་དང་ས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་འདི་ནི་འབབ་རྒྱ་རྟོག་པ་ཅན་གནས་དེ་ཉིད་ཏུ་
དང་བར་བྱེད་མ་ལུས་ནས་སྟོང་གིས་བརྒྱས་ཏེ་འཆགས་སུ་བཅུག་ནས་སྒྲར་དང་ས་པ་ལྟ་བུར་
སྒྲུང་ངོ། །དེས་ན་དང་བ་དེ་རྒྱའི་རང་བབས་ཡིན་པ་ལྟར་སེམས་གྱི་དང་བ་འདི་ཡང་རང་
བབས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞེས་བཞེད་དོ། །རྒྱ་དང་བ་ན་
སྒྲར་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་དང་གིས་འཆར་བ་ལྟར་དང་ས་མའི་རྣལ་(ག)ལ་འཇོན་
འབྱོར་འདི་ཐོབ་པ་ན་ཡང་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཐོན་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འཆར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་ས་མ་དེའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་ས་མ་དེ་
བརྟན་པོར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞོ་ནའོ་སྒྲམ་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྲམ་མ་དག་གསུང་ངོ། །

དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་མཐོང་བ་སྦྱེ་ལ།
 དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་གཤོད་མ་ནས་འགགས་པར་མཐོང་བའི་ལྷག་མཐོང་སྦྱེའོ། །ནྤ་ལ་
 འབྱོར་འདི་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅམ་ཞིག་མཐོང་མོད་ཀྱི། རོ་བོ་ཉིད་སྦྱེ་བ་མེད་པ་
 བེ་མ་རྟོགས་ཏེ། བླ་མ་དམ་པ་ལ་མོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 ལུང་ལས་ཨུ་ཏུ་ཤ་ཤས་སྟོན་པའི་བྱིས་སྦྱེ་མཐོང་སྟེ་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་
 བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ཉིད་དུ་ཡང་།

རིམ་གྱིས་དེ་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས། །

ཐེག་པ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས། །

ནང་གི་དམ་པའི་ཆོས་སྦྱེ་ནི། །

ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་བྱིས་པས་
 རྟོགས་པར་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་རྟོགས་དཀའ་སྟམ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་
 ཆོས་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་འདི་རྟོགས་དཀའ་སྟེ། སྦྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་དའི་ལག་ཏུ་ཐོགས་
 པའི་རྩ་ལ་འདི་མེ་ཡང་ཡིན་ལ་ཁྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་པ་རོལ་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བ་ལྟར་
 ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་གཅིག་སུ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡང་ཡིན། ཀྱུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཆོས་གཅིག་ཉིད་འགའ་བ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོར་
 ཁས་བླངས་སོ་སྟམ་ནས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དུ་ནི་འགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས།

ལམ་རབ་པ་གནས་ན་འོད་མི་གསལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འོད་མི་གསལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ། །འོན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་ཆུ་འདི་ཉིད་དྲངས་(གྲུ་ལ་ལ)མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་མི་སྤྲིའི། འདི་རང་བཞིན་གྱིས་དང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན་འགལ་བ་མེད་
པ་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྤྱབས་སུ་རྒྱུད་དེ་འོད་མི་
གསལ་ཡང་འདི་སྟོ་བར་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་ན་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་འདི་
འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་ནི་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་
བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྟོང་པོ་དེ་བྱིར་
བ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། སྟོང་པོ་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོ་རང་ཉིད་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ན། དེ་གཉིས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བཅོས་མ་སྟོ་
བར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་ངས་བྱི་རོལ་དུ་
བྱིན་ལ་བུམ་ཟེ་ལ་སྟོན་མོ་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
གཅིག་ལ་གཅིག་འཐུད་པ་ཡང་མེད་ན། གཅིག་ཉིད་གྱིས་ནང་ནས་བྱི་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་རི་ལྟར་ཡོད། རྟོག་པས་གཅིག་ཉིད་བྱི་རོལ་དུ་འགོ་བར་ལྟ་བའི་ཡུལ་འདི་ནི་སྐད་
ཅིག་མ་ལ་མི་འཐད་པས་བརྒྱན་པ་བཅོས་མ་ཡིན་ཡང་། རྟོག་པ་ཁོ་ཉིད་བཅོས་མ་མ་ཡིན་ནོ་
སྟུམ་ན། ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་སྐད་དེ་ལས་མ་གཏོགས་ཤིང་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་རང་རང་གིས་
བསྐྱལ་བར་བརྟགས་ཀྱང་མི་རྟོད་པས་ཡུལ་སྐད་བརྒྱན་ན་ཡུལ་ཅན་བརྒྱན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།

སྟོབ་དཔོན་ཨུཌ་དེ་བས།

འབྲུལ་ན་དེ་ཡང་མ་དག་བྱིར། །

རི་ལྟར་སྐད་བ་དེ་ལྟར་མིན། །

དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སྐད་བཞི། །

རི་ལྷ་ར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་ཡང་།

རྣམ་རྣམས་མི་བདེན་ཉིད་ཡིན་ན། །

ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་མ་འབྲེལ་ཕྱིར། །

རི་ལྷ་བྱུར་ན་ངེས་སྐད་འགྱུར། །

དེ་ལྷ་མེན་ན་བདེན་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་སྐད་འདི་དང་རྟོག་པ་མ་འབྲེལ་ན་ནི་རྟོག་པའི་སྐད་བ་མ་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཁོང་། རྟོག་པ་དེ་རི་སྤྱིད་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཡུལ་སྐད་དེ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་པ་འདི་རི་ལྷ་ར་འཐད་ཅེས་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལ་སོགས་(གྲྲ་ལ་ལ་)པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དོན་འདི་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ།

སློབ་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

གང་ཆོ་ཁྱོད་ལ་སྒྱུ་མ་ཉིད། །

མེད་ན་དེ་ཆེ་ཅི་ཞིག་དམིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྣམ་རྟོག་འདི་དག་ནི་ད་ཅི་ནས་སེམས་ལ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གར་རོ་ཞེས་སྐད་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་དའི་མདུན་ན་འདུག་པར་མཐོང་མོད་ཀྱི། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་རྟོག་པ་སྐད་ཕྱི་བསྐྱེད་བ་དང་མཚམས་སྒྱུར་བ་མེད་དེ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་སྐྱེས་ཟིན་ཅིག་གཟུང་ནས་དེ་སྐད་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་ལུས་པ་མེད་དེ། བརྟན་སྐད་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འདིས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱུར་བར་ག་ལ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཆིང་བས་གསེར་བཟང་པོ་སྐད་འཆིང་བར་བརྒྱུར་མི་ལུས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་དག་ལས་གཅིག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱ་བས་དེ་

སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་དེ། རང་གི་རང་གིས་འགགས་པས་སོ། །དོན་འདི་ལྟ་བུ་དང་བཤུལ་བའི་སྒྲིང་པོ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་འབྲུལ་པ་འདི་དག་རང་ཡལ་བར་འགྱུར་རྟེ།

ས་ར་ཉས།

བརྟུན་པ་དུ་མ་དག་གྲང་བདེན་པ་གཅིག་གིས་འཛོམས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཕྱིན་པ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་རྟེ། སྐད་ཅིག་སྤྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྲུམ་དང་བྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་བདེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་དག་ལས་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པས་མཚམས་སྦྱོར་ཅན་དུ་སྤྲང་བའི་རྟོག་པ་བརྟུན་སྤྲང་སོ་ནམ་གཏན་ལ་པ་བ་ནས་དེས་སྒྲིང་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་ཤེས་བྱ་བ་སྟེ། དཔལ་བྱེད་གི་མདོ་ལས་སོ། །འདིར་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་རྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མ་མེད་པའི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཡིན་ནོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་ནི་ཕྱད་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །(༡༡༥་ནང)འབྲེལ་པ་མེད་པ་ནི་སྒྲིང་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དོན་དེ་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་ཁོར་བར་དགེ་བའི་སྦྱབས་སུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྟུག་བསྐྱུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མི་དགེ་བའི་སྦྱབས་སུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། སེམས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་དོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཉོན་མོངས་པས་ནི་སེམས་ལ་མི་རེག་ཅིང་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲེལ་ལ། སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟུན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་

བ་ཡང་མ་ལགས་ན། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཅིག་དང་དྲུག་ལ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཆོག་ས་བསྟན་
བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤྱིང་བོའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིང་བོ་ལས་ལོགས་ན་ཡང་
རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུ་བ་པོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་
དམ་ཞེན། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ལགས་
པའི་སེམས་སུ་ན་པས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིང་བོའི་
སྤྱོད་ཀྱི་ །བཙུག་ལྷན་འདས་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྩ་མི་གཞན་པའི་སེམས་ནི་མཆིས་
ལ། ཉི་བར་ཉོན་མོངས་པས་ཉི་བར་ཉོན་མོངས་པ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་དྲུག་པའི་
སེམས་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་སེམས་ཉོན་མོངས་སུ་གྱུར་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དྲུག་ཀྱང་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡིན་ལགས་མོད་གྱི། སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་ཡིན། ཉི་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་
ནི་རྟོགས་པར་དགའ་ལ། དགའ་ཡང་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱས་ནས་མི་
རྟོགས་སུ་ནི་མི་རུང་སྟེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མ་ཤེས་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ་མི་སྦྱོ་བས་སངས་རྒྱལ་སུ་མི་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་བཞིན་དྲུ་ཉོན་
མོངས་པར་མ་ཤེས་ན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཇི་སྤྱིང་བར་མི་འགྱུར་བས་གཞན་གྱི་དོན་
ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་(གྲ་༡༥༤)པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དྲུ་ཡོད་པ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོ་
ཡང་བདག་མ་ལགས། སེམས་ཅན་མ་ལགས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཤིང་
དེ་གཞིར་བྱས་ནས། རྟོགས་པར་དགའ་བའི་བར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དྲུ་བསྟན་བཙུག་ལྷན་འདས་པར་རྟོག་པར་བྱའོ། །

ཇི་སྟེན་པ་ཡོད་པ་ནི།

ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་སྟོན། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །

མཐོང་བྱིང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད། །

དེ་ལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་པར་རྟོགས་
པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་ན་དུང་འགྲོའི་
སྟེ་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་
ལས་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
དང་པོ་ཉིད་ལ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་བོ་ཡོད་
པ་ཉིད་མཐོང་བའི་དོན་ལས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཅས་བྱ་བ་དེ་ཉི་བའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་འདོད་མོད་ཀྱི།
ཐ་ན་དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་
ལ། དུང་འགྲོ་ཐ་མར་གཟུང་བ་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་ན་སྟུན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བྱིར་རོ། །
གྱུར་པ་ནི་སྟེས་པ་ལ་བྱའོ། །

དེ་ཡུལ་ཅན་ཅི་འདྲ་བས་གཟིགས་ཤིན།

རྟོག་གི་འབར་བར།

སྟོ་ཡིས་རྣམ་པར་དབྱད་བྱས་ན། །

འདི་དག་དོན་དམ་ཡོད་དམ་ཅི། །

གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འདི་དེ་ཉིད། །

གལ་ཏེ་གཞན་ན་དེ་བཙལ་བ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཆོལ་བའི་སྟོ་སྟེས་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མ་མཐོང་ནས་

གཞན་བཅའ་བ་ན་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་མཐོང་གི་དེ་ཕན་ཆད་དུ་ཤེས་པ་མི་
འཕྲག་པས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་
མཐའ་(ག༡༡༤བ)དག་མཐར་ཐུག་པར་རྟོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
དང་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཉིད་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་
པར་བཅད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་མི་གཙོད་དོ།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་།

སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྣང་བ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་རྟེན་གཤམ་པ་འཛོལ་སྟེ། དེས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་རབ་རྟེན་གཤམ་པ་ཐོབ་ནས་སྒྲེ་གས་ཅན་དང་རན་སོང་
གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོན་
ཡུལ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བས་ནི་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་མ་ཟད་སྣང་བ་
མེད་པས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡང་འཛོལ་ཅེས་པའོ། །འོ་ན། སྣང་བ་མེད་ནི་ས་བརྒྱད་
པ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྣང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དང་པོ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ས་
དང་པོ་འདིར་ནི་མཉམ་བཞག་དུ་སྣང་བ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ལངས་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་ནི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྣང་བ་དག་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་ཀྱང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་མེད་པས་དེ་ལ་ཡང་སྣང་བ་མེད་
པའི་མིང་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

གཟིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དག་གྲོལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །

སོ་སོ་རང་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། །

དེ་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །

ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་རི་ལྗ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རི་སྟེང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདིས་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པར་
འདོད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟར་ན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ན་ཅིག་ཤོས་ཉི་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་(ག)༡༥༥) །
ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པོ་གང་དག་
གིས་ཤེ་ན། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ། དེ་ལ་རི་ལྗ་བ་
བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རི་སྟེང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་
མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རི་ལྗ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རི་སྟེང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
འདིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རི་ལྗ་བ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་དང་རི་སྟེང་བ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། གཉི་ག་ཡང་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་ཡང་
འདོད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རིག་པ་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ལ། གྲོལ་བ་ཡང་
གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བཞེད་པས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་

སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། འཕགས་པའི་ཅིག་གོས་སོ་སོའི་སྒྱུ་བོ་
རྣམས་ཀྱི་ཉི་ཆེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཉི་ཆེ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དག་པའི་རིམ་པ་
མང་དུ་ཡོད་མོད།

ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུན་ཆུ་འཇ་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཐ་སྟངས་དུ་བརྗོད་དེ། གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་གང་དག་གིས་ཤེ་ན། ཆགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །

གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་
དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་
ཏེ། (གྲུ་ལ་པ)དེ་ཡང་རི་སྟེང་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཆགས་པའི་སྐད་དོད་
སངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སམ་ནི་སམ་རྩ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ག་ཏ་ནི་གནས་པ་སྟེ།
ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པས་ཤེས་བྱ་གཞན་ལ་ཤེས་པ་འགྲོ་བའི་གོགས་བྱེད་
པའོ། །ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲ་ཏི་ཏ་ཏ་སྟེ། ཏ་ཏ་ནི་བཅོམ་པ་དང་དབྱེ་བ་དང་བྱེ་མར་
བྱས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་ལ། དེ་བྲ་ཏིས་བཀག་པས་དབྱེ་བར་མི་རུས་པ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་
དང་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་སློ་བཅུགས་པའོ། །ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཞེས་བཤད་ན། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་
ཅས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཅས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལའོར་བ་འདི་ན་
མའི་འགྲོ་བའི་གྲངས་མཐའ་མེད་ཀྱང་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །

ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་མ་ཟད་བསམ་པ་དཔལ་པའི་སྒྲིབ་
པ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །

སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་ཕྱིར། །

འཇགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །

ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྒྲུབས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ། གང་དང་ལྷན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ།
དེ་ལས་གཞན་རྒྱལ་གླིམས་ལ་སོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འོན་ཏེ་རྣམས་ལས་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ས་བརྩ་བ་ལས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བཤད་ལ།
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་
བཤད་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ས་དང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་ངེས་གིང་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་བསམ་
པ་དང་སྒྲོང་བ་གཉི་(༡༡༥༥)གས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་པོས།

ཡིད་ནི་མཆོག་ཏུ་གཡོ་བས་ལྡོག། །

དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་དབྱགས་མ་ལྟར། །

ཇི་སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པར། །

བརྟན་མེད་མི་གཡོའི་ས་ཐོབ་དགལ། །

ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ལས་ཆོག་གསུམ་གྱི་ལམ་
 བ་ས་བཅུ་འེ་མིང་ཅན་ཡོད་པས་དེའི་ས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་རོལ་དུ་ཡིད་གཡོ་བ་ཡོད་པ་ལ་
 དགོངས་པར་ངེས་ཏེ། གཞན་དུ་ནས་བཅུ་པར་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་འདི་དག་ས་
 དེ་ཐོབ་སྤྱིན་ཆད་ལྷན་ན་ནི་ཐེག་པ་དམན་པར་ཡིད་གཡོ་བའི་གོ་སྐབས་གལ་མིན། དེས་ན་
 བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་གཟིགས་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་རི་ལྟ་རི་སྤྱོད་གཟིགས་པས་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་
 མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཐ་སྤྱད་དེ་ཡང་བཏགས་པ་དང་དངོས་ལ་ཅི་
 རིགས་པར་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ནི་རི་ལྟ་
 བ་དང་རི་སྤྱོད་པ་གཟིགས་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྤྱིབ་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཡིན་ཏེ། རོགས་པ་དང་སྤངས་པ་གཉི་ག་མཐར་ཐུག་པའི་བྱིར་དེའི་གོང་ན་གཞན་
 མེད་པས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་མེད་པ་དེ་དང་ཉེ་བར་ཏེ་འདྲ་བར་གནས་པར་འགྱུར་
 པའི་བྱིར་བུམ་ཟེའི་ཁྱེལ་སྤྱོད་ལྟར་འདྲ་བས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གང་དང་
 ལྷན་པས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུབས་སུ་
 བྱུར་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཆོས་དེ་ནི། སྤྱོད་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུང་བ། ཞེས་པའི་
 རྒྱལ་བྱིས་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྤྱོད་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་
 བརྟན་པས་ལམ་ངན་པ་ལས་བསྐྱབས་ནས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་བྱིར་
 རོ། །གཟིགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ལས་གཞན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ཐོགས་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་
 སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
 མཐུན་པར་གནས་པས་སྤྱུབས་དང་མི་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་
 (ག)༡༥༥)ཡིན་ལ། ཆོས་ཅི་ཞིག་གིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ནི་ཆགས་ཐོགས་མེད་པས་
 སངས་པ་དང་། རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པས་ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་དེ་ཅུམ་ཞིག་ནི་

དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །

འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོས་དགོན་མཚོག་གསུམ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཤུན་སྒྲུབ་ནས། ཇི་ལྟ་བ་
 རིག་པ། ཇི་སྟེང་བ་རིག་པ། རང་རིག་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཆགས་པ་ལས་གྲོལ་བ། ཐོགས་
 པ་ལས་གྲོལ་བ། དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་བ་གསུམ་དང་། རིག་པ་དང་
 གྲོལ་བའི་སྒྲི་གཉིས་ཏེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་པ་ཡང་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་གནས་
 མཚུངས་པར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲུ་མ་དེ་དག་ལས་གསུམ་པའི་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་བསྟན་པས་དོན་དམ་པར་བསྟན་ཏོ། །

འོག་ནས་སྒྲུབས་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 སངས་རྒྱས་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པས་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 ཤིན་ཏུ་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་།
 བསམ་པ་མེད་ཅིང་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་ནི་འགོག་
 པའི་ཕྱོགས་སོ། །

མཁྱེན་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་རྣམས་པ་དང་། དག་པ་དང་གསལ་བ་དང་གཉེན་པོའི་
 ཕྱོགས་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེང་བ་[ནང་གི་]གཟིགས་པ་དག་ནི་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་ཏེ།
 འགོག་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་བ་དང་། ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་
 པ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་ཉིད་འཆད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །

བྱང་རྒྱུ་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་སྟོས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུངས་པ་དང་།
 རྟོབས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་རྟོགས་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེ་ལས་བཅའ་བར་བྱ་
 ལ། གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་ལ་ཆོལ་བྱེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་
 བཅའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབས་གསུམ་བཤད་པའི་སྟིང་པོའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྩེས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་(༡༧༥༧ན)དཀོན་མཆོག་ནི་མ་སྒྲོམ་དེ།
དེ་མཆོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་པར་བྱེད་པ། ཤེས་རབ་དང་སྣང་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་
གཞལ་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤང་བར་ཉེ་བར་གནས་པ། སྒྲ་ན་མེད་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་བ་ཉ་བ་ཐོབ་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་བ་ཆོས་པ་དོར་ནས་ཉི་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྐར་མའི་
གཞུགས་སྐར་རང་གི་རྒྱུད་སྤང་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཐུག་བྱེད་པ་ནི་མ་
ཡིན་དེ། གཞན་ལ་ལན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་
པར་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
ཀྱང་རྩེས་སུ་བརྩེ་བ་མེད་པ་གཞན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་
ཟག་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བློའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུན་པར་གྱུར་པ་ཡང་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པས་ལྷ་ཅི་སྒྲོམ།

གང་གི་ཕྱིར།

གང་ཞིག་རྒྱལ་བློའི་སེམས་བདག་དོན་བྱེད་པས་རྣམ་རྒྱས་ཤིང་། །
རྒྱལ་བློའི་སེམས་འཆལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བལ་བ། །
བདག་ཉིད་རྒྱས་བྱེད་རྒྱལ་བློའི་སེམས་ཞོར་གྱིས་རབ་དག་པ། །
འཕགས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བློའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་མི་བརྟོད། །
གང་ཞིག་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་སྣང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །
རྒྱལ་བློའི་སེམས་ཡང་དག་སྒྲངས་པར་བྱས་ཉེ་མེ་རྒྱང་དང་། །
རྒྱུད་སྤང་བཞིན་གཞན་དག་ཉེ་བར་འཛོལ་བྱེད་པ། །

དེ་ནི་ཁྱིམ་ས་ལྟན་གཞན་ནི་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། ཁྱེས་བཤད་དོ།

ཁྱེས་བྱ་བ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་འཁྱུར་དུ།

འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །

རན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །

འཛིག་ཆོག་ས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །

སྐྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་གྱི་དམ་པའོ། །

ཁྱེས་འཛིག་ས་པ་ལྟ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམ་པ་ལྟར་རྣམ་པར་
བཞག་ལ། འདིར་ནི་དེ་དག་གི་སྡེར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་(ག)༡༥(པ)བ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་
དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་དང་དུག་ཏུ་བཞག་གོ། །

དེ་ལ་ཆོ་འདིར་ནད་དང་དཔུལ་བ་དང་དག་དང་འབྱུང་བོའི་འཆོ་བ་དག་གིས་
འཛིག་ས་ནས་སྐྱབས་ཆོལ་བ་ན་པལ་ཆེར་ནི་སྐྱབས་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དེ།

བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས།

འཛིག་ས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །

པལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆོལ་དང་། །

ཀྲན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་གྱི། །

ལྷོན་གྱིར་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །

སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །

སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། །

ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱིས་པ་པལ་ཆེར་འབྱུང་བོ་མཐུ་བོ་ཆེ་དག་དང་ཆོངས་པའི་
བར་གྱི་ལྷ་ཆེན་པོ་དག་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་གནས་ཀྲན་དགའ་ར་བ་དང་ལྷོན་གྱིར་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་ན། གཙོ་བོ་དང་མཆོག་གི་སྐྱབས་ནི་མ་ཡིན་པས་

ཆོ་འདིའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་
 སུ་འགོ་བར་འོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ག་དང་། གསུམ་ལས་
 རེ་རེ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལས་ཀྱང་རེ་རེ་བ་ལ་དམིགས་པས་སྐྱོབ་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་
 གང་པོའི་སྐྱན་ལྷ་ལྷ་ལ་གནས་པ་གཞོད་སྐྱོན་གྱིས་བཏར་བའི་རྒྱུད་ནག་གིས་འཛིགས་པས་
 ཉེན་པ་ན་དེ་དང་ཆོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་པ་གང་པོ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་མགིན་
 གཅིག་རྟུབ་རྫོང་དཔས་འཕགས་པ་ཉིད་སྤྱིའི་ཁར་བྱོན་ཏེ་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པ་
 ཀྱན་དགའ་པོ་སྦྱང་འཆོང་མའི་རིགས་ཐུགས་ཀྱིས་ཉེན་པ་ན་སྐྱོན་པ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
 བས་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བྱེད་གསུམ་ལ་འོས་པའི་ཁྱད་པར་ནམས་
 ཀྱང་འདི་ལྟ་བུར་གཤམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
 བྱི་ཕག་གི་རྟོགས་པ་བརྫོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ཆོང་བ་དང་མ་ཆོང་བ་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བཅི་རིགས་པར་བལྟའོ། །ཐབས་མིན་ནི་ཐར་པ་དོན་རྟུག་ཉེར་བའི་སྒོ་ཡོད་
 ཀྱང་དེའི་ཐབས་སུ་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་སྟེ། སྟེགས་པའི་ལྷ་བ་ལས་བསྐྱོག་ནས་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བན་སྐྱབས་གསུམ་ཆོང་བ་དང་རེ་རེ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ན་སྐྱོན་པ་ཁོན་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྟེགས་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 (༡༧༥༥ན)འོད་བསྐྱངས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཐར་པ་དོན་རྟུག་ཉེར་བ་
 འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ལྷ་རིའི་སྤྱ་རྩལ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བར་བྱས་པ་ལྟར་དང་པོར་ལམས་ལ་
 གཟུང་པ་ལ་རེ་རེ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ག་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་བསྟན་པ་འདི་ལ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བརྒྱད་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དག་
 རོད་པ་ལ་ནི་རེ་རེ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་མེད་གྱི། གསུམ་ག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་བ་
 བྱི་སྐྱོན་པའི་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །

རིས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལེན་པ་ན་མཛོད་ལས།

གཞན་ལ་འང་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །

སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། ། ཅེས་བྱ་བ་དང་།

གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་སྟེ། །

སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །

མི་སྟོབ་པ་དང་གཉིག་དང་། །

མྱ་ངན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །

ཞེས་དགེ་བསྟེན་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་འོད་པའི་དང་པོར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ན་
དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གི་ངོ་ཏི་ནི་སངས་རྒྱས་ནི་
སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟད་མི་སྟེ་གེས་པ་ལ་ཐོར་བཅས་དང་།
ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ནི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་
བས་འདོད་ལ།

སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཉིད་ནི་ཡེ་གེས་དེ་དག་གི་དྲེན་གྱི་ལུས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ན་ཉན་ཐོས་རྣམས། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་
ཞིས་མེད་བཞིན་འགོ་ལྟ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། ཅེས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱོབ་ལེན་ཀྱང་རུང་མི་ལེན་ཀྱང་རུང་སྟེ། བདག་ཉིད་སྐྱོབ་མི་
ལེན་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་ནི་སོ་སོར་ཐར་
པའི་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་ལ།

མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་དེ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་བསྐྱབ་པར་
བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཆོ་སྟེ་བ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་དུ་འདུག་ཤིང་། དེ་ཡང་
ཉན་ཐོངས་ཀྱི་རྩ་བ་(༡༡)(༥)ཅན་དུ་གེས་ལ། ཉན་ཐོངས་སྤངས་པས་ཕྱིན་ཆད་འཛིག་

ཚོགས་མི་ལེན་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་དགོས་པའི་བྱིར་ན་འཇིག་ཚོགས་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱིར་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་ནི།

མདོ་སྨེའི་རྒྱན་ལས།

སྒོ་དང་ལྷན་པ་དཔྱལ་བར་གནས་པ་དུས་ཀྱི་ཏུ། །

བྱང་རྒྱུ་བྱི་མེད་ཡངས་པའི་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མིན། །

ཐེག་པ་གཞན་ལ་རབ་བསལ་རྣམ་རྟོག་བདག་པན་པ། །

རབ་རྟ་བདེ་བར་གནས་ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅིས་བྱ་བ་དང་།

སྒྱུད་པ་ལས།

གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །

སྒྱོད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙོམ་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། །

དེ་ཆོ་རུལ་ཁྲིམས་སྒྱོན་བྱང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། །

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པམ་པས་ཀྱང་གིན་ཏུ་མྱ། །

ཞེས་ཉན་རང་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལས་ལས་ལྟར་བ་ཆེན་
པོར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པས་འཇིགས་པའོ། །དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱིར་ཡང་
སྐྱབས་སུ་འགོ་སྐྱེ་འདི་ནི་རིམ་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་མའོ། །དེ་ལས་རན་སོང་གིས་འཇིགས་ཏེ་སྐྱབས་
སུ་འགོ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དཔེ་སྐྱབས་འགོའོ། །ཐབས་མིན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་འཇིག་
ཚོགས་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །
ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགོའོ། །
འདི་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཇེ་བཅུན་གྱི་
སྐྱབས་འགོའི་རིམ་པ་ཕྱི་མ་བཞི་དང་སྐྱར་བ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་འགོ་དང་པོ་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་

ཆེད་དུ་ཡིན་པས་སྐྱེས་ལུ་རྒྱུད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་རྗེ་སྐམ་པོ་པས་ཆོས་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཆོས་སུ་འགོ་
ན་ནི་སྐྱེས་ལུ་རྒྱུད་ལུ་འོ། །ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བཙུག་སྐྱེས་ལུ་འབྲིང་གི་ལོ། །ལམ་ལུ་ལམ་པ་
ཞིག་པ་ནི་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོ་འོ། །ལུ་ལམ་པ་ཡི་གཤམ་སུ་འཆར་བ་ནི་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་ཆེན་
པོ་འོ། །

དེ་རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་ནས་པ་གཉིས་དྲེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བཙུག་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་པོ། །

དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་ཆོ་དོན་དམ་པའི་(༡༡༥༥)ན་
ཡོན་ཏན་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་དྲེ།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀྱུ་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་པ།

སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་
གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གདུང་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་བཟྱི་བའི་སྲྲ་དུ་དུས་འདི་ནས་གཟུང་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སྟིང་པོ་
ལ་གནས་¹ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་གཉིས་
ཀྱི་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་སྟེ། རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ། སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོ། སྐྱེས་ལུ་ལྷུ་མཆོག་ སྐྱབས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
སྲྲ་ན་མེད་པའི་སྐྱ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངའ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལོ། །ཆོས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་སྟེ། སྲྲ་ན་མེད་པ་
དང་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ལ་མངའ་བ་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སོ་སོ་རང་གིས་

¹མཆིས་ དཔུ་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གྲངས་། ༣༩༩ན

རིག་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་དུལ་བ་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེ། བྱུགས་བཞིའི་འཕགས་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་རྒྱུད་ལན་
གསུམ་བརྒྱས།

ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་འགོ་ཞེས་བྱ་ཞེ། འདི་ཐོན་དུ་འགོ་བས་
དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྟུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཡང་མཛད་དེ།

དེ་ཉིད་ལས།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་
གསོལ། རི་ལྷར་ཐོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་ཐོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱུད་པ་
སྐྱོད་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དགོལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབྱུགས་ཐུང་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་དང་། སེམས་
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོད་པའི་སྐྱུད་དུ་རི་ལྷར་
སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྟུ་བྱུགས་བསྐྱེད་པར་
མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ཡང་དུས་འདི་ནས་
གཟུང་ཞེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བསྐྱལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོལ་བ་དང་། (གྲ་༡༡༥བ)
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབྱུགས་ཐུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་བརྒྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོད་པའི་སྐྱུད་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

¹འདའ་ དབྱེ་མེད་མ་དཔེ། ཤོག་གངས། ༥༩༩༧བ

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྟོག་སྟོན་གྱི་སངས་བྱུང་
བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཡུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱུ་མཆོད་
དང་། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་གཞོད་མ་ནས་མ་རྒྱུས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་
ཞེས་བཟྱི་བ་ཡང་དུས་འདི་ནས་གཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ལ་མཆོས་
ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་སྟོན་དཔོན་ཀྱང་སྐྱབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་
དག་ནི་འདིར་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་དང་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་རྟོགས་ཀྱི་ར་
མཆོན་། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་སྟོན་གྱི་ར་ན་རྣམས་བརྟེན་པ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དོ། །
འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་འདིར་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་དབང་དུ་
བྱས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོ། རྒྱུས་ལུ་
མཆོག་། རྒྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་ཆོས་སྐུའི་བྱང་པར་
དུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུས་ལུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་
གངས་ཡིན་པར་སྟོན་དཔོན་ལྷ་ཅུ་དེ་བས་བཤད་དོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ན་
མེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངའ་བ། ཞི་བཆོས་ཀྱི་རྒྱ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་། བརྟག་མིན་གྱི་ར་དང་བརྟོད་མིན་གྱི་ར་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་སྐབས་སུ་གྱིར་མི་རྟོག་པར་བརྟན་པ་ནི། འདི་ཉིད་དུ་
ཡང་བརྟན་ལ། རིག་པ་དང་གྲོལ་བ་ཡང་དོན་གྱིས་བརྟན་པར་བརྟེན། །དེ་ལྟར་ན་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱས་ནས་བདག་(༡༧)པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་
ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རིགས་ཅན་དུ་བརྟན་ཏེ་རྒྱ་བསམ་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་བསམ་སུ་འགྲོ་

བའོ། །

[གཉིས་པ་]དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཐོབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་
སྤྱབས་སུ་འགོ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྦྱོབ་ཅིས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་།

རྒྱུན་ལས།

མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཟད་བྱས་ནས། །

ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །

སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་རྟུ་སྦྱོར། །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཐེན་པས་ཤེས་
བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱང་བ་གཙོ་བོར་མཛད་ལ།

ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཡང་།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །

དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པར་འདོད། །

ཅིས་བྱ་བས་འཁོར་གསུམ་རྟུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སར་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་གསུམ་རྟུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ། རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱུན་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཁ་ཆེ་རྒྱ་ནག་གི་འཕེལ་གཉིས་སེལ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པར་མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟེན་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། ཡ་ཙམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པར་རྣམ་རྟེན་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་པ་འཛིན་པ་མེད་པར་བཞེད་མོད་ཀྱི། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཡ་ཙམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་མན་ངག་པ་དག་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་མོས་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་སུ་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དེ། འདི་ནི་མི་ཉི་ཤེས་བསྟག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡ་ཙམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གང་ཞིག་གསང་སྐབས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་དེ་ཁོ་ན་(༡༡༥༠བ)ཉིད་བཅུ་པའི་ཙུ་འགྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་གསུང་བ་ནི་སྐབས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་སྤྱང་ལ། དེ་ཡ་ཙམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་བས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་ན་སོ་སོར་འབྱང་བའི་རིག་སྐབས་ཀྱིས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། མ་བྱ་ཆེན་མོའི་རིགས་སྐབས་ཀྱིས་དགེ་སྤྱོད་ས་རིེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དུག་གསོ་བ་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡ་ཙམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པར་སྐབས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་ཙུ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དེ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡང་སྐབས་དང་མཐུན་པར་བྱུང་བ་ལ་གཞིན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་ཅིང་། དངོས་པོའི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་ལུང་གི་ཚད་མ་གྱིན་ཏུ་མང་པོ་དང་ལྡན་ལ། རྣམ་འབྱོར་དེ་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་སྤྱོད་པས་ཀྱང་ལེགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་མོས་པར་བྱས་ཏེ་གུས་པ་བསྐྱེད་ན་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་གྲོ་དུམ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་མོས་ན་སྒྲུབ་པ་ལ་མོས་པ་དང་འདྲ་བར་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་

ནམ་ཞེན། བསོད་ནམས་སྤྱེའམྱར་བ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་བླ་མ་ཡང་མཆོན་
ཉིད་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་ནི་སྒྲུལ་བུའི་དུམ་བུ་མཐོ་གང་པ་ཞིག་ལ་སྒྲུལ་སྤྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
ཏུ་མི་རུང་བ་དང་འདྲ་བར་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་ན་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སྤྱུལ་དུ་རྟོགས་པའི་
བདག་པོའི་རྒྱུན་དུ་འམྱར་བའི་བླ་མར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་འགྲི་བྱང་ཆོས་རྗེས།

རང་རྩོ་རྗེ་འཆང་དུ་མ་མྱར་བར། །

རྩ་བའི་བླ་མ་མ་གཏོགས་པ། །

རང་འཁོར་ལ་སྒྲོམ་དུ་མ་གཞུག་ཅིག །

འབྲུལ་བ་ལ་ཉིད་འབྲུལ་བ་སྒྲུན་བར་མཆིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གཤམ་པས་སྦྱབས་གསུམ་བདུན་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་སྦྱ་གསུམ་
གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། དེར་ཐ་སྙད་གདགས་སྤྱི་རུང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་
པ་ནམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ལ།

ཆོས་ནི་ཉན་རང་གི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང་དེས་རྟོགས་གིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
འགོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །

དགེ་འདུན་ནི་(ག༡༩༡ན)འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་དང་ཞུགས་པ་བཞི་སྟེ་གང་ཟག་
བརྒྱད་པོ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱབས་གསུམ་
ནམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱབས་གསུམ་བདུན་བཅུ་པ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཞེ་བའི་གླུ་ནི།

བྱང་རྒྱལ་སྟིང་པོར་མཆིས་གྱི་བར། །

སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་སྦྱབས་སྤྱི་མཆི། །

ཆོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡི། །

ཚོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དགོ་འདུན་དུ་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་མི་འདྲ་བར་
 སྒྲར་བ་འདི་ལ་འདི་སྒྲུབ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་
 བརྟེན་པ་དང་འཇུག་པའི་བསྐབ་པ་སྤྱི་ལ་སྒྲོབ་པ་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སུ་
 གཟུང་མི་དགོས་ལ། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་པོའི་བསྐབ་པ་འཛིན་པ་ན་ཉན་
 ཐོས་གྱི་གང་ཟག་བརྟེན་པོ་ལ་ཡང་སྐྱབས་སུ་གཟུང་དགོས་ཤིང་། དུས་ཀྱང་སྒྲན་གྱི་བློའི་
 མདོར་རི་འཛིགས་ལ་སོགས་པའི་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་དུ་
 སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་གྱི་
 རིས་བདུན་པོ་ལེན་པའི་ཆོ་རི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། རྣམ་
 པར་དག་པའི་སྒོ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་དུ་གསོལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་སེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འཆད་པ་
 ན་ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱེས་བྲལ་གང་ཟག་བརྟེན་པོ་སྒྲོས་མོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལྔ་མ་འདིར་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་རྗེས་སུ་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་མ་སྒྲོས་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་སྐབས་པོ་ཆེ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་དང་བྱང་པར་དུ་དོན་དམ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ན་མཆོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེ་ཡང་བསྐབ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ལ་མི་མཆོད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་སྒྲོང་དག་ལ་མཆོད་པར་འོས་
 ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཀྱང་མཆོད་པར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་(གྲ)༦)བ་
 དང་དེའི་སྒྲུབ་སྒྲོས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ།

ཕྱག་འོས་ཀྱན་ལའང་གུས་པར་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ། །

ཞེས་བྱ་བ་དང་།

མཁན་པོ་དེ་བཞིན་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། །

བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་འད་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདིར་མཆོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ན་ཡོན་
ཏན་གཤེས་པ་དང་། བྱུང་པར་གཤེས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལས་བྱེད་སྒྲིབ་སྒྲུབ་སུ་འགོ་བར་གསུངས་པ་ལ།
མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་
པའི་ཁྱིམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ནམ་མཁའ་དང་
ཡུངས་འབྱུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་གཤེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་དེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱང་འདི་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པས་དམན་ནོ་སྟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་
སྤྱིང་རྩེ་ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཚན་པ་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
ཀྱི་ཁམས་སྣང་བར་ཉེ་བར་གནས་པ། ལྷ་ན་མེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ནི་ལྷ་བ་ཉ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ་ལྷ་བ་ཉ་བར་གྱུར་བའོ། །དེ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲོབ་པའི་བསམ་
པས་ཆོས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷ་བ་ཆོས་པ་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསར་ཁུར་གྱུར་པ་ཡང་དོར་ནས་དེས་མི་སྒྲོབ་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཉི་ཆོ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྐར་མའི་གཟུགས་ལྟར་རང་གི་རྒྱུད་སྣང་བར་
ཉེ་བར་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱིམ་པ་དོར་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་ཕྱག་
མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཕྱག་མི་བྱེད་ཞེས་ནི་མ་བཤད་དོ། །

འདིར་འདུལ་བ་ལས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དང་དགོ་སྒྲོང་ཀླན་པོའི་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཟིན་པ་ཉིད་
ལ་བྱན་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་གཅིག་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་ཀླན་པོའི་ཞེས་སྒྲོས་པར་རིགས་པར་བལ་ཏེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱི་པའི་དགེ་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱག་གི་ཡུལ་གཉིས་སུ་(ག།༥༡ན)བཤད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལྟ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་ཡོད་ན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱའོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཞེད་དོ། །

འདིར། གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་འབྱུང་བཙུང་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་། བག་ཚོད་དང་། པ་ཚབ་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། གོང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཚེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་དེས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཟག་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཕྱིན་པར་འབྱུང་བའི་དགྲ་བཙུང་པ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ན། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚེ་ལ་དབང་བ་སོགས་དབང་བརྩུ་དང་ལྡན་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡོད་དགྲ་བཙུང་པ་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་སྟུང་ན། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་སྟོན་པའི་སེམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བས་གསེར་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུང་པ་དེ་ལ་འདུག་པའི་སྟོམ་པས་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ཞིང་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལ། དགྲ་བཙུང་པ་ནི་སེམས་ཙན་ལ་རྗེས་སུ་བརྟེ་བའི་བསམ་པ་མེད་ལ། སྟོར་བས་གཞན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་ནི་གང་ལས་ཏེ་བྱུངས་སྤྱིར་སྟོས་པའོ། །

དགྲ་བཙུང་པ་རྣམས་ཟག་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་སྒྲོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་རྒྱལ་བྱིམས་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འཕགས་པ་གང་ཞིག་བདག་གི་དོན་དགེ་

མདོ་སྔགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྟགས་ལ་བའི་མེ་ལོང་།

སྒྲིང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བས་རྣམ་པར་རྒྱས་ན་ཡང་རྒྱལ་ཁྲིམས་
འཆལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྲལ་སྒྲིང་བ་ལ་བརྟེ་བ་དང་བུལ་བ་ནི་
བདག་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་(༣༡༦་ཉལ)ནོར་གྱིས་རབ་རྟ་དག་ཅིང་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་ཀྱང་།

སྒྲིང་སྒྲིང་ལས།

ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་རྒྱད་ལྟར་ཅིང་། །

སྒྲིང་གི་ནང་དུ་ལྷང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིང་བཞིན་དུ། །

སྒྲིས་གི་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པས་དེ་བོར་ནས། །

གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བ་ངོ་ཚད་དང་ཁྲེལ་བོར་བའི་སྒྲིང་འཕགས་
པ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་མི་བརྟོད་དོ། །འོ་ན་སུ་ཞིག་རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཡིན་
ཞེན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གཞན་སྟུག་བསྐྲལ་བ་ལ་སྟུག་བསྐྲལ་
དེ་ལས་བསྐྲལ་བར་བཞེད་པའི་མཚོག་རྟ་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་ནི་སེམས་དེས་རྒྱལ་ཁྲིམས་
ཡང་དག་པར་བླངས་པར་བྱས་ཏེ།

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ།

ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །

ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། །

སེམས་ཅན་དཔག་རྟ་མེད་པ་ཡི། །

རྣམ་མང་ཉིར་འཛོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །

ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྲུབ་པས་མེད་རྒྱང་དང་རྒྱ་དང་ས་བཞིན་གཞན་དག་ཉེ་བར་
འཛོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རྗེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་

བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པ་
ལྟར་གཞན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེའི་གཟུགས་
བརྟན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འདིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་ཐོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་དོན་
དམ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་ཀྱན་རྫོང་པ་འདི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་། ཐེག་
གསུམ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འདི་ཉིད་ཏུ་ཡང་
སྟོན་ལ།

དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

ཁྲིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྲིམ་པ་ཁྲིམ་ན་གནས་པས་
སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་
བྱའོ། །དེ་གཤམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
སོང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་བར་བྱའོ། །ཁྲིམ་བདག་(༡༡༥༩ན)ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཁྲིམ་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས། ཁྲིམ་
བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྲིམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱ་
ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་
གང་དག་གིས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡང་དག་པར་
འབྲུབ་པར་འབྲུར་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་བརྩོན་འབྲུས་རྩོམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཁྲིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྲིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེན། ཁྱིམ་
 བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་
 ཤིང་རི་མོར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ། ཆོས་འདོད་པ།
 ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པ། ཆོས་ལ་གཞོལ་བ། ཆོས་ལ་
 འབབ་པ། ཆོས་ལ་བབ་པ། ཆོས་སྤྱད་པ། ཆོས་སྤྱེད་ཅིང་གནས་པ། ཆོས་
 ཀྱི་གྲགས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ།
 ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་
 མཆོན་ཆ་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ།
 བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་མཐོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་བགོ་བཤའ་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་བྱན་པ་རབ་རྒྱ་
 འཐོབ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་རི་ལྷ་ར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཁྱིམ་པ་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི་གལ་
 ཏེ། དག་སྤོང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའམ། ལན་ཅིག་བྱི་འོང་བའམ། དག་
 བཅོམ་པའམ། སོ་སོའི་སྤྱི་བོའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའམ། རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་མཐོང་ན་དེ་དེ་ལ་
 ལྷས་པ་དང་བཅས། ཞེས་དང་བཅས་ཤིང་ལྡང་བར་(ག)༡༥(པ)བརྩོན་
 ལ། བཀའ་སློེ་བདེ་ཞིང་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཡང་དག་
 པར་སོང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་
 པས་འདི་ལྟར་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 མཐོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ཏོ་སྟམ་དུ་བྲན་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། དེ་དེ་དག་ལ་
གྲས་པ་དང་བཅས་གིང་ཞེས་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་དགའ་
བར་ནི་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་
དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་
རྩོལ་བའི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། སྐྱོབ་པའི་དོན་གྱིས་བསྐྱབས་ཡིན་ལ།
འགོ་བ་ནི་ཁས་ལེན་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་མཛོད་འགེལ་དུ་
བག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་འགོ་བའི་དོན་རྗེ་བཙུན་གྱིས།

ཀྱན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གཞོན་པར། །

དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམ་བཞི་ཡི་བྱང་པར་གྱིས། །

ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་། །

དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །

ཞེས་བྱབ་པ་དང་། ཁས་ལེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟེ་རྣམ་
པ་བཞི་ལ་འགོ་བའི་སྐྱེ་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །

འགོ་བའི་སྐྱེ་བྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་གཞུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོའི་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཁས་ལེན་པའི་དོན་ནི་དམ་འཆའ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་དམ་འཆའ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་འགོ་བ་ནི་
རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། ཆོག་གསལ་དུ། འགོ་བའི་སྐྱེ་ཡུལ་གེས་པ་དང་ཡུལ་
གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་

འཕྱུང་བ་དང་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་ནམ་གྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་འོལ་ཏུ་
 ཐྱིན་པ་ལས་ངེས་པར་འཕྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་པའི་(ག༡༥༤ན)སྐབས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་གྲང་
 ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ངེས་པར་འཕྱུང་བར་
 འཕྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་རྣམས་སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
 བ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་ཐིམ་དུ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུར་དམ་འཆང་བས་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་ཞེས་ཟེར་ལ།
 འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན། ཞེས་རྒྱུན་ལས་འཕྱུང་བ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་
 པར་བྱ་བའི་ཐིམ་སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་འོ་ཞེས་
 གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་འདིར་མང་དུ་བྲགས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་།
 འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་པའི་དབྱེ་བས་ཡིན་པར་འཆད་པ་ན་བདག་ཉིད་ལ་འཕྱུང་བར་འཕྱུར་
 བའི་སངས་རྒྱུས་དེས་དངོས་སུ་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་དེའི་
 རྒྱ་དང་ཕྱོགས་སུ་འཆད་དེ། རིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཐིམ་ཞེན། མ་འོངས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་སུ་འཕྱུར་བའི་རྒྱ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་སུ་མ་ཤིང་
 ཅིར་སངས་རྒྱུས་པར་མ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 ཡོད་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་དེས་སྐྱོབ་ཏུ་མེ་བ་ནི་སྤྲིག་རྒྱུ་འཕྱུང་བར་འདོད་པའི་རི་དྲགས་
 བཞིན་དུ་ལོག་པར་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་དུ་ཡང་། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་
 གཅིག་ཡིན། ཞེས་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་གྱི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་བ་ན། སངས་རྒྱུས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པས་སྐྱོབ་ལ། མ་
 འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་འདིས་དངོས་སུ་སྐྱོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱུང་བུ་ལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུག་བསྐལ་བ་དོ་བའི་དུས་ཉིད་ན་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་དེ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 བ་སྐྱབས་འགོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་གཞོ་བའི་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་འབའ་

ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ། །

[གཉིས་པ་]ད་ནི་ཀྱན་རྫོང་པའི་སྐྱབས་འཆད་དེ། དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཏུ་
(༡༡༥༤)དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོན་དང་། དེ་དག་ཀྱན་རྫོང་པར་བཞག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དོན་གང་གིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་ཅེ་ན།

སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། །

ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །

མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །

སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །

སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་
བར་ཞུགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཚོག་
ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་
གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སྟོན་པའི་
བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྗེས་སུ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་
བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ནི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སྟོན་
པའི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབ་མའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གཞན་
ལས་ཐོས་པའི་སྒྲུའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་
དང་། དགེ་འདུན་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་
འདུན་ནི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བསྟན་ཅིང་རྣམ་
པར་བཞག་གོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་འདིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་ཆེ་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་གི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཁུན་པ་དང་བརྩེ་བས་གཞན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ན་འགོག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་ལ་འཛིག་ཅིང་།
ལམ་ཡང་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་
ཡོན་ཏན་ཡང་རིག་པ་ལམ་བཟུང་དང་གྲོལ་བ་འགོག་བཟུང་ཏེ་འདི་དག་ནི་དོན་གཅིག་ཉིད་
ཆོག་ཐ་དད་པས་འཆད་པར་ལྟ་བུར་སྤང་ན། གསུང་རབ་རྒྱལ་སྤེལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ཞེས་ཐ་དད་པར་བཞག་(གྲྭ་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་གང་དང་གང་གིས་བཞག་
དགོས་པ་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་གང་དང་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་སྐྱབས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་མཛད་ཅེ་ན།

ལན་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་དང་། བསྟན་པ་དམ་ཆོས་དང་། དེ་ལ་སློབ་པའི་དགེ་
འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་ནམ་དགོས་པ་ཡོད་པས་སྐྱབས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་
ལ། དེ་ཡང་ཐོག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་དང་། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སོ་སོར་མཆོག་རྒྱལ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཡོད་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལྟར་སངས་རྒྱུ་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བར་ཞུགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐོག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་གཟུགས་སོགས་ལ་དཀོན་མཆོག་
གཞན་གཉིས་ལས་མཆོག་སྟེ་བྱེད་པར་དུ་བྱུག་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་
བསམ་པ་གྲུབ་པར་མོས་པའི་གང་ཟག་རྒྱལ་སྤེལ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཡོན་
ཏན་འདི་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ཞེས་རབ་དང་དད་པས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་
སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐྱབས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱེད་གསུམ་ལ་མོས་པ་རྒྱལ་སྤེལ་བསྟན་
ཞིང་། ཐོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྒྱལ་སྤེལ་ཞིང་ཅག་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤེལ་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་མུ་ཙམ་ལས་འདས་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
 ཡིན་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སློབ་དཔོན་
 གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་མི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱོར་བ་
 ཤེས་པ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་པ་
 གཞན་གྱི་སྒྲིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བས་མིང་དུ་ཉན་ཐོས་ཞེས་ཆགས་པའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་།
 དག་འདུན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་འབུལ་བ་དང་བསོད་སྦྱོམས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོག་
 ཏུ་བྱ་བ་བྱས་ན་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་མོས་པའི་གང་
 ཟག་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་ལེགས་པར་ཞུགས་ཤིང་ཤེས་
 བས་དང་བ་ཐོབ་པ་སྦྱོས་བྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་པོ་སློབ་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་
 པར་ཞུགས་པ། རིགས་པར་ཞུགས་པ། མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་དེའི་
 དོན་ནམ་དགོས་པ་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་དད་པས་རྟོགས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་
 བྱེད་པ་རྣམས་སློབ་དང་ཐེག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཆོགས་ཤིང་འདུས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དག་འདུན་ནི་(༡༡༥)ན་སྐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་
 པ་རྣམས་ལ་བསྟན་ཞིང་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས་སྐབས་
 སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །རྣམ་པར་བཞག་ཅིས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ།
 དེས་སྐབས་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་པ་ནི་བཞག་ཅིང་གནས་པའོ། །འདིར་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ནི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་
 ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོས་བྱ་ཆུང་དུའི་སེམས་ཐོབ་པ་མན་ཆད་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་སྟེ། དེ་དག་ནི་རིགས་དུག་ག་ན་ཡོད་དོ། །

[གཉིས་པ་]དེ་ནི་དེ་དག་ཀྱན་རྫོང་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདིས་ནི་
 མདོར་བསྟན་ན་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལུན་
 འདས་གྱིས་སྐབས་གསུམ་རབ་དུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་ཀྱན་རྫོང་གྱི་

རྟེན་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།

སྤང་བྱིར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིར། །

མེད་བྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་བྱིར། །

ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །

གཏན་གྱི་སྤྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །

དེ་ལ་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་གྱིས་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བྱིར་གཟིངས་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། གང་གིས་དང་གང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟན་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཅན། གང་བརྟན་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་མི་བདེན་པ། གང་མི་བདེན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྤྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དེས་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མར་མེ་རྒྱན་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་ལ། མེད་པ་ནི་སྤྱོད་པས་སམ་སྤྱབས་མ་ཡིན་(གླེང་བ་)པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲུགས་ལགས་སོ། །དེ་ཡང་རྟག་དུ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་བ། དེས་པར་འབྲུང་བ་ཆོལ་བ་སྟོབ་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་། གང་གི་བྱིར་དབྱེ་བ་ཅུ་མ་ཡང་སྤྱིད་པ་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་

རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བཟད་པར་འཇིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་
བར་གནས་པར་འགྱུར་རྟེ། དབར་ན་རལ་གྱི་གདངས་པའི་གཤེད་མའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བྱ་བ་
བཞིན་རྟེ། དེས་ན་དེ་དག་གྲང་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
སྐྱབས་ནི་སྐྱབས་ཚོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཁྲི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྐྱབས་མེད་པ་འཇིགས་པ་དེ་
དང་དེས་འཇིགས་པ་དག་དེ་དང་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དག་
བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་དེ་ཡོད་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་འཇིགས་པས་འཇིགས་རྟེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་འཇིགས་པ་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་འཇིགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་ཚོལ་ལ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ནི་འཇིགས་པའི་གཞི་སྤང་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་སློབ་བ་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། ། སློབ་པའི་ཕྱིར་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་
ཁྱུ་མཆོག་གི་གནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དེའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་
པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞུང་གོང་འོག་གི་
མཚམས་སྟོར་རོ། ། རྒྱུར་བར་བྱ་བའི་གཞུང་ནི་སྤང་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཆོས་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྐྱབས་སམ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་ཆོས་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་རྟེ། ། (གྲ་ལྟན་དག་འདུན་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དག་འདུན་མཐར་ཐུག་
གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་རྟེ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དག་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་
བས་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་སྤྱིན་ལྟ་བུ་བསྟན་རྟེ། །

དགོས་པའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙོམ་ལུན་
 འདས་ཀྱི་སྐྱབས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་རབ་དུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་ལྟ་
 སྟོན་གྱིས་འདེགས་པ་དང་འཛོག་པའི་བྱ་བ་ཅན་གྱི་སྟེ་རེ་གཟུང་བ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་
 ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་ཏེ་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་འཕམ་འབྲས་སུ་ནི་
 གྲུན་ཚོབ་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྐྱབས་གསུམ་ལོ་སྟེ། རྟེན་དང་སྐྱབས་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 ཡིན་ལ། གྲུན་ཚོབ་དེ་ལ་གནས་ཤིང་རྣམ་པར་བཞག་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་
 འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དཔལ་ཐེང་གི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ནས་རང་སངས་རྒྱས་
 སུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ལ་
 རིམ་གྱིས་བརྩལ་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བས་གྲུན་ཚོབ་ནི་དོན་དམ་པའི་
 ཐབས་སུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

འདིར་གྲུན་ཚོབ་ཀྱི་སྐད་དོད་སམ་བྱི་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སམ་ཡང་དག་པ་དང་། ལྟ་བྱི་ཏི་
 རྒྱེད་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་བསྐྱབས་ནས་
 ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་ལ་རེ་ཤིག་ངལ་གསོ་བའི་བྱིར་ལམ་གྱི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྐུལ་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པས་གྲུན་ཚོབ་པ་དང་ཐ་སྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན།

འཁོར་བའི་སྐུག་བསྐུལ་དག་ལས་ཁྱེད་ཐར་ཡང་། །

ཁྱེད་ནི་ད་དུང་མྱ་ངན་ཡོངས་མ་འདས། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་པོ་
 མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཚོག་གི་ཐབས་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུར་བཏགས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཞེས་ཐ་སྟོད་དུ་བྱས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐ་སྟོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་མཛོན་
 དུ་བྱེད་པའི་མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དངོས་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་གྱི་
 ཐ་སྟོད་པའོ་ཞེས་གྲུབ་པོ། །

འདིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་(གྲ་༤༥)ལྷགས་དག་ལས་དངོས་དང་བཏགས་
པའི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ་ལེགས་པར་ཡིད་མ་གཏད་པ་དག ཆོས་གང་བཏགས་
པ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་དག་
ཟུན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུ་དུག་པོ་རྫོགས་པའི་ཉན་ཐོས་
ནི་ཟུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུ་ལ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དམན་པའི་ལམ་ན་རང་སངས་རྒྱས་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བཏགས་པ་བགང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་
ནི་ཞེས་སྒྲུ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་རྟོག་གའི་ལམ་དུ་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བྲོགས་ཀྱི་
ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྫོན་པོར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པས་རྫོན་པོ་མ་གཟུང་
བར་ཐལ་བ་བརློག་ཏུ་མེད་དོ། །

ཡང་རྟོག་གི་འབར་བར།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བས་སློན་ཉི་ས་མཆྐ་སྟེ་ཀུན་དང་། བྱིད་ནི་བྱི་བྱིད་སྟེ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུ་བཤད་པ་དེ་ཡང་འདིར་རྗེས་སུ་
འཇུག་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་
དམ་པར་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །

ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །

མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །

བསོད་ནམས་ཆེ་དང་གསུང་རབ་དང་། །

འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལྷགས་ལའོ། །

ཞེས་དོན་རྣམ་པ་བརྟུ་ལ་འཇུག་པ་ལས་རྒླབས་འདིར་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
བརྟན་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །

དེ་ལ་བརྟན་པའི་ཚོས་ནི། མདོ་དང་སོགས་པ་འདུལ་བ་དང་མངོན་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ཅི་རིགས་པར་བརྟེན་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་མཁས་པ་སློབ་པ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ན་
བས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིའི་སྡེར་བ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་ནི་རྟོགས་པ་ལ་
གནས་པའི་སྒྲིའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །བརྟན་པ་
བརྟེན་པ་དེ་ཡང་སྟེ་ན་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་འབྱུང་རོ། །སྒྲ་
དང་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བར་ཏུ་དོན་ལ་འཇུག་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཉི་མ་གར་ནས་མར་མེ་མི་དགོས་པ་ལྟར་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་(༡༡༥༥)སྒྲིམ་པའི་ཆེ་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་པ་ཟད་དེ་མཐར་ཐུག་
པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་རྣམས་ལས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཟིངས་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་
ཞེས་མང་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་།

དོན་ཤེས་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱལ། །

གཟིངས་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཏུ་རིག་ །ཅིས་བཤད་དོ། །

རི་ལྟར་གཟིངས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། རྒྱ་མཚོའི་མཐར་གཟིངས་ཐོར་ཏེ་འགོ་བ་ལྟར་སྒྲ་
དང་རྟོག་པ་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ས་ལ་རེག་པ་ན་སྤང་ཞིང་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྒྲ་བས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

རྟོགས་པའི་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱའི་དབྱེ་བས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་།
འབྲས་ལུའི་དབྱེ་བས་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་གཉི་ག་ལ་ལམ་དང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟ་
བར་འདས་དང་ཞེས་བྱ་བས་ཚོས་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །རི་ལྟར་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུར་
འབྱུང་སྒྲམ་ན། ས་ཐོན་དང་སྒྲ་གྱ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱི་གང་གིས་རྟོགས་པ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་ལ་
རྒྱའི་སྒྲ་སྒྱུར་ལ། གང་རྟོགས་པ་ཞེས་ཡུལ་ལ་འབྲས་ལུའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལ་ལམ་ནི་ཞེས་ཚོས་ཅན་ཏུ་གཟུང་བ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་མཐོང་

བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དག་གྲང་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དེ་ནི།
 ལམ་མ་གཏོགས་པར་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཞེས་འདུས་བྱས་སུ་བསྐྱས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་དང་གནས་པ་དང་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་མཚན་ཉིད་
 བཞི་བོ་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ལམ་དང་
 གཏན་ཆོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དག་ལ་
 ཡང་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་བཞི་
 བོ་ནི་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲང་འདོད་པས་བརྟུན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས།

སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རམ། །

འདུས་བྱས་ཡིན་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། །

སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་མཐོང་བ་བརྟུན། །

བརྟུན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །

ཅས་བྱ་བ་སྐྱས་ཏེ། གང་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་དུ། གྲུབ་འབྱུང་ཡང་གྲུབ་
 འབྱུང་ཉིད་དུ། འགོག་པ་ཡང་འགོག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་སྤྱག་བསྐལ་(གྲྭ་༥༥)ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེའི་ཆོས་
 བརྟུན་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རམ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། །བརྟུན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །
 ཞེས་བྱ་བ་དག་གིས་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་ལ་བརྟུན་པས་བྱུབ་བོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བྱུབ་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །བརྟུན་པའི་དོན་ནི་རི་ལྟར་གནས་པ་ལས་

གཞན་ཏུ་གནས་པའི་མི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོད་དོན་གཅིག་ལ། བསྐྱེད་པའི་སྐྱོད་དོན་ནི་
སྐྱེ་མའི་བྱད་མེད་ལྟར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་གང་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བརྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་བྱའི་
ཆོས་གཉིས་སུ་བཤད་ཏུ་རུང་ངོ་། །གང་བརྟན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་མི་བདེན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། གང་བརྟན་པ་དེ་ནི་མི་བདེན་ཞེས་བྱས་ན་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་ལ།
གང་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་མི་བདེན་པ་ཞེས་བྱས་ན་ནི་དོན་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་བཙོམ་ལྟར་
འདས་ཀྱིས། ཆོས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བརྟན་ཞེས་གསུངས་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །

གང་མི་བདེན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་།

ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་དོན་སྟེ། །

དེས་ན་རྟག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་བརྟན་པར་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་རྟག་པ་དང་བདེན་པ་སྐྱེ་ནམ་གངས་པར་
གསུངས་པས་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབས་
ཀྱི་སྐྱེ་རྟེན་གྱི་སྐྱོད་དོན་མ་གངས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་དག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་སྦྱར་
བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་
ནི་རང་བཞིན་གཞུག་མ་ཡིན་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྟར་གྲོ་བུར་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་མ་བུང་
བ་ཞིག་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་གྲོ་བུར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བུང་བས་མ་བཙོས་
པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟན་པ་དང་། མ་བཙོས་པ་ལྟར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་དང་།
(ག)ལ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཤེས་པ་དེས་གཞུང་མི་རྒྱལ་ཏེ་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཐུད་པར་མི་
བྱེད་པས་མི་བདེན་པ་དང་། གང་མི་བདེན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་ཞིག་ཆོལ་དགོས་
པས་མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཞིག་བོར་ནས་གཞན་བཙོམ་དགོས་པ་དེ་ནི་སྐྱེལ་མ་རན་པ་ལྟར་
མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །

འདིར་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ནི་གང་ལ་གཏན་རྒྱུ་བརྟེན་དུ་རུང་བ་བརྟེན་པས་རྒྱུན་དུ་སྒྲུག་
བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞིབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
འབྲས་ཐུང་དང་བཅས་པ་ནི་པོར་ཞིང་པོར་ཞིང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཞེས་
བྱའོ། །འདིར་འདུས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ཡང་གནས་སྐྱབས་ཀྱིས་གིན་རྒྱ་མང་བ་ལ་
འཇུག་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་
འདུས་བྱས་ཏེ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་ལྷོས་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་
འདུས་མ་བྱས་པའི་གངས་སུ་བྱས་པ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དབང་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་
ཀྱི་ལུས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་
བྱས་པའི་ཕྱིར་ནི་འདུས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པར་འོས་པའི་སྐྱབས་ཅིག་གོ། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་དེ་
དག་ཀྱང་བསམ་མཁྱིས་མི་བྱབ་པར་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་བས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མ་
ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་འབྲུབས་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཞེས་གདགས་སུ་རུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་
འདུས་བྱས་ལས་ཀྱང་འདས་པས། འདུས་མ་བྱས་གིང་ལྷན་གྱིས་བྱུབ། ཅིས་བརྗོད་དོ། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ས་པོན་གྱི་ཆོས་སུ་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྒྱས་པའི་རིགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་བཅུ་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པས་གསོ་བར་བྱ་བྱིང་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
ལ་ཡང་རི་མོ་མ་ཐན་དུ་མ་འདུས་པས་བྱས་པའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ལྟར་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་
བའི་སྐྱ་མི་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་ལྷོས་ན་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
བྱས་པའི་ཐུང་པོ་མེད་ན་དེ་མི་གནས་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐུང་པོའི་གཞན་དབང་དུ་
ཐུར་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེས་ན་འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོའི་གནས་སྐྱབས་གསུམ་
ལས་མ་དག་པའི་གནས་སྐྱབས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཆོ་དེ་ཐམས་ཅད་པོར་ནས་ལྷག་མེད་དུ་ལྷགས་ཏེ།

ཉིང་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །

བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་སད་དོ། །(༡༡༥༧བ)

ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ནས་ནི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུ་
པར་བཞག་དགོས་ཏེ། དཔལ་ཐེང་གི་མདོ་ལས་དག་བཙམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་
དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་དེར་ལུས་ཐོབ་ནས་ཀྱན་གཞི་རྒྱུ་གེས་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཡང་
བཟང་སྦྱང་གི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

ཐེག་པ་ཆེ་ལས་ཐེག་པ་གཞན། །

གཉིས་པོ་འདི་རུ་བསྟན་པ་ནི། །

སྲིད་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་རྒྱུས་ལ། །

ངལ་གསོའི་དོན་དུ་འོ་དེ་ཉིད་མིན། །

ཞེས་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ནི་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཀྱན་
རྫོབ་པའི་ཐེག་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྐབས་ཞེས་བྱ་
བར་བྱགས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེས་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ས་ནི།

སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །

བྲལ་བའི་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། །

སྦྱེལ་གཏན་དུ་གཤམ་བྱེད་པ། །

འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། །

ཞེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དུ་རུང་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ།།

ཉན་ཐོས་མདོ་སྔེ་པའི་རྣམ་གྱིས་ནི།

ནམ་མཁའ་མོ་ཤམ་བྱ་དང་མཚུངས། །

འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཚུངས། །

ཞེས་ནམ་མཁའ་སྒྲིབ་ཐོགས་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པ་ལྟར་
འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་འབྱུང་དང་འབྲས་བུ་སྟག་བསྐལ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་
རབ་རྒྱ་བྱེ་པའི་མེད་དགག་རྒྱ་འདོད་དེ། མར་མེ་ཤི་བ་ཞི་བ་མེ་ལྷེ་ལོག་པ་ཙམ་གྱི་མེད་
དགག་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མེད་པའི་
མིང་ཅན་མེད་པར་དགག་པ་ནི་དོན་བྱེད་པར་མི་རྣམས་པས་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་སྒྲོབ་པར་
རྣམས་པའི་སྐྱབས་སམ། གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་དགར་འབྱུང་བར་འོས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་རྒྱ་སྒྲ་བས་ཁས་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དུ་རྒྱག་
ན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པས་རྣམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་མི་
འབྱུང་རོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འགོག་པ་ནི།

གང་བྱིར་དེ་ནི་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས། །

དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་མུ་ངན་འདས། །

དེ་བྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། །

སངས་རྒྱས་(ག༡)ཡོན་ཏན་ལས་མ་གཏོགས་མུ་ངན་འདས་པ་མེད། །

ཅེས་འཆད་པར་འབྱུང་བས་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་དང་། གཏན་འདུས་མ་བྱས་
པའི་རྣམས་སུ་མི་འདོད་པས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་རིགས་པའི་ཆོགས་གསུང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་པར་དགག་པ་ལ་ཡང་

ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཤད་ཅིང་འགོག་པར་ཡང་བཤད་པས་སྒྲུབས་སུ་འགྱུར་མོད་སྒྲུམ་ན། འགོག་
པ་དངོས་ནི་ཡི་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་།

མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །

འཇལ་བྱེད་སྒྲུས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད། །

ཅེས་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲུབས་དངོས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་མིང་དུ་འདོགས་ན་ཡང་ཐོགས་ལ། མེད་དགག་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་སེལ་བར་རེ་བ་མ་བྱེད་ཅིག དེ་དག་གིས་ནི་མེད་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱན་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་དང་རྟོགས་པའི་
ཆོས་དམན་པའི་འགོག་པ་དང་ལམ་སྟེ་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་ཀྱི་
མཚོག་མ་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་པའི་ཆོགས་ལ་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཉན་རང་ལ་བྱེ་
བྲག་རྒྱ་མི་གཟུང་གི། ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་བ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུ་དྲགས་ཏེ་དེ་ཆོས་
ཅན་དུ་གཟུང་ངོ་། །སྒྲུབས་སུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་བ་པ་ཆོས་
ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་
ནོ། །དེའི་གཏན་ཆོགས་ནི་རྟག་རྒྱ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་སྒྲོ་བ་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཡིན་ལ། འདི་
དག་རེ་རེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་རྩལ་གིང་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཏན་ཆོགས་དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཤིན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་
དུ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཡང་ཤིད་པ་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་རེས་འགལ་མ་ཡིན་གྱི་རྟག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིགས་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བཟད་ཅིང་
དག་པ་ཉི་བར་གནས་པར་འབྱུར་ཏེ། སྒྲེས་སུ་སྒྲོག་ལ་ཆགས་པ་དག་རལ་གྱི་གདངས་པའི་

གཤེད་མའི་སྒྲིམ་བྱ་ལ་འཛིགས་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྤྱི་དུང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
འཛིགས་པ་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱང་སྒྲིམ་ན། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་དེ་ལས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བག་ཆགས་ནི་གཉིས་སྒྲིམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
དང་། སྤྱི་དུང་ལ་(༡༩༧༠)ཡིད་འབྱུང་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །
ཡང་གི་སྒྲིམ་ནི་རྒྱ་ན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་
སྒྲོས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དམན་པའི་དགེ་འདུན་
དག་ལ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ནི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །

སྒྲེ་བ་སྒྲེད་མོས་ཆལ་འགོ་ལྟར་རྟོགས་ནས། །

འབྱོར་བའི་དུས་དང་རྒྱུད་པའི་དུས་ན་འང་འདི། །

ཉོན་མོངས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དག་གིས་འཛིགས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཡང་གཏན་དུ་ཞེས་པ་ནི་
ངེས་པ་ལ་བྱ་ལ། བདེ་བ་ནི་དེར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་དག་བཅོམ་པས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བཏགས་
པ་ཅིམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་འཛིགས་པ་དག་པོ་ནི་གཏན་དུ་བའི་སྒྱབས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྱབས་སུ་སོང་བ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱབས་ནི་སྒྱབས་ཆོལ་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་རིམ་སེམས་ཅན་སྒྱབས་མེད་པ་འཛིགས་པ་དེ་དང་དེས་
འཛིགས་པ་དག་དེ་དང་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་ན་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
ཆོལ་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་རྒྱ་འཛིགས་པ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་གི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་
པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་སྒྱབས་སུ་འགོ་བཤམས་དེ་དག་ལ་ཡང་འཛིགས་པ་ཡོད་
དེ། དེ་དག་འཛིགས་པས་འཛིགས་པར་ངེས་ཀྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གཏན་དུ་བའི་སྐྱབས་དང་འགལ་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་
 དེའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཏན་ཆོགས་ལྷག་མ་དེས་པར་
 འབྲུང་བ་ཚོལ་བ་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་དེ་
 ལྟར་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གཏན་མི་ཟ་བར་འཛིགས་པ་
 ལས་དེས་པར་འབྲུང་བ་ཚོལ་ལ། དེས་པར་འབྲུང་བ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེས་པར་འབྲུང་བ་
 འདོད་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིགས་པའི་གཞི་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤང་བ་སྤོང་
 བ་དང་གཉེན་པོ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་སྤོབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་རོ། །འཛིགས་པའི་
 གཞི་ནི་འཛིགས་པའི་དམིགས་པ་དང་ཡུལ་ལོ། །སྤོབ་པའི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་པ་ནི་སྤོབ་པ་ལས་
 ཤེས་སྦྱར་ལ། འཛིགས་པ་མེད་པ་ཁྱུ་མཆོག་འཁོར་ལ་མི་འཛིགས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཏེ་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལུབ་(ག༡༥)ན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཏན་ཆོགས་
 དང་པོའི་གཞི་ནི་དམན་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གཉིས་ནི་དམན་པའི་དགོ་འདུན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་སྤོབ་པ་ན་མས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་འཛིགས་པ་ནི་བཏགས་པ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བར་ཤེས་པ་
 ཅམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་སྤོབ་པ་དེ་ཡང་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱར་
 གྱུར་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །

དག་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་
 མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་གཏན་གྱི་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། །

སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །

བྱུང་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཕྱིར།

ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །

འདིས་ནི་ལྷར་བཤད་པའི་རྩལ་གྱིས་སྦྱོར་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པས་རབ་
རྟ་ཕྱེ་བའི་ཐུབ་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་ཚོས་ཀྱི་སྦྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པའི་ཚོགས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྦྱ་རྣམ་
པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། སྦྱོབ་པ་མེད་
ཅིང་སྦྱབས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱི་མའི་མཐའི་སྤྱད་མཉམ་པར་མི་ཟད་པའི་སྦྱབས།
རྟག་པའི་སྦྱབས། གཡུང་དྲུང་གི་སྦྱབས། རོན་དམ་པའི་སྦྱབས་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །
རྟག་པ་གཡུང་དྲུང་ཞི་བ་བརྟན་པའི་སྦྱབས་གཅིག་སྤྱའདི་རྒྱས་པར་འཕགས་པ་དཔལ་
ཐང་གི་མདོའི་རྩལ་སྤྱའབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་ལམ་ལྷར་འགྲོ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་གཤེད་མ་དང་བཅས་པ་
རྣམས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རོན་དམ་པའི་སྦྱབས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡང་།

རོན་དང་ཐོབ་དང་སྦྱབ་པ་ནི། །

རོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཐོབ་པའི་རོན་དམ་སྟེ།

འཇུག་པར།

དེ་ནི་དགོས་པ་མཚོག་ཡིན་པས། །

རོན་དམ་མུ་ངན་འདས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོན་ནི་དགོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཐོབ་བྱའོ། །དམ་པ་ནི་

རབ་དང་། མཆོག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། བྱ་ཚོམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ན་ཐོབ་པར་བྱ་
 པའི་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་ལྷན་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་པས་མཆོག་སྟེ། སྐབས་འདིར་ནི་
 དོན་དམ་པའི་སྐད་དོད་པ་ར་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་པ་ར་ནི་བརྒྱ་ལྟེ་མཐར་ཐུག་
 པའོ། །དོན་ནི་བྱ་བ་སྟེ་དུས་མཐའ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
 པས་ཤེས་བྱས་ནས་སོ། །(༡༡༥)པ་ར་མ་སྒྲི་ནི་མཆོག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ་ཉག་པའི་དོན་ལ་
 ཡང་འཇུག་གོ། །པ་ར་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ངན་པར་ལྷང་བ་
 ལས་འཛིན་པས་སྒྲོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་འཇུག་གོ། །དེ་ལ་འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དག་གིས་ནི་ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་པས་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །
 འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བས་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་འཛིན་ཏེ། འཕགས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱིར་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱང་འཛིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུང་བར་བྱ་བ་
 ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དམན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 ཐེག་པ་དམན་པར་ལྷང་བ་ལས་ཀྱང་འཛིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་མ་ཅིག་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་ར་ལྷང་བ་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་
 པའི་སྐབས་སོ་ཞེས་པ་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྤྱད་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་
 ལུས་པ་སྒྲོབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཟད་པའམ་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཤེས་བྱ་ལུས་
 པ་མེད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཉོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་
 འཛིན་པ་ལས་དགྲོལ་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་ནི་སངས་
 རྒྱས་གཙུག་པུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཉག་གཙུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཙུག་གི་སྒྲས་ཀྱང་དུ་མ་གཅོད་པར་
 བྱེད་ལ། ཉག་གི་སྒྲས་ནི་རྩ་བོ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །འོན་ཐེག་པ་གཙུག་གི་མཐར་ཐུག་པར་
 གསུངས་པས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཡང་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་སྐབས་སུ་མི་འགྲུར་རམ་སྟེ་མ་ན།

ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆོག་པ་དགེ་འདུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དེའི་མཐར་ཐུག་པས་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་གྲངས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་བརྗོད་ཀྱང་དོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ན་འོ། །སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་
གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་ཐུབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན་འོ། །དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གཅིག་ཤུ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །སྐྱོབ་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་དེའི་ཁྱད་པར་རོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་པའི་ཆོག་པ་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཐུག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་འདིས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱིག་བསྐྱབ་
པར་བྱ་ཞེན། (༡༡)ལ་ཉན། རྒྱུར་འབྱུང་ལས་བསྐྱབས་པ་མེད་ཅིང་སྤྱིག་བསྐྱལ་ལས་སྐྱེ་བ་
པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འོ། །

སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བྱབ་པར་བཞུགས་ན་རི་ལྷར་སྐྱོབ་པ་
མེད་ཅེན། དེ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལན་མཛད་པའི། །

སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །

བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། །

གསོ་བའི་སྦྱོད་ལུལ་མ་གྱུར་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དག་གོ།

འོ་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་དུ་ནི་འདྲ་ལ། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་དེ་དག་རེས་འགའ་བཏང་སྟོམས་སུ་ལུས་པ་ཡང་མེད་ན་
སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་མང་པོ་ཞིག་ནི་སྤར་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་གྱུར་ལ། ད་དུང་གྲོལ་བར་
བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཡང་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ན། རྒྱར་གྲོལ་བ་དང་རྒྱར་མ་གྲོལ་བའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་
མི་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ། ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ན་ནི་གྲོལ་བ་དང་མ་གྲོལ་བའི་ཁྱད་
པར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།

འདི་ནི་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

རི་ཞིག་ལྟར་རྟེན་སྦྲེ་བ་ནི། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཅི་ཡང་རུང་བ་མ་དེས་པའི་རྒྱུན་དང་ཐུད་པ་དང་མ་ཐུད་པ་ལས་
ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱ་བ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

འོན་ཀྱང་ལས་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སོ་ཞེས་ཐོག་མའི་རྒྱ་བཟང་པོ་ཅི་དང་ཅི་འདྲ་བ་
རྟེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོ་ན་སྟེ།

མི་གང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་བཏང་ཡང་། །

དེ་དག་ཐར་བར་མཛད་པ་ནི། །

ལས་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན། ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་དེ་དུས་རི་ཙམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། བྱི་མའི་མཐའི་ལྷ་ནི་མཐའ་མེད་པ་ལ་
མཐའི་སྒྲ་སྒྲུབ་བ་སྟེ། དུས་ཙམ་ལ་ཐུག་མཐའ་མེད་པས་དེ་དང་མཉམ་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་སྐབས་འདི་ལ་མི་ཟད་པའི་སྐབས་དང་། རྟག་པའི་སྐབས་དང་། གཡུང་
དུང་གི་སྐབས་དང་། རྟོན་དམ་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པོའི་གཞིའི་སྐབས་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །
དེ་ལྟར་གཞི་གཅིག་ཡིན་ཡང་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཐ་དད་པ་ནི། གཞན་
འགྱུར་མིན་བདག་མི་ཟད་ཆོས་ལྡན་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དག་ཡན་ལག་གི་སྐབས་ཙམ་
ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྟག་པ་གཡུང་དུང་ཞིབ་བརྟན་པའི་སྐབས་གཅིག་ལུ་འདི་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པར་འཕགས་པ་དཔལ་བྱེད་གི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

[གསུམ་པ་]དེ་ནི་དགོན་མཆོག་གི་སྒྲུབ་འཛིན་བསྟན་པའི་བྱིར། (༡༡)ཡ་༡༥)

འབྲུང་བ་དགོན་བྱིར་དྲི་མེད་བྱིར། །

མཐུ་ལྷན་བྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །

རྒྱན་གྱུར་བྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་བྱིར། །

འགྱུར་བ་མེད་བྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །

མདོར་བསྟན་ན། ཆོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་དུག་གིས་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲ་བར་བརྟེན་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲུང་བ་དགོན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་བསྐླལ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་མང་པོར་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་སྟན་པ་རྣམས་དེ་དང་འབྲད་པ་མི་འཐོབ་པའི་བྱིར་ལྟོ། །དྲི་མ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ལྟོ། །མཐུ་དང་ལྷན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་བྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ལྟོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྟོ། །རིན་པོ་ཆེ་བཙུག་མ་ལས་མཆོག་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱིར་ལྟོ། །བསྟོན་པ་དང་སྦྱད་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྟོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་དགོན་མཆོག་གམ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་གིས་བརྟེན་དེ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་སངས་ལྟར་ལྟར་བ་ལས་བཀྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེན། རིན་པོ་ཆེ་མ་ཆོས་དུག་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཡོན་ཏན་དང་། ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། མ་འབྲས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཙུག་

མ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ནི། འབྱུང་བ་དགོན་ཞིང་རྟེན་པར་དཀའ་བས་ལྷ་མཚན་པ་དང་གྲུ་
བཅས་ཏེ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མང་པོས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཁམས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ནོར་བུ་སྤྲུལ་ཁན་གྱིས་
སྒྲུངས་པས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་ལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ནི། རིམས་ནད་སེལ་བ་དང་ནོར་གྱི་ཆར་འབབས་པ་ལ་སོགས་
པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་མགུལ་དུ་ཐོགས་ན་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་
པས་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བལ་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་མཚོག་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་རིགས་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རམ། ནོར་བུ་སྤྲུལ་ཁན་གྱིས་བརྟག་བཟོད་པས་ན་ཡང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན་
ཆོས་མཐུན་པ་རྣམས་པ་དྲུག་(༡༡)པ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་
བའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་བཟོད་དོ། །

དེ་དག་ལས་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དགོན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི། བསྐླལ་པ་
གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཅིང་བརྒྱད་པ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་སྒྲུན་པ་རྣམས་དེ་དག་དང་འབྲད་པ་དང་ཐུད་ནས་ཀྱང་གཤམ་
པར་འགྱུར་བ་དགོན་པས་ཐུད་པའི་རྒྱར་བསོད་ནམས་གིན་དུ་མང་བར་བསལ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་
སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མཐུ་དང་ལྡན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི། མདོན་པར་གེས་པ་
དུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གང་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་བཞུགས་པ་རྣམས་སུ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་།
དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་ཐོས་པས་བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་འབྱོར་བའོ། །

མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བཙོས་མ་ལས་མཆོག་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་ནི།
སྐྱ་གཟུགས་དང་། གྲེགས་བམ་དང་། དག་སྒོང་བཞི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དགོན་
མཆོག་བཙོས་མ་ཡིན་ལ། དགོན་མཆོག་དངོས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི། དགོན་
མཆོག་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་དགའ་བར་
འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ། རྒྱད་པ་དང་དགོར་བརྟུས་པ་ལ་སོགས་པས་མི་དགའ་ཞིང་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དུག་བཤད་པ་འདི་ལས་འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེར་རྟེན་པར་
དགའ་བའི་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ནི་རྟེན། འདི་དག་སྦྱོན་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་
དབང་ལུག་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར། སྐབས་སུ་སོང་བ་དག་སྦྱོབ་པའི་མཐུ་
ཆེན་པོ་ནི་མངའ། དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པ་ན་ལ་རབས་སུ་བགྲང་བར་འགྱུར། གལ་
ཏེ་རྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཡང་རང་(༡༡)ལྟེད་ཉེས་པར་ཟད་ཀྱི་འདི་དག་ནི་(གི་)

ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་
 དན་པ་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་ལ། ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པས་ཉེན་པ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྒྲོབ་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་འདི་དག་ཉིད་ལ་
 སྐབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་གྱུར།

དད་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བརྟེན། །

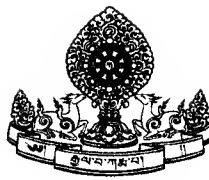
ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རིག། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་དད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་ན་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བྱས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པས་
 སྐབས་སུ་འགོ་བའོ། །ཆོ་རབས་སྤྱི་མར་ལས་བཟང་པོ་བསགས་པ་རྣམས་ནི་སྐབས་སུ་མ་
 སོང་ཡང་སངས་རྒྱུས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐོས་ནས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་
 པའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་ཏུ་སྐབས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་མང་ཏུ་
 གསུངས་སོ། །

དགོན་མཚོག་གསུམ་པོའི་ཡོན་ཏན་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་དག་གིས་ཐོས་ཏེ། མི་
 བདེན་ནོ་སྙམ་ཏུ་ལོག་པར་བརྟགས་གྱུར་དངོས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ངན་སོང་གི་སྒྲིབ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་ཤར་བའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་
 དང་ཐུད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར་ན། ཅེད་མོའི་དོན་ཙམ་ཏུ་དགོན་མཚོག་
 གསུམ་མཚོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རི་མོ་ཙམ་མཐོང་བ་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཁོ་
 བར་གསུངས་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྗེས་སུ་དན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོས་པ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པ་
 དེ་དག་གྱུར་རི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ནི། འདིར་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེུ་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །སངས་
 རྒྱུས་ནི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་སྟོན་པར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་གསུང་བ་ཐམས་ཅད་གྱུར་ཉིད་
 གྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གསུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཁྱོད་ནི་

མདོ་སྨགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད། ལྷན་སྒྲུབ་འབྲེལ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

ལམ་གང་ནས་གསེགས་པའི། །ལམ་དེ་ཉིད་ནས་སྒྲོ་བ་མའང་མཆི། །ཞེས་བྱ་བའི་རྩྭ་ལྱིས་
ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་འཆད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཡང་འདིར་ནི་བཤད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱ་
བྱས་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

THE KARMAPA

- ༡༩། ཅིར་སྒྲུང་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ལ་འཆར་ཅིང་། །
 སེམས་ཀྱང་འཛིན་མེད་ཆོས་སྒྲུང་རྟོགས་པའི་མཐུས། །
 སྒྲུང་བྲིད་དབང་དུ་བསྐྱུས་པའི་བྲུབ་པའི་མཆོག། །
 བཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱིས་དག་ལེགས་ཅོལ། །
- ༡༠། གང་ལ་རྟོགས་སངས་སྤྱིང་པོ་ཉེར་སང་པས། །
 ལྷག་པའི་སྒོ་གྲོས་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །
 བསྐྱེད་འཛིན་དམ་པ་རྟོགས་ཆེན་དཔོན་སྒོ་བ་མཆོན། །
 ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་ལམ་དག་བཤམས། །
- ༡༡། འགོ་མགོན་དུགས་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ལས་འོང་བའི། །
 མཐོར་ཆོས་ཀྱི་རིམ་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག། །
 རྟོགས་བྲལ་སྒྱུ་པའི་མིག་ཡིད་དགའ་སྟོན་དུ། །
 བཅའ་ཡང་འཆར་བའི་པར་གྱི་ལྷ་མོ་བསྐྱུན། །
- ༡༢། རྣམ་དཀར་དྲང་སྟོང་བུ་མོའི་རྒྱན་གང་གིས། །
 མི་གིས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་འཕྲུད་བྱས་ནས། །
 ཆོགས་གཉིས་དག་བའི་རྒྱབས་ཐེང་འཕྱར་བཞིན་དུ། །
 རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོར་འཕྲུག་རྒྱར་ཅིག། །

རྟོགས་ཆེན་དཔོན་སྒོ་བ་ཀམ་གསུང་རབ་པེས་དོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ནས་
 རིམ་རྟོགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་ཅིས་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་པར་བསྐྱེད་གནང་རྒྱུའི་འཕྲུག་བྱང་གིས་
 སྟོན་དུ། ཀམ་པའོ་རྒྱན་ཐོན་ལས་དོ་རྗེས། བང་ལོ་ ༡༩༧༩ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལྷ་ ༧ ཆོས་ ༡༩ ལ་སྐུར་
 བས་གིས་པར་གྲུར་ཅིག།

Nitartha *international*
www.nitartha.org